

HASOGATÓ – AZ „ÉN BIBLIÁM”

2017. október 31-től kezdtem el a reggelenkénti szellemi-lelki gyakorlatomat, amelyet „Hasogató”-nak neveztem el 2Tim 2,15 alapján: *„Igyekezzél, hogy Isten előtt becsületesen megállj, mint oly munkás, a ki szégyent nem vall, a ki helyesen hasogatja az igazságnak beszédét.”* (Károli ford.)

2021-től az egyetemi munkacsoportunk által létrehívott Egyesített Bibliaolvasó (EBO) (<https://ebo.kre.hu/>) segítségével az egyes felekezetek (evangélikus, református, katolikus) bibliaolvasó útmutatóinak napi ígét hasogatom. Kérésre a napi Hasogatót másokkal is megosztom.

Az EBO honlapján szintén követhető „A Biblia egy év alatt” vezérfonal segítségével 2022 folyamán az egyes bibliai könyveket a Genezistől az Apokalipszisig folyamatosan végigolvastam és hasogattam. Így egy 66 dokumentumot (bibliai könyvet) tartalmazó gyűjteményem állt össze. Ezekből született a saját jegyzeteimet is tartalmazó, immár e három kötetben kinyomtatott Hasogató, „én Bibliám”. Digitálisan ez folyamatosan frissül, s egy-két év múlva – deo volente – újra kinyomtatom saját használatra. A nyomtatott változat forgatása és a digitalizált hasogatás kölcsönösen segítik egymást.

2024 adventjétől egy lelkész-akadémikus „Eolvassuk a Bibliát egy év alatt” néven létrehívott egy Facebook-csoportot, amelynek tagjai naponta négy bibliai fejezetet olvasnak el (<https://www.bibliaolvasovezerfonal.lutheran.hu/>). Azóta a napi négy bibliai fejezetet is „hasogatom”.

HASOGATÓ III. (ÚJSZÖVETSÉG)

HASOGATÓ III. (ÚJSZÖVETSÉG)

A Biblia (RÚF) szövege a naponkénti folyamatos bibliaolvasás közben készült jegyzetekkel.

Személyes használatra

Fabiny Tibor

Budakeszi, 2025 március

Hasogató – az „Én Bibliám”

2017. október 31-től kezdtem el a minden reggeli szellemi-lelki gyakorlatomat, amelyet „Hasogató”-nak neveztem el 2Tim 2,15 alapján: *„Igyekezzél, hogy Isten előtt becsületesen megállj, mint oly munkás, a ki szegényt nem vall, a ki helyesen hasogatja az igazságnak beszédét”*. A napi igét – sokszor az Újszövetség görög szövegével együtt – eleinte egy kis füzetbe másoltam át, s alkalmilag megjegyzéseket is fűztem hozzájuk.

Később mindezt már a számítógépemen végeztem; ugyanakkor a kis füzet (immáron talán a századik) megmaradt, ami a hasogatás megkezdése előtt vezetett ima-naplóm lett.

Immár négy éve, hogy a Károli Gáspár Református Egyetemen működő kutatócsoportunk kidolgozta a mintegy húsz magyar és több idegen nyelvű fordítás párhuzamos olvasását, valamint az egyes felekezetek napi olvasmányainak tanulmányozását lehetővé tevő „Egyesített Bibliaolvasó” (EBO) honlapot (<https://ebo.kre.hu/>). Számomra ez óriási technikai segítséget jelent. Kezdetben csak az evangélikus Losung (Útmutató) és a református Bibolka (Bibliaolvasó Kalauz) napi igéit tanulmányoztam, később ehhez még hozzáveszem a katolikus (bencés) Igenaptár napi igéit is. A görög szöveget nagyobb betűvel és piros színnel emelem ki; a számomra fontosabb részeket, a szómagyarázatokat, táblázatokat és a személyes kérdéseimet, (olykor provokatív) megjegyzéseimet piros és sárga színnel jelzem. Kérésre a napi Hasogatót másokkal is megosztom.

2022-ben az EBO honlapjáról követhető „Egy év alatt” olvasó segítségével az egyes bibliai könyveket a Genezistől az Apokalipszisig folyamatosan végigolvastam és jegyzeteltem. Így egy 66 dokumentumból (bibliai könyvből) álló gyűjteményt raktam össze. Ezekből született a saját jegyzeteimet is tartalmazó „Én Bibliám”. Digitálisan ez folyamatosan frissül, s egy-két év múlva – deo volente – újra kinyomtatom. A nyomtatott változat forgatása a digitalizált olvasást / hasogatást is segíti.

2024 adventjétől a Csermely Péter akadémikus, evangélikus lelkész és munkacsoportja egy online bibliaolvasó közösséget hívott létre, s ez a kb. 150 főből álló közösség naponta folyamatosan olvassa végig a Bibliát 2024. december 1. és 2025. november 30. között. Azóta az „Elovvassuk a Bibliát egy év alatt” (<https://www.bibliaolvasovezerfonal.lutheran.hu/>) link alatt naponta megjelenő négy bibliai fejezetet „hasogatom”, bár a többi olvasókalauz napi linkjeit is megadom.

A reggeli (utáni) lelki-szellemi gyakorlatom intenzív idő, amely sohasem tűnik hosszúnak vagy fárasztónak, noha sokszor szigorú szellemi fegyelmezettséget igényel. Ilyenkor távol tartom magamtól a napi híreket, a beérkező e-maileket, s igyekszem teljes figyelmemmel koncentrálni e lelki és szellemi kreatív tevékenységemre. Az indíttatás Fentről jön, de magát a gyakorlatot nekem kell elvégezni. Amint egy zenésznek is legalább napi egy-két órát kell gyakorolnia, hogy magát „szinten tartsa”, számomra is sajátos művészet ez, amelyben a lelki indíttatás a nélkülözhetetlen technikával, sőt még élvezhető játékkal is párosul. Mindez nemcsak benső örömet, hanem erőforrást is jelent a napi munkáim, feladataim elvégzéséhez.

Már több éve folytattam e tevékenységet, amikor észrevettem, hogy kedvenc amerikai teológusom, a 18. századi polihisztor Jonathan Edwards (1703–1758) egy olyan Bibliát tanulmányozott, amelynek a bal oldalán ott volt a szöveg, a jobb oldalán pedig egy fehér lap; az utóbbi az adott szöveghez írt megjegyzéseit tartalmazta. Ez az úgynevezett „Blank Bible”. Hasonló bibliaolvasási „módszer” a magyar evangélikus egyházban is volt, bizonyára más keresztyén közösségekben is. Családtagjaitól tudom, hogy id. Győri János (1914–1997) evangélikus lelkész is ilyen Bibliát „alkotott”, forgatott és tanulmányozott rendszeresen. Jonathan Edwards vagy Győri János Bibliája természetesen messze gazdagabb, mint az enyém, de én is a szent szöveghez fűzött saját jegyzeteimmel igyekszem befogadni a Könyvek Könyvének Örömeit.

Több éve csak a számítógépen gazdagítom és görgetem a napi Hasogatót, amelynek nevét 2Tim 2,15 alapján választottam. Úgy vélem, elérkezett az idő, hogy a jövőben könyv formájában is kézbe vehessem, s így is forgathassam az „Én Bibliámat”.

A most csak néhány példányban kinyomtatott: egy teljes, valamint a három szétbontott kötetet elsősorban a saját használatomra állítottam össze. Megtekintésre másnak is átadom – e mindegyik kötet elején olvasható bevezető főleg nekik szól.

Köszönöm az önzetlen és kiváló technikai segítséget Blázy Mártának és M. Pintér Tibornak, valamint a veszprémi OOK-Pressnek.

Isten igéjét azért olvasom és olvastatom, mert hitem szerint az írott Ige a testté lett Igére, Jézus Krisztusra mutat.

Budakeszi, 2025. március – a Böjt kezdete

Fabiny Tibor

Újszövetség

Mt 1

1Jézus Krisztusnak, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségekönyve.

2Ábrahám fia volt

Izsák, Izsák fia

Jákób, Jákób fiai pedig

Júda és testvérei.

3Júda fia volt a Támártól született

Pérec és Zerah,

Pérec fia Hecrón,

Hecrón fia pedig Rám.

4Rám fia volt Ammínádáb,

Ammínádáb fia

Nahsón, Nahsón fia

Szalmón. 5Szalmón fia volt Ráhábtól

Bóáz, Bóáz fia Ruthtól

Óbéd, Óbéd fia Isai.

6Isai fia volt Dávid király.

Dávid fia volt

Salamon, Uriás feleségétől.

7Salamon fia volt Roboám,

Roboám fia Abijjá,

Abijjá fia pedig Ászá.

8Ászá fia volt Jósáfát,

Jósáfát fia Jórám,

Jórám fia Uzzijjá.

9Uzzijjá fia volt Jótám,

Jótám fia Áház,

Áház fia Ezékiás.

10Ezékiás fia volt Manassé,

Manassé fia Ámón,

Ámón fia Jósiás.

11Jósiás fia pedig Jekonjá és testvérei, a babiloni fogságba vitel idején.

12A babiloni fogságba vitel után:

Jekonjá fia volt Sealtíél,

Sealtíél fia Zerubbábel.

13Zerubbábel fia volt Abíhúd,

Abíhúd fia Eljákím,

Eljákím fia pedig

Azór. 14Azór fia volt Cádók,

Cádók fia Jákín,

Jákín fia Elíhúd.

15Elíhúd fia volt Eleázár,

Eleázár fia Mattán,

Mattán fia Jákób.

16Jákób fia volt

József, férje annak a Máriának, akitől Jézus született, akit Krisztusnak neveznek.

**17Összesen tehát Ábrahámától Dávidig tizennégy nemzedék,
Dávidtól a babiloni fogságba vitelig is tizennégy nemzedék,
a babiloni fogságba viteltől Krisztusig szintén tizennégy nemzedék.
3x14 = 42 nemzedék Ádámtól**

18Jézus Krisztus születése pedig így történt: Mikor anyja, Mária már jegyese volt Józsefnek, de még nem keltek egybe, kitűnt, hogy áldott állapotban van a Szentlélektől. 19Férje, József, aki igaz ember volt, és nem akarta őt szégyenbe hozni, elhatározta, hogy titokban elbocsátja. 20Amikor azonban ezt végiggondolta magában, íme, az Úr angyala megjelent neki álmában, és ezt mondta: József, Dávid fia, ne félj feleségül venni Máriát, mert ami benne fogant, az a Szentlélektől van. 21Fiút fog szülni, te pedig majd Jézusnak nevezed, mert ő fogja megszabadítani népét bűneiből. 22Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: 23„Íme, a szűz fogan méhében, és fiút szül, és Immánuélnak nevezik majd” – ami azt jelenti: Velünk az Isten.

24József pedig, amikor felébredt álmából, úgy tett, ahogyan az Úr angyala parancsolta neki, és feleségül vette őt, 25de nem érintette addig, amíg meg nem szülte fiát, akit Jézusnak nevezett el.

Mt 2

1Amikor Jézus megszületett a júdeai Betlehemben Heródes király idején, íme, bölcsek érkeztek napkeletről Jeruzsálembe, 2 és ezt kérdezték: **Hol van a zsidók királya, aki most született?** Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk, hogy imádjuk őt. 3 Amikor ezt Heródes király meghallotta, nyugtalanság fogta el, és vele együtt az egész Jeruzsálemet. 4 Összehívott minden főpapot és a nép írástudóit, és megkérdezte tőlük, hol kell megszületnie a Krisztusnak. 5 Az **(mint a fáraó, jaj az írástudóknak, ha udvari papok!!)** ok ezt mondták neki: A júdeai Betlehemben, mert így írta meg a próféta: 6 „**Te pedig, Betlehem, Júda földje, semmiképpen sem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert fejedelem származik belőled, aki legeltetni fogja népemet, Izráelt.**” 7 Ekkor Heródes titokban hívatta a bölcseket, és gondosan kikérdezte őket, hogy mikor jelent meg a csillag, 8 majd elküldte őket Betlehembe, és ezt mondta: Menjetek el, és kérdezősködjete a gyermek felől; mihelyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenjek, és imádjam őt! 9 Miután meghallgatták a királyt, elindultak, és íme, a csillag, amelyet láttak napkeleten, előttük ment mindaddig, amíg odaérve meg nem állt a hely fölött, ahol a gyermek volt. 10 **Amikor ezt látták, igen nagy volt az örömük.** 11 **Bementek a házba, meglátták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádták őt. Kinyitották kincsesládáikat, és ajándékokat adtak neki: aranyat, tömjént és mirhát.** 12 Mivel azonban kijelentést kaptak álomban, hogy ne menjenek vissza Heródeshez, más úton tértek vissza hazájukba.

13 Miután elmentek, íme, az Úr angyala megjelent Józsefnek álmában, és így szólt: Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, és maradj ott, amíg nem szólok neked, mert Heródes halálra fogja kerestetni a gyermeket. 14 Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját még éjnek idején, és elment Egyiptomba.

15 **Ott volt Heródes haláláig, hogy beteljesedjék az, amit az Úr mondott a próféta által: „Egyiptomból hívtam el a fiamat.”**

ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

16 Amikor Heródes látta, hogy a bölcsek túljártak az eszén, nagy haragra lobbant, elküldte embereit, és megöletett Betlehemben és annak egész környékén minden kétesztendő és ennél fiatalabb fiúgyermeket ahhoz az időhöz mérten, melyet a bölcsektől megtudott. 17 Ekkor **teljesedett be az, amit Jeremiás próféta:**

18 „Hang hallatszott Rámában, nagy sírás és jajgatás. Ráhel siratta gyermekeit, és nem akart megvigasztalódni, hogy már nincsenek.”

Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος 18 Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμὸς πολὺς: Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν.

19Heródes halála után, íme, az Úr angyala álomban megjelent Józsefnek Egyiptomban, 20 és ezt mondta: Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, és menj Izráel földjére, mert meghaltak azok, akik a gyermek életére törtek. 21 Ő pedig felkelt, vette a gyermeket és anyját, és Izráel földjére ment. 22 Amikor azonban meghallotta, hogy Júdeában **Arkheleasz uralkodik apja, Heródes után**, félt oda visszatérni. Miután pedig kijelentést kapott álmában, Galilea vidékére ment; 23 és amikor odaért, egy Názáret nevű városban telepedett le,

hogy beteljesedjék, amit a próféták mondtak: „Názáretinek fogják őt nevezni.”

καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ¹ ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

HÁROMSZOROS „PLEROMATIKUS KOMFORMITÁS”

Mt 3

1Azokban a napokban kezdett Keresztelő János prédikálni Júdea pusztájában: **2Térjetek meg, mert elközelített a mennyek országa! 3Mert ő az, akiről Ézsaiás így próféta:** „Kiáltó szava hangzik a pusztában: **Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!**” 4János teveszőr ruhát viselt, derekán pedig bőrövet, tápláléka sáska volt és vadméz.

5Akkor kiment hozzá Jeruzsálem, egész Júdea és a Jordán egész környéke; 6és **amikor megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban.** 7Amikor pedig látta, hogy a farizeusok és szaduceusok közül sokan jönnek, hogy megkeresztelje őket, így szólt hozzájuk: Ti viperafajzatok! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljete az eljövendő harag elől? 8Térjete hát megtéréshez illő gyümölcsöt, 9és ne gondoljátok, hogy ezt mondhatjátok magatokban: **A mi atyánk Ábrahám! Mert mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is tud fiaat támasztani Ábrahámnak.** 10A fejsze már a fák gyökerén van: ezért minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik, és tűzre vettetik. 11En **vízzel keresztellek titeket, hogy megtérjete,** de aki utánam jön, erősebb nálam, arra sem vagyok méltó, hogy a saruját vigyem. **Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket.** 12Kezében szórólapát lesz, és megtisztítja szérűjét: csűrbe hordja gabonáját, a pelyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel.

13Akkor eljött Jézus Galileából a Jordán mellé Jánoshoz, hogy keresztelje meg őt. 14János azonban megpróbálta visszatartani őt: **Nekem volna szükségem arra, hogy megkeresztelj, és te jössz hozzám?** 15Jézus ezt válaszolta: **Engedj most, mert így illik**

minden igazságot betöltenünk. Akkor engedett neki. 16Amikor pedig Jézus megkeresztelkedett, azonnal kijött a vízből, és íme, megnyílt az ég, és látta, **hogyan Isten Lelke mint egy galamb aláereszkedik, és őreá száll.** 17És íme, hang hallatszott a mennyből: Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.

Mt 4

SUMMA: MEGKÍSÉRTÉSKOR JÉZUS A SÁTÁN A LXX ÓSZÖVETSÉGET IDÉZI AZ ELSŐ KÉT ALKALOMMAL; HARMADSZOR MÁR NEM!

Akkor elvitte Jézust a Lélek a pusztába, **hogyan megkísértse az ördög.** 2 Miután negyven nap és negyven éjjel böjtölt, végül megéhezett. 3 Ekkor odament hozzá a kísértő, és ezt mondta: Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré! 4 Ő így válaszolt: **Meg van írva:**

„Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából származik.”

οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.

SZÓ SZERINT!

LXX 5MÓZ 8,3 οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος.

ἐκπορευομένῳ - amely kijön; ἐκπορεύομαι - kimegy, bejön, folytatódik

5 Ezután magával vitte őt az ördög a szent városba, a templom párkányára állította, 6 és így szólt hozzá: Ha Isten Fia vagy, vedd le magadat, mert meg van írva: „Angyalainak parancsot ad, és kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben.” 7 Jézus ezt mondta neki:

Viszont meg van írva:

„Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!”

Οὐκ ἑκπειράσεις Κύριον τὸν θεόν σου.

5Mózes 6,16

8 Majd magával vitte az ördög egy igen magas hegyre, megmutatta neki a világ minden országát és azok dicsőségét, 9 és ezt mondta neki: Mindezt neked adom, ha leborulva imádsz engem. 10 Ekkor így szólt hozzá Jézus: Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva:

„Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!”

Κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

5Mózes 6,13

Az Urat, a te Istenedet féld, őt tiszteld, és az ő nevére esküdj!

κύριον τὸν θεόν σου φοβηθήσῃ καὶ αὐτῷ λατρεύσεις

(EZ MÁR NEM SZÓ SZERINTI LXX IDÉZET!)

11 Ekkor elhagyta őt az ördög, és íme, angyalok mentek oda, és szolgáltak neki.

12 Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost fogságba vetették, visszatért Galileába. 13 Majd elhagyta Názáretet, elment, letelepedett a tengerparti Kapernaumban, Zebulon és Naftáli területén,

14hogy beteljesedjék, a mit Ésaías próféta mondott, így szólván: (4Móz 28,9)

ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου ¹ τοῦ προφήτου λέγοντος

15Zebulonnak földje és Naftalinak földje, a tenger felé, a Jordánon túl, a pogányok Galileája,

Γῆ ¹ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Ἵνφθαλεῖμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν

16A nép, a mely sötétségben ül vala, láta nagy világosságot, és a kik a halálnak földében és árnyékában ülnek vala, azoknak világosság támadá. (Ésa 9,1.2)

ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν ἑσκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

17Ettől fogva kezdé Jézus prédikálni, és ezt mondani: Térjete meg, mert elközelgetett a mennyeknek országa. (Mát 3,2; Márk 1,15)

Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν ¹ Μετανοεῖτε, ¹ ἥγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν

18Amikor a Galileai-tenger partján járt, meglátott két testvért, Simont, akit Péternek hívtak, és testvérét, András, amint hálójukat a tengerbe vetették, mivel halászok voltak. 19Így szólt hozzájuk: Jöjjetek utánam, és én emberhalászokká teszek titeket. 20Ők pedig azonnal otthagyták hálójukat, és követték őt. 21Miután továbbment onnan, meglátott két másik testvért, Jakabot, Zebedeus fiát és testvérét, Jánost, amint a hajóban apjukkal, Zebedeussal együtt rendezgették hálójukat, és őket is elhívta. 22Ők pedig azonnal otthagyták a hajót és apjukat, és követték őt.

23Azután bejárta egész Galileát, **tanított διδάσκων a zsinagógáikban, hirdette κηρύσσων** a mennyek országának evangéliumát, és **gyógyított θεραπεύων** mindenféle betegséget és erőtlenséget a nép körében. 24El is terjedt a híre egész Szíriában, és hozzá vitték a sokféle betegségtől és kíntól gyötört szenvedőket, a megszállottakat, holdkórosokat és bénákat, és meggyógyította őket. 25Nagy sokaság követte Galileából, a Tízvárosból, Jeruzsálemből, Júdeából és a Jordánon túlról.

Mt 5

Mikoron pedig látta vól-na (Iefus) az fokafigot, fel méne egy hegyre, és mikoron le űlt vól-na, hozzáia menénec az ő tanituáni. 2 Es fízáiát meg nituán, tanittya vala őket, monduán: 3 Bódogoc az lelki fízegényec, mert őuéc az mennyeknec or-fízága. 4 Bódogoc az kic fírnac: Mert ők meg vigasztaltatnac. 5 Bódogoc az alázatofoc: Mert ők őróklég fízerint biriác ez fől-det. 6 Bódogoc a kic éhezic, és físom-miuhozzá az igallágot: Mert ők meg elegitetnec. 7 Bódogoc az irgalmafoc, mert ők irgalmaffágot nyernek. 8 Bódogoc a kiknec fíziuec tiz-ta, mert ők Iftent meg láttýác. 9

Bódogoc az békefégre igye-kezőc, mert azoc Istennec fiainac mondatnac. 10 Bódogoc az kic háborufágot fzenuednec az igaffágért, mert azoké az mennyeknec országa. 11 Bódogoc léfztec, mikoron tite-ket fjidalmaznac, háborgatnak és minden gonofz hazugfágot mondanac ti ellenetec, én erőt-tem: 12 Örüllyetec és öruendezze-tec, mert az ti jutalmotoc bőfé-ges menyekben: **Mert ezképpen háborgattác à Prophétákatis, kic ti előttec** vóltanac. 13 Ti vattoc ez földnec Sauai: hogy ha az Só meg izetlenül, mi-uel főzathatic meg? nem ió az vtán femire, hanem hogy ki vet-tefféc és meg tapodtafféc minde-nektül. 14 Ti vattoc ez világnac vilá-goffági, nem rőytethetic el az he-gyen epitetetet város. 15 Az gyertyátis nem azért gyűtтыác meg, hogy el rőytféc véka alá, hanem hogy az gyertya tartóra tegyéc, és fénlyéc minde-neknec kic az házban vadnac. 16 Vgy fénlyéc az ti világooffág-toc az emberec előtt, hogy láffác az ti czelekedeteketec és ditsóit-féc az ti mennyei attyátokat.

1 Amikor Jézus meglátta a sokaságot, felment a hegyre, és miután leült, odamentek hozzá tanítványai. 2 Ő pedig megszólalt, és így tanította őket:

3 Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa.	Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak.	μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
5 Boldogok a szelídek, mert ők öröklík a földet.	μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ ῥκληρονομήσουσι τὴν γῆν
6 Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtíttetnek.	μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται
7 Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek.	μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.
8 Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják Istent.	μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται.
9 Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak neveztetnek.	μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι [αὐτοὶ] ἡ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται.
10 Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert övék a mennyek országa.	μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
11 Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok	μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἰπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. ἡ

12 Örüljeteck és ujjongjateck, mert jutalmateck bőséges a mennyekben, hiszen így üldözték a prófétákat is, akik előttetek éltek.

13 Ti vagytok a föld sója. Ha pedig a só megízetlenül, mivel lehetne ízét visszaadni? Semmire sem való már, csak arra, hogy kidobják, és eltapossák az emberek. 14 Ti vagytok a világ világossága. Nem rejthető el a hegyen épült város. 15 Lámpást sem azért gyújtanak, hogy a

véka alá tegyék, hanem a lámpatartóra, hogy világítson mindenkinek a házban. 16 **Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat. (FT: NINCS ITT NEMI ELLENTMONDÁS MT 6, 1-4-HEZ KÉPEST?)**

17Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem a törvényt vagy a próféták tanítását. Nem azért jöttem, hogy érvénytelenné tegyem, hanem hogy betöltssem azokat.

Μὴ νομίσητε ¹ ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι·

νομίσητε ¹ - gondoljátok; νομίζω - vél, gondol
καταλῦσαι – eltörölni; καταλύω - 1) (tr.) eltöröl, megszüntet; 2) (intr.) megáll, megpihen, megszáll vhol

18Mert bizony mondom nektek, hogy amíg az ég és a föld el nem múlik, egy ióta vagy egy vessző sem vész el a törvényből, míg az egész be nem teljesedik.

ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ¹ ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία ῥαβδίς οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ¹ ἕως [ἂν] ¹ πάντα γένηται. ¹

γένηται. ¹ - meglesznek, γίνομαι v. γίγνομαι - lesz, válik vmivé, történik

19Tehát ha valaki a legkisebb parancsolatok közül akár csak egyet is eltöröl, és úgy tanítja az embereket, az a legkisebb lesz a mennyek országában; ha pedig valaki ezeket megtartja és tanítja, nagy lesz az a mennyek országában.

ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

κληθήσεται - fog neveztetni,καλέω - 1. (A.) hív, meghív, elhív;

20 Mert mondom nektek, ha a ti igazságotok nem múlja felül az írástudók és farizeusok igazságát, akkor semmiképpen sem mentek be a mennyek országába.

λέγω ¹ γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Hallottátok, hogy megmondattok a régieknek: „Ne ölj! Mert aki öl, megérdemli az ítéletet.”

22 Én pedig azt mondom nektek, hogy aki haragszik testvérére, megérdemli az ítéletet, aki pedig azt mondja testvérének: Ostoba! – megérdemli, hogy a nagytanács elé kerüljön; aki pedig azt mondja: Bolond! – méltó a gyehezza tüzére.

23 Amikor tehát áldozati ajándékodat az oltárhoz viszed, és ott eszedbe jut, hogy testvérednek valami panaszja van ellened, 24 hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, menj el, békülj ki előbb testvéreddel, és akkor térj vissza, és vidd fel ajándékodat!

25 Békülj meg ellenfeleddel idejében, amíg együtt vagy vele az úton, hogy át ne adjon ellenfeled a bírónak, a bíró pedig a szolgának, és börtönbe ne kerülj!

26 Bizony mondom neked, ki nem jössz onnan, amíg meg nem adod az utolsó fillérig

27 Hallottátok, hogy megmondattott: „Ne paráználkodj!” 28 Én pedig azt mondom nektek: aki kívánsággal tekint egy asszonyra, már paráznaságot követett el vele szívében. 29 Ha a jobb szemed visz bűnre, vágd ki, és vedd el magadtól, mert jobb neked, ha egy testrészed vész el, mint ha egész tested vettetik a gyehehnára. 30 Ha pedig jobb kezed visz bűnre, vágd le, és vedd el magadtól, mert jobb neked, ha egy testrészed vész el, mint ha egész tested vettetik a gyehehnára. **EZ AZ, AMIT NEM LEHET LITERÁLISAN ÉRTELMEZNI!** 31

Megmondattott ez is: „Aki elbocsátja feleségét, adjon neki válólevelet!” 32 Én pedig azt mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét, paráznaság esetét kivéve, az házasságtörővé teszi őt, és aki elbocsátott asszonyt vesz feleségül, az házasságtörést követ el.

33 Hallottátok azt is, hogy megmondattott a régieknek: „Ne szegd meg esküdet, hanem teljesítsd az Úrnak, amit esküvel fogadtál!” 34 Én pedig azt mondom nektek, hogy egyáltalán ne esküdjete: sem az égre, mert az Isten trónusa, 35 sem a földre, mert az lábainak zsámolya, sem Jeruzsálemre, mert az a nagy Király városa; 36 de ne esküdj saját fejedre sem, hiszen egyetlen hajszáladat sem teheted fehérre vagy feketévé. 37 Ellenben, ha ígent mondotok, az legyen igen, ha pedig nemet, az legyen nem, minden további szó a gonosztól van. 38 Hallottátok a parancsot: Szemet szemért és fogat fogért.

39 Én pedig azt mondom nektek, **ne álljatok ellent a gonosznak.**

Ἐγὼ ¹ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ

Aki megüti a jobb arcodat, annak tartsd oda a másikat is!

40 Aki perbe fog, hogy elvegye a ruhádat, annak add oda a köntösödet is!

41 S ha valaki egy mérföldnyire kényszerít, menj vele kétannyira!

42 Aki kér, annak adj, s attól, aki kölcsönt akar tőled, ne tagadd meg!

43 Hallottátok, hogy megmondattott: „Szeresd felebarátodat, és gyűlöld ellenségedet.”

44 Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket,

Ἐγὼ ¹ δὲ λέγω ὑμῖν, ¹ ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς·

45 hogy így mennyei Atyátoknak fiai legyetek, mert ő felhossa napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak. 46 **Mert ha azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? Nem ugyanezt teszik-e a vámszedők is?** 47 És ha csak testvéreiteket köszöntitek, mennyivel tesztek többet másoknál? Nem ugyanezt teszik a pogányok is.

48 Ti azért legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.

Ἔσεσθε ¹ οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὥς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν

Mt 6

1 Vigyázzatok: kegyességeket ne az emberek előtt gyakoroljátok, csak azért, hogy lássák azt, mert így nem kaptok jutalmat mennyei Atyától. 2 Amikor tehát adományt adsz, ne kürtöltess magad előtt, ahogyan a képmutatók teszik a zsinagógákban és az utcákon, hogy dicsérik őket az emberek. Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. 3 Te pedig amikor adományt adsz, ne tudja a bal kezéd, mit tesz a jobb, 4 hogy adakozásod rejtve maradjon; és majd a te Atyád, aki látja a rejtett dolgokat, megjutalmaz téged. 5 Amikor imádkoztok, ne legyetek olyanok, mint a képmutatók, akik szeretnek a zsinagógákban és az utcasarkokon megállva imádkozni, hogy lássák őket az emberek. Bizony mondom nektek: megkapják jutalmukat. 6 Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és ajtódát bezárva imádkozzál Atyádhoz, aki rejtve van; a te Atyád pedig, aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz majd téged. 7 Amikor imádkoztok, ne szaporítsátok a szót, mint a pogányok, akik azt gondolják, hogy bőbeszédűségükért hallgattatnak meg. 8 Ne legyetek tehát hozzájuk hasonlók, mert tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, még mielőtt kérnétek tőle. 9 Ti azért így imádkozzatok:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved, 10 jöjjön el a te országod, legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is; 11 mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, 12 és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek; 13 és ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól; mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

**Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.
 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου,
 γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
 ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον,
 δὸς ἡμῖν σήμερον,
 καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφελήματα ἡμῶν
 ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν
 τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν,
 καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,
 ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.**

14 Mert ha az embereknek megbocsátjátok vétkeiket, nektek is megbocsát mennyei Atyátok. 15 Ha pedig nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket. 16 Amikor pedig böjtöltök, ne nézzetek komoran, mint a képmutatók, akik eltorzítják arcukat, hogy lássák az emberek böjtölésüket. Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat. 17 Te pedig, ha böjtölsz, kend meg a fejedet, és mosd meg az arcodat, 18 **hogy böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van; a te Atyád pedig, aki látja, ami titokban történik, megjutalmaz téged.**

ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι

**φανῇς – látszódj, φαίνω - 1. világosságra hoz, megmutat;
νηστεύων – böjtölőként, νηστεύω - böjtöl**

**ἀποδώσει σοι ἀποδώσει - meg fog fizetni
ἀποδίδωμι - (tartozást) megad,**

19Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, ahol a moly és a rozsdá megemészti, és ahol a tolvajok betörnek, és ellopják, **20**hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket a mennyben, ahol sem a moly, sem a rozsdá nem emészti meg, és ahol a tolvajok sem törnek be, és nem lopják el.

21Mert ahol a te kincsed van, ott lesz a te szíved is.

ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται [καὶ] ἡ καρδία σου.

A test lámpása (Lk 11,34-36)

22A test lámpása a szem. Ezért, ha a szemed tiszta, az egész tested világos lesz.

Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ἐὰν οὖν ᾗ ὁ ὀφθαλμός σου ἄπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου ῥωτινὸν ἔσται.

23Ha pedig a szemed gonosz, az egész tested sötét lesz. Ha tehát a benned lévő világosság sötétség, milyen nagy akkor a sötétség!

Isten és a mammon (Lk 16,13)

24Senki sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket fogja gyűlölni, a másikat pedig szeretni, vagy az egyikhez ragaszkodik majd, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

Isten gondviselése (Lk 12,22-31)

25Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, se testetekért, hogy mibe öltözködjetek. Nem több-e az élet a tápláléknál, és a test a ruházatnál? **26**Nézzétek meg az égi madarakat: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem gyűjtenek, és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. Nem vagytok-e ti értékesebbek azoknál? **27**Aggódásával pedig ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy perccel is? **28**Mit aggódtok a ruházatért is? Figyeljétek meg a mező liliomait, hogyan növekednek: nem fáradoznak, és nem fonnak, **29**de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül akár csak egy is. **30**Ha pedig a mező fűvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, így öltözteti Isten, nem sokkal inkább titeket, kicsinyhitűeket?

31Ne aggódjatok tehát, és ne kérdezzessétek: Mit együnk? – vagy: Mit igyunk? – vagy: Mit öltünk magunkra? 32Ilyesmikért a pogányok törik magukat; a ti mennyei Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van minderre.

33Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és mindezek ráadásként megadatok majd nektek.

ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν * καὶ ¹ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.

προστεθήσεται - hozzáadatik majd,

προστίθῃμι - (A.) 1. folytat, ismétél, újra csinál 2. elvesz, elvon, eltávolít, megdönt 3. hozzáad, megnövel 4. átad, átszállít 5. ad, adományoz, bőségesen visszaad 6. kiró, rárak (vkire vmit) 7. tulajdonít vagy betud vkinek vmit 8. hozzáad (túl azon, amit kapott), növel, gyarapít (M.) 1. egyetért vkivel 2. hozzájárulását adja, egyetért vmivel 3. tárítja magát vmihez vagy vkihez 4. csatolja magát vmihez vagy vkihez 5. nyer, hasznot húz, növekszik, kibővül 6. magára vagy másokra zúdít, hoz

34Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja.

Mt 7

1Ne ítéljetek, hogy ne ítéltessetek!

Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε

2Mert amilyen ítélettel ítélték, olyannal fogtok megítéltetni; és amilyen mértékkel mérték, nektek is olyannal mérnek majd.

ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν

3Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre? 4Vagy hogyan mondhatod testvérednek: Hadd vegyem ki a szálkát a szemedből! – miközben ott a gerenda a saját szemedben? 5Képmutató, vedd ki előbb saját szemedből a gerendát, és akkor majd jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd testvéred szeméből a szálkát.

A szent dolgok megbecsülése

6Ne adjátok azt, ami szent, a kutyáknak, gyöngyeiteket se dobjátok a disznók elé, nehogy lábukkal megtiporják azokat, majd ellenetek fordulva széttépjenek titeket.

Az imádság meghallgatása (Lk 11,9-13)

7Kérjete, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitják nektek. 8Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyitják. 9Vagy ki az közölet, aki fiának követ ad, amikor az kenyeret kér tőle, 10vagy amikor halat kér, kígyót ad neki? 11Ha tehát ti gonosz létekre tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább ad jót a ti mennyei Atyátok azoknak, akik kérnek tőle?

Az arany szabály (Lk 6,31)

12Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük, mert ezt tanítja a törvény és a próféták.

12 Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

cö. Lk 6,31

És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük!

καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ¹ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

Szoros kapu, keskeny út (Lk 13,23-24)

13Menjetek be a szoros kapun! Mert tágas az a kapu, és széles az az út, amely a kárhozatba visz, és sokan vannak, akik bemennek azon.

14Mert szoros az a kapu, és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik megtalálják azt.

᾽ὅτι στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, ¹ καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὗρίσκοντες αὐτήν.

στενὴ - szűk, στενός, -ή, -όν - szűk, szoros

πύλη - kapu

τεθλιμμένη - szoros, θλίβω - 1. összeszorít; kínoz, gyötör

ἀπάγουσα – vezető; ἀπάγω - vezet, elvezet, visz vhová

A hamis próféták (Lk 6,43-44)

15Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik báránybőrbe bújva jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok. 16Gyümölcsseikről ismeritek meg őket. Tüskebokorról szednek-e szőlőt, vagy bogáncskóróról füget? 17Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. 18Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, a rossz fa sem hozhat jó gyümölcsöt. 19Amelyik fa nem terem jó gyümölcsöt, azt kivágják, és tűzre vetik. 20Tehát gyümölcsseikről ismeritek meg őket.

Isten akaratának cselekvése (Lk 6,46; 13,26-27)

21Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: **Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát.** 22Sokan mondják majd nekem azon a napon: Uram, Uram, nem a te nevedben prófétáltunk-e, nem a te nevedben üztünk-e ördögöket, és nem a te nevedben tettünk-e sok csodát? 23És akkor kijelentem nekik: Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők!

24Aki tehát **ὅστις ἀκούει hallja tőlem (meghallja!)** ezeket a beszédeket, és **cselekszi azokat**, hasonló a bölcs emberhez, aki kősziklára építette a házát.

Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους [τούτους] ¹ καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν. ¹

25És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és nekirontottak annak a háznak, de nem dőlt össze, mert kősziklára volt alapozva.

26Aki pedig hallja **ὁ ἀκούων** aki csak hallgatja, de nem meghallja!) tőlem ezeket a beszédeket, de nem cselekszi, hasonló a bolond emberhez, aki homokra építette a házát.

Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον.

(F.Kristóf atya 23 08 20)

27És ömlött a zápor, és jöttek az árvizek, tomboltak a szelek, és beleütköztek abba a házba; és az összedőlt, és teljesen elpusztult.

28Amikor Jézus befejezte ezeket a beszédeket, a sokaság álmélkodott tanításán,

29mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudóik.

ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

Mt 8

1Amikor lejött a hegyről, nagy sokaság követte őt, 2 és íme, odament egy **leprás**, leborult előtte, és ezt mondta: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz. 3 Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette őt, és ezt mondta: **Akarom. Tisztulj meg!** És azonnal megtisztult a leprától. 4 Ekkor így szólt hozzá Jézus: Vigyázz, senkinek se szólj, hanem menj el, mutasd meg magadat a papnak, és vidd fel az áldozati ajándékot, amelyet Mózes rendelt el, bizonyságul nekik.

3Móz 14, 2-32 NAGYON RÉSZLETES, APRÓLÉKOS, HOSSZÚ MÓZESI TÖRVÉNY

5 Amikor Jézus Kapernaumba érkezett, odament hozzá egy **százados**, és kérte őt: 6 Uram, a **szolgám bénán fekszik** otthon, és szörnyű kínjai vannak. 7 Ő így szólt hozzá: Elmegyek, és meggyógyítom.

8 De a százados ezt felelte: Uram, **nem vagyok méltó arra, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szót szólj, és meggyógyul a szolgám.**

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἐκατόνταρχος ἔφη ¹ Κύριε, ¹ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ¹ ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου·

ἔφη ¹ - mondta, φημί - mond

9 Mert én is hatalom alatt álló ember vagyok, nekem is vannak alárendelt katonáim. És ha azt mondom az egyiknek: Menj el! – akkor elmegy, és a másiknak: Gyere ide! – akkor idejön, vagy ha szólok a szolgámnak: Tedd meg ezt! – akkor megteszi.

10 Amikor Jézus ezt hallotta, elcsodálkozott, és így szólt az őt követőkhöz: Bizony mondom nektek, senkiben sem találtam ilyen nagy hitet Izráelben.

ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν ¹ Ἀμὴν ¹ λέγω ὑμῖν, παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὑρον

ἐθαύμασεν – elcsodálkozott, θαυμάζω - csodál, csodálkozik

NB Jézus csodálkozik, meglepődik, nyitott

11 De mondom nektek, hogy sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és asztalhoz telepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal a mennyek országában; 12 akik pedig a mennyek országa fiainak tartják magukat, kivettetnek a külső sötétségre, ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.

13 A századosnak pedig ezt mondta Jézus: Menj el, és legyen a te hited szerint. És meggyógyult a szolga még abban az órában.

14 Amikor Jézus bement Péter házába, látta, hogy annak anyósa lázasan fekszik. 15 Megérintette a kezét, és elhagyta az asszonyt a láz, és felkelt, és szolgált neki. 16 Amikor beesteledett, sok megszállottat vittek hozzá, ő pedig szavával kiűzte a tisztátalan lelkeket, és minden beteget meggyógyított,

17 hogy beteljesedjenek az Ézsaiás próféta által mondottak: „Erőtlenségünket ő vette el, és betegségeinket ő hordozta.”

ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου ¹ τοῦ προφήτου λέγοντος Αὐτὸς ¹ τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

νόσος, -ου - 1. betegség, ártalom

18 Amikor Jézus meglátta maga körül a sokaságot, megparancsolta, hogy keljenek át a túlsó partra. 19 És odalépve így szólt hozzá egy írástudó: Mester, követlek téged, bárhová mégy. 20 Jézus ezt mondta neki: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania. 21 Egy másik tanítvány pedig ezt mondta neki: Uram, engedd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem az apámat. 22 De Jézus így szólt hozzá: Kövess engem, Ἀκολουθεῖ ¹ μοι, és hagyd, hogy a halottak eltemessék saját halottaikat.

23 Bárkába szállt, s tanítványai követték. 24 Egyszerre csak nagy vihar támadt a tavon, úgyhogy a hullámok elborították a bárkát. Ő azonban aludt. 25 Odamentek hozzá, fölkeltek és kérték: „Uram, ments meg minket, elveszünk!” 26 Jézus ezt mondta nekik: „Mit féltetek, kishitűek?” Aztán fölkel, parancsolt a szélvésznek és a víznek, s nagy nyugalom támadt. 27 Az emberek csodálkozva kérdezték: „Ki lehet ez, hogy még a szélvész és a víz is engedelmeskedik neki?”

28 Amikor a túlsó parton Gadara környékére ért, két ördögtől megszállt emberrel találkozott. A sírboltokból jöttek elő. Annyira elvadultak voltak, hogy senki sem mert az úton járni. 29 Így kiabáltak: „Mi közünk hozzád, Isten fia? Azért jöttél ide, hogy idő előtt gyötörj minket?” 30 Messze tőlük nagy sertéskonda legelészett. 31 Ezért az ördögök kérték: „Ha kiűzöl minket, küldj a sertéskondába!” 32 „Menjetek!” – mondta nekik. Erre kimentek és megszállták a sertéseket, mire az egész konda lerohant a meredekről a tóba és vízbe fúlt. 33 A kanászok elfutottak, és a városba érve mindent elmondtak, azt is, ami a megszállottakkal a szemük láttára történt. 34 Az egész város kiment Jézus elé, és amikor megpillantották, kérték, hagyja el határukat.

Mt 9

1 Jézus hajóra szállva átkelt, és elment a maga városába.

2 És íme, odavíttek hozzá egy bénát, aki ágyban feküdt. Amikor Jézus látta hitüket, így szólt a bénához: Bízzál, fiam, megbocsáttatnak a te bűneid.

Καὶ ¹ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ ¹ Θάρσει, ¹ τέκνον· ¹ ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι

3 Ekkor néhányan az írástudók közül így szóltak magukban: Istenkáromló!

Καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς ¹ Οὗτος ¹ βλασφημεῖ

4 Jézus pedig, mivel ismerte gondolataikat, ezt mondta: Miért gondoltok gonoszt szívetekben?

Καὶ ἰδὼς ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν ¹ Ἵνα τί ¹ ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;

5 Ugyan mi könnyebb? Azt mondani, hogy megbocsáttatnak a te bűneid, vagy ezt mondani: Kelj fel, és járj?

τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν ¹ Ἀφίενταί ¹ σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν ¹ Ἐγειρε ¹ καὶ περιπάτει;

6 De azért, hogy megtudjátok, az Emberfiának van hatalma bűnöket megbocsátani a földön – ekkor ezt mondta a bénának: Kelj fel, vedd az ágyadat, és menj haza!

ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας – τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ ¹ Ἐγειρε ἅρῶν σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου.

1. CSODA 7 Ő pedig felkelt, és hazament. 8 Amikor a sokaság ezt látta, félelem fogta el őket; és dicsőítették Istent, aki ilyen hatalmat adott az embereknek.

9 Amikor Jézus továbbment onnan, meglátott egy embert a vámszedő helyen ülni, akit Máténak hívtak, és így szólt hozzá: Kövess engem! Az felkelt, és követte őt. 10 És történt, amikor Jézus asztalnál ült a házban, hogy sok vámszedő és bűnös jött, és odatelepedett Jézushoz és az ő tanítványaihoz. 11 Meglátták ezt a farizeusok, és szóltak tanítványainak: Miért eszik a ti mesteretek vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?

12 Ő pedig, amikor ezt meghallotta, így szólt: Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek.

ὁ ¹ δὲ ἀκούσας εἶπεν ¹ Οὐ ¹ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἁλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες.

INTERTEXT Mt 9, 13 és Hós 6,6 – szó szerint LXX

13 Menjetek, és tanuljátok meg, mit jelent ez: „Irgalmasságot akarok, és nem áldozatot.” Mert nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.

πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστὶν ¹ Ἐλεος ¹ θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἁλλὰ ἁμαρτωλούς.

Hós 6,6

6Mert szeretetet kívánok én és nem áldozatot: az Istennek ismeretét inkább, mintsem égőáldozatokat.

διότι ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα.

14 Akkor odamentek hozzá János tanítványai, és megkérdezték: Miért van az, hogy mi és a farizeusok gyakran böjtölünk, a te tanítványaid viszont nem böjtölnek? 15 Jézus ezt mondta nekik: Gyászolhat-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? De jönnek majd napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, és akkor böjtölni fognak. 16 Senki sem tesz foltot új posztóból régi ruhára, mert a toldás tovább szakítja a ruhát, és még nagyobb lesz a szakadás. 17 Újbort sem töltöttek régi tömlőbe, mert a tömlő szétreped: a bor is kiömlik, a tömlő is tönkremegy; hanem újbort új tömlőbe töltöttek, és akkor mindkettő megmarad. 18 Miközben ezeket mondta nekik, íme, egy előljáró ment hozzá, leborult előtte, és így szólt: **2. CSODA** A leányom most halt meg, de jöjj, tedd rá a kezed, és élni fog. 19 Jézus felkelt, és követte őt tanítványaival együtt. 20 És íme, egy tizenkét éve vérfolyásos asszony odament hozzá, és hátulról megérintette ruhája szegélyét, 21 mert ezt mondta magában: Ha csak megérinthetem a ruháját, meggyógyulok. 22 Amikor Jézus megfordult, és meglátta őt, így szólt: Bízzál, leányom, a te hited megtartott téged. **3. CSODA** És meggyógyult az asszony abban az órában. 23 Amikor Jézus bement az előljáró házába, és meglátta a furulyásokat meg a zajongó sokaságot, 24 így szólt: Menjetek innen, mert nem halt meg a leánya, csak alszik. Azok pedig kinevették őt.

25 Amikor azután kiküldték onnan a sokaságot, bement, megfogta a leányka kezét, mire az felkelt. 4. CSODA 26 És híre ment ennek az egész vidéken.

27 Amikor Jézus továbbment onnan, **követte őt két vak**, akik ezt kiáltották: Könyörülj rajtunk, Dávid Fia! 28 Amikor bement a házba, odamentek hozzá a vakok; Jézus pedig megkérdezte tőlük: **Hiszitek-e, hogy meg tudom ezt tenni? Ezt felelték: Igen, Uram! 29 Ekkor megérintette a szemüket, és ezt mondta: Legyen a ti hitetek szerint! 30 Erre megnyílt a szemük. 5. CSODA** Jézus pedig megparancsolta nekik: **Vigyázzatok, senki meg ne tudja! 31 De azok kimenve onnan, elterjesztették hírét az egész vidéken.** 32 Alighogy ezek elmentek, íme, odavittek hozzá egy **megszállott némat**. 33 Miután kiűzte belőle az ördögöt, megszólalt a néma, a sokaság pedig elcsodálkozott, és ezt mondta: Sohasem láttak még ilyet Izráelben! 34 A farizeusok viszont ezt mondták: Az ördögök fejedelmével űzi ki az ördögöket. **35 Jézus bejárta a városokat és a falvakat mind, tanított a zsinagógáikban, hirdette a mennyek országának evangéliumát, gyógyított mindenféle betegséget és erőtlenséget.** 36 Amikor látta a sokaságot, **megszánta őket**, mert elgyötörtek és elveszettek voltak, mint a juhok pásztor nélkül. 37 Ekkor így szólt tanítványaihoz: **Az aratnivaló sok, de a munkás kevés: 38 kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.**

Mt 10

¹És előszólítván tizenkét tanítványát, hatalmat ada nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és gyógyítsanak minden betegséget és minden erőtlenséget. ²A tizenkét apostol nevei pedig ezek: Első Simon, a kit Péternek hívnak, és András, az ő testvére; Jakab, a Zebedeus fia, és János az ő testvére; ³Filep és Bertalan; Tamás és Máté, a vámszedő; Jakab, az Alfeus fia, és Lebbeus, a kit Taddeusnak hívtak; ⁴Simon a kananita, és Judás, az Iskariotes, a ki el is árulta őt. ⁵Ezt a tizenkettőt küldé ki Jézus, és megparancsolá nekik, mondván: Pogányok útjára ne menjete, és Samaritánusok városába ne menjete be ⁶Hanem menjete inkább Izráel házának eltévelyedett juhaihoz. ⁷Elmenvén pedig prédikáljatek, mondván: Elközelített a mennyeknek országa. ⁸Betegeket gyógyítsatek, poklosokat tisztítsatek, halottakat támasszatek, ördögöket űzzetek. Ingyen vettéte, ingyen adjatek. ⁹Ne szerezzetek aranyat, se ezüstöt, se réz-pénzt a ti erszényetekbe, ¹⁰Se útításkát, se két ruhát, se sarut, se pálczát; mert méltó a munkás az ő táplálékára. ¹¹A mely városba vagy faluba pedig bementek, tudakozzatek meg, ki abban méltó; és ott maradjatek, a míg tovább mehettek. ¹²Ha pedig bementek a házba, köszöntséte azt. ¹³És ha méltó a ház, szálljon a ti békességetek reá; ha pedig nem méltó, a ti békességetek rátok térjen vissza. ¹⁴És ha valaki nem fogad be titeket, és nem hallgatja a ti beszédeket, mikor kimentek abból a házból, vagy városból, lábaitok porát is verjéte le. ¹⁵Bizony mondom néktek: Az ítélet napján könnyebb lesz a Sodoma és Gomora földjének dolga, mint annak a városnak. ¹⁶Ímé, én elbocsátlak titeket, mint juhokat a farkasok közé; legyetek azért okosak mint a kígyók, és szelidek mint a galambok. ¹⁷De óvakodjatek az emberektől; mert törvényszékekre adnak titeket és az ő gyülekezeteikben megostoroznak titeket; ¹⁸És helytartók és királyok elé visznek titeket érettem, bizonyágul ő magoknak és a pogányoknak. ¹⁹De mikor átadnak titeket, ne aggodalmaskodjatek, mi módon vagy mit szóljatek; mert megadatik néktek abban az órában, mit mondjatek. ²⁰Mert nem ti vagytok, a kik szóltok, hanem a ti Atyátoknak Lelke az, a ki szól ti bennetek. ²¹Halálra adja pedig testvér testvérét, atya gyermekét; támadnak magzatok szüleik ellen, és megöletik őket. ²²És gyűlöletesek lesztek, mindenki előtt az én nevemért; de a ki mindvégig megáll, az megtartatik. ²³Mikor pedig abban a városban üldöznek titeket, szaladjatek a másíkba. Mert bizony mondom néktek: be sem járjatek Izráel városait, míg eljön az Emberfia.

24 Nem különb a tanítvány a mesterénél, sem a szolga az ő uránál. 25 Elég a tanítványnak, hogy olyan legyen, mint a mestere, és a szolgának, mint az ura. Ha a ház urát Belzebubnak nevezték el, mennyivel inkább a háza népet? 26 Ne féljete hát tőlük!

Mert nincs olyan rejtett dolog, amely le ne lepleződnék, és olyan titok, amely ki ne tudódnék.

**οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, ¹
καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται.**

27 Amit mondok nektek a sötétben, azt mondjátok el napvilágnál; amit fülbe súgva hallotok, azt hirdessétek a háztetőkről! 28 Ne féljete azoktól, akik a testet megölik, de a lelket meg nem ölhetik. Inkább attól féljete, aki mind a lelket, mind a testet elpusztíthatja a gyeennában. **29**

Nem úgy van, hogy két verebet adnak egy fillérért, de egy sem esik le közülük a földre Atyátok tudta nélkül? 30 Nektek pedig még a hajatok szála is mind számon van tartva. 31 Ne féljete tehát: ti sok verébnél értékesebbek vagytok.

Hamlet 52153

Not a whit, we defy augury: there's a special providence in the fall of a sparrow. If it be now, 'tis not to come; if it be not to come, it will be now; if it be not now, yet it will come: the readiness is all: since no man has aught of what he leaves, what is't to leave betimes?

32 Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt,

Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἑμοῖ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς ¹ οὐρανοῖς

33 aki pedig **megtagad** engem az emberek előtt, azt majd én is **megtagadom** mennyei Atyám előtt.

ὅστις δὲ * ἀρνήσεται ¹ με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς ¹ οὐρανοῖς

34 Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békességet hozzak a földre. Nem azért jöttem, hogy békességet hozzak, hanem hogy kardot. 35 Azért jöttem, hogy szembeállítsam az embert apjával, a leányt anyjával, a menyét anyósával, 36 és így az embernek ellensége lesz a háza népe. 37 Aki jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem méltó hozzám; aki jobban szereti fiát vagy leányát, mint engem, az nem méltó hozzám; 38 és aki nem veszi fel keresztjét, és nem követ engem, az nem méltó hozzám.

39 Aki megtalálja életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti életét énértem, az megtalálja azt.

ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐνεκεν ἑμοῦ εὐρήσει αὐτήν.

40 Aki titeket befogad, az engem fogad be, és aki engem fogad be, az azt fogadja be, aki elküldött engem. **ÁTTETSZŐSÉG (TRANSPARENCIA)**

Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.

41 Aki befogad egy prófétát azért, mert az próféta, prófétának járó jutalmat kap;

ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται,

aki pedig egy igaz embert fogad be azért, mert az igaz, igaz embernek járó jutalmat kap.

καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται.

IGAZ EMBER= δίκαιος, - IGAZ EMBER

42 Aki pedig csak egyetlen pohár friss vizet ad inni egynek e kicsinyek közül, mert az tanítvány: bizony mondom nektek, semmiképpen sem fogja elveszteni jutalmát.

καὶ ὃς ἂν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Mt 11

1 Amikor Jézus elmondta parancsait a tizenkét tanítványnak, továbbment onnan, hogy tanítson és igét hirdessen a városokban. 2 *János pedig, amikor hallott a* börtönben Krisztus cselekedeteiről, elküldte tanítványait, 3 és megkérdezte tőle: **Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?** 4 Jézus így válaszolt nekik: Menjetek, és mondjátok el Jánosnak, amiket hallotok és láttok: **5 vakok látnak, és bénák járnak, leprások tisztulnak meg, és süketek hallanak, halottak támadnak fel, és szegényeknek hirdettetik az evangélium,** 6 és boldog, aki nem botránkozik meg énbennem. 7 Amikor azok elindultak, Jézus beszélni kezdett a sokaságnak Jánosról: Miért mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádszálat látni? 8 Ugyan miért mentetek ki? Finom ruhába öltözött embert látni? Hiszen akik finom ruhákat viselnek, azok a királyok palotáiban vannak. 9 Ugyan miért mentetek ki? Prófétát látni? Bizony mondom nektek, még prófétánál is nagyobbat. 10 Ő az, akiről meg van írva: „Íme, én elküldöm előtted követemet, aki elkészíti előtted az utat.” **11 Bizony mondom nektek: az asszonytól születettek között nincs nagyobb Keresztelő Jánosnál; de aki a legkisebb a mennyek országában, nagyobb nála.** 12 Keresztelő János napjaitól mostanáig a mennyek országa erőszakot szenved, és az erőszakosok igyekeznek hatalmukba keríteni. 13 Mert valamennyi próféta és a törvény is Jánosig prófétált. 14 És ha el akarjátok fogadni, ő maga Illés, akinek el kellett jönnie. 15 Akinek van füle, hallja! 16 De mihez hasonlítsam ezt a nemzedéket? **Hasonló a piacon ülő gyermekekhez, akik ezt kiáltják a többieknek: 17 Zenéltünk nektek, és nem táncoltatok; siratót mondtunk, és nem gyászoltatok. 18 Mert eljött János, aki nem eszik, és nem is iszik, és ezt mondják: Ördög van benne! 19 Eljött az Emberfia, aki eszik és iszik,**

és ezt mondják: Íme, falánk és részeges, vámszedők és bűnösök barátja! De cselekedetei által nyert igazolást a bölcsesség.

Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς.

ἐδικαιώθη – igazoltatott, δικαιώω - igazzá tesz, igaznak nyilvánít

20 **Akkor feddeni kezdte azokat** a városokat, amelyekben a legtöbb csodája történt, mert nem tértek meg: 21 Jaj neked, Korazin! Jaj neked, Bétsaida! Mert ha Tíruszban és Szidónban történtek volna azok a csodák, amelyek nálatok történtek, régen megtértek volna zsákruhában és hamuban! 22 Sőt mondom nektek: Tírusznak és Szidónnak könnyebb lesz az ítélet napján, mint nektek. 23 Te is, Kapernaum, talán az égig emelkedsz? A pokolig fogsz alászállni! Mert ha Sodomában történtek volna azok a csodák, amelyek nálad történtek, megmaradt volna a mai napig. 24 **Sőt mondom nektek, hogy Sodoma földjének könnyebb lesz az ítélet napján, mint neked.** 25 Abban az időben így szólt Jézus:

Magasztallak, Atyám, menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és értelmesek elől, és felfedted az egyszerű embereknek.

**Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ¹
Ἐξομολογοῦμαί ¹ σοι, πάτερ ¹ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυσας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, ¹
καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις.**

ἐξομολογέομαι v. ἐξομολογοῦμαί - megvall, hálát ad, dicsőít

συνετός, -ή, -όν - értelmes, okos

νήπιος, -ά, -ον - 1. kiskorú, éretlen, tapasztalatlan, együgyű,

26 Igen, Atyám, mert így láttad jónak.

27 Az én Atyám mindent átadott nekem, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, az Atyát

28 Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.

**Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι,
κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς.**

29 Vegyétek magatokra az én igámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek.

**ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
πραῦς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν
ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.**

30 Mert az én igám jó, és az én terhem könnyű.

ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἑλαφρόν ἐστιν

Mt 12

1 Abban az időben Jézus gabonaföldeken ment át szombaton, tanítványai pedig megéheztek, és kalászatokat szakítottak le, és azt ették. 2 Amikor ezt meglátták a farizeusok, szóltak neki: Íme, tanítványaid **olyat tesznek, amit szombaton nem szabad.** 3 Ő pedig ezt válaszolta nekik: Nem olvastátok, hogy mit tett Dávid, amikor kíséreivel együtt megéhezett? 4 Bement az Isten házába, és a szent kenyereket ették meg, amelyeket nem lett volna szabad megennie sem neki, sem az ő kíséretének, hanem csak a papoknak. 5 Vagy nem olvastátok a törvényben, hogy szombaton a papok a templomban megszegik a szombatot, mégsem vétkeznek?

INTERTEXT Mt 12,7 idézi Hós 6,3-at

7 Ha pedig értenétek, mit jelent ez: „**Irgalmasságot akarok, nem áldozatot**”,

εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστιν Ἔλεος ¹ θέλω καὶ οὐ θυσίαν

Hós 6, 6 KÉRDÉS: A LXXban és Mt 12, 7-ben is **ἔλεος** van, akkor a magyarban miért egyszer „irgalom” (Mt 2,7), másszor „szeretet” van?? Ugyanaz a szó!!! Mert szeretetet kívánok én és nem áldozatot: az Istennek ismeretét inkább, mintsem égőáldozatokat

ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὀλοκαυτώματα.

nem ítéltétek volna el azokat, akik nem vétkeztek 8 Mert az Emberfia ura a szombatnak.

9 Onnan eltávozva bement a zsinagógájukba, 10 ahol volt egy sorvadtt kezű ember. Azért, hogy vádat emeljenek ellene, megkérdezték Jézustól: Szabad-e szombaton gyógyítani? 11 Ő pedig ezt mondta nekik: Ki az közületek, akinek ha egyetlen juha van, és az verembe esik szombaton, nem ragadja meg, és nem húzza ki? 12 Mennyivel többet ér az ember a juhnál! Szabad tehát jót tenni szombaton. 13 Ekkor így szólt ahhoz az emberhez: Nyújtsd ki a kezedet! Ő kinyújtotta, és az újra olyan egészséges lett, mint a másík. 14 A farizeusok pedig kimentek, és **elhatározták, hogy végeznek vele.** 15 Mivel Jézus tudta ezt, eltávozott onnan. És sokan követték őt, ő pedig meggyógyította mindnyájukat, 16 és megparancsolta nekik, hogy ne fedjék fel, kicsoda ő, 17 hogy beteljesedjék, amit Ézsaiás prófétált:

18 „Íme, az én szolgám, akit kiválasztottam, akit én szeretek, akiben gyönyörködöm! Lelkemet adom neki, és ítéletet hirdet a népeknek.

19 Nem szít viszályt, és nem lármáz, senki sem hallja hangját az utcákon. 20 Megrepedt nádszálat nem tör el, és füstölgő mécsest nem olt ki, míg győzelemre nem viszi az ítéletet.

21 És az ő nevében reménykednek majd a népek.”

15 Mivel Jézus tudta ezt, eltávozott onnan. És sokan követték őt, ő pedig meggyógyította mindnyájukat, 16 és megparancsolta nekik, hogy ne fedjék fel, kicsoda ő, 17 hogy beteljesedjék, amit Ézsaiás próféta:

18 „Íme, az én szolgám, akit kiválasztottam, akit én szeretek, akiben gyönyörködöm! Lelkemet adom neki, és ítéletet hirdet a népeknek.

19 Nem szít vizályt, és nem lármáz, senki sem hallja hangját az utcákon. 20 Megrepedt nádszálat nem tör el, és füstölgó mécsest nem olt ki, míg győzelemre nem viszi az ítéletet.

21 És az ő nevében reménykednek majd a népek.”

INTERTEXT – NEM PONTOS IDÉZET!

Mt 12, 18-21	Ézs 42, 1-4 LXX	Mt 12, 18-21 RÚF	Ézs 42, 1-4 RÚF
Ἴδοὺ ¹ ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου ¹ * ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ’ αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. 19 Οὐκ ¹ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 20 κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῆκος τὴν κρίσιν.	Ἰακωβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήμψομαι αὐτοῦ· Ἰσραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου, προσεδέξατο αὐτόν ἡ ψυχὴ μου· ἔδωκα τὸ πνεῦμά μου ἐπ’ αὐτόν, κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐξοίσει. 2 οὐ κεκράζεται οὐδὲ ἀνήσει, οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἔξω ἡ φωνὴ αὐτοῦ. 3 κάλαμον τεθλασμένον οὐ συντρίψει καὶ λίνον καπνιζόμενον οὐ σβέσει, ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν ἐξοίσει κρίσιν.	18, „Íme, az én szolgám, akit kiválasztottam, akit én szeretek, akiben gyönyörködöm! Lelkemet adom neki, és ítéletet hirdet a népeknek. 19Nem szít vizályt, és nem lármáz, senki sem hallja hangját az utcákon. 20Megrepedt nádszálat nem tör el, és füstölgó mécsest nem olt ki, míg győzelemre nem viszi az ítéletet.	Ez az én szolgám, akit támogatok, az én választottam, akiben gyönyörködöm. Lelkimmel ajándékoztam meg, törvényt hirdet a népeknek. 2Nem kiált, nem lármáz, és nem hallatja szavát az utcán. 3A megrepedt nádszálat nem töri össze, a füstölgó mécsest nem oltja ki, hűen hirdeti a törvényt. 4Nem alszik ki, és nem törik össze, míg a törvénynek érvényt nem szerez a földön;

21 καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσιν.	4 ἀναλάβῃ καὶ οὐ θραυσθήσεται, ἕως ἂν θῇ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν· καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσιν.	21 És az ő nevében reménykednek majd a népek.”	tanítására várnak a szigetek.

22 Akkor odavittek hozzá egy vak és néma megszállottat, és ő meggyógyította, úgyhogy a néma beszélt és látott. 23 És az egész sokaság megdöbbenve kérdezte: Csak nem ő a Dávid Fia? 24 A farizeusok pedig, akik ezt hallották, így szóltak: Ez nem űzheti ki az ördögöket másként, csak Belzebubbal, az ördögök fejedelmével! 25 Ő pedig, ismerve gondolataikat, ezt mondta nekik:

Minden ország, amely meghasonlik önmagával, elpusztul, és egyetlen város vagy ház sem maradhat fenn, amely meghasonlik önmagával. 26 **Ha pedig a Sátán a Sátánt űzi ki, akkor meghasonlott önmagával: hogyan maradhat fenn így az országa?** 27 És ha én Belzebubbal űzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok kivel űzik ki? Ezért ők lesznek a ti bíráitok! 28 Ha viszont én Isten Lelkével űzöm ki az ördögöket, akkor bizony elérkezett hozzátok az Isten országa. 29 Vagy hogyan mehetne be valaki egy erős ember házába, és hogyan rabolhatná el annak javait, ha előbb meg nem köti azt az erős embert? Akkor kirabolhatja a házat.

30

Aki nincs velem, az ellenem van, és aki nem velem gyűjt, az tékozoló mű

ὢν μετ’ ἐμοῦ κατ’ ἐμοῦ ἐστίν, ¹ καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ’ ἐμοῦ σκορπίζει.

31 Ezért mondom nektek: minden bűn és káromlás megbocsáttatik majd az embereknek, de a Lélek káromlása nem bocsáttatik meg.

32 **Aki az Emberfia ellen szól valamit, annak megbocsáttatik, de aki a Szentlélek ellen szól, annak nem bocsáttatik meg sem ebben a világban, sem az eljövendőben.**

33 Ha jó a fa, jó a gyümölcse is, ha rossz a fa, rossz a gyümölcse is. Mert gyümölcseről lehet megismerni a fát. 34 Ti viperafajzatok! Hogyan szólhatnátok jót gonosz létekre?

SZÍV, SZÓ, SZÁJ

Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj.

ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ.

35 A jó ember jó kincseiből jót hoz elő, a gonosz ember gonosz kincseiből gonoszt hoz elő. **36 De mondom nektek, hogy minden haszontalan szóról, amelyet kimondanak az emberek, számot fognak adni az ítélet napján: 37 mert szavaid alapján ítéltetsz majd igaznak, és szavaid alapján ítéltetsz majd bűnösnek.**

38 Akkor újra megszólította őt néhány írástudó és farizeus: Mester, jelt akarunk látni tőled. 39 Ő pedig így válaszolt nekik:

Ez a gonosz és parázna nemzedék jelt követel, de nem adatik neki más jel, csak **Jónás próféta jele**. 40 Mert ahogyan Jónás három nap és három éjjel volt a hal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is a föld belsejében három nap és három éjjel. 41 Ninive lakói feltámadnak majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és elítélik ezt a nemzedéket, mert ők megtértek Jónás prédikálására; de íme, nagyobb van itt Jónásnál! 42 Dél királynője feltámad majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és elítéli ezt a nemzedéket, mert ő a föld végső határáról is eljött, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét; de íme, **nagyobb van itt Salamonnál!**

38 Akkor újra megszólította őt néhány írástudó és farizeus: Mester, jelt akarunk látni tőled. 39 Ő pedig így válaszolt nekik:

Ez a gonosz és parázna nemzedék jelt követel, de nem adatik neki más jel, csak **Jónás próféta jele**. 40 Mert ahogyan Jónás három nap és három éjjel volt a hal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is a föld belsejében három nap és három éjjel. 41 Ninive lakói feltámadnak majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és elítélik ezt a nemzedéket, mert ők megtértek Jónás prédikálására; de íme, nagyobb van itt Jónásnál! 42 Dél királynője feltámad majd az ítéletkor ezzel a nemzedékkel együtt, és elítéli ezt a nemzedéket, mert ő a föld végső határáról is eljött, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét; de íme, **nagyobb van itt Salamonnál!**

IGEHIRDETÉSI ELŐKÉSZÍTŐM A NAGYSZOMBATI TEXTUSRÓL (Ld. *Lelkipásztor* 98. évf. 2023/3. 110-114)

1. Az „ünnep” (?) jellege

Nem simogató ünnep. Nem síró ünnep (v.ö. Jeruzsálem leányai ne engem sirassatok, magatokat sirassátok!). Az üres sír napja. A rémület napja. A Kiüresedett napja. A Semmi napja. A Nincs-Isten napja. A Nincs-Krisztus napja.

Nem a pokljárás napja. A Pokol napja. A rémület napja. Az elkárhozás napja. A második halál napja. Az Istenítélet napja. A Végítélet napja. A Félelem napja. A Milieszhanincsfeltamadás napja. A Milieszhaénissemilieszek napja. Az Imádság napja. A Derengő Remény napja.

(Továbbiakat ld. HAFENSCHER 2010, 395 o.)

2. Amit a textusról tudni kell

Mt 12, 38-42 exegéziséből „elég nehéz kihozni a Nagyszombatot”. Dilemmámat megosztottam a lelkészekkel a fraterneten: hogyan egyeztethető össze Nagyszombat csöndje azzal, amit Jézus mond a farizeusoknak s az írástudóknak: "gonosz és parázna nemzetség". Nem túl "hangos" beszéd ez a Nagyszombat "csöndjében"? Kaptam sok segítőkész visszajelzést. Többnyire olyanokat, amelyek a csöndre, Nagyszombat csendjére tették a hangsúlyt. Mindegyikért hálás vagyok, mindegyikből tanultam. Leginkább az a hozzászólás gondolkodtatott el, amelyik „az ítélet csendjét” említette. Igen, ezen a vonalon elindulhatok! Nem nekünk kell csendben lenni. Isten van csendben. Olyannyira hallgat, hogy „nincs” is. A „Nincs-Isten” nem szól, nem beszél. Megdöbbenünk, mert ítéltetünk. Ezen a ponton kapcsolhatjuk össze a textusunkat Nagyszombat liturgiájával.

Textusunk párhuzamos igehelyei: Mk 8,11-12, Lk 11, 29-32. Különbség: Mk nem említi Jónást; Lk nem említi a farizeusokat, csak a sokaságot.

Amíg az igehirdetés textusa két logiont vesz fel a perikópába, Ulrich Luz a több kötetes híres Máté-kommentárjában (LUZ 2001, 214 o.) három logiont különböztet meg: 38-40; 41-42; 43-45. Együtt tárgyalja 41-42-t és 43-45-öt. A visszatérő démonokat Jakubinyi is összeköti a farizeusok megítélésével (JAKUBINYI 1991,253-154 o.). Mint írják, a „példázat” (hogy az-e, a szakirodalomban nem eldöntött) arról szól, hogy a zsidók megtapasztalták Isten országának megtisztító erejét (valóban?), de mégsem fogadták be az evangéliumot, s ebbe az ürbe térnek vissza a démonok, immár seregestül (LUZ 2001, 221 o.). Ez az állapotuk sokkal rosszabb lesz, mint előtte volt. Az értelmezésen lehet vitatkozni, de úgy tűnik, ez a logion is a bűnről, sőt az ítélet gravitációjáról szól.

Versről - versre

38. Az írástudók csatlakoznak a farizeusokhoz. „Mesternek” (Διδάσκαλε) szólítják (σημειον) – négyszer is a 38-39 versekben (Mt 16,1-ben és Mk 8,11-ben „égi jelet” (σημειον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ kívánnak).

A jel, a σημειον (ebből a szóból származik a „szemiotika” tudománya) látható, megfogható dolog, bizonyíték, de nem kizárólagosan csoda. A szinoptikus hagyományban sohasem a „csoda” szinonimájaként fordul elő (LUZ 2001, 216). Amíg a farizeusok és az írástudók csak jelet akartak, „kívánnak” (θέλουμεν – szeretnénk), addig Mt 16,1-4-ben a farizeusok és a szadduceusok „kísértik” őt. (πειράζω -próbára teszik)

39. A nemzetség (γενεά) szóról nem lehet eldönteni, hogy a kortársakra, vagy a zsidó népre értette ezt Jézus. (LUZ, 217.) A gonosz (πονηρός), parázna (μοιχαλῖς) szavak a népre vonatkoznak: (Hós 3,1, Jer 13, 26-27, Ez 16,38; 23,45; Ézs57,3-9); a paráznaság a Bibliában mindig az Isten iránti hűtlenségre utal (Mt 12,39 és 16,4 szó szerint ugyanaz).

Az ÚSz-ben az igehirdető Jónás jel volt a niniveiek számára; az igehirdető Jézus pedig jel a saját nemzedékének. Azok megtértek, ezek nem, mert nem ismerték fel, hogy Jézus nagyobb Jónásnál (Lk 11,29-32; Mt 11,41). Ezért, Jézus szerint a pogány niniveiek fogják megítélni a választott népet, ezt a nemzedéket.

Jónás háromnapos tartózkodása a hal gyomrában előképe Jézus háromnapos tartózkodásának a föld mélyében (Mt 12,39k).

40. Jónás – Jézus tipológia: Mk 8,12-ben nincs Jónás jele! Mt szó szerint idézi a LXX Jón 2, 1-et: ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. Tipológia: (típosz / figura / prefiguráció – antitíposz / beteljesedés (FABINY 2016, 32-41).

A Jónás – Jézus párhuzamról: 1) mindkettő a megtérést hirdette; 2) mindkettő a mélységbe került (a cethal, ill. a halál), de innen mindketten kiszabadultak; 3) önmagában mindkettő jel is: Jónás az ítélethirdetésé, Jézus a végítélet hirdetésé (Az ÓSz-ben egyes prófétákat jeleknek is tartottak: Ézs 8,18, Ez 12,6). A „harmadnapra” kifejezés a zsidóságban erős szimbolikus jelentőséggel bír (Józs 2,16; 1Móz 42,17-18; 2Móz 19,11; Hós 6,2).

41. Luz szerint a két példa (Jónás – Ninive; Salamon – Sába, Dél királynője) a végítélet irányában fordítja a tekintetünket (LUZ 2001 219.o.). Az eredetileg elgondolt üdvrend, miszerint a zsidók a választott nép, most megfordul, a pogányok (níniveiek és Sába királynője) ítéletet mondanak a zsidók felett, akik a farizeusok és az írástudók közreműködésével megfeszítették Jézus.

A „nagyobb van itt Jónásnál” (ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε), „nagyobb van itt Salamonnál” (ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε) kifejezések sajátos zsidó érvelési módot és logikát: „kal va-homer”, ami azt jelenti „mennyivel inkább”, „hát még”. Hillél rabbi első szabálya ez: „könnyű és nehéz”, azaz egy egyértelmű személyt vagy dolgot egy súlyosabbal állítja szembe. (DÁVIDHÁZI 2017, 114) Az ÚSz-ben is sokszor találkozunk ezzel az érveléssel. (FABINY 1998, 106-108).

„Nagyobb van itt Jónásnál” egyúttal „Steigerung” is: ez a bibliai tipológia, ill. figuralizmus egyik kulcsfogalma. Krisztus egy korábbi személlyel azonosítja magát, de egyben jelzi, hogy az üdvtörténet előrehaladottabb szakaszába érkezünk (FABINY 2016, 165).

42. Az ítéletkor Ninive népe ítéli a zsidókat, ill. Sába királynője, aki meglátogatta Salamont (1Kir 10,1-13). Ez – Luz szerint – előképe lehet annak, hogy a végítéletkor az egykor megítélt zsidóság mond ítéletet a közben hitelt veszített keresztények felett (LUZ, 223).

Ikonográfiai exkurzus:

1. A klosterneuburgi hármastólár 4. oszlopa ezt a tipológiát ábrázolja: Sába királynője (pogány) úgy megy Salamonhoz, mint a napkeleti bölcsek (pogányok) a kised Jézushoz. *ante legem* (törvény előtt): Ábrahám / Melkisédék;

sub gratia (kegyelem alatt): kised Jézus / napkeleti bölcsek,

sub lege (törvény alatt): Salamon / Sába királynéja.

2. A klosterneuburg oltárkép 11. oszlopán is hasonló kapcsolatot fedezhetünk fel:

ante legem: József a kútban

sub gratia: Jézust sírba helyezik

sub lege: Jónás a cethal gyomrában (FABINY 2016, 103-121)

A Jeromos Bibliakommentár jól összefoglalja a lényegét és az összefüggéseket. A szakasz több dolgot tanít: (a) a csodajelek keresésének hiábavalóságát (39. v.); (b) Jónás sorsát, mint Jézus feltámadásának előképét (40. v.), amely a hívők számára a mindenek fölött álló csodajel; (c) a prédikálás és megtérés fontosságát (41. v.); (d) hogy a pogányok néha jobban elfogadják Isten küldötteit, mint a zsidók (41-42. v.); (e) az isteni bölcsesség kérésének fontosságát, amelyben a nők is osztoznak és időnként kiemelkednek (42. v.); (f) hogy Jézus nagyobb, mint az eddigi próféták és bölcsek (41.42.v.), mivel Ő az Atya tökéletes kinyilatkoztatása (11,27). (THORDAY, 2033, 131-132).

1. A jövődönt jel

Ám van egy különös, de sokszor elfelejtett jel: „Íme, ő sokak elesésére és felemelésére rendeltetett Izráelben, és jelül, amelynek ellene mondanak” (Lk 2,34). Íme, Jézus első jele.

854

Textusunkban a farizeusok és az írástudók jelet követelnek Jézustól, a párhuzamos evangéliumok szerint „kísértették”, mai szóval élve, provokálták Őt. Minden bizonnyal nemcsak hallottak, de talán látták is, ahogy Jézus gyógyított, csodákat tett. A csoda nem ugyanaz, mint a jel. Az Ószövetség szerint az igazi prófétát onnan lehet felismerni, hogy csodákat és jeleket tesz (5Móz 13,1-3). Minden jel csoda, de nem minden csoda jel. A farizeusok és az írástudók biztosra akarnak menni. Biztosra, de nem bizalommal. Jézus ezúttal is átlát rajtuk, hanghordozásukból, tekintetükből bizonyára kiolvassa a rosszindulatot. Ezért nevének nevezi őket: gonosz és parázna nemzedék. Az utóbbi a Bibliában többnyire az Istenhez való hűtlenséget jelenti.

3. A veszélyes jel

Jézus a Jónás jelét említi. Ez első látásra egy ártatlan párhuzam. „Amiképpen Jónás három nap és három éjjel volt a cethal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is a föld belsejében három nap és három éjjel.” (12,39) Jónás könyvét a zsidók nagyon jól ismerték. A Bibliában sokszor találkozunk olyan esetekkel, amikor az Újszövetség felől nézve az ószövetségi személyek, dolgok, események előképek. A cethal gyomrában lévő Jónás előképe annak, ahogyan Jézus a sírban volt; Jónás szabadulása pedig Jézus feltámadásának előképe. A középkorban ezek az egymás mellé helyezett képek gyakori ábrázolások voltak, főleg az írástudatlan, csak képet „olvasó” emberek számára. Nem valószínű, hogy a farizeusok értették, hogy Jézus a saját halálára és feltámadására utal. Valamit azonban megértettek. Azt, hogy Jónás és Jézus is prédikált. Jónás a niniveieknek hirdette az ígét, Jézus pedig a választott népnek. Azt tudták, hogy Jónás arról prédikált, hogy a niniveiek elpusztulnak, ha meg nem térnek. Ez már zavarba hozhatta, nyugtalaníthatta őket. Jézus a megtört szívűeket nyugtatta, a szuperhívőket, a magabiztos vallásosokat viszont nyugtalanította.

4. A jeltelen jel

Jézus azonban nemcsak fenyeget az Ítélettel, hanem magára is veszi ezt a borzasztó ítéletet, Isten terve és az önként vállalt áldozata által. Isten kiszolgáltatta Őt minden valaha is élt ember bűnének. Jézus büntelensége, tisztasága mellett az emberi szívben lappangó gonosz azonnal feltűnővé válik. Bosch festménye ezt ábrázolja.

Jézus önként tette le az életét, önként vette magára a világ bűnét. Ahogy Keresztelő János mondta: „Íme az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit”(Jn 1,36). Jézust a kereszten agyonnyomja ez a felfoghatatlan, iszonyatos bűnteher. Szenvedése nemcsak testi, hanem lelki szenvedés is volt.

Ő már nem jel többé, amibe kapaszkodni lehet és kell. Ő már jeltelen, kiüresedett jel. Halála nemcsak fizikai halál, hanem az Istentől való elhagyatottság, a kárhozat, amit a Biblia második halálnak nevez. Jézus „pokoljárása” egy félreértelmezett ígén alapul (1Pt 3,18). Ennél sokkal súlyosabbról van szó. Krisztus a semmi, a nincs. A Nincskrisztus, a Nincsemler. Ez Nagyszombat félelmetes és mélységes misztériuma. Ez a borzalom maga. Itt nincs helye a dúdolásnak, sem a dalnak. Ez a néma sikoly pillanata. A norvég festő, Edward Munch *Sikoly* című híres festménye ezt az állapotot jelenített meg drámai erővel – akár tudta a művész, akár nem. Jézus elhagyatottságában mi is átéljük a kárhozat, az Istentől való elhagyatottság veszélyét. De ekkor nemcsak sikoltunk, hanem imádkozunk. Imádságunk valódi lesz. És ekkor dereng a remény, hogy a csontok, amiről Ezékiel is prófétált, életre kelnek.

5. Az elrabolt jel

Imádságunk meghallgatásra talál. Az Atya elfogadta a Fiú áldozatát, feltámasztotta a Fiút, a Semmiből Életet adott neki és nekünk is. Őbenne új teremtetések vagyunk azáltal, hogy az Ő halálába és feltámadásába kereszteltettünk „bele” (Róm 6). Erről szól a felolvasott epistola-idézet.

De ezzel a történet, az emberi lét, a történelem nagy drámája sajnos nem ér véget teljesen. Ahol Isten templomot épít, ott a sátán is felépíti a maga kápolnáját.

„E jelben győzni fogsz” – mondta egy földi császár. Krisztus jele hasznos lesz nekünk, így bölcselkedett az uralkodó. Az első évszázadok üldöztetése és szenvedése után Krisztus jelét rabul ejtette a hatalom. Szövetséget ajánlott neki a világ. Segítsük egymást – így a Kisértő. Akárcsak az első Megkísértettnek, ott a templom ormán. Használati cikké degradálódott Krisztus teste, az egyház, és Krisztus jele, a kereszt. Pedig ezt a jelet nem lehet önző módon kisajátítani vagy használni; ezt tovább kell adni. A kisajátított jellel a zászlójukon indultak a keresztesháborúba, a kisajátított jel nevében égették az eretnekeket. Az elrabolt, kisajátított jel elnémult, s cinkossá vált, amikor milliókat vittek haláltáborokba.

Egy neves teológus felvillantotta annak a lehetőségét, hogy amint egykor a niniveiek, a pogányok mondtak ítéletet a zsidók felett, nem kizárt, hogy Azon a napon a zsidók lesznek a niniveiek, akik majd ítéletet mondanak a keresztények felett. Így lesznek – ismét – az utolsókból elsők, az elsőkből utolsók.

6. Jel nem lesz többé

Ám akik megmosták és megfehéřítették ruhájukat a Bárány vérében, azoknak jel nem lesz többé. Nem lesz könny, nem lesz szenvedés, nem lesz halál. Színről színre látnak. És éneklik Mózes és a Bárány énekét.

Ámen

Ének helyett öt perc csend.

További javaslatok az istentisztelethez

- lekcio Ezék 37, 1-14; 1Pt 3, 18-22

- énekajánlás: 212 és ének helyett csend.

6. Példák, képek, versek, szemelvények, aktuális történetek

Luther Simeon áldásáról: „Az evangélium azonban leleplezte a külszín alatt rejtőző bűnt, képmutatást és bálványozást. Nyilvánvalóvá tette, hogy az emberek hiába mutatkoznak bölcsnek, szentnek és alázatosnak, valójában mégis a pokol nyel el mindent. Bizonyossá vált, hogy akiket eleven szentekként magasztaltak, valójában a legnagyobb bűnösök. A bölcsokről kitént, hogy nagy bolondok. A csöndes és szelíd lelkek pedig vérszomjas gyilkosnak bizonyultak. Mindez annak köszönhető, hogy megjelent az evangélium, és hirdetni kezdték a gyermeket, aki –mint Simeon jövendölte-, sokak elbukására és sokak föltámadására rendeltetett, és aki olyan jel, amelynek sokan ellene mondanak. Az evangéliumnak pedig nincsenek nagyobb ellenségei, mint akiket e világ nagynak, bölcsnek, értelmesnek, szentnek és erényesnek tart” (LUTHER 1895, 142-156)

Kálvin áldozatáról: Krisztus nemcsak testét adta a megváltás árául, volt ennél nagyobb és kiválóbb ár is, tudniillik, hogy lelkében el kellett szenvednie az átkozott és elveszett emberek rettentő kínjait is... Hogyan is gyűlölhette volna szeretett Fiát, akin Lelke megnyugodott? S hogyan lehetett volna Krisztus másokért való közbenjárása kedves az Atya előtt, ha gyűlöli őt? Mi azt mondjuk, hogy az isteni szigor súlyát vette magára, mert Isten kezétől verve és ostorozva Isten haragjának és büntetésének minden jelét megtapasztalta...Így tehát az ördög hatalmával, a halál félelmével, a pokol fájdalmával közelharcot vívott, ezeket legyőzte, és diadalt ült fölöttük, hogy többé ne rettegjünk a halálban tőlük, mert már elnyelte őket a mi fejedelmünk. (KÁLVIN 2014, 389-390).

Pilinszky János: *Introitusz*

Ki nyitja meg a betett könyvet?

Ki szegi meg a töretlen időt?

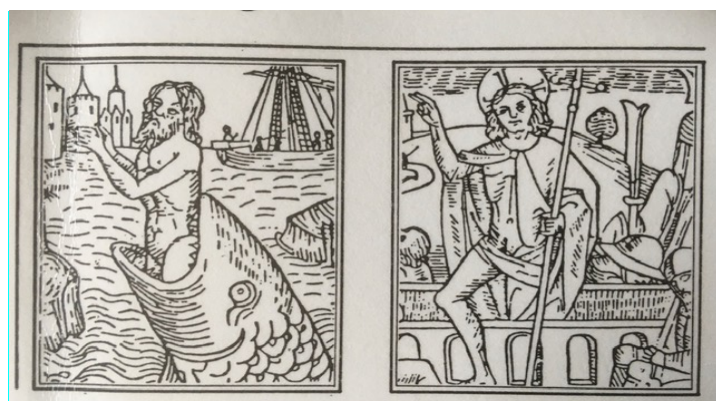
Lapozza fel hajnaltól-hajnalig
emelve és ledöntve lapjait?

Az ismeretlen tűzvészébe nyúlni
ki merészel közülünk? S ki merészel
a csukott könyv leveles sűrűjében,
ki mer kutatni? S hogy mer puszta kézzel?

És ki nem fél közülünk? Ki ne félne,
midőn szemét az Isten is lehúnyja,
és leborúlnak minden angyalok,
és elsötétül minden kreatúra?

A bárány az, ki nem fél közülünk,
egyedül ő, a bárány, kit megöltek.
Végigkocog az üvegtengeren
és trónra száll. És megnyitja a könyvet.

BIBLIA PAUPERUM

Felhasznált és ajánlott irodalom

BALÁZS Károly, *Újszövetségi szómutató szótár*, Logos Kiadó, Budapest, 1998

DÁVIDHÁZI Péter, *„Vagy jőni fog. Bibliai minták nemzetiesítése a magyar költészetben,* Ráció Kiadó, Budapest, 2017

FABINY Tibor, *Az eljövendő árnyékai, A figurális-tipológiai olvasás.* L'Harmattan_Károli, 2016.

FABINY Tibor *A keresztyén hermeneutika kérdései és története*, Hermeneutikai Kutatóközpont, Budapest, 1998

HAFENSCHER Károly, *Liturgika. A keresztyén istentisztelet protestáns megközelítésben ökumenikus szellemben*, Luther Kiadó, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Egyházzene Tanszék, 2010

JAKUBINYI György, *Máté evangéliuma*, Szent István Társulat, Budapest, 1991.

KARNER Károly, *Máté evangéliuma Keresztyén Igazság*, Győr, 1935.

KÁLVIN János, *Institutio. A keresztyén vallás rendszere I*, Ford. Buzogány Dezső, Kálvin Kiadó, 2014.

LEWIS, Alan E, *Between Cross and Resurrection. A Theology of Holy Saturday*, W.B.Eerdmans, Grand Rapids, 2001.

LUTHER Márton, „Karácsony után való vasárnapon. Evangylium: Lukács 2.rész.” In, *Házi kincstár*. Zábrák Dénes, Stottmeister, 1895, Braunschweig–Pozsony. 142-156. Stílusán javította: Véghelyi Antal

LUZ, Ulrich, *Matthew 8-20*, Fortress Press, Minneapolis, 2001.

THORDAY Attila (főszerk.), *Jeromos kommentár II. Az újszövetség könyveinek magyarázata*. Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2003.

VON BARTHASAR, Hans Urs, *A három nap teológiája*, Osiris, Budapest, 2000.

43 Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélküli helyeken bolyong, nyugalmat keres, de nem talál. 44 Akkor így szól: Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem. Amikor odaér, üresen, kiséperve és felékesítve találja azt. 45 Akkor elmegy, maga mellé vesz másik hét lelket, még magánál is gonoszabbakat, és bemenve megtelepednek ott; és **végül ennek az embernek az állapota rosszabb lesz, mint azelőtt volt**. Ez történik majd ezzel a gonosz nemzedékkel is.

46Még beszélt Jézus a sokasághoz, amikor íme, anyja és testvérei megálltak odakint, mert beszélni akartak vele. 47 Valaki szólt neki: Íme, anyád és testvéreid odakint állnak, és beszélni akarnak veled. 48 Ő azonban így felelt annak, aki szólt neki:

Ki az én anyám, és kik az én testvéreim? 49 Erre kinyújtotta kezét tanítványai felé, és így szólt: Íme, az én anyám és az én testvéreim! 50 Mert aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát, az az én testvérem és az én anyám.

Mt 13

1.Útfél, 2. köves, 3. tövis, 4. jó föld

1Azon a napon kiment Jézus a házból, és leült a tenger partján, 2 de nagy sokaság gyűlt köré, ezért hajóba szállt, és leült; az egész sokaság pedig a parton állt. 3 Azután **elmondott nekik sok mindent példázatokban**: Íme, kiment a magvető vetni, 4 és amint vetette a magot, néhány az **útfélre** esett, jöttek a madarak, és felkapkodták azokat. 5 Más magok **köves helyre** estek, ahol kevés volt a föld, és azonnal kihajtottak, mert nem voltak mélyen a földben; 6 de amikor a nap felkelt, megperzselődtek, és mivel nem volt gyökerük, kiszáradtak. 7 Más magok **tövisek közé** estek, és amikor a tövisek megnőttek, megfojtották azokat. 8 A többi viszont jó földbe esett, és termést hozott: az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit.

9 Akinek van füle, hallja! 10 A tanítványok odamentek hozzá, és megkérdezték tőle: Miért beszélsz nekik példázatokban?

Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ ¹ Διὰ τί ¹ ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;

11 Ő így válaszolt: **Mert nektek megadatott, hogy ismerjétek a mennyek országának titkait, azoknak pedig nem adatott meg.**

ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν * ὅτι ¹ Ὑμῖν ¹ δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται.

12 Mert akinek van, annak adatik, és bővelkedik, akinek pedig nincs, attól még az is elvétetik, amije van.

ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.

ἀρθήσεται - el fog vétetni, айро - 1.) felemel, elvesz, (el)visz

13 Azért beszélek nekik példázatokban, mert látván nem látnak, és hallván nem hallanak, és nem értenek, 14 és beteljesedik rajtuk Ézsaiás jövendölése:

„Hallván halljatok, de ne értsetek, látván lássatok, de ne ismerjete! 15 Mert megkövéredett e nép szíve, fülükkel nehezen hallanak, szemüket behunyták, hogy szemükkel ne lássanak, fülükkel ne halljanak, szívükkel ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.”

16 A ti szemetek pedig boldog, mert lát, és fületek boldog, mert hall. 17 Bizony mondom nektek, hogy sok próféta és igaz ember kívánta látni, amiket ti láttok, de nem látták, és hallani, amiket ti hallotok, de nem hallották. 18 Ti azért halljátok meg a magvető példázatát! 19 Mindazokhoz, akik hallják a mennyek országának igéjét, és nem értik, eljön a gonosz, és elragadja azt, ami szívükbe van vetve: ez az útfélre esett mag. 20 A köves talajra esett mag pedig az, aki hallja az igét, és azonnal örömmel fogadja, 21 de valójában nincs gyökere, nem állhatatos: mihelyt nyomorúság vagy üldözés támad az ige miatt, azonnal elbukik. 22 A tövisek közé esett mag pedig az, aki hallja az igét, de e világ gondja és a gazdagság csábítása megfojtja az igét, és terméketlen lesz. 23 A jó földbe esett mag pedig az, aki hallja és érti az igét, és termést hoz: az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit.

Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett a szántóföldjébe. 25 De amíg az emberek aludtak, eljött az ellensége, **konkolyt** vetett a búza közé, és elment. 26 Amikor a vetés szárba szökken, és kezdett kalászt hozni, látható lett a konkoly is. 27 A szolgák ekkor odamentek a gazdához, és ezt mondták neki: Uram, te jó magot vetettél a földedbe. Honnan került hát bele a konkoly? 28 Ő pedig így felelt: Valamelyik ellenségem tette ezt! A szolgák erre megkérdezték: Akarod-e, hogy elmenjünk, és összeszedjük a konkolyt? 29 Ő azonban így válaszolt: Nem, mert amíg a konkolyt szednétek, kiszaggatnátok vele együtt a búzát is. Hadd nőjön együtt mind a kettő az aratásig, és majd az aratás idején szólok az aratóknak: Szedjétek össze először a konkolyt, kössétek kévébe, és égessétek el, a búzát pedig gyűjtsétek be a csűrömbé!

31 Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa a mustármaghoz, amelyet vesz az ember, és elvet a szántóföldjébe. 32 Ez ugyan kisebb minden magnál, de amikor felnő, nagyobb minden veteménynél, és fává lesz, úgyhogy eljönnek az égi madarak, és fészket raknak ágai között. 33 Más példázatot is mondott nekik: Hasonló a mennyek országa a kovászhoz, amelyet vesz az asszony, belekever három mérce lisztbe, míg végül az egész megkel. 34 Mindezt példázatokban mondta el Jézus a sokaságnak, és példázat nélkül semmit nem mondott nekik,

35 hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: „**Példázatokra nyitom meg számat, a világ kezdete óta rejtett dolgokat jelentek ki.**”

ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος

Ἔνοιξω ἑν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς.

ἐρεύξομαι - fennhangon hirdetek majd, ἐρεῦγομαι - 1) kiokád, kihány; 2) felcsap (hullám); 3) ordít; 4) "kiönti a szívét" - mélyen, őszintén beszél; 5) fennhangon kihirdet, kinyilatkoztat

LXX 78(77), 2 RÚF **2Mert példázatra nyitom számat, ősrégi titkokat akarok hirdetni.**

ἄνοιξω ἑν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, φθέγξομαι προβλήματα ἀπ’ ἀρχῆς.

πρόβλημα, -ατος – rejtvény **NEM TALÁLOM A BALÁZSBAN. MIÉRT?**

φθέγξομαι - beszélek majd, φθέγγομαι - szól, beszél, hangot ad

	Mt 13, 35	Zsolt LXX 78 2
RÚF	<u>Példázatokra nyitom meg számat, a világ kezdete óta rejtett dolgokat jelentek ki.</u>	<u>2Mert példázatra nyitom számat, ősrégi titkokat akarok hirdetni.</u>
GR	<u>Ἔνοιξω ἑν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,</u> ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς.	<u>ἄνοιξω ἑν παραβολαῖς τὸ στόμα μου</u> φθέγξομαι προβλήματα ἀπ’ ἀρχῆς.
	<u>világ kezdete óta rejtett dolgokat jelentek ki.</u>	<u>ősrégi titkokat akarok hirdetni.</u>

A LITERÁLISOKKAL SZEMBEN: MT 13,25 -Zsolt LXX 78.2 ÖSSZEVETÉSE

1) MT A LXX-T IDÉZI (LD. AZ IDÉZET ELSŐ FELE)

2) MT NEM PONTOSAN IDÉZI A LXX-T – CSAK AZ ELSŐ FELE SZÓ SZERINTI MEGEGYEZÉS, A MÁSODIK FELE KÜLÖNBÖZIK

36 Ekkor elbocsátotta a sokaságot, és bement a házba, tanítványai pedig ezzel a kéréssel fordultak hozzá: Magyarázd meg nekünk a szántóföldben nőtt konkoly példázatát! 37 Ő pedig

így válaszolt nekik: Az, aki a jó magot veti, az Emberfia, 38 a szántóföld a világ, a jó mag a mennyek országának fiai, a konkoly a gonosz fiai, 39 az ellenség, aki elvetette a konkolyt, az ördög; az aratás a világ vége, az aratók pedig az angyalok. 40 Ahogyan tehát a konkolyt összegyűjtik és megégetik, úgy lesz a világ végén. 41 Az Emberfia elküldi majd angyalait, és összegyűjtenek országából minden botránkozást okozót és gonosztevőt, 42 és a tüzes kemencébe vetik őket: ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. 43 **Akkor majd az igazak fénylenek Atyjuk országában, mint a nap.** Akinek van füle, hallja! 44 Hasonló a mennyek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet az ember, miután megtalált, elrejt, majd örömeiben elmegy, eladja mindenét, amiye van, és megveszi azt a szántóföldet.

45 Hasonló a mennyek országa a kereskedőhöz is, aki szép gyöngyöket keres. 46 Amikor egy nagy értékű gyöngyre talál, elmegy, eladja mindenét, amiye van, és megvásárolja azt. 47 Hasonló a mennyek országa a tengerbe kivetett hálózathoz is, amely mindenféle halat összegyűjt. 48 Amikor megtelik, kivonják a partra, és nekiülve a jókat edényekbe gyűjtik, a hitványakat pedig kidobják. 49 Így lesz a világ végén is: eljönnek az angyalok, és kiválogatják a gonoszokat az igazak közül, 50 és a tüzes kemencébe vetik őket, ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás. 51 Megértettétek mindezt? – kérdezte tőlük Jézus. Azok így válaszoltak: Igen.

52 Ő pedig ezt mondta nekik: **Azért minden írástudó, aki tanítványává lett a mennyek országának, hasonló ahhoz a házigazdához, aki újat és ót hoz elő kamrájából.**

ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Διὰ ¹ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὅμοιος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ¹ ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ ¹ αὐτοῦ καὶ παλαιά.

53 Miután Jézus elmondta ezeket a példázatok, továbbment onnan. 54 És hazájába érve úgy tanította őket a zsinagógájukban, hogy megdöbbenve mondták: Honnan van benne ez a bölcsesség és a csodatevő erő? 55 **Vajon nem az ácsmester fia ez?** Nem az ő anyját hívják Máriának, testvéreit pedig Jakabnak, Józsefnek, Simonnak és Júdásnak? 56 És a húgai nem itt élnek-e valamennyien? Ugyan honnan van benne mindez?

57 És megbotránkoztak benne, Jézus pedig így szólt hozzájuk: **Sehol sem vetik meg a prófétát, csak saját hazájában és a maga házában.**

καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ¹ Οὐκ ¹ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

58 Nem is tett ott sok csodát hitetlenségük miatt.

Καὶ ¹ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Mt 14

1 Abban az időben Heródes, a negyedes fejedelem meghallotta, hogy mit beszélnek Jézusról, 2 és ezt mondta szolgáinak: Ez az ember **Keresztelő János, ő támadt fel a halottak közül, és ezért vannak benne a csodatevő erők.** 3 Heródes ugyanis elfogatta Jánost, bilincsbe verette, és börtönbe záratta, testvérének, Fülöpnek a felesége, Heródiás miatt. 4 János ugyanis azt mondta neki: Nem szabad együtt élned vele! 5 Heródes szerette volna megöletni, de félt a sokaságtól, mert prófétának tartották. 6 Amikor azonban eljött Heródes születésnapja, Heródiás leánya táncolt a társaság előtt, és ez kedvére volt Heródesnek; 7 ezért esküvel fogadta, hogy bármit kér, megadja neki. 8 Ő pedig anyja tanácsára így szólt: Add nekem egy tálon Keresztelő János fejét. 9 A király elkomorodott, de esküje és a vendégek miatt megparancsolta, hogy teljesítsék kérését. 10 Elküldte embereit, lefejeztette Jánost a börtönben. 11 Elhozták a fejét egy tálon, átadták a leánynak, ő pedig odavitte anyjának. 12 Azután eljöttek tanítványai, elvitték a holttestet, és eltemették. Majd elmentek, és hírül adták ezt Jézusnak. 13 Amikor meghallotta ezt Jézus, eltávozott onnan hajón egy lakatlan helyre egyedül. Amikor meghallotta ezt a sokaság, gyalog követte őt a városokból.

14 Amikor Jézus kiszállt, és meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, és meggyógyította betegeiket.

Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, ¹ καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἁρρώστους αὐτῶν.

ἐσπλαγχνίσθη – megkönyörült, σπλαγχνίζω - könyörületre indul, (szívében) megindul ἁρρώστος, -ον - gyenge, beteg

15 Amikor esteledett, odamentek hozzá tanítványai, és ezt mondták: Lakatlan ez a hely, és későre jár. Bocsásd el a sokaságot, hogy menjenek a falvakba, és vegyenek élelmet maguknak. 16 Jézus azonban ezt mondta nekik: Nem kell elmenniük: ti adjatok nekik enni! 17 Ők így válaszoltak: **Nincs itt egyebünk, csak öt kenyერünk és két halunk.** 18 **Ő pedig ezt mondta: Hozzátok nekem ide azokat!** 19 Ekkor megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a fűre, azután vette az **öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta és megtörte a kenyereket,** és a tanítványoknak adta, a tanítványok pedig a sokaságnak. 20 Miután valamennyien ettek és jóllaktak, összeszedték a maradék darabokat, **tizenkét tele kosárral.** 21 Aki pedig evett, mintegy **ötezer férfi volt, az asszonyokat és a gyermekeket nem számítva.** Ezután nyomban sürgetni kezdte tanítványait, hogy szálljanak hajóba, és menjenek át előtte a túlsó partra, amíg ő elbocsátja a sokaságot. 23 Miután elbocsátotta a sokaságot, **egyedül felment a hegyre imádkozni.** Amikor beesteledett, egyedül volt ott. 24 A hajó pedig már messze eltávolodott a parttól, és a hullámok között hányódott, mert ellenszél volt. 25 Már hajnalodott, amikor Jézus odament hozzájuk **a tengeren járva.** 26 Mikor pedig a tanítványok meglátták, hogy a tengeren jár, megrémültek, és ezt mondták: **Kísértet ez!** És ijedtükben felkiáltottak. 27 De Jézus azonnal megszólította őket, és ezt mondta:

Háromszoros három soros

Bízzatok,
én vagyok,
ne féljetek!

**Θαρσεῖτε,
ἐγώ εἰμι·
μὴ φοβεῖσθε.**

Be of Good Cheer
It is I
Be Not Afraid

(06 ősz, Roanoke, VA)

θαρσέω - bátornak, jókedvűnek, bizakodónak lenni

28 Péter ekkor így válaszolt neki: Uram, ha te vagy az, parancsold meg, hogy odamenjek hozzád a vízzen! 29 Ő pedig így szólt: **Jöjj! És Péter, kiszállva a hajóból, járni kezdett a vízzen, és elindult Jézus felé.** 30 Amikor azonban az erős szélre figyelt, megijedt, és amint süllyedni kezdett, felkiáltott: Uram, ments meg! 31 Jézus pedig azonnal kinyújtotta a kezét, megragadta őt, és ezt mondta neki: **Kicsinyhitű, miért kételkedtél?** 32 És amint beszálltak a hajóba, elült a szél. 33 A hajóban levők pedig leborultak előtte, és ezt mondták: **Valóban Isten Fia vagy!** 34 Átkelve Genezáretnél értek partot. 35 Amikor felismerték őt annak a helynek a lakói, **hírül adták az egész környéken, és odavittek hozzá minden beteget, 36 és kérték őt, hogy legalább a ruhája szegélyét megérinthessék.** És aki csak megérintette, meggyógyult. **= Bő 30 perc**

Mt 15

1 Akkor farizeusok és írástudók mentek Jeruzsálemből Jézushoz, és ezt mondták: 2 Miért szegik meg tanítványaid a vének hagyományát? Amikor ugyanis étkeznek, nem mossák meg a kezüket. 3 Ő így válaszolt nekik: És ti miért szegitek meg Isten parancsolatát a ti hagyományotokért? 4 Mert Isten ezt mondta: „Tiszteld apádat és anyádat”, és ezt: „Aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bűnhődjék.” 5 Ti pedig azt tanítjátok, hogy aki ezt mondja apjának vagy anyjának: Áldozati ajándék az, amivel kötelességem volna téged megsegíteni – 6 annak nem kell tisztelnie az apját. **Így tettétek érvénytelenné Isten ígését a ti hagyományotokért.** 7 Képmutatók, helyesen prófétált rólatok **Ézsaiás: 8 „Ez a nép ajkával tisztel engem, szíve azonban távol van tőlem. 9 Pedig hiába tisztelnek engem, ha tanításként emberi parancsolatokat tanítanak.”**

10 Ekkor odahívta a sokaságot, és így szólt hozzájuk: Halljátok és értsétek meg! 11 Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján, hanem ami kijön a szájából, az teszi tisztátalanná az embert. 12 Tanítványai ekkor hozzá lépve megkérdezték tőle: Tudod-e, hogy a farizeusok megbotránkoztak, amikor meghallották ezt a beszédet? 13 **Ő pedig így válaszolt: Minden növényt, amelyet nem az én mennyei Atyám ültetett, ki fognak gyomlálni.** 14 Hagyjátok őket, világtalanok vak vezetői ők! Ha pedig vak vezet világtalant, mind a ketten gödörbe esnek.

15 Péter ekkor ezt kérte: Magyarázd meg nekünk az előbbi példázatot! 16 Ő pedig így szólt: Még mindig értetlenek vagytok? 17 **Nem gondoltok arra, hogy minden, ami bemegy a szájon, a gyomorba jut, és az árnyékszékbe kerül?** 18 Ami azonban kijön a szájából, az a szívből származik, és az teszi tisztátalanná az embert.

19 **Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúskodások és istenkáromlások.**

19 ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι.

20 Ezek teszik tisztátalanná az embert. De az, hogy mosatlan kézzel eszik, nem teszi tisztátalanná az embert.

21 Jézus azután elment onnan, és visszavonult Tírusz és Szidón vidékére. 22 És ekkor egy kánaáni asszony, aki arról a környékről jött, így kiáltozott: Uram, Dávid Fia! Könyörülj rajtam! Leányomat kegyetlenül gyötri a gonosz lélek! 23 Jézus azonban nem válaszolt neki egy szót sem. Erre odamentek hozzá a tanítványai, és kérték: Bocsásd el, mert utánunk kiáltozik. 24 De ő így felelt: Én nem küldtettem máshoz, csak Izráel házának elveszett juhaihoz. 25 Az asszony pedig odaérve leborult előtte, és ezt mondta: Uram, segíts rajtam! 26 Jézus erre így válaszolt: Nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak. 27 Az asszony azonban így felelt: Úgy van, Uram! De hiszen a kutyák is esznek a morzsákból, amelyek gazdájuk asztaláról lehullanak. 28 Ekkor így szólt hozzá Jézus: **Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod!** És meggyógyult a leánya még abban az órában.

29 Jézus azután eltávozott onnan, elment a Galileai-tenger mellé, felment a hegyre, és ott leült. 30 Nagy sokaság ment hozzá, és bénákat, nyomorékokat, vakokat, némákat és sok más beteget vittek magukkal. Ezeket Jézus lába elé tették, ő pedig meggyógyította őket. 31 A sokaság pedig csodálkozott, amikor látta, hogy a némák beszélnek, a nyomorékok egészségesek lesznek, a bénák járnak, a vakok pedig látnak, és dicsőítette Izráel Istenét. 32 Jézus ekkor odahívta tanítványait, és így szólt: **Szánakozom a sokaságon,** mert már három napja velem vannak, és nincs mit enniük; éhesen pedig nem akarom őket elbocsátani, nehogy kidőljenek az úton. 33 Tanítványai így válaszoltak: Honnan volna itt a pusztában annyi kenyérünk, hogy jóllakassunk ekkora sokaságot? 34 Jézus megkérdezte tőlük: Hány kenyereket van? Ők így feleltek: Hét, és egy kevés halunk. 35 Miután megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a földre, 36 vette a hét kenyeret és a halakat, hálát adva megtörte, és a tanítványoknak adta, a tanítványok pedig a sokaságnak. 37 Mindnyájan ettek és jóllaktak, azután hét kosarat szedtek tele a maradék darabokkal. 38 Akik pedig ettek, négyezren voltak férfiak, az asszonyokat és a gyermekeket nem számítva. 39 Ezek után Jézus elbocsátotta a sokaságot, beszállt a hajóba, és lement Magadán vidékére.

Mt 16

NEM MEGÉRTÉS- MEGÉRTÉS - HERMENEUTIKA

1 A farizeusok és a szadduceusok odamentek, hogy kísértsék őt, és kérték, hogy mutasson **menyei jelt nekik.** 2 Ő azonban így válaszolt nekik: Napnyugtakor azt mondjátok, hogy szép idő lesz, mert vörös az ég. 3 Reggel pedig, hogy ma zivatar lesz, mert vörös és borús az ég. Képmutatók! Az ég színét meg tudjátok ítélni, az időк jeleit pedig nem tudjátok?

τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε.

4 Ez a gonosz és parázna nemzedék jelt kíván, de nem adatik neki más jel, csak Jónás próféta jele. Ezzel otthagytá őket, és elment. 5 Amikor a tanítványok átmentek a túlsó partra, elfelejtettek kenyeret vinni magukkal. 6 Jézus így szólt hozzájuk: **Vigyázzatok,** és

óvakodjatok a farizeusok és szadduceusok kovászáától! 7 Ők pedig így gondolkodtak magukban: Nem is hoztunk kenyeret! **LITERÁLIS „LEÉRTÉS”** Tudva ezt Jézus, így szólt hozzájuk: Miért gondolkodtok magatokban azon, ti kicsinyhitűek, **hogy nincs kenyeretek?** 9 Még mindig nem értitek? **Nem emlékeztek az ötezer ember öt kenyérére, és arra, hány kosárra valót szedtetek össze?** 10 A négyezer ember hét kenyérére sem emlékeztek, és arra sem, hány kosár maradékot szedtetek össze?

11 **Miért nem értitek meg, hogy én nem kenyérről beszéltem nektek? Óvakodjatok a farizeusok és szadduceusok kovászáától!**

πὼς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν; προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít, törődik; 2. vigyáz, óvakodik; 3 ζύμη, -ς - kovász

HERMENEUTIKAI HELYZET

12 Ekkor **megértették:** nem azt mondta, hogy a kenyér kovászáától óvakodjanak, hanem a farizeusok és szadduceusok tanításától.

12 τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης [τῶν ἄρτων] ὁ ἁλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

13 Amikor Jézus Cézarea Filippi vidékére ért, megkérdezte tanítványait: Kinek mondják az emberek az Emberfiát? 14 Ők így válaszoltak: Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, megint mások pedig Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának. 15 Ő megkérdezte tőlük: Hát ti kinek mondotok engem? 16 Simon Péter így felelt: **Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.** 17 Jézus ezt mondta neki: **Boldog vagy, Simon, Jóna fia, mert nem test és vér fedte fel ezt előtted, hanem az én mennyei Atyám.** 18 Én pedig ezt mondom neked: **Te Péter vagy, és én ezen a kősziklán építem majd fel egyházamat, és a pokol kapui sem fognak diadalmaskodni rajta.** 19 Neked adom a mennyek országának kulcsait, és amit megkötsz a földön, kötve lesz az a mennyekben is, és amit feloldasz a földön, oldva lesz az a mennyekben is. 20 **Akkor megparancsolta tanítványainak: ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus.** 21 Ettől fogva kezdett Jézus nyíltan beszélni a tanítványainak arról, hogy Jeruzsálemben kell mennie, sokat kell szenvednie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia.

u.a. Mk 8,27-38

Mk8		
27	27 Jézus pedig elindult tanítványaival együtt a Cézarea Filippi mellett levő falvakba. Útközben megkérdezte tanítványaitól: Kinek mondanak engem az emberek?	Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Ῥαισαρίας τῆς Ὀυλίου καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;

28	28 Ők így feleltek: Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások pedig egynek a próféták közül.	οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ¹ Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι Ἠλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν
29	29 Jézus tovább kérdezte őket: Ti kinek mondotok engem? Péter így válaszolt neki: Te vagy a Krisztus.	29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτοὺς ¹ Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ ¹ Σὺ ¹ εἶ ὁ χριστός. ¹
30	30 Jézus pedig megparancsolta nekik, hogy senkinek se beszéljenek őrá. 31 És tanítani kezdte őket, hogy az	30 καὶ ἐπετίμησεν ¹ αὐτοῖς ἵνα μηδεὶν λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. ¹
31	Emberfiának sokat kell szenvednie, és el kell vettetnie a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, és meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia. Miért voltak olyan hitetlenek a tanítványok a feltámadáskor, ha Jézus ezt megjövendölte nekik?	31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι
32	Jézus nyíltan beszélt erről. Péter ekkor félrevonva őt feddeni kezdte;	32 καὶ παρρησία τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν ¹ αὐτῷ.
33	33 ő azonban megfordulva tanítványaira tekintett, megfedtte Pétert, és ezt mondta: Távozz tőlem, Sátán, mert nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint.	33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει ¹ Ὑπαγε ¹ ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ¹ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ¹ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.
34	34 Ekkor magához hívta a sokaságot tanítványaival együtt, és ezt mondta nekik: Ha valaki én utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem	34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ¹ ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι.
35	Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti az életét én értem és az evangéliumért, megmenti azt.	35 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν [ἐμοῦ ¹ καὶ] τοῦ εὐαγγελίου σῶσει αὐτήν.
36	36 Mit használ ugyanis az embernek, ha az egész világot megnyeri, de élete veszendőbe megy?	36 τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον κερδῆσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;
37	37 Mert mit is adhatna az ember váltságdíjúl az életéért?	37 τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;
38	38 Mert ha valaki szégyell engem és az én beszédeimet e parázna és bűnös	38 ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ

nemzedék előtt, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor eljön Atyja dicsőségében a szent angyalokkal.	μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ¹ ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ¹ ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων

22 Péter ekkor félrevonta őt, és feddeni kezdte: Isten mentsen, Uram, ez nem történhet meg veled! 23 Ő pedig megfordulva ezt mondta Péternek: **Távozz tőlem, Sátán, kísértesz engem, mert nem Isten akarátára ügyelsz, hanem az emberekére.** 24 Akkor Jézus ezt mondta tanítványainak: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem! 25 **Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti azt, aki pedig elveszti az életét értem, megtalálja azt.** 26 **Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?** Vagy mit adhat az ember váltságdíjúl a lelkéért? 27 Mert eljön az Emberfia az ő Atyjának dicsőségében angyalaival együtt, és akkor megfizet mindenkinek cselekedetei szerint. 28 Bizony mondom nektek, hogy vannak az itt állók között némelyek, akik nem ízlelik meg a halált addig, amíg meg nem látják az Emberfiát, amint eljön az ő országában.

Mt 17 Transzfiguráció

1 Hat nappal ezután Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és testvérét, Jánost, és felvitte őket külön egy magas hegyre. 2 **És szemük láttára elváltozott: arca fénylett, mint a nap, ruhája pedig fehérén ragyogott, mint a világosság.** 3 És íme, megjelent előttük Mózes és Illés, és beszélgettek Jézussal. 4 Péter ekkor megszólalt, és ezt mondta Jézusnak: Uram, jó nekünk itt lenni! Ha akarod, készítek itt három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet. 5 Miközben ezt mondta, íme, fényes felhő borította be őket, és hang hallatszott a felhőből: **Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, őt hallgassátok!** 6 **Οὗτός ¹ ἐστὶν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ.**

Amikor a tanítványok ezt meghallották, arcra borultak, és nagy félelem fogta el őket. 7 Ekkor Jézus odament, megérintette őket, és így szólt hozzájuk: Keljetek fel, és ne féljetek! 8 Amikor pedig föltekintettek, senkit sem láttak, csak Jézust egyedül. 9 **Miközben jöttek le a hegyről, megparancsolta nekik Jézus: Senkinek se mondjátok el ezt a látomást, amíg fel nem támad az Emberfia a halottak közül.** 10 Erre megkérdezték tőle tanítványai: Miért mondják akkor az írástudók, hogy Illésnek kell előbb eljönnie? 11 Ő így válaszolt: Illés valóban eljön, és helyreállít mindent. 12 Mondom nektek, hogy **Illés már eljött, de nem ismerték fel, hanem azt tették vele, amit csak akartak: így fog szenvedni tőlük az Emberfia is.** 13 Ekkor értették meg a tanítványok, hogy Keresztelő Jánosról beszélt nekik.

14 Amikor a sokasághoz értek, odament hozzá egy ember, térdre borult előtte, 15 és ezt mondta: Uram, **könyörülj a fiamon, mert holdkóros, és nagyon szenved: gyakran esik a tűzbe meg a vízbe is.** 16 Elhoztam őt tanítványaidhoz, de nem tudták meggyógyítani. 17 Jézus így válaszolt: **Ó, hitetlen és elfajult nemzedék, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket? Hozzátok őt ide!** 18 Ekkor Jézus rákiáltott, és kiment abból az ördög, a gyermek pedig meggyógyult még abban az órában. 19 Akkor a tanítványok külön odamentek Jézushoz, és megkérdezték: Mi miért nem tudtuk kiűzni? 20 Ő így válaszolt: Kishitúségetek miatt. **Bizony mondom nektek: ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és azt mondanátok ennek a hegynek: Menj innen oda – akkor odamenne, és semmi sem volna**

nektek lehetetlen. 21 Ez a fajta pedig nem távozik el, csak imádságra és böjtölésre. 22 Amikor újra együtt voltak Galileában, így szólt hozzájuk

Jézus: **Az Emberfia emberek kezébe adatik, 23 és megölik őt, de a harmadik napon feltámad.** Ekkor igen elszomorodtak. 24 Amikor Kapernaumba értek, odamentek Péterhez azok, akik a templomadót szedik, és megkérdezték tőle: **A ti mesteretek nem fizet templomadót?** 25 De igen – felelte. És amikor bement a házba, mielőtt még szólt volna, Jézus megkérdezte: **Mit gondolsz, Simon, a földi királyok kiktől szednek vámot vagy adót: a fiaiktól vagy az idegenektől?** 26 Miután így felelt: **Az idegenektől – Jézus ezt mondta neki: Akkor tehát a fiak szabadok.** 27 De hogy ne botránkoztassuk meg őket, menj a tengerhez, vedd be a horgot, és fogd ki az első halat, amely ráakad! **Amikor felnyitod a száját, találsz benne egy ezüstpénzt, vedd ki, és add oda nekik értem és érted!**

Mt 18

1 Abban az órában odamentek a tanítványok Jézushoz, és megkérdezték tőle: **Ki a nagyobb a mennyek országában?**

2 Ő odahívott egy kisgyermeket, közéjük állította, 3 és ezt mondta: Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek, és olyanok nem lesztek, mint a kisgyermek, nem mentek be a mennyek országába. 4 Aki tehát megalázza magát, és olyan lesz, mint ez a kisgyermek, az a nagyobb a mennyek országában. 5 **És aki befogad egy ilyen kisgyermeket az én nevemben, az engem fogad be.** 6 Aki pedig megbotránkoztat egyet e kicsinyek közül, akik hisznek bennem, jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakába, és a tenger mélyébe vetik. 7 Jaj a világnak a botránkozások miatt! Mert szükséges, hogy botránkozások történjenek, de jaj annak az embernek, aki megbotránkoztat! 8 **Ha a kezed vagy lábad megbotránkoztat téged, vágd le, és vedd el magadtól:** jobb neked, ha csonkán vagy sántán mégy be az életre, mint ha két kezeddal vagy két lábaddal együtt vettetsz az örök tűzre. 9 Ha pedig a szemed botránkoztat meg téged, vágd ki, és vedd el magadtól: jobb neked, ha fél szemmel mégy be az életre, mint ha két szemeddel együtt vettetsz a gychenna tűzére. 10 **Vigyázzatok, nehogy egyet is megvessetek e kicsinyek közül, mert mondom nektek, hogy az ő angyalaik a mennyekben mindenkor látják az én mennyei Atyám arcát.** 11 **Az Emberfia azért jött, hogy megmentse, ami elveszett. EZ MT 18,11-BEN NINCS, CSAK LK 19-10-BEN** ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. 12 Mit gondoltok? Ha egy embernek száz juha van, és eltéved közülük egy, vajon nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a hegyekben, és nem megy el megkeresni az eltévedtet? 13 És ha megtalálja, bizony mondom nektek, jobban örül neki, mint annak a kilencvenkilencnek, amelyik nem tévedt el.

14 Ugyanígy a ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy elveszen egy is e kicsinyek közül.

οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ¹ 'μου' τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ha pedig vétkezik ellened a testvéred, menj el hozzá, fedd meg négy szemközt: ha hallgat rád, megnyerted a testvéredet. 16 Ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egy vagy két embert, hogy két vagy három tanú szava erősítsen meg minden vallomást. 17 Ha nem hallgat rájuk, mondd meg a gyülekezetnek! **Ha pedig a gyülekezetre sem hallgat, tekintsd olyannak, mint a pogányt vagy a vámszedőt!**

18 Bizony mondom nektek: amit megköttek a földön, kötve lesz a mennyben is, amit pedig feloldotok a földön, oldva lesz a mennyben is.

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ¹ ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται ¹ δεδεμένα ἐν οὐρανῷ ¹ καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται ¹ λελυμένα ἐν οὐρανῷ

19 Bizony mondom nektek azt is, hogy ha közületek ketten egyetértenek a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám.

Πάλιν [ἀμὴν] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

20 Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.

οὗ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι ¹ εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ¹ ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Akkor Péter odament hozzá, és ezt kérdezte tőle: Uram, hányszor kell megbocsátanom az ellenem vétkező testvéremnek? Még hétszer is? 22 Jézus így válaszolt: Mondom neked, nemhogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is.

23 Ezért hasonló a mennyek országa ahhoz a királyhoz, aki el akarta számoltatni a szolgáit. 24 Amikor hozzákezdett, egy olyan embert vittek elé, aki **tízezer talentummal volt adósa**. 25 Mivel nem volt miből fizetnie, megparancsolta az úr, hogy adják el őt és feleségét, gyermekeit és mindenét, amije van, és úgy fizesse meg. 26 A szolga ekkor leborult előtte, és így esedezett: Légy türelemmel irántam, és mindent megfizetek neked. 27 Az úr pedig megszánta a szolgát, elbocsátotta, és elengedte az adósságát. 28 Amikor azonban kiment az a szolga, találkozott egyik szolgatársával, aki száz dénárral tartozott neki. Megragadta, fojtogatni kezdte, és ezt mondta neki: Fizesd meg, amivel tartozol! 29 Szolgatársa ekkor leborult előtte, és így kérlelte: Légy türelemmel irántam, és megadom majd neked. 30 De az nem engedett, hanem elmenve börtönbe záratta őt, amíg meg nem fizeti a tartozását. 31 Amikor szolgatársai látták ezt, nagyon felháborodtak. Elmentek, és jelentették uruknak mindazt, ami történt. 32 Akkor magához hívatta őt ura, és így szólt hozzá:

Gonosz szolga, elengedtem minden tartozásodat, mivel könyörögtél nekem.

33 Nem kellett volna neked is megkönyörölnöd szolgatársadon, amint én is megkönyörültem rajtad? 34 És ura haragjában átadta őt, hogy kínozzák, amíg meg nem fizeti neki az egész tartozását

35 Így tesz majd az én mennyei Atyám is veletek, ha szívetekből meg nem bocsátotok, mindenki az ő testvérének.

Οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

Mt 19

1 Amikor befejezte Jézus ezeket a beszédeket, elhagyta Galileát, és elment Júdeának a Jordánon túli vidékére. 2 Nagy sokaság követte, és ott **meggyógyította őket.** 3 **Ekkor farizeusok mentek hozzá, hogy kísértsék őt, és megkérdezték tőle: Szabad-e az embernek bármilyen okból elbocsátania a feleségét?** 4 **Ő pedig így válaszolt:** Nem olvastátok-e, hogy a Teremtő kezdettől fogva férfivá és nővé teremtette őket? 5 És ezt mondta Isten: „Ezért hagyja el a férfi apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté.” 6 Úgyhogy már nem két test, hanem egy. Amit tehát Isten egybekötött, azt ember el ne válassza! 7 Erre azt mondták neki: Akkor miért rendelte el Mózes, hogy aki elbocsátja a feleségét, adjon neki válólevelet? 8 Jézus így válaszolt nekik: **Mózes szívetek keménysége miatt engedte meg nektek, hogy elbocsátatok feleségeket,** de ez kezdettől fogva nem így volt. 9 Mondom nektek, hogy aki elbocsátja feleségét – a paráznaság esetét kivéve –, és mást vesz feleségül, az házasságtörő. 10 Erre így szóltak hozzá tanítványai: Ha ilyen a férj helyzete a feleséggel, akkor nem érdemes megházasodni. 11 Ő azonban így válaszolt nekik: Nem mindenki fogadja be ezt a beszédet, csak azok, akiknek megadatott. 12 **Mert vannak házasságra alkalmatlanok, akik anyjuk méhétől így születtek, és vannak házasságra alkalmatlanok, akiket az emberek tettek házasságra alkalmatlanná, és vannak házasságra alkalmatlanok, akik önmagukat tették házasságra alkalmatlanná a mennyek országáért. Aki el tudja fogadni, fogadja el!** 13 Ekkor kisgyermekeket vittek hozzá, hogy tegye rájuk a kezét, és imádkozzék értük, a tanítványok azonban rájuk szóltak. 14 De Jézus ezt mondta: **Engedjétek e kisgyermekeket, és ne akadályozzátok őket, hogy hozzám jöjjenek,** mert ilyeneké a mennyek országa. 15 Azután rájuk tette a kezét, és eltávozott onnan. 16 Odament hozzá valaki, és ezt kérdezte:

Gazdag ifjú

Mester, mi jót tegyek, hogy örök életet nyerjek? 17 Ő pedig azt felelte neki: Miért kérdezel engem a jóról? Csak egy van, aki jó. Ha pedig be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat! 18 Az megkérdezte: Melyeket? Jézus így felelt: „Ne ölj, ne paráználkodj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, 19 tiszteld apádat és anyádat”, és „szeresd felebarátodat, mint magadat!” 20 Az ifjú erre ezt mondta: Ezt mind megtartottam, mi fogatkozás van még bennem? 21 Jézus így válaszolt neki: **Ha tökéletes akarsz lenni, menj el, add el vagyonodat, oszd szét a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben; azután jöjj, és kövess engem!** 22 Amikor hallotta az ifjú ezt a beszédet, szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt. 23 Jézus pedig ezt mondta tanítványainak: Bizony mondom nektek, hogy gazdag ember nehezen megy majd be a mennyek országába. 24 **Ismét mondom nektek: Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni.** 25 Amikor meghallották ezt a tanítványok, nagyon megdöbbenek, és így szóltak: Akkor kicsoda üdvözülhet?

Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;

26 Jézus rájuk tekintett, és ezt mondta nekik: Embereknek ez lehetetlen, de Istennek minden lehetséges.

Παρὰ ¹ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατόν

27 Ekkor megszólalt Péter, és ezt kérdezte: Mi elhagytunk mindent, és követtünk téged, hát velünk mi lesz? 28 Jézus erre ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy ti, akik követtek engem, a megújult világban, amikor az Emberfia beül dicsőségének trónszékébe, ti is tizenkét trónszékbe ültök, és ítéletet tartotok Izráel tizenkét törzse felett.

29 És mindenki, aki elhagyta házát vagy testvéreit, apját vagy anyját, gyermekeit vagy földjeit az én nevemért, a százszorosát kapja, és megörökli az örök életet.

καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ἑμοῦ ὀνόματος, ἡ πολλαπλασίονα ἡ λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει.

30 De sok elsőből lesz utolsó, és utolsóból első.

Πολλοὶ ὁ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

Mt 20

1 Hasonló a mennyek országa ahhoz a gazdához, aki korán reggel **kiment, hogy munkásokat fogadjon a szőlőjébe.** 2 Miután megegyezett a munkásokkal napi egy dénárban, elküldte őket a szőlőjébe. 3 Amikor kiment kilenc óra tájban, látta, hogy mások is állnak a piacon tétlenül, 4 és ezt mondta nekik: Menjetek el ti is a szőlőmbe, és ami jogos, megadom nektek. 5 Azok pedig elmentek. Ismét kiment tizenkét óra körül és délután három óra tájban, és ugyanígy tett. 6 Amikor pedig délután öt óra tájban is kiment, talált újabb embereket, akik ott álldogáltak, és megkérdezte tőlük: Miért álltok itt egész nap tétlenül? 7 Azok pedig így válaszoltak: Mert senki sem fogadott fel bennünket. Erre ezt mondta nekik: Menjetek el ti is a szőlőmbe! 8 Miután pedig beesteledett, ezt mondta a szőlő gazdája a munkások vezetőjének: Hívd ide a munkásokat, és fizesd ki a bérüket, az utolsókon kezdve az elsőig. 9 Ekkor jöttek azok, akik öt óra tájban álltak munkába, és kaptak egy-egy dénárt. 10 Amikor az elsők jöttek, azt gondolták, hogy többet kapnak, de egy-egy dénárt kaptak ők is. **11 Amikor átvették, zúgolódní kezdtek a gazda ellen, 12 és ezt mondták: Ezek az utolsók egyetlen órát dolgoztak, és egyenlővé tetted őket velünk, akik az egész nap terhét hordoztuk, és szenvedtünk a hőségétől.** 13 Ő pedig egyiküknek így felelt: Barátom, nem bánok veled igazságtalanul. Vajon nem egy dénárban egyeztél meg velem? 14 Vedd, ami a tied, és menj! Én pedig az utolsóknak is annyit akarok adni, mint neked. 15 Hát nem tehetek azt a javaimmal, amit akarok? Vagy azért vagy irigy, mert én jó vagyok hozzájuk? 16 Így lesznek az utolsókból elsők, és az elsőkből utolsók. 17 Amikor Jézus Jeruzsálembé készült felmenni, maga mellé vette külön a tizenkét tanítványt, és útközben ezt mondta nekik:

17 Amikor Jézus Jeruzsálembé készült felmenni, maga mellé vette külön a tizenkét tanítványt, és útközben ezt mondta nekik: 18 Íme, felmegyünk Jeruzsálembé, és az Emberfia átadatik a főpapoknak és az írástudóknak. **Halálra ítélik, 19 és átadják a pogányoknak, hogy kígyúnyolják, megkorbácsolják, és keresztre feszítsék, de harmadnapon feltámad.** 20 Akkor odament hozzá Zebedeus fiainak anyja a fiaival együtt, leborult előtte, és kérni akart tőle valamit. 21 Jézus megkérdezte tőle: Mit kívánsz? Ő így felelt: Mondd, hogy melletted üljön az én két fiam a te országodban, az egyik jobb kezéd, a másik bal kezéd felől. 22 Jézus így válaszolt: Nem tudjátok, mit kértek. Kiihatjátok-e azt a poharat, amelyet én fogok kiinni? Ők így feleltek: Kiihatjuk. 23 Erre ő ezt mondta nekik: Az én poharamat kiisszátok ugyan, de hogy ki üljön jobb és bal kezem felől, azt nem az én dolgom megadni. Azoké lesz, akiknek az én Atyám elkészítette. 24 Amikor ezt meghallotta a többi tíz, megharagudott a két testvérre. 25 De Jézus magához hívta őket, és ezt mondta: **Tudjátok, hogy a népek felett zsarnokoskodnak fejedelmek, és vezetőik hatalmaskodnak rajtuk. 26 De közöttetek ne így legyen, hanem**

aki nagyvá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, 27 és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgátok.

28 Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.

28 ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Amikor elindultak Jerikóból, nagy sokaság követte őt. 30 És íme, két vak ült az út mellett, és amikor hallották, hogy Jézus arra megy, így kiáltottak: Uram, Dávid Fia, könyörülj rajtunk! 31 A sokaság azonban rájuk szólt, hogy hallgassanak el, de ők még hangosabban kiáltották: Uram, Dávid Fia, könyörülj rajtunk! 32 Jézus megállt, megszólította őket, és ezt kérdezte: Mit akartok, mit tegyek veletek? 33 Ők ezt felelték: **Uram, nyisd meg a szemünket!** 34 **Jézus megszánta őket, megérintette szemüket, és azonnal visszanyerték látásukat, és követték őt.**

Mt 21

1 Amikor közeledtek Jeruzsálemhez, és Bétfagéba, az Olajfák hegyéhez értek, Jézus előreküldte két tanítványát, 2 és ezt mondta nekik: **Menjetek az előttek lévő faluba, és ott mindjárt talátlak egy megkötött szamarat a csikójával együtt.** Oldjátok el, és vezessétek hozzám! 3 Ha valaki szólna nektek, mondjátok meg, hogy az Úrnak van szüksége rájuk, és azonnal elengedi azokat. 4 Ez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: 5 **„Mondjátok meg Sion leányának: Íme, királyod jön hozzád, aki alázatos, és számárháton ül, igavonó állat csikóján.”** 6 A tanítványok pedig elmentek, és úgy cselekedtek, ahogy Jézus parancsolta nekik: 7 odavezették a szamarat a csikójával együtt, ráterítették felsőruhájukat, Jézus pedig felült rá. 8 A sokaság az útra terítette felsőruháját, mások ágakat vagdaltak a fákról, és az útra szórták. 9 Az előtte haladó és az őt követő sokaság pedig ezt kiáltotta: **Hozsánna Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében!** Hozsánna a magasságban! 10 Amint beért Jeruzsálembe, felbolydult az egész város, és ezt kérdezték: **Kicsoda ez?** 11 A sokaság ezt mondta: **Ő Jézus, a galileai Názáretből való próféta.** 12 Azután Jézus bement a templomba, és kiűzte mindazokat, akik a templomban árusítottak és vásároltak, a pénzváltók asztalait és a galambárosok székeit pedig felborította, 13 és ezt mondta nekik: Meg van írva: „Az én házamat imádság házának nevezik”, ti pedig rablók barlangjává teszték. 14 Azután vakok és sánták mentek hozzá a templomba, és meggyógyította őket. 15 Amikor pedig a főpapok és az írástudók látták a csodákat, amelyeket tett, és a gyermekeket, akik a templomban ezt kiáltották: Hozsánna Dávid Fiának! – haragra lobbantak, 16 és így szóltak hozzá: Hallod, mit mondanak ezek? Jézus pedig így válaszolt nekik: Hallom. **Sohasem olvastátok:** „Gyermekek és csecsemők szája által szereztél dicséretet”? 17 Erre otthagya őket kiment a városból Betániába, és ott töltötte az éjszakát. 18 Amikor korán reggel a város felé ment, megéhezett. 19 **Meglátott egy fügefát az út mellett, odament, de semmit sem talált rajta, csak levelet.** Ekkor így szólt hozzá: Ne teremjen rajtad gyümölcs soha többé! És azonnal elszáradt a fügefa. 20 Amikor látták ezt a tanítványok, elsodálkoztak, és azt kérdezték: Hogyan száradt el ilyen hirtelen ez a fügefa? 21 Jézus így válaszolt nekik: Bizony mondom nektek, ha van hitetek, és nem kételkedtek, nemcsak a fügefával tehetitek meg ezt, hanem ha ennek a

hegynek azt mondjátok: Emelkedj fel, és vesd magad a tengerbe! – az is meglesz. 22 És mindazt, amit imádságban hittel kértek, megkapjátok.

23 Azután bement a templomba, és miközben tanított, a főpapok a nép véneivel együtt odamentek hozzá, és azt kérdezték tőle: **Milyen hatalommal teszed ezeket, és ki adta neked ezt a hatalmat?**

Ἐν ¹ ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην;

24 Jézus így válaszolt nekik: Én is kérdezek tőletek valamit, és ha megfeleltek rá, én is megmondom nektek, milyen hatalommal teszem ezeket. 25 **Honnan való volt János keresztsége: mennyből vagy emberektől?** Ők pedig így tanakodtak egymás között: Ha azt mondjuk, mennyből, azt fogja mondani nekünk: Akkor miért nem hittetek neki? 26 Ha pedig azt mondjuk, emberektől, akkor félhetünk a sokaságtól, mert Jánost mindenki prófétának tartja. 27 Ezért ezt felelték Jézusnak: **Nem tudjuk.** Ő pedig így válaszolt nekik: Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal teszem ezeket. 28 Erről pedig mit gondoltok?

Egy embernek volt két fia. Az elsőhöz fordulva ezt mondta: Fiam, menj el, dolgozz ma a szőlőben! 29 Ő így felelt: Nem akarok. Később azonban meggondolta magát, és elment. 30 Azután a másikhoz fordulva annak is ugyanezt mondta. Ő azonban így felelt: Megyek, uram. De nem ment el.

31 Ki teljesítette a kettő közül az apja akaratát? Azt felelték: Az első. Jézus erre ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy a vámszedők és a parázna nők előttem mennek be az Isten országába. 32 Mert eljött hozzátok János az igazság útján, de nem hittetek neki, a vámszedők és a parázna nők pedig hittek neki. **Ti azonban ezt látva még később sem gondoltátok meg magatokat, hogy higgyetek neki.** 33 Hallgassatok meg egy másik példázatot!

Volt egy gazda, aki szőlőt ültetett, kerítéssel vette körül, borsajtót készített, és őrtornyot épített, azután bérbe adta szőlőmunkásoknak, és idegenbe távozott. 34 Amikor eljött a szüret ideje, elküldte szolgálait a munkásokhoz, hogy vegyék át a neki járó termést. 35 A munkások megfogták szolgálait, és volt, akit megvertek, volt, akit megölték, és volt, akit megköveztek. 36 Ekkor újabb szolgálakat küldött, többet, mint először, de ugyanígy bántak azokkal is. 37 Utoljára pedig fiát küldte el hozzájuk, mert úgy gondolta: A fiamat meg fogják becsülni. 38 De amikor a munkások meglátták a fiát, így szóltak egymás között: Ez az örökös! Gyertek, öljük meg, hogy mienk legyen az örökség. 39 Majd megragadták, kidobták a szőlőn kívülre, és megölték. 40 Amikor megjön a szőlő ura, vajon mit tesz ezekkel a munkásokkal? 41 Ezt felelték neki: Rosszért rosszal fizetve elpusztítja őket, a szőlőt pedig más munkásoknak adja ki, akik megadják neki a termést a maga idejében.

42 Megkérdezte tőlük Jézus: Sohasem olvastátok az Írásokban: „A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő, az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben”? 43 Ezért mondom nektek, hogy elvétetik tőletek az Isten országa, és olyan népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcsseit. 44 **És aki erre a kőre esik, összezúzza magát, akire pedig ez a kő ráesik, azt szétmorzsolja.**

KÖVEK EGYBEKAPCSOLÁSA – MEGNÉZNI: Zsolt 118,22.23; ApCsel 4,11; Róm 9,33.1Pét;2,6-8), valamint DÁNIELT!

45 Amikor a főpapok hallották példázatait, megértették, hogy róluk beszél. 46 El akarták fogni, de féltek a sokaságtól, mert az prófétának tartotta.

MINDEGYIK PÉLDÁZAT A VÁLASZTOTT, DE ENGEDETLEN NÉP ELVETÉSÉRŐL, ÉS AZ „IDEGEN” BEENGEDÉSÉRŐL SZÓL. DE A TÖRTÉNELMI KERESZTÉNYSÉG UGYANÚGY LEHET AZ ÚJ KIVÁLASZTOTT, MAJD A BÚNEI MIATT SZINTÉN ELVETETT! KI LESZ MOST AZ „IDEGEN”?

Mt 22

1 Jézus ismét példázatokban beszélt hozzájuk: 2 Hasonló a mennyek országa ahhoz **a királyhoz, aki menyegzőt készített a fiának.** 3 Elküldte szolgálait, hogy hívják össze a meghívottakat a menyegzőre, de azok nem akartak elmenni. 4 Ekkor újabb szolgálakat küldött, akikhez így szólt: Mondjátok meg a meghívottaknak: Íme, elkészítettem az ünnepi lakomát, ökreim és hízott állataim levágva, és minden készen van, jöjjetek a menyegzőre! 5 **De némelyek, ezzel mit sem törődve, elmentek: egyik a földjére, a másik a kereskedésébe.** 6 A többiek pedig megragadták szolgálait, bántalmazták és megölték őket. 7 A király haragra gerjedt, elküldte seregeit, és elpusztította ezeket a gyilkosokat, városukat pedig felégette. 8 Akkor ezt mondta szolgálainak: **A menyegző ugyan kész, de a meghívottak nem voltak rá méltók.** 9 **Menjete ki tehát az országutakra, és akit csak találtok, hívjátok el a menyegzőre!** 10 A szolgálak ki is mentek az utakra, összegyűjtöttek mindenkit, akit csak találtak, gonoszokat és jókat egyaránt, és megtelt a lakodalmas ház vendégekkel. 11 Amikor a király bement, hogy megtekintse a vendégeket, meglátott ott egy embert, **aki nem volt menyegzői ruhába öltözve,** 12 és így szólt hozzá: Barátom, hogyan jöhettél be ide, hiszen nincs menyegzői ruhád! Az pedig hallgatott. 13 Akkor a király ezt mondta szolgálainak: **Kötözzétek meg kezét-lábát, és vessétek ki a külső sötétségre; ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.**

14 Mert sokan vannak az elhívottak, de kevesen a választottak.

πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοὶ ¹ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

15 Akkor a farizeusok elmentek, és elhatározták, hogy egy kérdéssel fogják törbe csalni. 16 Elküldték tehát hozzá a Heródes-pártiakkal együtt a tanítványaikat, akik ezt mondták: Mester, tudjuk, hogy igaz ember vagy, és az Isten útját az igazsághoz ragaszkodva tanítod, és nem törödsz azzal, hogy ki mit mond, mert nem veszed figyelembe az emberek tekintélyét. 17 Mondd meg tehát nekünk, mit gondolsz: **szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy sem?** 18 **Jézus pedig felismerve gonoszságukat, így szólt:** Képmutatók, miért kísértetek engem? 19 Mutassátok nekem az adópénzt! Azok pedig odavittek neki egy dénárt. 20 Ő megkérdezte tőlük: Kie ez a kép és ez a felirat? 21 Azt felelték: A császáré. Ő akkor ezt mondta nekik: Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené! 22 Amikor ezt meghallották, elcsodálkoztak, és otthagya őt, elmentek. 23 Azon a napon szadduceusok is mentek hozzá, akik azt állítják, hogy nincs feltámadás, és megkérdezték őt: 24 Mester! Mózes ezt mondta: „Ha valaki úgy hal meg, hogy nincs fiúgyermek, akkor testvére vegye feleségül az asszonyt, és támasszon utódot testvérenek.” 25 Volt nálunk hét testvér: az első, miután megnősült, meghalt, és mivel nem volt utóda, a feleségét testvéreire hagyta. 26 Hasonlóan a második is, a harmadik is, és így egymás után mind a hét. 27 Végül meghalt az asszony is. 28 A feltámadáskor tehát a hét közül melyiké lesz az asszony, hiszen mindegyiké volt?

29 Jézus így válaszolt nekik: Tévelyegtek, mivel nem ismeritek az Írásokat, sem az Isten hatalmát.

ἀποκριθὲς ¹ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ¹ Πλανᾶσθε ¹ μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ·

Πλανᾶσθε ¹ - tévelyegtek; πλανᾶω - 1. (A.) megtéveszt; 2. (P.) kóborol, tévelyeg

30 Mert a feltámadáskor nem házasodnak, férjhez sem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyben. 31 A halottak feltámadásáról pedig nem olvastátok-e, amit Isten mondott nektek: 32 „Én vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákób Istene”?

Isten pedig nem a holtak Istene, hanem az élőké.

οὐκ ἔστιν [ὁ] θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων.

33 Amikor a sokaság ezt hallotta, álmélkodott tanításán.

34 Amikor a farizeusok meghallották, hogy a szadduceusokat elhallgattatta, összegyűltek. 35 Egyikük pedig, egy törvénytudó, kísértetni akarta őt, és megkérdezte tőle: 36 Mester, melyik a nagy parancsolat a törvényben? 37 Jézus így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.” 38 Ez az első és a nagy parancsolat. 39 A második hasonló ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.” 40 E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták. 41 Amíg a farizeusok együtt voltak, megkérdezte tőlük Jézus: 42 Mit gondoltok a Krisztusról? Kinek a fia? Ezt felelték: Dávidé. 43 Ő azt kérdezte: Hogyan nevezheti akkor Dávid a Lélek által urának, amikor ezt mondja: 44 „Így szól az Úr az én Uramhoz: Ülj az én jobbomra, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet!” 45 Ha tehát Dávid Urának nevezi őt, miképpen lehet a fia? 46 De senki sem tudott neki válaszolni egyetlen szót sem, és attól a naptól fogva senki sem merte őt megkérdezni többé.

Amikor a farizeusok meghallották, hogy a szadduceusokat elhallgattatta, összegyűltek. 35 Egyikük pedig, egy törvénytudó, kísértetni akarta őt, és megkérdezte tőle: 36 **Mester, melyik a nagy parancsolat a törvényben?** 37 Jézus így válaszolt: „**Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből.**” 38 **Ez az első és a nagy parancsolat.** 39 **A második hasonló ehhez: „Szeresd felebarátodat, mint magadat.”** 40 E két parancsolattól függ az egész törvény és a próféták. 41 Amíg a farizeusok együtt voltak, megkérdezte tőlük Jézus: 42 Mit gondoltok a Krisztusról? Kinek a fia? **Ezt felelték: Dávidé.** 43 **Ő azt kérdezte: Hogyan nevezheti akkor Dávid a Lélek által urának, amikor ezt mondja:** 44 **„Így szól az Úr az én Uramhoz: Ülj az én jobbomra, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet!”** 45 **Ha tehát Dávid Urának nevezi őt, miképpen lehet a fia?** 46 De **senki sem tudott neki válaszolni egyetlen szót sem, és attól a naptól fogva senki sem merte őt megkérdezni többé.**

Mt 23

1 Akkor Jézus így szólt a sokasághoz és a tanítványaihoz: 2 Az írástudók és a farizeusok Mózes törvényhozó székében ülnek. 3 **Mindazt tehát, amit mondanak, tegyétek meg és tartsátok meg, de cselekedeteiket ne kövessétek, mert nem azt teszik, amit mondanak.** 4 **Súlyos és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállára rakják, de maguk egy ujjal sem akarják azokat megmozdítani.** 5 Mindent csak azért tesznek, hogy lássák az emberek: megszélesítik imaszíjaikat, és megnagyobbítják ruhabojtjaikat; 6 a lakomákon az asztalfőn és a zsinagógákban a főhelyeken szeretnek ülni; 7 szeretik, ha köszöntik őket a tereken, és ha mesternek szólítják őket. 8 **De ti ne hívassátok magatokat mesternek, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok.** 9 Atyátoknak se szólítsatok

senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, aki a mennyben van. 10 Ne hívassátok magatokat tanítóknak se, mert egy a ti tanítótok: a Krisztus.

11 Aki pedig a legnagyobb közöttetek, az legyen szolgátok!

12 Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, és aki megalázza magát, felmagasztaltatik.

Ὅστις ¹ δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ¹ καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

13 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt: ti magatok nem mentek be, és azokat sem engeditek be, akik be akarnak menni.

Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, ¹ οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν

ἀφίετε – hagyjátok; ἀφίημι - 1) (el)hagy, (el)bocsát, (el)enged.

AZ ÖNCÉLÚ HERMENEUTIKA VESZÉLYE!!

14 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek házát, és színlelésből mégis hosszasan imádkoztok: ezzel súlyosabb ítéletet vontok magatokra. 15 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bejártok a tengert és a szárazföldet, hogy egyetlen pogányt zsidó hitre térítsetek, és ha ez megtörtént, akkor a gyehenna fiává teszitek, kétszerte inkább magatoknál. 16 Jaj nektek, vak vezetők, akik ezt mondjátok: Ha valaki a templomra esküszik, az érvénytelen, de ha valaki a templom aranyára esküszik, azt köti az eskü. 17 Bolondok és vakok, mi a nagyobb: az arany vagy a templom, amely megszenteli az aranyat? 18 Ezt is mondjátok: Ha valaki az oltárra esküszik, az érvénytelen, de ha valaki a rajta levő ajándékokra esküszik, azt köti az eskü. 19 Bolondok és vakok, mi a nagyobb: az ajándék vagy az oltár, amely megszenteli az ajándékot? 20 Aki tehát az oltárra esküszik, az arra is esküszik, ami rajta van. 21 Aki pedig a templomra esküszik, az arra is esküszik, aki benne lakozik. 22 Aki pedig az égre esküszik, az Isten trónusára esküszik, és arra is, aki azon ül. 23 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és a köményből, de elhagytátok azt, ami a törvényben fontosabb: az igazságos ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget; pedig ezeket kellene cselekedni, és azokat sem elhagyni. **24 Vak vezetők, kiszűritek a szűnyogot, a tevét pedig lenyelitek.** 25 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, belül pedig tele vannak rablásvággyal és féktelenséggel. 26 Vak farizeus, tisztítsd meg először a pohár és a tál belsejét, hogy azután a külseje is tiszta legyen! 27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlók vagytok **a meszelt sírokhoz**, amelyek kívülről szépek látszanak, de belül tele vannak halottak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. 28 Így kívülről **ti is igaznak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és törvényszegéssel.** 29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert síremlékeket emeltek a prófétáknak, és felékesítitek az igazak sírköveit, **30 és ezt mondjátok:** Ha atyáink idejében éltünk volna, nem vettünk volna részt velük a próféták vérének kiontásában. 31 Ezzel csak azt bizonyítjátok magatokról, **hogy fiaai vagytok a próféták gyilkosainak.** **TIPOLÓGIA** 32 Cselekedjete csak ti is atyáitok mértéke szerint! 23 Jaj nektek, képmutató írástudók és

farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és a köményből, de elhagytátok azt, ami a törvényben fontosabb: az igazságos ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget; pedig ezeket kellene cselekedni, és azokat sem elhagyni. **24 Vak vezetők, kiszűritek a szűnyogot, a tevét pedig lenyelitek.** 25 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, belül pedig tele vannak rablásvággyal és féktelenséggel. 26 Vak farizeus, tisztítsd meg először a pohár és a tál belsejét, hogy azután a külseje is tiszta legyen! 27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlók vagytok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak halottak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. 28 Így kívülről ti is igaznak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és törvényszegéssel. 29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert síremlékeket emeltek a prófétáknak, és felékesítitek az igazak sírköveit, **30 és ezt mondjátok:** Ha atyáink idejében éltünk volna, nem vettünk volna részt velük a próféták vérének kiontásában. 31 Ezzel csak azt bizonyítjátok magatokról, **hogy fiai vagytok a próféták gyilkosainak.** **TIPOLÓGIA** 32 Cselekedjete csak ti is atyáitok mértéke szerint! 23 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és a köményből, de elhagytátok azt, ami a törvényben fontosabb: az igazságos ítéletet, az irgalmasságot és a hűséget; pedig ezeket kellene cselekedni, és azokat sem elhagyni. **24 Vak vezetők, kiszűritek a szűnyogot, a tevét pedig lenyelitek.** 25 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert megtisztítjátok a pohár és a tál külsejét, belül pedig tele vannak rablásvággyal és féktelenséggel. 26 Vak farizeus, tisztítsd meg először a pohár és a tál belsejét, hogy azután a külseje is tiszta legyen! 27 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert hasonlók vagytok a meszelt sírokhoz, amelyek kívülről szépnek látszanak, de belül tele vannak halottak csontjaival és mindenféle tisztátalansággal. 28 Így kívülről ti is igaznak látszotok az emberek szemében, de belül tele vagytok képmutatással és törvényszegéssel. 29 Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert síremlékeket emeltek a prófétáknak, és felékesítitek az igazak sírköveit, **30 és ezt mondjátok:** Ha atyáink idejében éltünk volna, nem vettünk volna részt velük a próféták vérének kiontásában. 31 Ezzel csak azt bizonyítjátok magatokról, **hogy fiai vagytok a próféták gyilkosainak.** **TIPOLÓGIA**

32 Cselekedjete csak ti is atyáitok mértéke szerint!

καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.

A KORÁBBI FORDÍTÁSOK „TÖLTSETEK BE AZ ATYÁITOK MÉRTÉKÉT” SOKKAL JOBBAN ŐRZI A TIPOLÓGIAI KAPCSOLATOT

33 Kígyók, viperafajzatok! Hogyan menekülhetnétek meg a gychennával sújtó ítélettől? 34 Ezért íme, én prófétákat, bölcseket és írástudókat küldök hozzátok: egyeseket közülük megölték és keresztre feszítetek majd, másokat pedig megkorbácsoltok zsinagógáitokban, és városról városra üldöztök, 35 **hogy rátok szálljon minden igaz vér, amelyet kiontottak a földön, az igaz Ábel vérétől Zekarjának, Barakjá fiának véreig, akit meggyilkoltatok a templom és az áldozati oltár között.** 36 Bizony mondom nektek: mindez megtörténik ezzel a nemzedékkel.

37 Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megölöd a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek! **Hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, ahogyan a kotlós szárnya alá gyűjti a csibéit, de ti nem akartátok!** 38 Íme, elhagyatottá lesz a ti házatok. 39 Mert mondom nektek, nem láttok engem mostantól fogva mindaddig, amíg azt nem mondjátok: Áldott, aki az Úr nevében jön!

Mt 24

NAGY APOKALIPTIKUS BESZÉD

Amikor Jézus kijött a templomból, és tovább akart menni, odaléptek hozzá a tanítványai, hogy megmutassák neki a templom épületeit. 2 Ő azonban így szólt hozzájuk: Látjátok mindezt? **Bizony mondom nektek, nem marad itt kő kövön, amit le ne rombolnának.** 3 Amikor Jézus az Olajfák hegyén ült, odamentek hozzá tanítványai külön, és ezt kérdezték: Mondd meg nekünk, mikor lesz ez, és mi lesz a jele a te eljövetelednek és a világ végének? 4 Jézus így válaszolt nekik: Vigyázzatok, nehogy valaki megtévesszen titeket! 5 Mert sokan jönnek majd az én **nevemben, és ezt mondják: Én vagyok a Krisztus! – és sokakat megtévesztenek.** 6 Fogtok hallani háborúkról, és hallotok háborús híreket. Vigyázzatok, ne rémüljete meg, mert ennek meg kell lennie, de ez még nem a vég. 7 Mert nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad, éhínségek és földrengések lesznek mindenfelé. 8 De mindez a vajúdás kínjainak kezdete. 9 **Akkor átadnak titeket kínvallatásra, megölnék benneteket, és gyűlöl titeket minden nép az én nevemért.** 10 **Akkor sokan eltántorodnak, elárulják és meggyűlölnek egymást.** 11 Sok hamis próféta támad, és sokakat megtévesztenek. 12 **Mivel pedig megsokasodik a gonoszság, sokakban meghidegül a szeretet**

καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν.

**πληθυνθῆναι – sokasodás; πληθύνω – sokasít
ψυγήσεται – kihűl majd, ψύχω – fűj, lehűt,**

13 De aki mindvégig kitart, az üdvözl.

ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται.

14 Isten országának ezt az evangéliumát pedig hirdetik majd az egész világon, bizonyságul minden népnek; és akkor jön el a vég. 15 Amikor tehát meglátjátok, hogy „a pusztító utálatosság” ott áll a szent helyen – erről **beszélt Dániel próféta, aki olvassa, értse meg!** –, 16 akkor azok, akik Júdeában lesznek, meneküljenek a hegyekbe, 17 aki a ház tetején lesz, ne szálljon le, hogy kihozzon valamit, 18 és aki a mezőn lesz, ne térjen vissza, hogy elhozza felsőruháját. 19 Jaj a terhes és a szoptató anyáknak azokban a napokban! 20 Imádkozzatok, hogy ne kelljen sem télen, sem szombaton menekülnötök. 21 **Mert olyan nagy nyomorúság lesz akkor, amilyen nem volt a világ kezdete óta mostanáig, és nem is lesz soha.** 22 Ha nem rövidítenének meg azok a napok, nem menekülne meg egyetlen halandó sem, de a választottakért megrövidítenek azok a napok. 23 Akkor, ha valaki ezt mondja nektek: Íme, itt a Krisztus vagy amott – ne higgyétek el! 24 Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak majd, nagy jeleket és csodákat tesznek, hogy így megtévesszék, ha lehet, a választottakat is. 25 Íme, előre megmondtam nektek. 26 Ha tehát azt mondják nektek: Íme, a pusztában van – ne menjetek ki! Íme, a belső szobákban van – ne higgyétek el! 27 **Mert ahogyan a villámlás keletről támad, és ellátszik nyugatig, úgy lesz az Emberfiának az eljövetele is.** 28 Ahol a tetem, oda gyűlnek a saskeselyűk. 29 Közvetlenül ama napok nyomorúsága után pedig a nap elsötétedik, a hold nem fénylik, a csillagok lehullanak az égről, és az egek tartóoszlopai megrendülnek. 30 **És akkor feltűnik az Emberfiának jele az égen, akkor jajgat a föld minden nemzetsége, és meglátják az Emberfiát eljönni az ég felhőin nagy hatalommal és dicsőséggel.** 31 És ő elküldi angyalait nagy harsonaszóval, és összegyűjtik az ő választottait a négy égtáj felől, az ég egyik sarkától a másik sarkáig. 32 Tanuljatok a fügefa példájából: amikor már zsendül az ága, és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. 33 Így ti is, amikor látjátok

mindezt, tudjátok, hogy közel van ő, az ajtó előtt! **34 Bizony mondom nektek, hogy nem múlik el ez a nemzedék addig, amíg mindez meg nem történik.**

35 Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.

ὁ ¹ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν.

παρελεύσεται, - el fog múlni; παρέρχομαι - elmúlik, παρέλθωσιν. - múlnak el

36 Azt a napot pedig és azt az órát senki nem tudja, sem az ég angyalai, sem a Fiú, hanem csak az Atya egyedül. 37 Mert ahogyan Nóé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia eljövetele is. 38 Mert amiképpen azokban a napokban, az özönvíz előtt, ettek, ittak, házasodtak és férjhez mentek egészen addig a napig, amelyen Nóé bement a bárkába, 39 és semmit sem sejtettek, míg el nem jött az özönvíz, és mindnyájukat el nem sodorta, úgy lesz az Emberfiának eljövetele is. 40 Akkor ketten lesznek a mezőn, az egyik felvétetik, a másik otthagyatik, 41 két asszony örül a kézimalommal, az egyik felvétetik, a másik otthagyatik. 42 Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok, hogy melyik órában jön el a ti Uratok! 43 Gondoljatok arra, ha tudná a ház ura, hogy mikor jön el éjjel a tolvaj, akkor virrasztana, és nem hagyná, hogy betörjenek a házába.

44 Ezért legyetek ti is készen, mert abban az órában jön el az Emberfia, amelyikben nem is gondoljátok!

διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἑτοιμοὶ, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

Vulg ideoque et vos estote **parati** quia quia nescitis hora Filius hominis venturus est

Luth Darumb seid jr auch **bereit** / Denn des menschen Son wird komen zu einer stunde / da jr nicht meinet

Tyn KJv Therefore be ye **also ready**

Sh 14-szer

pl. Ham **the readiness is all (5,2)**

Mac **Let's briefly put on manly readiness, (2,3)**

45 Ki tehát a hű és okos szolga, akit azért rendelt szolgálái fölé az úr, hogy a maga idejében eledelt adjon nekik? 46 Boldog az a szolga, akit ilyen munkában talál ura, amikor megjön! 47 Bizony mondom nektek, hogy egész vagyona fölé rendeli őt. 48 Ha pedig az a gonosz szolga így szólna szívében: Késik az én uram – 49 és verni kezdené szolgatársait, és együtt enne és inna a részegesekkel; 50 megjön annak a szolgának az ura azon a napon, amelyen nem várja, és abban az órában, amelyben nem is gondolja; 51 akkor kettévágatja, és a képmutatók sorsára juttatja: ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.

Mt 25

1Akkor hasonló lesz a mennyek országa

ahhoz a tíz szűzhöz, akik vették a lámpásukat, és kimentek a vőlegény fogadására. 2 Öt közülük balga volt, öt pedig okos. 3 A balgák ugyanis amikor magukhoz vették lámpásukat, nem vittek magukkal olajat, **4 az okosak viszont a lámpásukkal együtt olajat is vittek korsókban.** 5 Mivel pedig a vőlegény késett, mindnyájan elálmosodtak, és elaludtak. 6 Éjfélkor azután kiáltás hangzott: Íme, a vőlegény! Jöjjetek a fogadására! 7 Ekkor ezek a szűzek mind felébredtek, és rendbe hozták a lámpásukat. 8 A balgák így szóltak az okosakhoz: Adjatok nekünk az olajotokból, mert a lámpásunk kialszik. 9 Az okosak így válaszoltak: Hátha nem lesz elég nekünk is meg nektek is, menjetek inkább a kereskedőkhöz, és vegyetek magatoknak! 10 Amíg azok vásárolni voltak, megjött a vőlegény, és akik készen voltak, bementek vele a menyegzőre. Azután bezárták az ajtót. 11 Később megérkezett a többi szűz is, és így szóltak: Uram, uram, nyiss ajtót nekünk! 12 Ő azonban így válaszolt: Bizony mondom nektek, nem ismerlek titeket.

13 Vigyázzatok tehát, mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok!

Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν.

14 Mert úgy van ez, mint amikor egy idegenbe készülő ember hívatta szolgálait, és rájuk bízta vagyonát. 15 Az egyiknek **adott öt talentumot**, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek képessége szerint, és elment idegenbe. 16 Az, aki az öt talentumot kapta, azonnal elindult, vállalkozásba fogott vele, és másik ötöt keresett hozzá. 17 Ugyanígy a két talentumos is másik kettőt keresett hozzá. 18 Aki pedig az egyet kapta, elment, gödröt ásott a földbe, és elrejtette ura pénzét. 19 Hosszú idő múlva azután megjött ezeknek a szolgálknak az ura, és számadást tartott velük. 20 Eljött az, aki az öt talentumot kapta, hozott másik öt talentumot, és így szólt: Uram, öt talentumot bízál rám: nézd, másik öt talentumot kerestem. 21 Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, jöjj, és osztozz urad örömében! 22 Eljött az is, aki a két talentumot kapta, és ezt mondta: Uram, két talentumot bízál rám: nézd, másik két talentumot kerestem. 23 Ura így szólt hozzá: Jól van, jó és hű szolgám, a kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután, jöjj, és osztozz urad örömében! 24 És amikor eljött az, aki **az egy talentumot kapta**, ezt mondta: Uram, tudtam, hogy könyörtelen ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vetettél, és onnan is gyűjtesz, ahová nem szórtál. 25 Félelmemben elmentem tehát, és elástam a talentumodat a földbe: nézd, itt van az, ami a tied. 26 Ura így válaszolt neki: Te gonosz és rest szolga, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, és onnan is gyűjtök, ahova nem szórtam? 27 Ezért el kellett volna vinned a pénzedet a pénzváltókhoz, és amikor megjöttem, kamatostul kaptam volna vissza azt, ami az enyém. 28 Vegyétek el tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van!

29 Mert mindenkinek, akinek van, adatik, és bővelkedni fog; attól pedig, akinek nincs, még az is elvételik, amije van.

τῷ ¹ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· ¹ τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος ¹ καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

ἀρθήσεται - el fog vétetni, αἴρω - 1.) felel, elvesz, (el)visz;

30 A haszontalan szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre: ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.

31 Amikor pedig az Emberfia eljön az ő dicsőségében, és vele az angyalok mind, akkor odaül dicsősége trónjára. 32 Összegyűjtenek elé minden népet, ő pedig elválasztja őket egymástól, ahogyan a **pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől.**

33 A juhokat jobb keze felől, a kecskéket pedig bal keze felől állítja. 34 Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhoz: Jöjjetek, **Atyám áldottai, örököljétek az országot, amely készen áll számotokra a világ kezdete óta.** 35 Mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, 36 mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám.

37 Akkor így válaszolnak neki az igazak: Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? 38 Mikor láttunk jövevénynek, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelennek, hogy felruháztunk volna? 39 Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy elmentünk volna hozzád? 40 A király így felel majd nekik: Bizony mondom nektek, valahányszor megtettétek ezeket akár csak eggyel is az én legkisebb testvéreim közül, velem tettétek meg.

41 Akkor szól a bal keze felől állókhoz is: Menjetek előlem, átkozottak, az ördögnek és angyalainak elkészített örök tűzre! 42 Mert éheztem, és nem adtatok ennem, szomjaztam, és nem adtatok innom, 43 jövevény voltam, és nem fogadtatok be, mezítelen voltam, és nem ruháztatok fel, beteg voltam, börtönben voltam, és nem látogattatok meg. 44 Akkor ezek is így válaszolnak neki: Uram, mikor láttunk téged éhezni vagy szomjazni, jövevénynek vagy mezítelennek, betegen vagy börtönben, amikor nem szolgáltunk neked? 45 Akkor így felel nekik: **Bizony mondom nektek, valahányszor nem tettétek meg ezeket eggyel a legkisebbek közül, velem nem tettétek meg.**

46 És ezek elmennek az örök büntetésre, az igazak pedig az örök életre.

3 ESZKATOLÓGIAI PÉLDÁZAT

καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ἀπελεύσονται - elmennek majd; **ἀπέρχομαι** – elmegy

κόλασιν – büntetés, kóλασις, -εως - büntetés; bosszú, az ami a büntetés felé vezet, akadály

Mt 26

1 Amikor Jézus befejezte mindezeket a beszédeket, így szólt tanítványaihoz: 2 Tudjátok, hogy két nap múlva lesz a páska ünnepe, és az Emberfia átadatik, hogy megfeszíttessék.

3 Ekkor összegyűltek a főpapok és a nép vénei Kajafás főpap palotájában, 4 és elhatározták, hogy Jézust csellel elfogják, és megölik. 5 De ezt mondták: Ne az ünnepen, nehogy zavargás legyen a nép között.

6 Amikor pedig Jézus Betániában, a leprás Simon házában volt, **7 odament hozzá egy asszony, akinél egy alabástromtartóban drága olaj volt, és ráöntötte az asztalnál ülő Jézus fejére.** 8 Amikor látták ezt a tanítványai, bosszankodtak, és ezt mondták: Mire való ez a pazarlás? 9 Hiszen el lehetett volna ezt adni sok pénzért, és odaadni a szegényeknek. 10 Amikor ezt Jézus észrevette, megkérdezte tőlük: Miért bántjátok ezt az asszonyt? Hiszen jót tett velem, 11 mert a szegények mindig veletek lesznek, de én nem leszek mindig veletek. 12 Mert amikor ezt az olajat a testemre öntötte, a temetésemre készített elő. 13 Bizony mondom nektek, **hogy bárhol hirdetik majd az evangéliumot az egész világon, amit ez az asszony tett, azt is elmondják majd az ő emlékezetére.** 14 Akkor a tizenkettő közül egy, akit Iskáriótes Júdásnak hívtak,

elment a főpapokhoz, 15 és így szólt: Mit adnátok nekem, ha kezetekbe adnám őt? Azok pedig harminc ezüstöt fizettek neki. 16 Ettől fogva kereste az alkalmat, hogy elárulja őt.

17 A kovászstalan kenyerek első napján odamentek a tanítványok Jézushoz, és megkérdezték tőle: Hol akarod megenni a páskavacsorát, hol készítsük el? 18 Ő ezt válaszolta: Menjetek a városba egy bizonyos emberhez, és mondjátok neki: A Mester üzeni: Az én időm közel van, nálad tartom meg a **páskavacsorát tanítványaimmal**. 19 A tanítványok úgy tettek, amint Jézus parancsolta nekik, és elkészítették a páskavacsorát. 20 Amikor beesteledett, asztalhoz telepedett a tizenkét tanítvánnyal. 21 Miközben ettek, így szólt: Bizony mondom nektek, hogy közületek egy el fog árulni engem. 22 Ekkor nagyon elszomorodtak, és egyenként kezdték kérdezni tőle: Talán csak nem én vagyok az, Uram? 23 Ő pedig így válaszolt: Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az árul el engem. 24 Az Emberfia elmegy, amint meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja: jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik. 25 Megszólalt Júdás is, az áruló, és ezt kérdezte: Talán csak nem én vagyok az, Mester? Ő azt felelte neki: Te mondtad.

26 Miközben ettek, Jézus vette a kenyeret, áldást mondott, és megtörte, a tanítványoknak adta, és ezt mondta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem!

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δούς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν ¹ Λάβετε ¹ φάγετε, τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου

27 Azután vette a poharat, és hálát adva nekik adta, és ezt mondta: Igyatok ebből mindnyájan,

καὶ λαβὼν ποτήριον [καὶ] ¹ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς
λέγων ¹ Πίετε ¹ ἐξ αὐτοῦ πάντες,

28 mert ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára.

τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν
ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν

ἐκχυννόμενον – kiontatva; ἐκχέω v. ἐκχύννω v. ἐκχύνω - 1. kiönt, kiáraszt; 2. (vérről) kiont

29 De mondom nektek, nem iszom mostantól fogva a szőlőtőnek ebből a terméséből ama napig, amelyen majd újat iszom veletek Atyám országában.

30 **Miután elénekelték a zsoltárokat, kimentek az Olajfák** hegyére. 31 Akkor így szólt hozzájuk Jézus: Mindnyájan megbotránkoztok bennem ezen az éjszakán, mert meg van írva: „Megverem a pásztort, és elszélednek a nyáj juhai.” 32 De miután feltámadtam, elöttetek megyek Galileába. 33 Ekkor Péter így szólt hozzá: Ha mindenki megbotránkozik is benned, én soha meg nem botránkozom. 34 Jézus ezt mondta neki: Bizony mondom neked, hogy ezen az éjszakán, mielőtt a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.

35 Péter így válaszolt: Ha meg is kell halnom veled, akkor sem tagadlak meg. Ugyanígy beszélt a többi tanítvány is. 36 Akkor elment velük Jézus egy helyre, amelyet Gecsemánénak hívtak, és így szólt tanítványaihoz: Üljetek le itt, amíg elmegyek, és amott imádkozom. 37 Maga mellé vette Pétert és Zebedeus két fiát, azután szomorkodni és gyötrődni kezdett. 38 Akkor így szólt hozzájuk: Szomorú az én lelkem mindhalálig: maradjatok itt, és virrasszatok velem!

39 Egy kissé továbbment, arcra borult, és így imádkozott: Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te. 40 Amikor visszament a tanítványokhoz, alva találta őket, és így szólt Péterhez: Nem tudatok egy órát sem virrasztani velem?

41 Virrasszatok, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne esetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlens.

γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

42 Másodszor is elment, és így imádkozott: Atyám, ha nem távozhat el tőlem ez a pohár, hanem ki kell innom, legyen meg a te akaratod. 43 Amikor visszament, ismét alva találta őket, mert elnehezült a szemük. 44 Otthagytá őket, újra elment, és harmadszor is imádkozott ugyanazokkal a szavakkal. 45 Azután visszatért a tanítványokhoz, és így szólt hozzájuk: Aludjatok tovább és pihenjete! Íme, eljött az óra, és az Emberfia bűnösök kezébe adatik. 46 Ébredjete, menjünk! Íme, közel van az, aki engem elárul.

47Még beszélt, amikor megjött Júdás, egy a tizenkettő közül, és nagy sokaság jött vele kardokkal és botokkal a főpapoktól és a nép véneitől. 48 Az árulója ezt a jelet adta nekik: Akit megcsókolok, ő az, őt fogjátok el!

49 És azonnal Jézushoz lépett, és így szólt: Üdvöz légy, Mester! – és megcsókolta őt. 50 Jézus ezt mondta neki: Barátom, ezért jöttél! Akkor odamentek, megragadták Jézust, és elfogták. 51 Egy pedig azok közül, akik Jézussal voltak, a kardjához kapott, kirántotta azt, lesújtott a főpap szolgájára, és levágta a fülét. 52 Ekkor így szólt hozzá Jézus: **Tedd vissza kardodat a helyére, mert akik kardot fognak, kard által vesznek el.** 53 Vagy azt gondolod, hogy nem kérhetném meg Atyámat, hogy adjon mellém most tizenkét sereg angyalnál is többet?

54 De akkor miképpen teljesednének be az Írások, hogy ennek így kell történnie?

πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι;

55Abban az órában így szólt Jézus a sokasághoz: Mint valami rabló ellen, úgy vonultatok ki kardokkal és botokkal, hogy elfogjatok engem! Mindennap a templomban ültem és tanítottam, és nem fogtatok el.

56 Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai.

56 Τοῦτο ¹ δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν.

Akkor a tanítványok mind elhagyták őt, és elfutottak. 57 Azok pedig, akik elfogták Jézust, elvitték Kajafához, a főpaphoz, ahol összegyűltek az írástudók és a vének. 58 Péter távolról követte őt egészen a főpap palotájáig, bement az udvarra, és ott ült a szolgákkal, hogy lássa, mi lesz ennek a vége.

59 A főpapok pedig és az egész nagytanács hamis tanúvallomást kerestek Jézus ellen, hogy halálra adhassák, 60 de nem találtak, pedig sok hamis tanú állt elő. Végül előálltak ketten, 61 akik azt állították, hogy Jézus ezt mondta: Le tudom rombolni az Isten templomát, és három nap alatt fel tudom építeni. 62 A főpap felállt, és így szólt hozzá: Semmit sem felelsz arra, amit

ezek ellened vallanak? 63 Jézus azonban hallgatott. A főpap azt mondta neki: Az élő Istenre kényszerítelek, mondd meg nekünk, **vajon te vagy-e a Krisztus, az Isten Fia!** 64 Jézus így felelt: Te mondtad. Sőt, azt mondom nektek: mostantól fogva meglátjátok az Emberfiát, amint a Hatalmas jobbán ül, és eljön az ég felhőin. 65 A főpap ekkor megszaggatta ruháját, és így szólt: Istent káromolta! Mi szükségünk van még tanúkra? Íme, most hallottátok az istenkáromlást. 66 Mit gondoltok? Azok így feleltek: Méltó a halálra! 67 Azután szembeköpték, arcul ütötték, mások pedig bottal verték, 68 és ezt mondták: Prófétáld meg nekünk, Krisztus, ki ütött meg téged!

69 Péter pedig kinn ült az udvaron. Odament hozzá egy szolgálóleány, és így szólt: Te is a galileai Jézussal voltál. 70 Ő azonban tagadta mindenki előtt, és ezt mondta: Nem tudom, mit beszélsz. 71 Mikor pedig kiment a kapuba, meglátta őt egy másik szolgálóleány, és ezt mondta az ott levőknek: Ez a názáreti Jézussal volt. 72 Ő ismét tagadta: Esküszöm, hogy nem ismerem azt az embert. 73 Kis idő múlva az ott álldogálók mentek oda, és így szóltak Péterhez: Bizony, közülük való vagy te is, hiszen a beszéded is elárul téged. 74 Akkor átkozódni és esküdözni kezdett: Nem ismerem azt az embert. És nyomban megszólalt a kakas. 75 Péter visszaemlékezett Jézus szavára, aki azt mondta neki: Mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem. **Azután kiment onnan, és keserves sírásra fakadt.**

Mt 27

1 Amikor megvirradt, a főpapok és a nép vénei valamennyien azt a határozatot hozták Jézus ellen, hogy halálra adják őt. 2 Azután megkötözték, elvitték, és átadták Pilátusnak, a helytartónak. 3 Amikor pedig Júdás, aki elárulta őt, látta, hogy elítélték, megbánta tettét, visszavitte a harminc ezüstöt a főpapoknak és a véneknek, 4 és ezt mondta: Vétkeztem, mert ártatlan vért árultam el. De azok ezt mondták: Mi közünk hozzá? A te dolgod. 5 Ekkor ő behajította az ezüstöket a templomba, és eltávozott, majd elment, és felakasztotta magát.

6 A főpapok felszedték az ezüstöket, és így szóltak: Nem szabad a templom kincséhez tenni, mert vérdíj ez. 7 Azután határozatot hoztak, és megvásárolták belőle a Fazekasmezőt, az idegenek számára temetőnek. 8 Ezért hívják ezt a mezőt a mai napig Vérmezőnek. 9 Ekkor teljesedett be Jeremiás próféta mondása: „*És vették a harminc ezüstöt, a felbecsültnek árát, akit ennyire becsültek Izráel fiai, 10 és odaadták a Fazekasmezőért, ahogyan megparancsolta nekem az Úr.*” **IDÉZET INTERTEXT** 11 Jézust pedig a helytartó elé állították, aki ezt kérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? Jézus pedig ezt felelte: Te mondd. 12 De mikor a főpapok és a vének vádolták, semmit sem válaszolt. 13 Akkor így szólt hozzá Pilátus: Nem hallod, mennyi mindennel vádolnak? 14 Jézus azonban nem felelt egyetlen szavára sem, úgyhogy a helytartó nagyon elcsodálkozott. 15 Ünnepenként a helytartó szabadon szokott bocsátani a sokaságnak egy foglyot, akit ők kívántak. 16 Volt pedig akkor egy nevezetes foglyuk, akit Barabbásnak hívtak. 17 Amikor tehát összegyűltek, Pilátus ezt kérdezte tőlük: *Mit akartok, melyiket bocsássam nektek szabadon: Barabbást vagy Jézust, akit Krisztusnak mondanak?* 18 Tudta ugyanis, hogy Jézust irigységből szolgáltatták ki neki. 19 Mikor pedig a bírói székben ült, *felesége ezt üzenté neki: Ne avatkozz ennek az igaz embernek a dolgába, mert sokat szenvedtem ma álmomban miatta.*

20 A főpapok és a vének azonban rávették a sokaságot, hogy Barabbást kérjék ki, Jézust pedig veszítsék el. 21 A helytartó újra megkérdezte őket: Mit kívántok, a kettő közül melyiket bocsássam nektek szabadon? Azok ezt mondták: Barabbást. 22 Pilátus így szólt hozzájuk: Mit tegyek akkor Jézussal, akit Krisztusnak mondanak? Mindnyájan azt kiáltották: **Keresztre vele!** 23 Azután ezt kérdezte: De mi rosszat tett? Azok pedig még hangosabban kiáltottak: **Keresztre vele!** 24 Amikor Pilátus látta, hogy nem ér el semmit, sőt a zavargás még nagyobb lesz, vizet hozatott, a sokaság előtt megmosta a kezét, és így szólt: Ártatlan vagyok ennek az igaz

embernek a vérétől. A ti dolgotok! 25 Az egész nép így kiáltott: **Az ő vére mirajtunk és a mi gyermekeinken!** 26 Akkor szabadon bocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatta, és átadta őt, hogy megfeszítsék. **TÖMEGPSZICHOLOGIA – MINT A CORIOLÁNUSBAN VAGY A JULIUS CEASARBAN.**

27 Akkor a helytartó katonái magukkal vitték Jézust a **helytartóságra**, és az egész őrség köré gyűlt. 28 Levetköztették, bíborszínű köpenyt adtak rá, 29 tövisből font koronát tettek a fejére, nádszálat adtak a jobb kezébe, és térdet hajtva előtte, gúnyolták őt: Üdvöz légy, zsidók királya! 30 Azután leköpdösték, majd elvették tőle a nádszálat, és a fejét verték vele. 31 Miután kigúnyolták, levették róla a köpenyt, felöltöztették a saját ruhájába, és elvitték, hogy keresztre feszítsék. 32 Kifelé menet találkozott egy cirénei emberrel, akinek Simon volt a neve: ezt arra kényszerítették, hogy vigye a keresztet. 33 Amikor arra a helyre értek, amelyet Golgotának, azaz Koponya-helynek neveznek, 34 epével kevert bort adtak neki inni. De amikor megízlelte, nem akart inni belőle. **35 Miután megfeszítették, sorsvetéssel megosztottak ruháin; 36 azután leültek ott, és őrizték.** 37 Feje fölé függesztették az ellene szóló vádat, ezzel a felirattal: EZ JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. 38 Vele együtt feszítettek keresztre két rablót is, az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől. 39 Akik elmentek mellette, a fejüket csóválva káromolták, 40 és ezt mondták: **Te, aki lerombolod a templomot, és három nap alatt felépíted, mentsd meg magadat, ha Isten Fia vagy, és szállj le a keresztről!** 41 Hasonlóan a főpapok is gúnyolódva mondták az írástudókkal és a vénekkel együtt: 42 Másokat megmentett, magát nem tudja megmenteni. Ha Izráel királya, szálljon le most a keresztről, és hiszünk benne! 43 Bízott az Istenben, szabadítsa meg most, ha kedveli őt; hiszen azt mondta: Isten Fia vagyok. 44 A vele együtt megfeszített rablók is ugyanígy gyalázták. 45 Tizenkét órától kezdve három óráig sötétség támadt az egész földön. 46 Három óra tájban Jézus hangosan felkiáltott: **Éli, éli, lámá sabaktáni, azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?**

„Jézus hangosan felkiáltott: [...] Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” (Mt 27,46)

Ἐλωὶ ἔλωϊ ἡλεμά σαβαθανεὶ; τοῦτ' ἔστιν ὁ Θεός μου Θεός μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;

ἐγκατέλιπες; - hagytál el; ἐγκαταλείπω - elhagy, otthagyt, dezertál

INTERTEXT LXX 21 (22) (majdnem szó szerint)

Ὁ θεὸς ὁ θεός μου, πρόσχες μοι ἵνα τί ἐγκατέλιπές με;

πρόσχες - figyelj, προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít,

47 Néhányan az ott állók közül, akik hallották ezt, így szóltak: Illést hívja. 48 Egyikük azonnal elfutott, hozott egy szivacsot, megtöltötte ecettel, nádszálla tűzte, és inni adott neki. 49 De a többiek ezt mondták: Hagyd csak, lássuk, eljön-e Illés, hogy megmentse őt. **50 Jézus pedig ismét hangosan felkiáltott, és kilehelte lelkét.**

51 És íme, a **templom kárpítja felülről az aljáig** kettéhasadt, a föld megrendült, és a sziklák meghasadtak. 52 A sírok megnyíltak, és sok elhunyt szentnek feltámadt a teste. 53 Ezek kijöttek a sírokból, és Jézus feltámadása után bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek. 54 Amikor pedig a százados és akik vele őrizték Jézust, **látták a földrengést és a történeteket, nagyon megrémültek, és így szóltak: Bizony, Isten Fia volt ez!**

Ἀληθῶς ὁ Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος

55 Volt ott sok asszony is, akik távolról figyelték mindezt. Ezek Galileából követték Jézust, hogy szolgáljanak neki. 56 Közöttük volt a magdalai Mária és Mária, Jakab és József anyja,

valamint Zebedeus fiainak anyja. 57 Amikor beesteledett, eljött egy **Arimátiából való gazdag ember, név szerint József, aki maga is tanítványa volt Jézusnak.** 58 Elment Pilátushoz, és elkérte Jézus holttestét. Akkor Pilátus megparancsolta, hogy adják ki neki. 59 József elvitte a holttestet, tiszta gyolcsba göngyölte, 60 és elhelyezte a maga új sírjába, amelyet a sziklába vágatott. A sír bejáratához egy nagy követ hengerített, és elment. 61 Ott volt pedig a magdalai Mária és a másik Mária, akik a sírral szemben ültek. 62 Másnap pedig, szombaton, összegyűltek a főpapok és a farizeusok Pilátusnál, 63 és így szóltak: Uram, eszünkbe jutott, hogy ez a csaló még életében ezt mondta: Három nap múlva feltámadok! 64 Ezért parancsold meg, hogy őrizzék a sírt a harmadik napig, nehogy tanítványai odamenjenek, és ellopják őt, azután azt mondják a népnek: Feltámadt a halottak közül! Ez az utóbbi csalás rosszabb lenne az előzőnél. 65 Pilátus azonban ezt válaszolta: **Van őrségetek, menjetek, őriztessétek ti, ahogyan tudjátok!** 66 Ők pedig elmentek, lepecsételték a követ, és őrséggel őriztették a sírt.

Mt 28

1 Szombat elmúltával, a hét első napjának hajnalán, elment a magdalai Mária és a másik Mária, hogy megnézzék a sírt. 2 És íme, nagy földrengés támadt, mert az Úr angyala leszállt a mennyből, és odalépve elhengerítette a követ, és leült rá. 3 Tekintete olyan volt, mint a villámlás, és ruhája fehér, mint a hó. 4 Az örök a tőle való félelem miatt megrettentek, és szinte holtra váltak. 5 Az asszonyokat pedig így szólította meg az angyal: **Ti ne féljete! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek.** 6 Nincsen itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg azt a helyet, ahol feküdt. 7 És menjetek el gyorsan, mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és elöttetek meg Galileába: ott meglátjátok őt. Íme, megmondtam nektek. **8 Az asszonyok gyorsan eltávoztak a sírtól, félelemmel és nagy örömmel futottak, hogy megvigyék a hírt tanítványainak.** 9 És íme, Jézus szembejött velük, és ezt mondta: Legyetek üdvözölve! Ők pedig odamentek hozzá, megragadták a lábát, és leborultak előtte. 10 Ekkor Jézus így szólt hozzájuk: Ne féljete! Menjetek el, adjátok hírül testvéreimnek, hogy menjenek Galileába, és ott meglátnak engem. 11 Amikor az asszonyok eltávoztak, íme, néhányan az őrségből bementek a városba, és jelentették a főpapoknak mindazt, ami történt. 12 Azok pedig összegyűltek a vénekkel, és úgy határoztak, hogy sok ezüstpénzt adnak a katonáknak, 13 és így szóltak: **Ezt mondjátok: Tanítványai éjjel odajöttek, és ellopták őt, amíg mi aludtunk.** 14 És ha a helytartó meghallja ezt, majd mi meggyőzzük őt, és kimentünk benneteket a bajból. 15 Azok elfogadták a pénzt, és úgy tettek, ahogyan kioktatták őket. El is terjedt ez a szóbeszéd a zsidók között mind a mai napig.

16 A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket.
Οἱ δὲ ἑνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,.

17 És amikor meglátták őt, leborultak előtte, némelyek azonban **KÉTELKEDTEK. (MÉG ITT IS?? EJNYE, TANÍTVÁNYOK NÉMELYIKE!)**
καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν

ἐδίστασαν. – kételkedtek, διστάζω - kételkedik, latolgat, hezitál

CSAK KÉTSZER AZ ÚSZ-BEN
Mt 14,31 Kicsinyhitű, miért kételkedél?

28,17 némelyek pedig kételkedének.

18 Jézus pedig hozzájuk lépett, és így szólt: Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön.

καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων ¹ Ἐδόθη ¹ μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ [τῆς] γῆς

19 Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében,

πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος,

πορευθέντες – elmenvén, πορεύομαι - (D) megy, jár, úton van

20 tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.

διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμὶ ¹ πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.

Mk 1

1 Jézus Krisztus, az Isten Fia evangéliumának kezdete. 2 Amint meg van írva Ézsaiás próféta könyvében: „Íme, elküldöm előtted követemet, aki elkészíti utadat; 3 kiáltó szava hangzik a pusztában: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit!”, 4 megjelent Keresztelő János a pusztában, és hirdette a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára.

ἐγένετο Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ * κηρύσσων ἡ βάπτισμα μετανοίας εἰς ἅφεςιν ἁμαρτιῶν.

5 Akkor kiment hozzá Júdea egész vidéke és a jeruzsálemiek is mind, és amikor megvallották bűneiket, megkeresztelte őket a Jordán folyóban. 6 János teveszőr ruhába volt öltözve, derekán bőrvet viselt, sáskát evett és vadmézet. 7 Ezt hirdette: Utánam jön az, aki erősebb nálam, és én arra sem vagyok méltó, hogy lehajolva saruja szíját megoldjam. 8 Én vízzel kereszteltelek meg titeket, ő pedig Szentlélekkel fog megkeresztelni. 9 Történt pedig azokban a napokban, hogy eljött Jézus a galileai Názáretből, és megkeresztelte őt János a Jordánban. 10 És amikor jött ki a vízből, látta, hogy megnyílik a menny, és leszáll rá a Lélek, mint egy galamb; 11 a mennyből pedig hang hallatszott:

Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.

Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.

12 A Lélek pedig azonnal kivitte őt a pusztába. 13 Negyven napig volt a pusztában, miközben kísértette a Sátán. Vadállatok között élt, és angyalok szolgáltak neki. 14 Miután Jánost fogságba vetették, elment Jézus Galileába, és így hirdette az Isten evangéliumát:

15 Beteljesedett az idő, és elközelített az Isten országa. Térjete meg, és higgyetek az evangéliumban!

Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ

16 Amikor a Galileai-tenger partján járt, meglátta Simont és Andrást, Simon testvérét, amint hálót vetettek a tengerbe, mivel halászok voltak;

17 és így szólt hozzájuk Jézus: Kövessetek engem, és én emberhalászokká teszek titeket.

καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλεῖς ἄνθρωπων.

ἁλιεύς v. ἁλεεύς, -έως - halász

18 Erre azok a hálótak otthagyva azonnal követték őt. 19 Amikor egy kissé továbbment, meglátta Jakabot, Zebedeus fiát és Jánost, a testvérét, amint a hálóikat rendezgették a hajóban; 20 és azonnal elhívta őket, azok pedig apjukat, Zebedeust a napszámosokkal együtt a hajóban hagyva, elmentek őutána. 21 Ezután elmentek Kapernaumba. Szombaton pedig azonnal a zsinagógába ment, és tanított.

22 Álmélkodtak a tanításán, mert úgy tanította őket, mint akinek hatalma van, és nem úgy, mint az írástudók. (nem úgy, mint a hermeneuták)

καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

ἐξεπλήσσοντο – megdöbbenetek, ἐκπλήσσω - I. (A) 1. kiüt, kiver; 2. megdöbönt, megrendít, bámulatba ejt;

23 Éppen ott volt a zsinagógájukban egy **tisztátalan lélektől** megszállott ember, aki így kiáltott fel: 24 Mi közünk hozzád, názáreti Jézus? Azért jöttél, hogy elpusztíts minket? Tudom rólad, ki vagy: az Isten Szentje. 25 Jézus ráparancsolt: Némulj el, és menj ki belőle! 26 A tisztátalan lélek pedig megrázta azt az embert, és hangos kiáltással kiment belőle. 27 Mindnyájan annyira megdöbbenek, hogy ezt kérdezték egymástól: Milyen új tanítás ez? Hatalommal parancsol a tisztátalan lelkeknek, és azok engedelmeskednek neki. 28 És gyorsan elterjedt a híre mindenfelé Galilea egész környékén. 29 És azonnal, amint kijöttek a zsinagógából, elmentek Jakabbal és Jánossal együtt Simon és András házába. 30 Simon **anyósa** lázasan feküdt, és azonnal szóltak felőle Jézusnak. 31 Ő pedig odalépve megfogta a kezét, és talpra állította, úgyhogy az asszonyt elhagyta a láz, és szolgált nekik. 32 Estefelé pedig, amikor lement a nap, hozzávittek minden beteget és megszállottat; 33 és az egész város összegyűlt az ajtó előtt. 34 Sokakat meggyógyított, akik különféle betegségekből sínylődtek, sok **ördögöt is kiűzött, és nem engedte megszólalni az ördögöket**, mivel azok ismerték őt. 35 Nagyon korán, amikor még sötét volt, felkelt, és félrevonult egy lakatlan helyre, és ott imádkozott. 36 Simon és a vele levők azonban utánasiettek, 37 és amikor megtalálták, így szóltak hozzá: **Mindenki téged keres.** 38 Ő pedig ezt mondta nekik: Menjünk máshova, a szomszédos helységekre, hogy ott is hirdessem az igét, mert ezért jöttem. **39 És elment Galilea-szerte a zsinagógáikba, hirdette az igét, és kiűzte az ördögöket.** 40 Odament hozzá egy **leprás**, aki könyörögve és térdre borulva így szólt hozzá: Ha akarod, megtisztíthatsz. 41 Jézus megszánta, kezét kinyújtva megérintette, és így szólt hozzá: Akarom, tisztulj meg! 42 És a lepra azonnal eltűnt róla, és megtisztult. 43 Jézus ráparancsolva azonnal elküldte, 44 és ezt mondta neki: **Vigyázz, senkinek ne mondj semmit, hanem menj el, mutasd meg magad a papnak, és ajándé fel tisztulásodért mindazt, amit Mózes rendelt, bizonyágul nekik!** 45 Az pedig elment, és elkezdte mindenfelé hirdetni és híresztelni az esetet, úgyhogy Jézus nem mehetett többé nyíltan egyetlen városba sem, hanem kint, lakatlan helyeken tartózkodott, és odamentek hozzá mindenfelől. **A LEPCSESSZÁJÚ LEPRÁS**

Mk 2

1 Néhány nap múlva ismét elment Kapernaumba, és elterjedt a híre, hogy otthon van. 2 Erre olyan sokan gyűltek össze, hogy még az ajtó előtt sem volt hely; ő pedig hirdette nekik az igét. 3 Oda akartak hozzá menni egy bénával, akit négyen vittek. 4 De mivel a sokaság miatt nem vihették őt hozzá, megbontották a tetőt ott, ahol ő volt, és a résen át leeresztették az ágyat, amelyen a béna feküdt. 5 Jézus pedig látva a hitüket, így szólt a bénához: Fiam, megbocsáttattak a te bűneid. 6 Ott ültek néhányan az írástudók közül, és így tanakodtak szívükben: 7 Hogyan

beszélhet ez így? Istent káromolja! Ki bocsáthat meg bűnöket az egy Istenen kívül? 8 Jézus lelkében azonnal felismerte, hogy így tanakodnak magukban, és ezt mondta nekik: Miért tanakodtok így szívetekben? 9 Melyik a könnyebb? Azt mondani a bénának, hogy megbocsáttattak a te bűneid, vagy azt mondani, kelj fel, vedd az ágyadat és járj? 10 **Azért pedig, hogy megtudjátok, az Emberfiának van hatalma bűnöket megbocsátani a földön – így szólt a bénához: 11 Neked mondom, kelj fel, vedd az ágyadat, és menj haza! 12 Az pedig felkelt, azonnal felvette az ágyát, és kiment mindenki szeme láttára; úgyhogy ámulatba estek mind, dicsőítették Istent, és ezt mondták: Ilyet még sohasem láttunk!**

13 Azután ismét kiment a tenger mellé, az egész sokaság pedig odament hozzá, és tanította őket. 14 Amikor továbbment, meglátta Lévit, Alfeus fiát, aki a vámszedőhelyen ült, és így szólt hozzá: Kövess engem! Az pedig felkelt, és követte őt. 15 És történt, hogy mikor Lévi

házában az asztalnál ült, sok vámszedő és bűnös is odatelepedett Jézus és a tanítványai mellé, mivel sokan voltak, és követték őt. 16 Amint a farizeusok közül való írástudók látták, hogy bűnösökkel és vámszedőkkel eszik együtt, így szóltak a tanítványainak: Miért eszik együtt a vámszedőkkel és bűnösökkel? 17 Amikor Jézus ezt meghallotta, így szólt hozzájuk:

Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek; nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket.

Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἁλλὰ ἁμαρτωλούς.

18 János tanítványai és a farizeusok tartották a bűnt. Odamentek Jézushoz, és megkérdezték tőle: Miért bűntölnék János tanítványai és a farizeusok tanítványai, a te tanítványaid pedig miért nem bűntölnék? 19 Jézus ezt mondta nekik: **Vajon bűntölhet-e a násznép, amíg velük van a vőlegény? Addig, amíg velük van a vőlegény, nem bűntölhetnek. 20 De jönnek majd napok, amikor elvétetik tőlük a vőlegény, és akkor azon a napon bűntölni fognak. 21 Senki sem varr foltot új posztóból régi ruhára, mert a toldás tovább szakítja, az új a régit, és még nagyobb lesz a szakadás. 22 És senki sem tölt újbort régi tömlőbe, mert szétrepeszti a bor a tömlőt, és tönkremegy a bor is, a tömlő is; hanem az újbor új tömlőbe való. 23 És történt, hogy Jézus szombaton gabonaföldeken ment át, és tanítványai útközben tépdésni kezdték a kalászokat. 24 A farizeusok így szóltak hozzá: Nézd, miért tesznek szombaton olyat, amit nem szabad? 25 Ő ezt kérdezte tőlük: Sohasem olvastátok, mit tett Dávid, amikor szűkséget szenvedett, és megéhezett ő is meg azok is, akik vele voltak? 26 Miként ment be az Isten házába Ebjátár főpap idején, és hogyan ette meg a szent kenyereket, amelyeket nem szabad megenni másnak, csak a papoknak, és azoknak is adott, akik vele voltak? 27Majd hozzátette Jézus: **A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért;****

καὶ ¹ ἔλεγεν αὐτοῖς ¹ Τὸ ¹ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον·

28tehát az Emberfia ura a szombatnak is.

ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου

Mk 3

1Ezután ismét a zsinagógába ment. Volt ott **egy sorvadtt kezű ember**. 2 Figyelték Jézust: vajon meggyógyítja-e szombaton, hogy vádat emelhessenek ellene. 3 Ekkor ezt mondta a sorvadtt kezű embernek: Állj ki középre! 4 Hozzájuk pedig így szólt: **Szabad-e szombaton jól tenni, vagy rosszat tenni, életet menteni vagy kioltani? De azok hallgattak. 5 Ekkor haragosan végignézett rajtuk, szomorkodva szívük keménysége miatt; majd így szólt ahhoz az emberhez: Nyújtsd ki a kezedet! Az kinyújtotta, és meggyógyult a keze. 6 A farizeusok pedig kimenve, a Heródes-pártiakkal együtt azonnal arról tanácskoztak, hogyan végezzenek vele.**

7 Jézus pedig tanítványaival együtt visszavonult a tengerhez, ahová nagy sokaság követte Galileából, Júdeából 8 és Jeruzsálemből, sőt Idumeából, a Jordánon túlról, Tírusz és Szidón környékéről is nagy sokaság ment hozzá, amikor hallottak arról, milyen nagy dolgokat tett. 9 Jézus pedig szólt tanítványainak, legyen készen számára egy csónak a sokaság miatt, hogy ne tolongjanak körülötte. 10 **Mert sokakat meggyógyított, úgyhogy akiknek valami bajuk volt, hozzá tódultak, hogy megérinthessék.** 11 Amikor pedig meglátták őt a tisztátalan lelkek, leborultak előtte, és így kiáltottak: **Te vagy az Isten Fia! Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ** 12 Ő

azonban szigorúan rájuk parancsolt, hogy ne fedjék fel, kicsoda ő. **13 Azután felment a hegyre, és magához hívta, akiket akart; ők pedig odamentek hozzá.** 14 Tizenkettőt pedig, akiket apostoloknak is nevezett, kiválasztott arra, hogy vele legyenek, és azután elküldje őket, hogy hirdessék az igét, 15 és **hogy a tőle kapott hatalommal kiűzzék az ördögöket.**

16 Kiválasztotta tehát a tizenkettőt: Simont, akinek a Péter nevet adta, 17 Jakabot, Zebedeus fiát és Jánost, Jakab testvérét, akiknek a Boanérgeusz nevet adta, ami azt jelenti, mennydörgés fiai; 18 továbbá Andrást és Fülöpöt, Bertalant és Mátét, Tamást és Jakabot, Alfeus fiát, Taddeust és Simont, a Kananeust 19 és Júdás Iskariótest, aki el is árulta őt.

Azután felment a hegyre, és magához hívta, akiket akart; ők pedig odamentek hozzá. 14 Tizenkettőt pedig, akiket apostoloknak is nevezett, kiválasztott arra, hogy vele legyenek, és azután elküldje őket, hogy hirdessék az igét, 15 és hogy a tőle kapott hatalommal kiűzzék az ördögöket. 16 Kiválasztotta tehát a tizenkettőt: Simont, akinek a Péter nevet adta, 17 Jakabot, Zebedeus fiát és Jánost, Jakab testvérét, akiknek a Boanérgeusz nevet adta, ami azt jelenti, mennydörgés fiai; 18 továbbá Andrást és Fülöpöt, Bertalant és Mátét, Tamást és Jakabot, Alfeus fiát, Taddeust és Simont, a Kananeust 19 és Júdás Iskariótest, aki el is árulta őt.

20 Azután hazament, és ismét összegyűlt a sokaság, úgyhogy ők még enni sem tudtak emiatt. **21 Amikor ezt meghallották a rokonai, odamentek, hogy megfogják őt, mivel azt mondták: megzavarodott**

ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη.

ἐξέστη. - magán kívül volt; ἐξίστημι - 1. megzavar, megdöbbszent; 2. (erős aor. intr.) álmélkodik; extázisba, önkívületbe esik;

22 A Jeruzsálemből érkező írástudók pedig azt mondták, hogy Belzebub van benne, és hogy az ördögök fejedelmével üzi ki az ördögöket. 23 Jézus odahívta őket, és példázatokban szólt hozzájuk: Hogyan űzheti ki a Sátán a Sátánt? 24 Ha egy ország meg hasonlít önmagával, nem maradhat fenn az az ország;

25 és ha egy háznép meg hasonlít önmagával, az a háznép sem maradhat fenn. 26 Ha tehát a Sátán önmaga ellen támad, és meg hasonlik, akkor szintén nem maradhat meg tovább, hanem vége van. 27 Viszont az erős ember házába sem törhet be senki, és nem rabolhatja ki, hacsak előbb meg nem kötözi az erős embert, és akkor kirabolhatja a házát

. 28 Bizony mondom nektek, hogy az emberek minden bűne meg fog bocsáttatni, még a káromlások is, bármennyi káromlást is szóljanak, 29 de aki a Szentlelket káromolja, az nem nyer bocsánatot soha, hanem vétkecs marad bűne miatt örökké. 30 Mert azt mondták róla, hogy tisztátalan lélek van benne. **3 VAJON A SZENTLÉLEK ELLENI BŰN A LELKI ISMERET ELLENI CSELEKDET (IS)?**

31 Ekkor megérkeztek anyja és testvérei; kint megállva beküldtek hozzá, és hívták őt. 32 Sok ember ült körülötte, és azok szóltak neki: Íme, anyád és a testvéreid odakint keresnek téged! 33 De ő így válaszolt nekik: Ki az én anyám, és kik az én testvéreim? 34 És végignézte a körülötte ülőket, így szólt: Íme, az én anyám és az én testvéreim.

35 Mert aki Isten akaratát cselekszi, az az én testvérem és az én anyám.

ὅς * ἂν ¹ ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

Mk 4

1 Ismét tanítani kezdett a tengerparton, és igen nagy sokaság gyülekezett hozzá, ezért hajóba szállva a tengeren maradt; az egész sokaság pedig a tengerparton volt. 2 Sokat tanította őket példázatokban; és ezt mondta nekik tanítás közben: 3 Halljátok! Íme, kiment a magvető vetni, 4 és történt vetés közben, hogy némely mag az útfélre esett, de jöttek a madarak, és felkapkodták. 5 Némelyik pedig a köves helyre esett, ahol kevés volt a föld, és azonnal kihajtott,

mert nem volt mélyen a földben; 6 amikor pedig felkelt a nap, megperzselődött, és mivel nem volt gyökere, kiszáradt. 7 Más része a tövisek közé esett, de a tövisek megnőttek, megfojtották, és így nem hozott termést. 8 A többi pedig a jó földbe esett, és mikor kikelt, és szárba szökken, termést hozott: egyik a harmincszorosát, másik a hatvanszorosát, sőt némelyik a százszorosát is. 9 Majd hozzátette: Akinek van füle a hallásra, hallja! 10 Amikor egyedül maradt, a körülötte lévők a tizenkettővel együtt megkérdezték őt a példázatokról.

Nektek megadatott az Isten országának titka, de a kívül valóknak minden példázatokban adatik,

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ¹ Ὑμῖν ¹ τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ¹ ἐν παραβολαῖς τὰ ¹ πάντα γίνεται

12 hogy látván lássanak, de ne ismerjenek, és hallván halljanak, de ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és bűneik meg ne bocsáttassanak.

ἵνα βλέποντες ῥέπωσι καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ῥακούωσι καὶ μὴ συνίωσιν, ¹ μὴ ποτε ¹ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς.;

ἐπιστρέψωσιν – megtérjenek; ἐπιστρέφω - 1. megfordul, visszafordul egy korábbi útra v. helyezethz (vö. 2Kor 3,16); 2. (átv.) az Isten útjáról való letérés meglátása után visszafordul a helyes útra (Jak 5,19-20)

13 Azután így szólt hozzájuk: Nem értitek ezt a példázatot? Akkor hogyan fogjátok megérteni a többit?

καὶ ¹ λέγει αὐτοῖς ¹ Οὐκ ¹ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε

14 A magvető az igét veti. 15 Az útfélre esett mag: azok, akiknek hirdettetik az ige, de amikor hallgatják, azonnal jön a Sátán, és kiragadja a beléjük vetett igét. 16 A köves helyre vetett mag: azok, akik amikor hallgatják az igét, azonnal örömmel fogadják azt, 17 de nem gyökerezik meg bennük, ezért állhatatlanok, és ha nyomorúságot vagy üldözést kell szenvedniük az ige miatt, azonnal elbuknak. 18 Megint más a tövisek közé vetett mag: ezek azok, akik meghallják az igét, 19 de e világ gondja, a gazdagság csábítása vagy egyéb dolgok megkínánása benövi és megfojtja az igét, úgyhogy ez sem hoz termést. 20 A jó földbe vetett mag: azok, akik hallgatják az igét, befogadják, és az egyik harmincannyi, a másik hatvanannyi, némelyik pedig százannyi termést hoz

21 Ezután megkérdezte tőlük: Vajon azért veszik elő a lámpást, hogy a véka alá tegyék vagy az ágy alá? Nem azért, hogy a lámpatartóba tegyék?

22 Mert nincs semmi rejtett dolog, ami ki ne derülne, és semmi titok, ami napfényre ne jutna.

οὐ γὰρ ¹ ἔστιν ¹ κρυπτὸν ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν.

23 Ha valakinek van füle a hallásra, hallja!

Εἷ¹ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκούετω.

24 Ezt is mondta nekik: Vigyázzatok arra, hogy mit hallotok! Amilyen mértékkal mérték, olyannal mérnek nektek, sőt ráadást is adnak.

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ¹ Βλέπετε ¹ τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν

25 Mert akinek van, annak adatik, és akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van.

ὅς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὅς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ

26 Jézus ezt is mondta: Úgy van az Isten országa, mint amikor az ember magot vet a földbe, 27 azután alszik és felkel, éjjel és nappal: a mag sarjad és nő, az ember pedig nem tudja, hogyan.

28 **Magától terem a föld, először zöld sarjat, azután kalászt, azután érett magot a kalászbán.**

29 Amikor pedig a termés engedi, azonnal nekiereszti a sarlót, mert elérkezett az aratás ideje.

30 Majd így folytatta: Mihez hasonlítsuk az Isten országát, vagy milyen példázatba foglaljuk?

31 Olyan, mint a mustármag: mikor elvetik a földbe, kisebb minden magnál a földön, 32 miután pedig elvetették, megnő, és nagyobb lesz minden veteményénél, és olyan nagy ágakat hajt, hogy árnyékában fészket rakhatnak az égi madarak.

33 Még sok hasonló példázatban hirdette nekik az igét úgy, amint megérthették.

Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, ¹ καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν·

34 Példázat nélkül nem is szólt hozzájuk², maguk között azonban tanítványainak megmagyarázott mindent.

χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα..

ἐπέλυεν – megmagyarázott, ἐπιλύω - 1) megold; 2) elmagyaráz; 3) eldönt

KÉT KÉRDÉSEM:

1. HOGYHOGY NEM BESZÉLT HOZZÁJUK, CSAK PÉLDÁZATOKBAN? EZ MÁRKI TÚLZÁS??

2. MIÉRT CSAK A TANÍTVÁNYOKNAK MAGYARÁZTA, AMIKOR A KÖRÖN KÍVÜLIEK NEM ÉRTHETÉK?

35 Ugyanezen a napon, amikor este lett, így szólt hozzájuk: Menjünk át a túlsó partra!

36 Ők pedig otthagya a sokaságot, csatlakoztak hozzá, minthogy ő már a hajóban volt; de más hajók is követték őt. 37 Ekkor nagy szélvihar támadt, és a hullámok becsaptak a hajóba, úgyhogy az már kezdett megtelni. 38 Ő pedig a hajó hátsó részében a vánkoston aludt. Ekkor felébresztették, és így szóltak hozzá: Mester, nem törődsz azzal, hogy elveszünk? 39 Ő pedig felkelt, ráparancsolt a szélre, és azt mondta a tengernek: Hallgass el, némulj meg! És elült a vihar, és nagy csendesség lett. 40 Akkor ezt mondta nekik: Miért féltetek ennyire? Még mindig nincs hitetek? 41 Nagy félelem fogta el őket, és így szóltak egymáshoz: Ki ez, hogy a szél is, a tenger is engedelmeskedik neki?

Mk 5

1 Azután elmentek a tenger túlsó partjára, a gadaraiak földjére. 2 Amikor kiszállt a hajóból, egyszer csak szembejött vele a **sírboltok közül egy tisztátalan lélektől megszállott ember**, 3 **aki a sírboltokban lakott, és akit már láncsal sem tudott megkötözni senki**, 4 mert már sokszor meg volt kötözve bilincsekkel és láncokkal, de szétszaggatta a láncokat, a bilincseket pedig összetörte, úgyhogy senki sem tudta megfékezni. 5 **Éjjel-nappal mindig a sírokban és a hegyek között kiáltozott, és kővel vagdosta magát.** 6 Amikor távolról meglátta Jézust, odafutott, leborult előtte, 7 és hangosan felkiáltott: **Mi közöm hozzád, Jézus, a magasságos Isten Fia? Az Istenre kérlek, ne gyötörj engem!** 8 Jézus ugyanis ezt mondta neki: Menj ki, tisztátalan lélek, ebből az emberből! 9 És megkérdezte tőle: **Mi a neved?** Az így felelt: Légió a nevem, mert sokan vagyunk. 10 És nagyon kérte őt, hogy ne űzze el őket arról a vidékről. 11 Ott a hegyoldalban egy nagy disznónyáját legeltettek, 12 ezért a tisztátalan lelkek azt kérték tőle: Küldj minket a disznókba, hadd menjünk beléjük! 13 **Ő megengedte nekik, a tisztátalan lelkek pedig kijöttek, és belementek a disznókba; a nyáj, mintegy kétezer állat a meredekről a tengerbe rohant, és belefutott a tengerbe.** 14 A legeltetők pedig elfutottak, és elvitték a hírt a városba és a környékre. Erre kijöttek az emberek, hogy lássák, mi történt. 15 **Amikor Jézus közelébe értek, és látták, hogy a megszállott, akiben a légió volt, felöltözve ül, és eszénél van, félelem fogta el őket.** 16 Akik pedig látták, elmondták nekik, hogy mi történt a megszállottal és a disznókkal. 17 Ekkor kérlelni kezdték Jézust, hogy menjen el a határukból. 18 Amikor azután beszállt a hajóba, kérte őt az előbb még megszállott ember, hogy vele maradjon. 19 Ő azonban nem engedte meg neki, hanem így szólt hozzá: **Menj haza a tieidhez, és vidd hírl nekik, MILYEN NAGY DOLGOT TETT VELED AZ ÚR, és hogyan könyörült meg rajtad.**

Ὑπαγε ¹ εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, ¹ καὶ ἀπαγγεῖλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἡλέησέν σε.

ἀπαγγέλλω - hirdet, hírl ad, jelent;

ὅσα - amiket csak, ὅσος, -η, -ον - 1) aki csak, ami csak, ahányan

Legtöbb magyar fordítás: „nagy dolgokat”, de Csia: Eredj haza a tieidhez és hirdesd nekik MINDAZT, AMIT AZ ÚR VELED TETT, s hogy hogyan könyörült rajtad.

Tynd 1526 **WHAT THINGS** Tynd 1534, KJV: **WHAT GREAT THINGS**

20 Az pedig elment, és hirdetni kezdte a Tízvárosban, hogy **milyen nagy dolgot tett vele Jézus**, és mindenki csodálkozott. 21

20 καὶ ἀπήλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

θαυμάζω - csodál, csodálkozik

21 Amikor Jézus ismét átkelt hajón a túlsó partra, nagy sokaság sereglett köré, ő pedig a tenger partján maradt. 22 Akkor jött egy zsinagógai előljáró, név szerint **Jairus**, aki meglátva őt, **lába elé borult**, 23 és esedezve kérte: A kislányom halálán van, jöjj, tedd rá a kezed, hogy meggyógyuljon, és életben maradjon. 24 Jézus ekkor elindult vele. A nagy sokaság követte őt, és tolongott körülötte. 25 **Egy asszony pedig, aki tizenkét éve vérfolyásos volt, 26 sok orvostól sokat szenvedett, és mindenét rájuk költötte ugyan, mégsem látta semmi hasznát, hanem még rosszabbul lett;** 27 amikor hallott Jézusról, eljött, és a sokaságban hátulról megérintette a ruháját, 28 mert így gondolkodott: Ha megérintem akár csak a ruháját is, meggyógyulok. 29 Azonnal elapadt a vérzés forrása, és érezte testében, hogy meggyógyult a bajából. 30 Jézus azonnal észrevette, hogy erő áradt ki belőle, ezért a sokaságban megfordulva így szólt: **Ki érintette meg a ruhámat?** 31 Tanítványai így feleltek: Látod, hogyan tolong körülöttem a sokaság, és azt kérdezed: Ki érintett meg engem? 32 Jézus

körülnézett, hogy lássa, ki tette ezt. 33 Az asszony pedig, mivel tudta, mi történt vele, félve és remegve jött elő; leborult előtte, és elmondta neki a teljes igazságot. 34 Ő pedig ezt mondta neki: **Leányom, a hited megtartott téged: menj el békességgel, és bajodtól megszabadulva légy egészséges!** **ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ ¹ Θυγάτηρ, ¹ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην, ¹ καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μᾶστιγός σου.** 35 Még beszélt Jézus, amikor emberek érkeztek a zsinagógai előljáró házából, és ezt mondták: Leányod meghalt. Miért fárasztod még a Mestert? 36 Jézus is meghallotta, amit mondtak, és így szólt a zsinagógai előljáróhoz: **Ne félj, csak higgy! Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε.** 37 És senkinek sem engedte meg, hogy vele menjen, csak Péternek, Jakabnak és Jánosnak, Jakab testvérének. 38 Amikor megérkeztek a zsinagógai előljáró házához, látva a zűrzavart, a hangosan sírókat és jajgatókat, 39 bement, és így szólt hozzájuk: Miért csináltok ilyen zűrzavart, és miért sírtok? **A gyermek nem halt meg, csak alszik.** 40 Erre kinevették; de ő mindenkit kiküldve maga mellé vette a gyermek apját, anyját és a vele lévőket, és bement oda, ahol a gyermek feküdt. 41 Majd megfogva a gyermek kezét, ezt mondta neki: **Talitha kúmi!**, ami azt jelenti: **Leányka, neked mondom, kelj fel!** 42 A leányka pedig azonnal felkelt és járt, mert tizenkét éves volt már. Azok pedig azt sem tudták, hova legyenek a nagy ámulattól. 43 **Jézus azonban szigorúan meghagyta nekik, hogy ezt senki meg ne tudja; azután szólt, hogy adjanak enni a leánykának.**
Mk 6

Jézus akkor elment onnan, a hazájába ment, és követték a tanítványai. 2 Amikor azután eljött a szombat, tanítani kezdett a zsinagógában. Sokan hallgatták, és álmélkodva így szóltak: Honnan kapta ezeket, miféle bölcsesség az, amely neki adatott, és hogyan lehet, hogy ilyen csodák történnek általa? 3 Vajon nem az ácsmester ő, Mária fia, Jakab, József, Júdás és Simon testvére? Nem itt élnek-e közöttünk húgai is? És megbotránkoztak benne. 4 Jézus pedig így szólt hozzájuk:

Nem vetik meg a prófétát másutt, csak a tulajdon hazájában, a rokonai között és a saját házában.

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ¹ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

ἄτιμος, -on - 1. (szsz) megbecsülés nélküli; 2. gyalázatos, megvetett

5 Nem is tudott itt egyetlen csodát sem tenni azon kívül, hogy néhány beteget – kezét rájuk téve – meggyógyított.

Érdekesség 1: hogyan lehet, hogy Jézus „képtelen” csodát tenni, amikor ellenállásba ütközik?!

Καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν: ¹

ἐδύνατο - volt képes δύναιμι - képes, tud, -hat, -het; A

δύναμιν, - csodajele, δύναμις, -έως - 1. erő, hatalom; 2. csoda 3. hadsereg

Érdekesség 2.: csodajel és a képesség ugyanaz!!!

6 Csodálkozott is hitetlenségükön. Majd sorra járta a környező falvakat, és tanított.

Érdekesség 3. Jézus „meglepidik”, csodálkozik (nagyon emberi!)

καὶ ἑθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων

ἐθαύμασεν - elcsodálkozott, θαυμάζω - csodál, csodálkozik

7 Ezek után magához hívta a tizenkettőt, és kiküldte őket kettesével. Hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek fölött, 8 és megparancsolta nekik, hogy semmit se vigyenek az útra egyetlen boton kívül, se kenyeret, se tarisznyát, se pénzt az övükben; 9 csak saru legyen rajtuk, de ne vigyenek magukkal második ruhát. 10 Ezt is mondta nekik: Ha valahol bementek egy házba, maradjatok ott addig, amíg tovább nem mentek onnan. 11 Ha egy helyen nem fogadnak be titeket, és nem hallgatnak rátok, akkor kimenne onnan, még a port is verjétek le lábatokról, bizonyosságul ellenük. **12 A tanítványok pedig elindultak, és hirdették az embereknek, hogy térjenek meg; 13 sok ördögöt kiűztek, sok beteget megkentek olajjal, és meggyógyították őket.** 14 Hallott erről Heródes király, mert Jézus neve ismertté vált; és azt beszélték, hogy Keresztelő János támadt fel a halálból, és ezért vannak benne a csodatevő erők. 15 Mások pedig azt mondták, hogy Illés ő, ismét mások azt beszélték, hogy olyan, mint valamelyik próféta.

BENSŐ NARRÁCIÓ

16 Amikor Heródes ezt meghallotta, így szólt: Az a János támadt fel, akit én lefejeztettem. 17 Ez a Heródes fogatta el ugyanis Jánost, és záratta börtönbe a testvére, Fülöp feleségének, Heródiásnak a kedvéért, mivel feleségül vette őt. 18 Mert János megmondta Heródesnek: Nem veheted el a testvéred feleségét! 19 Heródiás ezért megharagudott rá, és meg akarta öletni. De nem tehette, 20 mert Heródes félt Jánostól, akiről tudta, hogy igaz és szent ember, ezért védelmébe vette; bár hallgatva őt gyakran zavarba jött, mégis szívesen hallgatta. 21 De eljött a kedvező alkalom, amikor Heródes a születésnapján lakomát adott főembereinek, vezéreinek és Galilea előkelőinek. 22 Ekkor Heródiás leánya ment be táncolni. Ez kedvére volt Heródesnek és a vendégeknek. A király ezt mondta a leánynak: Kérj tőlem, amit csak akarsz, és megadom neked. 23 Meg is esküdött neki: Bármit kérsz, megadom neked, akár országom felét is. 24 A leány kiment, és megkérdezte anyjától: Mit kérjek? Az pedig ezt válaszolta: Keresztelő János fejét. 25 A leány nagy sietve bement a királyhoz, és azt kérte: Szeretném, ha rögtön ideadnád nekem egy tálon Keresztelő János fejét. 26 Ekkor a király nagyon elszomorodott, mert a vendégek előtt tett esküje miatt nem akarta őt elutasítani. 27 Azonnal el is küldte a hóhért, és megparancsolta, hogy hozza el János fejét. Az elment, lefejezte Jánost a börtönben, 28 elhozta a fejét egy tálon, és átadta a leánynak, a leány pedig odaadta azt az anyjának. 29 Amikor ezt meghallották a tanítványai, eljöttek, elvitték a holttestét, és egy sírboltba helyezték.

30 Az apostolok visszatértek Jézushoz, és elbeszélték neki mindazt, amit tettek és tanítottak. 31 Ő pedig így szólt hozzájuk: Jöjjetek velem, csak ti magatok egy lakatlan helyre, és pihenjete meg egy kisé! Mert olyan sokan mentek hozzá, hogy még enni sem volt idejük. 32 Elhajóztak tehát egy lakatlan helyre magukban. 33 De sokan meglátták és felismerték őt, amikor elindultak, ezért minden városból összefutottak oda, és megelőzték őket. **34 Amikor Jézus kiszállt, és meglátta a nagy sokaságot, megszánta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok, és kezdte őket sok mindenre tanítani.** 35 De amikor az idő már későre járt, odamentek hozzá a tanítványai, és ezt mondták neki: Lakatlan hely ez, és az idő már későre jár. 36 Bocsásd el őket, hogy a környező tanyákra és falvakba menve ennivalót vegyenek maguknak. 37 Ő azonban így válaszolt nekik: **Ti adjatok nekik enni! De ők ezt mondták neki: Talán mi menjünk el, és vegyünk kétszáz dénárért kenyeret, hogy enni adhassunk nekik?** **38** Jézus megkérdezte tőlük: Hány kenyeretek van? Menjete, nézzétek meg! Amikor megnézték, ezt mondták: Öt kenyerünk van meg két halunk. 39 Ekkor megparancsolta nekik, hogy ültessenek le mindenkit csoportokban a zöld fűre. 40 Le is ültek százas és ötvenes

csoportokban. 41 **Jézus pedig vette az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta és megtörte a kenyeret, majd átadta a tanítványoknak, hogy tegyék eléjük; és a két halat is elosztotta mindnyájuknak.** 42 Miután mind ettek, és jóllaktak, 43 összeszedték a kenyérdarabokat tizenkét tele kosárral; és azt is, ami a halakból maradt. 44 Akik pedig ettek a kenyerékből, **ötezren voltak**, csak férfiak. 45 Jézus azonnal sürgetni kezdte tanítványait, hogy szálljanak hajóba, és menjenek át előre a túlsó partra, Bétsaida felé, amíg ő elbocsátja a sokaságot. 46 Miután pedig elbocsátotta őket, felment a **hegyre imádkozni**. 47 Amikor beesteledett, a hajó a tenger közepén volt, ő pedig a parton egyedül. 48 Amikor látta, hogy mennyire küszködnek az evezéssel, mert szembefújta a szél, hajnaltájban elindult feléjük a tengeren járva, és el akart menni mellettük. 49 Amikor meglátták őt, amint a tengeren jár, azt hitték, hogy kísértet, és felkiáltottak. 50 Mert mindnyájan látták őt, és megrettentek. De ő azonnal megszólította őket, és ezt mondta nekik: **Bízzatok, én vagyok, ne féljete!** 51 Beszállt hozzájuk a hajóba, és elült a szél, ők pedig szerfölött csodálkoztak magukban. 52 **Mert a kenyerékből még nem okultak, és a szívük kemény maradt.** 53 A túlsó partra átkelve megérkeztek Genezáretbe, és kikötöttek. 54 Amikor kiszálltak a hajóból, az emberek azonnal felismerték őt, 55 és körbefutották a hírrel az egész környéket; kezdték a betegeket oda hordani, ahol hallomásuk szerint éppen volt. 56 Ahova csak bement, falvakba, városokba vagy tanyákra, letették a tereken a betegeket, és kérték őt, hogy azok legalább a **ruhája szegélyét érinthessék; és akik csak megérintették, meggyógyultak.**

Mk 7

Köré gyűltek a farizeusok és néhányan az írástudók közül, akik Jeruzsálemből jöttek, 2 mert észrevették, hogy némelyik tanítványa tisztátalan, **vagyis mosatlan kézzel eszik.** 3 A farizeusok és általában a zsidók ugyanis addig nem esznek, míg meg nem mosták a kezüket egy maréknyi vízzel, mert ragaszkodnak a vének hagyományához, 4 és amikor hazamennek a piacról, addig nem esznek, míg meg nem mosakodtak. Sok egyéb más is van, amit hagyományként átvettek és őriznek, amilyen például a poharak, korsók, rézedények és fekhelyek megmosása. 5 Megkérdezték tehát tőle a farizeusok és az írástudók: Miért nem élnek a te tanítványaid a vének hagyománya szerint, és miért esznek tisztátalan kézzel? 6 Ő pedig ezt válaszolta nekik: Ti képmutatók, igazán illik rátok Ézsaiás próféta szava, amint meg van írva: „**Ez a nép csak ajkával tisztel engem, de szíve távol van tőlem.** 7 Pedig hiába tisztelnek engem, ha emberi tanításokat és parancsolatokat tanítanak.”

8 Az Isten parancsolatát elhagyva az emberek hagyományához ragaszkodtok.

ἀκυροῦντες ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων.

ἀκυροῦντες – érvénytelenítve, ákυρόω - hatástalanít, érvénytelenít, megszüntet, megsemmisít; vki megfoszt vkit erejénél és hatalmánál fogva vmitől TAM

9 Ezt is mondta nekik: Szépen félreteszitek az Isten parancsolatát, hogy helyébe állíthassátok a magatok hagyományát. 10 Mert Mózes ezt mondta: „Tiszteld apádat és anyádat”, és ezt: „Aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bűnhődjék.” 11 Ti pedig így beszéltek: Ha ezt mondja valaki apjának vagy anyjának: korbán, vagyis áldozati ajándék az, amivel kötelességem volna téged megsegíteni, 12 akkor már nem engeditek, hogy bármit is tegyen apjáért vagy anyjáért; 13 és így érvénytelenné teszitek az Isten ígését a ti továbbadott hagyományotokkal. De sok más ehhez hasonlót is tesztetek.

ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ¹ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

14 Ismét odahívta a sokaságot, és így szólt hozzájuk: Hallgassatok rám mindnyájan, és értsétek meg! **15 Nincs semmi, ami kívülről az emberbe jutva tisztátalanná tehetné őt; hanem ami kijön az emberből, az teszi tisztátalanná.** 16 Ha valakinek van füle a hallásra, hallja! 17 Amikor azután a sokaságot elhagyva bement a házba, megkérdezték tanítványai a példázatról. 18 Ő pedig ezt mondta nekik: **Ti is ennyire értetlenek vagytok? Nem értitek, hogy ami kívülről megy be az emberbe, az nem teheti tisztátalanná, 19 mert nem a szívébe megy, hanem a gyomrába, és az árnyékszékbe kerül?** Jézus ezzel tisztának nyilvánított minden ételt, 20 és hozzátette: **Ami az emberből kijön, az teszi őt tisztátalanná. 21 Mert belülről, az ember szívéből jönnek elő a gonosz gondolatok, paráznaság, lopás, gyilkosság, 22 házasságtörés, kapzsiság, gonoszság, csalás, kicsapongás, irigység, rágalmozás, góg, esztelenség. 23 Ezek a gonoszságok mind belülről jönnek, és teszik tisztátalanná az embert.**

24 Onnan elindulva elment Tírusz vidékére. Bement egy házba, és **nem akarta, hogy bárki is tudjon róla. De nem maradhatott titokban,** 25 mert azonnal tudomást szerzett róla egy asszony, akinek a leányában tisztátalan lélek volt, eljött hozzá, és a lába elé borult. 26 Ez az asszony görög volt, szíroföníciai származású, és azt kérte, hogy űzze ki az ördögöt a leányából. 27 Jézus ezt mondta az asszonynak: Hadd lakjanak jól először a gyermekek, mert nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak. 28 Az pedig így válaszolt neki: **Uram, a kutyák is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsáiból.** 29 Jézus ezt mondta neki: **Ezért a szavadért, mondom, menj el, leányodból kiment az ördög.** 30 Amikor hazaért az asszony, látta, hogy gyermeke az ágyon fekszik, és az ördög már kiment belőle. 31 Jézus ismét elhagyta Tírusz határát, és Szidónon át a Galileai-tengerhez ment a Tízváros vidékén keresztül. 32 Ekkor egy **süketnémát vittek hozzá, és kérték, hogy tegye rá a kezét.** 33 Jézus félrevonta őt a sokaságtól, ujját a süket fülébe dugta, majd ujjára köpve megérintette a nyelvét; 34 azután az égre tekintve fohászkodott, és így szólt hozzá: Effata, azaz: **Nyílj meg!** 35 És megnyílt a füle, nyelvének bilincse is azonnal megoldódott, úgyhogy rendesen tudott beszélni. 36 Jézus megparancsolta nekik, hogy ezt senkinek se mondják el; de minél inkább tiltotta, annál inkább híresztelték, 37 és szerfölött álmélkodtak, és ezt mondták: Milyen jó mindaz, amit tesz! Képes azt is megtenni, **hogy a süketek halljanak, és a némák beszéljenek!**

Mk 8

1 Azokban a napokban, amikor ismét nagy sokaság vette körül, és nem volt mit enniük, magához hívta tanítványait, és így szólt hozzájuk:

2 Szánakozom a sokaságon, Σπλαγχνίζομαι ¹ - Szánakozom, σπλαγχνίζω - könyörületre indul, (szívében) megindul

mert már három napja vannak velem, és nincs mit enniük; 3 ha pedig éhesen bocsátom őket haza, kidőlnek az úton, mert némelyikük messziről jött. 4 Tanítványai így feleltek: Hogyan tudná bárki is ezeket kenyérrel jóllakatni itt a pusztában? 5 Megkérdezte tőlük: Hány kenyereketek van? Ők ezt válaszolták: Hét. 6 Ekkor megparancsolta a sokaságnak, hogy telepedjenek le a földre, azután vette a hét kenyeret,

hálát adott, megtörte, és tanítványainak adta, hogy tegyék eléjük. Ők pedig a sokaság elé tették.

**λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου
¹ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσιν ¹ καὶ παρέθηκεν τῷ ὄχλῳ.**

7 Volt néhány kis haluk is, és miután áldást mondott, szólt, hogy ezeket is tegyék eléljük. 8 Ettek és jóllaktak, azután összeszedték a maradék darabokat hét kosárral, 9 pedig **mintegy négyezren voltak**. Ezek után elbocsátotta őket, 10 és azonnal hajóba szállva tanítványaival együtt elment Dalmanuta vidékére. 11 Kimentek hozzá a farizeusok, és vitatkozni kezdtek vele, mennyei jelt követelve tőle, hogy kísértsék őt. 12 Jézus pedig lelke mélyéről felsóhajtva így szólt: **Miért kíván jelt ez a nemzedék? Bizony mondom nektek, nem adatik jel ennek a nemzedéknek.** 13 Ezzel otthagya őket, ismét hajóba szállt, és elment a túlsó partra. 14 De elfelejtettek kenyeret vinni, és csak egyetlen kenyér volt náluk a hajóban. 15 Jézus figyelmeztette őket: **Vigyázzatok, óvakodjatok a farizeusok kovászáától és Heródes kovászáától!** 16 Ők pedig tanakodni kezdtek egymás között, hogy nincs kenyérük. 17 Amikor ezt Jézus észrevette, így szólt hozzájuk: Miért tanakodtok, hogy nincs kenyéretetek? Még mindig nem veszitek észre és nem értitek? Még mindig keményszívűek vagytok? 18 Van szemetek, mégsem láttok? Van fületek, mégsem hallotok? És nem emlékeztek, 19 amikor az öt kenyeret megtörtem az ötezernek, hány kosarat szedtetek tele kenyérdarabokkal? Így feleltek: Tizenkettőt. 20 És amikor a hét kenyeret megtörtem a négyezernek, hány kosarat szedtetek tele kenyérdarabokkal? Ezt mondták: Hetet. 21 Ő pedig megkérdezte tőlük: **Még mindig nem**

értitek? Οὐπω ¹ συνίετε;

22 Amikor Bétsaidába érkeztek, egy vakot vittek hozzá, és kérték, hogy érintse meg. 23 Ő pedig a vakot kézen fogva kivezette a faluból, azután szemére köpve rátette kezét, és megkérdezte: Látsz-e valamit? 24 Az felnézett, és így szólt: Látom az embereket, amint jönnek-mennek, de mintha fákat látnék. 25 Azután Jézus ismét rátette a kezét a szemére, ő pedig körülnézett, és meggyógyult, ti20sztán látott mindent. 26 Jézus ekkor hazaküldte őt, és azt mondta: Még a faluba se menj be!

Mk8		
27	27 Jézus pedig elindult tanítványaival együtt a Cézárea Filippi mellett levő falvakba. Útközben megkérdezte tanítványaitól: Kinek mondanak engem az emberek?	Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Ῥαισαρίας τῆς ¹ Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ¹ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς ¹ <u>Τίνα ¹ με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;</u>
28	28 Ők így feleltek: Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások pedig egynek a próféták közül.	οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ¹ Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἠλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν
29	29 Jézus tovább kérdezte őket: Ti kinek mondotok engem? Péter így válaszolt neki: Te vagy a Krisztus.	29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτοὺς ¹ <u>Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;</u> ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ ¹ Σὺ ¹ εἶ ὁ χριστός. ¹
30	30 Jézus pedig megparancsolta nekik, hogy senkinek se beszéljenek őróla. 31 És tanítani kezdte őket, hogy az	30 καὶ ἐπετίμησεν ¹ αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. ¹
31	Emberfiának sokat kell szenvednie, és el kell vettetnie a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól, és meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia.	31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι

	Miért voltak olyan hitetlenek a tanítványok a feltámadáskor, ha Jézus ezt megjövendölte nekik?	
32	Jézus nyíltan beszélt erről. Péter ekkor félrevonva őt feddeni kezdte;	32 καὶ παρρησία τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν ¹ αὐτῷ.
33	33 ő azonban megfordulva tanítványaira tekintett, megfeddte Pétert, és ezt mondta: <u>Távozz tőlem, Sátán, mert nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint.</u>	33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει ¹ Ὑπαγε ¹ ὀπίσω μου, <u>Σατανᾶ, ¹ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ¹ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.</u>
34	34 Ekkor magához hívta a sokaságot tanítványaival együtt, és ezt mondta nekik: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem	34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ¹ <u>Εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθεῖν, ¹ ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι.</u>
35	Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem és az evangéliumért, megmenti azt.	35 ὅς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ἑαυτοῦ <u>ψυχὴν</u> σῶσαι <u>ἀπολέσει αὐτήν</u> . ὅς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν <u>[ἐμοῦ ¹ καὶ] τοῦ εὐαγγελίου</u> σῶσει αὐτήν.
36	36 Mit használ ugyanis az embernek, ha az egész világot megnyeri, de élete veszendőbe megy?	36 τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον <u>κερδῆσαι τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;</u>
37	37 Mert mit is adhatna az ember váltságdíjúl az életéért?	37 τί γὰρ δοῖ ἄνθρωπος <u>ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;</u>
38	38 Mert ha valaki szégyell engem és az én beszédeimet e parázna és bűnös nemzedék előtt, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor eljön Atyja dicsőségében a szent angyalokkal.	38 ὅς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ¹ ἐπαισχυθήσεται αὐτὸν ¹ ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων

Mk 9

1Azután így szólt hozzájuk: **Bizony mondom nektek, hogy vannak az itt állók között némelyek, akik nem ízelek meg a halált addig, amíg meg nem látják, hogy az Isten országa eljött hatalommal.** **ELLENTMONDÁS?** 2 Hat nap múlva Jézus maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, felvitte csak őket külön egy magas hegyre, és szemük láttára elváltozott. 3 Ruhája olyan tündöklő fehér lett, amilyet a földön ruhafestő nem tud fehéríteni. 4 És megjelent nekik Illés Mózeszel együtt, és beszélgettek Jézussal. 5 Péter megszólalt, és ezt mondta Jézusnak: Mester, jó nekünk itt lenni; hadd készítsünk három sátrat: neked egyet,

Mózesnek egyet és Illésnek egyet. 6 Nem tudta ugyanis, hogy mit beszél, mert nagy félelem fogta el őket. **7 De felhő támadt, amely beárnyékolta őket, és hang hallatszott a felhőből: Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok!** 8 És amint körülnéztek, már senki mást nem láttak maguk mellett, csak Jézust egyedül. 9 Amikor jöttek lefelé a hegyről, megparancsolta nekik, hogy senkinek el ne mondják, amit láttak, csak amikor az Emberfia már feltámadt a halottak közül. **10 Engedelmeskedtek a parancsnak, de azon tanakodtak egymás között, mit jelent a halottak közül való feltámadás.** 11 **Ezért megkérdezték tőle: Miért mondják az írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie?** 12 Ő pedig így válaszolt: Illés valóban előbb jön el, hogy helyreállítson mindent. Akkor viszont miért van megírva az Emberfiáról, hogy sok szenvedésben és megvetésben lesz része? 13 De mondom nektek, Illés már eljött, és azt tették vele, amit csak akartak, amint meg van írva róla.

14 Amikor a tanítványok közelébe értek, nagy sokaságot láttak körülöttük, írástudókat is, akik vitatkoztak velük. 15 Amint meglátták Jézust, az egész sokaság felbolydult, és eléje futott, hogy köszöntse őt. 16 Ő pedig megkérdezte tőlük: Miről vitatkoztok velük? 17 A sokaságból így felelt neki valaki: Mester, elhoztam **hozzád a fiamat, akiben néma lélek van;** 18 és ahol hatalmába keríti, földhöz vágja őt, habzik a szája, és megmerevedik. Szóltam a tanítványaidnak, hogy üzzék ki, de nem tudták. 19 Jézus így válaszolt nekik: Ó, hitetlen nemzedék, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket? Hozzátok őt elém! 20 óta. 22 Gyakran vetette tűzbe is meg vízbe is, hogy elpusztítsa. De ha valamit tehetsz, légy segítségünkre Odavitték hozzá, és amikor meglátta Jézust a lélek, azonnal megrázta a fiút, úgyhogy az a földre esve fetrengett, és habzott a szája. 21 Jézus megkérdezte a fiú apjától: Mióta gyötri ez a betegség? Ő pedig ezt válaszolta: Gyermekkorra, könyörülj rajtunk! 23 Jézus pedig ezt mondta neki: Ha tehetsz?! **Minden lehetséges annak, aki hisz. πάντα δυνατὰ τῷ**

πιστεύοντι. 24 A fiú apja azonnal felkiáltott: **Hiszek! Segíts a hitetlenségemen!**

Πιστεύω· ¹ βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. βοηθέω - segít. 25 Amikor látta Jézus, hogy összefut a sokaság, ráparancsolt a tisztátalan lélekre ezt mondva neki: Te néma és süket lélek, én parancsolom neked: menj ki belőle, és ne menj bele többé! 26 Az pedig felkiáltott, erősen megrázta őt, és kiment belőle. A gyermek olyan lett, mint a halott, úgyhogy sokan azt mondták: meghalt. 27 Jézus azonban kezét megragadva felemelte, és az felkelt. 28 Amikor azután Jézus bement egy házba, a tanítványai megkérdezték tőle maguk között: **Mi miért nem tudtuk kiűzni?** 29 Ő pedig ezt mondta nekik: **Ez a fajta semmivel sem űzhető ki, csak imádsággal.** 30 **Onnan elindulva keresztlimentek Galileán, és nem akarta, hogy valaki megtudja,** 31 mert tanította a tanítványait, és ezt mondta nekik:

Az Emberfia emberek kezébe adatik, és megölik őt, de miután megölték, a harmadik napon feltámad. **ἔλεγεν [αὐτοῖς] ¹ ὅτι Ὁ ¹ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ¹ παραδίδοται**

εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ

ἀποκτανθεὶς μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται

32 Ők nem értették ezt a beszédet, de féltek megkérdezni őt.

οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

ἐπερωτῆσαι. – **megkérdezni, ἐπερωτάω v. ἐπερωτῶ - kérdéssel fordul vkihez, megkérdez vkit**

33 Megérkeztek Kapernaumba, és amikor már otthon volt, megkérdezte tőlük: Miről vitatkoztatok útközben? 34 Ők azonban hallgattak, mert arról vitatkoztak egymás között az úton, hogy ki a legnagyobb. 35 Jézus ekkor leült, odahívta a tizenkettőt, és így szólt hozzájuk: Ha valaki első akar lenni, legyen mindenki között az utolsó és mindenki szolgája!

36 És kézen fogva egy kisgyermeket, közéjük állította, átölelte, és ezt mondta nekik: 37 Aki az ilyen **kisgyermek**ek közül egyet is befogad az én nevemért, az engem fogad be; és aki engem befogad, az nem engem fogad be, hanem azt, aki engem elküldött. 38 János ezt mondta neki: Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben űzött ki ördögöket, és igyekeztünk megakadályozni ebben, mert nem követ minket. 39 Jézus azonban ezt mondta: Ne akadályozzátok őt! Mert senki sem fog csodát tenni az én nevemben, hogy azután gyalázhasson engem,

40 mert aki nincs ellenünk, az mellettünk van.

ὁς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστίν.

41 Aki inni ad nektek egy pohár vizet azért, mert Krisztuséi vagytok, bizony mondom nektek, hogy el nem marad a jutalma. 42 Aki pedig egyet is megbotránkoztat e kicsinyek közül, akik hisznek bennem, jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakába, és a tengerbe vetik. 43 Ha megbotránkoztat téged a kezed, vágd le azt, mert jobb, ha csonkán mégy be az életre, mint ha két kezeddal együtt jutsz a gyehennára, az olthatatlan tűzre, 44 ahol férgük nem pusztul el, és a tűz nem alszik el. 45 És ha a lábad megbotránkoztat téged, vágd le azt, mert jobb, ha sántán mégy be az életre, mint ha két lábaddal együtt vettetsz a gyehennára, 46 ahol férgük nem pusztul el, és a tűz nem alszik el. 47 És ha a szemed botránkoztat meg téged, vágd ki azt, mert jobb, ha fél szemmel mégy be az Isten országába, mint ha két szemeddel együtt vettetsz a gyehennára, 48 ahol férgük nem pusztul el, és a tűz nem alszik el. 49 Mert majd minden ember tűzzel sóztatik meg. 50 Jó a só, de ha a só ízét veszti, hogyan **adjátok vissza az ízét? Legyen bennetek só, és éljete**k békességben egymással!

Mk 10

Válás, kisgyermek, tékozló fiú

1 Onnan útra kelve elment Jézus Júdea vidékére és a Jordánon túlra; és megint nagy sokaság gyülekezett hozzá, ő pedig szokása szerint ismét tanította őket. 2 Farizeusok is mentek hozzá, hogy megkísértsék őt, és megkérdezték tőle: **Szabad-e a férjnek a feleségét elbocsátania?** 3 Ő azonban visszakérdezett: Mit parancsolt nektek Mózes? 4 Azok ezt mondták: Mózes megengedte a válólevél írását és az elbocsátást. 5 Jézus erre így szólt hozzájuk: **Szívetek keménysége miatt írta nektek Mózes ezt a parancsolatot, 6 mert a teremtes kezdete óta Isten férfivá és nővé teremtette az embert. 7 Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik feleségéhez, 8 és lesznek ketten egy testté, úgyhogy ők többé már nem két test, hanem egy. 9 Amit tehát Isten egybekötött, ember el ne válassza!** 10 Otthon a tanítványai is megkérdezték őt erről. 11 Ő pedig ezt mondta nekik: Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el, házasságtörést követ el feleségével szemben; 12 és ha a feleség bocsátja el férjét, és máshoz megy férjhez, házasságtörést követ el. 13 Kisgyermekeket vittek hozzá, hogy megérintse őket, a tanítványok azonban rájuk szóltak. 14 Amikor ezt Jézus észrevette, megharagudott, és így szólt hozzájuk: **Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.** 15 Bizony mondom nektek: **aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be oda.** 16 Ekkor átölelte és kezét rájuk téve megáldotta őket. 17 Amikor útnak indult, odafutott hozzá egy ember, és térdre borulva előtte azt kérdezte tőle: **Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?** 18 Jézus így szólt hozzá: **Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó az egy Istenen kívül.** 19 Tudod a parancsolatokat: „Ne öl, ne paráználkodj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, ne károsíts meg senkit, tiszteld apádat és anyádat.” 20 Ő pedig ezt mondta neki: **Mester, mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva.** 21 Jézus rátekintett, megkedvelte

őt, és ezt mondta neki: Egy hiányosságod van még: menj, add el, amid van, és oszd szét a szegények között, akkor kincsed lesz a mennyben; azután jöjj, és kövess engem! 22 A válasz miatt elborult az ember arca, és szomorúan távozott, mert nagy vagyona volt. 23 Jézus ekkor körülnézett, és így szólt tanítványaihoz: Milyen nehezen mennek be Isten országába a gazdagok! 24 A tanítványok megdöbbenek szavain, Jézus azonban ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: Gyermekeim, milyen nehéz az Isten országába bejutni! 25 Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni. 26 Ők pedig még jobban megrökönyödtek, és ezt kérdezgették egymás között: Akkor ki üdvözülhet? 27 Jézus rájuk tekintett, és ezt mondta: Az embereknek lehetetlen, de Istennek nem, mert Istennek minden lehetséges. 28 Péter ezt mondta neki: Íme, mi elhagytunk mindent, és követtünk téged. 29 Jézus így szólt: Bizony mondom nektek: mindaz, aki elhagyta házát vagy testvéreit, anyját vagy apját, gyermekeit vagy szántóföldjeit énértem és az evangéliumért, 30 az százannyit kap: most ebben a világban házakat és testvéreket, anyát, gyermeket, és szántóföldeket üldöztetésekkel együtt, a jövődő világban pedig örök életet. 31 De sok elsőből lesz utolsó, és utolsóból első.

32 Mikor pedig a Jeruzsálembe vezető úton mentek, Jézus előttük haladt. Akik vele voltak, álmélkodtak, akik pedig követték, féltek. Ekkor újra maga mellé vette a tizenkettőt, és beszélni kezdett nekik arról, ami vele történni fog: 33 Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és az Emberfia átadatik a főpapoknak és az írástudóknak, halálra ítélik őt, és átadják a pogányoknak, 34 kigúnyolják és leköpi, megkorbácsolják és megölik, de a harmadik napon feltámad. 35 Hozzálépett Jakab és János, Zebedeus két fia, és így szóltak hozzá: Mester, szeretnénk, ha megtennéd nekünk, amit kérünk. 36 Jézus megkérdezte tőlük: Mit szeretnétek, mit tegyek meg nektek? 37 Ők pedig ezt mondták neki: Add meg nekünk, hogy egyikünk a jobb, másikunk a bal kezéd felől üljön majd a te dicsőségedben. 38 Jézus így válaszolt: Nem tudjátok, mit kértek. Vajon ki tudjátok-e inni azt a poharat, amelyet én kiiszom, és meg tudtok-e keresztkedni azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem? 39 Ők pedig így feleltek neki: Meg tudjuk tenni. Jézus ezt mondta nekik: Azt a poharat, amelyből én iszom, kiisszátok, és azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem, megkeresztelkedtek, 40 de hogy ki üljön jobb vagy bal kezem felől, azt nem az én dolgom megadni, hanem azoké lesz, akiknek elkészítetett. 41 Amikor ezt a többi tíz meghallotta, megharagudott Jakabra és Jánosra. 42 De Jézus odahívta őket, és így szólt hozzájuk: Tudjátok, hogy azok, akik a népek fejedelmeinek számítanak, zsarnokoskodnak rajtuk, és nagyjaik hatalmaskodnak fölöttük.

43 De nem így van közöttetek, hanem aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok;

οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὅς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ¹ ἔσται ¹ ὑμῶν διάκονος,

44 és aki közöttetek első akar lenni, az legyen mindenki rabszolgája!

καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ¹ ἔσται ¹ πάντων δοῦλος·

45 Mert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.

καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

KÁLDYÉKNÁL: MEGCSONKÍTOTT EVANGÉLIUM: CSAK A SZOLGÁLAT, DE KIMARAD A VÁLTSÁG.

46 Azután Jerikóba értek, és amikor Jézus tanítványaival és nagy sokasággal kifelé ment Jerikóból, egy vak koldus, **Bartimeus**, Timeus fia ült az út mellett. 47 Amikor meghallotta, hogy a názáreti Jézus az, így kiáltott fel: Dávid Fia, Jézus, könyörülj rajtam! 48 Többen is rászóltak, hogy hallgasson, ő azonban annál inkább kiáltozott: Dávid Fia, könyörülj rajtam! 49 Jézus megállt, és ezt mondta: Hívjátok ide! Odahívták a vakot, és ezt mondták neki: Bízzál! Kelj fel! Hív téged! 50 Ő pedig ledobta felsőruháját, felugrott, és odament Jézushoz. 51 Jézus megkérdezte tőle: Mit akarsz, mit tegyek veled? A vak ezt mondta: Mester, hogy újra lássak. 52 Jézus pedig így szólt hozzá: Menj el, a te hited megtartott téged.

Ὑπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. MEGTARTATÁS ÉS AZ ÜDVÖSSÉG UGYANAZ! Ld. Szóra bírt: 241-244

És azonnal visszanyerte látását, és követte őt az úton.

Mk 11

1 Amikor közeledtek Jeruzsálemhez, Bétfagéhoz és Betániához, az Olajfák hegyénél Jézus elküldött tanítványai közül kettőt, 2 és így szólt hozzájuk: **Menjetek be az előttetek lévő faluba, és amint beértek, találtok egy szamárcsikót megkötve, amelyen még nem ült soha senki: oldjátok el, és hozzátok ide!** 3 Ha pedig valaki szólna nektek: Miért teszitek ezt? – mondjátok, hogy az Úrnak van szüksége rá, de azonnal vissza is küldi. 4 Azok elmentek, megtalálták a szamárcsikót az ajtó elé kötve kinn az utcán, és eloldották. 5 Az ott álldogálók közül néhányan megkérdezték tőlük: Mit csináltok, miért oldjátok el a szamárcsikót? 6 Ők pedig úgy válaszoltak, ahogyan Jézus mondta, és elengedték őket. 7 Elvitték tehát Jézushoz a szamárcsikót, ráterítették felsőruhájukat, ő pedig felült rá. 8 **Sokan felsőruhájukat terítették az útra, mások a mezőn vágott lombos ágakat; 9 az előtte haladók és az őt követők pedig ezt kiáltották: Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében!** 10 Áldott a mi atyánknak, Dávidnak eljövendő országa! Hozsánna a magasságban! 11 Jézus bement Jeruzsálembe a templomba; mikor pedig már mindent megnézett, és mivel már későre járt az idő, kiment Betániába a tizenkettővel. 12 Másnap pedig, amikor Betániából elindultak, megéhezett, 13 és messziről meglátva egy zöldellő fügefát, odament, hátha talál rajta valamit. De amikor odaért, semmit sem talált rajta, csak levelet, mert nem volt fügeérés ideje. 14 Megszólalt, és ezt mondta a fának: Senki ne egyen rólad gyümölcsöt soha többé! A tanítványai is hallották ezt. 15 Azután Jeruzsálembe értek. Bement a templomba, és kezdte kiűzni azokat, akik a templomban adtak és vettek, **felborította a pénzváltók asztalait és a galambárusok székeit,** 16 és nem engedte, hogy bármit is átvigyenek a templomon. 17 Azután így tanította őket: Nincs-e megírva: „**Az én házam imádság háza lesz minden nép számára**”? Ti pedig rablók barlangjává tettétek. 18 Meghallották ezt a főpapok és az írástudók, és keresték a módját, hogyan veszítsék el. Félték ugyanis tőle, mert az egész sokaság álmélkodott a tanításán. 1

19 És amikor beesteledett, Jézus és a tanítványai kimentek a városból. 20 Korán reggel, amikor elmentek a fügefa mellett, észrevették, hogy az gyökerestől kiszáradt. 21 Péter visszaemlékezve így szólt hozzá: Mester, nézd, a fügefa, amelyet megátkoztál, kiszáradt. 22 Jézus így válaszolt nekik: Higgyetek Istenben! 23 Bizony mondom nektek, hogy aki azt mondja ennek a hegynek: Emelkedjél fel, és vedd magad a tengerbe! – és nem kételkedik szívében, hanem hiszi, hogy amit mond, az megtörténik, annak megadatik az. 24 Ezért mondom nektek: higgyétek, hogy mindazt, amit imádságotokban kértek, megkapjátok, és megadatik nektek. 25 És amikor imádkoztok, bocsássatok meg annak, aki ellen valami panaszotok van, hogy mennyei Atyátok is megbocsássa nektek vétkeiteket. 26 Ha pedig ti nem bocsátotok meg, a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg a vétkeiteket. 27 Ismét bementek Jeruzsálembe. És amikor Jézus a templomban volt, odamentek a főpapok, az írástudók és a vének, 28 és így

szóltak hozzá: **Milyen hatalommal cselekszed ezeket, és ki adta neked ezt a hatalmat, hogy ilyeneket tegyél?**

Ἐν ¹ ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα ποιῇς;

29 Jézus pedig így válaszolt nekik: Kérdeztek tőletek valamit, feleljetek rá, és akkor megmondom nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket. **30** Vajon János keresztsége mennyből való volt-e vagy emberektől? Válaszolatok nekem! **31** Azok pedig így tanakodtak egymás között: Ha azt mondjuk, a mennyből, azt fogja mondani, akkor miért nem hittetek neki? **32** Vagy talán mondjuk azt: emberektől? De féltek a sokaságtól, mert Jánosról mindenki úgy gondolta, hogy valóban próféta volt. **33** Ezért így feleltek Jézusnak: Nem tudjuk. Jézus pedig ezt mondta nekik: **Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket.**

Mk 12

1 Jézus ekkor példázatokban kezdett szólni hozzájuk:

GONOSZ SZÖLŐMŰVESEK – ÜDVTÖRTÉNET? – MÉGIS CSAK ELVETI Isten a zsidókat?

Egy ember szőlőt ültetett, kerítéssel vette körül, borsajtót ásott, és őrtornyot épített. Azután bérbe adta szőlőmunkásoknak, és idegenbe távozott. **2** Majd amikor eljött az ideje, elküldött a munkásokhoz egy szolgát, hogy megkapja tőlük a részét a szőlő terméséből. **3** De azok megragadták a szolgát, megverték, és elküldték üres kézzel. **4** Ismét elküldött hozzájuk egy másik szolgát, ezt pedig agyba-főbe verték, és megalázták. **5** Újból küldött egy szolgát; ezt megölték, azután sok más szolgát is; némelyeket megvertek, másokat pedig megölték. **6 Volt még egy szeretett fia.** Utoljára őt küldte el hozzájuk, mert azt gondolta: A fiamat meg fogják becsülni. **7** A munkások azonban ezt mondták egymás között: Ez az örökös, gyertek, öljük meg, és mienk lesz az örökség! **8** Megragadták, megölték őt, és kidobták a szőlőn kívülre. **9** Mit tesz hát majd a szőlő ura? Eljön, és elpusztítja a munkásokat, azután másoknak adja a szőlőt. **10** Vajon nem olvastátok a Szentírásban: „**A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő; 11 az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben**”? **12** Ekkor el akarták őt fogni, de féltek a sokaságtól. Mert megértették, hogy róluk mondta a példázatot. Ezért otthagyták őt, és elmentek.

DE CSAK A FARIZEUSOKRÓL, A KEMÉNYSZÍVŰEKRŐL ÉS NEM A ZSIDÓSÁGRÓL ÁLTALÁBAN.

ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν.

13 Elküldtek hozzá a **farizeusok és a Heródes-pártiak közül néhányat**, hogy egy kérdéssel csalják tőrbe. **14** Odamentek tehát, és így szóltak hozzá:

Mester, tudjuk, hogy igaz ember vagy

Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ

és **nem törödsz azzal, hogy ki mit mond, mert nem veszed figyelembe az emberek tekintélyét, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját PARRHÉSZIA ÉS DEONTOLOGIA.**

οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ¹ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας ¹ τὴν ὁδὸν ¹ τοῦ θεοῦ διδάσκεις.

RÚF MEGINT ELFORDÍTJA: NEM AZ EMBEREK TEKINTÉLYÉRŐL, HANEM A SZEMÉLYÉRŐL (ARC=. ΠΡΟΣΩΠΟΝ) TEHÁT NEM CSAK A NAGY EMBEREKRŐL VAN SZÓ (AKINEK TEKINTÉLYE VAN), HANEM A BŰNÖSÖKRŐL, PARÁZNÁKRÓL ÉS A CSALÓKRÓL IS. NEM A SZEMÉLY, HANEM A TANÍTÁS (ΔΙΔΑΣΚΕΩ) A LÉNYEG!!

Luther: „A helytelen tanítás ezerszer ártalmasabb, mint a helytelen életforma (WA 6:581).

Egyik prédikációjában: „ha a doktrína helytelen, akkor lehetetlen helyesen élni. A tanítás kell, hogy alakítsa és formálja az életet, az élet teljesíti be a tanítást” (WA 32.408).

„Az engem nem érdekel, hogy Te kegyes vagy gonosz életet élsz-e. Én a Te mérgező és hamis, az Igének ellenmondó hamis tanításodat fogom támadni. (WA 7:27).

A Galata – kommentárban. „A hit dolgaiban hajlíthatatlanok, végtelenül makacsoknak kell lennünk, keményebbnek mint az acél (WA 40/1:188)

Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy sem? Fizessük-e vagy ne fizessük? 15 **Ő pedig ismerve képmutatásukat, ezt mondta nekik: Miért kísértetek engem? Hozzatok nekem egy dénárt, hadd lássam!** 16 Azok pedig hoztak egyet, és ő megkérdezte: Kié ez a kép és ez a felirat? Ők pedig így feleltek: A császáré. 17 Jézus ezt mondta nekik: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené. És igen elcsodálkoztak rajta.

18 **Szadduceusok is jöttek hozzá, akik azt mondják, hogy nincs feltámadás,** és ezt kérdezték tőle: 19 Mester, Mózes elrendelte nekünk, hogy ha valakinek a testvére meghal, és asszonyt hagy hátra, de nem marad gyermek utána, akkor a testvére vegye el az asszonyt, és támasszon utódot az ő testvérének. 20 Volt hét testvér. Az első megnősült, de utód nélkül halt meg. 21 A második is elvette az asszonyt, és meghalt úgy, hogy tőle sem maradt utód. Ugyanígy történt a harmadikkal is, 22 és a hét testvér egyikétől sem maradt utód. Végül meghalt az asszony is. 23 **A feltámadáskor, amikor majd ezek feltámadnak, melyiknek lesz a felesége? Mert mind a hétnek a felesége volt.**

24 Jézus ezt mondta nekik:

Vajon nem azért tévelyegtek-e, mert nem ismeritek az Írásokat, sem Isten hatalmát?

ἔφη ¹ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ¹ Οὐ ¹ διὰ τοῦτο πλανᾷσθε ¹ μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ;

πλανᾷσθε ¹ - tévelyegtek

πλανᾶω - 1. (A.) megtéveszt; 2. (P.) kóborol, tévelyeg

25 Mert amikor majd az emberek feltámadnak a halálból, nem házasodnak, férjhez sem mennek, hanem olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyekben. 26 Ami pedig a halottak feltámadását illeti, vajon nem olvastátok Mózes könyvében, a csipkebokorról szóló részben, hogy mit mondott neki Isten? **„Én vagyok Ábrahám Istene és Izsák Istene és Jákób Istene.”**

27 Isten nem a holtak Istene, hanem az élőké. Ti tehát nagyon tévelyegtek. AZÉRT NEM ÉRTEM EZT, MERT ŐK ÉPPEN HOLTAK! NEM?

28 Ekkor odament az egyik írástudó, aki hallotta őket vitázni, és mivel tudta, hogy Jézus jól felelt nekik, megkérdezte tőle: **Melyik a legfőbb az összes parancsolat közül?** 29 Jézus így válaszolt: **A legfőbb ez: „Halld meg, Izráel: Az Úr a mi Istenünk, egyedül az Úr!”**

ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρώτη ¹ ἐστίν ¹ Ἄκουε, ¹ Ἰσραήλ,

Κύριος ¹ ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν

30 és: **„Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből!”**

καὶ ἀγαπήσεις ¹ Κύριον ¹ τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης ¹ * καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.

31 A második ez: **„Szeresd felebarátodat, mint magadat!”** Nincsen más, ezeknél nagyobb parancsolat.

δευτέρα αὕτη ¹ Ἀγαπήσεις ¹ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν.

32 Az írástudó ezt mondta neki: Úgy van, Mester, helyesen mondtad, hogy egy Isten van, és rajta kívül nincsen más; 33 és ha szeretjük őt teljes szívünkkel, teljes elménkkel és teljes erőnkkel, és ha szeretjük felebarátunkat, mint magunkat, sokkal több az minden égő- és véresáldozatnál.

ÉRDEKES: A NAGY PARANC SOLATNÁL VÉGIG AGAPÉ. DE A HÁROMSZORI MEGKÉRDEZÉSNÉL PÉTER MINDIG FILEO-VAL VÁLASZOL, JÉZUS KÉTSZER AGAPÉVAL KÉRDEZI PÉTERT, S CSAK A HARMADIK KÉRDÉSE A FILEO.

34 Jézus pedig látva, hogy okosan felelt, ezt mondta neki: Nem vagy messze Isten országától.

καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ¹ ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ ¹ Οὐ ¹ μακρὰν [εἶ] ¹ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ.

És többé senki sem merte őt megkérdezni. 35 Amikor Jézus a templomban tanított, ezt kérdezte: Hogyan mondhatják az írástudók, hogy a Krisztus Dávid Fia? 36 Maga Dávid mondta a Szentlélek által: „Így szólt az Úr az én Uramhoz: Ülj az én jobb kezem felől, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet.”

αὐτὸς ᾿Δαυεὶδ᾿ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ Εἶπεν ¹ Κύριος ¹ τῷ κυρίῳ μου ¹ Κάθου ¹ ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.

INTERTEXT

Zsolt 110, 1

Monda az Úr az én uramnak: Ülj az én jobbomon, a míg ellenségeidet zsámolyul vetem a te lábaid alá.

Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

INTERTEXT: Mk 12, 36 szó szerint idézi Zsolt 110(109),1-et

37 Ha maga Dávid mondja őt Urának, akkor hogyan lehet a Fia?

A nagy sokaság szívesen hallgatta őt. 38 Tanítás közben így szólt Jézus: Óvakodjatok az írástudóktól, akik szeretnek hosszú köntösben járni, és szeretik, ha köszöntik őket a tereken, 39 szeretnek a főhelyeken ülni a zsinagógákban és az asztalfőn a lakomákon; 40 feleméztik az özvegyek házát, és színlelésből hosszan imádkoznak: ezekre súlyosabb ítélet vár. 41 Jézus pedig leült a templomi persellyel szemben, és nézte, hogyan dobja a pénzt a sokaság a perselybe. Sok gazdag sokat dobott bele, 42 egy szegény özvegyasszony pedig odamenve beledobott két fillért, azaz a legkisebb pénzt. 43 Jézus odahívta tanítványait, és ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy ez a szegény özvegyasszony mindenkinél többet dobott a perselybe. 44 Mert mindannyian a fölöslegükből dobtak, ő azonban szegénységéből mindent beledobott, amije csak volt, az egész vagyonát.

Mk 13

1 Amikor Jézus kiment a templomból, egyik tanítványa így szólt hozzá: Mester, nézd, mekkora kövek és mekkora épületek! 2 Jézus ezt mondta neki: Látod ezeket a nagy épületeket? **Nem marad itt kő kövön, amit le ne rombolnának.** 3 Amikor az Olajfák hegyén ült, a templommal átellenben, maguk között megkérdezte tőle Péter, Jakab, János és András: 4 Mondd meg nekünk, mikor történnek meg ezek, és mi lesz annak a jele, hogy mindez beteljesedik? 5 Jézus pedig így kezdett beszélni hozzájuk: **Vigyázzatok, hogy senki meg ne tévesszen titeket! 6 Sokan jönnek majd az én nevemben, és azt mondják: Én vagyok! – és sokakat megtévesztenek. 7 Amikor pedig háborúkról és háborús hírekről hallotok, ne rémüljete meg: ennek meg kell történnie, de ez még nem a vég. 8 Mert nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad, mindenféle földrengések és éhínségek lesznek: ez csak a vajúadás kínjainak kezdete. 9 Ti pedig vigyázzatok magatokra: mert bíróságoknak adnak át titeket, zsinagógákban vernek meg, helytartók és királyok elé állítanak énért, tanúbizonyságul nekik. 10 Előbb azonban minden nép között hirdetni kell az evangéliumot. 11 Amikor pedig elhurcolnak és átadnak titeket, ne aggódjatok előre, hogy mit mondjatok, hanem azt mondjátok, ami megadatik nektek abban az órában, mert nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a Szentlélek. 12 Akkor majd testvér a testvérét, apa a gyermekét adja halálra, gyermekek támadnak szüleik ellen, és megölik őket, 13 és **mindenki gyűlöl majd titeket az én nevemért; de aki mindvégig kitart, (Ó, ISTENEM, MIÉRT KELLETT AZ ÁLLHATATOS SZÓT, ERRE A SOK NEGATÍV ASSZOCIÁCIÓT KELTŐ „KITARTÁS”-RA LECSERÉLNI? A HÜPOMONÉ, NEM EGYSZERŰEN „KITARTÁS”!) az üdvözl.****

ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. 14 Amikor pedig meglátjátok, hogy a „pusztító utálatosság” ott áll, ahol nem volna szabad – aki olvassa, értse meg! –, akkor azok, akik Júdeában lesznek, meneküljenek a hegyekbe, 15 aki a ház tetején lesz, ne szálljon le, és ne menjen be, hogy kihozzon valamit a házából, 16 és aki a mezőn lesz, ne térjen vissza, hogy elhozza felsőruháját! 17 Jaj a terhes és a szoptató anyáknak azokban a napokban! 18 Imádkozzatok, hogy ne télen legyen ez, 19 mert azokban a napokban olyan nyomorúság lesz, amilyen az Isten által teremtet világ kezdete óta egészen mostanáig nem volt, és nem is lesz soha. 20 És ha az Úr nem rövidítette volna meg azokat a napokat, nem menekülne meg egyetlen halandó sem; a választottakért azonban, akiket magának kiválasztott, megrövidítette azokat a napokat. 21 Ha valaki akkor ezt mondja nektek: Íme, itt a Krisztus! – vagy: Íme, ott van – ne higgyétek! 22 Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak majd, jeleket és csodákat tesznek, hogy így megtévesszék, ha lehet, a választottakat. 23 Ti azonban vigyázzatok: előre megmondtam nektek mindent! 24 Azokban a napokban pedig, ama nyomorúság után, a nap elsötétedik, és a hold nem fénylik, **25 és a csillagok lehullanak az égről, és az egek tartóoszlopai megrendülnek. 26 És akkor meglátják az Emberfiát eljönni a felhőkön, nagy hatalommal és dicsőséggel. 27 És akkor elküldi az angyalokat, és összegyűjti választottait a négy égtáj felől, a föld szélétől az ég határáig. 28 Tanuljatok a fügefá példájából: amikor már zsendül az ága, és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. 29 Így ti is, amikor meglátjátok, hogy ezek történnek, tudjátok meg, hogy közel van ő, az ajtó előtt! 30 Bizony mondom nektek, hogy nem múlik el ez a nemzedék, amíg mindez meg nem történik.**

ἀμὴν ¹ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ¹ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται.

31 Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.

ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ ^{*}παρελεύσονται. ¹

παρελεύσονται. ¹ - fognak elmúlni, παρέρχομαι - elmúlik, elmegy mellette, elmulaszt

32 Azt a napot viszont vagy azt az órát senki nem tudja, sem az angyalok az égben, sem a Fiú, hanem csak az Atya. 33 Vigyázzatok, virrasszatok! Mert nem tudjátok, mikor jön el az az idő.

34 Amint az útra kelő ember is, amikor elhagyja házat, megbízza szolgálait, mindegyiket a maga feladatával, az ajtóőrnek is megparancsolja, hogy vigyázzon. 35 Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok, mikor tér vissza a ház ura; este vagy éjféltkor, kakasszóra vagy reggel; 36 ha váratlanul megérkezik, nehogy alva találjon titeket! 37 Amit pedig nektek mondom, azt mindenkinek mondom: Vigyázzatok!

Mk 14

1 Két nap múlva volt a páska és a kovásztalan kenyerek ünnepe. A főpapok és az írástudók keresték a módját, hogy Jézust valamiképpen csellel elfogják és megöljék, 2 mert ezt mondták: Ne az ünnepen, nehogy zavargás legyen a nép körében. 3 Amikor Betániában a leprás Simon házában volt, és asztalhoz telepedett, odament egy asszony, akinél valódi és drága nárdusolaj volt egy alabástromtartóban, és az alabástromtartót feltörve, ráöntötte az olajat Jézus fejére. 4 Némelyek pedig maguk között bosszankodtak: Mire való az olajnak ez a pazarlása? 5 Hiszen el lehetett volna adni ezt az olajat több mint háromszáz dénárért, és a pénzt szétosztani a szegényeknek. És korholták az asszonyt, 6 de Jézus ezt mondta: Hagyjátok őt! Miért bántjátok? Hiszen jót tett velem. 7 Mert a szegények mindig veletek lesznek, és amikor csak akartok, jót tehettek velük, én azonban nem leszek mindig veletek. 8 Azt tette, ami tőle telt: előre megkenté a testemet a temetésemre. 9 Bizony mondom nektek, hogy bárhol hirdetik majd az evangéliumot az egész világon, amit ez az asszony tett, azt is elmondják majd az ő emlékezetére. 10 Ekkor Júdás Iskáriótes, egy a tizenkettő közül, elment a főpapokhoz, hogy elárulja őt nekik. 11 Amikor azok ezt meghallották, megörültek, és megígérték, hogy pénzt adnak neki. Ő pedig várta a megfelelő alkalmat, hogy elárulhassa Jézust. 12 A kovásztalan kenyerek első napján, amikor a páskabarányt szokták áldozni, így szóltak hozzá a tanítványai: Hol akarod megenni a páskavacsorát, hol készítsük el? 13 Jézus elküldött tanítványai közül kettőt, és ezt mondta nekik: Menjetek a városba, és ott szembejön veletek egy ember, aki egy korsó vizet visz; kövessétek őt, 14 és ahova bemegy, mondjátok meg a házigazdának, hogy a Mester ezt üzeni: Hol van a szállás, ahol tanítványaikkal együtt megehetem a páskavacsorát? 15 Ő majd mutat nektek egy nagy emeleti termet berendezve, készen: ott készítsétek el nekünk a vacsorát. 16 Elindultak a tanítványok, és bementek a városba. Mindent úgy találtak, ahogyan megmondta nekik, és elkészítették a páskavacsorát. 17 Amikor beesteledett, odament a tizenkettővel. 18 Amikor asztalhoz telepedtek, és ettek, ezt mondta Jézus: Bizony mondom nektek, egy közületek elárul engem, aki együtt eszik velem. 19 Elszomorodva egymás után kezdték kérdezgetni tőle: Csak nem én? 20 Ő pedig ezt mondta nekik: Egy a tizenkettő közül, aki velem együtt mártogat a tálba. 21 Mert az Emberfia elmegy ugyan, amint meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja: jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik.

22 És amikor ettek, vette a kenyeret, áldást mondott, és megtörte, odaadta nekik, és ezt mondta: Vegyétek, ez az én testem.

Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν ¹ Λάβετε, ¹ τοῦτό ¹ ἐστὶν τὸ σῶμά μου.

23 Azután vette a poharat, hálát adott, odaadta nekik, és ittak belőle mindnyájan.

καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.

24 és ezt mondta nekik: Ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik.

καὶ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Τοῦτό ¹ ἐστὶν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν

25 Bizony mondom nektek, hogy nem iszom többé a szőlőtő terméséből ama napig, amelyen újat iszom az Isten országában. **26** Miután elénekelték a zsoltárokat, kimentek az Olajfák hegyére. **27** És akkor így szólt hozzájuk Jézus: Mindnyájan megbotránkoztok bennem, mert meg van írva: „Megverem a pásztort, és elszélednek a juhok.” **28** De miután feltámadtam, előttetek megyek Galileába. **29** Péter ezt mondta neki: Ha mindenki megbotránkozik is, én akkor sem. **30** Jézus így szólt hozzá: Bizony mondom neked: te még ma, ezen az éjszakán, mielőtt másodszor megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem. **31** Ő azonban annál inkább mondta: Ha meg is kell halnom veled, akkor sem tagadlak meg. Ugyanígy beszéltek a többiek is.

32 Ekkor arra a helyre értek, amelynek neve Gecsemáné, és így szólt tanítványaihoz: Üljetek le itt, amíg imádkozom! **33** Maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, azután rettegni és gyötrődni kezdett, **34** majd így szólt hozzájuk: Szomorú az én lelkem mindhalálig: maradjatok itt, és virrasszatok! **35** Egy kissé távolabb ment, a földre borult és imádkozott, hogy ha lehetséges, múlték el tőle ez az óra. **36** És így szólt: Abbá, Atyám! Minden lehetséges neked: vedd el tőlem ezt a poharat; mindazáltal ne úgy legyen, ahogyan én akarom, hanem amint te. **37** Amikor visszament, alva találta őket, és így szólt Péterhez: Simon, alszol? Nem tudtál egy órát sem virrasztani? **38 Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlen.** **39** Újra elment, és ugyanazokkal a szavakkal imádkozott. **40** Amikor visszatért, ismét alva találta őket, mert szemük elnehezült; és nem tudták, mit feleljenek neki. **41** Harmadszor is visszatért, és így szólt hozzájuk: Aludjatok tovább, és pihenjete! **Elég! Eljött az óra! Íme, átadatik az Emberfia a bűnösök kezébe.** **42** Ébredjete, menjünk! Íme, közel van, aki engem elárul.

43 Még beszélt, amikor egyszer csak megjelent Júdás, egy a tizenkettő közül, és nagy sokaság jött vele a főpapoktól, az írástudóktól és a vénektől, kardokkal és botokkal a kezükben. **44** Aki elárulta őt, ezt az ismertetőjelet adta meg nekik: Akit megcsókolok, az lesz ő: fogjátok el, és vigyéte el biztos kísérettel! **45** Amikor odaért, azonnal hozzálépett, és így szólt: Mester! – és megcsókolta. **46** Azok pedig megragadták Jézust, és elfogták. **47 Valaki az ott állók közül kirántotta a kardját, lesújtott a főpap szolgájára, és levágta a fülét.** **48** Ekkor megszólalt Jézus, és ezt mondta nekik: Úgy vonultatok ki ellenem, mint valami rabló ellen, kardokkal és botokkal, hogy elfogjatok. **49** Veletek voltam mindennap a templomban, és tanítottam, és nem fogtatok el.

Az Írásoknak azonban be kell teljesedniük. *ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί.*

50 Ekkor mindnyájan elhagyták őt, és elfutottak. **51** De követte őt egy ifjú, aki csak egy inget viselt mezítelen testén; őt is megragadták, **52** de ő az ingét otthagya mezítelenül elmenekült.

53 Ekkor Jézust a főpaphoz vitték, és oda gyülekeztek a főpapok, a vének és az írástudók is mindannyian. **54** Péter távolról követte őt, egészen a főpap palotájának udvaráig, és ott ült a szolgákkal, és melegedett a tűznél. **55** A főpapok pedig az egész nagytanáccsal együtt bizonyítékot kerestek Jézus ellen, hogy halálra adhassák; de nem találtak. **56** Mert sokan tettek hamis tanúvallomást ellene, de a vallomások nem egyeztek. **57** Ekkor előálltak néhányan, és ezt a hamis vallomást tették ellene: **58** **Mi hallottuk, hogy ezt mondta: Én lerombolom az emberkéz alkotta templomot, és három nap alatt másikat építek, amelyet nem emberkéz alkotott.** **59** De vallomásuk így sem egyezett. **60** A főpap ekkor középbe állt, és megkérdezte Jézustól: Semmit sem felelsz arra, amit ezek ellened vallanak? **61** Ő azonban hallgatott, és nem válaszolt semmit. Ismét megkérdezte őt a főpap: Te vagy a Krisztus, az Áldottnak Fia? **62** Jézus ezt mondta: Én vagyok, és meglátjátok az Emberfiát, amint a Hatalmas jobbán ül, és eljön az ég felhőin. **63** A főpap megszagatta a ruháját, és így szólt: Mi

szükségünk van még tanúkra? 64 Hallottátok az istenkáromlást. Mi a ti véleményetek erről? Azok pedig valamennyien kimondták az ítéletet, hogy méltó a halálra. 65 Akkor némelyek leköpték őt, majd arcát letakarva ököllel ütötték őt, és ezt mondták neki: Most prófétáld! A szolgálók is arcul verték őt. 66 Amikor Péter lent volt az udvaron, arra ment a főpap egyik szolgálóleánya. 67 Meglátta a tűznél melegedő Pétert, ránézett, és így szólt: Te is a názareti Jézussal voltál. 68 Ő azonban tagadta, és ezt mondta: Nem tudom, nem is értem, mit beszélsz. És kiment az előcsarnokba. A kakas pedig megszólalt. 69 A szolgálóleány ismét meglátta őt, és újra mondta az ott állóknak: Ez közülük való. 70 De ő ismét tagadta. Egy kis idő múlva viszont az ott állók mondták Péternek: Bizony közülük való vagy, hiszen Galileából való vagy te is. 71 Ekkor ő átkozódni és esküdözni kezdett: Nem ismerem azt az embert, akiről beszéltek. 72 És nyomban megszólalt a kakas másodszor is. Péternek ekkor eszébe jutott, amit Jézus mondott neki: Mielőtt a kakas másodszor megszólal, háromszor tagadsz meg engem. És sírásra fakadt.

Mk 15

1Korán reggel azonnal határozatot hoztak a főpapok a vénekkel és az írástudókkal együtt, vagyis az egész nagytanács. Azután Jézust megkötözve elvitték, és átadták Pilátusnak. 2 Pilátus pedig megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? Ő így válaszolt neki: Te mondd. 3 A főpapok hevesen vádolták őt. 4 Pilátus ismét megkérdezte tőle: Nem felelsz semmit? Nézd, mennyire vádolnak! 5 Jézus pedig többé semmit sem válaszolt, ezért Pilátus elcsodálkozott. 6 Ünnepeként pedig szabadon szokott bocsátani nekik egy foglyot, akit kértek. 7 Volt akkor egy Barabbás nevű fogoly a lázadók között, akik a lázadás idején gyilkosságot követtek el. 8 A sokaság tehát felmenve Pilátus elé kérte, hogy tegyen eleget a szokásnak. 9 Pilátus pedig megkérdezte tőlük: Akarjátok, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát? – 10 mert tudta, hogy irigységből szolgáltatták ki Jézust a főpapok. 11 A főpapok azonban felbujtották a sokaságot, hogy inkább Barabbás elbocsátását követeljék. 12 Pilátus ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: Mit tegyek akkor azzal, akit a zsidók királyának mondotok? 13 Azok ismét felkiáltottak: Feszítsd meg! 14 Pilátus megkérdezte tőlük: De mi rosszat tett? Azok pedig még hangosabban kiáltottak: Feszítsd meg! 15 Pilátus pedig, minthogy a sokaság kedvére akart tenni, szabadon bocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig megostoroztatta, és átadta, hogy megfeszítsék. 16 A katonák bevitték őt a palotába, azaz a helytartóságra, és összehívták az egész őrséget. 17 Bíborszínű köpenyt adtak rá, és tövisből font koronát tettek a fejére, 18 és elkezdtek köszönteni: Üdvöz légy, zsidók királya! 19 Nádszállal verték a fejét, leköpdösték, és térdhajtással hódoltak előtte. 20 Miután kigúnyolták, levették róla a bíbor ruhát, és felöltöztették a saját ruhájába. Majd kivitték, hogy megfeszítsék őt. 21 Kényszerítettek egy arra menő embert, a cirénei Simont, Alexandrosz és Rúfusz apját, aki a mezőről jött, hogy vigye Jézus keresztjét. 22 Elvitték őt a Golgota nevű helyre, ami ezt jelenti: Koponya-hely, 23 és mirhás bort adtak neki, de ő nem fogadta el. 24 Keresztre feszítették, és megosztották a ruháin, sorsot vetve, hogy ki mit kapjon. 25 Kilenc óra volt, amikor megfeszítették. 26 Felirat is volt a kereszten az ellene szóló vádról, amely így szólt: A ZSIDÓK KIRÁLYA. 27 Vele együtt feszítették keresztre két rablót, egyet jobb, egyet pedig bal keze felől. 28

És így teljesedett be az Írás, amely ezt mondja: „És a bűnösök közé sorolták.”

Ézs 53, 12b

és a bűnösök közé számláltatott; pedig ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott!

MK 15,28 AZ EGYES KÉZIRATOKBÓL HIÁNYZIK, EZÉRT KI IS HAGYTÁK LSB7 EZT KÉSŐBB TETTÉK HOZZÁ. HOGYAN OLVASSUK MK 5-ÖT? BELEOLVASSUK MK 28-AT, MERT KÉSŐBB BELEÉRTETTÉK? VALÓBAN A LEGRÉGEBBI SZÖVEG A LEGJOBB (STEINMETZ ENNEK ELLENTMOND!)

29 Akik elmentek mellette, fejüket csóválva káromolták, és ezt mondták: Te, aki lerombolod a templomot, és felépítéd három nap alatt, 30 mentsd meg magadat, szállj le a keresztről! 31 Hasonlóan a főpapok is gúnyolódva mondták maguk között az írástudókkal együtt: Másokat megmentett, magát nem tudja megmenteni. 32 A Krisztus, Izráel királya szálljon le most a keresztről, hogy lássuk, és higgyünk! Azok is gyalázták, akik vele együtt voltak megfeszítve. 33 Amikor tizenkét óra lett, sötétség támadt az egész földön három óráig. 34 Három órákor Jézus hangosan felkiáltott: Előí, előí, lámá sabaktáni! – ami ezt jelenti: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? 35 Néhányan az ott állók közül, amikor ezt hallották, így szóltak: Íme, Illést hívja. 36 Valaki elfutott, és ecettel megtöltve egy szivacsot, nádszálla tűzte azt, inni adott neki, és így szólt: Lássuk csak, eljön-e Illés, hogy levegye őt?

37 Jézus pedig hangosan felkiáltva kilehelte a lelkét.

37 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἄφεις φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν.

ÉRDEKES: A PNEUMÁJÁT LEHELTE KI!

ἄφεις – kibocsátván; ἀφίημι - 1) (el)hagy, (el)bocsát, (el)enged, ἐξέπνευσεν. - kilehelte lelkét, ἐκπνέω - 1) kilélegez; 2) kileheli (a lelkét)

Csia: Jézus pedig hangos kiáltás után kilehelte szellemét.

38 Ekkor a templom kárpitja felülről az aljáig kettéhasadt. 39 Amikor pedig a százados, aki ott állt vele szemben, látta, hogy így lehelte ki a lelkét, ezt mondta: Bizony, ez az ember Isten Fia volt! 40 Voltak ott asszonyok is, akik távolról figyelték; köztük a magdalai Mária, továbbá Mária, a kis Jakab és József anyja, valamint Salómé, 41 akik követték őt, és szolgáltak neki, amikor Galileában volt, és sok más asszony is, akik vele mentek fel Jeruzsálembe. 42 Amikor beesteledett, mivel az előkészület napja, vagyis szombat előtti nap volt, 43 eljött az arimátiai József, a nagytanács tekintélyes tagja, aki maga is várta az Isten országát; bátran bement Pilátushoz, és elkérte Jézus holttestét. 44 Pilátus csodálkozott azon, hogy Jézus már meghalt, ezért hívatta a századost, és megkérdezte tőle, hogy meghalt-e már. 45 Amikor ezt megtudta a századostól, kiadatta a holttestet Józsefnek. 46 Ő pedig gyorsan vásárolt, levette őt, begöngyölte a gyolcsba, elhelyezte egy sziklába vágott sírboltba, és követ hengerített a sírbolt bejárata elé. 47 A magdalai Mária és Mária, József anyja pedig figyelte, hova helyezték őt.

Mk 16

Amikor elmúlt a szombat, a magdalai Mária és Mária, Jakab anyja, valamint Salómé illatos keneteket vásároltak, hogy elmenjenek, és megkenjék Jézus holttestét. 2 A hét első napján, korán reggel, napkeltekor elmentek a sírbolthoz, 3 és így beszélgettek egymás között: Ki hengeríti el nekünk a követ a sírbolt bejáratáról? **DE HA JÉZUS OLYAN SOKAT BESZÉLT A FELTÁMADÁSÁRÓL, MIÉRT NEM HITTEK BENNE?** 4 Amint felnéztek, látták, hogy a kő el van hengerítve, pedig igen nagy volt. 5 És amikor bementek a sírboltba, látták, hogy egy **fehér ruhába öltözött ifjú ül jobb felől, és megrettentek.** 6 De az így szólt hozzájuk: Ne féljete! A názáreti Jézust keresitek, akit megfeszítettek? Feltámadt, nincsen itt. Íme, ez az a hely, ahova őt tették. 7 De menjete el, mondjátok meg a tanítványainak és Péternek, hogy előttetek megy Galileába: ott meglátjátok őt, amint megmondta nektek. 8 Kijöttek, és elfutottak a sírbolttól, mert **remegés és rémület fogta el őket;** és senkinek sem mondtak el semmit, mert féltek. 9 Miután a hét első napjának reggelén feltámadt, először a magdalai Máriának jelent meg, akiből hét ördögöt űzött ki. 10 Ő elment, és megvitte a hírt azoknak, akik ővele voltak, akik gyászoltak és sírtak. 11 Amikor ezek meghallották, hogy ő él, és hogy Mária látta, nem hittek neki. 12 **Azután más alakban jelent meg közülük kettőnek útközben, amikor vidékre mentek.**

Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἄγρον·

13 Ezek is elmentek, és megvitték a hírt a többieknek, de nekik sem hittek. 14 Végül **pedig** megjelent magának a tizenegynek is, amikor asztalnál ültek, és szemükre vetette hitetlenségüket és keményszívűségüket, hogy nem hittek azoknak, akik látták őt, miután feltámadt.

15 Ezután így szólt hozzájuk: **Menjetek el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!**

Πορευθέντες ¹ εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει.

16 Aki hisz, és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki pedig nem hisz, elkárhozódik.

ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται.

κατακριθήσεται. – elkárhoztatik; κατακρίνω - valakit elítél, büntetésre méltónak ítél (TULAJDONKÉPPEN EZ AZ IGE IS EGYSZERRE ÁLDÁST ÉS ÁTKOT IS TARTALMAZ, AKÁRCSAK A DEUTEORÓNIUMBAN).

17 Azokat pedig, akik hisznek, ezek a jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek ki, új nyelveken szólnak, 18 kígyókat vesznek a kezükbe, és ha valami halálosat isznak, nem árt nekik, betegekre teszik rá a kezüket, és azok meggyógyulnak. 19 Az Úr Jézus pedig miután ezeket mondta nekik, **felemeltetett a mennybe, és az Isten jobbjára ült.** 20 Azok pedig elmentek, hirdették az igét mindenütt, az Úr pedig együtt munkálkodott velük, megerősítette az igehirdetést a nyomában járó jelekkel.

Lk 1

1 Miután sokan vállalkoztak már arra, hogy írásba foglalják a közöttünk beteljesedett eseményeket úgy, 2 amint ránk hagyták azok, akik kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói voltak az igének: 3 **magam is jónak láttam, hogy miután elejétől kezdve mindennek pontosan utánajártam, szép rendben megírtam neked, nagyra becsült Teofilosz,** 4 hogy meggyőződhess annak a megbízhatóságáról, amire tanítottak. 5 Heródesnek, Júdea királyának idejében élt egy pap, név szerint Zakariás, Abijjá rendjéből; a felesége, Erzsébet Áron leányai közül való volt. 6 **Igazak voltak mindketten Isten előtt, és feddhetetlenül éltek az Úr minden parancsolata és rendelése szerint.**

ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι ἐναντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιομασιν τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι.

ἀμφοτέροι – mindkettő;

πορεύομαι - megy, jár, úton van

ἄμεμπτοι. – kifogástalanok; ἄμεμπτος, -on -

7 Nem volt gyermekük, mert Erzsébet meddő volt, és már mindketten idősek voltak. 8 Történt pedig egyszer, hogy amikor rendjének beosztása szerint papi szolgálatát végezte Isten előtt, 9 a papi szolgálat szokott módja szerint, sorsolással őt jelölték ki arra, hogy bemenjen az Úr templomába, és bemutassa az illatáldozatot. 10 Az egész nép pedig kint imádkozott az illatáldozat órájában. 11 Ekkor megjelent neki az Úr angyala, és megállt az illatáldozati oltár mellett jobb felől. 12 Amikor Zakariás meglátta, megrettent, és félelem szállta meg. 13 De az angyal így szólt hozzá: **Ne félj, Zakariás, meghallgatásra talált a te könyörgésed: feleséged, Erzsébet fiút szül neked, akit nevez Jánosnak.** 14 Örömd lesz ő és vigasságod, és sokan örülnek majd az ő születésének, 15 mert nagy lesz ő az Úr előtt, bort és részegítő italt nem iszik, és már anyja méhétől fogva betelik Szentlélekkel, 16 Izrael fiai közül sokakat visszatérít majd az Úrhoz, az ő Istenükhöz, **καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει**

ἐπὶ Κύριον ¹ τὸν θεὸν αὐτῶν. 17 és öelötte jár Illés lelkével és erejével, hogy az atyák szívét a gyermekekhez térítse, és az engedetleneket az igazak lelkiületére, hogy felkészült népet állítson az Úr elé. 18 Zakariás így szólt az angyalhoz: Miből tudom meg ezt? Hiszen én már öreg vagyok, és a feleségem is igen idős. 19 Az angyal pedig így válaszolt: Én Gábiel vagyok, aki az Isten színe előtt állok. Elküldött engem, hogy beszéljek veled, és meghozzam neked ezt az örömhírt. 20 De íme, most megnémulsz, és nem tudsz megszólalni egészen addig, amíg ezek végbe nem mennek, mert nem hittél szavaimnak, amelyek be fognak teljesedni a maguk idejében. 21 A nép várta Zakariást, és csodálkozott, hogy olyan sokáig marad a templomban. 22 Amikor mégis kijött, nem tudott hozzájuk szólni, és megértették, hogy látomást látott a templomban. Ő pedig csak integetett nekik, de néma maradt. 23 Amikor leteltek papi szolgálatának napjai, hazament. 24 E napok után fogant felesége, Erzsébet, és öt hónapon át nem mutatkozott. Ezt mondta: 25 **Így tett velem az Úr azokban a napokban, amikor gondja volt arra, hogy elvegye gyalázatomat az emberek előtt.** 26 A hatodik hónapban pedig Isten elküldte Gábiel angyalt Galilea egyik városába, Názáretbe 27 egy szűzhöz, aki a Dávid házából származó József jegyese volt. A szűznek pedig Mária volt a neve. 28 És hozzálépve így szólt az angyal: **Üdvöz légy, kegyelembe fogadott, az Úr veled van!** 29 Mária megdöbbsent e szavakra, és fontolgatta, mit jelenthet ez a köszöntés. 30 Az angyal ezt mondta neki: Ne félj, Mária, mert kegyelmet találtál Istennél! 31 Íme, fogansz méhedben, és fiút szülsz, akit nevez Jézusnak. 32 Nagy lesz ő, és a Magasságos Fiának nevezik majd; az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak a trónját, 33 ő pedig uralkodik a Jákób házában örökké, és

uralkodásának nem lesz vége. 34 Mária megkérdezte az angyalt: Hogyan lehetséges ez, mivel én férfit nem ismerek? 35 Az angyal így válaszolt neki: A Szentlélek száll reád, és a Magasságos ereje árnyékoz be téged, ezért a születendőt is Szentnek nevezik majd, Isten Fiának. 36 Íme, Erzsébet, a te rokonod is fiút fogant öregségére, és már a hatodik hónapjában van az, akit meddőnek mondanak, 37 mert Istennek semmi sem lehetetlen. 38 Mária ezt mondta: Íme, az Úr szolgálóleánya: történjék velem a te beszéded szerint! És eltávozott tőle az angyal.

MÁRIA ÉS ERZSÉBET

39 Azokban a napokban útra kelt Mária, és sietve elment a hegyvidékre, Júda egyik városába. 40 Bement Zakariás házába, és köszöntötte Erzsébetet. 41 Amikor Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, megmozdult a magzat a méhében. Betelt Erzsébet Szentlélekkel, 42 és hangos szóval kiáltotta:

Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhed gyümölcse!

Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43 Hogyan lehetséges, hogy az én Uram anyja jön el énhozzám? 44 Mert íme, amint meghallottam köszöntésed, ujjongva mozdult meg méhemben a magzat. 45 Boldog, aki elhitte, hogy beteljesedik mindaz, amit az Úr mondott neki.

46 Mária pedig ezt mondta: **Καὶ εἶπεν Μαριάμ**
Magasztalja lelkem az Urat,

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,

47 és ujjong az én lelkem megtartó Istenemben,

καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου·

48 mert rátekintett szolgálóleányának megalázott voltára: és íme, mostantól fogva boldognak mond engem minden nemzedék,

ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ, ¹ ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί·

49 mert nagy dolgokat tett velem a Hatalmas, és szent az ő neve,

ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός, ¹ καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

50 irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre az őt félőkön.

καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεάς τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

51 Hatalmas dolgot cselekedett karjával, szétszórta a szívük szándékában felfuvalkodottakat.

Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν·

ὑπερηφάνους – kevélyeket, ὑπερήφανος, -on - kevély, gőgös, elbizakodott, arogáns

Lk 1,51 szívök gondolatában felfuvalkodottakat.

Róm 1,30 dölgyösek, **kevélyek**, dicsekedők,

2Tim 3,2 kérkedők, **kevélyek**, káromkodók,

Jak 4,6 a **kevélyek**nek ellenök áll,

1Pét 5,5 a *kevélyeknek* ellene áll,

52 Hatalmasokat döntött le trónjukról, és megalázzottakat emelt fel;

καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσεν ταπεινούς,

53 éhezőket látott el javakkal, és bővelkedőket küldött el üres kézzel.

πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς.

54 Felkarolta szolgáját, Izráelt, hogy megemlékezzék irgalmáról,

ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς ¹ αὐτοῦ, μνησθῆναι ¹ ἐλέους,

amint kijelentette atyáinknak, Ábrahámnak és az ő utódjának mindörökké.

55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.

56 Mária Erzsébettel maradt mintegy három hónapig, azután visszatért otthonába. 57 Amikor pedig eljött Erzsébet szülésének ideje, fiút szült. 58 Meghallották a szomszédai és a rokonai, hogy milyen nagy irgalmat tanúsított iránta az Úr, és vele együtt örültek. 59 A nyolcadik napon eljöttek körülmetélni a gyermeket, és apja nevére Zakariásnak akarták nevezni. 60 Anyja azonban megszólalt, és ezt mondta: Nem, hanem János legyen a neve. 61 De ezt mondták neki: Senki sincs a rokonságodban, akit így hívnának. 62 Ekkor intettek az apjának, hogy milyen nevet akar neki adni. 63 Ő pedig egy írotáblát kért, és ezt írta rá: János a neve. Mindnyájan elcsodálkoztak. 64 És azonnal megnyílt Zakariás szája, megoldódott a nyelve, beszélni kezdett, és áldotta az Istent. 65 Valamennyi szomszédját félelem szállta meg, és Júdea egész hegyvidékén beszéltek minderről. 66 Akik meghallották, szívükbe vésték, és így szóltak: **Vajon mi lesz ebből a gyermekből?** Az Úr keze pedig valóban vele volt. 67 Apja, Zakariás, betelt Szentlélekkel, és így profétált:

BENEDICTUS

Zakariás ezt mondta:

68Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy meglátogatta és megváltotta az ő népét.

Εὐλογητὸς Κύριος ¹ ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ,

69 Erős szabadítót támasztott nekünk szolgájának, Dávidnak házából,

καὶ ἡγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν οἴκῳ Ἑλβεὶδ' παιδὸς αὐτοῦ,

70 amint kijelentette azt szent prófétái által örök időktől fogva,

καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,

71 hogy megszabadítson ellenségeinktől, és mindazok kezéből, akik gyűlölnék minket;

σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς,

72 hogy irgalmasan cselekedjék atyáinkkal, és megemlékezzék szent szövetségéről,
ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,

73 arról az esküről, amellyel megesküdött atyánknak, Ábrahámnak; és megadja nekünk,
ὄρκον ¹ ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ¹ ἡμῖν 74 hogy ellenségeink kezéből megszabadulva, félelem nélkül szolgáljunk neki, τοῦ δοῦναι ¹ ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ

75 szentségben és igazságban őelőtte életünk minden napján.
ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

76 Téged pedig, kisgyermek, a Magasságos prófétájának neveznek majd, mert az Úr előtt jársz, hogy elkészítsd az ő útjait,

Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου ¹ κληθήσῃ, ¹ προπορεύσῃ γὰρ ἐνώπιον Κυρίου ¹ ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ,

77 hogy megtanítsd népét az üdvösség ismeretére bűneik bocsánata által,
τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν,

78 Istenünk könyörülő irgalmáért, amellyel meglátogat minket a felkelő nap a magasságból,

διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπισκέπεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

79 hogy világítson azoknak, akik sötétségben és a halál árnyékában lakoznak, hogy lábunkat a békesség útjára igazítsa.

ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

80 A kisgyermek pedig növekedett, és erősödött lélekben, és a pusztában élt addig a napig, amíg meg nem kezdte küldetését Izráelben.

Lk 2

1 Történt pedig azokban a napokban, hogy Augusztusz császár rendeletet adott ki: írják össze az egész földet. 2 Ez az első összeírás akkor történt, amikor Szíriában Kvirinius volt a helytartó. 3 Elment tehát mindenki a maga városába, hogy összeírják. 4 Felment József is a galileai Názáretből Júdeába, Dávid városába, amelyet Betlehemnek neveznek, mert Dávid házából és nemzetségéből származott, 5 hogy összeírják jegyesével, Máriával együtt, aki áldott állapotban volt. 6 És történt, hogy amíg ott voltak, eljött születésének ideje, 7 és megszülte elsőszülött fiát. Bepólyálta, és a jászolba fektette, mivel a szálláson nem volt számukra hely. 8 Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és örködtek éjszaka a nyájuk mellett. 9 És az Úr angyala megjelent nekik, körülragyogta őket az Úr dicsősége, és nagy félelem vett erőt rajtuk. 10 Az angyal pedig ezt mondta nekik: Ne féljete, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz: 11 üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában. 12 A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban. 13 És hirtelen mennyei seregek sokasága jelent meg az angyallal, akik dicsérték az Istent, és ezt mondták:

14 Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség, és az emberekhez jóakarát.

Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας. ¹

15 Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: Menjünk el Betlehembe, és nézzük meg azt, ami ott történt, amit az Úr tudtunkra adott. 16 Elmentek tehát sietve, és megtalálták Máriát, Józsefet és a jászolban fekvő kisgyermeket. 17 Amikor meglátták őt, elmondták mindazt, amit erről a kisgyermekről az angyalok hirdettek, 18 és mindenki, aki hallotta, elcsodálkozott azon, amit a pásztorok mondtak nekik. **19 Mária pedig mindezeket a beszédeket megjegyezte, és szívében forgatta.** 20 A pásztorok pedig visszatértek, dicsőítve és magasztalva Istent mindazért, amit hallottak és láttak, úgy, ahogyan ő megüzente nekik. 21 Amikor pedig eljött a nyolcadik nap, és körül kellett őt metélni, a Jézus nevet adták neki, ahogyan az angyal nevezte őt, mielőtt még anyja méhében megfogant.

Lk 2,19	Vizs K 1908 Kecsk URK RÚF	RS	ME	CSL	KNV BD	SZIT
Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συνβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.	9 Az Maria pedig mind ezeket magában tartja vala, és azokat az ő szívében forgattya vala.	Mária pedig mindezeket a dolgokat emlékeztetébe véste és összegyűjtötte a szívében.	Mária minden szót megjegyzett és szívébe vésett.	Mária pedig ezeket a szavakat mind megőrizte, és a szívében egybevetette azokat.	Mária pedig megjegyezte mindezeket a dolgokat, és elgondolkodott rajtuk szívében.	Mária meg mind emlékeztetébe véste szavaikat és szívében egyeztette.

STL	LUTH	TYN 1526, 1534 KJV		
Mária őrizte szívében ezeket a dolgokat, és kereste értelmüket.	Maria aber behielt alle diese wort / vnd beweget fie in jrem hertzen.	But Mary kept all those sayings, and pondered them in her heart.		

συνετήρει – őrizte; συντηρέω – megtart, megmarad; συνβάλλουσα – egybevetve

συμβάλλω –

- 1) egybevet, megfontol (önmagában, ellentétes dolgokat);
- 2) összeütközik, megütközik vkivel;
- 3) összehord, összedobál;
- 4) összejön, találkozik

EBBŐL A SZIMBÓLUM!

22 És amikor leteltek tisztulásuk napjai Mózes törvénye szerint, felvitték Jézust Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak, 23 amint meg van írva az Úr törvényében, hogy „minden elsőszülött fiúgyermek az Úrnak szenteltessék”; 24 és hogy áldozatot adjanak az Úr törvényében mondottak szerint, „egy pár gerlét vagy két galambfiókát”. 25 És íme, élt egy ember Jeruzsálemben, **akinek Simeon** volt a neve. Igaz és kegyes ember volt, várta Izráel vigasztalását, és a Szentlélek volt rajta. 26 Azt a kijelentést kapta a Szentlélektől, hogy nem hal meg addig, amíg meg nem látja az Úr Krisztusát. 27 A Lélek indítására elment a templomba, és amikor a gyermek Jézust bevitték szülei, hogy eleget tegyenek a törvény előírásainak, 28 akkor karjába vette, áldotta az Istent, és ezt mondta:

29 **Most bocsátod el, Uram, szolgádat beszéded szerint békességgel,**

Νῦν ¹ ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ ¹

30 mert meglátta szemem üdvösségedet,

ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου

31 amelyet elkészítettél minden nép szeme láttára,

ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,

32 hogy megjelenjék világosságul a pogányoknak és dicsőségül népednek, Izráelnek.

φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ

33 A gyermek apja és anyja csodálkoztak azon, amit róla mondott,

34 Simeon pedig megáldotta őket, és ezt mondta anyjának, Máriának:

Íme, ő sokak elesésére és felemelésére rendeltetett Izráelben, és jelül, amelynek ellene mondanak

καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ ¹ Ἴδου ¹ οὗτος κεῖται ¹ εἰς πτώσιν ¹ καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον,

35 – a te lelkedet is éles kard járja majd át –, hogy nyilvánvalóvá legyen sok szív gondolata. καὶ σοῦ αὐτῆς ¹ τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν ¹ διαλογισμοί.

36 Volt ott egy prófétanő is, Anna, Fánuéel leánya, Ásér törzséből. Igen idős volt; csak hét évig élt férjével hajadonkora után, 37 és nyolcvannégy éves özvegyasszony volt. Nem távozott el a templomból, hanem böjtöléssel és imádkozással szolgált éjjel és nappal. 38 Abban az órában is megjelent, hálát adott Istennek, és beszélt róla mindazoknak, akik várták Jeruzsálem megváltását. 39 Miután mindent elvégeztek az Úr törvénye szerint, visszatértek városukba, a galileai Názáretbe. 40 **A gyermek pedig növekedett és erősödött, megtelt bölcsességgel, és Isten kegyelme volt rajta.**

41 Szülei évenként elmentek Jeruzsálembe a páska ünnepére.

42 Amikor tizenkét éves lett, szintén felmentek Jeruzsálembe az ünnepi szokás szerint. 43 Miután pedig eltelték az ünnepnapok, és hazafelé indultak, a gyermek Jézus ott maradt Jeruzsálemben. Szülei azonban ezt nem vették észre. 44 Mivel azt hitték, hogy az útítársak között van, elmentek egy napi járóföldre, és csak akkor kezdték keresni a rokonok és az ismerősök között. 45 De mivel nem találták, visszatértek Jeruzsálembe, és ott keresték tovább. 46 Három nap múlva találták meg a templomban, amint a tanítómesterek körében ült, hallgatta és kérdezte őket, 47 és mindenki, aki hallotta, csodálkozott értelmén és feleletein. 48 Amikor szülei meglátták, megdöbbentek, anyja pedig így szólt hozzá: Gyermekem, miért tetted ezt velünk? Íme, apád és én kétségbeesetten kerestünk téged. 49 Ő pedig így válaszolt: Miért kerestetek engem? **Nem tudtátok, hogy az én Atyám házában kell lennem?** 50 Ők azonban a nekik adott választ nem értették. 51 Jézus ezután elindult velük, elment Názáretbe, és engedelmeskedett nekik. **Anyja mindezeket a szavakat megőrizte szívében,**

52 **Jézus pedig gyarapodott bölcsességben, testben, Isten és emberek előtt való kedvességben.**

Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν τῇ σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

Lk 3

1 Tibériusz császár uralkodásának tizenötödik évében, amikor Júdea helytartója Poncius Pilátus volt, Galilea negyedes fejedelme Heródes, Iturea és Trakhónitisz tartományának negyedes fejedelme Heródes testvére, Fülöp, Abiléné negyedes fejedelme pedig Liszániász volt, 2 Annás és Kajafás főpapok idején szólt az Úr Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztában.

3 Ő pedig bejárta a Jordán egész környékét, **és hirdette a megtérés keresztségét a bűnök bocsánatára,** 4 ahogyan meg van írva Ézsaiás próféta beszédeinek könyvében: „Kiáltó szava hangzik a pusztában: Készítsétek az Úr útját, egyengessétek ösvényeit! 5 Minden völgyet

töltsetek fel, minden hegyet és halmot hordjatok el, legyen a görbe út egyenessé, a göröngyös simává: 6 és meglátja minden halandó az Isten szabadítását.”

7 A sokaságnak tehát, amely kiment hozzá, hogy megkeresztelkedjék, ezt mondta: Ti viperafajzatok! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljete az eljövendő harag elől? 8 Teremjete hát megtéréshez méltó gyümölcsöket, és ne kezdjete azt mondogatni magatokban: A mi atyánk Ábrahám! Mert mondom nektek, hogy Isten ezekből a kövekből is tud fiakat támasztani Ábrahámnak. 9 A fejsze pedig már a fák gyökerén van: ezért minden fa, amely nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik és tűzre vettetik.

10 A sokaság pedig megkérdezte tőle: Akkor hát mit tegyünk? 11 János így válaszolt nekik: Akinek két ruhája van, adjon annak, akinek nincs, és akinek van ennivalója, hasonlóan cselekedjék! 12 Vámszedők is mentek hozzá, hogy keresztelje meg őket. Ezek szintén megkérdezték tőle: Mester, mit tegyünk?

13 Nekik ezt mondta: Semmivel se hajtsatok be többet a megszabottnál! 14 Megkérdezték tőle a katonák is: Mi pedig mit tegyünk? Nekik ezt felelte: Senkit ne bántalmazzatok, senkit meg ne zsaroljatok, hanem elégedjete meg a zsoldotokkal! 15 Mivel a nép reménykedve várakozott, és szívükben mind azt fontolgatták, vajon nem János-e a Krisztus, 16 János így válaszolt mindenkinek: Én vízzel keresztellek titeket, de eljön az, aki erősebb nálam, és én arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam: Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket, 17 kezében szórólapát lesz, és megtisztítja szérűjét: csűrűbe hordja gabonáját, a pelyvát pedig megégeti olthatatlan tűzzel. 18 Sok másra is buzdította őket, és hirdette az evangéliumot a népnek. 19 Amikor pedig megintette Heródes negyedes fejedelmet Heródiásért, a testvére feleségéért, és minden gonosz tetteért, Heródes 20 mindezt még azzal tetézte, hogy börtönbe csukatta Jánost.

21 Történt, hogy amikor az egész nép megkeresztelkedett, és Jézus is megkeresztelkedett és imádkozott, megnyílt az ég, 22 leszállt rá a Szentlélek galambhoz hasonló testi alakban, és hang hallatszott a mennyből: Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.

Ἐγένετο δὲ ἐν ¹ τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεφθῆναι τὸν οὐρανὸν ἀνεφθῆναι - hogy megnyílt; ἀνοίγω - 1. (szsz) fölnyit, fölnyílik; 2. (átv.) szellemi meglátásban részesít

(Amikor imádkozott, akkor nyílt meg az ég.)

23 Leszállt rá a Szentlélek galambhoz hasonló testi alakban, és hang hallatszott a mennyből: Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.

καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῶ εἶδει ὡς περιστερὰν ἐπ’ αὐτόν, ¹ καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι ¹ Σὺ ¹ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ¹ ἐν σοὶ εὐδόκησα.

περιστερά, -ᾱς - galamb

23 Jézus ekkor mintegy harmincesztendős volt, és úgy gondolták róla, hogy

Itt 70 nemzetség Ádámtól

(70-21) = 49 nemzedék Ábrahámtól Jézusig (Mt-nál: 42!)

hogy József fia, ez pedig Élié; 24 ez Mattáté, ez Lévié, ez Melkié, ez Jannajé, ez Józsefé, 25 ez Mattitjáé, ez Ámósé, ez Náhumé, ez Heszié, ez Naggajé, 26 ez Mahaté, ez Mattitjáé, ez Simié, ez Jószeké, ez Jódáé; 27 ez Jóhánané, ez Résáé, ez Zerubbábelé, ez Sealtié, ez Nérié, 28 ez Melkié, ez Addié, ez Kószámé, ez Elmadámé, ez Éré; 29 ez Jósuáé, ez Eliézeré, ez Jórímé, ez Mattáté, ez Lévié, 30 ez Simeoné, ez Júdáé, ez Józsefé, ez Jónámé, ez Eljákimé; 31 ez Meleáé, ez Mennáé, ez Mattattáé, ez Nátané, ez Dávidé, 32 ez Isaié, ez Óbédé, ez Bóázé, ez Szalmóné, ez Nahsóné, 33 ez Amminádabé, ez Adminé, ez Arnié, ez Hecroné, ez Pérecé, ez Júdáé; 34 ez Jákóbé, ez Izsáké, ez Ábrahámé, ez Tárée, ez Náhóré, 35 ez Szerúgé, ez Reúé, ez Pelegé, ez

Héberé, ez Selahé, 36 ez Kénané, ez Arpaksadé, ez Sémé, ez Nóée, ez Lámeké; 37 ez Metúselahé, ez Énoké, ez Járédé, ez Mahalalélé, ez Kénané, 38 ez Enósé, ez Sété, ez Ádámé; ez pedig az Istené.

CSAK véletlen egybeesések, a nevekkel??

Lk 4

1Jézus Szentlélekkel telve visszatért a Jordántól, és a Lélek indítására a pusztában tartózkodott 2 negyven napon át, miközben kísértette az ördög. Nem evett semmit azokban a napokban, de azok elmúltával megéhezett. 3 Az ördög pedig így szólt hozzá: Ha Isten Fia vagy, mondd ennek a kőnek, hogy változzék kenyérré. 4 Jézus így válaszolt neki: **Meg van írva, hogy „nem csak kenyérral él az ember”**. 5 Ezután felvitte őt az ördög, megmutatta neki a földkerekség minden országát egy szempillantás alatt, 6 és ezt mondta neki: Neked adom mindezt a hatalmat és dicsőséget, mert nekem adatott, és annak adom, akinek akarom. 7 Ha tehát leborulsz előttem, tied lesz mindez. 8 Jézus így válaszolt neki: Meg van írva: „Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj.” 9 Ezután elvitte őt az ördög Jeruzsálembe, a templom párkányára állította, és ezt mondta neki: Ha Isten Fia vagy, vedd le innen magad, 10 mert meg van írva: „Megparancsolja angyalainak, hogy őrizzenek téged, 11 és kézen fogva vezetnek téged, hogy meg ne üsd lábadat a kőben.” 12 Jézus így válaszolt neki: Megmondatott: „Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet.” 13 Amikor mindezek a kísértések véget értek, eltávozott tőle az ördög egy időre. 14 Jézus a Lélek erejével visszatért Galileába, és elterjedt a híre az egész környéken. 15 Tanított a zsinagógáikban, és dicsőítette mindenki. 16 Amikor Názáretbe ment, ahol felnevelkedett, szokása szerint bement szombaton a zsinagógába, és felállt, hogy felolvasson. 17 Odanyújtották neki Ézsaiás próféta könyvét, ő pedig kinyitotta a könyvtekercset, és megkereste azt a helyet, ahol ez van megírva:

Lk 4, 18-19	Ézs 61-62
18 „Az Úrnak Lelke van énrajtam, mert felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a szabadulást hirdesse a foglyoknak és a vakoknak szemük megnyílását ; hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat, 19 és hirdesse az Úr kedves esztendejét.”	Uramnak, az Úrnak lelke nyugszik rajtam, mert felkent engem az ÚR. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, bekötözzem a megtört szíveket , szabadulást hirdessek a foglyoknak, és szabadon bocsátást a megkötözötteknek. 2Hirdetem az ÚR kegyelmének esztendejét,
Πνεῦμα ¹ Κυρίου ¹ ἐπ’ ἐμέ, ¹ οὗ εἶνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι ¹ πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με ¹ κηρύξαι ¹ αἰχμαλώτοις ἄφεσιν ¹ καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ¹ ἀποστεῖλαι ¹ τεθραυσμένους ἐν ἀφ᾽ εἰς, ¹ 19 κηρύξαι ¹ ἐνιαυτὸν Κυρίου ¹ δεκτὸν	Πνεῦμα κυρίου ἐπ’ ἐμέ, οὗ εἶνεκεν ἔχρισέν με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τῇ καρδίᾳ , κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, 2 καλέσαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτὸν καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως, παρακαλέσαι πάντας τοὺς πενθοῦντας,

20 Ekkor összegöngyölítve a könyvtekercset, átadta a szolgának, és leült. A zsinagógában mindenkinek a tekintete rajta függött; 21 ő pedig így kezdett beszélni hozzájuk: **Ma teljesedett be ez az írás a fületek hallatára.**

Σήμερον ¹ πεπλήρωται ἡ γραφή

22 Mindnyájan egyetértettek vele, majd elcsodálkoztak azon, hogy a kegyelem ígéit hirdeti, és azt kérdezték: Nem József fia ez? 23 Ő pedig így szólt hozzájuk: Biztosan azt a közmondást mondjátok rám: Orvos, gyógyítsd meg magadat! Amiről hallottuk, hogy megtörtént Kapernaumban, tedd meg itt is, a saját hazádban! 24 Majd így folytatta: Bizony mondom nektek, hogy egyetlen próféta sem kedves a maga hazájában. 25 Igazán mondom nektek, hogy sok özvegyasszony élt Izráelben Illés napjaiban, amikor bezárult az ég három esztendőre és hat hónapra, úgyhogy nagy éhínség lett azon az egész vidéken, 26 de egyikükhöz sem küldetett Illés, csak a Szidónhoz tartozó Sareptába egy özvegyasszonyhoz. 27 És sok leprás volt Izráelben Elizeus próféta idejében, de egyikük sem tisztult meg, csak a szír Naamán. 28 Amikor ezt hallották, a zsinagógában mindenki megtelt haraggal, 29 felkeltek, kiűzték őt a városból, és elvitték annak a hegynek a szakadékáig, amelyen városuk épült, hogy letaszítsák; 30 ő azonban átmént közöttük, és eltávozott. 31 Jézus lement Kapernaumba, Galilea egyik városába, és tanította őket szombaton; 32 ők pedig álmélkodtak tanításán, mert szavának hatalma volt.

ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. Ty 34 preachige was wt power. KJV worde was wit power. FRYE

33 A zsinagógában volt egy tisztátalan, ördögi lélektől megszállott ember, aki hangosan felkiáltott: 34 Ah! Mi közünk hozzád, názáreti Jézus? Azért jöttél, hogy elpusztíts minket? Tudom, ki vagy, az Isten Szentje! 35 Jézus azonban ráparancsolt: Némulj el, és menj ki belőle! Erre az ördög odavetette az embert közéjük, kiment belőle, de semmi kárt nem tett benne. 36 Rémség fogta el mindnyájukat, és így szóltak egymáshoz: Miféle beszéd ez, hogy hatalommal és erővel parancsol a tisztátalan lelkeknek, és azok kimennek?!

Τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν, ¹ καὶ ἐξέρχονται;

37 És elterjedt a híre mindenütt a környéken. 38 A zsinagógából eltávozva elment Simon házába. Simon anyósát pedig magas láz gyötörte, és kérték Jézust, hogy segítsen rajta. 39 Jézus ekkor fölé hajolva ráparancsolt a lázra, mire az elhagyta az asszonyt. Ő pedig azonnal felkelt, és szolgált nekik. 40 Napnyugtakor mindenki hozzávitte a különféle bajokban szenvedő betegét; ő pedig mindegyikükre rátette a kezét, és meggyógyította őket. 41 Sok emberből ördögök is kimentek, és ezt kiáltották: Te vagy az Isten Fia! De rájuk parancsolt, és nem engedte őket beszélni, mert tudták, hogy ő a Krisztus. 42 Napkeltekor pedig elindult, és kiment egy lakatlan helyre. De a sokaság megkereste őt, **odamentek hozzá, és marasztalták, hogy ne menjen el tőlük.**

43 Ő azonban ezt mondta nekik: Más városokban is hirdetnem kell az Isten országának evangéliumát, mert ezért küldettem.

„evangelizálás”

ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι ¹ Καὶ ¹ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην.

„kérügmatisztálás”

44 És hirdette az ígét Júdea zsinagógaiban.

Καὶ ἦν κηρύσσων ¹ εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας.

Lk 5

1 Amikor egyszer a sokaság Jézushoz tódult, és hallgatta Isten ígétét, ő a Genezáreti-tó partján állt. 2 Meglátott két hajót, amely a part mentén vesztegelt; a halászok éppen kiszálltak belőlük,

és hálóikat mosták. 3 Beszállt az egyik hajóba, amelyik Simoné volt, és megkérte, hogy vigye őt egy kissé beljebb a parttól, azután leült, és a hajóból tanította a sokaságot. 4 Miután abbahagyta a beszédet, ezt mondta Simonnak: **Evezz a mélyre, és vessétek ki hálóitokat fogásra!** 5 Simon így felelt: Mester, egész éjszaka fáradoztunk ugyan, mégsem fogtunk semmit, de a te szavadra mégis kivetem a hálókat. 6 Amikor ezt megtették, olyan sok halat kerítettek be, hogy szakadoztak a hálók; 7 ezért intettek társaiknak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek, és segítsenek nekik. Azok pedig odamentek, és annyira megtöltötték mind a két hajót, hogy majdnem elsüllyedtek. 8 Simon Péter ezt látva leborult Jézus lába elé, és így szólt: **Menj el tőlem, mert bűnös ember vagyok, Uram!** 9 A halfogás miatt ugyanis nagy félelem fogta el őt és mindazokat, akik vele voltak; 10 de ugyanígy Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, akik Simon társai voltak. Jézus akkor így szólt Simonhoz: Ne félj, ezentúl emberhalász leszel! 11 Erre kivonták a hajókat a partra, és mindent otthagya követék őt.

12 Amikor Jézus az egyik városban járt, egy leprával borított ember meglátva őt, arcra borult, és kérte: Uram, ha akarod, megtisztíthatsz engem. 13 Jézus kinyújtva a kezét, megérintette őt, és így szólt: **Akarom, tisztulj meg! És azonnal megtisztult a leprától.** 14 Ő pedig megparancsolta neki: Senkinek ne mondd el ezt, hanem menj el, mutasd meg magadat a papnak, és ajánlj fel áldozatot megtisztulásodért, ahogyan Mózes elrendelte, bizonyságul nekik. 15 De a híre annál jobban terjedt, és nagy sokaság gyűlt össze, hogy hallgassák, és meggyógyítsa őket betegségeikből.

Amikor az egyik napon tanított, és körülötte ültek a farizeusok és törvénytudók, akik Galilea és Júdea különböző falvaiból, továbbá Jeruzsálemből jöttek, az Úr ereje gyógyításra indította őt. 18 És íme, férfiak ágyon hoztak egy béma embert, és igyekeztek bevinni és letenni eléje. 19 Mivel a sokaság miatt nem találták módját, hogyan vigyék be, felmentek a háztetőre, és a cseréptetőn át eresztették le ágyastól Jézus elé a középre. 20 Ő pedig látva hitüket, így szólt:

Ember, megbocsáttattak a te Ἀνθρωπε, ἡ ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι

σου. bűneid. 21 Erre az írástudók és a farizeusok tanakodni kezdtek: Kicsoda ez, hogy így káromolja az Istent? Ki bocsáthat meg bűnöket az egy Istenen kívül? 22 Jézus pedig ismerve gondolataikat, megkérdezte tőlük: Miről tanakodtok szívetekben? 23 Melyik a könnyebb?

Azt mondani, hogy megbocsáttattak a te bűneid, vagy azt mondani, kelj fel, és járj?

Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν ἡ Ἐγείρε καὶ περιπάτει;

24 Azért pedig, hogy megtudjátok: **van hatalma az Emberfiának bűnöket megbocsátani a földön – ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιεῖν ἁμαρτίας**

Így szólt a bémához: Neked mondom, kelj fel, vedd az ágyadat, és menj haza! 25 Az pedig szemük láttára azonnal felkelt, fogta az ágyát, amelyen feküdt, és Istent dicsőítve hazament. 26 Ámulat fogta el mindnyájukat, és dicsőítették az Istent, merteltek félelemmel, és ezt mondták: Csodálatos dolgokat láttunk ma! 27 Ezután kiment, és meglátott egy Lévi nevű vámszedőt a vámszedő helyen ülni. Így szólt hozzá: **Kövess engem!** 28 Az otthagya mindent, felkelt, és követte őt. 29 Lévi nagy vendégséget rendezett neki a házában. Nagy sokaság volt ott, vámszedők és mások, akik velük együtt telepedtek asztalhoz. 30 A farizeusok és a közülük való írástudók pedig zúgolódtak, és ezt mondták tanítványainak: Miért esztek és isztok a vámszedőkkel és bűnösökkel együtt?

31 Jézus így válaszolt nekik: **Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek.**

καὶ ἀποκριθεὶς [ὁ] Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Ὁὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ ἁλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες·

32 Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket megtérésre.

οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι ¹ δικαίους ἄλλὰ ἁματωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Ők pedig ezt mondták neki: János tanítványai gyakran böjtölnek és imádkoznak, ugyanígy a farizeusok tanítványai is; a tieid pedig esznek és isznak. 34 Jézus így válaszolt: Kívánhatjátok-e a násznéptől, hogy böjtöljön, amíg velük van a vőlegény? 35 De jönnek majd napok, amikor elvételük tőlük a vőlegény, akkor azokban a napokban böjtölni fognak. 36 Mondott nekik **egy példázatot = HASONLAT παραβολή.** Senki sem készít foltot új ruhából, hogy régi ruhára varrja, mert így az újat is tönkretenné, és nem is illene a régihez az új ruhából való folt. 37 Újbort sem tölt senki régi tömlőbe, mert az újbor szétrepesztené a tömlőt, és kiömlene, sőt a tömlő is tönkremenne. 38 Hanem újbort új tömlőbe kell tölteni. 39 Aki már óbort ivott, az nem akar újat, mert ezt mondja: Az óbor a jó.

Lk 6

1 Tanítványai kalászkodat tépdestek, tenyerük között morzsolták és ették. 2 A farizeusok közül némelyek megkérdezték: Miért tesztek olyat, amit szombaton nem szabad? 3 Jézus így válaszolt nekik: **Nem olvastátok, hogy mit tett Dávid, amikor megéhezett ő is meg azok is, akik vele voltak?** 4 **Bement az Úr házába, elvette a szent kenyereket, és megette, sőt azoknak is adott, akik vele voltak; pedig a kenyereket nem lett volna szabad megenni, csak a papoknak.** 5 És kijelentette nekik: **Az Emberfia ura a szombatnak. Κύριός ¹ ἐστὶν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.** 6 Egy másik szombaton bement a zsinagógába, és tanított. Volt ott egy ember, akinek a jobb keze sorvadt volt. 7 Az írástudók és a farizeusok figyelték Jézust, vajon gyógyít-e szombaton, hogy találjanak valamit, amivel vádolhatják. 8 Ő azonban, ismerve gondolataikat, ezt mondta a sorvadt kezű embernek: Kelj fel, és állj a középre! Az felkelt, és odaállt. 9 Jézus pedig így szólt hozzájuk: Kérdezlek titeket: szabad-e szombaton jól tenni vagy rosszat tenni, életet menteni vagy kioltani? 10 És végignézve mindnyájukon így szólt a beteghez: Nyújtsd ki a kezedet! Ő kinyújtotta, és meggyógyult a keze. 11 Azokat pedig esztelen indulat szállta meg, és arról beszéltek egymás között, hogy mit tegyenek Jézussal.

12 Történt azokban a napokban, hogy kiment a hegyre imádkozni, és Istenhez imádkozva virrasztotta át az éjszakát.

Ἐγένετο ¹ δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, ¹ καὶ ἦν διανυκτερεύων ¹ ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ.

προσεύξασθαι, ¹ - imádkozni / προσεύχομαι – imádkozik

εὐχόμεαι - 1) kiejt egy fogadalmat 2) imádkozik, 3) könyörög, kér, kérlel 4) kíván

προσευχή, -ῆς - imádság, könyörgés /

διανυκτερεύω - valamivel tölti az egész éjszakát

13 Amikor megvirradt, odahívta tanítványait, és kiválasztott közülük tizenkettőt, akiket apostoloknak is nevezett: 14 Simont, akit Péternek nevezett el, Andrást, a testvérét, Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant, 15 Mátét és Tamást, Jakabot, Alfeus fiát és Simont, akit Zélótának neveztek, 16 Júdást, Jakab fiát és Júdás Iskáriótest, aki árulóvá lett.

Lk 6,17-49 MEZEI BESZÉD

17 Azután lement velük, megállt egy sík helyen, vele együtt tanítványainak nagy sokasága és nagy néptömeg egész Júdeából, Jeruzsálemből, a tenger melléki Tíruszból és Szidónból. 18 Azért jöttek, hogy hallgassák őt, és meggyógyuljanak betegségeikből. Akiket tisztátalan lelkek gyötörtek, meggyógyultak. 19 Az egész sokaság igyekezett megérinteni őt, mert erő áradt ki belőle, és mindenkit meggyógyított. 20 Ő pedig tanítványaira nézett, és így szólt:

Boldogok vagytok, ti szegények, mert tiétek az Isten országa.

21 Boldogok vagytok, akik most éheztek, mert majd megelégtettek.

Boldogok vagytok, akik most sírtok, mert nevetni fogtok.

22 Boldogok vagytok, amikor gyűlölnék titeket az emberek, és amikor kiközösítenek, gyaláznak benneteket, és kitörlik neveteket mint gonosz nevet, az Emberfiaért. 23 Örüljete azon a napon, és ujjongjatek! Íme, nagy a ti jutalmatok a mennyben, mert ugyanezt tették atyáik a prófétákkal. 24 De jaj nektek, ti gazdagok, mert megkaptátok vigasztalásokat!

25 Jaj nektek, akik most jóllaktatok, mert éhezni fogtok!

Jaj, akik most nevettek, mert gyászolni és sírni fogtok!

26 Jaj, amikor jót mondotok minden ember, mert ugyanezt tették atyáik a hamis prófétákkal!

27 Nektek pedig, akik hallgattok engem, ezt mondom: szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket;

Ἐλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, ¹ ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ¹ ποιεῖτε ¹ τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς,

28 áldjátok azokat, akik átkoznak, és imádkozzatok azokért, akik bántalmaznak titeket!

εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς.

καταρωμένους – átkozókat, καταράσθαι – átkoz, megátkoz

ἐπηρεαζόντων – rágalmozók. ἐπηρεάζω – rágalmoz, gyaláz, megsért, fenyeget

29 Aki arcul üt téged, tartsd oda annak arcod másik felét is, és aki elveszi felsőruhád, attól alsóruhád se tagadd meg! 30 Adj mindenkinek, aki kér tőled, és aki elveszi a tiedet, attól ne követeld vissza!

ARANYSZABÁLY

31 És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük!

καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ¹ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

Vö. M7, 12

Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük, mert ezt tanítja a törvény és a próféták.

Πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

32 Ha azokat szeretitek, akik szeretnek titeket, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik.

**καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν;
¹ καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν**

33 És ha azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, mi a jutalmatok? Hiszen a bűnösök is ugyanezt teszik.

34 És ha azoknak adtok kölcsönt, akiktől reméletek, hogy visszakapjátok, mi a jutalmatok? Bűnösök is adnak kölcsönt bűnösöknek, hogy visszakapják azt, ami jár nekik. 35 Ti azonban szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót, és adjatok kölcsön, semmit sem várva érte: nagy lesz akkor a jutalmatok, és a Magasságos fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt.

36 Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!

Γίνεσθε οἰκτίρμονες καθὼς * ὁ ¹ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν·

οἰκτίρμονες – irgalmasok; οἰκτίρμων, -on - könyörületes

37 Ne ítéljetek, és nem ítéltettek.

μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ ¹ κριθῇτε·

Ne kárhoztassatok, és nem lesz kárhoztatásotok. Bocsássatok meg, és nektek is megbocsáttatik.

38 Adjatok, és adatik nektek: jó, megnyomott, megrázott, megtetézett mértékkel adnak öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mérték, olyan mértékkel mérnek viszonzásul nektek. 39 **Példázatot** is mondott nekik: Vajon vezethet-e vak világtalant? Nem esnek-e mindketten verembe? 40 A tanítvány nem feljebb való mesterénél; de aki teljesen felkészült, az mind olyan lesz, mint a mestere. 41 Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre? 42 Hogyan mondhatod testvérednek: Testvérem, hadd vegyem ki szemedből a szálkát! – mikor a saját szemedben nem látod a gerendát? Képmutató, előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, és akkor jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd a szálkát testvéred szeméből

43 Nem jó fa az, amely rossz gyümölcsöt terem, és ugyanúgy nem rossz fa az, amely jó gyümölcsöt terem. 44 Mert minden fát a maga gyümölcséről ismernek meg. Hiszen túskebokról nem szednek fűgét, csipkebokról sem szüretelnek szőlőt.

45 A jó ember szíve jó kincsből hozza elő a jót, a gonosz ember pedig a gonoszból hozza elő a gonoszt. Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a szája.

ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Miért mondjátok nekem: Uram, Uram – ha nem teszitek, amit mondok?

47 Megmutatom nektek, kihez hasonló az, aki hozzám jön, hallja beszédeimet, és cselekszi azokat.

πᾶς ¹ ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτοῦς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος·

ὑποδείξω - megmutatom majd, ὑποδείκνυμι - megmutat, int, figyelmeztet

48 Hasonló ahhoz a házépítő emberhez, aki mélyre ásott, és a kősziklára alapozott: amikor árvíz jött, beleütközött az áradat abba a házba, de nem tudta megingatni, mert jól volt megépítve. 49 Aki pedig hallja beszédeimet, de nem cselekszi, az hasonló ahhoz az emberhez, aki alap nélkül a földre építette a házat: beleütközött az áradat, és azonnal összeomlott az a ház, és teljesen elpusztult.

Lk 7

1 Miután befejezte minden beszédét, amelyet a nép füle hallatára mondott, bement Kapernaumba. **2 Egy századosnak volt** egy szolgálja, akit nagyon kedvelt, s aki most beteg volt, és haldoklott. **3** Amint hallott Jézusról, elküldte hozzá a zsidók véneit, és kérte őt, hogy jöjjön el, és mentse meg a szolgáját. **4** Amikor odaértek Jézushoz, sürgetve kérték: **Méltó arra ᾧξίος** hogy megtedd ezt neki, **5 mert szereti népünket, ő építtette a zsinagógát is nekünk.** **6** Jézus pedig elindult velük. Amikor már közel járt a házhoz, a százados eléje küldte barátait, és ezt üzenté neki: **Uram, ne fáradj, mert nem vagyok méltó ἱκανός arra, hogy hajlékomba jöjj.** **7** Ezért magamat sem tartottam méltónak arra, hogy elmenjek hozzád, **hanem csak szólj, és meggyógyul a szolgám.** **8** Mert én is hatalom alá rendelt ember vagyok, és nekem is vannak alárendelt katonáim. Ha szólok az egyiknek: Menj el – akkor az elmegy; és a másiknak: Jöjj ide – akkor az idejön; és ha azt mondom a szolgámnak: Tedd meg ezt – akkor az megteszi.

9 Amikor Jézus ezt meghallotta, **elcsodálkozott rajta**, és hátrafordulva így szólt az őt követő sokasághoz: **Mondom nektek, Izráelben sem találtam ekkora hitet.**

ἐθαύμασεν - elcsodálkozott **θαυμάζω** - csodál, csodálkozik
JÉZUS NYITOTT VOLT, TUDOTT CSODÁLKOZNI, MEGLEPŐDNI - SZEMBEN A „ZÁRTHITŰ”, „MEGMONDÓ” FUNDAMENTALISTÁKKAL.

10 Amikor a küldöttek visszatértek a házba, a szolgát egészségesen találták. **11** Ezután Jézus elment **egy Nain nevű** városba, és vele mentek tanítványai nagy sokasággal együtt. **12** Amikor közeledett a város kapujához, íme, halottat hoztak kifelé, egy özvegyasszony egyetlen fiát, és a városból nagy sokaság követte.

13 Amikor az Úr meglátta az asszonyt, **megszánta**, és így szólt hozzá: **Ne sírj! 1**

καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ ¹ Μὴ ¹ κλαῖε.

14 Azután odalépett, és megérintette a koporsót. Akik vitték, megálltak, ő pedig így szólt: **Ifjú, neked mondom, kelj fel!** **15** Erre felült a halott, és elkezdett beszélni; Jézus pedig átadta az anyjának. **16** Félelem fogta el mindnyájukat, dicsőítették az Istent, és ezt mondták: Nagy próféta támadt közöttünk, és meglátogatta Isten az ő népét. **17** Ez a hír elterjedt róla egész Júdeában és az egész környéken.

KERESZTELŐ JÁNOS ÉS JÉZUS

18 Mindezt hírül vitték Jánosnak a tanítványai. Ő pedig magához hívatott tanítványai közül kettőt, **19 és elküldte őket az Úrhoz ezzel a kérdéssel: **Te vagy-e az Eljövendő, vagy más várjunk?**** **20** Amikor odaértek hozzá ezek a férfiak, ezt mondták: Keresztelő János küldött minket hozzád ezzel a kérdéssel: **Te vagy-e az Eljövendő, vagy más várjunk?** **21** Jézus abban az órában sokakat meggyógyított betegségükből és bajukból, megszabadított gonosz lelkektől, és sok vaknak adta vissza a látását. **22** Ezért így válaszolt nekik: **Menjetek el, vigyétek hírül Jánosnak, amit láttatok és hallottatok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások tisztulnak meg, süketek hallanak, halottak támadnak fel, a szegényeknek hirdettetik az evangélium,** **23 és boldog, aki nem botránkozik meg énbennem.** **24** Amikor János követei elmentek, beszélni kezdett a sokaságnak Jánosról: **Miért mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádszálat látni?** **25** Ugyan miért mentetek ki? **Finom ruhákba öltözött embert látni?** **Hiszen akik drága ruhákat viselnek és fényűzően élnek, azok a királyi palotákban vannak.** **26** Ugyan miért mentetek ki? **Prófétát látni? Bizony, mondom nektek, még prófétánál is**

nagyobbat! 27 Ő az, akiről meg van írva: „Íme, elküldöm előtted követemet, aki elkészíti előtted az utat.” 28 Mondom nektek, hogy asszonytól születettek közül senki nem nagyobb Jánosnál, de aki a legkisebb az Isten országában, nagyobb nála. 29 Az egész nép, sőt még a vámszedők is hallgattak rá, és igazat adtak Istennek azzal, hogy megkeresztelkedtek János keresztségével, 30 a farizeusok és a törvénytudók azonban elvetették Isten akaratát azzal, hogy nem keresztelkedtek meg általa.

31 Kihez hasonlítsam tehát ezt a nemzedéket? Kihez is hasonlók? 32 Hasonlók a piacon ülő gyermekekhez, akik azt kiáltják egymásnak: Zenéltünk nektek, és nem táncoltatok, siratót mondtunk, és nem sírtatok. 33 Mert eljött Keresztelő János, aki nem eszik kenyeret, nem iszik bort, és azt mondjátok: Ördög van benne. 34 Eljött az Emberfia, aki eszik és iszik, és azt mondjátok: Íme, falánk és részeges ember, vámszedők és bűnösök barátja. **35 De a bölcsességet minden bölcs igazolja** Egy farizeus arra kérte Jézust, hogy egyék nála. Ő bement a farizeus házába, és asztalhoz telepedett. 37 Egy bűnös asszony pedig, aki abban a városban élt, megtudva, hogy Jézus a farizeus házában vendége, olajat vitt magával egy alabástromtartóban, 38 megállt mögötte, a lábánál sírva, és könnyeivel kezdte öntözni a lábát, és hajával törölte meg; csókolgatta a lábát, és megkente olajjal. 39 Amikor pedig látta ezt a farizeus, aki meghívta őt, ezt mondta magában: Ha ő próféta volna, tudná, ki és miféle asszony az, aki őt megérinti, mivel bűnös ez az asszony. 40 Ekkor megszólalt Jézus, és ezt mondta neki: Simon, van valami mondanivalóm neked. Ő pedig így szólt: Mester, mondd!

41 Jézus ezt mondta: Egy hitelezőnek volt két adósa: az egyik ötszáz dénárral tartozott, a másik ötvennel. 42 Mivel nem volt miből megadniuk, mind a kettőnek elengedte. Vajon melyikük szereti őt jobban? 43 Simon így válaszolt: Úgy gondolom, hogy az, akinek többet engedett el. Ő pedig ezt mondta neki: Helyesen ítéltél. 44 Majd az asszony felé fordulva ezt mondta Simonnak: **Látod ezt az asszonyt? Bejöttem a házába, és nem adtál vizet a lábam megmosására, ő pedig könnyeivel öntözte lábamat, és hajával törölte meg.** 45 Te nem csókoltál meg, ő pedig mióta bejöttem, nem szűnt meg csókolni a lábamat. 46 Te nem kentéd meg olajjal a fejemet, ő pedig drága olajjal kente meg a lábamat.

47 Ezért mondom neked: neki sok bűne bocsáttatott meg, hiszen nagyon szeretett. Akinek pedig kevés bocsáttatik meg, kevésbé szeret.

οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγάπησεν πολὺ· ὃ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.

48 Az asszonynak pedig ezt mondta: Megbocsáttattak a te bűneid.

εἶπεν δὲ αὐτῇ Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι

49 Az asztalnál ülők erre kérdezgetni kezdték egymás között: Kicsoda ez, aki a bűnöket is megbocsátja?

καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Τίς ὁὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν;

50 Ő pedig így szólt az asszonyhoz: A te hited megtartott téged, menj el békességgel!

εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. ISMÉT: ÜDVÖSSÉG= MEGMARADÁS, ÜDVÖSSÉG - MEGTARTATÁS. Ld. Szóra bírt 241-244

(FONTOS ITT IS: AZ ÜDVÖSSÉG, ÖRÖK ÉLET MEGTARTATÁS, ÉS A MEGTARTATÁS = ÜDVÖSSÉG, ÖRÖK ÉLET! ELLENTÉTE: ELVESZÉS: JN 3, 16)

Οὕτως ¹ γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον ¹ ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἄλλὰ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

Lk 8

1Ezután városról városra és faluról falura járt, és **hirdette az Isten országának evangéliumát.** Vele volt a tizenkettő 2 és néhány asszony, akiket gonosz lelkektől szabadított meg, és betegségekből gyógyított meg: Mária, akit Magdalainak neveztek, akiből hét ördög ment ki, 3 Johanna, Kúzának, Heródes egyik főemberének felesége, és Zsuzsanna, de sok más asszony is, akik vagyonukból támogatták őket. 4 Amikor pedig nagy sokaság gyűlt össze, és városról városra sokan csatlakoztak hozzá, egy példázatot mondott nekik: 5 *Kiment a magvető vetni. Vetés közben némely mag az útfélre esett, és eltaposták, vagy megették az égi madarak.* 6 *Némelyik a köves helyre esett, és alighogy kihajtott, elszáradt, mert nem kapott nedvességet.* 7 *Némelyik a tövisek közé esett, és amikor vele együtt felnőttek a tövisek is, megfojtották.* 8 *Némelyik pedig a jó földbe esett, és amikor felnövekedett, százszoros termést hozott.* Amikor ezeket elmondta, így kiáltott: *Akinek van füle a hallásra, hallja!* 9 Megkérdezték tőle a tanítványai, hogy mit jelent ez a példázat. 10 Ő ezt mondta: **Nektek megadatott, hogy ismerjétek az Isten országának titkait, de a többieknek példázatokban adatik, hogy akik látnak, ne lássanak, és akik hallanak, ne értsenek.**

ὁ δὲ εἶπεν ¹ Ὑμῖν ¹ δέδοται γινῶναι ¹ τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες ¹ μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες ¹ μὴ συνίωσιν¹¹

λοιπός, -ή, -όν - 1. hiányzó rész, többi

A példázat pedig ezt jelenti: A mag az Isten ígéje. 12 Akiknél az útfélre esett, azok meghallották az ígét, de azután jön az ördög, és kiragadja a szívükből, hogy ne higgyenek, és ne üdvözljenek. 13 Akiknél a köves helyre esett, azok amikor hallják, örömmel fogadják az ígét, de nem gyökerezik meg bennük: ezek hisznek egy ideig, de a megpróbáltatás idején elbuknak. 14 A tövisek közé esett mag: ezek azok, akik hallották az ígét, de mikor elmennek, az élet gondjai, gazdagsága és élvezetei megfojtják őket, és nem érlelnek termést. 15 A jó földbe esett mag: ezek pedig azok, akik igaz és jó szívvel hallgatják az ígét, meg is tartják, és termést hoznak állhatatossággal

16 Aki lámpást gyújt, nem takarja le edénnyel, ágy alá sem rejti, hanem a lámpatartóra teszi, hogy akik bemennek, lássák a világosságot.

17 Mert nincs olyan rejtett dolog, amely napvilágra ne kerülne, és nincs olyan titok, amely ki ne tudódna, és ismertté ne válna.

οὐ γὰρ ¹ ἔστιν ¹ κρυπτὸν ὃ οὐ φανερόν γενήσεται, ¹ οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ μὴ ¹ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ

18 Vigyázzatok tehát, hogyan hallgatjátok! Mert akinek van, annak adatik, de akinek nincs, attól még az is elvétetik, amiről azt gondolja, hogy az övé. 19 Egyszer elmentek hozzá anyja és

testvérei, de nem tudtak Jézushoz jutni a sokaság miatt. 20 Ezért tudtára adták neki: Anyád és testvéreid kint állnak, és látni szeretnének.

21 **Ő azonban így válaszolt: Az én anyám és az én testvéreim azok, akik Isten ígését hallgatják, és megtartják. METAFORIZÁCIÓ**

ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτοῦς ¹ Μήτηρ ¹ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιῶντες

22 Történt egy napon, hogy Jézus tanítványaival együtt hajóra szállt, és így szólt hozzájuk: Menjünk át a tó túlsó partjára! És elindultak. 23 Miközben hajóztak, ő elaludt. Ekkor szélvihar csapott le a tóra, és a hajó kezdett vízzel megtelni, úgyhogy nagy veszélyben voltak. 24 Odamentek hozzá, **felébresztették, és így szóltak:** Mester, Mester, elveszünk! Ő pedig felkelt, ráparancsolt a szélre és a hullámokra, mire azok lecsillapodtak, és csendesség lett. 25 Ekkor ezt kérdezte tőlük: Hol van a ti hitetek? Ők pedig megrettenve és csodálkozva mondogatták egymásnak: **Hát ki ez, hogy a szeleknek és a víznek is parancsol, és azok engedelmeskednek neki?**

26Azután áthajóztak a gadaraiak földjére, amely Galileával átellenben fekszik.

GADARAI MEGSZÁLLOTT

27 Amikor partra szállt, a város felől szembejött vele egy **ember, akiben ördögök voltak.** Már régóta nem vett magára ruhát, és nem házában lakott, hanem sírboltokban. 28 Amikor meglátta Jézust, felkiáltott, leborult előtte, és hangosan ezt mondta: Mi közöm hozzád Jézus, a magasságos Isten Fia? Kérlek, ne gyötörj engem!

29 Jézus megparancsolta ugyanis a tisztátalan léleknek, hogy menjen ki ebből az emberből. Mivel az régóta tartotta megszállva, láncokkal és bilincsekkel kötözték meg, úgy őrizték, de ő elszaggatta a köteleket, a gonosz lélek pedig a pusztába hajtotta. 30 Jézus megkérdezte tőle: Mi a neved? Az így felelt: Légió! – mert sok ördög költözött bele. 31 Ezek nagyon kérték őt, ne parancsolja őket vissza az alvilágba. 32 Ott a hegyen egy nagy disznónyáját legeltettek; arra kérték őt a gonosz lelkek, engedje meg, hogy azokba mehessenek. Ő pedig megengedte nekik. 33 Kijöttek az ördögök az emberből, és belementek a disznókba. A nyáj a meredekről a tóba rohant, és belefulladt. 34 A pásztorok a történetek láttára elfutottak, és elvitték a hírt a városba és a környékre. 35 Az emberek erre kijöttek, hogy lássák, mi történt. Amint odaértek, megdöbbenve látták, hogy felöltözve és ép elmével ül Jézus lábánál az az ember, akiből kimentek az ördögök. 36 Akik látták, elbeszélték nekik, hogyan szabadult meg a megszállott. 37 Ekkor Gadara vidékének egész népe kérte őt, hogy menjen el tőlük, mert nagy félelem lett úrrá rajtuk. Jézus ekkor hajóra szállt, és visszatért. 38 Az az ember pedig, akiből kimentek az ördögök, arra kérte, hogy vele maradhasson. De Jézus elküldte, ezt mondván neki: 39 Térj haza, és beszéld el, mit tett veled az Isten. Ő pedig elment, és hirdette az egész városban, hogy milyen nagy jót tett vele Jézus.

40 Amikor Jézus visszatért, a sokaság örömmel fogadta, mert mindnyájan várták őt. 41 Ekkor egy Jairus nevű ember jött hozzá, aki a zsinagóga elöljárója volt, és Jézus lába elé borulva kérlelte, hogy jöjjön el a házába, **42 mivel egyetlen leánya, aki mintegy tizenkét éves volt, halálán van. Menet közben a sokaság minden oldalról szorongatta Jézust.**

43 Ekkor egy asszony, aki tizenkét éve vérfolyásos volt, és minden vagyonát az orvosokra költötte, de senki sem tudta meggyógyítani, 44 odament, hátulról megérintette a ruhája szegélyét, és azonnal elállt a vérzése. **45 Jézus ezt kérdezte: Ki érintett engem? Amikor mindnyájan tagadták, Péter ezt mondta: Mester, a sokaság szorongat és tolong körülöttem! 46 De Jézus ezt mondta: Valaki megérintett, mert észrevettem, hogy erő áradt ki belőlem. 47 Mikor az asszony látta, hogy nem maradhat észrevétlen, remegve előjött, leborult előtte, és elbeszélte az egész nép előtt, hogy miért érintette meg őt, és hogy miként gyógyult meg azonnal. 48 Jézus pedig ezt mondta neki: Leányom, hited megtartott téged,**

menj el békességgel! **ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ ¹ Θυγάτηρ, ¹ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.**

49 Még beszélt, amikor jött valaki a zsinagógai előljáró házatól, és így szólt: Meghalt a leányod, ne fáraszd tovább a Mestert! 50 Amikor Jézus ezt meghallotta, így szólt az apához: Ne félj, csak higgy, és meggyógyul. 51 Amikor bement a házba, **senkit sem bocsátott be, csak Pétert, Jánost, Jakabot meg a kislány apját és anyját.** 52 Mindnyájan sírtak, és gyászolták a leányt, de Jézus így szólt hozzájuk: **Ne sírjatok, nem halt meg, csak alszik!** 53 De kinevették, mert tudták, hogy meghalt. 54 **Ő azonban megfogta a leány kezét, és szólította: Leányom, ébredj!** 55 Ekkor visszatért belé a lelke, és azonnal felkelt. Jézus pedig meghagyta, hogy adjanak neki enni. 56 A leány szülei elcsodálkoztak, ő pedig megparancsolta nekik, hogy senkinek ne mondják el, ami történt.

Lk 9

1 Miután összehívta a **tizenkettőt, erőt és hatalmat adott nekik** minden ördög felett és a betegségek gyógyítására. 2 Azután elküldte őket, hogy hirdessék az Isten országát, és gyógyítsanak. 3 Ezt mondta nekik: **Semmit ne vigyetek az útra, se botot, se tarisznyát, se kenyeret, se pénzt, második ruhátok se legyen!** 4 Amikor betértek egy házba, maradjatok ott, és onnan induljatok tovább! 5 Ha valahol nem fogadnak be titeket, amikor kimentek abból a városból, verjétek le még a port is lábatokról, bizonyosságul ellenük. 6 Útra keltek tehát, és jártak faluról falura, hirdették az evangéliumot, és gyógyítottak mindenütt. 7 Heródes, a negyedes fejedelem meghallotta mindazt, ami történt, és nem tudta, mit gondoljon, mert némelyek azt állították, hogy János támadt fel a halálból, 8 némelyek azt, hogy Illés jelent meg, mások pedig azt, hogy valamelyik régi próféta támadt fel. 9 Heródes ezt mondta: Jánost lefejeztettem, de ki lehet ez, akiről ezeket hallom? És látni akarta őt. 10 Amikor az apostolok visszatértek, elbeszélték Jézusnak mindazt, amit tettek. Akkor maga mellé vette őket, és elvonult velük külön egy Bétsaida nevű városba. 11 De amikor a sokaság ezt megtudta, utánament. **Jézus örömmel fogadta őket; beszélt nekik az Isten országáról, és meggyógyította azokat, akiknek gyógyulásra volt szükségük.** 12 Amikor a nap már hanyatlani kezdett, a tizenkettő odament hozzá, és ezt mondta neki: Bocsásd el a sokaságot, hadd menjenek el a környező falvakba és tanyákra, hogy ott megszálljanak és élelmet szerezzenek, mert itt lakatlan helyen vagyunk. 13 Ő azonban ezt mondta nekik: **Ti adjatok nekik enni!** Ők így válaszoltak: **Nincs nálunk több, mint öt kenyér és két hal, hacsak el nem megyünk, és nem veszünk eledelt ennek az egész sokaságnak.** 14 Ugyanis mintegy ötezer férfi volt ott. **Jézus** így szólt a tanítványaihoz: **Ültessétek le őket ötvenes csoportokban!** 15 Így tettek, és leültették valamennyit. **16 Ő pedig vette az öt kenyeret és a két halat, feltekintett az égre, megáldotta, megtörte, és a tanítványoknak adta, hogy tegyék a sokaság elé.** 17 Ettek és jóllaktak mindnyájan; azután összeszedték a megmaradt darabokat, tizenkét kosárral. 18 Történt, hogy amikor egyszer magában imádkozott, és csak a tanítványok voltak vele, megkérdezte tőlük:

Kinek mond engem a sokaság? 19 Ők így válaszoltak: Keresztelő Jánosnak, de némelyek Illésnek, némelyek pedig azt mondják, hogy valamelyik régi próféta támadt fel.

20 Ő megkérdezte tőlük: **Hát ti kinek mondotok engem?** Péter így felelt: Az Isten Krisztusának.

21 Jézus rájuk parancsolt, hogy ezt senkinek se mondják el. 22 Majd azt mondta, hogy az **Emberfiának sokat kell szenvednie, el kell vettetnie a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, és meg kell öletnie, de harmadnapon fel kell támadnia.**

23 Azután így szólt mindnyájukhoz:

Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel naponként a keresztyét, és kövessen engem!

Ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας ¹ Εἰ ¹ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἁρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἁράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, ¹ καὶ ἀκολουθείτω μοι.

24 Mert aki meg akarja menteni az életét, elveszti, aki pedig elveszti az életét énértem, megmenti azt.

egyedül Csia: lelkét

ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν ¹ αὐτοῦ σῶσαι, ¹ ἀπολέσει αὐτήν· ¹ ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, ¹ οὗτος σώσει αὐτήν.

25 Mert mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, önmagát pedig elveszti vagy romlásba viszi?

τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν ¹ δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς;

HIÁNYZIK A PÉTERRE VONATKOZÓ „BOLDOGMONDÁS” ÉS A MEGFEDDÉSE: ὍΤΑΥΟΖ ΤΟΛΕΜ

26 Mert aki szégyell engem és az én beszédeimet, azt az Emberfia is szégyellni fogja, amikor eljön a maga, az Atya és a szent angyalok dicsőségében. 27 Bizony mondom nektek, vannak az itt állók között némelyek, akik nem ízlelik meg addig a halált, amíg meg nem látják az Isten országát.

28 E beszédek után mintegy nyolc nappal Jézus maga mellé vette Pétert, Jánost meg Jakabot, és felment a hegyre imádkozni.

TRANSZFIGURÁCIÓ

29 Imádkozás közben arca elváltozott, és ruhája fehéren tündöklött. 30 És íme, két férfi beszélt vele: Mózes és Illés, 31 akik dicsőségben megjelenve, élete végéről beszéltek, amelynek Jeruzsálemben kell beteljesednie. 32 Pétert és társait pedig elnyomta az álom. Amikor azonban felébredtek, látták az ő dicsőségét és azt a két férfit, akik ott álltak vele. 33 És amikor azok távozni akartak tőle, azt mondta Péter Jézusnak: Mester, jó nekünk itt lennünk, készítsünk három sátrat: neked egyet, Mózesnek egyet és Illésnek egyet. Mert nem tudta, mit beszél. 34 Alighogy ezt kimondta, felhő támadt, és beárnyékolta őket. Nagyon megrémültek, amikor a felhőbe kerültek. 35 És hang hallatszott a felhőből: Ez az én Fiam, akit kiválasztottam, reá hallgassatok! 36 Amikor a hang hallatszott, Jézust egyedül találták. Ők pedig hallgattak, és azokban a napokban senkinek nem mondtak el semmit abból, amit láttak. 37 A következő napon, amikor lejöttek a hegyről, nagy sokaság ment eléje. 38 És ekkor egy ember így kiáltott a sokaságból: Mester, kérlek, tekints a fiamra, mert ő az én egyetlenem. 39 Időnként valami lélek ragadja meg, és hirtelen kiáltozni kezd, úgy rázza őt, hogy habzik a szája, és nehezen távozik tőle, miután meggyötörte. 40 Megkértem tanítványaidat, hogy űzzék ki, de nem tudták. 41 Jézus így szólt: Ó, hitetlen és elfajult nemzedék, meddig leszek még veletek, és meddig szenvedlek még titeket? Vezesd ide a fiadat! 42 Még feléje tartott a fiú, amikor leteperzte az

ördög és megrázta. Jézus azonban ráparancsolt a tisztátalan lélekre, meggyógyította a gyermeket, és visszaadta az apjának.

43 Mindnyájan elámultak az Isten nagyságán. Amikor mindnyájan csodálkoztak azon, amit tett, ezt mondta tanítványainak:

44 Jegyezzétek meg jól ezeket a szavakat: **az Emberfia emberek kezébe adatik!**

Θέσθε ¹ ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους, ¹ ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων

45 De ők nem értették ezt a kijelentést, (inkább: beszéd mivel el volt rejtve előlük, hogy ne tudják megérteni. És féltek őt megkérdezni a kijelentés (inkább: beszéd) értelméről.

Miért kell itt „kijelentést” fordítani, amikor „beszéd”-ről (rhema) van szó??

A „kijelentés” , főleg református használatban „kinyilatkoztatást” (reveláció, apokalipszis) jelent. Kár megterhelni a rhémát ezzel a potenciális többletjelentéssel!

UF, RUF, URK, STL= KIJELENTÉS

MÁSOK:

VIZS, KG, KI, RL= MONDÁS.

CSL= SZÓ.

SZIT, BG, BD = BESZÉD.

LUTH = DAS WORT

TYD 1,2= WORD

KJV = SAYING (!)

οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, ¹ καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ’ αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Azután vita támadt a tanítványok között arról, hogy melyikük a legnagyobb. 47 Jézus pedig ismervé szívük gondolatát, kézen fogott egy kisgyermeket, és maga mellé állította; 48 majd ezt mondta nekik: Aki befogadja ezt a kisgyermeket az én nevemért, az engem fogad be, és aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. Mert aki a legkisebb mindnyájatok között, az az igazán nagy. 49 Ekkor megszólalt János: Mester, láttunk valakit, aki a te nevedben űzött ki ördögöket, és igyekeztünk megakadályozni ebben, mert nem követ téged velünk együtt 50 **aki nincs ellenetek, az mellettetek van.**

ὁς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ’ ὑμῶν ¹ ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν. (Kádár)

Vö. Mt 12, 30

Aki nincs velem, az ellenem van, és aki nem velem gyűjt, az tékozoló μὴ ὦν μετ’ ἐμοῦ κατ’ ἐμοῦ ἐστίν, ¹ καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ’ ἐμοῦ σκορπίζει.

(RÁKOSI)

51 Amikor pedig közeledett felemeltetésének ideje, elhatározta, hogy felmegy Jeruzsálembe, 52 és követeket küldött maga előtt. Azok útnak indultak, és betértek a samaritánusok egyik falujába, hogy szállást készítsenek neki. 53 De nem fogadták be, mivel Jeruzsálembe szándékozott menni. 54 Látva ezt tanítványai, Jakab és János, így szóltak: Uram, akarod-e, hogy ezt mondjuk: Szálljon le tűz az égből, és eméssze meg őket!? 55 De Jézus feléjük fordult,

megdorgálta őket, és ezt mondta: **Nem tudjátok, milyen lélek van bennetek, 56 mert az Emberfia nem azért jött, hogy az emberek életét elveszítse, hanem hogy megmentse.** Azután elmentek egy másik faluba. 57 Amikor mentek az úton, valaki ezt mondta neki: Követlek, akárhova mégy. 58 Jézus azonban így felelt: A rókáknak barlangjuk van, és az égi madaraknak fészük, de az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania. 59 Egy másikhoz pedig így szólt: Kövess engem! De ő ezt kérte: Uram, engeddd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem apámat! 60 Jézus így válaszolt neki: Hadd temessék el a halottak a halottaikat, te pedig menj el, és hirdesd az Isten országát! 61 Egy másik is ezt mondta: Követlek, Uram, de előbb engeddd meg, hogy búcsút vegyek házam népétől! **62 Jézus pedig így felelt: Aki az eke szarvára teszi a kezét, és hátratekint, nem alkalmas az Isten országára.**

Lk 10

1 Ezek után az Úr szolgálatba állított másokat is, **hetvenkét tanítványt**, és elküldte őket maga előtt kettesével minden városba és helységbe, ahova menni készült. 2 Így szólt hozzájuk: **Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.** 3 Menjete el! **Íme, elküldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé.** 4 Ne vigyetek magatokkal erszényt, se tarisznyát, se sarut! Útközben ne köszöntsetek senkit! 5 Ha azonban egy házba beléptek, először ezt mondjátok: **Békesség ennek a háznak! 6 Ha ott a békesség fia lakozik, megnyugszik rajta a békességetek, ha pedig nem, rátok száll vissza. MIÉRT?** 7 Maradjatok ugyanabban a házban, és azt egyétek, igyátok, amit adnak, mert méltó a munkás a maga bérére. Ne járjatok házról házra! 8 Ha bementek egy városba, és befogadnak titeket, azt egyétek, amit elétek tesznek! 9 Gyógyítsátok az ott lévő betegeket, és mondjátok nekik: **Elközelített hozzátok az Isten országa.** 10 Ha pedig bementek egy városba, és nem fogadnak be titeket, menjete ki annak az utcáira, és mondjátok ezt: 11 **Leverjük még a port is, amely városotokból lábunkra tapadt, de tudjátok meg, hogy elközelített az Isten országa.** 12 Mondom nektek: könnyebb lesz Sodomának azon a napon, mint annak a városnak. 13 Jaj neked, Korazin! Jaj neked, Bétsaida! Mert ha Tíruszban és Szidónban történtek volna azok a csodák, amelyek nálatok történtek, rég megtértek volna zsákruhában és hamuban ülve. 14 De Tírusznak és Szidónnak könnyebb lesz az ítéletkor, mint nektek. 15 Te is, Kapernaum, talán az égig emelkedsz? A pokolig fogsz alászállni! **16 Aki titeket hallgat, engem hallgat, és aki titeket elutasít, engem utasít el, és aki engem elutasít, az azt utasítja el, aki elküldött engem.** 17 Mikor a hetvenkét tanítvány visszatért, örömmel mondta: Uram, a te nevedre még az ördögök is engedelmeskednek nekünk! 18 Ő pedig ezt mondta nekik: **Láttam a Sátánt villámként leesni az égből.** 19 **Íme, hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon, skorpiókon tapodjatok, és az ellenség minden erején; és semmi nem árthat nektek.** 20 De ne annak örüljete, hogy a lelkek engedelmeskednek nektek, inkább annak örüljete, hogy a nevetek fel van írva a mennyben.

21 Abban az órában így **ujjongott** ézus a Szentlélek által:

Ἐν αὐτῇ ¹ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο ¹ * τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ εἶπεν ¹

Magasztallak, Atyám, menny és föld Ura, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és értelmesek elől, és felfedted az egyszerű embereknek. Igen, Atyám, mert így láttad jónak.

Ἐν αὐτῇ ¹ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο ¹ * τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ εἶπεν ¹

Ἐξομολογοῦμαί ¹ σοι, πάτερ ¹ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυσας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, ¹ καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί, ¹ ὁ πατήρ, ¹ ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου.

ἀγαλλιάω - örül, örvendezik, ujjong. Jellegzetes szentírási szó, amely azt az egész embert átfogó, teljes örömet írja le, amelyet Isten üdvtette vált ki. Héberben a נָח ige felel meg neki.

22 Mindent nekem adott át az én Atyám, és senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya, és hogy ki az Atya, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú akarja kijelenteni.

Πάντα ¹ μοι παρεδόθη ¹ ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ᾗ βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψει

23 Tanítványaihoz fordult, és nekik külön ezt mondta: Boldog az a szem, amely látja, amit ti láttok.

24 Mert mondom nektek: sok próféta és király szeretne volna látni azt, amit ti láttok, de nem látták, és hallani azt, amit ti hallotok, de nem hallották.

25 Ekkor felállt egy törvénytudó, hogy megkísértse őt, és ezt kérdezte: Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?

Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων ¹ Διδάσκαλε, ¹ τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ¹

26 Ő pedig ezt mondta neki: Mi van megírva a törvényben? Hogyan olvasod?

ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν ¹ Ἐν ¹ τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις;

27 Ő pedig így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat.”

ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ¹ Ἀγαπήσεις ¹ Κύριον ¹ τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης ¹ * καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύι ¹ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτό

28 Jézus ezt mondta neki: Helyesen feleltél: tedd ezt, és élni fogsz.

εἶπεν δὲ αὐτῷ ¹ Ὁρθῶς ¹ ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ.

29 Ő viszont igazolni akarta magát, ezért megkérdezte Jézustól: De ki a felebarátom?

Ὁ ¹ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ¹ Καὶ ¹ τίς ἐστὶν μου πλησίον;

30 Válaszul Jézus ezt mondta neki: Egy ember ment le Jeruzsálemből Jerikóba, és rablók kezébe esett, akik kifosztották, meg is verték, azután félholtan otthagya elmentek. 31 Történetesen egy pap ment azon az úton lefelé, de amikor meglátta, elkerülte. 32 Hasonlóképpen egy lévita is odaért arra a helyre, de amikor meglátta, ő is elkerülte. 33 Egy arra

utazó **samaritánus** pedig, amikor odaért hozzá és meglátta, megszánta, 34 odament, olajat és bort öntött sebeire, és bekötötte azokat. Azután feltette őt a saját állatára, elvitte egy fogadóba, és gondját viselte. 35 Másnap elővett két dénárt, odaadta a fogadósnek, és azt mondta neki: Viselj rá gondot, és ha valamit még ráköltesz, amikor visszatérek, megadom neked. 36 Mit gondolsz, e három közül ki volt a felebarátja a rablók kezébe esett embernek? 37 Ő így felelt: Az, aki irgalmas volt hozzá. Jézus erre ezt mondta neki: Menj el, te is hasonlóképpen cselekedj! 38 Amikor továbbhaladtak, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony a házába fogadta. 39 Volt ennek egy Mária nevű testvére, aki leült az Úr lábához, és hallgatta beszédét. 40 Mártát pedig teljesen lefoglalta a sok munka. Ezért odajött, és így szólt: **Uram, nem törődsz azzal, hogy a testvérem magamra hagyott a munkában? Mondd hát neki, hogy segítsen!** 41 Az Úr azonban így felelt neki: **Márta, Márta, sok mindenért aggódsz és nyugtalankodsz, 42 pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre. Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.**

Lk 11

1Történt egyszer, hogy valahol imádkozott, és mikor befejezte, így szólt hozzá egyik tanítványa: **Uram, taníts minket imádkozni, ahogy János is tanította a tanítványait!**

Καὶ ἐγένετο ἐν ¹ τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὥς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν ¹ Κύριε, ¹ δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδασκεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.

2 Ő pedig ezt mondta nekik: Amikor imádkoztok, ezt mondjátok:

εἶπεν δὲ αὐτοῖς ¹ Ὅταν ¹ προσεύχησθε, ¹ λέγετε ¹

3Atyánk, szenteltessék meg a te neved! Jöjjön el a te országod! 3 Mindennapi kenyerünket add meg nekünk naponként.

Πάτερ, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἔλθάτω ἡ βασιλεία σου· 3 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον ¹ δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· ¹

4 És bocsásd meg bűneinket, mert mi is megbocsátunk minden ellenünk vétkezőnek. És ne vígy minket kísértésbe!

καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκης ¹ ἡμᾶς εἰς πειρασμόν

A KÉRÉS PÉLDÁZATAI

5 Azután így szólt hozzájuk: Ki az közületek, akinek van egy barátja, és az elmegy hozzá éjszélkor, és ezt mondja neki: Barátom, adj nekem kölcsön három kenyeret, 6 mert útról érkezett egy barátom, és nincs mit elébe tegyek 7 – és az így válaszolna belülről: Hagyjál békén! Az ajtó már be van zárva, és velem együtt gyermekeim is ágyban vannak, nem kelhetek fel, hogy adjak neked. 8 Mondom nektek, ha nem is kelne fel, és nem is adna neki azért, mert a

barátja, tolakodása miatt fel fog kelni, és megadja neki, amire szüksége van. 9 Én is azt mondom nektek: kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyittatik nektek. 10 Mert mindaz, aki kér, kap, aki keres, talál, és aki zörget, annak megnyittatik. 11 Melyik apa az közölet, aki fiának kígyót ad, amikor az halat kér tőle, 12 vagy amikor tojást kér, skorpiót ad neki? 13 **Ha tehát ti gonosz létekre tudtok gyermekeiteknek jó ajándékokat adni, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle.** 14 Egyszer Jézus egy néma ördögöt üzött ki, és amikor kiment az ördög, megszólalt a néma. A sokaság pedig elcsodálkozott. 15 Néhányan közülük azonban így szóltak: Belzebubbal, az ördögök fejedelmével üzi ki az ördögöket. 16 Mások pedig kísértették, és mennyei jelt követeltek tőle. 17 Ő azonban ismerve gondolataikat, ezt mondta nekik: **Minden ország, amely meghasonlik önmagával, elpusztul, és ház házra omlik.** 18 **Ha a Sátán is meghasonlik önmagával, miképpen maradhat fenn az országa? Ti azt mondjátok, hogy én Belzebubbal üzöm ki az ördögöket.** 19 **De ha én Belzebubbal üzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok kivel üzik ki azokat? Ezért ők lesznek a bíraitok.** 20 **Ha viszont én Isten ujjával üzöm ki az ördögöket, akkor bizony elérkezett hozzátok az Isten országa.** 21 Amikor az erős ember fegyverrel őrzi a maga házát, biztonságban van a vagyona. 22 De ha nála erősebb tör ellene, és legyőzi őt, akkor elveszi fegyverzetét, amelyben bízott, és szétszítja a zsákmányt.

23 Aki nincs velem, az ellenem van, és aki nem velem gyűjt, az tékozol.

ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

Mk 9, 40 23

Aki nincs ellenünk, az velünk van.

ὅς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστίν.

24 Amikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélküli helyeken bolyong nyugalmat keresve, és ha nem talál, akkor így szól: Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem. 25 És amikor odaér, kisöpörve és felékesítve találja. 26 Akkor elmegy, vesz maga mellé még másik hét, magánál is gonoszabb lelket, bemennek és ott laknak; és végül ennek az embernek az állapota rosszabb lesz, mint azelőtt volt.

27 Amikor ezt mondta, a sokaságból egy asszony hangosan így szólt hozzá: Boldog az anyaméh, amely téged hordozott, és boldog az emlő, amely téged táplált! 28 Erre ő így felelt: **De még boldogabbak azok, akik hallgatják az Isten beszédét, és megtartják.**

αὐτὸς δὲ εἶπεν ¹ Μενοῦν ¹ μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.

φυλάσσοντες. – megtartók; φυλάσσω virraszt, őrködik; megőriz/-tart, tiszteletben tart

29 Amikor pedig egyre nagyobb sokaság gyülekezett hozzá, ő így kezdett beszélni: **Ez a nemzedék gonosz nemzedék: jelt követel, de nem adatik neki más jel, mint Jónás próféta jele.** 30 **Mert amiképpen Jónás jel volt a niniveiek számára, úgy lesz az Emberfia is jellé ennek a nemzedéknek.** 31 Dél királynője feltámad majd az ítéletkor e nemzedék férfijaival együtt, és elítéli őket, mert ő eljött a föld végső határáról, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét, de íme, nagyobb van itt Salamonnál. 32 Ninive lakói feltámadnak az ítéletkor ezzel a nemzedékkel, és elítélik, mert ők megtértek Jónás prédikálására, de íme, nagyobb van itt Jónásnál.

33 Aki lámpást gyújt, nem teszi rejtett helyre, sem véka alá, hanem a lámpatartóra, hogy a belépők lássák a világosságot.

Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τίθησιν οὐδὲ ¹ ὑπὸ ¹ τὸν ¹ μόδιον ¹ ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φῶς βλέπωσιν

34 A test lámpása a szem. Ha a szemed tiszta, az egész tested világos, de ha gonosz, a tested is sötét.

Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ¹ ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου ῥωτινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου ῥκοτινόν.

35 Vigyázz tehát, hogy a benned levő világosság sötétséggé ne legyen

σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν

36 Ha tehát az egész tested világos, és nincsen benne semmi sötétség, akkor olyan világos lesz az egész, mint amikor a lámpás megvilágít téged a fényével.

εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον ῥωτινόν, μὴ ἔχον μέρος τι ῥκοτινόν, ἔσται ῥωτινόν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζει σε

37 Amikor ezekről beszélt, egy farizeus arra kérte őt, hogy ebédeljen nála. Jézus bement, és asztalhoz telepedett. 38 A farizeus pedig elcsodálkozott, amikor látta, hogy ebéd előtt nem mosdott meg. **39 Az Úr azonban ezt mondta neki:**

Ti farizeusok a pohár és a tál külsejét megtisztítjátok, de belül telve vagytok rablásvággyal és gonoszsággal.

40 Esztelenek! Aki megalkotta a külsőt, nem az alkotta-e meg a belsőt is? 41 Azt adjátok oda alamizsnául, ami belül van, és minden tiszta lesz nektek. 42 De jaj nektek, farizeusok, mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és minden veteményből, de elhanyagoljátok az igazságos ítéletet és az Isten szeretetét, pedig ezeket kellene cselekedni és amazokat sem elhanyagolni!

43 Jaj nektek, farizeusok, mert szeretitek a főhelyet a zsinagógában és a köszöntéseket a tereken!

44 Jaj nektek, mert **olyanok vagytok, mint a jeltelen sírok: az emberek** mit sem sejtve járnak felettük!

45 Ekkor megszólalt egy törvénytudó, és ezt mondta neki: **Mester, amikor ezt mondod, minket is megsértesz.**

46 De ő így válaszolt: Jaj nektek is, törvénytudók, mert megterhelitek az embereket elhordozhatatlan terhekkkel, de magatok egyetlen ujjal sem érintitek azokat!

47 Jaj nektek, mert síremlékeket építetek a prófétáknak, **PEDIG ATYÁITOK TIPOLOGIA** ölték meg őket!

48 Tehát egyetértetek atyáitok tetteivel, és helyeslitek azokat, hiszen azok megölték őket, ti pedig síremlékeiket építitek. 49 Ezért mondta az Isten bölcsessége is: Küldök hozzájuk prófétákat és apostolokat, és közülük némelyeket megölnék, másokat pedig üldöznek, 50 hogy számot adjon ez a nemzedék minden próféta véérért, amelyet kiontottak a világ kezdete óta, 51 Ábel véretől Zekarjá véréig, akit az áldozati oltár és a templom között ölték meg. Bizony mondom nektek, számot kell adnia ennek a nemzedéknek.

52 Jaj nektek, törvénytudók, mert elvettétek az ismeret kulcsát: ti nem mentek be, és azokat is megakadályoztátok, akik be akarnak menni!

οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθατε ¹ καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.

Vö. Mt 23, 13

Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárjátok a mennyek országát az emberek előtt: ti magatok nem mentek be, és azokat sem engeditek be, akik be akarnak menni.

Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, ¹ οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.

53 Amikor kiment onnan, az írástudók és a farizeusok hevesen támadni és mindenféléről faggatni kezdték őt,

54 és csak azt lesték, hogy beszédében valamin rajtakaphassák.

Lk 12

1 Miközben megszámlálhatatlan sokaság gyűlt össze, úgyhogy majd letaposták egymást, beszélni kezdett, de először csak a tanítványaihoz: Óvakodjatok a farizeusok kovászatától, vagyis a képmutatástól!

2 Nincsen olyan rejtett dolog, amely le ne lepleződnék, és olyan titok, amely ki ne tudódna.

Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ¹ ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, ¹ καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται.

3 Ezért tehát amit a sötétségben mondatok, azt napvilágnál fogják hallani, és amit fülbe súgva mondatok a belső szobában, azt a háztetőkről fogják hirdetni. 4 Neknek, barátaimnak mondom: Ne féljete azoktól, akik megölik a testet, de azután többé nem árthatnak. 5 Megmondom nektek, **kitől féljete: attól féljete, akinek azonfelül, hogy megöl, arra is van hatalma, hogy a gyehennára vessen.** Bizony mondom nektek: tőle féljete! 6 Ugye, öt verebet adnak két fillérért, de Isten egyről sem feledkezik meg közülük. 7 Neknek pedig még a hajatok szála is mind számon van tartva. Ne féljete, ti sok verébnél értékesebbek vagytok!

HAMLET

8 Mondom nektek: **ha valaki vallást tesz rólam az emberek előtt, az Emberfia is vallást tesz arról az Isten angyalai előtt.**

Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ᾿ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ·

9 Aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom az Isten angyalai előtt. 10 Ha valaki az Emberfia ellen szól valamit, annak megbocsáttatik, de aki a Szentlelket káromolja, annak nem bocsáttatik meg. 11 Amikor a zsinagógákba, a hatóság és a felsőbbség

elé hurcolnak titeket, ne aggódjatok amiatt, hogyan vagy mivel védekezzetek, vagy mit mondjatok, 12 mert a Szentlélek abban az órában megtanít majd titeket arra, amit mondanotok kell.

13 A sokaságból így szólt hozzá valaki: Mester, mondd meg a testvéremnek, hogy ossza meg velem az örökséget! 14 De ő így válaszolt: Ember, ki tett engem bíróná fölöttetek, hogy megosszam az örökséget? 15 Azután ezt mondta nekik: **Vigyázzatok, és őrizzétek minden kapzsiságtól, mert ha bőségben él is valaki, életét akkor sem a vagyona tartja meg.**

Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ.

**πλεονεξία, -ς - nyereségvágy, kapzsiság
telhetetlenség (KG), covetousness (Ty)
ὑπαρχόντων - vagyon**

16 Aztán példázatot mondott nekik: Egy gazdag embernek bő termést hozott a földje. 17 Így gondolkozott magában: Mit tegyek? Nincs hova betakarítanom a termésemet. 18 Majd így szólt: Ezt teszem: lebontom a csüremeimet, nagyobbakat építek, oda gyűjtöm be minden gabonámat és javamat, 19 és ezt mondom a lelkemnek: Én lelkem, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál!

20 Isten azonban azt mondta neki

Bolond, még ez éjjel elkérlik tőled a lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál?

εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός ¹ Ἄφρων, ¹ ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου αἰτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἡ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται;

**ἄφρων, -ον - megdölgő, oktalan
ἡτοίμασας, - készítettél, étoumázω – készít**

21 Így jár az, aki magának gyűjt, és nem Isten szerint gazdag.

[Οὕτως ¹ ὁ θησαυρίζων αὐτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν.]

22 Tanítványaihoz pedig így szólt: Ezért mondom nektek: ne aggódjatok életetekért, hogy mit egyetek, se testetekért, hogy mibe öltözködjetek, 23 mert több az élet a tápláléknál, és a test a ruháznál. 24 Nézzétek meg a hollókat: nem vetnek, nem is aratnak, nincsen kamrájuk, sem csűrük, Isten mégis táplálja őket. Mennyivel értékesebbek vagytok ti a madaraknál! 25 De aggodásával ki tudná közületek meghosszabbítani életét csak egy perccel is? 26 Ha tehát a legcsekélyebbre sem vagytok képesek, miért aggódtok a többi miatt? 27 **Nézzétek a liliumokat, miként növekednek: nem fáradoznak, nem is fonnak, de mondom nektek, hogy Salamon teljes dicsőségében sem öltözött úgy, mint ezek közül bármelyik.** 28 Ha pedig a mező fűvét, amely ma van, és holnap a kemencébe vetik, Isten így öltözteti, mennyivel inkább titeket, kicsinyhitűek! 29 Ti se kérdezzétek tehát, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, és ne nyugtalankodjatok! 30 Mert ilyesmikért a világ pogányai törnek magukat, a ti Atyátok pedig tudja, hogy szükségetek van ezekre.

31 Inkább keressétek az ő országát, és ezek ráadásként megadatnak majd nektek.

πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ταῦτα προστεθήσεται ¹ ὑμῖν.

32 Ne félj, te kicsiny nyáj, mert úgy tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot! 33 Adjátok el vagyonotokat, és adjátok alamizsnául, szerezzetek magatoknak el nem avuló

erszényeket, el nem fogyó kincset a mennyben, ahol a tolvaj nem férkőzhet hozzá, a moly sem emészti meg.

34 Mert ahol a ti kincsetek van, ott lesz a ti szívetek is.

ὅπου γάρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται.

Jézus eljövetelének kiszámíthatatlansága

35 Legyen derekatok felövezve, és lámpásokat meggyújtva. 36 Ti pedig legyetek hasonlók az olyan emberekhez, akik várják, mikor tér vissza uruk a menyegzőről, hogy amikor megérkezik és zörget, azonnal ajtót nyithassanak neki. 37 Boldogok azok a szolgák, akiket ébren talál az uruk, amikor megérkezik. Bizony mondom nektek, hogy felövezi magát, asztalhoz ülteti őket, odamegy, és felszolgál nekik. 38 És ha éjfélkor vagy ha éjfél után érkezik is meg, és virrasztva találja őket: boldogok azok a szolgák! 39 Gondoljatok arra, ha tudná a ház ura, hogy melyik órában jön a tolvaj, nem hagyná, hogy betörjön a házába.

40 Ti is legyetek készen, mert abban az órában jön el az Emberfia, amelyikben nem is gondoljátok!

καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

ἔτοιμος, -η, -ον - 1) kész, elkészül HAMLET: READINESS IS ALL.

41 Péter ekkor megkérdezte: Uram, nekünk mondd ezt a példázatot, vagy mindenkinek? 42 Az Úr így válaszolt: Ki tehát a hű és okos sáfár, akit az úr a szolgálai fölé rendel, hogy idejében kiadja élelmüket? 43 Boldog az a szolga, akit ilyen munkában talál az úr, amikor megérkezik! 44 Bizony mondom nektek, hogy az egész vagyona fölé rendeli őt. 45 Ha pedig ezt mondaná szívében az a szolga: Késik az én uram – és kezdené verni a szolgálát és szolgálóleányokat, elkezdene enni, inni és részegeskedni; 46 azon a napon jön meg annak a szolgának az ura, amelyen nem várja, és abban az órában, amelyben nem gondolja: kettévágatja, és a hűtlenek sorsára juttatja. 47 Az a szolga, aki ismerte ura akaratát, és nem teljesítette azt, vagy nem cselekedett akarata szerint, sok verést kap; 48 aki viszont nem ismerte ura akaratát, és úgy cselekedett verést érdemlő dolgokat, az kevés verést kap.

Akinek sokat adtak, attól sokat kívánnak, és akire sokat bíztak, attól többet kérnek számon.

παντὶ ¹ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο ¹ πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν ¹ αὐτόν.

**ζητηθήσεται – követeltetik, ζητέω v. ζητῶ - keres, kíván, törekszik
παρέθεντο ¹ - bíztak, παρατίθημι - 1) vki mellé, elé, közelébe helyez;
περισσότερος, -ον - sokkal több**

49 Azért jöttem, hogy tüzet bocsássak a földre, és mennyire szeretném, ha már lángolna!

Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη;

50 Keresztséggel kell azonban még megkereszteltetnem, és mennyire gyötrődöm, míg ez végbe nem megy!

(DE HÁT MÁR MEGKERESZTELKEDETT JÉZUS! (FT) DE PRÖHLE (218) SZERINT A KERESZTSÉG A MÁRTÍRIUM VÖ Mk 10, 38kk: Zebedeus fiainak: 9Ők pedig így feleltek neki: Meg tudjuk tenni. Jézus ezt mondta nekik: Azt a poharat, amelyből én iszom, kiisszátok, és azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem,

megkeresztelkedtek, S) és mennyire gyötrődöm, míg ez végbe nem megy! A KERESZTSÉG TEHÁT ITT ÉS MK 10-BEN METAFORA!!

51 Azt gondoljátok, azért jöttem, hogy békességet hozzak a földre?

δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ;

Mondom nektek: semmiképpen, hanem inkább meghasonlást.

οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν

διαμερισμός, -οῦ - megosztás Főnévként csak itt, igeként többször

52 Mert mostantól fogva, ha öten lesznek egy családban, meghasonlik három a kettővel, és kettő a hárommal.

**ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι,
τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν,**

διαμεμερισμένοι, - megosztottak διαμερίζω - 1)

53 Meghasonlik az apa a fiával, és a fiú az apjával, az anya a leányával, és a leány az anyjával, az anyós a menyével, és a meny az anyósával.

**διαμερισθήσονται ¹ πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ
ἐπὶ ¹ * θυγατέρα καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα, πενθερὰ ἐπὶ
τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν.**

54 Azután szólt a sokasághoz is: Amikor látjátok, hogy felhő támad nyugatról, mindjárt azt mondjátok, hogy eső jön, és úgy lesz. 55 Amikor pedig déli szél fúj, azt mondjátok, hogy hőség jön, és úgy lesz.

56 Képmutatók, a föld és az ég jelenségeit felismeritek, e mostani időt miért nem tudjátok felismerni?

**ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε
δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον πῶς οὐκ οἴδατε δοκιμάζειν**

πρόσωπον= arc, δοκιμάζειν, - vizsgálni ; δοκιμάζω - 1. megvizsgál

57 De miért nem ítéletek meg magatoktól is, hogy mi a helyes?

Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον;

58 Amikor ellenfeleddel az előljáró elé mégy, még útközben igyekezz megegyezni vele, nehogy a bíró elé hurcoljon, és a bíró átadjon a börtönőrnek, a börtönőr pedig tömlöcbe vessen téged. 59 Mondom neked, nem jössz ki onnan addig, amíg meg nem adod az utolsó fillért is.

Lk 13

1 Abban az időben néhányan hírt hoztak neki azokról a galileaiakról, akiknek a vérét Pilátus az áldozati állataik vérével elegyítette. 2 Jézus megszólalt, és ezt mondta nekik: Azt **gondoljátok**, hogy ezek a galileai emberek **bűnösebbek voltak a többi galileainál**, mivel ezeket kellett elszenvedniük? 3 Nem! Sőt azt mondom nektek, ha meg nem tértek, mindnyájan **hasonlóképpen elvesztek**. 4 Vagy azt gondoljátok, hogy az a tizennyolc, akire rádólt a torony Siloámnál, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik?

katolikus:

5 Nem! Sőt azt mondom nektek, ha meg nem tértek, mindnyájan ugyanúgy elvesztek.

5 Mondom nektek: nem! De ha nem **tartotok bűnbánatot**, éppúgy elvesztek ti is mindnyájan.”

AGIT PENITETIAM – VÖ. TYNDALE:

A KÜLÖNBSÉG A KATOLIUS (KÖZÉPKORI) KONVERZIÓ (BŰNBÁNATI CSELEKEDETEK, RÓZSEFÜZÉR, MIATYÁNKOK, ÜDVÖZLÉGYEK, SZEGÉNYEK TÁMOGATÁSA) ÉS A REFORMÁTORI KONVERZIÓ (A SZÍV RADIKÁLIS MEGVÁLTOZÁSA, A HIT ÉS NEM A CSELEKEDETEK ÁLTALI MEGIGAZULÁS KÖZÖTT!)

A KATOLIKUSOK EGYEDÜL STL FORDÍT „MEG NEM TÉRTEK”-ET!!!

TYND KJV: REPENT. DE EZ JELENT MEGTÉRÉST IS ÉS NEM AGIT PENITENTIAM”

6 Azután ezt a példázatot mondta: Egy embernek volt egy fügefája a szőlőjében, és kiment, hogy gyümölcsöt keressen rajta, de nem talált. 7 Azt mondta a vincellérnek: Íme, három éve, hogy idejárok gyümölcsöt keresni ezen a fügefán, de nem találok. Vágd ki, miért foglalja a földet hiába? 8 De az így válaszolt neki: Uram, hagyd meg még ebben az évben, míg körülásom és megtrágyázom, 9 hátha terem jövőre, ha pedig nem, akkor vágd ki! 10 Egyszer valamelyik zsinagógában tanított szombaton. 11 Íme, volt ott egy asszony, **akiben betegség lelke lakott tizennyolc éve, és annyira meggörnyedt, hogy egyáltalán nem volt képes felegyenesedni.** 12 Amikor Jézus meglátta őt, előszólította, és ezt mondta neki: Asszony, megszabadultál betegségedből. 13 És rátette a kezét, mire ő nyomban felegyenesedett, és dicsőítette az Istent. 14 A zsinagógai előjáró azonban megharagudott, hogy **szombaton gyógyított Jézus, és így szólt a sokasághoz:** Hat nap van, amelyen munkálkodni kell, azokon jöjjetek gyógyíttatni magatokat, és ne szombaton! 15 Az Úr így válaszolt neki: Képmutatók, vajon szombaton nem oldja-e el mindegyikőtök a maga ökrét vagy szamarát a jászoltól, és nem vezeti-e ki itatni? 16 Hát Ábrahámnak ezt a leányát, akit tizennyolc éve megkötözött a Sátán, nem kellett-e feloldani ebből a kötelékből szombaton? 17 Amikor ezt mondta, ellenfelei mindnyájan megszégyenültek, de az egész sokaság örült mindazoknak a csodáknak, amelyeket ő vitt véghez.

18 Azután így szólt Jézus: Mihez hasonló az Isten országa, és mihez hasonlítsam? 19 Hasonló **a mustármaghoz**, amelyet fogott egy ember, és elvetett a kertjében, az pedig felnövekedett, és fává lett, úgyhogy az égi madarak fészket raktak ágai között. 20 Majd ismét szólt: Mihez hasonlítsam az Isten országát? 21 Hasonló a **kovászhoz**, amelyet fogott egy asszony, és belekevert három mérce lisztbe, míg végül az egész megkelt.

22 Amikor Jeruzsálem felé tartott, városról városra és faluról falura haladva mindenütt tanított. 23 Valaki ezt kérdezte tőle:

Uram, kevesen vannak-e, akik üdvözülnek?

Κύριε, ¹ εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;

Ő így felelt nekik: 24 Igyekeztek bemenni a szoros kapun, mert mondom nektek, hogy sokan akarnak majd bemenni, de nem tudnak. 25 Amikor már felkelt a ház ura, és bezárta az ajtót, megálltok kívül, és zörgetni kezdtek az ajtón, és így szóltok: Uram, nyiss ajtót nekünk! De ő így válaszol nektek: Nem tudom, honnan valók vagytok. 26 Akkor kezditek majd mondani: Előtted ettünk és ittunk, és az utcáinkon tanítottál. 27 Ő pedig ezt mondja nektek: Nem tudom, honnan valók vagytok, távozzatok tőlem mindnyájan, ti gonosztevők! 28 Ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás, amikor látjátok Ábrahámot, Izsákot, Jákóbot és a prófétákat mind az Isten országában, és hogy ti magatok ki vagytok rekesztve onnan. 29 Akkor eljönnek napkeletről és napnyugatról, északról és délről, és asztalhoz telepednek az Isten országában. **30 És íme, vannak utolsók, akik elsők lesznek, és vannak elsők, akik utolsók lesznek.**

31 Még abban az órában néhány farizeus ment oda hozzá, és így szóltak: Menj, távozz el innen, mert Heródes meg akar ölni.

(MILYEN ÉRDEKES: A FARIZEUSOK MÁSKOR JÉZUS ELLENSÉGEI; MOST AZONBAN ÓVJÁK HERÓDES TERVÉTŐL!)

32 Ő ezt mondta nekik: **Menjete, mondjátok meg annak a rókának:** Íme, ma és holnap ördögöket űzők ki, és gyógyítok, de harmadnap bevégezem küldetésemet. 33 Viszont ma, holnap és a következő napon úton kell lennem, mert nem veszhet el próféta Jeruzsálemen kívül.

34 Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megölöd a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, mint a kotlós a csibéit szárnyai alá, de nem akartátok! 35 Íme, elhagyottá lesz a ti házatok. De mondom nektek, nem láttok addig engem, míg el nem jön az az idő, amikor ezt mondjátok:

Áldott, aki az Úr nevében jön!

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. ¹

Lk 14

Amikor egyszer szombaton bement Jézus a farizeusok egyik vezetőjének a házába ebédelni, azok figyelték őt. 2 Íme, ott egy vízkóros ember került elébe. 3 Ekkor Jézus megkérdezte a törvénytudóktól és a farizeusoktól: Szabad-e szombaton gyógyítani, vagy nem? 4 De ők hallgattak. Erre megérintette a beteget, meggyógyította és elbocsátotta. 5 Hozzájuk pedig így szólt: Ha közületek valakinek a fia vagy ökre szombaton esik a kútba, vajon nem húzza-e ki azonnal? 6 Nem tudtak erre mit felelni. 7 Azután egy példázatot mondott a meghívottaknak, amikor látta, hogyan válogatják a főhelyeket: 8 Ha valaki lakodalomba hív, ne ülj a főhelyre, mert lehet, hogy nálad érdemesebb embert is meghívott. 9 És ha odamegy hozzád, aki meghívott téged is meg őt is, és így szól: Engedd át neki a helyed! – akkor szégyenszemre az utolsó helyre fogsz kerülni. 10 Hanem ha meghívnak, menj el, ülj le az utolsó helyre, hogy amikor jön az, aki meghívott, így szóljon hozzád: Barátom, ülj feljebb! Akkor becsületed lesz minden asztaltársad előtt. 11 Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik. 12 Azután szólt Jézus ahhoz is, aki őt meghívta: Ha ebédet vagy vacsorát készítesz, ne a barátaidat hívd meg, ne is a testvéreidet, a rokonaidat vagy a gazdag szomszédaidat, nehogy viszonzásul ők is meghívjanak téged. 13 Hanem ha vendégséget rendezel, szegényeket, nyomorékokat, sántákat, vakokat hívjál meg, 14 és boldog leszel, mert nincs miből viszonzniuk. Te pedig viszonzásban részesülsz majd az igazak feltámadásakor. 15 Mikor pedig ezt az egyik vendég meghallotta, így szólt hozzá: Boldog az, aki Isten országának vendége. 16 Ő pedig a következőképpen válaszolt:

Egy ember nagy vacsorát készített, és sok vendéget hívott meg. 17 A vacsora órájában elküldte a szolgáját, hogy mondja meg a meghívottaknak: Jöjjetek, mert már minden készen van! 18 De azok egytől egyig mentegetőzni kezdtek. Az első azt üzenté neki: Földet vettem, kénytelen vagyok kimenni, hogy megnézzem. Kérlek, ments ki engem! 19 A másik azt mondta: Öt pár ökröt vettem, megyek, hogy lássam, mit érnek. Kérlek, ments ki engem! 20 Megint egy másik azt mondta: Most nősültem, azért nem mehetek. 21 Amikor visszatért a szolga, jelentette mindezt urának. A ház ura ekkor megharagudott, és ezt mondta szolgájának: Menj ki gyorsan a város útjaira és utcáira, és hozd be ide a szegényeket, a nyomorékokat, a sántákat és a vakokat! 22 A szolga aztán jelentette: Uram, megtörtént, amit parancsoltál, de még van hely. 23 Akkor az úr ezt mondta a szolgájának: Menj el az utakra és a kerítésekhez, és **κἀνἀγκασον εἰσελθεῖν, compelle intrare** **mindenkit**, hogy megteljen a házam. 24 Mert mondom nektek, hogy azok közül, akiket meghívtam, senki sem kóstolja meg a vacsorámat.

Példázatok vagy hasonlatok?

25 Nagy sokaság ment vele, és ő feléjük fordulva így szólt: 26 Ha valaki hozzám jön, de nem gyűlöli meg apját, anyját, feleségét, gyermekeit, testvéreit, sőt még a saját lelkét is, az nem lehet az én tanítványom. **27 Ha valaki nem hordozza a maga keresztjét, és nem jön utánam, az nem lehet az én tanítványom.**

ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής

βαστάζει – viszi, βαστάζω - visz, hordoz

28 Mert ki az közületek, aki tornyot akar építeni, és nem ül le előbb, és nem számítja ki a költséget, hogy telik-e mindenre a befejezésig? 29 Nehogy – miután alapot vetett, de nem tudta befejezni – gúnyolni kezdje mindenki, aki látja, 30 és ezt mondja: Ez az ember építkezni kezdett, de nem tudta befejezni. 31 Vagy ha egy király elmegy, hogy harcba bocsátkozzék egy másik királlyal, vajon nem ül le előbb, és nem tart tanácsot arról, hogy szembeszállhat-e tízezer élén azzal, aki húszezerrel jön ellene? 32 Mert ha nem, akkor követséget küld, amikor az még távol van, és megkérdezi a békefeltételeket. 33 Így tehát, aki közületek nem mond le minden vagyonáról, az nem lehet az én tanítványom. **34 Jó a só, de ha elveszti az ízét, hogyan tudják azt visszaadni?** 35 Sem a földre, sem a trágyadombra nem való: tehát kidobják. Akinek van füle a hallásra, hallja!

Lk 15

Három példázat: Elveszett juh, drahma, Fiú

1 A vámszedők és a bűnösök mindnyájan Jézushoz igyekeztek, hogy hallgassák őt. 2 A farizeusok és az írástudók pedig így zúgolódtak: **Ez bűnösöket fogad magához, és együtt eszik velük.** 3 **Ő ezt a példázatot mondta nekik:**

4 Ha valakinek közületek **száz juha van**, és elveszít közülük egyet, vajon nem hagyja-e ott a kilencvenkilencet a pusztában, és nem megy-e addig az elveszett után, amíg meg nem találja? 5 És ha megtalálta, felveszi a vállára örömeiben, 6 hazamegy, összehívja barátait és szomszédait, majd így szól hozzájuk: Örüljetek velem, mert megtaláltam az elveszett juhomat. **7 Mondom nektek, hogy ugyanígy egyetlen megtérő bűnös miatt nagyobb öröm lesz a mennyben, mint kilencvenkilenc igaz miatt, akiknek nincs szüksége megtérésre.**

ELVESZETT DRACHMA

8 Vagy ha egy asszonynak tíz drahmája van, és elveszít egy drahmát, vajon nem gyűjt-e lámpást, nem söpri-e ki a házát, és nem keresi-e gondosan, míg meg nem találja? 9 Ha pedig megtalálta, összehívja barátnőit és szomszédasszonyait, és így szól: Örüljetek velem, mert megtaláltam a drahmát, amelyet elvesztettem.

10 Mondom nektek, így fognak örülni az Isten angyalai egyetlen megtérő bűnösnek.

οὕτως, λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

11 Azután így folytatta: **Egy embernek volt két fia.** 12 A fiatalabb ezt mondta az apjának: Atyám, add ki nekem a vagyon rám eső részét! Ő pedig megosztotta közöttük a vagyont. 13 Néhány nap múlva a fiatalabb fiú összeszedett mindent, elköltözött egy távoli vidékre, és ott eltékozolta a vagyonát, mert kicsapongó életet élt. 14 Miután elköltötte mindenét, nagy éhínség támadt azon a vidéken, úgyhogy nélkülözni kezdett. 15 Ekkor elment, és elszegődött annak a vidéknek egyik polgárához, aki kiküldte őt a földjeire disznókat legeltetni. 16 Ő pedig szívesen jóllakott volna akár azzal az eleséggel is, amit a disznók ettek, de senki sem adott neki.

17 Ekkor magába szállt,

εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν

VULG in se autem reversus

VIZS Es mikoron magába tért volna, monda

KI 17 Magába szállván tehát,

RÚF Magába szállt **magyarul mindegyik: „magába szállt” kivéve efo:**

EFO 17 Végül belátta, hogy mennyire ostoba volt

Egyedül EFO (Szűcs Z. eredeti)

Luth: 17 **DA schlug er in sich /**

Tyn 1-2, KJV 17 he came to himself/

és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok! 18 Útra kelek, elmegyek apámhoz, és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. 19 Nem vagyok többé méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek, tégy engem olyanná, mint béreseid közül egy. 20 És útra kelve el is ment az apjához. Még távol volt, **amikor apja meglátta őt, megszánta, elébe futott, nyakába borult, és megcsókolta őt.** 21 A fiú ekkor így szólt hozzá: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened, és nem vagyok méltó arra, hogy fiadnak nevezzenek. 22 Az apa viszont ezt mondta szolgálainak: Hozzátok ki hamar a legszebb ruhát, és adjátok rá, húzzatok gyűrűt az ujjára és sarut a lábára! 23 Hozzátok a hízott borjút, és vágjátok le! Együnk, és vigadjunk,

24 mert ez az én fiam meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.

ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν,

ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὗρέθη.

ἀνέζησεν, - föléledt, ἀναζάω – föléled

ἀπολωλὼς – elveszve; ἀπόλλυμι - 1. elveszít,

És vigadozni kezdtek. 25 Az idősebb fiú pedig a mezőn volt, és amikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot. 26 Előhívott egy szolgát, és megtudakolta tőle, hogy mi történt. 27 A szolga így felelt: A testvéred jött meg, és apád levágatta a hízott borjút, mivel egészségben visszakapta őt. 28 Ekkor az megharagudott, és nem akart bemenni. De az apja kijött, és kérlelte őt. 29 Ő azonban ezt mondta az apjának: Látod, hány esztendeje szolgálom neked, soha nem szegtem meg parancsodat, de te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal. 30 Amikor pedig megjött ez a te fiad, aki parázna nőkkel tékozolta el vagyonodat, levágattad neki a hízott borjút. 31 Ő azonban ezt mondta neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied. 32 Vigadnod és örülnöd kellene, hogy ez a te testvéred meghalt és feltámadott, elveszett és megtaláltatott.

Lk 16

1 Majd szólt Jézus a tanítványaihoz is: Volt egy gazdag ember, akinek volt egy sáfára. Ezt bevádolták nála, hogy eltékozolja a vagyonát. 2 Ezért előhívatta őt, és így szólt hozzá: Mit hallok rólad? Adj számot a sáfárságodról, mert nem lehetsz többé sáfár. 3 Erre a sáfár így gondolkozott magában: Mit tegyek, ha uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem bírok, koldulni szégyellek. 4 Tudom már, mit tegyek, hogy amikor elmozdítanak a sáfárságból, legyen, aki befogadjon a házába. 5 Egyenként magához hívatta urának minden adósát, és megkérdezte az elsőtől: Mennyivel tartozol az én uramnak? 6 Az így felelt: Száz korsó olajjal. Erre azt mondta neki: Vedd az írásodat, ülj le gyorsan, és írd ötvenet! 7 Azután a másiktól is megkérdezte: Te mennyivel tartozol? Az így válaszolt: Száz kórus búzával. Erre így szólt hozzá: Vedd az írásodat, és írd nyolcvanot! 8 **Az ura pedig megdicsérte a hamis sáfárt, hogy okosan cselekedett, mert e világ fiai a maguk nemében okosabbak, mint a világosság fiai.** 9 **Én is mondom nektek: szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonnal, hogy amikor elfogy, befogadjanak titeket az örök hajlékokba.** 10 **Aki hű a kevesen, a sokon is hű az, és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.** 11 **Ha tehát a hamis mammonon nem voltatok hűségesek, ki bízna rátok az igazit?** 12 **És ha a másén nem voltatok hűek, ki adja oda nektek azt, ami a tietek?**

13 Egy szolga sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται ἑνὶ κυρίῳ δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

οἰκέτης – szolga

ἀνθέξεται – ragaszkodik; ἀντέχω - (A.) kitart

καταφρονήσει. – megveti; καταφρονέω - megvet, lenéz, méltatlannak tart

14 Hallották mindezt a farizeusok is, akik pénzsóváarak voltak, és kigúnyolták őt.

Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, ¹ καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν.

ὑπάρχοντες, ¹ - lévén, ὑπάρχω - 1) (verb.) létezik, (jelen) van,

ἐξεμυκτήριζον – gúnyolták, ἐκμυκτηρίζω - gúnyolódik, kinevet vkit

15 Ő pedig ezt mondta nekik: Ti igazaknak tartjátok magatokat az emberek előtt, de Isten ismeri a szíveteket. Mert ami az emberek előtt magasztos, Isten előtt utálatos.

καὶ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Ὑμεῖς ¹ ἐστὲ ¹ οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

16 A törvényt és a prófétákat Jánosig hirdették, azóta Isten országát hirdetik, és mindenki erőnek erejével törekszik felé.

Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. βιάζεται. - erővel tör előre biázω - 1) erőt alkalmaz; 2) erőszakot használ; 3) (P) erőszakot szenved

17 De hamarabb elmúlik az ég és a föld, mint hogy a törvényből egyetlen vessző is elveszne. **Εὐκοπώτερον ¹ δέ ἐστὶν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν ῥακίδα πεσεῖν.**

Εὐκοπώτερον ¹ - könnyebb εὐκοπώτερος, -α, -ον – egyszerű πεσεῖν. – elbukjon; πίπτω - leesik, ledől,

18 Aki elbocsátja feleségét, és mást vesz el, házasságtörő, és aki férjétől elbocsátott asszonyt vesz el, szintén házasságtörő.

GAZDAG ÉS LÁZÁR

Ez is elbeszélés, fiktív történet (Jézus használhatott fiktív elbeszélést, a próféták nem? Ld. Jónás..)

19 Volt egy gazdag ember, aki bíborba és patyolatba öltözött, és nap mint nap fényes lakomát rendezett. 20 Egy Lázár nevű koldus ott feküdt a kapuja előtt, fekélyekkel tele, 21 és azt kívánta, hogy bárcsak jóllakhatna a gazdag asztaláról lehulló morzsákkal, de csak a kuttyák jöttek hozzá, és nyaldosták a sebeit. 22 Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és felvitték az angyalok Ábrahám kebelére. Meghalt a gazdag is, és eltemették. 23 Amint ez a pokolban kínok között gyötrődve felemelte a tekintetét, látta távolról Ábrahámot és kebelén Lázárt. 24 Ekkor felkiáltott: Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy ujjá hegyét mártsa vízbe, és azzal hűsítse nyelvemet, mert igen gyötrődöm e lángban. 25 De Ábrahám így válaszolt: Fiam, jusson eszedbe, hogy te megkaptad javaidat életedben, éppen úgy, mint Lázár a rosszat. Ő most itt vigasztalódik, te pedig gyötrődsz. 26 Ezenfelül még közöttünk és közöttetek nagy szakadék is tátong, hogy akik innen át akarnak menni hozzátok, ne mehessenek, se onnan ide át ne jöhessen senki. 27 Ő pedig így szólt: Akkor arra kérlek, atyám, hogy küldd el őt apám házához, 28 mert van öt testvérem, beszéljen a lelkükre, nehogy ők is ide kerüljenek, a gyötrelem helyére. 29 Ábrahám így válaszolt: Van Mózesük, és vannak prófétáik, hallgassanak azokra! 30 Ő pedig ezt mondta: Nem úgy, atyám, Ábrahám, hanem ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, akkor megtérnek. 31 Ábrahám ezt felelte: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül.

Lk 17

1Jézus így szólt a tanítványaihoz: Lehetetlen, hogy **botránkozások ne essenek; de jaj annak, aki által esnek.**

Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ¹ Ἀνένδεκτόν ¹ ἐστὶν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, πλὴν οὐαὶ δι' οὗ ἔρχεται

2 Jobb annak, ha malomkövet kötnek a nyakába, és a tengerbe vetik, mintsem egyet is megbotránkoztasson e kicsinyek közül.

λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν τούτων ἓνα.

3 Vigyázzatok magatokra! Ha (1) vétkezik ellened a testvéred, (2)figyelmeztessd, és ha (3) megbánja, (4) bocsáss meg neki!

Ft „A négy ige evangéliuma”

προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν ¹ ἁμάρτη ὁ ἀδελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ.

ἐπιτίμησον - fedd meg; ἐπιτιμάω - megdorgál, megfedd (akit: + dat.)

ἄφες - bocsáss meg, ἀφίημι - 1) (el)hagy, (el)bocsát, (el)enged, megbocsát;

MÉGIS ELŐBB A BŰNBÁNAT ÉS CSAK UTÁNA A BOCSÁNAT? kérdés: lehetséges-e bűnbánat nélkül bűnbocsánat? HOL VAN A GRATIA PREVENIENS?

1.VÉTKEZÉS ἁμαρτία, ἁμάρτη - vétkezik

2. FEDDÉS ἐπιτιμία, (főnévként csak 2Kor2,6) ἐπιτιμάω (igeként sokszor, de csak a szinopitikusoknál)

3. BŰNBÁNAT μετάνοια, μετανοέω v. μετανοῶ - 1. elméjét, gondolkodását megváltoztatja; 2. jó útra tér, megtér; 3. (utólag) belát vmit, megbán vmit, bűnbánatot tart

Fontos: csak Víz, károliak, ME, RS „megtérés”; a katolikusok és az újabb protestánsok is csak „megbánás” / „megbánja”

4. BŰNBOCSÁNAT ἀφίημι - 1) (el)hagy

ἄφες - bocsáss meg, ἀφίημι - 1) (el)hagy, (el)bocsát, (el)enged, megbocsát;

ÉRDEKES: „BŰNBOCSÁNAT” MINT FŐNÉV, TEHÁT ELVONT FOGALOM NINCS AZ ÚSZ-BEN, CSAK IGEKÉNT; A „FEDDÉS” IS CSAK EGYSZER, TEHÁT BIBLIA NEM SZERETI A TÚL ELVONT FOGALMAKAT PERSZE BŰN, MEGTÉRÉS EZEK VANNAK SOKSZOR FŐNÉVKÉNT IS

A TÖRVÉNY ÉS AZ EVANGÉLIUM

4 És ha naponta hétszer vétkezik ellened, és hétszer visszatér hozzád ezt mondva: Megbántam – akkor is bocsáss meg neki!

καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ λέγων Μετανοῶ, ¹ ἀφήσεις αὐτῷ.

5 Az apostolok így szóltak az Úrhoz: Növelj a hitünket!

Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ Πρόσθες ἡμῖν πίστιν.

Πρόσθες ¹ - növelj meg

προστίθημι - (A.) 1. folytat, ismét, újra csinál 2. elvesz, elvon, eltávolít, megdönt 3. hozzáad, megnövel 4. átad, átszállít 5. ad, adományoz, bőségesen visszaad 6. kiró, rárag (vkire vmit) 7. tulajdonít vagy betud vkinek vmit 8. hozzáad (túl azon, amit kapott), növel, gyarapít (M.) 1. egyetért vkivel 2. hozzájárulását adja, egyetért vmivel 3. tárítja magát

vmihez vagy vkihez 4. csatolja magát vmihez vagy vkihez 5. nyer, hasznot húz, növekszik, kibővül 6. magára vagy másokra zúdítt, hoz

6 Az Úr ezt válaszolta: Ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és így szólnátok ehhez a vadfügefához: Szakadj ki gyökerestől, és gyökerezz meg a tengerben – az engedelmeskedne nektek.

7 Ki az közületek, aki ezt mondja szolgájának, amikor az szántás vagy legeltetés után megjön a mezőről: Jöjj ide hamar, és ülj az asztalhoz! **8** Nem azt mondja-e inkább neki: Készíts nekem valami vacsorára valót, övezd fel magadat, és szolgálj fel nekem, míg eszem és iszom, te majd azután egyél és igyál! **9** Vajon megköszöni annak a szolgának, hogy teljesítette, amit parancsolt neki?

10 Azért tehát ti is, ha teljesítettétek mindazt, amit parancsoltak nektek, mondjátok ezt: Haszontalan szolgák vagyunk, azt tettük, ami kötelességünk volt.

οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι Δοῦλοι ¹ ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὃ ὀφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

**διαταχθέντα – megparancsoltakat; διατάσσω – 1. rendelkezik, parancsol
ἀχρεῖοί - haszontalanok; ἀχρεῖος, -ov – semmirekellő, haszontalan**

11 Amikor Jézus úton volt Jeruzsálem felé, Samária és Galilea között haladt át. **12** Amint beért egy faluba, szembejött vele **tíz leprás férfi, akik távol megálltak, 13 és kiáltozva kérték: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!** **14** Amikor meglátta őket, így szólt hozzájuk: Menjetek el, és mutassátok meg magatokat a papoknak! És amíg odaértek, megtisztultak. **15** Egyikük pedig, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, és fennhangon dicsőítette Istent. **16** Arcra borult Jézus lábánál, és hálát adott neki. Ez pedig samáriai volt. **17** Megszólalt Jézus, és ezt kérdezte: Vajon nem tízen tisztultak-e meg? Hol van a többi kilenc? **18** Nem akadt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen?

19 És ezt mondta az Úr:

Kelj fel és menj el, a hited megtartott téged.

Ἀναστὰς ¹ πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.

20 Amikor a farizeusok megkérdezték tőle, hogy mikor jön el az Isten országa, így válaszolt nekik:

Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν

Ἐπερωτηθεὶς – Megkérdezettvén, ἐπερωτάω v. ἐπερωτῶ - kérdéssel fordul vkihez, megkérdez vkit

παρατηρήσεως, - megfigyelhetőség, παρατήρησις, -έως – megfigyelés VZS, RJ

Az Isten országa nem úgy jön el, hogy az ember azt előre kiszámíthatná.

Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως **21** Azt sem mondhatják: Íme, itt, vagy íme, ott van! Mert az Isten országa közöttetek van!

οὐδὲ ἐροῦσιν ¹ Ἴδου ¹ ὧδε ἢ ¹ Ἐκεῖ· ¹ ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.

παρατηρήσεως, - megfigyelhetőség, παρατήρησις, -έως – megfigyelés; SDA!

22 A tanítványoknak pedig ezt mondta: Jönnék majd napok, amikor szeretnétek akár egyetlenegyét is látni az Emberfiának napjai közül, de nem láttok. **23** Ha ezt mondják majd nektek: **Íme, ott, vagy íme, itt van – ne menjetek oda, és ne fussatok utána!** **24** Mert ahogyan a villám az egész égbolton egyszerre villan fel és fénylik, úgy jön el az Emberfia is az ő napján.

25 Előbb azonban még sokat kell szenvednie és megvettetnie ettől a nemzedéktől. 26 **TIPOLOGIA AZ ÚJAT A RÉGIVEL ÉRTJÜK MEG** És amint Nőé napjaiban történt, úgy lesz az Emberfia napjaiban is: 27 ettek, ittak, házasodtak, férjhez mentek, egészen addig a napig, amíg Nőé be nem ment a bárkába. Azután jött az özönvíz, és elpusztított mindenkit. 28 Éppen úgy lesz, mint ahogy Lót napjaiban történt: ettek, ittak, adtak, vettek, ültettek, építettek; 29 de amely napon Lót kiment Sodomából, tűz és kénkö esett az égből, és elpusztított mindenkit. 30 Ugyanígy lesz azon a napon is, amelyen az Emberfia megjelenik. 31 Aki azon a napon a háztetőn lesz, a holmija pedig a házban, ne jöjjön le, hogy elvigye, és aki a mezőn lesz, az se forduljon vissza! 32 Emlékezzetek Lót feleségére!

33 Aki meg akarja tartani az életét, elveszti, aki pedig elveszti, megtartja azt.

ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι ἀπολέσει αὐτήν, ὅς δ' ἂν ᾠπολέσει ὡογονήσει ¹ αὐτήν.

περιποιήσασθαι – megőrizni; περιποιέομαι - megőriz, megtart,

34 Mondom nektek: azon az éjszakán ketten lesznek egy ágyban, az egyik felvételik, a másik pedig otthagytatik. 35 Két asszony örül együtt, az egyik felvételik, a másik pedig otthagytatik. 36 Ketten lesznek a mezőn, az egyik felvételik, a másik otthagytatik. 37 Azok pedig ezt kérdezték tőle: Hol, Uram? Ő pedig így felelt: Ahol a tetem, oda gyűlnek a saskeselyűk is.

Lk 18

1 Jézus arról is mondott nekik példázatot, hogy mindenkor imádkozniuk kell, és nem szabad belefáradniuk. 2 Így szólt: Az egyik városban volt egy bíró, aki Istent nem félté, az embereket pedig nem becsülte. 3 Élt abban a városban egy özvegyasszony is, aki gyakran elment hozzá, és azt kérte tőle: Szolgáltass nekem igazságot ellenfelemmel szemben! 4 Az egy ideig nem volt rá hajlandó, de azután azt mondta magában: Ha nem is félem az Istent, és az embereket sem becsülöm, 5 mégis mivel terhemre van ez az özvegyasszony, igazságot szolgáltatok neki, hogy ne járjon ide, és ne zaklasson engem vég nélkül. 6 Azután így szólt az Úr: Halljátok, mit mond a hamis bíró! 7 Vajon Isten nem szolgáltat-e igazságot választottainak, akik éjjel-nappal kiáltanak hozzá? És várakoztatja-e őket? 8 Mondom nektek, hogy igazságot szolgáltat nekik hamarosan. **De amikor eljön az Emberfia, vajon talál-e hitet a földön?**

9. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὕρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; Némely elbizakodott embernek, aki igaznak tartotta magát, a többieket pedig lenézte, ezt a példázatot mondta:

10 Két ember ment fel a templomba imádkozni: **az egyik farizeus, a másik vámszedő.** 11 A farizeus megállt, és így imádkozott magában: Istenem, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember: rabló, gonosz, parázna, vagy mint ez a vámszedő is. 12 Böjtölök kétszer egy héten, tizedet adok mindenből, amit szerzek.

13 A vámszedő pedig távol állva, még szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek!

Istenem, légy irgalmas nekem, bűnösnek! (Lk 18,13)

θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

ἰλάσθητί - engeszteltess meg; ἰλάσκομαι - megbékül, kiengesztelődik (vkivel); irgalmaz vkinek

Csia: Óh Isten, engesztelődjél meg irányomban, ki vétkes vagyok

14 Mondom nektek, ez megigazulva ment haza, nem úgy, mint amaz. Mert aki felmagasztalja magát, megaláztatik, aki pedig megalázza magát, felmagasztaltatik.

λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρ' ἐκεῖνον·

κατέβη – lement, καταβαίνω - 1. lemegy,

πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

Csia . 14 Azt mondom nektek, hogy ő megigazulva ment alá házába, inkább, mint amaz. Mert mindenkit meg fognak alázni, aki magát felmagasztalja, de azt, aki megalázza magát, fel fogják magasztalni.”

Érdekes, hogy RÚF meghagyja a szenvedő alakot.

15 Kisgyermeket is vittek hozzá, hogy megérintse őket. Amikor a tanítványok ezt meglátták, rájuk szóltak, 16 Jézus azonban magához hívta őket, és így szólt: Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket, és ne akadályozzátok őket, mert ilyeneké az Isten országa.

ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο [αὐτὰ] ¹ λέγων ¹ Ἄφετε ¹ τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

17 Bizony mondom nektek, aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen nem megy be abba.

ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

18 Akkor egy előkelő ember megkérdezte tőle: Jó Mester, mit tegyek, hogy elnyerjem az örök életet?

Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων ¹ Διδάσκαλε ¹ ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;

κληρονομήσω; ¹ - örökösként megnyerek (majd), κληρονομέω - örököl

19 Jézus ezt válaszolta neki: Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó az egy Istenen kívül. 20 A parancsolatokat tudod: „Ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, tiszteld apádat és anyádat!” 21 Ő pedig így szólt: Mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva. 22 Amikor Jézus ezt hallotta, így szólt hozzá: Még egy fogyatkozásod van: add el minden vagyonodat, oszd szét a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben, azután jöjj, és kövess engem! 23 Az pedig, mikor ezt meghallotta, nagyon elszomorodott, mert igen gazdag volt. 24 Jézus ezt látva, így szólt: Milyen nehezen mennek be a gazdagok az Isten országába! 25 Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába bejutni. 26 Akik pedig ezt hallották, megkérdezték: Akkor ki üdvözülhet? 27 Ő így felelt: Ami lehetetlen az embereknek, az Istennek lehetséges

28 Ekkor így szólt Péter: Íme, mi otthagytunk mindent, és követtünk téged.

Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος ¹ Ἰδοὺ ¹ ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμεν σοι.

29 Ő pedig ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy mindaz, aki elhagyta házáat vagy feleségét, testvéreit, szüleit vagy gyermekeit az Isten országáért,

ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Ἀμὴν ¹ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ¹ ἔστιν ¹ ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφοὺς ἢ γονεῖς ἢ τέκνα ἵνα ἔλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ,

AKI EZT LITERÁLISAN ÉRTELMEZI, AZ SZEKTÁS, RAJONGÓ, MINT A 16. SZÁZADI RADIKÁLISOK.

γονεῖς – szülőket, γονεῖς, -έων - szülők

30 az a sokszorosát kapja vissza *már ebben a világban*, a jövő világban pedig az örök életet.

ὃς οὐχὶ μὴ ἴσως λαβὴ πολλὰ πλεονάζοντα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον.

Érdekes.

ἐν τῷ καιρῷ-t „ebben a világban”.nak fordítja ÚF és RÚF

Katolikuskok: KNV, SZIT, BD: ezen a világon

KG RL CSL ebben az időben

STL- MÁR MOST -ez a legjobb!

31 Azután maga mellé vette a tizenkettőt, és így szólt hozzájuk: Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és beteljesedik mindaz, amit a próféták az Emberfiáról megírtak.

32 Átadják a pogányoknak, kigúnyolják, meggyalázzák, leköpi, 33 és miután megostorozták, megölik, de a harmadik napon feltámad.

34 Ők azonban semmit sem értettek ezekből. Ez a beszéd rejtve maradt előlük, és nem értették meg a mondottakat.

Καὶ ¹ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, ¹ καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, ¹ καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

συνῆκαν, ¹ - fölfogtak, συνήμι - 1) felfog, belát, okul;

35 Történt pedig, amikor Jerikóhoz közeledett, hogy egy vak ült az út mellett, és koldult. 36 Hallotta, hogy sokaság megy el mellette, kérdezősködött, hogy mi az. 37 Megmondták neki, hogy a názáreti Jézus megy arra.

Ekkor így kiáltott fel [a vak]: Jézus, Dávid Fia, könyörülj rajtam! Akik elöl mentek, rászóltak, hogy hallgasson el, de ő annál inkább kiáltozott:

Dávid Fia, könyörülj rajtam!

Ἰησοῦ υἱὲ Δαυεὶδ, ἐλέησόν με.

39 Akik elöl mentek, rászóltak, hogy hallgasson el, de ő annál inkább kiáltozott: Dávid Fia, könyörülj rajtam!

40 Jézus megállt, és megparancsolta, hogy vezessék hozzá. Amikor közel jött, megkérdezte tőle:

Mit kívánsz, mit tegyek veled? Ő így szólt: Uram, hogy újra lássak.

Τί ¹ σοι θέλεις ποιήσω; ¹ ὁ δὲ εἶπεν ¹ Κύριε, ¹ ἵνα ἀναβλέψω.

42 Jézus ezt mondta neki: Láss! A hited megtartott.

καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ¹ Ἀνάβλεψον· ¹ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε

43 És azonnal megjött a szeme világa, és követte őt, dicsőítve Istent. Amikor ezt látta az egész nép, dicsőítette Istent.

Lk 19

1Ezután Jézus Jerikóba ért, és áthaladt rajta. 2 Élt ott egy **Zákeus** nevű gazdag ember, aki fővámszedő volt. 3 Szerette volna látni, hogy ki az a Jézus, de kis termetű lévén, nem láthatta a sokaságtól. 4 Ezért előrefutott, és felmászott egy vadfügefára, hogy lássa őt, mert arra kellett elmennie. 5 Amikor Jézus odaért, felnézett, és így szólt hozzá: Zákeus, jöjj le hamar, mert ma a te házában kell megszállnom. 6 Ekkor sietve lejött, és örömmel befogadta. 7 Akik ezt látták, mindnyájan zúgolódtak, és így szóltak: Bűnös embernél szállt meg. 8 Zákeus pedig odaállt az Úr elé, és ezt mondta: Uram, íme, vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit törvénytelenül vettem el, a négyszeresét adom vissza annak.

9 Jézus így felelt neki:

Ma lett üdvössége ennek a háznak, mivelhogy ő is Ábrahám fia.

εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν [ὁ] ¹ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον ¹ σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ [ἐστίν]

TYN 1526 This day is health come unto this house,

TYN 1534 this daye is healthe come vnto this housse

TYN 1526-BAN A SOTERIAÁT VÉGIG HEALTH-NEK FORDÍTJA; 1534-ES KIADÁSBAN KIGYOMLÁLJA ŐKET ÉS SALVATIONT ÍR HELYETTE; EGYEDÜL ITT MARADT MEG AZ 1534-BEN A HEALTH.

KJV 1611 This day is salvation come to this house

10 Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszettet.

ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός

MINÁK

11 Amikor pedig ezeket hallották, mondott egy **példázatot** is, mert közel volt Jeruzsálemhez, és azt gondolták, hogy azonnal meg fog jelenni az Isten országa. 12 Így szólt tehát: Egy előkelő ember távoli országba utazott, hogy királyi méltóságot szerezzen magának, és úgy térjen vissza.

13 Hívatta tíz szolgáját, átadott nekik tíz minát, és azt mondta nekik: Kereskedjete, amíg vissza nem jövök. 14 Alattvalói azonban gyűlölték őt, ezért küldöttséget menesztettek utána, és azt üzenték: Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék felettünk.

15 Amikor pedig megszerezte a királyi méltóságot és visszatért, magához hívatta azokat a szolgákat, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki hogyan kereskedett. 16 Jött az első, és azt mondta: Uram, a minád tíz minát nyert. 17 Az erre így szólt: Jól van, jó szolgám, mivel hű voltál a kevésen, legyen hatalmad tíz város fölött! 18 Aztán jött a második, és jelentette: Uram, a minád öt minát nyert. 19 Ehhez pedig így szólt: Uralkodj te is öt városon! 20 Jött a harmadik is, aki így beszélt: Uram, itt a minád. Egy kendőbe kötve őriztem. 21 Féltem ugyanis tőled,

mivel könyörtelen ember vagy: azt is behajtod, amit nem fektettél be, és learatod azt is, amit nem vetettél el. 22 Ekkor az így szólt hozzá: A saját szavaid alapján ítélek meg, gonosz szolga! Tudtad, hogy én könyörtelen ember vagyok, hogy behajtom azt is, amit nem fektettem be, és hogy learatom azt is, amit nem vetettem el? 23 Miért nem tetted hát a pénzemet a pénzváltók asztalára, hogy amikor megjövök, kamatostul kapjam meg? 24 Az ott állóknak pedig ezt mondta: Vegyétek el tőle a minát, és adjátok annak, akinek tíz minája van! 25 Mire ezt mondták neki: Uram, annak tíz minája van! 26 De ő így válaszolt: **Mondom nektek, hogy akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól még az is elvétetik, amije van.**

27 Ellenségeimet pedig, akik nem akarták, hogy királlyá legyek felettük, hozzátok ide, és vágjátok le itt előttem. EZ KICSIT KILÓG! EGYESEK SZERINT JERUZSÁLEM PUSZTULÁSA, MÁSOK SZERINT JÉZUS 2. ELJÖVETELE, luth bt: EZ AZOKRA VONATKOZIK, AKIK ELUTASÍTOTTÁK A SZAVÁT!

28 Miután ezeket elmondta, tovább haladt Jeruzsálem felé. 29 Amikor közeledett Bétfagéhoz és Betániához, az Olajfák hegyénél elküldött tanítványai közül kettőt, és ezt mondta nekik: 30 Menjete a szemben fekvő faluba, és amikor beértek, találtok *egy megkötött szamárcsikót, amelyen még nem ült ember: oldjátok el, és vezessétek ide!* 31 Ha pedig valaki megkérdezi tőletek: Miért oldjátok el? – mondjátok ezt: Az Úrnak van szüksége rá. 32 Amikor a küldöttek elmentek, mindent úgy találtak, ahogyan megmondta nekik. 33 Miközben eloldották a szamárcsikót, gazdái ezt kérdezték tőlük: **Miért oldjátok el a szamárcsikót? 34 Ők így feleltek: Mert az Úrnak van szüksége rá. 35** Azután elvezették Jézushoz a szamárcsikót, ráterítették felsőruhájukat, és **felültették rá Jézust.** 36 Amint ment tovább, az emberek az útra terítették felsőruhájukat. 37 Mikor pedig már közeledett az Olajfák hegyének lejtőjéhez, a tanítványok egész sokasága örvendezve fennhangon dicsérni kezdte Istent mindazokért a csodákért, amelyeket láttak, 38 és ezt kiáltották: **Áldott a király, aki az Úr nevében jön!** A mennyben békesség, és dicsőség a magasságban! 39 A sokaságból néhány farizeus ezt mondta neki: Mester, utasítsd rendre a tanítványaidat! 40 De ő így válaszolt: **Mondom nektek, ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.** 41 Amikor közelebb ért, és meglátta a várost, megsiratta, 42 és így szólt: **Bárcsak felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezető utat!** De most már el van rejtve a szemed elől. 43 Mert jönnek majd rád napok, amikor ellenségeid ostromfalat emelnek körülötted, körülzárnak, és mindenfelől szorongatnak, 44 földre tipornak téged és fiaidat, akik falaid között laknak, és kő kövön nem marad benned, mert nem ismerted fel meglátogatásod idejét.

οὐ ἐν σοί, ἄνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

45 Azután bement a templomba, és kezdte kiűzni az árusokat, 46 ezt mondva nekik: Meg van írva: „**Az én házam imádság háza lesz**”, ti pedig **rablók barlangjává tettétek.** 47 Ezután naponként tanított a templomban. A főpapok, az írástudók és a nép vezetői arra törekedtek, hogy elveszítsék őt, 48 de még nem találták meg a módját, hogy mit tegyenek vele, mert az egész nép odaadó figyelemmel hallgatta őt. hallgassa őt a templomban.

Lk 20

1Történt az egyik napon, amikor a templomban tanította a népet, és hirdette az evangéliumot, hogy odaléptek a főpapok és az írástudók a vénekkel együtt,

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ¹ ἐπέστησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις,

2 és megkérdezték tőle:

Μονδδ meg nekünk, milyen hatalommal cselekszed ezeket, vagy ki adta neked ezt a hatalmat?

καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν ¹ Εἰπὸν ¹ ἡμῖν ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην. ¹

Ő pedig így válaszolt nekik: Én is kérdezek tőletek valamit, mondjátok meg nekem:

ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς ¹ Ἐρωτήσω ¹ ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ εἰπατέ μοι ¹

4 Vajon János keresztsége mennyből való volt-e vagy emberektől?

Τὸ ¹ βάπτισμα Ἰωάννου ἔξ οὐρανοῦ ἢ ἢ ἐξ ἀνθρώπων;

5 Ők pedig így tanakodtak egymás között: Ha azt mondjuk, mennyből, azt fogja mondani: Akkor miért nem hittetek neki?

οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς ¹ λέγοντες ὅτι Ἐὰν ¹ εἰπῶμεν ¹ Ἐξ ¹ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ¹ Διὰ τί ¹ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ

6 Ha pedig azt mondjuk, emberektől, az egész nép megkövez minket, mert meg van győződve arról, hogy János próféta volt.

ἐὰν δὲ εἰπῶμεν ¹ Ἐξ ¹ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην ᾧ προφήτην εἶναι·

7 Ezért azt felelték neki, hogy nem tudják, honnan való.

καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν.

8 Erre Jézus így szólt hozzájuk: Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal cselekszem ezeket.

καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ¹ Οὐδὲ ¹ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ

9 Azután ezt a példázatot mondta a népnek: GONOSZ SZÖLŐMŰVESEK

Egy ember szőlőt ültetett, és munkásoknak adta bérbe, majd hosszú időre idegenbe távozott. 10 És amikor eljött az ideje, elküldött a munkásokhoz egy szolgát, hogy adják oda neki a részét a szőlő terméséből. De a munkások megverték, és üres kézzel küldték el. 11 Azután egy másik szolgát küldött, de azt is megverték, megalázták, és üres kézzel küldték vissza. 12 Majd egy harmadikat is küldött, de ezt is megsebesítették és kidobták. 13 Akkor így szólt a szőlő

gazdája: Mit tegyek? Elküldöm szeretett fiamat, őt talán meg fogják becsülni. 14 De mikor meglátták őt a munkások, így tanakodtak egymás között: Ez az örökös! Öljük meg őt, hogy mienk legyen az örökség! 15 És kidobták a szőlőből, majd megölték. Vajon mit fog velük tenni a szőlő ura? 16 Eljön, és elpusztítja ezeket a munkásokat, a szőlőt pedig másoknak adja. Amikor ezt hallották, így szóltak: Ez nem történhet meg!

17 Ő azonban rájuk nézett, és ezt mondta: Akkor mit jelent az Írásnak ez a szava:

ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν ¹ Τί ¹ οὖν ἐστὶν ¹ τὸ γεγραμμένον τοῦτο

„A kő, amelyet az építők megvetettek, az lett a sarokkő”?

Λίθον ¹ ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

18 Aki erre a kőre esik, összezúródik, akire pedig ez a kő ráesik, szétmorzsolja azt.

πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ’ ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ’ ὃν δ’ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.

19 Az írástudók és főpapok már abban az órában el akarták őt fogni, de féltek a néptől, mert megértették, hogy róluk mondta ezt a példázatot.

Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ ¹ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.

20Ezután szemmel tartották őt, és kémeket küldtek utána. Azok igazaknak tettették magukat, hogy Jézust egy kérdéssel törbe csalják, és átadhassák a hatóságnak és a helytartói hatalomnak. 21Ezek megkérdezték tőle: Mester, tudjuk, hogy helyesen szólsz és tanítasz, és nem vagy személyválogató, hanem az igazsághoz ragaszkodva tanítod az Isten útját. 22Szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem? 23Ő azonban felismerte álnokságukat, és így szólt hozzájuk: 24Mutassatok nekem egy dénárt! Kinek a képe és felirata van rajta? Ők ezt felelték: A császáré. 25Ő pedig így válaszolt nekik: Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami Istené! 26Így tehát nem tudták törbe csalni a nép előtt, hanem elcsodálkoztak válaszában, és elhallgattak.

Kérdés a feltámadásról (Mt 22,23-33; Mk 12,18-27)

27Azután odamentek hozzá néhányan a szadduceusok közül, akik tagadják, hogy van feltámadás, és ezt kérdezték tőle: 28Mester, Mózes elrendelte nekünk, hogy ha valakinek meghal a testvére, akinek volt felesége, de gyermeke nem, akkor annak a testvére vegye el az asszonyt, és támasszon utódot az ő testvérének. 29Volt hét testvér. Az első megnősült, de meghalt gyermektelenül. 30Ekkor a második vette el az asszonyt, 31aztán a harmadik, majd sorban mind a hét, de mind úgy haltak meg, hogy nem hagytak maguk után gyermeket. 32Végül meghalt az asszony is. 33Ez az asszony melyikük felesége lesz a feltámadáskor, hiszen mind a hétnek a felesége volt? 34Jézus így válaszolt nekik: E világ fiai házasodnak és férjhez mennek, 35de akik méltónak ítéltetnek ama eljövendő világra, hogy részük legyen a halottak közül való feltámadásban, azok nem házasodnak majd, és férjhez sem mennek. 36Sőt meg sem halhatnak többé, mert az angyalokhoz lesznek hasonlók, és Isten fiaivá lesznek, mivel feltámadnak a

halálból. 37Arra pedig, hogy a halottak feltámadnak, már Mózes is rámutatott a csipkebokorról szóló részben, amikor az Urat Ábrahám Istenének, Izsák Istenének és Jákób Istenének mondta. 38Isten pedig nem a holtak Istene, hanem az élőké. Mert az ő számára mindenki él. 39Néhány írástudó ekkor így szólt: Mester, jól mondtad. 40És többé semmit sem mertek kérdezni tőle.

Krisztus Dávidnak Fia és Ura (Mt 22,41-46; Mk 12,35-37)

41Ő azonban megkérdezte tőlük: Hogyan mondhatják azt, hogy a Krisztus Dávid Fia? 42Hiszen maga Dávid mondja a Zsoltárok könyvében: „Így szólt az Úr az én Uramhoz: Ülj a jobb kezem felől, 43amíg ellenségeidet lábad zsámolyává nem teszem.” 44Ha tehát Dávid Urának szólítja őt, hogyan lehet akkor a Fia?

Az írástudók nagyravágyása és kapzsisága (Mt 23,6-7; Mk 12,38-40)

45Miközben pedig az egész nép hallgatta őt, így szólt a tanítványaihoz: 46Óvakodjatok az írástudóktól, akik szeretnek hosszú köntösben járni, és szívesen veszik a köszöntéseket a tereken, szeretnek a zsinagógákban a főhelyeken ülni és a lakomákon az asztalfőn, 47akik felemészti az özvegyek házát, és színlelésből hosszan imádkoznak. Ezekre vár a legsúlyosabb ítélet.

Lk 21

1Amikor Jézus feltekintett, látta, amint a gazdagok áldozati ajándékaikat a perselybe dobják. 2Észrevett egy szegény özvegyasszonyt is, aki két fillért dobott abba, 3és így szólt: Bizony mondom nektek, hogy ez a szegény özvegyasszony mindenkinél többet dobott a perselybe. 4Azok ugyanis mind a feleslegükből dobtak az áldozati ajándékokhoz, ő azonban szegénységéből mindent beledobott, amije volt, az egész vagyonát.

Jézus jövendőlése a templomról (Mt 24,1-2; Mk 13,1-4)

5Amikor némelyek azt mondták a templomról, hogy az gyönyörű kövekkel és fogadalmi ajándékokkal van díszítve, ő így szólt: 6Jönnek majd napok, amikor ezekből, amiket itt láttok, nem marad kő kövön, amit le ne rombolnának.

7 Ekkor azt kérdezték tőle: Mester, mikor lesz ez, és mi lesz annak a jele, hogy ez megtörténik?

ἐπηρώτησαν ¹ δὲ αὐτὸν λέγοντες ¹ Διδάσκαλε, ¹ πότε οὖν ταῦτα ἔσται, ¹ καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ¹ ταῦτα γίνεσθαι

8 Ő pedig így válaszolt: Vigyázzatok, hogy meg ne tévesszenek titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben, és azt mondják: Én vagyok! – meg azt: Eljött az idő! De ti ne kövessétek őket.

ὁ δὲ εἶπεν ¹ Βλέπετε ¹ μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ¹ Ἐγὼ ¹ εἰμι ¹ καὶ ¹ Ὁ ¹ καιρὸς ἥγγικεν· ¹ μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν.

9 Amikor pedig háborúkról és lázadásokról hallotok, ne rettenjete meg, mert ezeknek előbb meg kell történniük, de ez még nem a vég.

ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα ¹ γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.

10 Azután így folytatta: Nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad,

Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς ¹ Ἐγερθήσεται ¹ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν,

11 mindenfelé nagy földrengések, járványok és éhínségek lesznek, rettenetes dolgok történnek, és hatalmas jelek tűnnek fel az égen.

σεισμοὶ τε μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους ἴλοιμοὶ καὶ ¹ λιμοὶ ἔσονται, φόβηθρά τε καὶ ἀπ' οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα ἔσται. ¹

ἴλοιμοὶ καὶ ¹ λιμοὶ - szójáték?

12 De mindezek előtt kezet emelnek rátok, és üldöznek titeket, átadnak benneteket a zsinagógáknak, és börtönbe vetnek, királyok és helytartók elé vezetnek titeket az én nevemért.

πρὸ ¹ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου

13 De ez alkalom lesz nektek a tanúságtételre.

ἀποβήσεται ¹ ὑμῖν εἰς μαρτύριον.

14 Határozzátok el szívetekben, hogy nem gondoltok előre a védekezésre,

θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ¹ ἀπολογηθῆναι, ¹

15 mert én adok nektek szájat és bölcsességet, amelynek nem tud ellenállni vagy ellene mondani egyetlen ellenfeletek sem.

ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν ἥ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν.

16 Kiszolgáltatnak titeket még a szülők, testvérek, rokonok és barátok is, egyeseket meg is ölnek közületek,

παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν,

17 és mindenki gyűlöl majd titeket az én nevemért.

καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου.

18 De egyetlen hajszál sem vész el a fejeteokről.

καὶ θριξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται.

19 Állhatatosságotokkal nyeritek meg majd a lelketeket.

ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν ῥκτῆσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 Amikor pedig látjátok, hogy Jeruzsálemet ellenséges seregek kerítik be, akkor tudjátok meg, hogy elközelített annak pusztulása. 21 Akkor azok, akik Júdeában vannak, meneküljenek a hegyekbe, és akik a városban vannak, menjenek ki onnan, akik pedig vidéken vannak, ne menjenek be oda. 22 Mert ezek a bosszúállás napjai, hogy beteljesedjék mindaz, ami meg van írva. 23 Jaj azokban a napokban a terhes és a szoptatós anyáknak, mert nagy nyomorúság szakad a földre és harag erre a népre. 24 Kardélre hányják és fogságba viszik őket mindenféle nép közé, és pogányok tapossák Jeruzsálemet, amíg be nem telik a pogányok ideje. 25 És jelek lesznek a napban, a holdban és a csillagokban, a földön pedig a tenger zúgása és háborgása miatt kétségbeesnek a népek tanácsstalanságukban. 26 Az emberek megdermednek a félelemtől és annak sejtésétől, ami az egész földre vár, mert az egek tartóoszlopai megrendülnek. 27 És akkor meglátják az Emberfiát eljönni a felhőben nagy hatalommal és dicsőséggel. 28 Amikor pedig ezek elkezdődnek, egyenesedjete fel, és emeljéte fel a fejeteke, mert közeledek a megváltásotok.

29 Mondott nekik egy példázatot is: Nézzéte meg a fügefát és a fákat mind! 30 Amikor látjátok, hogy már kihajtottak, magatoktól is tudjátok, hogy már közel van a nyár. 31 Így ti is, amikor látjátok, hogy mindezek bekövetkeznek, tudjátok meg: közel van az Isten országa.

32 Bizony mondom nektek: nem múlik el ez a nemzedék addig, amíg minde meg nem lesz.

ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως [ἂν] ¹ πάντα γένηται.

33 Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim nem múlnak el.

ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.

Ézs 40,6

34 Vigyázzatok magatokra, nehogy szívetek elnehezedejék mámortól, részegségtől vagy a megélhetés gondjaitól, és hirtelen leljen meg titeket az a nap,

35 mint valami **csapda**,

παγίς - (szó szerint: kelepce, tőr) KG, SZIT, STL = **TÖR**; KNB, BD, RUF = **CSAPDA**
még: Rm 11,9, 1Tim 3,7 (ördög tőre) (*Ének: a gonosz világnak tőrébe ne essünk*), 1Tim 6, 9, , 2Tim 2,26 (felocsudának az ördög tőréből)

36 Legyetek tehát éberek, és szüntelen könyörögjete, hogy legyen erőtök kimenekülni mindazokból, amik történni fognak, és hogy megállhassatok az Emberfia előtt.

37 Nappal a templomban tanított, éjszakánként pedig az Olajfák hegyére ment, és ott töltötte az éjszakákat. 38 Kora reggel az egész nép hozzáietett, hogy hallgassa őt a templomban.

Lk 22

1 Közeledett már a kovásztalan kenyerek ünnepe, amelyet páskának neveztek. 2 A főpapok és az írástudók keresték a módját, hogyan öljék meg Jézust. Félték ugyanis a néptől. 3 A Sátán pedig bement Júdasba, akit Iskáriótesnek neveztek, és egyike volt a tizenkettőnek. 4 Elment, és megbeszélte a főpapokkal és a templomórség vezetőivel, hogyan adja őt a kezükre. 5 Azok

megőrültek, és megígérték, hogy pénzt adnak neki. 6 Ő elfogadta az egyezséget, és kedvező alkalmat keresett arra, hogy **a kezükre adhassa őt, amikor nincs jelen a sokaság.** 7 Elérkezett a kovásztalan kenyerek napja, amikor fel kellett áldozni a páskabarányt. 8 Jézus elküldte Pétert és Jánost ezt mondva: Menjetek el, és készítsétek el nekünk a páskavacsorát, hogy megehessük. 9 Ők pedig ezt kérdezték tőle: Mi a kívánságod, hol készítsük el? 10 Ő így válaszolt: Amikor beértek a városba, szembejön veletek egy ember, aki egy korsó vizet visz, kövessétek őt abba a házba, ahova bemegy, 11 és mondjátok meg a ház gazdájának: A Mester ezt üzeni neked: hol van a szállás, ahol tanítványaimmal együtt megehetem a páskavacsorát? 12 Ő majd mutat nektek egy nagy, berendezett emeleti termet: ott készítsétek el! 13 Akkor elmentek, és mindent úgy találtak, amint előre megmondta nekik; és elkészítették a **páskavacsorát.**

14 Amikor eljött az óra, asztalhoz telepedett az apostolokkal együtt, 15 és ezt mondta nekik: Vágyva vágytam arra, hogy szenvedésem előtt megegyem veletek ezt a páskavacsorát. 16 Mert mondom nektek, hogy többé nem eszem ebből a páskavacsorából, amíg csak be nem teljesedik az Isten országában.

17 Azután vette a poharat, hálát adott, és ezt mondta: Vegyétek, és osszátok el magatok között!

καὶ δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν ¹ Λάβετε ¹ τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτοὺς·

18 Mert mondom nektek, hogy nem iszom mostantól fogva a szőlőtő terméséből, amíg el nem jön az Isten országa.

λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως οὗ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ

19 És vette a kenyeret, hálát adott, megtörte, és e szavakkal adta nekik: Ez az én testem, amely tiérettetek adatik: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!

καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων ¹ Τοῦτό ¹ ἐστὶν τὸ σῶμά μου [τὸ ¹ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

20 Hasonlóképpen vette a poharat is, miután megvacsoráztak, és ezt mondta: E pohár az új szövetség az én vérem által, amely tiérettetek ontatik ki.

καὶ τὸ ποτήριον ¹ ὥσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων Τοῦτο ¹ τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, ¹ τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον]].

NB. KÉZIRATOK EGY RÉSZÉBEN 19B-20 HIÁNYZIK- VÖ. PRÖHLE SZEREZTETÉSI SZAVAK KÜLÖNFÉLE ÉRTELMEZÉSE ESV 2005 FT Eljövendő, 79

A kenyér megtörésének és a bor közös elfogyasztásának is megvan az előzménye. A kehely a vérrel megpecsételt szövetségre utal. Nem világos, hogy a páskabarány véréről van-e szó, vagy a Sínai-hegyi szövetség vérrel való megpecsételéséről. Mindenesetre a haima és diathékés kifejezés (Lk 22,20) nyelvileg megegyezik a 2Mózes 24,8 septuagintabeli szövegével, 39 ami inkább a Sínai hegyi szövetséggel való analógiát erősíti. A Zsidókhoz írt levél értelmezése alapján arra következtethetünk, hogy amint a régi

szövetség vérrel lépett életbe, úgy az új szövetséget Krisztus vére pecsételi meg (Zsid 9,18skk.). Ugyanakkor, ha az 1Korintus 5,7-et tartjuk szem előtt, úgy tűnik, hogy a pászkabarányra vonatkozik az utalás. Ismét azt látjuk, hogy több ószövetségi típus olvad egybe Krisztus vérének antitípusában. „Anélkül, hogy a szöveg világosan definiálná a fogalmakat – írja Goppelt –, a kettő elválaszthatatlanul együtt lüktet a szereztetési igékben.”

21De íme, annak a keze, aki elárul engem, az enyémmel együtt van az asztalon. 22Mert az Emberfia elmegy ugyan, amint elrendeltetett, de jaj annak az embernek, aki elárulja őt. 23Azok pedig kérdezgetni kezdték egymástól, hogy ki lehet az közülük, aki ezt meg fogja tenni.

24 Versengés is támadt közöttük, hogy melyikük a legnagyobb. 25 Ő így felelt nekik: A királyok uralkodnak népeiken, és akik hatalmuk alá hajtják őket, jótevőknek hívadják magukat. 26 Ti azonban ne így cselekedjete, hanem aki a legnagyobb közöttetek, olyan legyen, mint a legkisebb, és aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál. 27 Mert ki a nagyobb? Az, aki asztalnál ül, vagy aki szolgál? Ugye az, aki asztalnál ül? Én pedig olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál. 28 Ti vagytok azok, akik megmaradtatok velem kísértéseimben, 29 és én örökségül adom nektek az országot, ahogyan az én Atyám is nekem adta azt; 30 hogy egyetek és igyatok az én asztalomnál az én országomban, és trónszékekbe ülve ítéljétek Izráel tizenkét törzsét.

CSIA 29 Én meg királyságot adok nektek végrendeletképpen, ahogy azt Atyám nekem elrendelte, 30 hogy: Királyságomban asztalomnál egyetek és igyatok, és trónon ülve Izráel tizenkét törzsét ítéljétek

καὶ γὰρ διατίθεμαι ὑμῖν, ¹ καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, 30 ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ ᾠκαθῆσθε ἐπὶ θρόνων τὰς δώδεκα φυλὰς κρίνοντες τοῦ Ἰσραὴλ.

διατίθεμαι – rendelek, διατίθωμι - 1) elrendezi az ügyeit; 1b) végrendelkezik; 2) τραπέζης – asztal; τράπεζα, - ῆς - asztal

31 Simon, Simon, íme, a Sátán kikért titeket, hogy megrostáljon, mint a búzát,

Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ Σατανᾶς ¹ ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον·

ἐξητήσατο – kikért, ἐξαιτέομαι - kikér, magához
σινιάσαι – megrostálni, σινιάζω - 1) megrostál, szítál
σῖτος, - ῖου - búza, gabona

32 de én könyörögtem érted, hogy el ne fogyatkozzék a hited: azért, ha majd megtérsz, erősítsd a testvéreidet!

ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου.

ἐδεήθην – könyörögtem; δέομαι - kér, könyörög
ἐκλίπῃ - dőljön meg, ἐκλείπω - 1. kihagy, elmegy mellette; 2. elfogy; megszűnik, véget ér;
3. meghal (FREI: ECLIPSE of BIBLICAL NARRATIVE)
στήρισον - szilárdítsd meg; στηρίζω - (meg)erősít

33 Ő így válaszolt: Uram, kész vagyok veled menni akár a börtönbe, akár a halálba is! 34 Jézus azonban ezt felelte: Mondom neked, Péter: nem szólal meg a kakas ma, amíg háromszor meg nem tagadod, hogy ismersz engem. 35 Azután ezt kérdezte tőlük: Amikor kiküldtelek titeket erszény, tarisznya és saru nélkül, volt-e hiányotok valamiben? Semmiben – válaszolták. 36 Majd ezt mondta nekik: Most azonban, akinek van erszénye, vegye elő, ugyanúgy a tarisznyát is; és akinek nincs kardja, adjon el felsőruháját, és vegyen.

37 Mert mondom nektek, hogy be kell teljesednie rajtam annak, ami meg van írva: „És a bűnösök közé sorolták.” **Mert ami felőlem megíratott, az most beteljesedik.**

λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό ¹ Καὶ ¹ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει

ἐλογίσθη· - (együtt) számíttatott, λογίζομαι - (be)számít, számon tart,

Ézs 53, 12

Azért részt osztok néki a nagyokkal, és zsákmányt a hatalmasokkal oszt, mivelhogy életét **halálra adta, és a bűnösök közé számláltatott; pedig** ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott! (

διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει πολλοὺς καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ σκῦλα, ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἢ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη· καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκεν καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν παρεδόθη.

INTERTEXT – LXX (MAJDNEM SZÓ SZERINT)

38 Erre így szóltak: Uram, íme, van itt két kard. Ő pedig azt felelte: Elég!

39 Ezután eltávozott onnan, és szokása szerint az Olajfák hegyére ment. Követték a tanítványai is. 40 Mikor pedig odaért, így szólt hozzájuk: **Imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek!**

Προσεύχεσθε ¹ μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 Azután eltávolodott tőlük mintegy kőhajításnyira, és térdre borulva így imádkozott: 42 Atyám, ha akarod, vedd el tőlem ezt a poharat; mindazáltal ne az én akaratom legyen meg, hanem a tied. 43 Ekkor angyal jelent meg neki a mennyből, hogy erősítse őt. 44 **Halálos gyötrődésében még kitartóbban imádkozott, és verejtéke olyan volt, mint a földre hulló nagy vércseppek.** 45 Amikor az imádkozás után felkelt, odament tanítványaihoz, és látta, hogy a szomorúságtól kimerülve alszanak. 46 Ekkor így szólt hozzájuk: Miért alusztok? Keljetek fel, és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek! 47 Miközben ezeket mondta, íme, sokaság közeledett. Júdás jött elől, a tizenkettő egyike, és Jézushoz lépett, hogy megcsókolja. 48 Jézus így szólt hozzá: Júdás, csókkal árulod el az Emberfiát? 49 Amikor a körülötte levők látták, hogy mi készül, megkérdezték: Uram, odavágjunk a karddal? 50 Egyikük oda is csapott a főpap szolgájára, és levágta a jobb fülét. 51 Jézus azonban megszólalt, és ezt mondta nekik: Hagyjátok abba! És megérintve a fülét, meggyógyította őt. 52 Majd ezt mondta az ellene kivonuló főpapoknak, a templomőrség vezetőinek és a véneknek: Úgy vonultok ki ellenem kardokkal és botokkal, mint valami rabló ellen. 53 Mindennap veletek voltam a templomban, mégsem emeltetek rám kezet. De ez a ti órátok és a sötétség hatalmának ideje. 54 Miután pedig elfogták őt, elvitték és bekísérték a főpap házába. Péter pedig távolról követte. 55 Mikor az udvar közepén tüzet raktak, és körülülték, Péter is leült közéjük. 56 Amint ott ült a tűz világánál, meglátta őt egy szolgáló, szemügyre vette, és így szólt: Ez is vele volt. 57 Ő azonban letagadta, ezt mondva: Asszony, nem ismerem őt! 58 Röviddel ezután más látta meg, és ezt mondta: Te is közülük való vagy!

De Péter így válaszolt: Ember, nem vagyok! 59 Körülbelül egy óra múlva másvalaki is bizonygatta: De bizony, ez is vele volt, hiszen ő is Galileából való. 60 Péter azonban ismét tagadta: Ember, nem tudom, mit beszélsz. És amikor ezt mondta, egyszerre megszólalt a kakas. 61 Ekkor megfordult az Úr, és rátekintett Péterre. Péter pedig visszaemlékezett az Úr szavára, amikor azt mondta neki: Ma, mielőtt megszólal a kakas, háromszor tagadsz meg engem. 62 **Azután kiment, és keserves sírásra fakadt.** 63 Azok a férfiak, akik őrizték Jézust, gúnyolták, és verték őt, 64 majd eltakarták a szemét, és ezt kérdezték: Ki ütött meg téged? Prófétáld meg! 65 És sok más szidalmat is szórtak rá. 66 Amint megvirradt, összegyűlt a nép véneinek tanácsa, a főpapok és az írástudók. Jézust a nagytanács elé vezették, 67 és felszólították: Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk! Ő pedig így válaszolt: Ha megmondom nektek, nem hiszitek, 68 ha pedig én kérdezlek titeket, nem feleltek. 69 De mostantól fogva ott ül majd az Emberfia a mindenható Isten jobbán. 70 Erre mind azt kérdezték: Akkor hát te vagy az Isten Fia? Ti mondjátok, hogy én vagyok – felelte nekik. 71 Azok pedig így szóltak: Mi szükségünk van még tanúvallomásra? Hiszen magunk hallottuk a saját szájából.

Lk 23

1 Ezután valamennyien elindultak, és elvitték őt Pilátushoz. 2 Ott így kezdték vádolni: Megállapítottuk, hogy félrevezeti népünket, ellenzi, hogy adót fizessünk a császárnak, és azt állítja magáról, hogy ő a felkent király. 3 Pilátus megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? Ő pedig ezt felelte: Te mondd.

4 Pilátus erre így szólt a főpapokhoz és a sokasághoz: **Semmi bűnt nem találok ebben az emberben.**

ὁ δὲ Ῥοῦλᾱτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους ¹ Οὐδὲν ¹ εὗρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.

5 De azok még erősebben kiáltozták: Fellázítja a népet tanításával egész Júdeában, Galileától kezdve egészen idáig.

6 Pilátus ezt hallva megkérdezte: Galileából való ez az ember? 7 Amikor pedig megtudta, hogy Heródes fennhatósága alá tartozik, átküldte Heródeshez, aki szintén Jeruzsálemben tartózkodott ezekben a napokban. 8 Amikor Heródes meglátta Jézust, nagyon megörült. Már jó ideje szeretne volna látni, mert hallott róla, és azt remélte, hogy valami csodát tesz majd a szeme láttára. 9 Hosszasan kérdezgette őt, de Jézus semmit sem válaszolt neki. 10 Ott álltak a főpapok és az írástudók is, akik hevesen vádolták. 11 Heródes pedig katonai kíséretével együtt megvetően bánt vele, kigúnyolta, és fényes ruhába öltöztetve visszaküldte Pilátushoz.

12 Ezen a napon Heródes és Pilátus barátságot kötöttek egymással, korábban ugyanis ellenségek voltak.

Ἐγένοντο ¹ δὲ φίλοι ὁ ¹ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Ῥοῦλᾱτος ἐν αὐτῇ ¹ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προὔπῃρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ¹ αὐτούς.

**προὔπῃρχον - voltak előbb, προὔπαρχω - előbb van
ἔχθρα, -ς - ellenségeskedés**

13 Pilátus összehívta a főpapokat, a vezetőket és a népet, 14 és így szólt hozzájuk: Ezt az embert elém hoztátok azzal, hogy a népet félrevezeti. Íme, én előttetek hallgattam ki, és semmi olyan bűnt nem találtam ebben az emberben, amivel vádoljátok. 15 De még Heródes sem, mert visszaküldte hozzánk. Láthatjátok, hogy semmi halált érdemlő dolgot nem követett el: 16 megfenyíttem tehát, és elbocsátom. 17 Ünnepenként pedig szabadon kellett neki bocsátania egy

foglyot. 18 Erre valamennyien felkiáltottak: Ezt öld meg! Barabbást pedig bocsásd el nekünk! 19 Ez az ember a városban történt lázadás és gyilkosság miatt került börtönbe. 20 Pilátus ismét szólt hozzájuk, **mert szerette volna szabadon bocsátani Jézust.** 21 De ezek kiáltoztak: Feszítsd meg, feszítsd meg őt! 22 Ő azonban harmadszor is így szólt hozzájuk: De hát mi rosszat tett ez az ember? Nem találtam benne semmiféle halált érdemlő bűnt: megfenyítem tehát, és elbocsátom. 23 De azok hangos kiáltásokkal sürgették és követelték, hogy feszítsék meg. És kiáltásuk győzött. 24 Pilátus ekkor úgy döntött, hogy legyen meg, amit kívánnak: 25 szabadon bocsátotta azt, akit kértek, aki lázadás és gyilkosság miatt volt börtönben, Jézust pedig kiszolgáltatta akaratauknak. 26 Amikor elvezették őt, megragadtak egy bizonyos **cirénei Simont, aki a mezőről jött, és rátették a keresztet, hogy vigye Jézus után.** 27 Követte őt a nép és az asszonyok nagy sokasága, akik jajgattak, és siratták őt. 28 Jézus pedig feléjük fordulva ezt mondta nekik: **Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok, hanem magatokat és gyermekeiteket sirassatok,** 29 **mert íme, jönnek majd napok, amikor ezt mondják: Boldogok a meddők, az anyaméhek, amelyek nem szültek, és az emlők, amelyek nem szoptattak!** 30 **Akkor majd kiáltani kezdik a hegyeknek: Essetek ránk! – és a halmoknak: Borítsatok el minket!** 31 Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mi történik a szárazzal? 32 Két gonosztevőt is vittek, hogy vele együtt végezzék ki őket. 33 Amikor arra a helyre értek, amelyet Koponya-helynek hívtak, keresztre feszítették őt és a gonosztevőket: az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől. 34 Jézus pedig így könyörgött: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek! Azután sorsvetéssel megosztottak ruháin. 35 A nép ott állt és nézte. A főemberek pedig velük együtt így csúfolódtak: Másokat megmentett, mentse meg magát, ha ő a Krisztus, az Isten választottja! 36 Kigúnyolták a katonák is, odamentek hozzá, ecetet vittek neki, 37 és így szóltak: Ha te vagy a zsidók királya, mentsd meg magadat! 38 Felirat is volt a feje fölött görög, latin és héber betűkkel írva: **EZ A ZSIDÓK KIRÁLYA.** 39 A megfeszített gonosztevők közül az egyik így káromolta őt: Nem te vagy a Krisztus? Mentsd meg magadat és minket is! 40 De a másik megróttá, ezt mondva neki: Nem féled az Istent? Hiszen te is ugyanazon ítélet alatt vagy! 41 Mi ugyan jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat sem követett el. 42 **Majd így szólt: Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te királyságodba!** 43 **Jézus így felelt neki: Bizony mondom neked, ma velem leszel a paradicsomban.** 44 Tizenkét órától három óráig sötétség lett az egész földön. 45 A nap elhomályosodott, a templom kárpitja pedig középen kettéhasadt. 46 Ekkor Jézus hangosan felkiáltott: **Atyám, a te kezedbe teszem le az én lelkemet!** És ezt mondva meghalt. 47 Amikor a százados látta, hogy mi történt, dicsőítette Istent, és így szólt: Ez az ember valóban igaz volt. 48 És az egész sokaság, amely erre a látványra összeverődött, amikor látta a történeteket, mellét verve tért haza. 49 Jézus ismerősei pedig mindnyájan és az őt Galileától fogva követő asszonyok távolabb állva szemlélték mindezt. 50 Volt egy József nevű ember, Arimátiából, a júdeaiak egyik városából, a nagytanács tagja, derék és igaz férfiú, 51 aki nem értett egyet a többiek döntésével és eljárásával, mert várta az Isten országát. 52 Ő elment Pilátushoz, és elkérte Jézus testét. 53 Azután levette, gyolcsba göngyölte, és elhelyezte egy sziklába vágott sírboltban, amelyben még soha senki sem feküdt. 54 Az ünnepi előkészület napja volt, és hamarosan kezdődött a szombat. 55 Elkísérték őt az asszonyok, akik együtt jöttek Jézussal Galileából, és megnézték a sírboltot meg azt is, hogyan helyezték el Jézus testét. 56 Azután visszatértek, illatszereket és drága keneteket készítettek. **Szombaton azonban pihentek a parancsolat szerint.**

Érdekes és szokatlan ez a „megpihentek” PK 353; Mk 1, 42-47, Mt 27, 56--., Jn 19, 38-42

Lk 24

1A hét első napján pedig kora hajnalban elmentek a sírhoz, és magukkal vitték az elkészített illatszereket. 2 A követ a sírbolt elöl elhengerítve találták, 3 és amikor bementek, nem találták

az Úr Jézus testét. 4 Amikor emiatt tanácstalanul álltak, íme, **két férfi lépett** melléjük fénylő ruhában. 5 Az asszonyok megrémültek, és a földre szegezték tekintetüket, de azok így szóltak hozzájuk: **Miért keressétek a holtak között az élő?**

6 Nincsen itt, hanem feltámadt. Emlékezzetek vissza: megmondta nektek még Galileában, [οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη.] μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ,

7 hogy az Emberfiának bűnös emberek kezébe kell adatnia és megfeszíttetnie, de a harmadik napon fel kell támadnia

λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.

8 Ekkor visszaemlékeztek szavaira,

(„A Szentlélek eszetekbe juttatja”: az emlékezés a Szentlélek ajándéka, a felejtés a bűn következménye.)

καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ,

9 és visszatérve a sírtól, hírül adták mindezt a tizenegynek és a többieknek. 10 A magdalai Mária, Johanna, valamint a Jakab anyja, Mária és más, velük lévő asszonyok elmondták mindezt az apostoloknak,

11 de ők üres fecsegésnek tartották ezt a beszédet, és nem hittek nekik. **(az apostolok nem emlékeztek?)**

καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὥσεί λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίσταν αὐταῖς.

λῆρος, -on - üres/képtelen fecsegés; (Hap.leg)

12 Péter azonban felkelt, elfutott a sírhoz, és amikor behajolt, csak a lepedőket látta ott. Erre elment, és csodálkozott magában a történeteken.

EMMAUS

13 Tanítványai közül ketten aznap egy faluba mentek, amely Jeruzsálemtől hatvanfutamnyira volt, és amelynek Emmaus a neve, 14 és beszélgettek egymással mindarról, ami történt. 15 Miközben egymással beszélgettek és vitáztak, maga Jézus is melléjük szegődött, és együtt ment velük. 16 Látásukat azonban mintha valami akadályozta volna, hogy ne ismerjék fel őt. 17 Ő pedig így szólt hozzájuk: Miről beszélgettek egymással útközben? Erre szomorúan megálltak. 18 Majd megszólalt az egyik, név szerint Kleopás, és ezt mondta neki: Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban? 19 Mi történt? – kérdezte tőlük. Ők így válaszoltak neki: Az, ami a názáreti Jézussal esett, aki cselekedetben és szóban hatalmas próféta volt Isten és az egész nép előtt; 20 és hogyan adták át főpapjaink és főembereink halálos ítéletre, és hogyan feszítették meg. 21 Pedig mi abban reménykedtünk, hogy ő fogja megváltani Izráelt. De ma már harmadik napja, hogy ezek történtek. 22 Ezenfelül néhány közülünk való asszony is megdöbbsentett minket, akik kora hajnalban ott voltak a sírboltnál, 23 de nem találták ott a testét; eljöttek, és azt beszélték, hogy angyalok jelenését is látták, akik azt hirdették, hogy ő él. 24 El is mentek néhányan a velünk levők közül a sírhoz, és mindent úgy találtak, ahogyan az asszonyok beszélték; őt azonban nem látták. 25 Akkor ő így

szólt hozzájuk: Ó, ti balgák! Milyen rest a szívetek, hogy mindazt elhiggyétek, amit megmondtak a próféták! 26 Hát nem ezt kellett-e elszenvednie a Krisztusnak, és így megdicsőülnie?

27 És Mózesről meg valamennyi prófétáról kezdve elmagyarázta nekik mindazt, ami az Írásokban róla szólt.

καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωυσέως ¹ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἐαυτοῦ.

διερμήνευσεν – magyarázta; διερμηνεύω - 1) fordít; 2) magyaráz = HERMENEUTIKA!

28 Így értek el ahhoz a faluhoz, amelybe igyekeztek. Ő azonban úgy tett, mintha tovább akarna menni. 29 De azok unszolták és kérték: **Maradj velünk, mert esteledik, a nap is lehanyatlott már! Bement hát, hogy velük maradjon.** 30 És amikor asztalhoz telepedett velük, vette a kenyeret, megáldotta, megtörte és nekik adta. 31 Ekkor megnyílt a szemük, és felismerték, ő azonban eltűnt előlük.

32 Ekkor így szóltak egymáshoz: Nem hevült-e a szívünk, amikor beszélt hozzánk az úton, amikor feltárta előttünk az Írásokat?

καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους ¹ Οὐχὶ ¹ ἡ καρδιά ἡμῶν καιομένη ἦν ὥς ¹ ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὥς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;

**καιομένη – lángoló, καίω v. καυσώω - 1. (A.) meggyújt; 2. (P.) meggyullad, ég
διήνοιγεν – megnyitotta, διανοίγω - megnyit, magyaráz
ÉRDEKES HERMENEUTIKAI FOLYAMAT:**

1. **MAGYARÁZ** διερμηνεύω - 1) fordít; 2) magyaráz
2. **FELTÁR** διανοίγω - megnyit, magyaráz – **EZ MÁR A MEGÉRTÉS MEGTÖRTÉNTÉ**

33 Még abban az órában útra keltek, és visszatértek Jeruzsálembe, ahol egybegyűlve találták a tizenegyet és a velük levőket. 34 Ők elmondták, hogy valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak. 35 Erre ők is elbeszélték, ami az úton történt, és hogy miként ismerték fel őt a kenyér megtöréséről.

36 Miközben ezekről beszélgettek, maga Jézus állt meg közöttük, és így köszöntötte őket: Békesség nektek! 37 Azok megrettentek, és félelmükben azt hitték, hogy valami szellemet látnak. 38 Ő azonban így szólt hozzájuk: Miért rémültetek meg, és miért támad kétség a szívetekben? 39 Nézzétek meg a kezeimet és a lábaimat, hogy valóban én vagyok! Tapintsatok meg, és nézzetek meg jól! Mert a szellemnek nincs húsa és csontja, de amint látjátok, nekem van. 40 És ezeket mondva, megmutatta nekik a kezeit és a lábait. 41 Amikor pedig még mindig hitetlenkedtek örömlükben, és csodálkoztak, megkérdezte tőlük: Van itt valami ennivalótok? 42 Ők pedig adtak neki egy darab sült halat. 43 Elvette, és szemük láttára megette.

44 Majd így szólt hozzájuk: **Ezt mondtam nektek, amikor még veletek voltam: be kell teljesednie mindannak, ami meg van írva rólam Mózes törvényében, a prófétáknál és a zsoltaérokban.**

Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς ¹ Οὗτοι ¹ οἱ λόγοι μου οὕς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ

γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μουσέως ¹ καὶ τοῖς προφήταις καὶ
Ψαλμοῖς ¹ περὶ ἐμοῦ.

45 Akkor megnyitotta értelmüket, hogy értsék az Írásokat,

τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς. ¹

διήνοιξεν – megnyitotta; διανοίγω - megnyit,

συνιέναι - hogy fölfogják, συνίημι - 1) felfog, belát, okul; 2) együtt ül, ülészik

HERMENEUTIKA: A GONDOLKODÁS ÉS A NYITÁS

ZSINAT: EGYÜTT MEGÉRTÉS

46 és így szólt hozzájuk: Úgy van megírva, hogy a Krisztusnak szenvednie kell, de a harmadik napon fel kell támadnia a halottak közül,

καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται παθεῖν τὸν χριστὸν καὶ
ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν ¹ τῇ τρίτῃ

47 és hirdetni kell az ő nevében a megtérést és a bűnbocsánatot minden nép között, Jeruzsálemtől kezdve.

καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς ἅφεςιν
ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη,– ¹ ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ·

48 Ti vagytok erre a tanúk. 49 És íme, én elküldöm nektek, akit Atyám ígért, ti pedig maradjatok a városban, amíg fel nem ruháztattok mennyei erővel. 50 Ezután kivitte őket Betániáig, felemelte a kezét, és megáldotta őket. 51 És miközben áldotta őket, eltávolodott tőlük, és felvitetett a mennybe. 52 Azok pedig leborulva imádták őt, majd nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe; 53 mindig a templomban voltak, és áldották Istent.

Jn 1-21 Budakeszinél, preparálva

Jn 1

1 Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és az Ige Isten volt. 1Móz 1,1 ; 1Jn 1,1

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.

2 Ő kezdetben Istennél volt.

Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν.

3 Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. Kol 1,16-17 ; Zsid 1,2

πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. ὃ γέγονεν

4 Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága. Zsolt 36,10 ; Jn 5,26 ; 11,25 ; 1Jn 5,11

ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων.

5 A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be.

καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν

6 Megjelent egy ember, akit Isten küldött, akinek a neve János.

Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης.

7 Ő tanúként jött, hogy bizonytságot tegyen a világosságról, hogy mindenki higgyen általa.

Ὁ οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ.

8 Nem ő volt a világosság, de bizonytságot kellett tennie a világosságról.

οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός
ς.

9 Az Ige volt az igazi világosság, amely megvilágosít minden embert: ő jött el a világba.

Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον¹
εἰς τὸν κόσμον.

10 A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt:

ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος
αὐτὸν οὐκ ἔγνω

11 a saját világába jött, de az övéi nem fogadták be őt.

Εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.

12 Akik pedig befogadták, azoknak hatalmat adott arra, hogy Isten gyermekeivé legyenek; mindazoknak, akik hisznek az ő nevében, Róm 8,14-16 ; 1Jn 3,1

ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ
γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

13 akik nem vérből, sem a test, sem a férfi akaratából, hanem Istentől születtek. Jn 3,5-6 ; 1Pt 1,23

οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος
ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν.

14 Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal. 1Tim 3,16 ; Gal 4,4 ; Mt 17,2

Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεα
σάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός,
πλήρης¹
χάριτος καὶ ἀληθείας.

15 János bizonyosságot tett róla, és azt hirdette: Ő volt az, akiről megmondtam: Aki utánam jön, nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.

Ἵ(Ἰωάννης) μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων¹
οὗτος¹
ἦν ὁ εἰπὼν¹
— Ὁ

1 ὁπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν·)

16 Mi pedig valamennyien az ő teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre. Kol 1,19-20

ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν,
1 καὶ χάριν ἀντὶ 1 χάριτος·

17 Mert a törvény Mózes által adatott, a kegyelem és az igazság Jézus Krisztus által jött el.

ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωυσέως
ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

18 Istent soha senki sem látta: az egyszülött Isten, aki az Atya kebelén van, az jelentette ki őt. 2Móz 33,20 ; Mt 11,27 ; 1Tim 6,16

θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· μονογενὴς θεὸς ὁ ὢν εἰς τὸν
κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

19János így tett bizonyosságot, amikor a zsidók papokat és lévitákat küldtek hozzá Jeruzsálemből, hogy megkérdezzék tőle: Ki vagy te?

20 Ő megvallotta, és nem tagadta. Ezt vallotta: Én nem a Krisztus vagyok.

21 Erre megkérdezték tőle: Hát akkor? Te vagy Illés? Ő azt mondta: Nem az vagyok. – A próféta vagy? Így válaszolt: Nem.

22 Ezt mondták tehát: Ki vagy? – hogy választ adhassunk azoknak, akik elküldtek minket: mit mondasz magadról?

23 Erre ő így felelt: „Én kiáltó hang vagyok a pusztában: egyengessétek az Úr útját”, ahogyan Ézsaiás próféta megmondta. Ézs 40,3

24 A küldöttek között voltak farizeusok is,

25 és ezek tovább kérdezték őt: Miért keresztelsz hát, ha nem te vagy a Krisztus, sem Illés, sem pedig a próféta?

26 János így válaszolt nekik: Én vízzel keresztelek. De közöttetek áll az, akit ti nem ismertek,

27 aki utánam jön, és én arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam.

28 Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt.

29 Másnap János látta, hogy Jézus hozzá jön, és így szólt: Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét!

Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ
λέγει ᾿Ιδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

30 Ő az, akiről én megmondtam: Utánam jön egy férfi, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én.

**οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον ¹ Ὅπισω ¹ μου ἔρχεται ἀνὴρ
ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.**

31Én nem ismertem őt, de azért jöttem, és azért keresztelek vízzel, hogy ismertté legyen Izráel előtt.

**καὶ γὰρ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ διὰ
τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων.**

32Így tett erről bizonytságot János: Láttam, hogy a Lélek leszállt az égből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta.

**Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι Τεθέαμαι ¹ τὸ πνεῦμα
καταβαῖνον ὡς **περιστερὰν** ἐξ οὐρανοῦ, ¹ καὶ ἔμεινεν ἐπ'
αὐτόν·**

περιστερά, -ᾱς – galamb

33Én nem ismertem őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel kereszteljek, ő mondta nekem: Akire látod, hogy leszáll a Lélek, és megnyugszik rajta, ő az, aki Szentlélekkel keresztel.

**καὶ γὰρ ¹ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι
ἐκεῖνός μοι εἶπεν ¹ Ἐφ' ¹ ὃν ἂν ἵδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον
καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι
ἁγίῳ·**

34Én láttam, és bizonytságot tettem arról, hogy ő az Isten Fia.

**καὶ γὰρ ἑώρακα, ¹ καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ.**

35Másnap ismét ott állt János két tanítványával együtt, ³⁶és amikor megpillantotta Jézust, aki arra járt, így szólt: Íme, az Isten Báránya! ³⁷Meghallotta a két tanítvány, hogy ő ezt mondta, és követték Jézust. ³⁸Jézus megfordult, és amikor látta, hogy követik őt, megszólította őket: Mit kerestek? Ők pedig ezt válaszolták: Rabbi – ami azt jelenti: Mester –, hol laksz? ³⁹Ő így szólt: Jöjjetek, és meglátjátok. Elmentek tehát, meglátták, hol lakik, és nála maradtak azon a napon; mintegy délután négy óra volt. ⁴⁰A kettő közül, akik ezt hallották Jánostól és követték őt, András, Simon Péter testvére volt az egyik. ⁴¹Ő, mihelyt találkozott testvérevel, Simonnal, ezt mondta neki: Megtaláltuk a Messiást – ami azt jelenti: Felkent. ⁴²Odavitte Jézushoz, aki rátekintve így szólt: Te Simon vagy, Jóna fia: téged Kéfnak fognak hívni – ami azt jelenti: Kőszikla.

⁴³Másnap Jézus Galileába akart indulni. Találkozott Fülöppel, és így szólt hozzá:

Κοῦν με **Ἀκολούθει ¹ μοι!**

⁴⁴Fülöp pedig Bétsaidából származott, András és Péter városából. ⁴⁵Fülöp találkozott Nátánaéllel, és így szólt hozzá: Megtaláltuk azt, akiről Mózes írt a törvényben, akiről a próféták is írtak: a názáreti Jézust, József fiát. ⁴⁶Származhat-e valami jó Názáretből? – kérdezte tőle Nátánaél. Fülöp így válaszolt: Jöjj, és lásd meg!

⁴⁷Amikor Jézus látta, hogy Nátánaél közeledik feléje, azt mondta róla: Íme, egy igazi izráelita, akiben nincsen álnokság.

Ἴδε ¹ ἀληθῶς Ἰσραηλεΐτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν.

δόλος - csalárdság

ÉRDEKES, ITT NEM A DIKAIOSZ VAN, HANEM AZ ALÉTHOSZ

⁴⁸Nátánaél megkérdezte tőle: Honnan ismersz engem? Jézus így válaszolt neki: Mielőtt Fülöp idehívott téged, láttam, hogy a fügefa alatt voltál. ⁴⁹Nátánaél így szólt hozzá: Mester, te vagy az Isten Fia, te vagy Izráel királya! ⁵⁰Jézus így válaszolt neki: Mivel azt mondtam neked, hogy láttalak a fügefa alatt, hiszel? Ennél nagyobb dolgokat fogsz látni. ⁵¹És hozzátette: Bizony, bizony, mondom nektek: meglátjátok a megnyílt eget és az Isten angyalait, amint felszállnak, és leszállnak az Emberfiára.

Jn 2

¹A harmadik napon menyegző volt a galileai Kánában, és ott volt Jézus anyja. ²Meghívták Jézust és tanítványait is a menyegzőre. ³Amikor elfogyott a bor, Jézus anyja így szólt hozzá: Nincs boruk. ⁴Mire Jézus azt mondta: Vajon énám tartozik ez, vagy terád, asszony? Nem jött még el az én óráim. ⁵Anyja így szólt a szolgálkhoz: Bármilyen mond nektek, tegyétek meg! ⁶Volt ott hat köveder a zsidók tisztálkodási rendje szerint, amelyekbe egyenként két vagy három metrétá fért. ⁷Jézus így szólt hozzájuk: Töltsétek meg a vedreket vízzel! És megtöltötték színültig. ⁸Majd ezt mondta nekik: Most merítsetek, és vigyetek a násznagynak! Ők pedig vittek. ⁹Amikor a násznagy megízlelte a vizet, amely borra lett, mivel nem tudta, honnan van, csak a szolgálk tudták, akik a vizet merítették, odahívta a vőlegényt, ¹⁰és így szólt hozzá: Minden ember a jó bort kínálja először, és amikor megittasodtak, akkor a silányabbat: te pedig mostanáig tartogattad a jó bort. ¹¹Ezt tette Jézus első jelként a galileai Kánában, így jelentette ki dicsőségét, és tanítványai hittek benne. ¹²Ezután lement Kapernaumba anyjával, testvéreivel és tanítványaival együtt, és ott maradtak néhány napig. Közel volt a zsidók páskaünnepe, és Jézus felment Jeruzsálembe. ¹⁴A templomban találta a marhák, juhok és galambok árusait meg az ott ülő pénzváltókat. ¹⁵Kötélből korbácsot csinált, és kiűzte mindet a templomból a marhakkal és a juhokkal együtt. A pénzváltók pénzt kisorsította, az asztalokat felborította, ¹⁶a galambárosoknak pedig ezt mondta: Vigyétek ezeket innen, ne csináljatok piacteret az én Atyám házából!

¹⁷Tanítványai visszaemlékeztek, hogy meg van írva:

Ἐμνήσθησαν ¹ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἔστιν ¹

„A te házad iránti féltő szeretet emészt engem.”

Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. κατέφαγέν - fölemésztett

Zsolt 69,10

ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέν με,

¹⁸A zsidók pedig azt kérdezték tőle: Milyen jelt mutatsz nekünk, hogy ezeket teszed? ¹⁹Jézus így felelt nekik: Romboljátok le ezt a templomot, és három nap alatt felépítem. ²⁰Ezt mondták rá a zsidók: Negyvenhat esztendeig épült ez a templom, és te három nap alatt felépíted? ²¹Ő

azonban testének templomáról beszélt. ²²Amikor azután feltámadt a halálból, visszaemlékeztek tanítványai arra, hogy ezt mondta, és hittek az Írásnak és a beszédnek, amelyet Jézus mondott.

²³Amikor Jeruzsálemben volt a páska ünnepén, sokan hittek az ő nevében, mert látták a jeleket, amelyeket tett. **MORUS TYNDALE-NEK: NEM AZ ÍRÁSOK MIATT HITTEK BENNE, HANEM A CSODÁI MIATT** ²⁴Jézus azonban nem bízta magát rájuk, mert ismerte mindnyájukat, ²⁵és nem volt szüksége arra, hogy bárki tanúskodjék az emberről, mert ő maga is tudta, hogy mi lakik az emberben.

Jn 3

¹Volt a farizeusok között egy Nikodémus nevű ember, a zsidók egyik vezető embere.

²Ő egy éjjel elment Jézushoz, és így szólt hozzá: Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul, mert senki sem képes megtenni azokat a jeleket, amelyeket te teszel, csak ha Isten van vele.

³Jézus így válaszolt: Bizony, bizony, mondom neked: ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát.

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ

⁴Nikodémus ezt kérdezte tőle: Hogyan születhetik az ember, amikor vén? Bemehet anyja méhébe, és megszülethet ismét?

⁵Jézus így felelt: Bizony, bizony, mondom neked, ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.

ἀπεκρίθη ὁ[ὁ] Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

⁶Ami testtől született, test az, és ami Lélektől született, lélek az.

τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν.

⁷Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újonnan kell születnetek.

μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι ¹ Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.
θαυμάζω - csodál, csodálkozik

⁸A szél fúj, amerre akar; hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy: így van mindenki, aki a Lélektől született.

⁹Nikodémus megkérdezte tőle: Hogyan történhet meg mindez? ¹⁰Jézus így válaszolt: Te Izráel tanítója vagy, és ezt nem tudod?

¹¹Bizony, bizony, mondom neked: amit tudunk, azt szóljuk, és amit láttunk, arról teszünk bizonyosságot, de nem fogadjátok el a mi bizonyágtételünket.

¹²Ha a földi dolgokról szóltam nektek, és nem hisztek, akkor hogyan fogtok hinni, ha majd a mennyiekről szólok nektek?

¹³Nem ment fel a mennybe senki, csak az, aki a mennyből szállt le, az Emberfia. *

14 És ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie,
4Móz 21,8-9

15 hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne

ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

16 Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. 1Jn 4,9

Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἁλλὰ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.

ἀπόληται - vesszen el;

ἀπόλλυμι - 1. elveszít, elpusztít, megsemmisít, megöl; 2. (perf. intr.) elveszett

Balázs K 622 egészen felold, mint só a vízben, összedől, teljes feloldódás, valaki tulajdonából elkerül, valamit elveszít, elpusztul

Mt 2,13 halálra fogja keresni a gyermekeket.

5,29. 30. egy vesszen el a te tagjaid közül,

8,25 ments meg minket; mert elveszünk.

9,17 a tömlők is elvesznek;

10,6 Izráel házának eltévelyedett juhaihoz.

28 mind a testet elvesztheti a gyehennában.

39 A ki megtalálja az ő életét, elveszti azt;

39 és a ki elveszti

42 el nem vesztheti jutalmát.

12,14 hogyan veszíthetnék el őt.

15,24 Izráel házának elveszett juhaihoz.

16,25 a ki meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt;

25 a ki pedig elveszti

18,(11)k a mi elveszett vala.

14 egy is elveszen a kicsinyek közül.

21,41 gonoszul elveszti őket;

22,7 azokat a gyilkosokat elveszté,

26,52 fegyverrel kell veszniök.

27,20 J.-t pedig veszítsék el.

Mk 1,24 hogy elveszíts minket?

2,22 a tömlők is elpusztulnak;

3,6 tanácsot tartának ... hogy elveszítsék őt.

4,38 nem törődöl vele, hogy elveszünk?

8,35 meg akarja tartani az ő életét, elveszti azt;

35 valaki pedig elveszti

9,22 vízbe is, hogy elveszítse őt;

41 el nem veszti ... jutalmát.

11,8 tanakodnak vala, hogy mimódon veszíthetnék el

12,9 és elveszti a munkásokat,

Lk 4,34 Jöttél, hogy elveszíts minket?

5,37 és a tömlők is elvesznek.

6,9 életet megtartani, vagy elveszíteni?

8,24 Mester, Mester, elveszünk!

9,24 meg akarja tartani az ő életét,

24 elveszti azt; a ki pedig elveszti
25 ő magát pedig elveszti (56)k elveszítse az emberek lelkét,
11,51 ki elveszett az oltár és a templom között;
13,3.5 mindnyájan, hasonlóképen elvesztek.
33 a próféta Jeruzsálemen kívül vesszen el.
15,4 egyet azok közül elveszt ...
4 nem megy az elveszett után,
6 juhomat, a mely elveszett vala.
8 és egy drakhmát elveszt,
9 megtaláltam ... melyet elvesztettem vala!
17 én pedig éhen halok meg!
24,32 elveszett, és megtaláltatott.
17,27 az özönvíz, és mindeneket elveszte.
29 tűz ... mindenkit elvesztett;
33 életét megtartani, elveszti azt,
33 és valaki elveszti
19,10 megkeresse és megtartsa, a mi elveszett.
47 igyekeznek vala őt elveszteni:
20,16 Elmegy és elveszti azokat
21,18 egy hajszála sem vész el.
Jn 3, (15)k el ne vesszen, hanem örök élete legyen.
16 el ne vesszen,
6,12 semmi el ne vesszen.
27 ne az eledelért, a mely elvész,
39 semmit el ne veszítsek,
10,10 A tolvaj ... öljön és pusztítson;
28 soha örökké el nem vesznek,
11,50 az egész nép el ne vesszen.
12,25 A ki szereti a maga életét, elveszti azt;
17,12 senki el nem veszett közülök,
18,9 senkit sem vesztettem el.
Csel 5,37 Galileus Júdás ... ez is elveszett;
27,34 senkinek sem esik le egy hajszál
Róm 2,12 törvény nélkül vesznek is el:
14,15 Ne veszítsd el azt a te ételeddel,
1Kor 1,18 bolondság ugyan azoknak, a kik elvesznek;
19 Elvesztem a bölcséknek bölcsességét
8,11 ismereted miatt elkárhozik
10,9 elveszének a kígyók miatt.
10 elveszének a pusztító által.
15,18 azok is elvesztek tehát.
2Kor 2,15 mind az elkárhozók között;
4,3 azoknak leplezett, a kik elvesznek;
9 tiportatunk, de el nem veszünk;
2Thes 2,10 azok között, a kik elvesznek;
Zsid 1,11 Azok elvesznek, de te megmaradsz,
Jak 1,11 ábrázatának kedvessége elvész;
4,12 hatalmas megtartani és elveszíteni:
1Pét 1,7 hitetek ... becsesebb a veszendő ... aranynál,
2Pét 3,6 vízzel elboríttatván, elveszett:

9 nem akarván, hogy némelyek elveszenek,
2Jn 8 el ne veszítsük, a mit munkáltunk,
Júd 5 a kik nem hittek, elvesztette.
11 Kóré ellenkezésével vesztek el.
Jel 18,14 minden a mi ínyes ... eltávozott tőled

17 Mert Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem hogy üdvözüljön a világ általa.

οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ

18 Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt Isten egyszülött Fiának nevében.

ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται. ὁ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ.

19 Az ítélet pedig az, hogy a világosság eljött a világba, de az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert a cselekedeteik gonoszak.

20 Mert aki rosszat cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjének a cselekedetei.

21 Aki pedig az igazságot cselekszi, a világosságra megy, hogy nyilvánvalóvá legyen cselekedeteiről, hogy Isten szerint cselekedte azokat.

22Jézus ezután elment tanítványaival együtt Júdea földjére, ott tartózkodott velük, és keresztelt.

23János is keresztelt Ainónban, Szálím közelében, mert ott sok víz volt, és az emberek odamentek és megkeresztelkedtek. **24**János ugyanis még nem volt börtönbe vetve. **25**János tanítványai vitába szálltak a zsidókkal a megtisztulásról. **26**Odamentek Jánoshoz, és ezt mondták neki: Mester, aki veled volt a Jordánon túl, akiről te bizonyosságot tettél, íme, az keresztel, és mindenki őhöz megy. **27**János így válaszolt: Semmit sem kaphat az ember, ha nem a mennyből adatott meg neki. **28**Ti magatok tanúskodhattok arról, hogy megmondtam: Nem én vagyok a Krisztus, hanem előtte küldtettem el. **29**Akié a menyasszony, az a vőlegény, a vőlegény barátja pedig, aki ott áll, és hallja őt, ujjongva örül a vőlegény hangjának: ez az örömöm lett teljessé. **30**Neki növekednie kell, nekem pedig kisebbé lennem.

31Aki felülről jön, az felette van mindenkinek. Aki a földről való, földi az, és földiekről szól. Aki a mennyből jön, az felette van mindenkinek:

Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστίν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν·

32arról tesz bizonyosságot, amit látott és hallott, de bizonyágtételét senki sem fogadja el.

ὁ ἑώρακεν καὶ ἤκουσεν τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει

33Aki befogadja bizonyágtételét, az pecsétet tesz arra, hogy Isten igaz.

ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς ἐστίν.

σφραγίζω - lepecsétel

³⁴Mert akit Isten küldött, Isten beszédeit szólja, mert annak ő bőségesen adja a Lelket.

ὁν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ πνεῦμα.

³⁵Az Atya szereti a Fiút, és kezébe adott mindent.

ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.

³⁶Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem Isten haragja marad rajta.

ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

Jn 4

¹Amikor pedig megtudta Jézus, hogy a farizeusok meghallották, hogy ő több tanítványt szerez és keresztel, mint János – ²bár maga Jézus nem keresztelt, hanem a tanítványai –, ³elhagyta Júdeát, és elment ismét Galileába. ⁴Samárián kellett pedig átmennie, ⁵és így jutott el Samária egyik városához, amelynek Sikár volt a neve. Ez közel volt ahhoz a birtokhoz, amelyet Jákób adott fiának, Józsefnek. ⁶Ott volt Jákób forrása. Jézus az úttól elfáradva leült a forrásnál; az idő délfelé járt. ⁷Egy samáriai asszony jött vizet meríteni. Jézus így szólt hozzá: Adj innom! ⁸Tanítványai ugyanis elmentek a városba, hogy ennivalót vegyenek. ⁹A samáriai asszony ezt mondta: Hogyan? Te zsidó létedre tőlem kérsz inni, mikor én samáriai vagyok? Mert a zsidók nem érintkeztek a samáriaiakkal. ¹⁰Jézus így válaszolt: Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki így szól hozzád: Adj innom! – te kértél volna tőle, és ő adott volna neked **élő vizet.** ῥῶμα ζῶν

¹¹Az asszony így szólt hozzá: Uram, méritőedényed sincs, a kút is mély, honnan vennéd az élő vizet? ¹²Talán nagyobb vagy te atyánknál, Jákóbnál, aki ezt a kutat adta nekünk, és aki maga is ebből ivott, sőt fiai és jószágai is?

¹³Jézus így válaszolt neki: Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik,

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ ¹ Πᾶς ¹ ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν·

¹⁴de aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert örök életre buzgó víz forrásává lesz benne.

¹⁴ ὃς δ' ἂν πῖνῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ῥῶμα ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἀλλομένου
szökellő/felbuzogó εἰς ζωὴν αἰώνιον.

¹⁵Az asszony erre ezt mondta: Uram, add nekem azt a vizet, hogy ne szomjazzam meg, és ne kelljen idejárnom meríteni. ¹⁶Jézus így szólt hozzá: Menj el, hívd a férjedet, és jöjj vissza! ¹⁷Az

asszony így válaszolt: Nincs férjem. Jézus erre ezt mondta: Jól mondtad, hogy férjed nincs, ¹⁸mert őt férjed volt, és akivel most élsz, nem férjed: ebben igazat mondtál.

¹⁷Az asszony így válaszolt: Nincs férjem. Jézus erre ezt mondta: Jól mondtad, hogy férjed nincs, ¹⁸mert őt férjed volt, és akivel most élsz, nem férjed: ebben igazat mondtál. ¹⁹Az asszony így felelt: Uram, látom, hogy próféta vagy. ²⁰A mi atyáink ezen a hegyen imádták Istent, ti pedig azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol Istent imádni kell. ²¹Jézus így válaszolt: Higgy nekem, asszony, hogy eljön az óra, amikor nem ezen a hegyen, nem is Jeruzsálemben imádjátok az Atyát. ²²Ti azt imádjátok, akit nem ismertek, mi azt imádjuk, akit ismerünk, mert az üdvösség a zsidók közül támad. ²³De eljön az óra, és az most van, amikor igazi imádói lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ilyen imádókat keres. ²⁴**Az Isten Lélek, és akik imádják őt, azoknak lélekben és igazságban kell imádniuk.**

πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας

ἰ αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.

²⁵Az asszony így felelt: Tudom, hogy eljön a Messiás, akit Krisztusnak neveznek, és amikor eljön, kijelent nekünk mindent. ²⁶Jézus ezt mondta neki: Én vagyok az, aki veled beszélek.

²⁷Ekkor megérkeztek a tanítványai, és csodálkoztak azon, hogy asszonnyal beszél, mégsem mondta egyikük sem: Mit akarsz tőle? Miért beszélgetsz vele?

Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι ἰ μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπεν Τί ζητεῖς; ἢ Τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς;

²⁸Az asszony pedig otthagytá korsóját, elment a városba, és szólt az embereknek: **ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις**

²⁹Jöjjetek, lássátok azt az embert, aki megmondott nekem mindent, amit tettem: vajon nem ő a Krisztus?

Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς ᾿εἶπέ μοι πάντα ᾿ὅ ἔποίησα· μή τι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός;

³⁰Erre azok elindultak a városból, és kimentek hozzá.

ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

³¹Közben kérték őt a tanítványai: Mester, egyél! ³²Ő pedig azt mondta nekik: Nekem van mit ennem, amiről ti nem tudtok. ³³A tanítványok egymást kérdezgették: Valaki talán hozott neki enni? ³⁴Jézus ezt mondta nekik: Az én eledelem az, hogy teljesítsem annak akaratát, aki elküldött engem, és bevégezzem az ő munkáját. ³⁵Vajon nem ti magatok mondjátok-e, hogy még négy hónap, és jön az aratás? Íme, mondom nektek: emeljétek fel a szemeteket, és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra. ³⁶Az arató jutalmat kap, és begyűjti a termést az örök életre, hogy együtt örüljön a vető és az arató. ³⁷Mert abban igaza van a mondásnak, hogy más a vető, és más az arató. ³⁸Én elküldtelek titeket, hogy azt arassátok, amiért nem ti fáradtatok: mások fáradoztak érte, ti pedig az ő munkájukba álltatok be. ³⁹Abból a városból pedig a samáriaiak közül sokan hittek benne az asszony szava miatt, aki így tanúskodott: Megmondott nekem mindent, amit tettem. ⁴⁰Amikor tehát a samáriaiak Jézushoz

érték, kérték őt, hogy maradjon náluk. És ott maradt két napig. ⁴¹Az ő szavának sokkal többen hittek, ⁴²az asszonynak pedig meg is mondták: Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy valóban ő a világ üdvözítője.

³²Ő pedig azt mondta nekik: Nekem van mit ennem, amiről ti nem tudtok. ³³A tanítványok egymást kérdezték: Valaki talán hozott neki enni? ³⁴Jézus ezt mondta nekik: Az én eledelem az, hogy teljesítsem annak akaratát, aki elküldött engem, és bevégezzem az ő munkáját. ³⁵Vajon nem ti magatok mondjátok-e, hogy még négy hónap, és jön az aratás? Íme, mondom nektek: emeljétek fel a szemeteket, és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra. ³⁶Az arató jutalmat kap, és begyűjti a termést az örök életre, hogy együtt örüljön a vető és az arató. ³⁷Mert abban igaza van a mondásnak, hogy más a vető, és más az arató. ³⁸Én elküldtelek titeket, hogy azt arassátok, amiért nem ti fáradtatok: mások fáradoztak érte, ti pedig az ő munkájukba álltatok be.

³⁹Abból a városból pedig a samáriaiak közül sokan hittek benne az asszony szava miatt, aki így tanúskodott: Megmondott nekem mindent, amit tettem. ⁴⁰Amikor tehát a samáriaiak Jézushoz érték, kérték őt, hogy maradjon náluk. És ott maradt két napig. ⁴¹Az ő szavának sokkal többen hittek, ⁴²az asszonynak pedig meg is mondták: Már nem a te beszédedért hiszünk, hanem mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy **valóban ő a világ üdvözítője.**

οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου.

⁴³Két nap múlva pedig elment onnan Galileába, ⁴⁴bár maga Jézus tett bizonyosságot arról, hogy nincs becsülete a prófétának a saját hazájában.

αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει.

⁴⁵Mégis, amikor Galileába érkezett, befogadták őt azok a galileaiak, akik látták mindazt, amit Jeruzsálemben tett az ünnepen, mivel ők is ott voltak.

⁴⁶Azután ismét a galileai Kánába ment, ahol a vizet borrá változtatta. Kapernaumban pedig volt egy királyi tisztviselő, akinek betegen feküdt a fia.

Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένει ἐν Καφαρναούμ

⁴⁷ Amikor meghallotta, hogy Jézus megérkezett Júdeából Galileába, elment hozzá, és kérte, hogy jöjjön, és gyógyítsa meg a fiát, mert halálán van.

οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἡρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰασῇται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἡμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν.

⁴⁸ Erre Jézus ezt mondta neki: Ha nem láttok jeleket és csodákat, nem hisztek. 1Kor 1,22

εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε

49 A királyi tisztviselő kérte őt: Uram, jöjj, mielőtt meghal a gyermekem!

**λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθ
ανεῖν τὸ παιδίον μου.**

50 Jézus így válaszolt: **Menj el, a te fiad él! Hitt az ember a szónak,** amelyet Jézus mondott neki, és elindult.

λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο.

51 Még hazafelé tartott, amikor szembejöttek vele a szolgálai a hírrel, hogy a gyermeke él.

52 Ekkor megkérdezte tőlük, hány órákor lett jobban. Ezt mondták neki: Tegnap délután egy órákor hagyta el a láz.

53 Megértette tehát az apa, hogy abban az órában történt ez, amikor ezt mondta neki Jézus: A te fiad él. És hitt ő, valamint egész háza népe.

**ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι*ἐκείνη τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη
σοῦς Ὁ υἱός σου ζῇ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.**

54 Ezt pedig második jelként tette Jézus, miután megérkezett Júdeából Galileába.

**Τοῦτο [δὲ] πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθ
ὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.**

Jn 5

¹Ezek után ünnepük volt a zsidóknak, és felment Jézus Jeruzsálembe. ²Jeruzsálemben a Juhkapunál van egy medence, amelyet héberül Betesdának neveznek. Ennek öt oszlopcsarnoka van. ³A betegek, vakok, sánták, sorvadásosak tömege feküdt ezekben, és várták a víz megmozdulását. ⁴Mert az Úr angyala időnként leszállt a medencére, és felkavarta a vizet: aki elsőnek lépett bele a víz felkavarása után, egészséges lett, bármilyen betegségben is szenvedett. ⁵Volt ott egy ember, aki harmincnyolc éve szenvedett betegségében. ⁶Amikor látta Jézus, hogy ott fekszik, és megtudta, hogy már milyen hosszú ideje, megkérdezte tőle: Akarsz-e meggyógyulni? ⁷A beteg így válaszolt neki: Uram, nincs emberem, hogy amint felkavarodik a víz, beemeljen a medencébe. Amíg én odaérek, más lép be előttem. ⁸Jézus ezt mondta neki: Kelj fel, vedd az ágyadat, és járj! ⁹És azonnal meggyógyult ez az ember, felvette az ágyát, és járt. Aznap pedig szombat volt.

¹⁰A zsidók ekkor így szóltak a meggyógyított emberhez: Szombat van, nem szabad felvenned az ágyadat. ¹¹Ő így válaszolt nekik: Aki meggyógyított, az mondta nekem: Vedd az ágyadat, és járj! ¹²Megkérdezték tőle: Ki az az ember, aki azt mondta neked, hogy vedd fel, és járj? ¹³De a

meggyógyított ember nem tudta, hogy ki az, mert Jézus félrehúzódott az ott tartózkodó sokaság miatt. ¹⁴Ezek után találkozott vele Jézus a templomban, és ezt mondta neki: Íme, meggyógyultál, többé ne vétkezz, hogy valami rosszabb ne történjék veled. ¹⁵Elment ez az ember, és megmondta a zsidóknak, hogy Jézus az, aki meggyógyította. ¹⁶Azért üldözték a zsidók Jézust, mert szombaton tette ezt. ¹⁷Jézus így szólt hozzájuk: Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom. ¹⁸Ezért azután a zsidók még inkább meg akarták ölni, mert nemcsak megtörte a szombatot, hanem saját Atyjának is nevezte Istent, és így egyenlővé tette magát az Istennel. ¹⁹Megszólalt tehát Jézus, és ezeket mondta nekik: **Bizony, bizony, mondom nektek: a Fiú önmagától semmit sem tehet, csak ha látja, hogy mit tesz az Atya, mert amit ő tesz, azt teszi a Fiú is, hozzá hasonló módon.** ²⁰Mert az Atya szereti a Fiút, és mindent megmutat neki, amit ő tesz. És ezeknél nagyobb tetteket is mutat majd neki, hogy ti csodálkozzatok. ²¹Mert ahogy az Atya feltámasztja a halottakat, és életre kelti őket, úgy a Fiú is életre kelti azokat, akiket akar. ²²Az Atya nem is ítél meg senkit, hanem az ítéletet egészen a Fiúnak adta át, ²³hogy mindenki úgy tisztelje a Fiút, ahogyan az Atyát tisztelik. Aki nem tiszteli a Fiút, az nem tiszteli az Atyát sem, aki őt elküldte. ²⁴**Bizony, bizony, mondom nektek: aki hallja az én ígémet, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van, sőt ítéletre sem megy, hanem átment a halálból az életbe.** 1Jn 3,14

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

25 Bizony, bizony, mondom nektek, hogy eljön az óra, és az most van, amikor a halottak hallják az Isten Fiának a hangját, és akik meghallották, élni fognak.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἄκοῦσαντες ζήσουσιν.

26 Mert ahogyan az Atyának van önmagában élete, úgy a Fiúnak is megadta, hogy élete legyen önmagában. 1Jn 5,20

ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἑαυτῷ.

27 Sőt arra is adott neki hatalmat, hogy ítéletet tartson, mert ő az Emberfia. Dán 7,10 ; Mt 25,31

καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου υἱ ἐστίν.

28 Ne csodálkozzatok ezen, mert eljön az óra, amelyben mindazok, akik a sírban vannak, meghallják az ő hangját, 1Tim 4,16

μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ

29 és kijönnek: akik a jót tették, az életre támadnak fel, akik pedig a rosszat cselekedték, az ítéletre támadnak fel. Dán 12,2 ; Róm 2,6-10

καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ * τὰ ¹ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Ἐν ὀνμαγamtól nem tehetek semmit: ahogyan tőle hallom, úgy ítélek; és az én ítéletem igazságos, mert nem a magam akaratát keresem, hanem annak az akaratát, aki elküldött engem.

Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κ ρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικάια ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

31 Ha én magamról tennék bizonytságot, az én bizonytságtételem nem volna igaz. 32 Más az, aki bizonytságot tesz énrólam, és tudom, hogy igaz az a bizonytságtétel, amellyel rólam tanúskodik. 33 Ti elküldtetek Jánoshoz, és ő bizonytságot tett az igazságról. 34 Nekem azonban nincs szükségem embertől való bizonytságtételre, hanem azért mondom ezeket, hogy ti üdvözüljete. 35 Ő volt az égő és világító fáklya, de ti csak egy ideig akartatok az ő világosságában örvendezni. 36 Nekem azonban Jánosénál nagyobb bizonytságtételem van. Mert a tettek, amelyeket átadott nekem az Atya, hogy teljesítsem azokat, ezek a tetteim maguk tanúskodnak arról, hogy engem az Atya küldött el.

37Az Atya, aki elküldött engem, ő tett bizonytságot rólam. Az ő hangját nem hallottátok soha, arcát sem láttátok, ³⁸és az igéje sem marad meg bennetek, mert annak, akit ő elküldött, nem hisztetek. ³⁹Ti azért kutatjátok az Írásokat, mert azt gondoljátok, hogy azokban van az örök életetek: pedig azok rólam tesznek bizonytságot, ⁴⁰és mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen. 41Én nem fogadok el dicsőséget emberektől, ⁴²rólatok viszont tudom, hogy nincs meg bennetek az Isten szeretete.

⁴³Én az Atyám nevében jöttem, mégsem fogadtatok be; ha más a maga nevében jön, azt befogadjátok.

ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψετε.

⁴⁴Hogyan tudnátok hinni ti, akik egymástól fogadtok el dicsőséget, de azt a dicsőséget, amely az egy Istentől van, nem keresitek?

πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, ¹ δόξαν ᾿παρ᾿ ἁλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου οὐ ζητεῖτε;

⁴⁵Ne gondoljátok, hogy én foglak vádolni benneteket az Atyánál. Van, aki vádol benneteket: Mózes, akiben ti reménykedtek.

μὴ

¹ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστι ν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωυσῆς, ¹ εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.

⁴⁶Mert ha hinnétek Mózesnek, hinnétek nekem: mert ő énrólam írt.

εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί,
ᾧ περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.

⁴⁷Ha pedig az ő írásainak nem hisztek, akkor az én beszédeimnek hogyan hinnétek?

⁴⁷ εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς
ῥήμασιν πιστεύσετε;

Jn 6

1Jézus ezután elment a Galileai-tengernek, Tibériás tavának túlsó partjára. 2 Nagy sokaság követte őt, mert látták, milyen jeleket vitt végbe a betegeken. 3 Jézus pedig felment a hegyre, és ott leült a tanítványaival együtt. 4 Közel volt a páska, a zsidók ünnepe. 3Móz 23,5-14 5 Amikor Jézus észrevette, hogy nagy sokaság közeledik hozzá, így szólt Fülöpnek: Honnan vegyünk kenyeret, hogy ezek ehessenek? 6 Ezt pedig azért kérdezte tőle, hogy próbára tegye, mert ő már tudta, mit fog tenni.

τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν
ποιεῖν.

7 Fülöp így válaszolt neki: Kétszáz dénár árú kenyér sem elég nekik, hogy mindenki kapjon valami keveset. 8 Egyik tanítványa, András, Simon Péter testvére így szólt hozzá: 9 Van itt egy gyermek, akinél van öt árpakenyér és két hal, de mi ez ennyi embernek? 10 Jézus ezt mondta: Ültessétek le az embereket! Füves terület volt az. Letelepédtek tehát a férfiak, szám szerint mintegy ötezren. 11 Jézus pedig vette a kenyereket, hálát adott, és kiosztotta az ott ülőknek; ugyanúgy osztott a halakból is, amennyit kívántak.

ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἦθ
ελον.

12 Amikor pedig jóllaktak, így szólt tanítványaihoz: Szedjétek össze a maradékot, hogy semmi se vesszen kárba! 13 Összeszedték tehát, és tizenkét kosarat töltöttek meg az öt árpakenyér maradékával, amit meghagytak azok, akik ettek. 14 Miután látták az emberek, hogy milyen jelt tett, ezt mondták: **Ez valóban az a próféta, akinek el kellett jönnie a világba.** 5Móz 18,15

Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ᾧ ἐποίησεν¹ σημεῖα¹ ἔλεγον ὅτι Οὗτός¹
ἐστὶν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον

15 Amikor pedig Jézus észrevette, hogy érte akarnak jönni, és el akarják ragadni, hogy királlyá tegyék, visszavonult ismét a hegyre egymagában.

Ἰησοῦς οὖν γινούς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν

αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς

16Estefelé lementek tanítványai a tengerhez, ¹⁷hajóra szálltak, hogy átmenjenek a tenger túlsó partjára, Kapernaumba. Sötét volt már, és még nem ment oda hozzájuk Jézus; ¹⁸a tenger pedig háborgott, mert nagy szél fújt. ¹⁹Közben eljutottak mintegy huszonöt vagy harmincfutamnyira, amikor meglátták, hogy Jézus a tengeren jár, és közeledik a hajóhoz. Megrémültek, ²⁰de ő így szólt hozzájuk: Én vagyok, ne féljete! ²¹Fel akarták venni a hajóra, de a hajó egyszeriben odaért a partra, ahová tartottak.

22Másnap megértette a tenger túlsó partján maradt sokaság, hogy nem volt ott más hajó, csak egy, és hogy Jézus nem szállt be tanítványaival együtt abba a hajóba, hanem csupán a tanítványai mentek el. ²³De Tibériásból jöttek más hajók annak a helynek a közelébe, ahol a kenyeret ették, miután hálát adott az Úr. ²⁴Amikor tehát látta a sokaság, hogy sem Jézus, sem a tanítványai nincsenek ott, beszálltak a hajókba, és elmentek Kapernaumba, hogy megkeressék Jézust. ²⁵Amikor megtalálták a tenger túlsó partján, megkérdezték tőle: Mester, mikor jöttél ide? ²⁶Jézus ezt válaszolta nekik: **Bizony, bizony, mondom nektek, nem azért kerestek engem, mert jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek a kenyerekből és jóllaktatok.** ²⁷**Ne veszendő eledelért fáradozzatok, hanem az örök életre megmaradó eledelért, amelyet az Emberfia ad majd nektek, mert őt pecsétjével igazolta az Atya Isten.**

ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
¹ **Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε.**
²⁷ **ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρώσιν τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, ὁ πατήρ γὰρ ὁ πατήρ ἐσφράγισεν ὁ θεός.**

28Ekkor megkérdezték tőle: Mit tegyünk, hogy **Istennek tetsző dolgokat** cselekedjünk?

εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν ¹ Τί ¹ ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ;

29Jézus ezt felelte nekik: Az az Istennek **tetsző dolog**, hogy higgyetek abban, akit ő küldött. **KNB ISTEN TETTEIT CSELEKEDJÜK; KG ISTEN DOLGAIT CSELEKEDJÜK – ÖSSZES TÖBBI SZABADON- „ISTENNEK TETSZŐ” DOLGOGAT CSELEKEDJÜNK/CSELEKEDÜNK.**

ἀπεκρίθη ὁ ¹ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς ¹ Τοῦτό ¹ ἐστὶν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ ¹ ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.

SZÓ SZERINT HELYES AZ ÉRTELME – „ISTEN DOLGAIT CSELEKEDNI” A TETSZÉSBEN REJTETTEN OTT VAN AZ ÉRDEM, AZ ISTEN DOLGAIT CSELEKVÉSBEN A BELŰLRŐL, AZ ISTEN ÁLTAL ÁTFORMÁLT ÉLETBEN CSELEKEDNI

BUDAI - ISTEN ÁLTAL MEGKÖVETELT CSELEKEDETEKET

RAVASZ - ISTEN ÁLTAL KÍVÁNT MUNKA

CSIA „Mit tegyünk, hogy az ISTEN MUNKÁIN DOLGOZHASSUNK?” 29 „Istennek MUNKÁJA AZ – FELELTE NEKIK JÉZUS –, HOGY HIGGYETEK ABBAN, AKIT Ő ELKÜLDÖTT.”

³⁰Erre megkérdezték tőle: És te milyen jelt mutatsz, hogy miután láttuk, higgyünk neked? Mit cselekszel? ³¹Atyáink a mannát ették a pusztában, ahogyan meg van írva: „Mennyei kenyeret adott nekik enni.”

JÉZUS METAFORIKUS = LELKI BESZÉDMÓDJA SZEMBEN A „ZSIDÓK” LITERÁLIS BESZÉDMÓDJÁVAL.

³²Jézus pedig így válaszolt nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, nem Mózes adta nektek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret.

εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ’ ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν·

³³Mert az Isten kenyerere a mennyből száll le, és életet ad a világnak.

ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν δίδους τῷ κόσμῳ.

³⁴Erre ezt mondták neki: Uram, add nekünk mindig ezt a kenyeret!

εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν Κύριε,¹ πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦ οὐτοῦ.

Jézus azt mondta nekik: Én vagyok az élet kenyerere: aki énhozzám jön, nem éhez meg, és aki énbenem hisz, nem szomjazik meg soha.

εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

³⁶De megmondtam nektek: láttatok ugyan engem, és mégsem hisztetek.

ἀλλ’ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐώρακάτε [με] καὶ οὐ πιστεύετε.

³⁷Akit nekem ad az Atya, az mind énhozzám jön, és aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el;

Πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατήρ πρὸς ἐμὲ ἔξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω,

38 mert nem azért szálltam le a mennyből, hogy a magam akaratát tegyem, hanem hogy annak az akaratát, aki elküldött engem.

ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με·

39 Annak pedig, aki elküldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit se vesztsek el, hanem feltámasszam az utolsó napon.

τοῦτο δέ ἐστίν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ ἁλλὰ ἀναστήσω ¹ αὐτὸ * τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ

40 Mert az én Atyámnak az az akarata, hogy annak, aki látja a Fiút, és hisz benne, örök élete legyen; én pedig feltámasztom azt az utolsó napon.

τοῦτο γάρ ἐστίν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ * τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 A zsidók zúgolódni kezdtek ellene, mert ezt mondta: Én vagyok az a kenyér, amely a mennyből szállt le. **42** És azt kérdezték: Nem Jézus ez, József fia, akinek ismerjük apját és anyját? Akkor hogyan mondhatja: A mennyből szálltam le? **43** Jézus így válaszolt nekik: Ne zúgolódjatok egymás között!

44 Senki sem jöhet énhozzám, ha nem vonzza őt az Atya, aki elküldött engem. Én pedig feltámasztom azt az utolsó napon.

οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, καγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

45 Meg van írva a prófétáknál: „És mindnyájan Istentől tanítottak lesznek.” Aki az Atyára hallgatott, és tőle tanult, az mind énhozzám jön. Ézs 54,13 ; Jer 31,33-34

46 Nem mintha bárki látta volna az Atyát: csak aki az Istentől van, az látta az Atyát. 1Tim 6,16

47 Bizony, bizony, mondom nektek: aki hisz, annak örök élete van.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

48 Én vagyok az élet kenyere. 1Kor 10,3-5

ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς

49 Atyáitok a mannat ették a pusztában, mégis meghaltak. **50** De ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon. **51** Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből szállt le: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké, mert az a kenyér, amelyet én adok oda a világ életéért, az az én testem.

ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγη ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἡ σὰρξ μου ¹ ἐστὶν ¹ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.

52A zsidók vitatkozni kezdtek egymás között, és ezt kérdezték: Hogyan adhatná ez nekünk a testét eledelül?

Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες ¹ Πῶς ¹ δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα [αὐτοῦ] φαγεῖν;

Ἐμάχοντο – vitatkoztak, μάχομαι - harcol, kardoskodik, vitatkozik

⁵³Jézus így szólt hozzájuk: Bizony, bizony, mondom nektek: ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a vérét, nincsen élet tibennetek.

εἶπεν οὖν αὐτοῖς [ὁ] ¹ Ἰησοῦς ¹ Ἀμὴν ¹ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς.

⁵⁴Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon.

ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ γὰρ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· ¹

⁵⁵Mert az én testem igazi étel, és az én vérem igazi ital

ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθὴς ἔστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθὴς ἔστι πόσις

⁵⁶Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, az énbennem marad, és én őbenne.

ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ γὰρ ἐν αὐτῷ.

⁵⁷Ahogy engem az élő Atya küldött el, és én az Atya által élek, úgy az is, aki engem eszik, élni fog énáltalam.

καθὼς ἀπέστειλén με ὁ ζῶν πατήρ καὶ γὰρ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κακεῖνος ζήσκει δι' ἐμέ.

⁵⁸Ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le; ez nem olyan, mint amelyet atyáitok ettek, és mégis meghaltak: aki ezt a kenyeret eszi, élni fog örökké.

οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσκει εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵⁹Ezeket a zsinagógában mondta, amikor Kapernaumban tanított.

59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ

60 Tanítványai közül sokan, amikor ezt hallották, így szóltak: Kemény beszéd ez: ki hallgathatja őt?

Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν ¹

Σκληρός ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;

Ellentét:

ami a kívülállóknak: Σκληρός ἐστιν ὁ λόγος

az a tanítványoknak: ῥήματα ζωῆς αἰωνίου

⁶¹Mivel pedig Jézus jól tudta, hogy ezért zúgolódnak a tanítványai, így szólt hozzájuk: Ez megbotráncoztat titeket? ⁶²Mi lesz, ha majd meglátjátok az Emberfiát felmenni oda, ahol előzőleg volt?

⁶³A Lélek az, aki életre kelt, a test nem használ semmit: azok a beszédek, amelyeket én mondtam nektek: Lélek és élet.

τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιῶν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα αὐ

ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν·

⁶⁴De vannak közöttetek néhányan, akik nem hisznek. Mert Jézus kezdettől fogva tudta, hogy kik azok, akik nem hisznek, és ki az, aki el fogja árulni őt. ⁶⁵És így folytatta: Ezért mondtam nektek, hogy senki sem jöhet hozzám, ha nem adta meg ezt neki az Atya. ⁶⁶Ettől fogva tanítványai közül sokan visszavonultak, és nem jártak vele többé.

Ἐκ τούτου πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.

⁶⁷Jézus ekkor megkérdezte a tizenkettőtől: Vajon ti is el akartok menni?

Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;

⁶⁸Simon Péter így felelt: Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad.

ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις,

Ellentét:

ami a kívülállóknak: Σκληρός ἐστιν ὁ λόγος

az a tanítványoknak: ῥήματα ζωῆς αἰωνίου

⁶⁹És mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy az Istennek Szentje.⁷⁰

καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ.

⁷⁰Jézus így válaszolt nekik: Vajon nem én választottalak ki titeket, a tizenkettőt? Egyikőtök mégis ördög.

ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἔξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν.

⁷¹Júdás Iskáriótesre, Simon fiára értette ezt, mert ez akarta őt elárulni, egy a tizenkettő közül.

ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα.

Jn 7

Jézus ezután Galileát járta. Nem akart ugyanis Júdeában maradni, mivel a zsidók meg akarták ölni. 2 Közel volt a zsidók ünnepe, a lombsátrak ünnepe. 3 Testvérei ekkor ezt mondták neki: Menj el innen, és eredj Júdeába, hadd lássák a tanítványaid is a tetteidet, amelyeket cselekszel! 4 Mert senki sem cselekszik titokban, ha ismertségre törekszik. Ha ilyeneket cselekszel, tedd ismertté magadat a világ előtt! 5 Mert a testvérei sem hittek benne. 6 Jézus pedig így szólt hozzájuk: **Az én időm még nincs itt, nektek azonban minden idő alkalmas.**

Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπὼ πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. készen (álló)

7 Titeket nem gyűlölhét a világ, de engem gyűlöl, mert én arról tanúskodom, hogy a cselekedetei gonoszak. 8 Ti menjetek fel az ünnepre, én erre az ünnepre még nem megyek fel, mert az én időm még nem jött el. 9 Ezeket mondta nekik, és ott maradt Galileában.

10 Miután azonban elindultak testvérei az ünnepre, akkor ő is felment, nem nyíltan, hanem titokban. 11 A zsidók pedig keresték őt az ünnepen, és kérdezgették: Hol van ő? 12 És sokat suttogtak róla a tömegben: némelyek azt mondták róla, hogy jó ember, mások viszont azt, hogy nem az, sőt félrevezeti a népet. 13 De nyilvánosan senki sem beszélt róla, mert féltek a zsidóktól. 14 Már az ünnepi hét fele elmúlt, amikor Jézus felment a templomba, és tanítani kezdett. 15 A zsidók csodálkoztak ezen, és ezt kérdezték: **Hogyan ismerheti ez az Írást, hiszen nem is tanulta?**

Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς;

16 Jézus így válaszolt nekik: Az én tanításom nem az enyém, hanem azé, aki elküldött engem.

ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς 1 *
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με·

17 Ha valaki kész cselekedni az ő akaratát, felismeri erről a tanításról, hogy vajon Istentől való-e, vagy én magamtól szólok.

**ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδ-
αχῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ’ ἐμαυτοῦ λαλῶ.**

18 Aki magától szól, a saját dicsőségét keresi, aki pedig annak dicsőségét keresi, aki elküldte őt, az igaz, és abban nincs hamisság. 19 Nem Mózes adta-e nektek a törvényt? De közületek senki sem tartja meg a törvényt. Miért akartok engem megölni? 20 A sokaság erre ezt mondta: Ördög van benned! Ki akar téged megölni? 21 Jézus így válaszolt nekik: Egyetlen dolgot cselekedtem, és ti mindnyájan csodálkoztok rajta. 22 Gondoljátok meg: a körülmetélkedést Mózes rendelte el nektek – nem mintha Mózesről volna, hanem az atyáktól van –, és szombaton is körülmetéletek az embert. 23 Ha körülmetéletek az embert szombaton, hogy Mózes törvénye ne sérüljön, akkor miért haragusztok énám, hogy egy embert teljesen meggyógyítottam szombaton? 24 Ne ítéljetez látszat szerint, hanem hozzatok igazságos ítéletet!

25 A jeruzsálemiek közül ekkor így szóltak némelyek: Vajon nem ő az, akit meg akarnak ölni? 26 És íme, nyilvánosan beszél, és semmit sem szólnak ellene. Lehet, hogy a vezetők meggyőződtek arról, hogy ő a Krisztus? 27 Csakhogy róla tudjuk, honnan való; amikor azonban eljön a Krisztus, róla senki sem tudja majd, honnan való. Zsid 7,3

JÉZUS IDENTITÁSA; JÉZUSI ISMERETELMÉLET!

28 Amikor Jézus a templomban tanított, hangosan kiáltva szólt: **Ti ismertek engem, tudjátok is, honnan való vagyok; de én nem önmagamtól jöttem, hanem igaz az, aki engem elküldött, akit ti nem ismertek.**

**Κἀμὲ Κἀμὲ - és engem κἀγὼ - és én; Κὲτ ὀσσεολvadτ szό.
οἶδατε καὶ οἶδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα
, ἀλλ’ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε.**

29 Én ismerem őt, hiszen tőle való vagyok, és ő küldött el engem.

**ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ’ αὐτοῦ εἰμί κἀκεῖνός με ἀπέστειλε
v.**

30 El akarták fogni tehát, de senki sem vetette rá a kezét, mert még nem jött el az ő órája. 31 A sokaságból többen hittek benne, és ezt mondták: Amikor eljön a Krisztus, vajon több jelt tesz majd, mint amennyit ez tett? 32 Meghallották a farizeusok, hogy a sokaság ezeket suttogja róla, és szolgálakat küldtek a főpapok és a farizeusok, hogy fogják el őt. 33 Jézus ekkor így szólt: Még egy kis ideig veletek vagyok, azután elmegyek ahhoz, aki elküldött engem. 34 Kerestek majd engem, de nem találtok meg, mert ahol én vagyok, oda ti nem jöhettek. 35 A zsidók erre így beszéltek egymás között: Hová akar menni, hogy nem találjuk meg? Talán a görögök között lévő szórványba készül, és a görögöket akarja tanítani? 36 Miféle beszéd ez: Kerestek majd engem, de nem találtok, mert ahol én vagyok, oda ti nem jöhettek?

37 Az ünnep utolsó nagy napján felállt Jézus, és így kiáltott: Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék! 38 Aki hisz énbenem, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek. 39 Ezt pedig a Lélekről mondta, akit a benne hívők fognak kapni, mert még nem adatott a Lélek, mivel Jézus még nem dicsőült meg.

ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. ³⁹ Τοῦτο ¹ δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος ᾧ ἐμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς ᾧ πω ἐδοξάσθη

40A sokaságból azok, akik hallották ezt az igét, ezt mondták: Valóban ő a próféta. ⁴¹Mások így szóltak: Ő a Krisztus. Többen pedig ezt mondták: Csak nem Galileából jön el a Krisztus? ⁴²Nem azt mondta-e az Írás, hogy a Krisztus Dávid magvából és Betlehemből jön el, abból a faluból, ahol Dávid élt? ⁴³Ellentét támadt tehát miatta a sokaságban: ⁴⁴némelyek közülük el akarták fogni, de senki sem vetette rá a kezét.⁴⁵A szolgák visszamentek a főpapokhoz és a farizeusokhoz, akik ezt kérdezték tőlük: Miért nem hoztátok ide? ⁴⁶A szolgák így feleltek: Ember még így soha nem beszélt, ahogyan ő.

ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται Οὐδέποτε¹ ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος.

⁴⁷A farizeusok ezt mondták nekik: Titeket is megtévesztett? ⁴⁸Vajon a vezetők vagy a farizeusok közül hitt-e benne valaki? ⁴⁹De ez a sokaság, amely nem ismeri a törvényt, átkozott! ⁵⁰Ekkor Nikodémus, aki korábban már járt nála, és közülük való volt, így szólt hozzájuk: ⁵¹Elítéli-e az embert a mi törvényünk, míg ki nem hallgatták, és meg nem tudták tőle, hogy mit tett?

Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γνῶ τί ποιεῖ; ⁵²Azok pedig így válaszoltak neki: Talán te is galileai vagy? Nézz utána és lásd be, hogy Galileából nem támad próféta. ⁵³Ezután mindenki hazament.

Jn 8

LOMBSÁTOR ÜNNEPE Tisri (szept-okt) 15. napjától 7 napon át
ZARÁNDOKÜNNEP LEGNAGYOBBIKA
(PÁSKA, HETEK, LOMBSÁTOR)

1. Pusztai vándorlás (sátor)
2. Salamon templomának felszentelése
3. Végidő – begyűjtés

4 víz kiöntése az asszonyok udvarán (pusztában víz fakadt) a víz ünnepélyes kiöntését 7 napon át ismételték. Sófárkürt – vidáman körbejárják az oltárt: **a fény szertartása** 4 menorát (7ágú gyertyatartót) a templomkörzetben – a pusztai vándorlás tűzoszlopára emlékeztek- ezt is 7 napon át ismételték a templom felé fordulás a napfelkeltekor.

HÁZASSÁGTÖRŐ ASSZONY HIÁNYZIK A GR KÉZIRATOKBÓL

1 Jézus pedig kiment az Olajfák hegyére. 2 De korán reggel ismét megjelent a templomban, és az egész nép hozzásereglett; ő pedig leült, és tanította őket. 3 Ekkor odavezettek az írástudók és a farizeusok egy asszonyt, akit házasságtörésen értek, középre állították, 4 és így szóltak Jézushoz: Mester, ezt az asszonyt házasságtörés közben tetten érték. 5 Mózes azt parancsolta nekünk a törvényben, hogy kövezzük meg az ilyeneket. Hát te mit mondasz? 6 Ezt azért mondták, hogy próbára tegyék, és legyen mivel vádolniuk őt. Jézus pedig lehajolt, és ujjával írt a földre. 7 Amikor továbbra is faggatták, felegyenesedett, és ezt mondta nekik: Aki büntelen

közületek, az vessen rá először követ. 8 És lehajolva tovább írt a földre. 9 Azok pedig ezt hallva, egymás után kimentek, kezdve a véneken. Egyedül ő meg az asszony maradt ott a középen. 10 Mikor pedig Jézus felegyenesedett, és senkit sem látott az asszonyon kívül, így szólt hozzá: Asszony, hol vannak a vádlóid? Senki sem ítélte el téged? 11 Ő így felelt: Senki, Uram. Jézus pedig ezt mondta neki: Én sem ítéllek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!

BIZONYÁGTÉTEL – JÉZUS ÉS A ZSIDÓK

Jézus a világ világossága

Lombsátor ünnep utolsó napja (éjszaka szertartás 4 hatalmas arany kandelláberben égtek a mécsesek)

12 Jézus ismét megszólalt, és ezt mondta nekik: Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága. Ézs 42,6 ; 49,6 ; 60,1

Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν [ὁ] Ἰησοῦς λέγων Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν μοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

13 A farizeusok ekkor ezt mondták neki: Te önmagadról teszel bizonyyságot: a te bizonyyságtételeid nem igaz.

εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.

14 Jézus így válaszolt nekik: Még ha én önmagamról teszek is bizonyyságot, akkor is igaz a bizonyyságtételem, mert tudom, honnan jöttem és hová megyek, ti azonban nem tudjátok, honnan jövök, vagy hová megyek.

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς δὲ οὐκ οἶδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ πού ὑπάγω.

15 Ti test szerint ítélték, én nem ítélek senki felett. *

ὕμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα.

16 De még ha ítélek is, igaz az én ítéletem, mert nem egyedül vagyok, hanem én és az Atya, aki elküldött engem.

καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινὴ ἐστιν, ὅτι μὴ νὸς οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με [πατήρ].

17 A ti törvényetekben is meg van írva, hogy két ember tanúságtétele igaz. 5Móz 17,6 ; 19,15

καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν.

18 Ἐν ὄνμαγὰμρόλ τεςκελ βιονυσάγοτ, ἐς βιονυσάγοτ τεςκ ρόλαμ ἀζ Ἀτὺα ἰς, ἀκὶ ἐλκὺδῶττ ἐνγέμ. 1Jn 5,9

ἐγὼ εἰμὶ ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ.

19 Erre megkérdezték tőle: Hol van a te Atyád? Jézus így válaszolt: Sem engem nem ismertek, sem az én Atyámat: ha engem ismernétek, Atyámat is ismernétek.

ἔλεγον οὖν αὐτῷ Ποῦ ἐστὶν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὐτε ἐμὲ οἶδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔδειτε.

20 Mindezeket a kincstárnál mondta Jézus, amikor tanított a templomban, és senki sem fogta el, mert még nem jött el az ő órája.

Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

21 Majd Jézus ismét szólt hozzájuk: Ἐν ἐλμεγεγέκ, ἐς κερესνὶ φογτοκ ἐνγέμ, δε μεghaltok bűnötökben: ahova én megyek, oda ti nem jöhettek. ²²Erre ezt mondták a zsidók: Csak nem akarja megölni magát, hogy azt mondja: Ahova én megyek, oda ti nem jöhettek? ²³Ὁ ἰγὺ φολγτᾶτᾶ: Τὶ λεντρὸλ ἠλόκ ἠαγτὸκ, ἐν πεδὶგ φεντρὸλ ἠλό ἠαγτὸκ; τὶ ε ἠλόგβὸλ ἠλόκ ἠαγτὸκ, ἐν νέμ ε ἠλόგβὸλ ἠλό ἠαγτὸκ.

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμὶ· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.

²⁴Ezért mondtam nektek, hogy meghaltok bűneitekben: mert ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűneitekben. ²⁵Megkérdezték tehát tőle: Ki vagy te? Jézus így válaszolt nekik: Az, akinek kezdettől fogva mondom magamat. ²⁶Sok mindent kellene mondanom rólatok és ítélnem felőletek, de igaz az, aki elküldött engem, és én azt mondom a világban, amit tőle hallottam. ²⁷Ὁκ νέμ ἰςμἐτἐκ φελ, ἠὸγ ἀζ Ἀτὺάρὸλ σὸλτ νέκὶκ.

²⁸Jézus tehát ezt mondta: Amikor felemelitek az Emberfiát, akkor tudjátok meg, hogy én vagyok, és önmagamtól nem teszek semmit, hanem azt mondom, amire az Atya tanított engem.

εἶπεν οὖν* ὁ Ἰησοῦς Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ ταῦτα λαλῶ.

²⁹Ἐς ἀκὶ ἐλκὺδῶττ ἐνγέμ, ἠέλέμ ἠαν: νέμ ἠαγγὸττ ἐγγεδὺλ, μερτ μὶνδὶგ ἀζ τεςκελ, ἀμὶ νέκὶ κεδἠες.

καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον, ὅτι
ἰ ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.

ἀρεστός, -ή, -ον - kellemes, megnyerő.

30 Amikor ezeket mondta, sokan hittek benne

Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
αὐτόν.

³¹Így szólt akkor Jézus azokhoz a zsidókhoz, akik hittek benne: **Ha ti megtartjátok az én**
ígémet, valóban tanítványaaim vagytok;

Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδ
αἰούς· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθ
ηταί μου ἐστε,

³²megismeritek az igazságot, és az igazság megszabadít titeket.

³² καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει
ὑμᾶς.

³³Ők ezt kérdezték tőle: Ábrahám utódai vagyunk, és soha nem voltunk szolgálói senkinek. Hogyan mondhatod hát: Szabadok lesztek?

ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν
καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις
ὅτι Ἐλεύθεροι γενήσεσθε;

³⁴Jézus így válaszolt nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, hogy aki bűnt cselekszik, az a bűn szolgája.

ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶ
ς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν [τῆς ἁμαρτίας].

³⁵A szolga pedig nem marad a házban örökre: a fiú marad ott örökre.

ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ
υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

³⁶Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek.

ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὅντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.

30. vers: RÚF MEGINT A „MEGTARTJÁTOK”-AT FORDÍT, HOLOTT ITT A μείνητε „MEGMARADTOK” SZEREPEL... A TÖBBI FORDÍTÁS MIND HELYES! μένω - marad, tartózkodik, lakik.

KNB, megmaradtok SZIT kitartotok, STL megmaradtok, BD, kitartotok RÚF megtartjátok KG megmaradni

BOLYKI SZÉPEN ÉS JÓL MAGYARÁZZA a 241.old. Mt „meggyökerezés”-hez hasonlítja. 241.

„A megmaradás mögött egy szent erőter, képze az, isteni erőter ez, ahol a hívő biztonságban, elrejtettségben lehet. Aki megmarad Jézus beszédében, az lesz neki ’tanítványa’. Ezt az állapotot nevezi Schnelle (157) a ’hitbeli döntés kontinuitásának’ .

Szép Hellner Péter verse (Budakeszi Hírmondó, 2023 április 13.old.)

Mindörökké

Folyómederben heverészem,

édes könnyű ölelésben.

A folyó én vagyok, a meder Te.

Lám én folyton rohanok,

De mindig Benned maradok.

Mindörökre!

AZ ATYA-FIÚSÁG METAFORIKUS tipologikus ÉS NEM KARNÁLIS BESZÉDMÓDJA

³⁷Tudom, hogy Ábrahám utódai vagytok, de ti meg akartok ölni, mert az én ígémnek nincs helye bennetek. ³⁸Én azt mondom, amit az én Atyámnál láttam, és ti is azt teszitek, amit a ti atyátoktól hallottatok. ³⁹Ezt mondták neki: A mi atyánk Ábrahám. Jézus így szólt hozzájuk: Ha Ábrahám gyermekei volnátok, Ábrahám cselekedeteit tennétek. ⁴⁰De ti meg akartok engem ölni, olyan valakit, aki azt az igazságot hirdetem nektek, amelyet Istentől hallottam: Ábrahám ezt nem tette volna. ⁴¹Ti ugyanazt cselekszitek, amit atyátok. Ezt mondták neki: Mi nem paráznaságból születünk: egy atyánk van, az Isten. ⁴²Jézus így szólt hozzájuk: Ha Isten volna a ti Atyátok, szeretnétek engem, mert én Istentől indultam el, és tőle jövök; nem magamtól jöttem, hanem ő küldött el engem.

⁴³Miért nem értitek az én beszédemet? Mert hallani sem bírtátok az én ígémet.

διὰ τί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε;

ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν.

⁴⁴Ti atyátoktól, az ördögtől valók vagytok, és atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Embergyilkos volt kezdettől fogva, és nem állt meg az igazságban, mert nincs benne igazság. Amikor a hazugságot szólja, a magáéból szól, mert hazug, és a hazugság atyja.

⁴⁴ ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.

⁴⁵Mivel pedig én az igazságot mondom, nem hisztek nekem. ⁴⁶Közületek ki tud rám bűnt bizonyítani? Ha az igazságot mondom, miért nem hisztek nekem?

⁴⁷Aki Istentől van, hallja Isten beszédeit; ti azért nem halljátok, mert nem Istentől valók vagytok.

ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.

MICSODA OSTOBA FÉLREÉRTÉS MIKOR JN 8,44-BŐL JN EVANGÉLIUMA ANTISZEMITIZMUSÁT, ANTIJUDAIZMUSÁT OLVASSÁK KI: KARNÁLOSAN (kata sarka) GONDOLKODÓK ESZIK EZT, OLYANOK, MINT NIKODÉSMUS, AKI

KÉPTELEN VOLT METAFORIKUSAN GONDOLKODNI. AMIT JÉZUS MOND AZ MINDENKIRE ÉRVÉNYES, AKI ELZÁRKÓZIK TŐLE!

⁴⁸Azután így szóltak hozzá a zsidók: Vajon nem jól mondjuk, hogy samáriai vagy te, és ördög van benned? ⁴⁹Jézus így válaszolt: Bennem nincsen ördög, ellenben én tisztelem az én Atyámat, ti mégis gyaláztok engem. ⁵⁰Én nem keresem a magam dicsőségét: van, aki keresi, és ő majd ítéletet mond. ⁵¹**Bizony, bizony, mondom nektek, ha valaki megtartja az én ígémet, nem lát halált soha.**

Ἀμὴν ἂμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα.

⁵²A zsidók ezt mondták neki: Most már tudjuk, hogy ördög van benned. Ábrahám meghalt, a próféták is meghaltak, te pedig azt mondod: Ha valaki megtartja az én ígémet, az nem ízleli meg a halált soha. ⁵³Csak nem vagy nagyobb atyánknál, Ábrahámnál, aki meghalt? A próféták is meghaltak! Kinek tartod magadat? ⁵⁴Jézus így válaszolt: Ha én dicsőíteném magamat, a dicsőségem semmi volna: az én Atyám az, aki megdicsőít engem, akiről ti azt mondjátok, hogy a ti Istenetek, ⁵⁵pedig nem ismeritek őt, én azonban ismerem. Ha azt mondanám, hogy nem ismerem, hozzátok hasonlóvá, hazuggá lennék, de én ismerem őt, és megtartom az ő ígését. ⁵⁶**Ábrahám, a ti atyátok ujjongott, hogy megláthatja az én napomat: meg is látta, és örült is.**

Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τῇ ν ἐμῇ, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.

⁵⁷A zsidók erre ezt mondták neki: Ötvenéves sem vagy, és láttad Ábrahámot?

⁵⁸Jézus így felelt nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, **mielőtt Ábrahám lett volna, én vagyok.** **εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς¹ Ἀμὴν¹ ἂμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμὶ.**

⁵⁹Erre köveket ragadtak, hogy megkövezzék, de Jézus elrejtőzött, és kiment a templomból.

Luther Gen 22 magyarázatában: Ábrahám meglátta a helyettes áldozatot és a feltámadást

Jn 9

¹Amikor Jézus továbbment, meglátott egy születése óta vak embert. ²Tanítványai megkérdezték tőle: Mester, ki vétkezett? Ez vagy a szülei, hogy vakon született?

³Jézus így válaszolt: **Nem ő vétkezett, nem is a szülei, hanem azért van ez így, hogy nyilvánvalóvá legyenek rajta Isten cselekedetei.** ⁴**Nekünk, amíg nappal van, annak a cselekedeteit kell végeznünk, aki elküldött engem. Mert eljön az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat.** ⁵**Amíg a világban vagyok, a világ világossága vagyok.**

Ἔτι οὗτος ἡμαρτεν οὗτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νύξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾖ, φῶς εἰμὶ τοῦ κόσμου.

⁶Ezt mondta, és a földre köpött, sarat csinált a nyállal, és rákenete a sarat a vakon született ember szemeire, ⁷majd így szólt hozzá: Menj el, mosakodj meg a Siloám tavában – ami azt jelenti: küldött. Az pedig elment, megmosakodott, és már látott, amikor visszatért. ⁸A szomszédok pedig és azok, akik látták azelőtt, hogy koldus volt, így szóltak: Nem ő az, aki itt szokott ülni és koldulni? ⁹Egyesek azt mondták, hogy ő az, mások pedig azt, hogy nem, csak hasonlít hozzá. De ő kijelentette: Én vagyok az. ¹⁰Erre ezt kérdezték tőle: Akkor hogyan nyílt meg a szemed? ¹¹Ő így válaszolt: Az az ember, akit Jézusnak hívnak, sarat csinált, rákenete a szemeimre, és azt mondta nekem: Menj a Siloámhoz, és mosakodj meg! Elmentem tehát, megmosakodtam, és most látok. ¹²Megkérdezték tőle: Hol van az az ember? Nem tudom – felelte.

¹³Ezt az embert, aki nemrég még vak volt, a farizeusok elé vezették. ¹⁴Az a nap pedig szombat volt, amelyen Jézus a sarat csinálta, és megnyitotta annak az embernek a szemét. ¹⁵A farizeusok is megkérdezték tőle, hogyan jött meg a látása. Ő ezt mondta nekik: Sarat tett a szemeimre, aztán megmosakodtam, és most látok. ¹⁶Erre a farizeusok közül néhányan ezt mondták: Nem Istentől való ez az ember, mert nem tartja meg a szombatot. Mások így szóltak: Hogyan tehetne bűnös ember ilyen jeleket? **És meg hasonlítás támadt köztük. καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. (KNB, SZIT, BD: szakadás, STL: megoszlás)**

¹⁷Ezért ismét a vakhoz fordultak: Te mit mondasz róla? Hiszen a te szemedet nyitotta meg. Ő ezt felelte: Próféta.

¹⁸A zsidók azonban nem hitték el róla, hogy vak volt és megjött a látása, amíg oda nem hívták a szüleit, ¹⁹és meg nem kérdezték tőlük: A ti fiatok ez, akiről azt állítjátok, hogy vakon született? Akkor hogyan lehetséges, hogy most lát? ²⁰Szülei pedig így válaszoltak: Azt tudjuk, hogy ez a mi fiunk, és vakon született, ²¹de hogy most mi módon lát, azt nem tudjuk, és hogy ki nyitotta meg a szemét, azt sem tudjuk. Tőle kérdezzétek meg, nagykorú már, majd ő beszél önmagáról. ²²Ezt azért mondták a szülei, mert féltek a zsidóktól, mivel a zsidók már megegyeztek abban, hogy ha valaki Krisztusnak vallja őt, azt ki kell zárni a zsinagógából. ²³Ezért mondták a szülei: Nagykorú már, tőle kérdezzétek meg!

Ἡλικίαν ἔχει. ἡλικία, -ς - 1) termet, testmagasság, alak; 2) életkor

KNB Megvan a kora, SZIT Megvan hozzá a kora, STL Elég idős már, BD Megvan a kora

RÚF Nagykorú már, KG Elég idős

Fantasztkusan mély pszichológiai realizmus

(Disputa a meggyógyított vak a zsidók között)

²⁴Odahívták tehát másodszor is azt az embert, aki nemrég még vak volt, és ezt mondták neki: **ZSID**
Dicsőítsd az Istent: mi tudjuk, hogy ez az ember bűnös.

VAKON SZÜLETETT

²⁵Ő így válaszolt: Hogy bűnös-e, nem tudom. Egyet tudok: bár vak voltam, most látok.

ZSIDÓK

²⁶Ekkor megkérdezték tőle: Mit tett veled? Hogyan nyitotta meg a szemedet?

VAKON SZÜLETETT ²⁷Ő így válaszolt: Megmondtam már nektek, de nem hallgattatok rám. Miért akarjátok ismét hallani? Talán ti is a tanítványai akartok lenni?

²⁸Megszidták, és ezt mondták:

ZSIDÓK

Te vagy az ő tanítványa, mi Mózes tanítványai vagyunk. ²⁹Mi tudjuk, hogy Mózeshez szólt az Isten, de erről azt sem tudjuk, honnan való.

VAKON SZÜLETETT

³⁰Az ember így válaszolt nekik: Ebben az a csodálatos, hogy ti nem tudjátok, honnan való, mégis megnyitotta a szememet. ³¹Tudjuk, hogy Isten nem hallgat meg bűnösöket; de ha valaki istenfélő, és az ő akaratát cselekszi, azt meghallgatja. ³²Örök idők óta nem hallott olyat senki, hogy valaki megnyitotta volna egy vakon született ember szemét. ³³Ha ő nem volna Istentől való, semmit sem tudott volna tenni.

ZSIDÓK

³⁴Erre így feleltek neki: Te mindenestől bűnben születél, és te tanítasz minket? És kiközösítették.

35 Meghallotta Jézus, hogy kiközösítették, és amikor találkozott vele, megkérdezte tőle: Hiszel te az Emberfiában?

Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, ¹ καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἶπεν ¹ Σὺ ¹ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

³⁶Ő így válaszolt: Ki az, Uram, hogy higgyek benne?

ἀπεκρίθη ἐκεῖνος [καὶ ¹ εἶπεν] ¹ Καὶ ¹ τίς ἐστιν, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν;

³⁷Jézus így felelt neki: Látod őt, és ő az, aki veled beszél.

εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ¹ Καὶ ¹ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν.

³⁸Erre az így szólt: Hiszek, Uram. És leborulva imádta őt.

ὁ δὲ ἔφη ¹ Πιστεύω, ¹ κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

³⁹Jézus pedig ezt mondta: Én ítéletre jöttem e világra, hogy akik nem látnak, lássanak, és akik látnak, vakká legyenek.

καὶ ¹ εἶπεν ὁ κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα ὁ ¹ ἰ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται

⁴⁰Meghallották ezt azok a farizeusok, akik a közelében voltak, és ezt kérdezték tőle: Talán mi is vakok vagyunk?

⁴⁰ Ἦκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ εἶπαν αὐτῷ Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν;
Ft „Megvakult szülők, látó gyermekek” IFT (1988) „Rólunk szól?”vö. iFtÉlővíz (1949): Vak voltam és ltok!

⁴¹Jézus ezt mondta nekik: Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök, mivel azonban most azt mondjátok: látunk, megmarad a bűnötök.

41 εἶπεν αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέπομεν· ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

Jn 10

1.,Bizony, bizony, mondom nektek: Aki nem a kapun megy be a juhok aklába, hanem máshonnan hatol be, az tolvaj és rabló.

τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἄλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ ληστής·

²Aki a kapun megy be, az a juhok pásztora.

ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶν τῶν προβάτων.³

3 Az űr kinyit neki, a juhok pedig megismerik a hangját. Nevükön szólítja juhait, és kivezeti őket.

τούτω ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει,

¹ καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.

⁴Amikor mindegyiket kivezeti, elindul előttük, s a juhok követik, mert ismerik a hangját.

ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται,

¹ καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ,

¹ ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ·

⁵Idegen után nem mennek, hanem elfutnak tőle, mert az idegennek nem ismerik a hangját.”

ἄλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν

¹ ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἄλλοτρίων τὴν φωνήν.

6 Ezt a példázatot mondta nekik Jézus, de űk nem értették, mit jelent, amit mondott nekik.

Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

Példabeszéd itt: **παροιμία**

⁷Jézus tehát így szólt hozzájuk: Bizony, bizony, mondom nektek: ἐν εἰμι ὁ κύριος τῆς θύρας τῶν juhok αἰτάς.

Ἔειπεν οὖν πάλιν [ὁ] Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, * ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

⁸Aki énelőttem jött, mind tolvaj és rabló, de a juhok nem is hallgattak rájuk.

πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί· ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.

⁹Én vagyok az ajtó: ha valaki rajtam át megy be, az megtartatik, bejár és kijár, és legelőre talál.

ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει.

¹⁰A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson; én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek.

ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

¹¹Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért. Jn 10,15 ; 13,37 ; 15,13 ; Zsolt 23,1 ; Ézs 40,11

Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων·

¹² Aki béres és nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, az látva, hogy jön a farkas, elhagyja a juhokat, és elfut, a farkas pedig elragadja és szétkergeti őket. ApCsel 20,29 ; 1Pt 5,2

ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει,

¹³ A béres azért fut el, mert csak béres, és nem törődik a juhokkal.

ὅτι μισθωτὸς ἔστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

¹⁴ Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet, és az enyéim ismernek engem,

ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκουσίν μετὰ ἐμὰ,

¹⁵ ahogyan az Atya ismer engem, én is úgy ismerem az Atyát, és én életemet adom a juhokért. Mt 11,27

καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ καὶ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ ἵ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων.

¹⁶Más juhaim is vannak nekem, amelyek nem ebből az akolból valók; azokat is vezetnem kell, és hallgatni fognak a hangomra, és akkor lesz egy nyáj, egy pásztor.

καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κ
ἀκεῖνα δεῖ με
ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσονται μ
ία ποίμνη, εἷς ποιμήν

¹⁷Azért szeret engem az Atya, mert én odaadom az életemet, hogy azután újra visszavegyem.

διὰ τοῦτό με ὁ πατήρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. διὰ τοῦτό με ὁ πατήρ ἀγαπᾷ ὅτι
ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν.

¹⁸Senki sem veheti el tőlem: én magamtól adom oda. Hatalmam van arra, hogy odaadjam, és hatalmam van arra, hogy ismét visszavegyem: ezt a küldetést kaptam az én Atyámtól.

οὐδεὶς ἔρπεν αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐ
μαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλι
ν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρ
ός μου.

¹⁹Ismét meghasonlás támadt a zsidók között e beszédek miatt.

Σχίσμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους το
ύτους.

²⁰Sokan így szóltak közülük: Ördög van benne, és nincs eszénél: mit hallgattok rá? ²¹Mások ezt mondták: Nem megszállott ember beszédei ezek. Vajon meg tudja-e nyitni az ördög a vakok szemét?

²²Elérkezett Jeruzsálemben a templomszentelés ünnepe. Tél volt. ²³Jézus a templomban, Salamon csarnokában volt. ²⁴Ekkor körülvették a zsidók, és így szóltak hozzá: Meddig tartasz még bizonytalanságban bennünket? Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk nyíltan! ²⁵Jézus így válaszolt nekik: Megmondtam nektek, de nem hisztek. Atyám nevében végzett cselekedeteim tanúskodnak mellettem, ²⁶de ti nem hisztek, mert nem az én juhaim közül valók vagytok. ²⁷Az én juhaim hallgatnak a hangomra, és én ismerem őket, ők pedig követnek engem.

²⁸Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha, mert senki sem ragadhatja ki őket az én kezemből.

καὶ ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον,¹ καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται ε
ἰς τὸν αἰῶνα,¹ καὶ οὐχ ἄρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου.

²⁹Az én Atyám, aki nekem adta őket, mindennél nagyobb, és senki sem ragadhatja ki őket az Atya kezéből.

ὁ πατήρ μου ὃ δέδωκέν μοι πάντων μεῖζόν ἐστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἄρπάξαι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς.

³⁰Ἐν és az Atya egy vagyunk.

ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐσμεν.

31 Ekkor újra köveket ragadtak a zsidók, hogy megkövezzék őt. 32 Jézus megszólalt, és ezt mondta nekik: Sok jó cselekedetet vittem véghez előttem az én Atyám nevében. Ezek közül melyik miatt köveztek meg engem? 33 A zsidók így feleltek neki: Nem jó cselekedetért kövezünk meg téged, hanem istenkáromlásért, vagyis azért, mert te ember létedre Istenné teszed magad. 34 Jézus így válaszolt: Nincs-e megírva a ti törvényetekben:

„Ἐν mondtam: istenek vagytok”? Zsolt 82,6

Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε;

Zsolt 82 (81),6 LXX

ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε

35 Ha isteneknek mondta azokat, akikhez az Isten ígéje szólt, márpedig az Írást nem lehet érvénytelené tenni,

εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή,

	KNB	SZIT	STL	BD	RÚF	KG	CSA S	EF	VER
<u>καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή.</u>	az Írás érvényét nem veszti	Írás nem veszít heti érvényét	Írást nem lehet érvénytelené tenni	Írás nem veszíti érvényét,	írás fel nem bontható)	Írást nem lehet érvénytelené tenni,	az Írás fel nem bontható	Márpedig az Írás érvényes és igaz! Senki sem változtathat rajta.	az Írást nem lehet semmibe venni az Írást nem lehet semmibe venni
VULG	KECS	KJV	Luth	TYND	ESV				
non potest solvi scriptura	az Írás fel nem bomlhatik	the scripture cannot be broken;	die Schrift kann doch nicht gebrochen	the scripture cannot be	Scripture cannot be "broke				

			en werden	broke n					

Barr magyar cca 64, ang 62-65

Vegyük ezt a fontos szövegrészt, amelyben Jézus az Ószövetséget egy vita kritikus pontján használja: Jézust meg akarják kövezni a zsidók, és azt mondják, azért teszik ezt, mert ‘te ember létedre Istenné teszed magad’. Ezután:

“Jézus így válaszolt: Nincs-e megírva a ti törvényetekben: “Én mondtam: istenek vagytok”? Ha isteneknek mondta azokat, akikhez az Isten ígéje szólt, márpedig az Írást nem lehet érvénytelenné tenni, akkor ti hogyan mondhatjátok rólam, akit az Atya megszentelt, és elküldött a világba, hogy káromlást szólok, mert azt mondtam, az Isten Fia vagyok?” (Jn 10,34k)

Ez az ige nagy szeretetnek örvend, mert benne vannak a szavak: ‘az Írást nem lehet érvénytelenné tenni’. De vegyük szemügyre az Ószövetségi szöveg tényleges használatát. Jézus, úgy tűnik, így érvel: vannak emberek, akikhez Isten ígéje szólt (‘én mondtam’), és ez az ige istenekként szólította meg őket. Ezért lehetséges az ‘isten’ szót másokra, mint magára Istenre alkalmazni. Ezért tévedés azt mondani, hogy istenkáromlás, ha én Isten Fiának nevezem magam.

De hasonlítsuk ezt össze azzal az ószövetségi szöveggel, ahonnan az idézet származik:

“Isten ott áll az istenek gyűlésén,

Ítéletet tart az istenek fölött...

Azt mondtam ugyan, istenek vagytok,

A Felséges fiai mindnyájan

Mégis meg fogtok halni,

Mint a közemberek,

És elhullotok, mint bármelyik főember.” (Zsolt 82, 1, 6-7).

Ha a kontextusban nézzük, az teljesen világos, hogy a kijelentés magukhoz az istenekhez szól, az Izrael Istenétől különböző istenekhez. ‘Istenként’ szólítja meg őket, azért, hogy azt mondja, hogy bár istenek, arra ítéltettek, hogy úgy essenek el, mint az emberek. Semmi sincs a szövegben, ha kontextusában szemléljük, ami releváns lenne abban a kérdésben, hogy vajon *az emberekre* lehet-e úgy tekinteni, mint akik valamiképpen isteniek, bár ez a kérdés van napirenden Jézus és a zsidók között. Egyszerűen lehetetlen az értelmezők számára, még a legmeggyőződésebb fundamentalisták számára is, hogy azt mondják, hogy a kontextusában szemlélt 82. Zsoltár azt jelenti, amit Jézus ebben a vitában kinyer belőle.

Másrészt viszont, ha a korabeli bibliai exegézis példjaként tekintünk rá, akkor Jézus érvelése tökéletesen a helyén van. Az ‘én mondtam: istenek vagytok’ rövid kifejezést kiemeli a kontextusából, a midrás szokásos módján. Félreteszi azt a tényt, hogy az egész megszólítás a többi istennek szól, és hogy egyáltalán istenek. Valakiket Isten megszólít, és ‘isteneknek’ nevezi őket. Ez a Szentírásban van, amit nem lehet érvényteleníteni. A dolog be van bizonyítva. De az egész érvelés csak akkor működik, ha az akkoriban elfogadott bibliai értelmezési módokat figyelembe vesszük.⁸

Ami azt illeti, az ember eltűnődhet azon is, vajon Jézus teljesen komolyan gondolta-e azt az értelmezést, amit itt megfogalmaz. Lehet, hogy valamiképpen egyfajta rejtvénynek szánta. Gyakran az a benyomásunk Jézussal kapcsolatban, hogy a világos beszéd, akár ésszerű érvelés, akár írásértelmezés formájában, nem tudott megfelelően kommunikálni azokkal, akikkel dolga akadt. A rejtvények, a rejtélyes és enigmatikus állítások, példázatos célzások által kerültek szemtől szembe személyének titkával. A rejtvény formájában történő írásértelmezés legfeltűnőbb példája a következő:

“Amikor Jézus a templomban tanított, ezt kérdezte: Hogyan mondhatják az írástudók, hogy a Krisztus Dávid Fia? Maga Dávid mondta a Szentlélek által: ”Így szól az Úr az én Uramhoz: Ülj az én jobb kezem felől, amíg lábad alá nem vetem ellenségeidet.” Ha maga Dávid mondja őt Urának, akkor hogyan lehet a Fia? A nagy sokaság szívesen hallgatta őt. (Mk 12,35-37)

Az emberek szívesen hallgatták; de nem valószínű, hogy úgy mentek el, hogy világosan megértették, mit jelent a zsoltár. A szövegrész rejtvény volt, amely jól verbalizálta magának Jézusnak a talányát.

Ez lehet a helyzet a Zsolt 82,6 esetében is. Ahogyan János látja, Jézus valóban az Isten Fia, bár ezt a címet vitatták, mint istenkáromlást. A Zsolt 82,6 elején lévő rövid kifejezés, önmagában véve, szavakba öntötte Jézus kilétét, az ősi Szentírást felhasználva. Mindenesetre az, ahogyan Jézus használja a szöveget, csak a zsidó értelmezési módok keretén belül érthető, ahogy akkoriban bevett szokás volt; senki sem gondolja komolyan, hogy arról beszél, amit a 82. Zsoltár a maga kontextusában mond.

36akkor ti hogyan mondhatjátok rólam, akit az Atya megszentelt, és elküldött a világba, hogy káromlást szólok, mert azt mondtam: az Isten Fia vagyok?! 37Ha nem az én Atyám cselekedeteit teszem, ne higgyetek nekem; 38de ha azokat teszem, akkor ha nekem nem is hinnétek, higgyetek a cselekedeteknek, hogy felismerjétek és tudjátok: az Atya énbennem van, és én az Atyában. 39Ekkor ismét el akarták fogni, de ő kimenekült a kezük közül. 40Jézus újra elment a Jordánon túlra, arra a helyre, ahol korábban János keresztelt, és ott maradt. 41Sokan mentek oda hozzá, és azt mondták, hogy János nem tett ugyan egyetlen csodát sem, de mindaz, amit János órála mondott, igaz volt. 42És ott sokan hittek benne.

Jn 11

¹Volt pedig egy beteg ember, Lázár, Betániából, Máriának és testvérének, Mártának a falujából. ²Mária volt az, aki megkenste az Urat olajjal, és megtörölte a lábát a hajával. Az ő testvére, Lázár volt a beteg. ³A nővérei megüzenték Jézusnak: Uram, íme, akit szeretsz, beteg. ⁴Amikor Jézus ezt meghallotta, ezt mondta: Ez a betegség nem halálos, hanem az Isten dicsőségét szolgálja, hogy általa megdicsőüljön az Isten Fia. ⁵Jézus szeretete Mártát, ennek nővérét és Lázárt. ⁶Amikor tehát meghallotta, hogy beteg, még két napig azon a helyen maradt, ahol volt, ⁷de azután így szólt a tanítványaihoz: Menjünk ismét Júdeába! ⁸A tanítványok ezt mondták neki: Mester, most akartak megkövezni a zsidók, és ismét oda mégy? ⁹Jézus így válaszolt: Nem tizenkét órája van a nappalnak?

Ha valaki nappal jár, nem botlik meg, mert látja e világ világosságát,

¹⁰de ha valaki éjjel jár, megbotlik, mert nincs világossága.

**ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκóπτει, ὅτι τὸ φῶς τ
οὔ κόσμου τούτου βλέπει· ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί,
προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.**

¹¹Ezeket mondta, azután így szólt hozzájuk: Lázár, a mi barátunk elaludt, de elmegyek, hogy felébresszem. ¹²A tanítványok ezt felelték: Uram, ha elaludt, meggyógyul. ¹³Pedig Jézus Lázár haláláról beszélt, de ők azt gondolták, hogy álomba merülésről szól. ¹⁴Akkor azután Jézus nyíltan megmondta nekik: Lázár meghalt. ¹⁵Örülök, hogy nem voltam ott: tiértetek, hogy higgyetek. De menjünk el hozzá! ¹⁶Tamás, akit Ikernek neveztek, azt mondta tanítványtársainak: Menjünk el mi is, hogy meghaljunk vele együtt!

¹⁷Amikor Jézus odaért, megtudta, hogy már négy napja a sírban van. ¹⁸Betánia pedig közel, mintegy félórányira volt Jeruzsálemhez, ¹⁹ezért a zsidók közül sokan elmentek Mártához és Máriához, hogy

vigasztalják őket testvérük miatt. 20Márta, amint meghallotta, hogy Jézus jön, elébe ment, Mária azonban otthon maradt. 21Márta így szólt Jézushoz: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem. 22De most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja neked az Isten. 23Jézus ezt mondta neki: Feltámad a testvéred! 24Márta így válaszolt: Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor, az utolsó napon. 25Jézus ekkor ezt mondta neki: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él; 26 és aki él, és hisz énbennem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt?

λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα ¹ Οἶδα ¹ ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς ¹ Ἐγώ ¹ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· ¹ πιστεύεις τοῦτο; 27Márta így felelt:

Igen, Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Isten Fia, akinek el kell jönnie a világba. 28Miután ezt mondta, elment, és titokban szólt a testvérének, Máriának: A Mester itt van, és hív téged. 29Ő pedig, amint ezt meghallotta, gyorsan felkelt, és odament hozzá. 30De Jézus még nem ért be a faluba, hanem azon a helyen volt, ahol Márta találkozott vele. 31A zsidók, akik Máriával voltak a házban, és vigasztalták, látták, hogy hirtelen feláll és kimegy. Utánamentek tehát, mert azt gondolták, a sírbolthoz megy, hogy ott sírjon. 32Mária pedig, amint odaért, ahol Jézus volt, meglátta őt, leborult a lába elé, és így szólt hozzá: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.

33Amikor Jézus látta, hogy Mária sír, és a vele jött zsidók is sírnak, háborgott lelkében, és megrendült.

Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας ¹ ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν

ἐαυτὸν ἐτάραξεν – megrendült. ταράσσω - megzavar, fölkavar, fölizgat, megrémít, ἐνεβριμήσατο - fölindult

Jézus 1. háborog a lelkében, 2. sír (mint Mária és a zsidók). 3. Megfeddi a hitetleneket. 4. Imádkozik. 5. Szavára (mint a teremtéskor a semmiből teremtetett valami) Lázár feltámad

JÉZUS ÉRZELMEINEK SZÉLES SKÁLÁJA

³⁴Megkérdezte: Hova helyeztéték őt? Azt felelték: Uram, jöjj és lásd meg! ³⁵Jézus könnyekre fakadt. ³⁶A zsidók ezt mondták: Íme, mennyire szerette! ³⁷Közülük néhányan pedig így szóltak: Ő, aki a vak szemét megnyitotta, nem tudta volna megtenni, hogy ez ne haljon meg? ³⁸Jézus – még mindig háborgva magában ἐμβριμώμενος - fölindulva – a sírhoz ment: ez egy barlang volt, és kő feküdt rajta. ³⁹Jézus így szólt: Vegyétek el a követ! Márta, az elhunyt testvére így szólt hozzá: Uram, már szaga van, hiszen negyednapos. ⁴⁰Jézus azonban ezt mondta neki: Nem mondtam-e neked, hogy ha hiszel, meglátod az Isten dicsőségét? ⁴¹Elvették tehát a követ, Jézus pedig felemelte a tekintetét, és ezt mondta: Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. ⁴²Én tudtam, hogy mindig meghallgatsz, csak a körülálló sokaság miatt mondtam, hogy elhiggyék, hogy te küldtél engem. ⁴³Miután ezt mondta, hangosan kiáltott: Lázár, jöjj ki! ⁴⁴És kijött a halott, lábán és kezén pólyákkal körülkötve, arcát kendő takarta. Jézus szólt nekik: Oldjátok fel, és hagyjátok elmenni!

⁴⁵Ekkor sokan hittek benne azok közül a zsidók közül, akik elmentek Máriához és látták, amit Jézus tett. ⁴⁶Némelyek pedig közülük elmentek a farizeusokhoz, és elmondták nekik, mit tett Jézus. ⁴⁷Összehívták tehát a főpapok és a farizeusok a nagytanácsot, és így szóltak: Mit

tegyünk? Ez az ember ugyanis sok jelt tesz. ⁴⁸Ha egyszerűen csak hagyjuk őt, mindenki hisz majd benne, aztán jönnek a rómaiak, és elveszik tőlünk a helyet is, a népet is. ⁴⁹Egyikük pedig, Kajafás, aki főpap volt abban az esztendőben, ezt mondta nekik: Ti nem értetek semmit. ⁵⁰Azt sem veszitek fontolóra: jobb nektek, hogy egyetlen ember haljon meg a népért, semhogy az egész nép elveszen. ⁵¹Mindezt pedig nem magától mondta, hanem mivel főpap volt abban az esztendőben, megjövendőlte, hogy Jézus meg fog halni a népért; ⁵²és nem is csak a népért, hanem azért is, hogy Isten szétszóródott gyermekeit egybegyűjtse. ⁵³Attól a naptól fogva egyetértettek abban, hogy megölik őt. ⁵⁴Jézus tehát nem járt többé nyilvánosan a zsidók között,

Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρρησία περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις

hanem elment onnan a pusztához közeli vidékre, egy Efraim nevű városba, és ott maradt tanítványaival.

⁵⁵Közeledett a zsidók páskaünnepé, és vidékről sokan felmentek Jeruzsálembe az ünnep előtt, hogy megtisztuljanak. ⁵⁶Keresték Jézust, és a templomban megállva így tanakodtak egymás között: Mit gondoltok, lehet, hogy el sem jön az ünnepre? ⁵⁷A főpapok és a farizeusok pedig már kiadták a parancsot, hogy ha valaki megtudja, hol van, jelentse be, hogy elfoghassák.

Jn 12

Jézus megkenetése Betániában (Mt 26,6-13; Mk 14,3-9)

12 ¹Jézus tehát hat nappal a páska ünnepé előtt elment Betániába, ahol Lázár élt, akit feltámasztott a halottak közül. ²Vacsorát készítettek ott neki, és Márta szolgált fel, Lázár pedig egyike volt azoknak, akik Jézussal együtt ültek az asztalnál. ³Mária ekkor elővett egy font drága valódi nárdusolajat, megkenete Jézus lábát, és hajával törölte meg; a ház pedig megtelt az olaj illatával. ⁴Tanítványai közül az egyik, Júdás Iskáriótes, aki el akarta őt árulni, így szólt: ⁵Miért nem adták el inkább ezt a kenetet háromszáz dénárért, és miért nem juttatták az árát a szegényeknek? ⁶De nem azért mondta ezt, mintha a szegényekre lett volna gondja, hanem azért, mert tolvaj volt, és a nála levő erszényből elszedegette, amit beletettek. ⁷Jézus erre így szólt: Hagyd őt, hiszen a temetésem napjára szánta; ⁸mert a szegények mindig veletek lesznek, de én nem leszek mindig veletek.

A nagytanács elhatározza Lázár megölését

⁹Nagyon sokan megtudták a zsidók közül, hogy ő ott van, és odamentek; nemcsak Jézus miatt, hanem azért is, hogy lássák Lázárt, akit feltámasztott a halottak közül. ¹⁰A főpapok pedig elhatározták, hogy Lázárt is megölik, ¹¹mert a zsidók közül sokan miatta mentek oda, és hittek Jézusban.

12 Másnap, amikor az ünnepre érkező nagy sokaság meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, ¹³pálmaágakat fogtak, kivonultak a fogadására, és így kiáltottak: Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében, Izráel Királya!

¹⁴Jézus pedig egy szamárcsikóra találva, felült rá, ahogyan meg van írva: ¹⁵„Ne félj, Sion leánya, íme, királyod jön, szamárcsikón ülve.”

¹⁶Tanítványai először nem értették mindezt, de miután Jézus megdicsőült, visszaemlékeztek arra, hogy az történt vele, ami meg volt írva róla.

16 Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἔδοξάσθη Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.

¹⁷Bizonyságot tett mellette a sokaság, amely vele volt, amikor Lázárt kihívta a sírból, és feltámasztotta a halálból. ¹⁸Ezért is vonult ki elé a sokaság, mert hallották, hogy ezt a jelt tette. ¹⁹A farizeusok pedig így szóltak egymáshoz: Látjátok, hogy semmit sem tudtok elérni: íme, a világ őt követi!

²⁰Néhány görög is volt azok között, akik felmentek az ünnepre, hogy imádják az Istent.

²¹Ezek odamentek Fülöphöz, aki a galileai Bétsaidából való volt, és ezzel a kéréssel fordultak hozzá: Uram, Jézust szeretnénk látni. ²²Fülöp elment, és szólt Andrásnak, András és Fülöp elment, és szólt Jézusnak.

²³Jézus így válaszolt nekik: Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az Emberfia.

ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων ἰ' Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

²⁴Bizony, bizony, mondom nektek: ha a földbe vetett búzaszem nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

²⁵Aki szereti az életét, elveszti; aki pedig gyűlöli az életét e világban, örök életre őrzi meg azt.

ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.

²⁶Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.

ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ ἰ' ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.

τιμήσει - meg fogja tisztelni; τιμάω v. τιμῶ - tisztel

²⁷Most megrendült az én lelkem. Kérem azt: Atyám, ments meg ettől az órától engem? De hiszen éppen ezért az óráért jöttem! ²⁸Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet! Erre hang hallatszott az égből: Már megdicsőítettem, és ismét megdicsőítem. ²⁹A sokaság pedig, amely ott állt, és hallotta, azt mondta, hogy mennydörgés volt; mások azonban így szóltak: Angyal beszélt vele.

³⁰Jézus megszólalt: Nem értem hallatszott ez a hang, hanem tiértetek.

ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν Ἰησοῦς Ὁὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς.

³¹Most megy végbe az ítélet e világ felett, most vettetik ki e világ fejedelme.

νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω

³²Ἐν pedig, ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket.

κἀγὼ ἂν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἑμαυτόν.

³³Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal fog meghalni.

τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν

³⁴A sokaság megkérdezte tőle: Mi azt hallottuk a törvényből, hogy a Krisztus örökre megmarad: akkor hogyan mondhatod, hogy fel kell emeltetnie az Emberfiának? Ki ez az Emberfia?

³⁴ ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου;

³⁵Jézus ezt mondta nekik: Még egy kis ideig közöttetek van a világosság. Addig járjatok a világosságban, amíg nálatok van, hogy a sötétség hatalmába ne kerítsen titeket; mert aki a sötétségben jár, nem tudja, hová megy.

εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστίν.¹ περιπατεῖτε ὥς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ, καταλαμβάνω - elfog, megragad, elfoglal καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει

³⁶Amíg nálatok van a világosság, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiait legyetek! Ezeket mondta Jézus, majd elment és elrejtőzött előlük.

ὥς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη **elrejtett** κρύπτω – **elrejt** ἀπ' αὐτῶν.

³⁷Noha ennyi jelt tett előttük, mégsem hittek benne,

Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν,

³⁸hogy beteljesedjék Ézsaiás próféta szava, amely így hangzik:

„Uram, ki hitt a mi beszédünknek, és az Úr karjának ereje ki előtt lett nyilvánvalóvá?”

Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;

ÉZS 53, 1 Ki hitte volna el, amit hallottunk, és az ÚR karjának ereje ki előtt volt nyilvánvaló?

LXX SZÓ SZERINTI IDÉZET

κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη;

³⁹Azért nem tudtak hinni, mert Ézsaiás ezt is mondta:

διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαίας

⁴⁰„Megvakította a szemüket, és megkeményítette a szívüket, hogy szemükkel ne lássanak és szívükkel ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.”

SZEMMEL LÁTNI ÉS A SZÍVVEL ÉRTENI!

Τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπώρωσεν πωρόω - (átv. is) kérgesnek lenni, megkérgesedik, vastag, érzéketlen bőrréteg
αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ν
οήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν, στραφῶσιν, - megtérjenek
καὶ ἰάσομαι αὐτούς.
στρέφω - 1. (A.) fordít vmerre; 2. visszavisz

A SZÍV MEGKÉRGESÍTÉSE: SZKLEROKARDIA (FT)

Ézs 6,9 (ugyanezt idézi: Mt 13, 14; Mk 4,12 is)

ITT NEM SZÓ SZERINT IDÉZI

καὶ εἶπεν Πορεύθητι καὶ εἰπὼν τῷ λαῷ τούτῳ Ἀκοῇ ἀκούσατε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε·

⁴¹Ezeket mondta Ézsaiás, mert látta az ő dicsőségét, és órála szólt.

ταῦτα εἶπεν Ἡσαίας¹ ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ.

⁴²Jóllehet a vezetők közül is sokan hittek benne, mégsem vallották meg ezt a farizeusok miatt, nehogy kizárják őket a zsinagógából;

Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἂ ποσυνάγωγοι γένωνται

⁴³mert többre becsülték az emberektől nyert dicsőséget, mint az Isten dicsőségét.

ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

⁴⁴Jézus pedig hangos szóval ezt mondta: Aki hisz énbenem, az nem énbenem hisz, hanem abban, aki elküldött engem;

Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν¹ Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεῖ
ύει εἰς ἐμὲ ἄλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με,

⁴⁵és aki engem lát, az azt látja, aki elküldött engem.

καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με.

⁴⁶Ἐν világossággal jöttem a világba, hogy aki hisz énbenem, ne maradjon a sötéttségben.

ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ
ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη.

⁴⁷Ha valaki hallja az én beszédeimet, de nem tartja meg azokat, én nem ítélem el azt; mert nem azért jöttem, hogy elítéljem a világot, hanem azért, hogy megmentsem.

καὶ ἐάν τις μου

¹ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω
αὐτόν, ¹ οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω ¹ τὸν κόσμον
¹ ἀλλ' ἵνα σώσω ¹ τὸν κόσμον.

⁴⁸Aki elvet engem, és nem fogadja el az én beszédeimet, annak van ítélő bírása: az az ige, amelyet szóltam, az ítéli el őt az utolsó napon.

ὁ ἀθετῶν ἀθετέω v. ἀθετῶ - 1. megszeg (szerződést, esküt) 2. elutasít
ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ¹ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ.

⁴⁹Mert én nem magamtól szóltam, hanem aki elküldött engem, maga az Atya parancsolta meg nekem, hogy mit mondjak, és mit beszéljek.

ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ
αὐτός μοι ἐντολὴν δέδωκεν τί εἴπω καὶ τί λαλήσω.

⁵⁰Ἐν pedig tudom, hogy az ő parancsolata örök élet. Amit tehát én mondok, úgy hirdetem, ahogyan az Atya mondta nekem.

καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ,
καθὼς εἰρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

¹Közeledett a páska ünnepe, és Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, amelyben át kell mennie e világból az Atyához. Szerette övéit e világban, szerette őket mindvégig. ²És vacsora közben, amikor az ördög már a szívébe sugallta Júdás Iskáriótesnek, Simon fiának, hogy árulja el őt, ³Jézus tudva, hogy az Atya mindent a kezébe adott, és hogy az Istentől jött, és az Istenhez megy, ⁴felkelt a vacsorától, letette felsőruháját, és egy kendőt kötött magára, ⁵azután vizet öntött a mosdótálba, és elkezdte a tanítványok lábát mosni és törölni a magára kötött kendővel. ⁶Simon Péterhez lépett, aki így szólt hozzá: Uram, te mosod meg az én lábamat? ⁷Jézus így válaszolt neki:

Amit én teszek, most még nem érted, de később majd megérted.

Ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα.

⁸Péter így szólt hozzá: Az én lábamat nem mosod meg soha. Jézus így válaszolt neki: Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám. ⁹Simon Péter erre ezt mondta neki: Uram, ne csak a lábamat, hanem a kezemet, sőt a fejemet is! ¹⁰Jézus így szólt hozzá: Aki megfürdött, annak csak arra van szüksége, hogy a lábát mossák meg, különben teljesen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mind. ¹¹Mert tudta, ki árulja el, azért mondta: Nem vagytok mindnyájan tiszták.

Miután megmosta a lábukat, és felvette a felsőruháját, ismét asztalhoz telepedett, és ezt mondta nekik: Értitek, hogy mit tettem veletek? ¹³Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és jól mondjátok, mert az vagyok. ¹⁴Ha tehát megmostam a ti lábatokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát.

¹⁵**Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.**

ὁπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῇτε.

¹⁶Bizony, bizony, mondom nektek: a szolga nem nagyobb az uránál, és a küldött sem nagyobb annál, aki elküldte őt. ¹⁷Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha meg is teszitek. ¹⁸Nem mindnyájatokról szólok: én tudom, kiket választottam ki, de be kell teljesednie az Írásnak: „Aki velem együtt eszik, az támadt ellenem.” ¹⁹Már most megmondom nektek, mielőtt megtörténik, hogy amikor meglesz, higgyétek, hogy én vagyok.

²⁰**Bizony, bizony, mondom nektek: aki befogadja azt, akit elküldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött.**

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἅν τινὰ πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

²¹Miután ezeket elmondta Jézus, **megrendült lelkében ἐταράχθη τῷ πνεύματι ταράσσω, - megzavar, fölkavar, fölizgat, megrémít; Őt mai fordítás: megrendül: KG: nyugtalankodék, Csia: nyugtalanná tette szelleme; EB: nagyon nyugtalan lett)**, és biznyságot tett e szavakkal: Bizony, bizony, mondom nektek, közületek egy elárul engem.

²²Zavartan néztek egymásra a tanítványok: vajon kiről beszél? ²³Jézus mellett telepedett asztalhoz egyik tanítványa, akit Jézus szeretett. ²⁴Intett neki Simon Péter, hogy tudakolja meg, ki az, akiről beszél. ²⁵Az odahajolt Jézushoz, és megkérdezte tőle: Uram, ki az? ²⁶Jézus így felelt: Az, akinek én mártom be a falatot és odaadom. Bemártotta tehát a falatot, és odaadta Júdás Iskáriótesnek, Simon fiának; ²⁷és akkor a falat után belement a Sátán. Jézus pedig így szólt hozzá: Amit tenni akarsz, tedd meg hamar! ²⁸Az ott ülők közül senki sem értette, hogy miért mondja ezt neki. ²⁹Egyesek ugyanis azt gondolták, hogy mivel az erszény Júdásnál volt, azt mondja neki Jézus: Vedd meg, amire szükségünk van az ünnepre, vagy azt, hogy a szegényeknek adjon valamit. ³⁰Miután tehát elfogadta a falatot, azonnal kiment. Már éjszaka volt. ³¹Amikor Júdás kiment, így szólt Jézus: Most dicsőült meg az Emberfia, és az Isten dicsőült

meg

őbenne;

Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν λέγει Ἰησοῦς Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ.

³²ha pedig az Isten dicsőült meg benne, az Isten is megdicsőíti majd őt önmagában, sőt azonnal megdicsőíti őt.

*καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

³³Gyermekeim, még egy kis ideig veletek vagyok: kerestek majd engem, és ahogyan megmondtam a zsidóknak, hogy ahova én megyek, oda ti nem jöhettek, most nektek is ezt mondom.

Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον

τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.

³⁴Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!

ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ὑμῖν λέγω ἄρτι.

³⁵Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.

ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

³⁶Simon Péter megkérdezte tőle: Uram, hova mégy? Jézus így felelt: Ahova én megyek, oda most nem követhetsz, de később követni fogsz.

Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη * Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον (később, végül).

³⁷Péter így szólt hozzá: Uram, miért ne követhetnék most? Az életemet adom érted!

λέγει αὐτῷ [ὁ] Πέτρος Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἁκολουθεῖν ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σού θήσω.

³⁸Jézus így válaszolt: Az életedet adod értem? Bizony, bizony, mondom neked, mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.

ἀποκρίνεται Ἰησοῦς τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἂν ἢν ἂμην λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀρνῆσῃ ἀρνέομαι – megtagad me trís.

Gr	Vizs	KG	Rúf	SZIT	STL	TYN 26
1 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.	1 AZ húsvétnek pedig inne-pe előtt, tuduán Iefus hogy az ő óráia el iött volna, hog ez világból az ő atyához men-ne, miuel hogy fzerette volna az őueit, az kic ez világon valánac, mind végig fzerete azokat.	1 A húsvét ünnepe előtt pedig, tudván Jézus, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mivelhogy szerette az övéit e világon, mindvégig szerette őket.	1 Közeledett a páska ünnepe, és Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, amelyben át kell mennie e világból az Atyához. Szerette övéit e világban, szerette őket mindvégig.	1 A Húsvét ünnepe előtt Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, hogy átmenjen e világból az Atyához, mert szerette övéit, akik a világban voltak, mindvégig szerette őket.	1 A húsvét ünnepe előtt Jézus annak tudatában, hogy eljött az ő órája, amelyben át kellett mennie e világból az Atyához, mivel szerette övéit e világban, a végsőkéig szerette őket,	1 Before feast of e when Ie knew that hour come, that should de out of world unto father. W he loved which were the wo unto the he loved th
2 Καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης,	2 Es az vatfóra vtán, mikor immár az ördög az Ifcario-tefnec, Simonnac fiánac fziuében be őlett volna, hogy el árúlná őtet.	2 És vacsora közben, a mikor az ördög belesugalta már Iskáriótes Júdásnak, a Simon fiának szívébe, hogy árulja el őt,	2 És vacsora közben, amikor az ördög már a szívébe sugallta Júdás Iskáriótesnek, Simon fiának, hogy árulja el őt,	2 A vacsora alkalmával, amikor az ördög már szívébe sugallta Júdásnak, az iskarióti Simon fiának, hogy elárulja őt,	2 a vacsora közben, amikor az ördög már a szívébe ültette Júdásnak, a Karióti Simon fiának, hogy árulja el őt;	2 And w supper ended, a that the d had put in heart of Iu Iscariot Simon's s to betray hi
3 εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξηλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει,	3 Tuduán azt Iefus hogy az a-tya mindeneket neki hatalmába adott volna, és hogy ő az Iftentől iött volna, és az Iftenhöz menne.	3 Tudván Jézus, hogy az Atya mindent hatalmába adott néki, és hogy ő az	3 Jézus tudva, hogy az Atya mindent a kezébe adott, és hogy az Istentől jött, és az Istenhez megy,	3 Jézus tudva, hogy mindent kezébe adott az Atya, és hogy	3 Jézus annak tudatában, hogy az Atya mindent a kezébe adott, és hogy Istentől jött, és Istenhez tér vissza:	3 Ie knowing the father given things into hands: A that he come fr God, and w to God,

4 ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν: 5 εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμᾶσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. 6 ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. λέγει αὐτῷ Κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας; 7 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα. 8 λέγει αὐτῷ Πέτρος Οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ Ἐὰν μὴ νίψω	4 Fel keletre az asztaltól, és leveté az ő felső ruháját, és egy kez-kenyővet vévén, környűl övezde magát. 5 Az asztaltól tölté vizet az meden-tzébe, és kezdé mosni az Apolto-loknac lábokat, és meg törölni a kendővel, mellyel magát kör-nyűl kötötte vala. 6 Méne azért Simon Péterhöz. ki monda nékie: Wram te mosod-dé meg az én lábaimot? 7 Felele Iesus és monda nékie: Az mit én tfelekelezem, mostan te azt nem tudod, ez asztaltól pedig meg tudod. 8 Monda néki Péter: Az én lábaimot foham meg nem mosod, felele néki Iesus, ha	Istentől jött és az Istenhez megy, 4 Felkeletre az asztaltól, leveté a felső ruháját; és egy kendőt vévén, körülköté magát. 5 Azután vizet tölté a medenczébe, és kezdé mosni a tanítványok lábait, és megtörölni a kendővel, a mellyel körül van kötve. 6 Méne azért Simon Péterhez; és az monda néki: Uram, te mosod-é meg az én lábaimat? 7	4 felkelt a vacsorától, letette felsőruháját, és egy kendőt kötött magára, 5 azután vizet öntött a mosdótálba, és elkezdte a tanítványok lábát mosni és törölni a magára kötött kendővel. 6 Simon Péterhez lépett, aki így szólt hozzá: Uram, te mosod meg az én lábamat? 7 Jézus így válaszolt neki: Amit én teszek, most még nem érted, de később majd megérted.	Istentől jött el és Istenhez megy, 4 fölkel a vacsorától, letette felsőruháját, fogott egy kendőt és maga elé kötötte. 5 Azután vizet öntött a mosdótálba, és mosni kezdte a tanítványok lábát, majd megtörölte a kendővel, amely a derekára volt kötve. 6 Amikor odaért Simon Péterhez, az így szólt hozzá: "Uram, te mosod meg az én lábamat?" 7 Jézus azt felelte neki: "Amit teszek, azt te most nem érted, de majd	4 felkelt az asztaltól, letette felsőruháját, és egy kendőt véve, körülkötötte magát, 5 aztán vizet öntött egy mosdótálba, és elkezdte a tanítványok lábát mosni és megtörölni azzal a kendővel, amellyel körül volt kötve. 6 Mikor Simon Péterhez ért, az így szólt hozzá: – Uram, te mosod meg az én lábamat? 7 Jézus így válaszolt neki: – Amit én teszek, most még nem érted, de később majd meg fogod érteni. –	4 he rose from supper, laid aside upper garments, took a towel and girded himself. 5 After that he poured water into the basin, began to wash his disciples' feet, and to wipe them with the towel wherewith he was girded. 6 Then came he to Simon Peter. And Peter said unto him: Lord, thou shalt wash my feet? 7 Iesus answered and said unto him: What I do now, thou knowest not: what I shall do hereafter, thou knowest not. 8 Peter said unto him: Lord, not my feet only, but my hands and my head.

σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. 9 λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. 10 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρεῖαν [εἰ μὴ τοὺς πόδας] νίψασθαι, ἀλλ' ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. 11 ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν: διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι Οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε. 12 Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε τί	meg nem mollac téged, nem lélzen néked hozzám femmi kézöd. 9 Monda néki Simon Péter, W-ram nem t'fac lábaimat, hanem mind kezeimet lábaimot. 10 Monda néki Iefus: Az ki meg fűrödött, nem fűzkég, hanē czac hoğ lábait mosta meg, mert mindenestül tizta, ti js tisztác vad-toc de nem mindnyáían. 11 Mert tudgya vala azt az ki ő-tet el árúlná, azért mondá nem vadtoc mind tisztác. 12 Minec vtánna azért meg mo-fta vólna azoknac lábokat, és az felfő ruhát reιά vótte vólna,	Felele Jézus és monda néki: A mit én cselekszem, te azt most nem érted, de ezután majd megérted. 8 Monda néki Péter: Az én lábaimat nem mosod meg soha! Felele néki Jézus: Ha meg nem moslak téged, semmi közöd sincs én hozzám. 9 Monda néki Simon Péter: Uram, ne csak lábaimat, hanem kezeimet és fejemet is! 10 Monda néki Jézus: A ki megfürödött, nincs másra szüksége, mint a lábait megmosni, különben egészen tiszta; ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan.	8 Péter így szólt hozzá: Az én lábamat nem mosod meg soha. Jézus így válaszolt neki: Ha nem moslak meg, semmi közöd sincs hozzám. 9 Simon Péter erre ezt mondta neki: Uram, ne csak a lábamat, hanem a kezeimet, sőt a fejemet is! 10 Jézus így szólt hozzá: Aki megfürdött, annak csak arra van szüksége, hogy a lábát mossák meg, különben teljesen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mind. 11 Mert tudta, ki árulja el, azért monda: Nem vagytok mindnyájan tiszták.	később meg fogod érteni." 8 Péten erre így szólt: "Az én lábamat ugyan meg nem mosod soha!" Jézus azt felelte neki: "Ha nem moslak meg, nem lesz részed velem." 9 Akkor Simon Péten ezt mondta: "Uram, ne csak a lábamat, hanem a kezeimet és a fejemet is!" 10 Jézus azt felelte: "Aki megfürdött, annak elég, ha csak a lábát mossák meg, akkor egészen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan." 11 Tudta ugyanis, hogy ki az, aki elárulja őt, azért	8 Nem, az én lábamat nem mosod meg soha! –mondta neki Péter. – Ha nem moslak meg – feleli Jézus –, akkor semmi közöd sincs hozzám. – 9 Uram – mondta Péter –, akkor ne csak a lábamat, hanem a kezeimet és a fejemet is! – 10 Aki megfürdött – válaszolja neki Jézus –, annak nincs szüksége másra, csak arra, hogy a lábát mossák meg, különben teljesen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mind. 11 Tudta ugyanis, ki árulja el, azért monda: „Nem vagytok mindnyájan tiszták.”	Thou shalt wash my while world standeth. I answered him if I wash thy feet, thou shalt have part with me. 9 Simon Peter said unto him Lord not feet only: also my hands and my head. 10 Iesus said to him: he that is washed needeth but to wash his feet, but he that is clean evn whit. And ye are clean: not all. 11 For he knew betrayer. Therefore said he: ye are all clean.

πεποίηκα ὑμῖν; 13 ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ διδάσκαλος καὶ Ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ γάρ. 14 εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιπα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας; 15 ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιήτε. 16 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος τοῦ κυρίου αὐτοῦ.	ef-mét le űluén monda nékic, érti-teké mit miueléc veletec? 13 Ti engemet hijtoc mesternecc és WRnac, és igazan mond-gyátoc mert az vagyoc. 14 Annac okaért ha én meg mo-űtam az ti lábaitokat, Wr és Me-űter léuén, ti js meg mofűátoc egy más lábait. 15 Mert példát adtam néktec, hog az mint én czelekedtem ve-letec, azonképpen czelekedgye-tec ti js. 16 Bizony bizony mondom nék-tec, az űzólga nem nagyob az ű Wránál, űem az kűuet nem	11 Tudta ugyanis, hogy ki árulja el őt; azért mondá: Nem vagytok mindnyájan tiszták! 12 Mikor azért megmosta azoknak lábait, és a felső ruháját felvette, újra leülvén, monda nékik: Értitek-é, hogy mit cselekedtem veletek? 13 Ti engem így hívtok: Mester, és Uram . És jól mondjátok, mert az vagyok. 14 Azért, ha én az Úr és a Mester megmostam a ti lábaitokat, néktek is meg kell mosnotok egymás lábait.	12 Miután megmosta a lábukat, és felvette a felsőruháját, ismét asztalhoz telepedett, és ezt mondta nekik: Értitek, hogy mit tettem veletek? 13 Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és jól mondjátok, mert az vagyok. 14 Ha tehát megmostam a ti lábaitokat, én, az Úr és a Mester, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. 15 Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.	mondta: "Nem vagytok tiszták mindnyájan." 12 Miután megmosta a lábukat és fölvette felsőruháit, újra leült, és azt mondta nekik: "Tudjátok-e, mit tettem veletek?" 13 Ti úgy hívtok engem: "Mester" és "Uram", és jól mondjátok, mert az vagyok. 14 Ha tehát én, az Úr és Mester megmostam a lábaitokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. 15 Példát adtam nektek, hogy annak erejében, amit én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.	12 After had was their feet, received clothes, was set do again, he s unto them: ye what I h done to you 13 ye call master Lord, and say well, fo am I. 14 If I t your Lord master h washed y feet, ye a ought to w one anoth feet. 15 For I h given you example, ye should

17 εἰ ταῦτα οἶδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. 18 οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω: ἐγὼ οἶδα τίνας ἐξελεξάμην: ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. 19 ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ εἰμι. 20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἅν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. 21 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ	na-gyob annál az ki azt el küldötte. 17 Ha ezt tudgyátoc, bódogoc léfztec ha ezt czelekeditec. 18 Nem mindentekről fžólloc, én tudom kiket választottam, de fžűklég hog bē tellyéc az irás, Az ki én velem kenyeret őtt, az ő far-kát fel emelte ellenem. 19 Immár most meg mondom néktec minec előtte meg lenne, hogy mikor meg léfzen híggýe-tec hogy én vagyoc az (Mefsias.) 20 Bizony	15 Mert példát adtam néktek, hogy a miképen én cselekedtem veletek, ti is akképen cselekedjete. 16 Bizony, bizony mondom néktek: A szolga nem nagyobb az ő Uránál; sem a követ nem nagyobb annál, a ki azt küldte. 17 Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha cselekszitek ezeket. 18 Nem mindnyájatokról szólok; tudom én kiket választottam el; hanem hogy beteljesedjék az irás: A ki velem ette a kenyeret, a	16 Bizony, bizony mondom nektek: a szolga nem nagyobb az uránál, és a küldött sem nagyobb annál, aki elküldte őt. 17 Ha tudjátok ezeket, boldogok lesztek, ha meg is teszitek. 18 Nem mindnyájatokról szólok: én tudom, kiket választottam ki, de be kell teljesednie az Írásnak: „Aki velem együtt eszik, az támadt ellenem.” 19 Már most megmondom nektek, mielőtt megtörténik, hogy amikor meglesz,	tettem veletek, ti is úgy tegyete. 16 Bizony, bizony mondom nektek: Nem nagyobb a szolga uránál, sem a küldött nem nagyobb annál, aki őt küldte. 17 Mivel ezeket tudjátok, boldogok vagytok, ha meg is teszitek. 18 Nem mindnyájatokról mondom; tudom én, kiket választottam. De az Írásnak be kell teljesednie: "Aki kenyeremet eszi, sarkát emelte ellenem". 19 Már most mondom nektek, mielőtt még megtörténik, hogy amikor	16 Bizony, bizony mondom nektek, a szolga nem nagyobb az uránál, sem a küldött nem nagyobb annál, aki küldte. 17 Tudnotok kell: boldogok lesztek, ha így cselekedtek. 18 Nem mindnyájatokról beszélek. Én tudom, kiket választottam ki, de be kell teljesednie az Írásnak: Aki kenyeremet eszi, az emelte fel a sarkát ellenem. 19 Már most mondom nektek, mielőtt még megtörténik, hogy amikor	as I have d to you. 16 Ve verily I unto you, servant is greater t his mas Neither messenger greater than that sent hi 17 If understand these thin happy are y ye do them 18 I speak of you al know who have cho But that scripture fulfilled: that ea bread with Hath lifted his I against me. 19 Now te you before come: when it come to p ye m

πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 ἦν ἀνακείμενος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα [ὁ] Ἰησοῦς: 24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος καὶ λέγει αὐτῷ Εἰπὲ τίς ἐστιν περὶ οὗ λέγει. 25 ἀναπεσὼν ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ Κύριε, τίς ἐστιν; 26 ἀποκρίνεται οὖν [ὁ] Ἰησοῦς Ἐκεῖνός ἐστιν ὃ ἐγὼ βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ: βάψας οὖν [τὸ] ψωμίον λαμβάνει καὶ δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου. 27 καὶ μετὰ τὸ	mondom néktec, mikor valakit el küldök, valaki azt be fogadgya, engem fo-gad be, az ki pedig engem be fogad, azt fogadgya be az ki en-gem el küldött. 21 Mikor ezeket mondotta vól-na Iefus, meg háborodéc lelkébe, és bizonyfágot tón, és monda: bizony bizony mondom néktec, hogy egy ti közűletec engem el árul. 22 Az tanituányoc azért néz-nec vala egy máfra, kételkeduén kiről ízólna. 23 Vala pedig egy az Iefus ta-nituáni közűl, ki az Iefus mel-lyén nyugofzic vala, az à kit Iefus fzeret vala. 24 Inté azért Simon Peter, hogy meg kérdené ki vólna az kiről ízólna. 25 Amaz pedig az Iefus mellyén nyugouán, monda néki:	sarkát emelte fel ellenem. 19 Most megmondom néktek, mielőtt meglenne, hogy mikor meglesz, higgyétek majd, hogy én vagyok. 20 Bizony, bizony mondom nektek: aki befogadja azt, akit elküldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött. 21 Miután ezeket elmondta Jézus, megrendült lelkében, és bizonyságot tett e szavakkal: Bizony, bizony, mondom nektek, közületek egy elárul engem. 22 Zavartan néztek egymásra a tanítványok: vajon kiről beszél? 23 Jézus mellett telepedett asztalhoz egyik tanítványa, akit Jézus szeretett. 24 Intett neki Simon Péter, hogy tudakolja meg, ki az, akiről beszél. 25 Az odahajolt Jézushoz, és megkérdezte tőle: Uram, ki az? 26 Jézus így felelt: Az, akinek én	higgyétek, hogy én vagyok. 20 Bizony, bizony mondom nektek: aki befogadja azt, akit elküldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem elküldött. 21 Miután ezeket elmondta Jézus, megrendült lelkében, és bizonyságot tett e szavakkal: Bizony, bizony, mondom nektek, közületek egy elárul engem. 22 Zavartan néztek egymásra a tanítványok: vajon kiről beszél? 23 Jézus mellett telepedett asztalhoz egyik tanítványa, akit Jézus szeretett. 24 Intett neki Simon Péter, hogy tudakolja meg, ki az, akiről beszél. 25 Az	19 Már most megmondom nektek, mielőtt megtörténik, hogy mikor bekövetkezik, higgyétek, hogy én vagyok. 20 Bizony, bizony mondom nektek: Aki befogadja azt, akit én küldök, engem fogad be, aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. 21 Miután Jézus elmondta ezeket, megrendült lelkében, és tanúságot tett e szavakkal: – Bizony, bizony, mondom nektek, egy közületek elárulni készül engem. 22 Zavartan néztek egymásra a tanítványok: vajon kiről beszél? 23 Az asztalnál közvetlenül Jézus mellett volt egyik tanítványa, az, akit Jézus szeretett. 24 Simon Péter intett neki, hogy tudakolja meg, kiről beszél. 25 Az ráhajolt Jézus keblére, és megkérdezte tőle: – Ki az,	megtörténik, higgyétek, hogy én vagyok az. 20 Bizony, bizony mondom nektek, aki befogadja azt, akit küldök, engem fogad be; aki pedig engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. 21 Miután Jézus elmondta ezeket, megrendült lelkében, és tanúságot tett e szavakkal: – Bizony, bizony, mondom nektek, egy közületek elárulni készül engem. 22 Zavartan néztek egymásra a tanítványok: vajon kiről beszél? 23 Az asztalnál közvetlenül Jézus mellett volt egyik tanítványa, az, akit Jézus szeretett. 24 Simon Péter intett neki, hogy tudakolja meg, kiről beszél. 25 Az ráhajolt Jézus keblére, és megkérdezte tőle: – Ki az,	believe tha am he. 20 Ve verily I unto you. that receiv whomsoev send, receiv me. And that receiv me, receiv him that s me. 21 W Iesus had t said, he troubled in spirit, testified saying: ve verily I unto you, one of shall be me. 22 T the discip looked one another doubting whom spake. There was of his discip which lea on Ie bosom, wh Iesus loved To beckoned Simon P that he sho ask who it of whom spake. 25 then as leaned Iesus' br

ψωμίον τότε εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ Ἰησοῦς "Ὁ ποιεῖς ποίησον τάχειον. 28 τοῦτο [δὲ] οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ: 29 τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν έορτήν, ἣ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. 30 λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξῆλθεν εὐθύς: ἦν δὲ νύξ. 31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν λέγει Ἰησοῦς Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ: 32 καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. 33 Τεκνία, ἔτι	Wram kitfoda az. 26 Felele Iefus: az az kinec én az mártott falatot adom, és mikor bē mártotta vólna az fa-latott, adá az Iudás Ifcáriotef-nec, az Simon fiánac. 27 Es az falat bē vetelénec v-tánna bē méne az Sátán Iudásba. Monda azért Iefus nékie: Az mit akarfz czelekedni hamar czeleked-gyed. 28 Ezt pedig az le űltec kőzzűl fenki nem érté, miért mondot-ta vólna. 29 Mert némellyec az alittyác vala, miuel hogy az erfzény Iu-dáfnál vala, hogy Iefus azt mon-dotta vólna néki, vedd meg azo-kat az mellyec nekűnc fzűkfége-fec az innepre, vagy hogy az fze-gényeknec valamit adna. 30 Amaz annac okaért az fala-tot minec vtánna el vőtte vól-na, azonnal	nyugszik vala, a kit szeret vala Jézus. 24 Int azért ennek Simon Péter, hogy tudakozza meg, ki az, a kiről szól? 25 Az pedig a Jézus kebelére hajolván, monda néki: Uram, ki az? 26 Felele Jézus: Az, a kinek én a bemártott falatot adom. És bemártván a falatot, adá Iskáriótes Júdásnak, a Simon fiának. 27 És a falat után akkor beméne abba a Sátán. Monda azért néki Jézus: A mit cselekszel, hamar cselekedjed. 28 Ezt pedig senki sem érté a leültek közűl, miért mondta néki. 29 Némelyek ugyanis állíták, mivelhogy az erszény Júdásnál vala, hogy azt mondá néki Jézus: Vedd meg, a mikre szükségünk van az ünnepre; vagy, hogy adjon valamit a szegényeknek. 30 Az pedig, mihelyt a falatot elvevé, azonnal kiméne: vala pedig éjszaka. 31 Mikor azért kiment vala, monda Jézus:	mártom be a falatot és odaadom. Bemártotta tehát a falatot, és odaadta Júdás Iskáriótesnek, Simon fiának; 27 és akkor a falat után belement a Sátán. Jézus pedig így szólt hozzá: Amit tenni akarsz, tedd meg hamar! 28 Az ott ülők közűl senki sem értette, hogy miért mondja ezt neki. 29 Egyesek ugyanis azt gondolták, hogy mivel az erszény Júdásnál volt, azt mondja neki Jézus: Vedd meg, amire szükségünk van az ünnepre, vagy azt, hogy a szegényeknek adjon valamit. 30 Miután tehát elfogadta a falatot, azonnal kiment. Már éjszaka volt. 31 Amikor Júdás kiment, így szólt Jézus: Most dicsőült meg az Emberfia, és az Isten dicsőült meg őbenne; 32 ha pedig az Isten dicsőült meg benne, az Isten	odahajolt Jézus keblére, és megkérdezte tőle: "Uram, ki az?" 26 Jézus azt felelte: "Az, akinek a bemártott kenyérdarabot adom." Azután bemártotta a darabot, és odaadta Júdásnak, a Karióti Simon fiának. 27 A falat után belément a Sátán. Jézus pedig így szólt hozzá: – Tedd meg hamar, amit meg kell tenned! 28 Az ott ülők közűl senki sem értette, miért mondja ezt neki. 29 Egyesek azt gondolták, hogy mivel az erszény Júdásnál volt, Jézus azt mondja neki: „Vedd meg, amire szükségünk van az ünnepre”, vagy hogy a szegényeknek adjon valamit. 30 Miután elfogadta a falatot, azonnal kiment. Éjszaka volt. 31 Amikor kiment, Jézus így szólt: – Most dicsőített meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne. 32 Mivel Isten	Uram? – 26 Az – feleli Jézus –, akinek én mártom be a falatot, és neki adom. Bemártotta tehát a falatot, és odaadta Júdásnak, a Karióti Simon fiának. 27 A falat után belément a Sátán. Jézus pedig így szólt hozzá: – Tedd meg hamar, amit meg kell tenned! 28 Az ott ülők közűl senki sem értette, miért mondja ezt neki. 29 Egyesek azt gondolták, hogy mivel az erszény Júdásnál volt, Jézus azt mondja neki: „Vedd meg, amire szükségünk van az ünnepre”, vagy hogy a szegényeknek adjon valamit. 30 Miután elfogadta a falatot, azonnal kiment. Éjszaka volt. 31 Amikor kiment, Jézus így szólt: – Most dicsőített meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne. 32 Mivel Isten	said unto h Lord who is 26 Ie answered, h is to whom give a s when I h deft it. And wet a sop, gave it Iudas Iscar Simon's s 27 And a the sop Sa entered him. T said Iesus u him: that t dost quickly. That wist man at table, for w intent he sp unto him. Some of th thought, because Iu had the b that Iesus said unto h buy th things that have need against feast: or he should g something the poor. As soon t as he received sop, he w immediatel out. And it night. When he gone out, Ie said: now the son of n

μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί: ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 34 ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. 35 ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. 36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. 37 λέγει αὐτῷ [ὁ] Πέτρος Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθεῖν ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου	ki méne, vala pedig ettzaka. 31 Mikor azért ki ment vól-na, monda Iefus: Mostan ditlőitett meg az embernek fia, az Isten is meg ditlőitett ő benne. 32 Hogy ha az Isten meg ditlőitett ő benne, az Isten is meg ditlőitett ő magába, és ezennel meg ditlőiti. 33 Fiaim meg egy keűs ideig veletet vagyoc, kereltet enge-met, de az miképpen az Sidók-nac mondám, à houá én mé-gyec ti oda nem iőhetec, azon-képpen mondom most nékte-k is. 34 Wy paranczolatot adoc néktec, hogy egy mált szerefsé-tec, az mint én szzerettelec tite-ket, vgy szerefsétec ti js egy mált. 35 Erről efméric meg minde-nec hogy én tanituánim vadtoc, ha egy mált szeretenditec.	Most dicsőítették meg az embernek Fia, az Isten is megdicsőítették ő benne. 32 Ha megdicsőítették ő benne az Isten, az Isten is megdicsőíti őt ő magában, és ezennel megdicsőíti őt. 33 Fiaim, egy kevés ideig még veletek vagyok. Kerestek majd engem; de a miként a zsidóknak mondám, hogy: A hová én megyek, ti nem jöhettek; most néktek is mondom. 34 Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek; a mint én szerettelek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. 35 Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok. 36 Monda néki Simon Péter: Uram, hová mégy? Felele néki Jézus: A hová én megyek, most én utánam nem jöhetsz; utóbb azonban utánam jössz. 37 Monda néki Péter: Uram, miért nem mehetek most	is megdicsőíti majd őt önmagában, sőt azonnal megdicsőíti őt. 33 Gyermekeim, még egy kis ideig veletek vagyok: kerestek majd engem, és ahogyan megmondtam a zsidóknak, hogy ahova én megyek, oda ti nem jöhettek, most nektek is ezt mondom. 34 Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! 35 Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást. 36 Simon Péter megkérdezte tőle: Uram, hova mégy? Jézus így felelt: Ahova én megyek, oda most nem követhetsz, de később követni fogsz. 37 Péter így szólt hozzá:	így szólt: "Most dicsőült meg az Emberfia, és Isten megdicsőült benne. 32 Ha Isten megdicsőült benne, Isten is megdicsőíti őt önmagában, hamarosan megdicsőíti. 33 Gyermekeim, már csak kis ideig vagyok veletek. Keresni fogtok engem, de amint a zsidóknak mondtam, most nektek is mondom: Ahova én megyek, oda ti nem jöhettek. 34 Új parancsot adok nektek, hogy szeressétek egymást; ti is úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket. 35 Arról ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretettel vagytok egymás iránt." 36 Ekkor Simon Péten megszólalt: "Uram, hová mégy?" Jézus azt felelte: "Ahova én megyek, oda	megdicsőült benne, Isten meg fogja dicsőíteni önmagában, sőt azonnal megdicsőíti. – 33 Fiacskáim, még egy kis ideig veletek vagyok. Kerestek majd, de ahogy megmondtam a zsidóknak, „ahova én megyek, oda ti nem jöhettek”, most nektek is ezt mondom. 34 Új parancsolatot adok nektek: szeressétek egymást! Azzal a szeretettel szeressétek ti is egymást, amellyel szerettelek benneteket! 35 Arról fogja megtudni mindenki, hogy tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást. Simon Péter mondta neki: – 36 Uram, hova mégy? – kérdezi Simon Péter. – Ahova én megyek – válaszolta Jézus –, oda most nem jöhetsz, de később majd követni fogsz. – 37 Uram, miért nem követhetlek	glorified. / God glorified him. 32 If O be glorified him, God s also glo him, himself: shall straightway glorify him Dear child yet a l while am with you. shall seek and as I s unto the je whither I thither can not co Also to say I now. A r command give I u you, that love toget as I have lo you, that e so ye love another. 35 this shall men know ye are disciples, i shall have l one to anot 36 Sin Peter said u him: L whither g thou? I answered h whither I thou canst follow now, t shalt fol

ὕπερ σοῦ θήσω. 38 ἀποκρίνεται Τὴν ψυχὴν σου ὕπερ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀρνήσῃ με τρίς.	36 Monda néki Simon Péter Wram houá mégy? felele néki Iefus, àhouá én mégyec, most én vtánnam nem iõhetfz, az vtán v-tánnam iõjlfz. 37 Monda néki Péter: Wram miért nem mehetec most vtán-nad? az én lelkemet te érõtted adom. 38 Felele néki Iefus: Az te lel-kedet adod én érõtted? Bizony bizony mondom néked, nem fzol addig az kakas, mig nem há-romfzor engemet meg tagadlfz.	utánad? Az életemet adom éretted! 38 Felele néki Jézus: Az életedet adod érettem? Bizony, bizony mondom néked, nem szól addig a kakas, mígnem háromszor megtagadsz engem.	Uram, miért ne követhetnélek most? Az életemet adom érted! 38 Jézus így válaszolt: Az életedet adod énértem? Bizony, bizony, mondom neked, mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.	most nem jöhetsz utánam, de később majd követni fogsz engem." 37 Péten megkérdezte: "Uram, miért nem mehetek most utánad? Az életemet is odaadnám érted!" 38 Jézus azt felelte: "Életedet adnád értem? Bizony, bizony mondom néked: Mire a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.	most? – mondta neki Péter. – Az életemet adom érted! – 38 Az életedet adod értem? – válaszolja Jézus. – Bizony, bizony, mondom neked, mielőtt a kakas megszólal, háromszor tagadsz meg engem.	me afterwa 37 Peter s unto him L why canno follow t now? I give my for thy s 38 Ie answered h Wilt thou g thy life for sake? Ve verily I unto thee, cock shall crow, till t have der me thrice.

Jn 14

¹Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem!

Μὴ ταρασσέσθω ταρασσώ - megzavar, fölkavar, fölizgat,
ὁμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε.

²Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra?

ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἴ
πον ἂν ὑμῖν, ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι ἐτοιμάζω – készít
τόπον ὑμῖν·

³És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszlek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.

καὶ ἂν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω τόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι
καὶ

παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε.

⁴Ahova pedig én megyek, oda tudjátok az utat.

καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε τὴν ὁδόν.

⁵Tamás erre így szólt hozzá: Uram, nem tudjuk, hova mégy: honnan tudnánk akkor az utat?

Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· πῶς ὀἶδαμεν τὴν ὁδόν;

⁶Jézus így válaszolt: Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.

⁶ λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ.

⁷Ha ismernétek engem, ismernétek az én Atyámat is: mostantól fogva ismeritek őt, és látjátok őt.

εἰ ἔγνώκειτέ με, καὶ πατέρα μου ἂν ᾔδειτε· ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑώρακατε.

⁸Fülöp így szólt hozzá: Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és az elég nekünk.

Λέγει αὐτῷ Φίλιππος ¹Κύριε, ¹δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.

⁹Jézus erre ezt mondta: Annyi ideje veletek vagyok, és nem ismertél meg engem, Fülöp? Aki engem lát, látja az Atyát. Hogyan mondhatod: Mutasd meg nekünk az Atyát?

λέγει αὐτῷ [ὁ] Ἰησοῦς Ὅσον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ

ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα· πῶς σὺ λέγεις ¹Δεῖξον ¹ἡμῖν τὸν πατέρα;

¹⁰Talán nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van? Azokat a beszédeket, amelyeket én mondok nektek, nem önmagamtól mondom; az Atya, aki énbennem van, ő viszi végbe a maga cselekedeteit.

οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί ἐστιν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατήρ ἐν ἐμοί μένων ποιεῖ τὰ ἔργα

¹¹Higgyetek nekem, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van; ha pedig másért nem, magukért a cselekedetekért higgyetek!

πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε.

¹²Bizony, bizony, mondom nektek: aki hisz én bennem, azokat a cselekedeteket, amelyeket én teszek, szintén megteszi, sőt ezeknél nagyobbakat is tesz. Mert én az Atyához megyek,

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ καὶ ἐκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι.

¹³és amit csak kértek majd az én nevemben, megteszem, hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban;

καὶ ὅτι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατήρ ἐν τῷ υἱῷ.

¹⁴ha valamit kértek tőlem az én nevemben, megteszem.

ἐάν τι αἰτήσητέ [με] ἐν τῷ ὀνόματί μου τούτο ποιήσω.

15 Ha szerettek engem, megtartjátok az én parancsolataimat,

Ἐὰν ἀγαπᾶτέ ¹ με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσετε

¹⁶én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké:

καὶ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν ¹ ἵνα ᾗ μεθ' ¹ ὑμῶν ¹ εἰς ¹ τὸν ¹ αἰῶνα,

¹⁷az igazság Lelkét, akit a világ nem fogadhat be, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban ismeritek őt, mert nálatok lakik, sőt bennetek lesz.

τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει· ὑμεῖς γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔστιν.

¹⁸Nem hagylak titeket árván, eljövök hozzátok.

Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.

¹⁹Még egy kis idő, és a világ többé nem lát engem, de ti megláttok, mert én élek, és ti is élni fogtok.

ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε.

²⁰Azon a napon megtudjátok, hogy én az Atyámban vagyok, ti énbenem, én pedig tibennetek.

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑμεῖς γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν.

²¹Aki elfogadja parancsolataimat, és megtartja azokat, az szeret engem, aki pedig szeret engem, azt szeretni fogja az én Atyám; én is szeretni fogom őt, és kijelentem neki magamat.

ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς ἐκείνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

(NÉGYSZER A SZERET SZÓ: A SZENTHÁROMSÁG SZERETETKÖZÖSSÉGÉBE A SZENTLÉLEK ÁLTAL BEVONÓDIK AZ EMBER IS. VÖ. EDWARDS THE EXCELLENY OF CHRIST UTOLSÓ MONDATA)

22Azt mondta neki Júdás, nem az Iskáriótes: Uram, miért van az, hogy nekünk akarod kijelenteni magadat, és nem a világnak?

Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, ¹ Κύριε, τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;

²³Jézus így válaszolt: Ha valaki szeret engem, az megtartja az én ígémet; azt pedig az én Atyám is szeretni fogja, és elmegyünk hozzá, és nála maradunk.

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα fogunk menni καὶ μονὴν μονή, -ῆς - 1) lakóhely; 1a) (átv.) a hívő maga, mint a Szentlélek lakóhelye παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα.

²⁴Aki nem szeret engem, nem tartja meg az én ígémet. Az az ige pedig, amelyet hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, aki elküldött engem.

ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς.

²⁵ Elmondom ezeket nektek, amíg veletek vagyok. ²⁶ A Pártfogó pedig, a Szentlélek, akit az én nevemben küld az Atya, ő megtanít majd titeket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én mondtam nektek.

ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ¹ ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν ἐγώ.

²⁷ Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen!

Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία

²⁸ Hallottátok, hogy én megmondtam nektek: elmegyek, és visszajövök hozzátok. Ha szeretnétek engem, örülnétek, hogy elmegyek az Atyához, mert az Atya nagyobb nálam.

²⁸ ἡκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπήτε με ἐχάρητε ἅν, ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατὴρ μείζων μου ἐστίν.

²⁹ Most mondom ezt nektek, mielőtt megtörténik, hogy ha majd megtörténik, higgyetek.

²⁹ καὶ νῦν εἶρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε.

³⁰ Már nem sokat beszélek veletek, mert eljön e világ fejedelme, bár felettem nincs hatalma.

³⁰ οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν,

³¹ A világnak azonban meg kell tudnia, hogy szeretem az Atyát, és úgy cselekszem, ahogyan az Atya parancsolta. Keljetek fel, menjünk el innen!

³¹ ἀλλ' ἵνα γινῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἔντολὴν ἔδωκέν μοι ὁ πατὴρ ¹ οὕτως ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ¹ ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

Jn 15

¹Ἐν vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlősgazda.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή,¹ καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστιν·

²Azt a szőlővesszőt, amely nem terem gyümölcsöt énbennem, lemetszi, és amely gyümölcsöt terem, azt megtisztítja, hogy még több gyümölcsöt teremjen.

πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον καθαίρει αὐτὸ ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ.

³Ti már tiszták vagytok az ige által, amelyet szóltam nektek.

ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν·

⁴Maradjatok énbennem, és én tibennetek. Ahogyan a szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt magától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok énbennem.

μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ γὰρ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἄφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μένῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε.

⁵Ἐν vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: aki énbennem marad, és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nélkülem semmit sem tudtok cselekedni.

ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ὢ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.

⁶Ha valaki nem marad énbennem, kivetik, mint a lemetszett vesszőt, és megszárad; ezeket összegyűjtik, tűzre vetik és elégetik.

ἐὰν μὴ τις μένῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, ἐξηράνθη, - kiszárított, ξηραίνω - (el)szárít καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν καὶ

καίεται καίεται. – elégettetik, καίω v. καυσόω - . (A.) meggyújt; 2. (P.) meggyullad, ég

⁷Ha megmaradtok énbennem, és beszédeim megmaradnak tibennetek, akkor bármit akartok, kérjétek, és megadatik nektek.

Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε καὶ γενήσεται ὑμῖν·

⁸Az lesz az én Atyám dicsősége, hogy sok gyümölcsöt teremtek, és akkor a tanítványaim lesztek.

⁸ ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί.

9Ahogyan engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket: maradjatok meg az én szeretetemben!

10Ha parancsaimat megtartjátok, megmaradtok szeretetemben, mint ahogy én is megtartottam Atyám parancsait, és megmaradok az ő szeretetében

¹⁰ ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τοῦ πατρὸς τὰς ἐντολάς τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ.

11.Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek, és örömtök teljes legyen.

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ᾗ καὶ ἡ χαρὰ ἃ ὑμῶν πληρωθῇ.

¹²Az az én parancsolatom, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szerettelek titeket.

αὕτη¹ ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ¹ ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς.

¹³Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért.

μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ.

¹⁴Ti barátaim vagytok, ha azt teszitek, amit én parancsolok nektek.

ὁμῆς φίλοι μου ἐστε ἐὰν ποιῆτε ὅ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν.

¹⁵Többé nem mondalak titeket szolgálóknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. Titeket azonban barátaimnak mondalak, mert mindazt, amit hallottam az én Atyámtól, tudtul adtam nektek.

οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἵρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου ἐγνώρισα ὑμῖν.

¹⁶Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki titeket, és arra rendelvelek, hogy elmenjete és gyümölcsöt teremjete, és gyümölcsötök megmaradjon, hogy bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.

οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, ¹ καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅτι ¹ ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῶ ὑμῖν.

¹⁷Ezeket azért parancsolom nektek, hogy szeressétek egymást.

Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ¹ ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

¹⁸Ha gyűlöl titeket a világ, tudjátok meg, hogy engem előbb gyűlölt, mint titeket.

Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μὲμίσηκεν.

¹⁹Ha a világból valók volnátok, a világ szeretné a magáét, de mivel nem a világból valók vagytok, hanem én választottalak ki titeket a világból, azért gyűlöl titeket a világ.

εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ¹ ὁ κόσμος ἂν ¹ τὸ ἴδιον ἐφίλει· ¹ ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου,

ἐξελεξάμην ἐκλέγω - kiszemel, kiválaszt, kiválogat ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

²⁰Emlékezzetek arra az ígére, amelyet én mondtam nektek: Nem nagyobb a szolga az uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak, ha az én ígémet megtartották, a titeket is meg fogják tartani.

²⁰ μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ¹ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ¹ Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν.

²¹De mindezt az én nevemért teszik veletek, mert nem ismerik azt, aki elküldött engem.

ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με.

²²Ha nem jöttem volna, és nem szóltam volna hozzájuk, nem volna bűnük, most azonban nincs mentségük bűneikre.

Εἰ μὴ ἦλθον ¹ καὶ ἐλάλησα ¹ αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· ¹ νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν.

²³Aki engem gyűlöl, gyűlöli az én Atyámat is.

ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ.

²⁴Ha nem tettem volna közöttük olyan cselekedeteket, amilyeneket senki más nem tett, nem volna bűnük. Most azonban látták azokat, és mégis meggyűlöltek engem és az én Atyámat is.

εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ¹ ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· ¹ νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου.

²⁵De be kell teljesednie annak az igének, amely meg van írva az ő törvényünkben: „Ok nélkül gyűlölnek engem.”

ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος ὅτι Ἐμίσησάν ¹ με δωρεάν.

²⁶Amikor eljön a Pártfogó, akit én küldök nektek az Atyától, az igazság Lelke, aki az Atyától származik, az tesz majd bizonyosságot én rólam;

²⁶ Ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.

²⁷de ti is bizonyosságot tesztek, mert kezdettől fogva velem vagytok.

καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ.

Jn 15,25b : „Ok nélkül gyűlölnek engem.” Ἐμίσησάν ¹ με δωρεάν.

Zsolt 69(68),5a ok nélkül gyűlölnek. μισοῦντές με δωρεάν.

Jn 16 Érdekes az igazságra itt: δικαιοσύνη.

¹Ezeket azért mondom nektek, hogy meg ne botránkozzatok. ²A zsinagógákból kizárnak titeket, sőt eljön az óra, amikor mindaz, aki megöl titeket, azt hiszi, hogy Istennek tetsző szolgálatot végez; ³és mindezt azért teszik, mert nem ismerték meg sem az Atyát, sem engem.

A Szentlélek elvezet a teljes igazságra

4.Ezeket azért nem mondtam nektek kezdetben, mert veletek voltam. Azért nem mondtam nektek kezdetben, mert veletek voltam.

ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα αὐτῶν μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· ¹ ταῦτα ¹ δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην.

⁵De most elmegyek ahhoz, aki elküldött engem, és közületek senki sem kérdezi tőlem: Hova mégy?

νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με ¹ καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με ¹ Ποῦ ¹ ὑπάγεις;

⁶Mivel azonban ezeket mondom nektek, szomorúság tölti el a szíveteket.

ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν.

⁷Én azonban az igazságot mondom nektek: jobb nektek, ha én elmegyek, mert ha nem megyek el, a Pártfogó nem jön el hozzátok, ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok.

ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος ᾧ οὐ μὴ ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

⁸És amikor eljön, leleplezi a világ előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság, és mi az ítélet.

Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως·

	RÚF	KG	SZIT / BD	STL
ἐλέγξει	leleplezi a világ	megfeddi a	meggyőzi a	megcáfolja a
ἐλέγξει - megfeddi verb. A. fut. sg. 3.	előtt, hogy mi a bűn, mi az igazság, és mi az ítélet.	világot bűn, igazság és ítélet tekintetében	világot bűnről, az igazságról és az ítéletről.	világot a bűn, az igazság és az itélet tekintetében.
ἐλέγχω - 1. fölfed, föltár; 2. megdorgál, rendre utasít; 3. megszégyeníti				

⁹A bűn az, hogy nem hisznek énbenem;

περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ·

¹⁰az igazság az, hogy én az Atyához megyek, és többé nem láttok engem;

περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι
ἰ θεωρεῖτέ με· ¹

¹¹az ítélet pedig az, hogy e világ fejedelme megítéltetett.

περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

¹²Még sok mindent kellene mondanom nektek, de most nem tudjátok elviselni;

Ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι·

¹³amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra; mert nem önmagától szól, hanem azokat mondja, amiket hall, és az eljövendő dolgokat is kijelenti nektek.

ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει
ὑμᾶς εἰς τὴν ¹ ἀλήθειαν ¹ πᾶσαν, ὃν γὰρ λαλήσει ἀφ'
ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἰσχυρῶς λαλήσει, ¹ καὶ τὰ ἐρχόμενα
ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

¹⁴Ő engem fog dicsőíteni, mert az enyémből merít, és azt jelenti ki nektek.

ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

¹⁵Mindaz, ami az Atyáé, az enyém; ezért mondtam, hogy az enyémből merít, és azt jelenti ki nektek.

πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμὰ ἐστίν· ¹ διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

¹⁶Egy kis idő még, és nem láttok engem, de ismét egy kis idő, és megláttok engem.

Μικρὸν καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὅψε σθέ με.

¹⁷A tanítványai közül némelyek ezt kérdezték egymástól: Mi az, amit mond nekünk: Egy kis idő, és nem láttok engem, de ismét egy kis idő, és megláttok engem, és ez: Mert én elmegyek az Atyához?

Εἶπαν

¹ οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους Τί ἐστίν τοῦτο ο ὃ λέγει ἡμῖν Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὅψεσθέ με; καὶ Ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα;

¹⁸Ezt kérdezgették: Mi az a kis idő, amiről szól? Nem tudjuk, mit beszél.

ἔλεγον οὖν ¹ Τί ἐστίν τοῦτο ὃ ¹ λέγει ¹ * μικρόν; οὐκ οἶδαμεν [τί ¹ λαλεῖ]. ¹

¹⁹Jézus észrevette, hogy meg akarják kérdezni, és ezt mondta nekik: Arról kérdezősködtök egymás között, hogy ezt mondtam: Egy kis idő még, és nem láttok engem, de ismét egy kis idő, és megláttok engem?

ἔγνω

Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὅψεσθέ με;

²⁰Bizony, bizony, mondom nektek, hogy ti sírni és jajgatni fogtok, a világ pedig örül; ti szomorkodtok, de szomorúságotok örömmre fordul.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε
ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς λυπηθήσεσθε,
ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται.

²¹Amikor az asszony szül, fájdalma van, mert eljött az ő órája, de amikor megszülte gyermekét, nem emlékszik többé a gyöttelemeire az öröm miatt, hogy ember született a világra.

ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅτα
ν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως δι
ὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.

²²Így most ti is szomorúak vagytok, de ismét meglátlak majd titeket, és örülni fog a szívetek, és örömtöket senki sem veheti el tőletek:

καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὀψομαι ὑμᾶς, κ
αὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς ἄ
ρεῖ ἄφ' ὑμῶν

²³és azon a napon nem kérdeztek értőlem semmit.

καὶ ¹ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν·

Amit csak kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek.

ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἅν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα
ῥῶσει ὑμῖν ¹ ἐν ¹ τῷ ¹ ὀνόματί ¹ μου.

²⁴Eddig nem kértetek semmit az én nevemben: kérjetek és megkapjátok, hogy örömtökök teljes legyen.

ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί μου·
αἰτεῖτε καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἡ
πεπληρωμένη.

²⁵Ezeket példázatokban mondom nektek, de eljön az óra, amikor többé nem példázatokban szólok hozzátok, hanem nyíltan beszélek nektek az Atyáról.

Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ
ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν ἀλλὰ παρρησία περὶ τοῦ πα
τρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν.

²⁶Azon a napon az én nevemben kértek, és nem mondom nektek, hogy én kérem majd az Atyát értetek,

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε,
καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν·

²⁷mert maga az Atya szeret titeket, mivel ti szerettek engem, és hiszitek, hogy én az Istentől jöttem. αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκα
τε καὶ

πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ ¹ 'πατρὸς' ἐξῆλθον.

²⁸Én az Atyától jöttem, és eljöttem a világba, de most elhagyom a világot, és az Atyához megyek.

²⁸ ἐξῆλθον 'ἐκ' τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφήμι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα.

Jn 16, 29-33 „NYÍLTAN BESZÉLÉS” (EN PARRÉSZIA) VAGY PÉLDÁZATBAN (PAROMIA) A TANÍTVÁNYOK SZERINT A PÉLDÁZATOK AZÉRT VANNAK, HOGY KÉRDEZZENEK)

²⁹Ekkor így szóltak hozzá tanítványai: Íme, most nyíltan beszélsz, és nem példázatot mondasz. νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λ
έγεις

³⁰Most már tudjuk, hogy mindent tudsz, és nincs szükség arra, hogy valaki megkérdezzen téged: ezért hisszük, hogy Istentől jöttél. ³¹Jézus így válaszolt: Most hiszitek? ³²Íme, eljön az óra, sőt már el is jött, amikor elszéledtek, mindenki a maga otthonába, és engem egyedül hagytok: de én mégsem vagyok egyedül, mert az Atya velem van. ³³Ezeket azért mondom nektek, hogy békességetek legyen énbennem. A világon nyomorúságotok van, de bízzatok: én legyőztem a világot.

παροιμία ÚSz-ben csak ötször Jn 10,6; 16,25, 16,25 (kétszer!), 16,29; 2 Pét 2,22
Balázs p.458 (3842) Bölcsgondolatok tömör, hatásos megfogalmazása. Formáját tekintve lehet találós kérdés, v kitalált, érzékletes szókép, illusztráció is.

KNB: »Íme, most nyíltan beszélsz, és nem példabeszédet mondasz.

SZIT: „Most már nyíltan beszélsz, nem képekben.”

STL: Íme, most nyíltan beszélsz, és nem hasonlatokban. STL végig hasonlatot fordít, kivéve 2Pét 2,29: közmondás

RUF / KG: nem példázatot

παραβολή, nem fordul elő Jánosnál: csak a szinoptikusoknál Mtnál 16szor; Mknál 13szor; Lknál: 18szor; Zsid-kétszer: Zs 9,9 és 11,9)

Jn 17

¹Miután ezeket mondta Jézus, tekintetét az égre emelve így szólt: Atyám, eljött az óra: **dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a Fiú is megdicsőítsen téged,**

²mivel hatalmat adtál neki minden halandó felett, hogy mindazoknak, akiket neki adtál, örök életet adjon.

³Az pedig az örök élet, hogy ismernek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, Jézus Krisztust.

αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ ἵνα ᾗ γινώσκωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

⁴Én megdicsőítettelek téged a földön azzal, hogy elvégeztem azt a munkát, amelyet rám bízál, hogy elvégezzem: ⁵és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsóséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ lett.

⁵és most te dicsőíts meg, Atyám, önmagadnál azzal a dicsóséggel, amely már akkor az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ lett.

⁶Kijelentettem a te nevedet az embereknek, akiket nekem adtál a világból. A tieid voltak, és nekem adtad őket, és ők megtartották a te ígédet.

⁷Most már tudják, hogy mindaz, amit nekem adtál, tőled van;

ἵνα ᾗ γινώσκωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

⁸mert azokat a beszédeket, amelyeket nekem adtál, átadtam nekik, ők pedig befogadták azokat, és valóban felismerték, hogy tőled jöttem, és elhitték, hogy te küldtél el engem.

ἵνα ᾗ γινώσκωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

⁹Én őértük könyörgök: nem a világért könyörgök, hanem azokért, akiket nekem adtál, mert a tieid,

ἵνα ᾗ γινώσκωσι σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

¹⁰és ami az enyém, az mind a tied, és ami a tied, az az enyém, és én megdicsőítottam őbennük. ¹

¹¹Többé nem vagyok a világban, de ők a világban vannak, én pedig tehozzád megyek. Szent Atyám, tartsd meg őket a te neved által, amelyet nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi! Kijelentettem a te nevedet az embereknek, akiket nekem adtál a világból. A tieid voltak, és nekem adtad őket, és ők megtartották a te ígédet.

¹²Amikor velük voltam, én megtartottam őket a te nevedben, amelyet nekem adtál, és megőriztem őket, és senki sem kárhozott el közülük, csak a kárhozat fia, hogy beteljesedjék az Írás.

¹³Most pedig hozzád megyek, és ezeket elmondom a világban, hogy az én örömöm teljes legyen bennük.

¹⁴Én nekik adtam ígédet, és a világ gyűlölte őket, mert nem a világból valók, mint ahogy én sem vagyok a világból való..

¹⁵Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól.

οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου ¹ ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ.

16Nem a világból való, mint ahogy én sem vagyok a világból való.

17Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság.

ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν.

18Ahogyan engem elküldtél a világba, én is elküldtem őket a világba:

19én őértük odaszentelem magamat, hogy ők is megszentelődjenek az igazsággal.

20 De nem értük könyörgők csupán, hanem azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem;

Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ,

²¹hogy mindnyájan egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél el engem.

²¹ ἵνα πάντες ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, πατήρ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας.

²²Én azt a dicsőséget, amelyet nekem adtál, nekik adtam, hogy egyek legyenek, ahogy mi egyek vagyunk:

²² κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν,

²³én őbennük és te énbennem, hogy teljesen eggyé legyenek, hogy felismerje a világ, hogy te küldtél el engem, és úgy szeretted őket, ahogyan engem szeretted.

²³ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.

²⁴Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, azok is ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák az én dicsőségemet, amelyet nekem adtál, mert szeretted engem már a világ kezdete előtt.

²⁴ πατήρ, ὃ δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὧσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, ¹ ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου.

²⁵Igazságos Atyám, a világ nem ismert meg téged, de én megismertelek, és ők is felismerték, hogy te küldtél el engem.

²⁵ Ἰατὴρ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας,

²⁶És megismertettem velük a te nevedet, és ezután is megismertetem, hogy az a szeretet, amellyel engem szerettél, bennük legyen, és én is őbennük.

²⁶ καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἡ καὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς.

TRANSPARENCIA - ÁTTETSZŐSÉG

Jn 18 (ugyanúgy, mint Lk szerint - de itt Péter rántja elő a kardot)

1Miután ezeket elmondta Jézus, kiment tanítványaival a Kidrón-patakon túlra. Volt itt egy kert, ide ment be tanítványaival együtt. ²Júdás, aki elárulta őt, szintén ismerte ezt a helyet, mert gyakran gyűltek ott össze Jézus és a tanítványai. ³Júdás tehát maga mellé vette a katonai csapatot, a főpapoktól és a farizeusoktól küldött templomi szolgákat, és odament fáklyákkal, lámpásokkal és fegyverekkel. ⁴Jézus pedig tudva mindazt, ami reá vár, előlépett, és így szólt hozzájuk: Kit kerestek? ⁵Azok így feleltek: A názáreti Jézust. Én vagyok – mondta Jézus. Ott állt velük Júdás is, aki elárulta őt. ⁶Amikor azt mondta nekik: Én vagyok – visszatántorodtak, és a földre estek. ⁷Ekkor újra megkérdezte tőlük: Kit kerestek? Ők ismét ezt felelték: A názáreti Jézust. ⁸Jézus így szólt: Megmondtam nektek, hogy én vagyok: ha tehát engem kerestek, engedjétek ezeket elmenni!

⁹Így kellett beteljesednie annak az ígének, amelyet mondott: Azok közül, akiket nekem adtál, nem hagytam elveszni senkit.

ITT NEM AZ ÓSZEÖVETSÉG IGÉINEK, HANEM JÉZUS SZAVAINK BETELJESEDÉSÉRŐL VAN SZÓ

Hogy beteljesüljön a beszéd, a melyet mondott: Azok közül, a kiket nékem adtál, senkit sem vesztettem el. (Ján 6,39;10,28;17,12)

ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὕς ¹ δέδωκάς μοι οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.

¹⁰Simon Péternél volt egy kard, azt kihúzta, lecsapott a főpap szolgájára, és levágta a jobb fülét: a szolga neve pedig Málkus volt. ¹¹Erre Jézus így szólt Péterhez: Tedd hüvelyébe a kardodat! Vajon nem kell kiinnom azt a poharat, amelyet az Atya adott nekem?

μάχαιρα, -ης v. -ας - kard; -ης v. -ας - kard; Mt 10, 34: nem békét hoztam, hanem μάχαιρα-t lat: gladius

Jn 6,39:

el ne veszítsek semmit abból, amit nekem adott

ὁ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ

Jn 10,28

én örök életet adok nekik. Nem vesznek el soha, és senki sem ragadja el őket a kezemből.

καὶ γὰρ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον,¹ καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα,¹ καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου.

Jn 10,28

ahogy hatalommal ruháztad fel őt minden test fölött, hogy mindenkinek, akit neki adtál, örök életet adjon.

καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ ᾗ δώσει αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον

(Péter 3szori megtagadása között közbékelés- nem olvassuk, hogy „keservesen írt”. Az a férfi kérdez rá harmadszor, hogy Péter nem Jézus tanítványai közül való-e, akinek Péter levágta a fülét)

¹²A katonai csapat, az ezredes és a zsidók templomszolgái ekkor elfogták Jézust, és megkötözték. ¹³Először Annáshoz vitték, ez ugyanis apósa volt Kajafásnak, aki főpap volt abban az esztendőben. ¹⁴Kajafás volt az, aki azt tanácsolta a zsidóknak, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért. ¹⁵Simon Péter és egy másik tanítvány követte Jézust. Ez a tanítvány ismerőse volt a főpapnak, és bement Jézussal együtt a főpap palotájába; ¹⁶Péter pedig kívül állt az ajtónál. Kiment tehát a másik tanítvány, a főpap ismerőse, szólt az ajtót őrző lánynak, és bevitte Pétert. ¹⁷Az ajtót őrző szolgálólány így szólt Péterhez: Nem ennek az embernek a tanítványai közül való vagy te is? De ő így felelt: Nem vagyok. ¹⁸Ott álltak a szolgák és a templomőrök, akik tüzet raktak, mert hideg volt, és melegedtek. Péter is ott állt köztük, és melegedett. ¹⁹A főpap pedig tanítványai és tanítása felől kérdezte Jézust.

²⁰Jézus így válaszolt neki: Én nyilvánosan szoltam a világhoz: én mindig a zsinagógában és a templomban tanítottam, ahol a zsidók mind összegyűlnek, titokban nem beszéltem semmit.

ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς ¹ Ἐγὼ ¹ παρρησία λελάληκα τῷ κόσμῳ· ¹ ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν·

²¹Miért engem kérdezel? Kérdezd meg azokat, akik hallották, mit beszéltem nekik: íme, ők tudják, mit mondtam. ²²Amikor ezt mondta, az ott álló őrök közül az egyik arcul ütötte Jézust, és így szólt: Így felelsz a főpapnak? ²³Jézus így válaszolt neki: Ha rosszat mondtam, bizonyítsd be, hogy rossz volt, ha pedig jót mondtam, miért ütsz engem?

²⁴Annás ezután elküldte őt megkötözve Kajafáshoz, a főpaphoz.

Ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον δέω – köt πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα.

²⁵Simon Péter pedig ott állt, és melegedett. Ekkor így szóltak hozzá: Nem az ő tanítványai közül való vagy te is? Ő tagadta, és megint csak azt mondta: Nem vagyok.

Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Οὐκ εἰμί

²⁶A főpap egyik szolgája, annak a rokona, akinek Péter levágta a fülét, így szólt: Nem láttalak én téged vele együtt a kertben?

²⁶ λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς συγγενῆς – rokon ὧν οὗ ἀπέκοψεν Πτρος τὸ ὠτίον ὠτίον, fül Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ;

²⁷Péter ismét tagadta, és akkor nyomban megszólalt a kakas.

πάλιν οὖν ἠρνήσατο ἀρνέομαι – megtagad Πέτρος· καὶ εὐθέως εὐθέως - azonnalἀλέκτωρ ἐφώνησεν. φωνέω - megszólal, szólít, hív; kiált

²⁸Jézust Kajafástól a helytartóságra vitték. Kora reggel volt. Akik vitték, maguk nem mentek be a helytartóságra, hogy ne legyenek tisztátalanokká, hanem megehessék a páskavacsorát.

²⁹Pilátus kiment hozzájuk, és megkérdezte: Milyen vádat emeltek ez ellen az ember ellen? ³⁰Ezt válaszolták: Ha ez nem volna gonosztevő, nem adtuk volna át neked. ³¹Pilátus erre ezt mondta nekik: Vegyétek át, és ti ítéljétek el a törvényetek szerint! A zsidók így feleltek: Nekünk senkit sincs jogunk megölni! Így kellett beteljesednie Jézus szavának, amelyet akkor mondott, amikor jelezte: milyen halállal kell meghalnia.

ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίω θανάτῳ ἥμελλεν ἀποθνήσκειν.

³³Pilátus azután ismét bement a helytartóságra, behívatta Jézust, és megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya? ³⁴Jézus viszont ezt kérdezte tőle: Magadtól mondod ezt, vagy mások mondták neked rólam? ³⁵Pilátus erre így szólt: Hát zsidó vagyok én? A te néped és a főpapok adtak át nekem téged

τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί: Mit tettél?

³⁶Jézus így felelt: Az én országom nem e világból való: ha ebből a világból való volna, az én szolgálaim harcolnának, hogy ne jussak a zsidók kezére. De az én országom nem innen való.

ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἅν, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.

³⁷Pilátus ezt mondta neki: Akkor mégis király vagy te?

Jézus így válaszolt: Te mondd, hogy király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonytságot tegyek az igazságról: mindenki, aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.

εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Ὁκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς.

³⁸Pilátus ezt kérdezte tőle: Mi az igazság?

λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Τί ἐστὶν ἀλήθεια;

Miután ezt mondta, ismét kiment a zsidókhoz, és így szólt hozzájuk: Én nem találok benne semmiféle bűnt. ³⁹Szokás nálatok, hogy szabadon bocsássak egy foglyot a páska ünnepén: akarjátok-e hát, hogy szabadon bocsássam nektek a zsidók királyát? ⁴⁰Ekkor újra kiáltozni kezdtek: Ne ezt, hanem Barabbást! Ez a Barabbás pedig rabló volt.

Jn 19

¹Akkor Pilátus elvitette Jézust, és megkorbácsoltatta. ²A katonák tövisből koronát fontak, a fejére tették, és bíbor ruhát adtak rá; ³odajárultak hozzá, és ezt mondták: Üdvöz légy, zsidók királya! — és arcul ütötték.

⁴Pilátus ismét kiment, és így szólt hozzájuk: Íme, kihozom őt nektek. Tudjátok meg, hogy semmiféle bűnt nem találok benne. ⁵Ekkor kijött Jézus, rajta volt a töviskorona és a bíbor ruha. Pilátus így szólt hozzájuk: Íme, az ember! ⁶Amint meglátták Jézust a főpapok és a szolgák, így kiáltoztak: Feszítsd meg, feszítsd meg! Pilátus pedig ezt mondta nekik: Vegyétek át ti, és feszítsétek meg, mert én nem találok bűnösnek. ⁷A zsidók így válaszoltak neki: Nekünk törvényünk van, és a törvény szerint meg kell halnia, mert Isten Fiává tette magát. ⁸Amikor Pilátus ezt meghallotta, még nagyobb félelem szállta meg. ⁹Ismét bement a helytartóságra, és megkérdezte Jézust: Honnan való vagy te? De Jézus nem felelt neki. ¹⁰Pilátus ekkor így szólt hozzá: Nekem nem felelsz? Nem tudod, hogy hatalmam van arra, hogy szabadon bocsássalak, de hatalmam van arra is, hogy megfeszíttesselek? ¹¹Jézus így válaszolt: Semmi hatalmad nem volna rajtam, ha felülről nem adatott volna neked: ezért annak, aki engem átadott neked, nagyobb a bűne.

ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐ δεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.

¹²Ettől fogva Pilátus igyekezett őt szabadon bocsátani, de a zsidók így kiáltoztak: Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja: aki királlyá teszi magát, az ellene szegül a

császárnak. ¹³Amikor Pilátus meghallotta ezeket a szavakat, kihozatta Jézust, és a bírói székbe ült azon a helyen, amelyet Kövezett-udvarnak, héberül pedig Gabbatának neveztek. ¹⁴A páskaünnep előkészületi napja volt, délfelé járt az idő. Pilátus így szólt a zsidókhoz: Íme, a ti királyotok! ¹⁵Azok pedig felkiáltottak: Vidd el, vidd el, feszítsd meg! Pilátus ezt mondta nekik: A ti királyotokat feszítsem meg? A főpapok így válaszoltak: Nem királyunk van, hanem császáruk! ¹⁶Ekkor kiszolgáltatta őt nekik, hogy megfeszítsék.

Átvették tehát Jézust.

τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν·

¹ 423. víjog] 1978, 1987: víjjog

¹ 363. magábazárja] 1978, 1987: magába zárja

¹ 371. tünt] 1978, 1987: tűnt

¹ 278. sík] 1978, 1987: sík

¹ 283. vizek] 1978, 1987: vízek

¹ 293. kristály-fallá] 1978, 1987: kristályfallá

¹ 297. vizek] 1978, 1987: vízek

http://www.duomomonreale.it/indexd7b4.html?option=com_content&task=view&id=75&Itemid=173&lang=en

The cycle of Creation

PDF PRINT EMAIL

[Home](#) • [Routes](#) • [The Old Testament: From creation to the Patriarchs](#) • The cycle of Creation

When it came to describing the Creation of the universe and of man, the designers of the mosaics of Monreale proved their acumen in the reading of the first page of the Bible. In fact, the breath of God's Spirit that blows over primordial chaos precedes the cycle of the seven "days" in which God moulded the whole of creation. In Easter catechesis, the creation of the world was an event, a "mystery" considered to be very closely related to the "new and definitive" Creation, that which the risen Christ inaugurated by revealing himself to his disciples.

Creative prelude. The Spirit over the abyss and primordial waters.

God the Father and Creator is represented here, with the facial features of the historical Christ, in the act of "pouring out" the life-giving Holy Spirit. The dove of the Spirit, as the stream of life, travels through the emptiness of the black abyss and enters into the stormy waters of a chaotic sea, bringing it peace and order.

First day. Creation of light, day and night

With the volume of the Plan in his right hand, God creates the radiance of light, which is well represented by flashing rays. The strip of black, near God's feet, represents the creation of night, taking the Latin inscription into account...the black of the emptiness and the primordial abyss which gets smaller and smaller. The black may also represent the place and primordial abyss that withdraws in the presence of the new light. Great dynamism is offered by the agitation of the angels' garments.

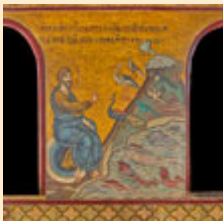
Second day: Creation of the firmament that divides the upper and lower waters.

The Jewish vision of the universe has always attributed much significance to the concept of firmament. With Creation, God divides the upper waters from the lower ones, which are now pacified by his divine action.

Third day: Creation of dry land, vegetation and fruit trees.

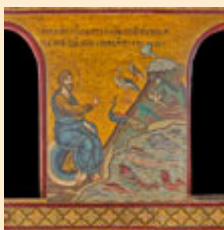
The Creator joins together the water of the "Sea", highlighted by multiple colours, with a prevalence of green. Dry land appears (: Tera) morphologically variegated – in the form of a rocky relief – and he enriches it with grass and different varieties of fruit trees.

Fourth day: Creation of the sun and the moon, regulators of time

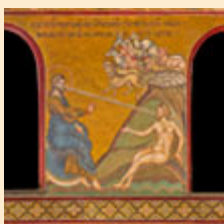
Seated in the Heavens/in the seat of his own Divinity, the Creator raises his right hand to create the

lights of the day (sun) and of the night (moon), on the background of the entire firmament, effectively rendered in the particular chromatic constituents.

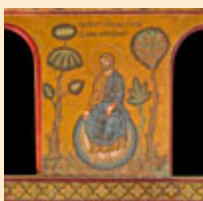
Fifth day: Creation of living beings in the sea and those that fly over the earth.

Lower down, the story of creation presents us with a vast variety of fish of all sizes, in very transparent waters. Various species of birds fly over the earth, all of which with their eyes raised upwards – like the fish – towards the Creator.

Sixth day: Creation of wild and domestic beasts and creation of man

The two biblical texts chosen for this scene are dedicated to the creation of man, taken from clay and into whose nostrils the breath of life, the life of God is blown. On the top right there is also the illustration of the creation of wild and tame beasts.

Seventh day: God rests

In an almost human manner here God's "tiredness" is illustrated after the six days of splendid creation. The arm of the creator, highlighted by the cloak which has been moved aside, is tiredly abandoned to his right knee and in a lowered position with respect to his left arm. Even upon observing the face of God you will notice certain signs of tiredness, in his eyes, in the shape of his mouth, in the position of his head, which is slightly turned towards the side in a tired position.

¹⁷Ő pedig maga vitte a keresztet, és kiért az úgynevezett Koponya-helyhez, amelyet héberül Golgotának neveznek. ¹⁸Ott megfeszítették őt, és vele másik kettőt, jobbról és balról, középen pedig Jézust. ¹⁹Pilátus feliratot is készíttetett, és rátétette a keresztre. Ez volt ráírva: A NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA. ²⁰A zsidók közül sokan olvasták ezt a feliratot, amely héberül, latinul és görögül volt írva, ugyanis közel volt a városhoz az a hely, ahol megfeszítették Jézust. ²¹A zsidók főpapjai akkor szóltak Pilátusnak: Ne azt írd: A zsidók királya, hanem ahogyan ő mondta: A zsidók királya vagyok. ²²Pilátus így válaszolt: Amit megírtam,

²³A katonák pedig, amikor megfeszítették Jézust, fogták felsőruháit, elosztották négy részre, mindegyik katonának egy részt. Fogták köntösét is, amely varratlan volt, felülről végig egybeszöve. ²⁴Ezt mondták egymásnak: Ezt ne szakítsuk szét, hanem vessünk rá sorsot, hogy kié legyen! Így teljesedett be az Írás: „**Elosztották ruháimat maguk között, és köntösömre sorsot vetettek.**” Ezt tették a katonák. ²⁵Jézus keresztyénél ott állt anyja és anyjának nővére, Mária, Klópás felesége, valamint a magdalai Mária. ²⁶Amikor Jézus meglátta, hogy ott áll anyja és az a tanítvány, akit szeretett, így szólt anyjához: Asszony, íme, a te fiad! ²⁷Azután így szólt a tanítványhoz: Íme, a te anyád! És ettől az órától fogva otthonába fogadta őt az a tanítvány.

²⁸Jézus ezek után tudva, hogy **már minden elvégeztetett, hogy beteljesedjék az Írás, így szólt: Szomjazom. πάντα τετέλεσται ¹ ἵνα τε ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή ¹ λέγει ¹ Διψῶ.** ²⁹Volt ott egy ecettel tele edény. Egy szivacsot ecettel megtöltve izsópra tűztek, és odatartották a szájához. ³⁰Miután Jézus elfogadta az ecetet, ezt mondta: Elvégeztetett! És fejét lehajtva, kilehelte lelkét.

Ἰησοῦς εἶπεν Τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν

παρέδωκεν τὸ πνεῦμα παραδίδωμι - átad, kiszolgált, elárul; A

παραδίδωμι igét az Újszövetség gyakran használja Jézus szenvedésével kapcsolatban, de ugyanez az ige szerepel ott is, ahol Jézus tanítványainak a kiszolgáltatásáról van szó, akik ilyen módon maguk is Jézus szenvedésében részesülnek (pl. Lk 21,12; Pálról: Acs 21,11; 28,17). A szó jelentheti: valamilyen hatóságnak, törvényszéknek átadni, börtönbe vetni, halálra adni, tehát a test átadása kifejezheti a vértanúságot is.

PARADIDOMI AZ ÚSZ-BEN (BALÁZS K) 3760, hatóságnak, bebörtönzésre, elárul valakit, mint Júdás Jézust (Jn 18,2). lehetővé tesz, képletesen, vagy szellemi értelemben: átadja magát Istennek áldozatul (Ef 5,22). v. Pál embereket ad Sátánnak nevelő jellegű büntetésként 1Tim 1,20)

Általánosságban átad valakit

Mt 4,12 hogy János börtönbe vettetett,

5,25 a bíró kezébe ne adjon,

(25)k a bíró oda ne adjon a poroszló kezébe,

10,4 ki el is árulta őt.

17 törvényszékekre adnak titeket

19 De mikor átadnak titeket,

21 Halálra adja ... testvér

11,27 nekem adott át az én Atyám,

17,22 emberek kezébe adatik;

18,34 átadta őt a hóhérok kezébe,

20,18 az embernek Fia átadatik

19 a pogányok kezébe adják őt,

24,9 nyomorúságra adnak majd benneteket,

10 elárulják egymást, és gyűlölik

25,14 és a miye volt, átadá nekik.

20 Uram, őt tálemtomot adtál vala

22 Uram, két tálemtomot adtál volt

26,2 az embernek Fia elárultatik,

15 és én kezetekbe adom őt?
16 keres vala, hogy elárulja őt.
21 közületek egy elárul engem.
23 a tálba, az árul el engem.
24 az embernek Fiát elárulja;
25 a ki elárulja vala őt,
45 a bűnösök kezébe adatik.
46 elközelgett, a ki engem elárul.
48 A ki pedig őt elárulja vala,
27,2 átadák őt Ponczius Pilátusnak
3 Júdás, a ki őt elárulá,
4 Vétkeztem, hogy elárultam az ártatlan
18 irigységből adák őt kézbe.
26 kezökbe adá, hogy megfeszíttessék.
Mk 1,14 János tömlöczbe vettetett,
3,19 Júdást, a ki el is árulta őt.
4,29 Mihelyt pedig a gabona arra való,
7,13 rendeléseetekkel, a melyet rendeltetek;
9,31 az emberek kezébe adatik,
10,33 az embernek Fia átadatik ...
33 a pogányok kezébe adják őt;
13,9 törvényszékeknek adnak át titeket,
11 hogy átadjanak titeket,
12 Halálra fogja ... adni
14,10 hogy őt azoknak elárulja.
11 mimódon árulhatná el őt
18 egy közületek elárul engem,
21 az embernek Fiát elárulja;
41 a bűnösök kezébe adatik.
42 elközelgett, a ki engem elárul.
44 elárulója ... jelt ada
15,1 elvivék és átadák Pilátusnak.
10 irigységből adták őt kézbe a főpapok.
15 kezökbe adá, hogy megfeszítsék.
Lk 1,2 A mint nekünk előnkbe adták,
4,6 mert nekem adatott, és annak
9,44 az emberek kezébe fog adatni.
10,22 Mindent nekem adott az én Atyám:
12,58 a bíró át ne adjon téged
18,32 a pogányok kezébe adatik,
20,20 hogy átadják a felsőbbségnek
21,12 adván a gyülekezetek elé,
16 Elárulnak pedig titeket szülők
22,4 mimódon adja őt nekik kezökbe.
6 kezökbe adja zenebona nélkül.
21 keze, a ki engem elárul,
22 a ki által elárultatik!
48 Júdás, csókkal árulod el az embernek
23,25 kiszolgáltató az ő akaratuknak.
24,7 átadatni a bűnös emberek kezébe,

20 mimódon adák őt a főpapok
 Jn 6,64 ki az, a ki elárulja őt.
 71 ez akarta őt elárulni,
 12,4 a ki őt elárulandó vala;
 13,2 szívébe, hogy árulja el őt,
 11 hogy ki árulja el őt;
 21 egy ti közületek elárul engem.
 18,2 a ki őt elárulja vala;
 5 Júdás is, a ki elárulta őt.
 30 nem adtuk volna őt a te kezédbe.
 35 papifejedelmek adtak téged az én kezembe:
 36 hogy át ne adassam a zsidóknak.
 19,11 a ki a te kezédbe adott engem.
 16 nekik adá őt, hogy megfeszíttessék.
 30 lehajtván fejét, kibocsátá lelkét.
 21,20 ki az, a ki elárul téged?
 Csel 3,13 kit ti elárulátatok, és megtagadátok
 6,14 melyeket adott nekünk Mózes.
 7,42 adá őket, hogy szolgáljanak
 8,3 elővonszolva, tömlöczbe veti vala.
 12,4 tömlöczbe veté, átadván
 14,26 kegyelmére bízták volt őket
 15,26 életüket tették kockára
 40 kegyelmére bíztatván az atyafiaktól.
 16,4 meghagyák nekik, hogy tartsák meg
 21,11 adják a pogányoknak kezébe.
 22,4 tömlöczbe vetvén mind férfiakat,
 27,1 átadák mind Pált,
 28,(16)k a százados átadá a foglyokat
 17 foglyul adattam át Jeruzsálemből
 Róm 1,24.26 Annakokáért adta is őket az I.
 28 azonképen oda adta őket az I.
 4,25 bűneinkért halálra adatott,
 6,17 azon alakjának, a melyre adattatok.
 8,32 hanem őt mindnyájunkért odaadta,
 1Kor 5,5 Átadjuk az ilyent a Sátánnak
 11,2 a miképen meghagytam néktek,
 23 a mit néktek előtökbe is adtam ...
 23 azon az éjszakán, melyen elárultaték,
 13,3 ha testemet tűzre adom is,
 15,3 Mert azt adtam előtökbe
 24 mikor átadja az országot
 2Kor 4,11 mindenkor halálra adatunk
 Gal 2,20 önmagát adta érettem.
 Ef 4,19 önmagukat a bujkálkodásra adták,
 5,2 adta Önmagát miérettünk
 25 Önmagát adta azért;
 1Tim 1,20 kiket átadtam a Sátánnak,
 1Pét 2,23 hanem hagyta az igazságosan
 2Pét 2,4 a sötétség lánczaira adta oda őket,

**21 nekik adott szent parancsolattól.
Júd 3 egyszer a szenteknek adatott.**

31Mivel péntek volt, a zsidók nem akarták, hogy a holttestek szombaton a kereszten maradjanak; az a szombat ugyanis nagy ünnepnap volt. Arra kérték tehát Pilátust, hogy törjék el a lábszárcsontjukat, és vegyék le őket.³²Ezért odamentek a katonák, és eltörték az egyik, majd a másik vele együtt megfeszített ember lábszárcsontját.³³Amikor pedig Jézushoz értek, mivel látták, hogy már halott, az ő lábszárcsontját **nem törték el,** ³⁴**hanem az egyik katona lándzsával átszúrta az oldalát, amelyből azonnal vér és víz jött ki.** ³⁵Aki pedig látta ezt, az tesz róla bizonytságot, és az ő bizonyágtétele igaz, és ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek. ³⁶**Ezek pedig azért történtek, hogy beteljesedjék az Írás: „Csontja ne töressék meg.”** ³⁷Viszont az Írásnak egy másik helye így szól: „Néznek majd arra, akit átszúrtak.”

Jézus temetése (Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Lk 23,50-56)

³⁸Ezután az arimátiai József, aki Jézus tanítványa volt – de csak titokban, mert félt a zsidóktól –, megkérte Pilátust, hogy levehesse Jézus holttestét. Pilátus megengedte neki. Elment tehát, és levette Jézus holttestét. ³⁹Eljött Nikodémus is, aki először éjszaka ment Jézushoz, és mirhából és aloéból készült olajat hozott, mintegy száz fontnyit. ⁴⁰Fogták tehát Jézus holttestét, és leplekbe takarták az illatszerekkel együtt, ahogyan a zsidóknál szokás temetni. ⁴¹Azon a helyen, ahol Jézust megfeszítették, volt egy kert, és a kertben egy új sír, amelybe még senkit sem helyeztek. ⁴²Mivel közel volt a sír, a zsidók ünnepi előkészülete miatt ott helyezték el Jézust.

Jn 20

¹A hét első napján, korán reggel, amikor még sötét volt, a magdalai Mária odament a sírhoz, és látta, hogy a kő el van véve a sírbolt elől. ²Elfutott tehát, elment Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, és így szólt hozzájuk: Elvitték az Urat a sírból, és nem tudjuk, hova tették. ³Elindult tehát Péter és a másik tanítvány, és elmentek a sírhoz. ⁴Együtt futott a kettő, de a másik tanítvány előrefutott, gyorsabban, mint Péter, és elsőnek ért a sírhoz. ⁵Behajolt, és látta, hogy ott fekszenek a lepedők, de nem ment be. ⁶Nyomában megérkezett Simon Péter is, bement a sírba, és látta, hogy a leplek ott fekszenek, ⁷és hogy az a kendő, amely a fején volt, nem a lepleknél fekszik, hanem külön összegöngyölítve, egy másik helyen. ⁸Akkor bement a másik tanítvány is, aki elsőnek ért a sírhoz, és látott, és hitt.

⁹**Még nem értették ugyanis az Írást, hogy fel kell támadnia a halottak közül.**

**οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν οἶδα - tud, ismer;
τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι**

10A tanítványok ezután hazamentek.

11Mária pedig a sírbolton kívül állt és sírt. Amint ott sírt, behajolt a sírboltba, ¹²és látta, hogy **két angyal** ül ott fehér ruhában, ahol előbb Jézus holtteste feküdt; az egyik fejtől, a másik pedig lábtól. ¹³Azok így szóltak hozzá: **Asszony, miért sírsz? Γύναι, τί κλαῖεις?** ¹⁴Ő ezt felelte nekik: Mert elvitték az én Uramat, és nem tudom, hova tették. ¹⁵Amikor ezt mondta, hátrafordult, és látta, hogy Jézus ott áll, de nem ismerte fel, hogy Jézus az. ¹⁶Jézus így szólt hozzá: Asszony, miért sírsz? Kit keresel? Ő azt gondolta, hogy a kertész az, ezért így szólt hozzá: Uram, ha te vitted el őt, mondd meg nekem, hova tetted, és én elhozzom. ¹⁷Jézus nevéen szólította: Mária! Az megfordult, és így szólt hozzá héberül: Rabbuni! – ami azt jelenti:

Mester. ¹⁷Jézus ezt mondta neki: Ne érints engem, mert még nem mentem fel az Atyához,

Μή μου ἅπτου, ἅπτω -megérint οὕπω még

nem γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα: hanem menj az én testvéreimhez, és mondd meg nekik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.

¹⁸Elment a magdalai Mária, és hírül adta a tanítványoknak, hogy látta az Urat, és hogy ezeket mondta neki.

ἅπτω -megérint οὕπω még nem SZÓJÁTÉK?

19Aznapi, amikor beesteledett, a hét első napján, ott, ahol összegyűltek a tanítványok, bár a zsidóktól való félelem miatt az ajtók zárva voltak, eljött Jézus, megállt középen, és így szólt hozzájuk: Békesség nektek! ²⁰És miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. A tanítványok megörültek, hogy látják az Urat.

²¹Jézus erre ismét ezt mondta nekik: **Békesség nektek! Ahogyan engem elküldött az Atya, én is elküldelek titeket.**

εἶπεν οὖν αὐτοῖς [ὁ Ἰησοῦς] πάλιν ¹ Εἰρήνη
ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, καγὼ πέμπω ὑμᾶς.

²²Ezt mondva rájuk lehelt, és így folytatta: Vegyetek Szentlelket!

καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς ¹ Λάβετε
ἓν πνεῦμα ἅγιον·

²³Akiknek megbocsátjátok a bűneit, azok bocsánatot nyernek, akikéit pedig megtartjátok, azoknak a bűnei megmaradnak.

ἂν τινὼν ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφέωνται αὐτοῖς·

¹ ἂν τινὼν κρατῆτε κεκράτηνται.

MI A KÜLÖNBSÉG A FELTÁMADOTT KRISZTUS „LEHELETE” ÁLTAL KAPOTT SZENTLÉLEK ÉS A PÜNKÖSDI SZENTLÉLEK KÖZÖTT?

Jézus és Tamás

²⁴Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, akit Ikernek hívtak, nem volt velük, amikor megjelent Jézus. ²⁵A többi tanítvány így szólt hozzá: Láttuk az Urat. Ő azonban ezt mondta nekik: Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érintem meg ujjammal a szegek helyét, és nem teszem a kezemet az oldalára, nem hiszem.

²⁶Nyolc nap múlva ismét benn voltak a tanítványai, és Tamás is velük. Bár az ajtók zárva voltak, bement Jézus, megállt középen, és ezt mondta: Békesség nektek! ²⁷Azután így szólt Tamáshoz: Nyújtsd ide az ujjadat, és nézd meg a kezeimet, nyújtsd ide a kezedet, és tedd az oldalamra, és **ne légy hitetlen, hanem hívő!**

μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός

²⁸Tamás pedig így felelt: Én Uram és én Istenem! ²⁹Jézus így szólt hozzá: Mivel látsz engem, hiszel:

boldogok, akik nem látnak, és hisznek.

μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

30 Sok más jelt is tett Jézus a tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben. 31 Ezek pedig azért íratlak meg, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hitben életetek legyen az ő nevében.

Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν, * ἃ ¹ οὐκ ἔστιν ¹ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 ταῦτα δὲ γέγραπται ¹ ἵνα ᾠπιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ¹ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

Jn 21

¹Ezután ismét megjelent Jézus a tanítványoknak a Tibériás-tengernél. Így jelent meg: ²együtt voltak Simon Péter és Tamás, akit Ikernek hívtak, Nátánaél a galileai Kánából meg Zebedeus fiai és a tanítványok közül még kettő. ³Simon Péter így szólt hozzájuk: Elmegyek halászni. Ők erre ezt mondták: Mi is elmegyünk veled. Elindultak, és beszálltak a hajóba, de azon az éjszakán semmit sem fogtak. ⁴Amikor már reggel lett, megállt Jézus a parton, a tanítványok azonban nem tudták, hogy Jézus az. ⁵Jézus megkérdezte tőlük: Fiaim, nincs valami ennivalótok? Így válaszoltak neki: Nincs. ⁶Ő pedig ezt mondta nekik: Vessétek ki a hálót a hajó jobb oldalán, és találtok. Kivetették tehát, de kivonni már nem tudták a rengeteg hal miatt. ⁷Ekkor odaszólt Péterhez az a tanítvány, akit Jézus szeretett: Az Úr az! Amikor Simon Péter meghallotta, hogy az Úr az, magára vette felsőruháját, mert mezítelen volt, és belevetette magát a tengerbe. ⁸A többi tanítvány pedig a hajóval jött, mert nem voltak messze a parttól, csak mintegy kétszáz könyöknyire, és kivonták a hálót a halakkal. ⁹Amint kiszálltak a partra, paraszat láttak ott, rajta halat és még kenyeret is. ¹⁰Jézus így szólt hozzájuk: Hozzatok a most fogott halakból! ¹¹Simon Péter beszállt, és kivonta a partra a hálót, amely tele volt nagy halakkal, szám szerint százötvenhárommal; és bár ilyen sok volt, nem szakadt el a háló. ¹²Jézus ezt mondta nekik: Jöjjetek, egyetek! Δεῦτε, ἀριστήσατε. δεῦρο, δεῦτε - 1) δεῦρο (sg.): Gyere! Gyere ide! ἀριστᾶω - reggelizik/ebédel; étkezik

A tanítványok közül azonban senki sem merte őt megkérdezni: Ki vagy te? Tudták ugyanis, hogy az Úr ő. ¹³Jézus tehát odament, vette a kenyeret, és odaadta nekik, ugyanúgy a halat is. ¹⁴Ez már a harmadik alkalom volt, hogy Jézus megjelent a tanítványoknak, miután feltámadt a halottak közül.

¹⁵Miután ettek, így szólt Jézus Simon Péterhez: Simon, Jóna fia, jobban SZERETSZ-E ENGEM, mint ezek? Ő pedig így felelt: Igen, Uram, te tudod, hogy SZERETLEK TÉGED! Jézus ezt mondta neki: **LEGELETSD AZ ÉN BÁRÁNYAIMAT!**

Ὅτε οὖν ἠρίστησαν λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς
¹ Σίμων ᾠωάννου, ἀγαπᾷς με πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ **N**
αἰ, κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ **¹ Βόσκει**
¹ τὰ ἀρνία μου.

¹⁶Másodszor is megkérdezte: Simon, Jóna fia, SZERETSZ-E ENGEM? Ő ismét így válaszolt: Igen, Uram, te tudod, hogy szeretlek téged. Jézus erre ezt mondta neki: **ŐRIZD AZ ÉN JUHAIMAT!**

λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον
¹ Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ ¹ Ναί,
¹ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ ¹ σε. λέγει αὐτῷ ¹ Ποίμινε
¹ τὰ προβάτιά μου.

¹⁷Harmadszor is szólt hozzá: Simon, Jóna fia, SZERETSZ-E ENGEM? Péter elszomorodott, hogy harmadszor is megkérdezte tőle: SZERETSZ-E ENGEM? Ezért ezt mondta neki: Uram, te mindent tudsz, te tudod, HOGY SZERETLEK TÉGED. Jézus ezt mondta neki: LEGELTESD AZ ÉN JUHAIMAT!

λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον
¹ Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν α
ὐτῷ τὸ τρίτον ¹ φιλεῖς ¹ με; καὶ εἶπεν αὐτῷ ¹ Κύριε,
¹ πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ
¹ σε. λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς Βόσκει ¹ τὰ προβάτιά μου.

Jézus kétszer: ἀγαπᾷς με; harmadszor:

φιλεῖς με;

Péter mindhárom alkalommal: φιλῶ σε.

Csia: „kedves vagy nekem φιλῶ σε. Ennek mi lehet a jelentősége?
Bolyki mindkétszer „szeretsz-e” -nek fordítja, de megjegyzi, h
Gyökössy és Farkasfalvy is a kedvel /szeretsz (Csiához hasonlóan)
változatot látja: a kedvel gyengébb, mint a szeret (bár nem minden
magyarázó szerint) Bolyki 537

¹⁸Bizony, bizony, mondom neked: amikor fiatalabb voltál, felövezted magadat, és oda mentél, ahova akartál; de amikor megöregszel, kinyújtod a kezedet, más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarod.

ἀμὴν¹ ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν κ
αὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσης, ἐκτενεῖς τὰς
χεῖράς σου, καὶ ἄλλος ἰζώσει σε καὶ οἴσει
ὅπου οὐ θέλεις.

¹⁹Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal dicsóíti meg majd Istent. Miután ezt mondta, így szólt hozzá: **Kövess engem!**

τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίω θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν. κ
αὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ ¹ Ἀκολουθεῖ ¹ μοι.

20Péter ekkor megfordult, és látta, hogy követi az a tanítvány, akit Jézus szeretett, aki a vacsorán ráhajolt a keblére, és megkérdezte: Uram, ki az, aki elárul téged? ²¹Őt látta tehát Péter, és megkérdezte Jézustól: Uram, hát vele mi lesz? ²²Jézus pedig így szólt hozzá: Ha azt akarom, hogy ő megmaradjon, amíg eljövök, mit tartozik rád? Te kövess engem! ²³Elterjedt tehát a testvérek között az a mondás, hogy ez a tanítvány nem hal meg. Pedig Jézus nem azt mondta neki, hogy nem hal meg, hanem ezt: Ha akarom, hogy megmaradjon, amíg eljövök, mit tartozik rád?

Az evangélium írója – Befejezés

²⁴Ez az a tanítvány, aki bizonyóságot tesz ezekről, és megírta ezeket, és tudjuk, hogy igaz az ő bizonyágtétele.

Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστὶν.

²⁵De van sok egyéb is, amit Jézus tett, és ha azt mind megírnák egytől egyig, úgy vélem, maga a világ sem tudná befogadni a megírt könyveket.

Ἔστιν¹ δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται¹ καθ' ἓν, οὐδ' αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.

ApCsel 1

1Az első könyvet arról írtam, Teofiloszom, amit Jézus tett és tanított kezdettől fogva 2 egészen addig a napig, amelyen felvitetett, miután a Szentlélek által megbízást adott az apostoloknak, akiket kiválasztott. 3 Szenvedése után sok bizonyítékkal meg is mutatta nekik, hogy ő él, amikor negyven napon át megjelent előttük, és beszélt az Isten országa dolgairól. 4 Amikor együtt volt velük, megparancsolta nekik: Ne távozzatok el Jeruzsálemből, hanem várjátok meg az Atya ígését, amelyről hallottátok tőlem, 5 hogy János vízzel keresztelt, ti pedig nemsokára Szentlélekkel kereszteltettek meg. 6 Amikor együtt voltak, megkérdezték tőle: Uram, nem ebben az időben állítod helyre Izráel országát? 7 Így válaszolt nekik:

Nem a ti dolgotok, hogy olyan időkről és alkalmakról tudjatok, amelyeket az Atya a maga hatalmába helyezett.

Οὐχ ὁμῶν ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ

8 Ellenben erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt a föld végső határáig.

ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ [ἐν] πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρίᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

JÉZUS BÚCSÚMONDATAI! SDA-oknak!

9 Miután ezt mondta, szemük láttára felemeltetett, és felhő takarta el őt a szemük elől. 10 Amint távozása közben feszülten néztek az ég felé, íme, két férfi állt meg mellettük fehér ruhában, 11 akik ezt mondták: Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett tőletek a mennybe, úgy jön el, ahogyan láttátok őt felmenni a mennybe. 12 Ezután visszatértek Jeruzsálembe az Olajfák hegyéről, amely Jeruzsálem közelében van egy szombatnapi járóföldre. 13 Amikor hazatértek, felmentek a felső szobába, ahol a szállásuk volt, mégpedig Péter és János, Jakab és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Jakab, Alfeus fia, Simon, a Zélóta és Júdás, Jakab fia. 14 Ezek valamennyien egy szívvel és egy lélekkel kitartóan vettek részt az imádkozásban, az asszonyokkal, Jézus anyjával, Máriával és testvéreivel együtt. 15 Azokban a napokban felállt Péter a testvérek körében, amikor mintegy százhusz főnyi sokaság volt ott együtt, és így szólt: 16 Testvéreim, férfiak! Be kellett teljesednie az Írásból annak, amit előre megmondott a Szentlélek Dávid szája által Júdásról, aki vezetője lett azoknak, akik elfogták Jézust; 17 közénk tartozott, és részt kapott ebből a szolgálatból. 18 Ez gonosztettének jutalmából mezőt szerzett, de fejjel lezuhant, kettészakadt derékban, és egész belső része kifordult. 19 Közismertté is vált ez Jeruzsálem lakói előtt, ezért nevezték el azt a mezőt a maguk nyelvén **Akeldamának, azaz Vérmezőnek**. 20 Mert meg van írva a Zsoltárok könyvében: „Legyen a szállása pusztává, és lakó ne legyen abban”, és „az ő tisztségét más kapja meg”. 21 Szükséges tehát, hogy azok közül a férfiak közül, akik egész idő alatt együtt voltak velünk, amíg közöttünk járt az Úr Jézus, 22 kezdve János keresztségétől addig a napig, amelyen felvitetett tőlünk, még valaki tanúja legyen velünk együtt az ő feltámadásának. 23 Ekkor kijelöltek kettőt: Józsefet, más néven Barsabbást, akinek mellékneve Jusztusz volt, és Mátyást, 24 és így imádkoztak: Urunk, minden szívnek ismerője, te mutasd meg, hogy e kettő közül melyiket választottad magadnak, 25 hogy megkapja ebben a szolgálatban, az

apostolságban azt a helyet, amelyet Júdás elhagyott, hogy az őt megillető helyre jusson. 26 Sorsot vetettek rájuk: a sors Mátyásra esett, és a tizenegy apostol közé sorolták őt.

ApCsel 2

1Amikor pedig eljött a pünkösdi napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, 2 hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. 3 Majd valamilyen lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és leszálltak mindegyikükre. 4 **Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni, úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak.** 5 Sok kegyes zsidó férfi élt akkor Jeruzsálemben, akik a föld minden nemzete közül jöttek. 6 Amikor ez a zúgás támadt, összefutott a sokaság, és zavar támadt, mert mindenki a maga nyelvén hallotta őket beszélni. 7 Megdöbbenek, és csodálkozva mondták: Íme, akik beszélnek, nem valamennyien Galileából valók-e? 8 Akkor hogyan hallhatja őket mindegyikünk a maga anyanyelvén? 9 Pártusok, médek és elámiták, és akik Mezopotámiában laknak, vagy Júdeában és Kappadóciában, Pontuszban és Ázsiában, 10 Frígiában és Pamfiliában, Egyiptomban és Líbia vidékén, amely Ciréné mellett van, és a római jövevények, 11 **zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól.** 12 Megdöbbenek mindnyájan, és tanácstalanul kérdezték egymástól: **Mi akar ez lenni? (manna) – check** LXX 13Mások azonban gúnyolódva mondták: Édes bortól részegedtek meg.

INTERTEXT

APCSEI 2, 14-36 PÉTER BESZÉDÉNEK KÉT ÓSZÖVETSÉGI IDÉZETE:

14Ekkor előállt Péter a tizeneggyel, felemelte a hangját, és így szólt hozzájuk: Zsidó férfiak és Jeruzsálem minden lakója! Figyeljete szavaimra, és tudjátok meg, mit jelent mindez!

15 Mert nem részegek ezek, ahogyan ti gondoljátok, hiszen a nap harmadik órája van, 16 hanem ez az, amiről Jóel így prófétált:

17 „Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, és ifjaitok látomásokat látnak, véneitek pedig álmokat álmodnak; 4Móz 11,29 ; Ézs 44,3 ; Ez 39,29 ; Tit 3,6 ; Jóel 3,1-5

Καὶ ἑστὰ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν,

καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται,

18 még szolgálaimra és szolgálólányaimra is kitöltök azokban a napokban Lelkemből, és ők is prófétálnak.

19 És csodákat teszek az égen fenn, és jeleket a földön lenn: vért, tüzet és füstoszlopot. 20 A nap elsötétül, és a hold vérvörös lesz, mielőtt eljön az Úr nagy és fenséges napja. 21 De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét.” Róm 10,9-13

ApCsel 2, 17 Jóel 3,4 SZÓ SZERINT UGYANAZ LXX ÉS ÚT? ἐπιφανῆ-ΚΕΡΔΕΣ miért „fenséges”-t fordít, amíg ugyanazt LXX Jóel 3,4 pedig „félelmetes” , Luther „herrliche”

**(ApC), „schreckliche” (Joel) , KJV Notable (Apcs)
„terrible”**

	ApCsel 2,17-21		Jóel 3,1-3 (MT)
17	17 „Az utolsó napokban, így szól az Isten, kitöltök Lelkemből minden halandóra. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, és ifjaitok látomásokat látnak, véneitek pedig álmokat álmodnak; <u>Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός,</u> <u>ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται,</u>	1	¹Azután kitöltöm majd lelkemet minden emberre. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak. <u>Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα καὶ</u> <u>ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται·</u> SZÓ SZERINT UGYANAZ, A LXX-BAN A CSAK PIROS A TÖBBLET
18	18 még szolgálaimra és szolgálóleányaimra is kitöltök azokban a napokban Lelkemből, és ők is prófétálnak. <u>καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις</u> <u>ἐκεῖναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,</u>	2	²Még a szolgálókra és szolgálólányokra is kitöltöm lelkemet abban az időben. <u>καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους καὶ ἐπὶ τὰς δούλας ἐν ταῖς ἡμέραις</u> <u>ἐκεῖναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου.</u>

	<u>καὶ</u> <u>προφητεύουσιν.</u> EZ A HOZZÁADÁS Ixx-HOZ		
19	¹⁹Ἐς csodákat teszek az égen fenn, és jeleket a földön lenn: vért, tüzet és füstoszlopot <u>Καὶ δώσω</u> <u>τέρατα ἐν</u> <u>τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ</u> <u>σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς</u> <u>κάτω, αἷμα καὶ πῦρ</u> <u>καὶ ἀτμίδα καπνοῦ·</u>	3	³Csodás jeleket mutatok az égen és a földön: vért, tüzet és füstoszlopokat. <u>καὶ δώσω</u> <u>τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ</u> <u>καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,</u> <u>αἷμα καὶ</u> <u>πῦρ καὶ ἀτμίδα</u> <u>καπνοῦ·</u> Majdnem szó szerint ugyanaz
20	²⁰A nap elsötétül, és a hold vérvörös lesz, mielőtt eljön az Úr nagy és fenséges napja <u>ὁ ἥλιος</u> <u>μεταστραφήσεται</u> <u>εἰς σκότος καὶ</u> <u>ἡ σελήνη εἰς αἷμα</u> <u>πρὶν ἐλθεῖν</u> <u>ἡμέραν</u> <u>Κυρίου τὴν μεγάλην</u> <u>καὶ ἐπιφανῆ.</u> KNB nagy és nyilvánvaló SZIT nagy és nyilvánvaló STL nagy és dicsőséges BD nagy és nyilvánvaló. RÚF nagy és fenséges KG nagy és fényes	4	⁴A nap elsötétül, a hold vérvörössé válik, mielőtt eljön az ÚR nagy és félelmetes napja. <u>ὁ ἥλιος</u> <u>μεταστραφήσεται</u> <u>εἰς σκότος καὶ</u> <u>ἡ σελήνη εἰς αἷμα</u> <u>πρὶν ἐλθεῖν</u> <u>ἡμέραν</u> <u>κυρίου τὴν μεγάλην</u> <u>καὶ ἐπιφανῆ.</u> KNB nagy és RETTENETES SZIT nagy és RETTENETES RÚF nagy és FÉLELMETES KG nagy és RETTENETES SZÓ SZERINT UGYANAZ, DE ÉRTEHETETLEN, HOGY A LXX és ÚT azonos <u>ἡμέραν</u> <u>Κυρίου</u> <u>τὴν μεγάλην</u> <u>καὶ ἐπιφανῆ.</u> magyarban miért „félelmetes” (Jóel) ill.

			„fenséges” ??(Apcs 2,20)
21	De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az Úr nevét.” <u>Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἑὰν</u> <u>ἐπικαλέσεται τὸ</u> <u>ὄνομα</u> <u>Κυρίου σωθήσεται.</u>	5	⁵De megmenekül mindenki, aki segítségül hívja az ÚR nevét, <u>καὶ ἔσται πᾶς, ὃς ἂν</u> <u>ἐπικαλέσεται τὸ</u> <u>ὄνομα</u> <u>κυρίου, σωθήσεται.</u>

καὶ ἐπιφανῆ. = az Úr rettenes napja (LXX)

vagy az Úr felséges napja (ÚT) miért ugyanaz a lxx.ban és ÚT-ben

Jóel LXX 3,1-5 szó szerint ApCsel 2,17-20 csak Joel 3,4 és ApCsel 2,20 fordítása másLXX Jóel 3, 1-5	LXX Jóel 3,4	ApCsel 2,20
	<u>τὴν μεγάλην</u> <u>καὶ ἐπιφανῆ.</u>	<u>τὴν μεγάλην</u> <u>καὶ ἐπιφανῆ.</u>
Vulg	2,32 magnus et horribilis	2,20 magnus et manifestus
Luth	schreckliche	herrliche
Geneva	great and terrible day	great and notable day
KJV	terrible”	Notable
ESV	great and awesome	great and magnificent day.
KNB	nagy és rettenetes	nagy és nyilvánvaló
SZIT	nagy és rettenetes	nagy és nyilvánvaló
BD	-	nagy és nyilvánvaló
STL	-	nagy és dicsőséges
RUF	nagy és félelmetes	nagy és dicsőséges
KG	nagy és rettenetes	nagy és fényes
Kecsk	a nagy és félelmetes.	nagy és fényességes.
EFO	2,32 rettenetes	dicsőséges
zsid	Örökkévaló napja, nagy és félelmetes.	

22 Izráelita férfiak, halljátok meg ezeket az ígéket! A názáreti Jézust, azt a férfiút, akit az Isten igazolt előttetek erővel, csodákkal és jelekkel, amelyeket általa tett az Isten közöttetek, ahogyan magatok is tudjátok, 23 azt, aki az Isten elhatározott döntése és terve szerint adatott oda, ti a bűnösök keze által keresztre szögeztétek és megöltétek. 24 De őt Isten feltámasztotta, feloldva a halál fájdalmait, mivel lehetetlen volt, hogy a halál fogva tartsa őt. Zsolt 18,6

25 Mert ezt mondja róla Dávid: „Az Úrra tekintek szüntelen, mert jobbom felől van, hogy meg ne tántorodjam. Zsolt 16,8-11

26 Ezért örül a szívem, és ujjong a nyelvem, és még testem is reménységben fog nyugodni, 27 mert nem hagyod lelkemet a holtak hazájában, nem engeded, hogy Szented elmúlást lásson. 28 Megismerteted velem az élet útjait, betöltesz engem örvendéssel a te orcád előtt.”

29 Testvéreim, férfiak! Hadd szóljak nektek nyíltan ősatyánkról, Dávidról: meghalt, eltemették, és sírja is nálunk van mind a mai napig. 30 De próféta volt, és tudta, hogy Isten esküvel fogadta neki, hogy véréből valót ültet a trónjára, 31 ezért előretekintve, a Krisztus feltámasztásáról mondta azt, hogy nem marad a holtak hazájában, és teste sem lát elmúlást. 32 Ezt a Jézust támasztotta fel az Isten, aminek mi valamennyien tanúi vagyunk.

II. APCSEL 2,25-28 ÉS ZSOLT 16, 8-11 INTERTEXTJE SZÓ SZERINTI IDÉZET!!

	Ap Cs el 2		Zso lt 16	
2 5		Az Úrra tekintek szüntelen, mert jobbom felől van, hogy meg ne tántorodjam. <u>Zsolt 16,8-11</u> <u>Προορώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ.</u>	8	. ⁸ Az Úrra tekintek szüntelen, nem tántorodom meg, mert a jobbomon van. velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobboldon. <u>προωρώμην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν, ἵνα μὴ σαλευθῶ.</u> szó szerint ugyanaz, de LXX Zsolt 8b-ben van extra szöveg
2 6		<u>26</u> Ezért örül a szívem, és ujjong a nyelvem , és még testem is reménységben fog nyugodni, <u>διὰ τοῦτο ἠύφράνθη ἡ μου ἡ</u>	9	⁹ Ezért örül a szívem, és ujjong a lelkem, ???? testem is biztonságban van. <u>ἡ διὰ τοῦτο ἠύφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ</u>

		<u>καρδιά' καὶ ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι.</u>		<u>ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι.</u> szó szerint ugyanaz a LXX és ÚT görög, de RÚF, SZIT és KG lelket fordít nyelvem helyett. Csak KNB nyelvemet.
2 7		<u>27</u> mert nem hagyod lelket a holtak hazájában, nem engeded, hogy Szented elmúlást lásson. <u>ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ᾗδην.</u> <u>1</u> <u>οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.</u>	10	¹⁰Mert nem hagysz engem a holtak hazájában, nem engeded, hogy híved leszálljon a sírba. ¹ ¹⁰ <u>ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ᾗδην</u> <u>οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.</u> ÚT és LXX szó szerint ugyanaz a két magyar fordítás köszönőviszonyban sincs egymással.
2 8		<u>28</u> Megismerteted velem az életútjait, betöltesz engem örvendezéssel a te orcád előtt.” <u>28</u> <u>ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.</u>	11	Megismerteted velem az élet útját, teljes öröm van tenálad, örökké tart a gyönyörűség jobboldon. ¹¹ <u>ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς· πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου,</u> <u>τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος.</u>

				KÖV. A LXX ÉS ÚT. SZÓ SZERINT UGYANAZ, A MAGYAR FORDÍTÁSOK, KIVÉVE ZSOLT 16,8-HOZ ÉS ZSOLT 16,8-11-HEZ A LXX-BEN VAN EXTRA SZÖVEG, AMI NINCS AZ ÚT-BEN

NEW JERUSALEM BIBLE	Joel 3, 1-5	ApCsel 17-21
ITT MINDKÉT ALKALOMMAL:	I shall pour out my spirit on all humanity.	" I shall pour out my Spirit on all humanity.
GREAT AND TERRIBLE DAY	Your sons and daughters shall prophesy, your old people shall dream dreams, and your young people see visions	Your sons and daughters shall prophesy, your young people shall see visions, your old people dream dreams.
	. 2.Even on the slaves, men and women, shall I pour out my spirit in those days.	18.Even on the slaves, men and women, shall I pour out my Spirit.
	3.I shall show portents in the sky and on earth, blood and fire and columns of smoke.	19.I will show portents in the sky above and signs on the earth below.
	4.The sun will be turned into darkness, and the moon into blood, before the Day comes, that great and terrible Day.	20.The sun will be turned into darkness and the moon into blood before the day of the Lord comes, that great and terrible Day.
	' 5.All who call on the name of Yahweh will be saved	21.And all who call on the name of the Lord will be saved."

33 Miután tehát felemeltetett az Isten jobbjára, és megkapta az Atyától a megígért Szentlelket, kitöltötte ezt, amint látjátok is, halljátok is. 34 Mert nem Dávid ment fel a mennyekbe, hiszen ő maga mondja: „Így szól az Úr az én Uramhoz: Ülj a jobb kezem felől, 35 míg ellenségeidet

lábad zsámolyává nem teszem.” 36 Tudja meg tehát Izráel egész háza teljes bizonyossággal, hogy Isten Úrrá és Krisztussá tette őt: azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek. 37 Amikor ezt hallották, mintha szíven találták volna őket, és ezt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól: Mit tegyünk, testvéreim, férfiak? 38 Péter így válaszolt: Térjete meg, és keresztelkedjete meg mindnyájan Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát. 39 Mert tiétek ez az ígéret és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk. 40 Még más szavakkal is lelkükre beszélt, és így kérlelte őket: Szabaduljatok meg végre ettől az elfajult nemzedéktől! 41 Akik pedig hallgattak a szavára, megkeresztelkedtek, és azon a napon mintegy háromezer lélek csatlakozott hozzájuk. 42 Ők pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban. 43 Félelem támadt minden lélekben, és az apostolok által sok csoda és jel történt. 44 Mindazok pedig, akik hittek, együtt voltak, és mindenük közös volt. 45 Vagyonukat és javaikat eladták, szétosztották mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá. 46 Mindennap állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; 47 dicsérték Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.

ApCsel 3

1 Péter és János felment a templomba a délutáni imádkozás idejére, három órára. 2 Arra vittek egy születése óta sánta férfit, akit mindennap letettek a templomnak abba a kapujába, amelyet Ékes-kapunak hívtak, hogy alamizsnát kérjen a templomba menőktől.

3 Amikor meglátta, hogy Péter és János be akar menni a templomba, alamizsnát kért tőlük. 4 Péter pedig Jánossal együtt rátekintett, és azt mondta: Nézz ránk! 5 Ő felnézett rájuk, remélve, hogy kap tőlük valamit. 6 Péter így szólt hozzá: **Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében kelj fel, és járj!** 7 És jobb kezénél fogva felemelte, annak pedig azonnal megerősödött a lába és a bokája, 8 felugrott, talpra állt, és járt. Bement velük a templomba is, járkált, ugrándozott, és dicsérte az Istent. 9 Látta őt az egész nép, amint járkál, és dicséri az Istent. 10 Felismerték, hogy ő az, aki alamizsnáért szokott ülni a templom Ékes-kapujában. És félelemmel telve csodálkoztak azon, ami vele történt. 11 Mivel ez az ember feltartóztatta Pétert és Jánost, az egész nép megdöbbenve futott hozzájuk az úgynevezett Salamon-csarnokba.

PÉTER PRÉDIKÁCIÓJA

12 Amikor Péter ezt látta, így szólt a néphez:

(Jézus megdicsőítésével -sokszor Jánosnál!- többet kellene foglalkozni!)

Izraelita férfiak, miért csodálkoztok ezen? Miért néztek úgy ránk, mintha saját erőnkkel vagy kegyességünkkel értük volna el, hogy ő járjon? 13 Ábrahám, Izsák és Jákób Istene, a mi atyáink Istene megdicsőítette **Szolgáját, / FIÁT (=PAISZ!)** **Jézust**, akit **ti kiszolgáltattatok**, és megtagadtatok Pilátus színe előtt, pedig az úgy döntött, hogy elbocsátja őt. 14 De ti a Szentet és Igazat megtagadtatok, és azt kértétek, hogy egy gyilkost bocsásson szabadon a kedvetekért, **15 az élet fejedelmét pedig megöltétek.** Őt Isten feltámasztotta a halálból, aminek mi tanúi vagyunk. 16 Az ő nevébe vetett hitért erősítette meg Jézus neve ezt az embert, akit itt láttok és ismertek, és a tőle való hit adta vissza neki a teljes egészségét mindnyájatok szeme láttára. 17 Most már tudom, testvéreim, hogy tudatlanságból cselekedtetek, mint a ti előjáróitok is. 18 De Isten így teljesítette be azt, amit minden prófétája által előre megmondott, hogy az ő Krisztusa szenvedni fog. **19 Tartsatok tehát**

bűnbánatot, és térjete meg, hogy eltöröltessenek a ti bűneitek;

μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε ᾿πρὸς τὸ ἑξαλιφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας

᾿ἐπιστρέψατε – forduljatok, ἐπιστρέφω - 1. megfordul, visszafordul egy korábbi útra v. helyzethez (vö. 2Kor 3,16); 2. (átv.) az Isten útjáról való letérés meglátása után visszafordul a helyes útra (Jak 5,19-20) TRAFÓ
ἑξαλιφθῆναι - (aki) eltörölteti; ἑξαλείφω - eltöröl

(SDA-NEK) - A BŰN ELTÖRÖLTETÉSE A MEGTÉRÉS ÉS A BŰNBÁNAT KÖVETKEZÉSÉN már MEGTÖRTÉNIK, NEM KELL „INVESTIGATING JUDGEMENT ALKALMÁVAL

20 hogy eljöjjön az Úrtól a felüdülés ideje, és elküldje Jézust, akit Messiásul rendelt nektek. 21 Őt azonban az égnek kell befogadnia addig, amíg a mindenség újjáteremtése meg nem történik, amiről Isten öröktől fogva szólt szent prófétái által. 22 Mózes ezt mondta: „Prófétát támaszt nektek testvéreitek közül az Úr, a ti Istenetek, olyat, mint én: őrá hallgassatok mindenben, amit csak mond nektek. 23 És aki nem hallgat erre a prófétára, azt ki kell irtani a nép közül.” **CSODA:**

HOGYAN TUDTA ÍGY IDÉZNI PÉTER A MÓZESI PRÓFÉCIÁT, AMIKOR PÁR HÉTTEL KORÁBBAN MÉG ELFUTOTT ÉS MEGTAGADTA JÉZUST?

24 A próféták is – Sámueltól és az utána következőktől fogva –, akik csak szóltak, mind ezekről a napokról jövendöltek. 25 **Ti vagytok a fiai** **TIPOLÓGIA** ezeknek a prófétáknak és annak a szövetségnek, amelyet Isten atyáinkkal kötött, amikor így szólt Ábrahámhoz: „És a te magodban áldatik meg a föld minden nemzetsége.” 26 Isten elsősorban számotokra támasztotta és küldte el

Szolgáját, hogy megáldjon titeket, ha ti megtértek gonoszságaitokból.

MISSURÁNAK

	KI/ /BG (Szolga), /SZIT/ BD / EF	URK /STL	KG 1-2 ME / RS /SI /RL/ KNV	Vida Sándor	CSL	L	T 1- 2, KNV	
	SZOLGÁJÁT,	FIÁT	SZOLGAFIÁT	GYERMEKÉT	KIND	SON		

ApCsel 4

1 Amíg beszéltek a néphez, eléjük álltak a papok, a templomőrség parancsnoka és a szadduceusok; 2 bosszankodtak ugyanis azon, hogy tanítják a népet, és azt hirdetik, hogy Jézus által van feltámadás a halálból. 3 Ezek elfogták őket, és mivel már este volt, őrizetbe vették őket másnapig. 4 De azok közül, akik hallgatták az igét, sokan hittek, és a **hívó férfiak száma mintegy ötezerre nőtt.** 5 Másnap összegyűltek Jeruzsálemben a vezetők, a vének és az írástudók; 6 Annás, a főpap, Kajafás, Jóannész, Alexandrosz és a főpapi család valamennyi tagja. 7 Középre állították és vallatták őket: **Milyen hatalommal vagy kinek a nevében tettétek ti ezt?** 8 Ekkor Péter, megtelve Szentlélekkel, így szólt hozzájuk:

PÉTER

Népünk vezetői, Izráel vénei! 9 Ha minket ma azért vallattok, mert egy beteg emberrel jót tettünk, és azt kérdezitek, hogyan gyógyult meg, 10 tudjátok meg valamennyien, Izráel egész népével együtt, hogy a názáreti Jézus Krisztus neve által, akit ti megfeszítettetek, akit Isten feltámasztott a halálból: őáltala áll előttetek ez az ember egészségesen. 11 **Ez lett a sarokkő, amelyet ti, az építők megvetettetek,** 12 és nincsen **üdvösség (a zsidóságnak milyen fogalma volt az üdvösségről?)** senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnének.

καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ¹ ἡ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομα ἔστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ ¹ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.

13 Amikor látták, milyen bátran beszél Péter és János, és felfogták, hogy **írástudatlan és** iskolázatlan emberek, elcsodálkoztak. **PÉTER VALÓBAN ÍRÁSTUDATLAN VOLT? FEJBEN TARTOTTA AZ ÍRÁSOKAT?**

13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ¹ ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν

SZA 512: érdekes, ESV, LSB „uneducated”, Kálvin is kikerüli az ἀγράμματοί -t

KGv	KG	KI	ÚF RÚF	URK	SZIT KNV BD	EF O	STL	csia		Lut	Ty n	KJ B
tudat lanoc 1908 írást udatl an és közö nség es közö nség es embe rek	írást udatl an és közö nség es	tanu latla n és közö nség es	írást udatl an és iskol ázatl an	írást udatl an, egysz erű	írást udatl an és tanul atlan	tanu latla n és egys zerű	írást udatl an és iskol ázatl an	tudo mány ban járatl an és beava tatlan		gew is / das es vng eler te	vnl ern ed me n and lay e peo ple	unle arn ed and igno rant

LÉNYEG:

írástudatlannak „meri” fordítani:

nem „meri” írástudatlannak fordítani, hiszen – gondolják -, bizonyosan, talán igazuk van (?): Péter nem lehetett „írástudatlan”, ő ismerte az írásokat:

BG- izgalmas: iskolai képzettség nélkül valók és az írást nem ismerő emberek, mert ezt úgy is lehet érteni, hogy az írás „értelmét” nem ismerő, tehát nem feltétlenül analfabéta

The idea of Peter as "illiterate" likely stems from a passage in Acts 4:13, where Peter and John are described as "agrammatoi kai idiōtai" (Greek: ἀγράμματοί καὶ ἰδιῶται), which is often translated as “unlearned and ignorant” or “uneducated and ordinary.” However, interpreting this as illiteracy is debated among scholars.

Context and Interpretation: In this passage, the Jewish leaders in Jerusalem perceive Peter and John as "unlearned" because they lack formal training in the Jewish law or rabbinical schools. This could imply a lack of formal education in theology rather than complete illiteracy.

Néhány szempont a pontosabb megértéshez:

Kifejezés és kontextus: Az adott szöveggörnyezetben a zsidó vezetők lenézően tekintenek Péterre és Jánosra, mivel nincs formális képzettségük a zsidó törvények terén. Ez inkább azt

Historical Literacy Rates: In first-century Judea, literacy was generally limited to the upper classes and religious elites. Many people, particularly fishermen like Peter, were likely not literate in a conventional sense. However, some scholars argue that basic literacy might have been more widespread, especially in Jewish communities with strong scriptural traditions. Peter's Role and Writings: Two New Testament epistles, 1 Peter and 2 Peter, are attributed to Peter, though many scholars debate whether he actually authored them. These letters are in Greek and display a higher level of rhetorical skill and theological insight than might be expected from a Galilean fisherman without formal education. Some scholars suggest that if Peter did author or commission these writings, he may have done so with the help of an amanuensis (scribe) who polished or translated his words into sophisticated Greek. In summary, Peter may not have been "illiterate" in an absolute sense but was likely seen as "uneducated" by the standards of his time, especially when compared to the formally trained Jewish leaders. Whether he had basic literacy skills is uncertain, but it's plausible he worked with scribes to convey his ideas in writing.	sugallhatja, hogy a vallási iskolákban való tanulás hiányát említik, nem pedig a teljes írástudatlanságot. Elszórt írástudás a korban: Az első századi Júdeában az írástudás általában a felsőbb társadalmi osztályok és a vallási vezetők körében volt elterjedt. Péter, mint galileai halász, valószínűleg nem volt "írástudó" a szűk értelemben, de elképzelhető, hogy alapszintű írás-olvasási készsége volt. Egyes kutatók szerint az alapvető írás-olvasási készségek elterjedtebbek lehettek a zsidó közösségekben a vallási hagyományok és a Szentírás tanulmányozása miatt. Péter levelei és szerzői kérdések: A két Újszövetségi levél, az 1 Péter és a 2 Péter, Péternek van tulajdonítva, bár számos kutató vitatja, hogy ténylegesen ő írta-e ezeket. A görög nyelven íródott levelek magas retorikai színvonalat és teológiai ismereteket tükröznek, ami egy formálisan képzetlen galileai halásztól váratlan lenne. Valószínű, hogy Péter akár egy írnokkal dolgozott együtt, aki a gondolatait megfogalmazta és görög nyelven rögzítette. Összefoglalva, Pétert korának normái szerint "tanulatlan" embernek tekinthették, de ez nem jelenti, hogy teljesen írástudatlan lett volna. Elképzelhető, hogy alapszinten tudott írni és olvasni, és valószínű, hogy írnokok segítségét vette igénybe a gondolatainak rögzítéséhez.

Azt is megtudták, hogy Jézussal voltak, 14 de mivel látták, hogy velük együtt ott áll a meggyógyult ember is, semmit sem szólhattak ellenük. 15 Felszólították tehát őket, hogy menjenek ki a nagytanács elöl, és így tanakodtak egymás között:

16 Mit tegyünk ezekkel az emberekkel? Mert hogy nyilvánvaló csoda történt általuk, azt tudja Jeruzsálem minden lakója, és nem is tagadhatjuk. 17 De hogy tovább ne terjedjen a nép között, fenyegezzük meg őket, hogy többé ne szóljanak az ő nevében egyetlen embernek se. 18 Miután tehát behívták őket, megparancsolták, hogy egyáltalán ne beszéljenek és ne tanítsanak Jézus nevében. **ugyanúgy, mint Jézusnál**

19 Péter és János azonban így válaszolt nekik:

Ítéljétek meg ti magatok, vajon igaz dolog-e Isten szemében, hogy inkább rátok hallgassunk, mint Istenre! 20 Mert nem tehetjük, hogy ne mondjuk el azt, amit láttunk és hallottunk. 21 Azok pedig, miután megfenyegették, elbocsátották őket, mivel semmi lehetőséget nem találtak arra, hogy megbüntessék őket, a nép miatt, mivel mindenki dicsőítette az Istent a történekekért, 22 hiszen több mint negyvenéves volt az az ember, akin a gyógyításnak ez a csodája történt.

23 Amint elbocsátották őket, **elmentek az övéikhez**, és elbeszéltek mindazt, amit a főpapok és a vének mondtak nekik. 24 Amikor ezt meghallották, **egy szívvel és egy lélekkel Istenhez kiáltottak, és így szóltak:**

KÖZÖS IMÁDSÁG

Urunk, te teremtetted az eget és a földet, a tengert és mindent, ami bennük van, 25 te mondtad a Szentlélek által Dávid atyánknak, a te szolgádnak szájával: „Miért tombolnak a népek, és a nemzetek miért terveznek hiábavalóságot? 26 Felkeltek a föld királyai, és a fejedelmek megegyeztek az Úr ellen és az ő Felkentje ellen.” 27 Mert a te szent **Szolgád**, Jézus ellen, akit felkentél, valóban megegyezett ebben a városban Heródes és Poncius Pilátus a pogányokkal és Izráel népével, 28 hogy végrehajtsák mindazt, amiről kezded és akaratod előre elrendelte, hogy megtörténjék. 29 **Most pedig, Urunk, tekints az ő fenyegetéseikre, és add meg szolgáidnak, hogy teljes bátorsággal hirdessék igédet;** 30 nyújtsd ki a kezedet gyógyításra, hogy jelek és csodák történjenek a te szent **Szolgád**, Jézus neve által.

31 Amint könyörögtek, megrendült az a hely, ahol együtt voltak, megteltek mindnyájan Szentlélekkel, és bátran hirdették az Isten igéjét.

PAISZ fordításai SZOLGA VAGY FIÚ? (Missura-vita)

ApCsel	3,13	3,26	4,27	4,30
Károli	Fiját	Fiját	A te szent Fijad	A te szent Fijadnak
Torkos András 1736	Fiát	Fiát	A te szent Fiadnak	A te szent Fiadnak
Szeniczai Bárany György 1754	Fiát	Fiát	A te szent Fiadnak	A te szent Fiadnak
Károli rev.1908	Fiát	Fiát	A te szent Fiadnak	A te szent Fiadnak
Károli /Czeglédy rev. 1924	Fiát	Fiát	A te szent Fiadnak	A te szent Fiadnak

Az apostolok cselekedetei

Kecskeméthy István 1931	szolgáját	szolgáját	A te szent szolgádnak	A te szent szolgádnak
Csia Lajos, 1978	gyermekét	gyermekét	A te szent gyermeked	A te szent gyermeked
Protestáns új 1975/1990	Fiát	Szolgáját	A te szent Szolgád	A Te szent szolgád
Károli /Veritas, 2011	Fiát	szolgáját	A te szent szolgád	A te szent szolgád
Békés Dalos, 1950	szolgáját	szolgáját	A te szent szolgád	A te szent szolgád
Szent István Társulat, 1973	Fiát	szolgáját	szent szolgád	szent szolgád
Szent Jeromos T /Neovulgáta, 2007	Fiát	Fiát	A te szent Fiad	A te szent Fiad
Egyszerű fordítás, 2012	szolgáját	szolgáját	A te szent szolgád	A te szent szolgád

Idegen nyelven

ApCsel	3,13	3,26	4,27	4,30
Tynd	son	son	Holy child	Holy child
GNV	son	son	Holy son	Holy son
KJV	son	son	Holy child	Holy child
RSV	servant	servant	Holy servant	Holy servant
NAB	servant	servant	Holy servant	Holy servat
NRS	servant	servant	Holy servant	Holy servant
NLT	servant	servant	Holy servant	Holy servant
Luther	Knecht	Knecht	Heiligen Knecht	Heiligen Knecht
Luther revid	Knecht	Knecht	Heiligen knecht	Heilgen Knecht

SON OR SERVANT?

http://www.holybible.com/resources/Trinitarian/article_469_12.htm

ACTS 3.26 "God, having raised up His Son Jesus..."

In the Revised Version of 1881 and in many modern versions this is rendered "His servant" or "His Servant", and the name "Jesus" is omitted. The change from "Son" to "servant" does not arise from any variations in the Greek manuscripts, but from differences of opinion regarding the meaning of the Greek, ΤΟΝ ΠΑΙΔΑ ΑΥΤΟΥ. The omission of "Jesus" does arise from a corresponding variant in the Greek manuscripts, so the grounds for these two significant changes are quite different.

The Greek ΠΑΙΣ occurs in the singular or plural twenty-four times in the New Testament, and in the Authorised Version it is rendered "child" in Matthew 17.18; Luke 2.43; 9.42; Acts 4.27; 4.30. It is rendered "children" in Matt. 2.16; 21.15; "servant" or "servants" in Matt. 8.6, 13

12.18; 14.2; Luke 1.54; 1.69; 7.7; 15.26 Acts 4.25; "menservants in Luke 12.45; "maiden" in Luke 8.51 "maid" in Luke 8,54; "young man" in Acts 20.12; and "son" in John 4.51; Acts 3.13; 3.26.

The Greek HUIOS occurs more than three hundred and fifty times and is rendered in the English translations as "son" or "child", "sons" or "children", and in Matthew 21.5 "foal". It is true to say that PAIS in Acts 3.26 may be quite correctly rendered son, servant or child, and it would be wrong to assume that the Authorised Version was at fault in rendering it "son" in this verse. The words are all appropriate to the Son of God, and there are prophetic Scriptures in the Old Testament in which the Son is spoken of as the Servant of the LORD.

There are, however, good reasons for retaining "Son" in Acts 3.26, and there are passages in which it is very clear that HUIOS (son) is synonymous with PAIS. In John 4.46 we read of "a certain nobleman, whose son (HUIOS) was sick at Capernaum". In verse 47 the nobleman besought Jesus that He would come down and heal his son (HUIOS). In verse 49 the nobleman said, "Sir, come down ere my child (P~IDION) die", using a diminutive form of PAIS to refer to his son. In verse 50 Jesus says of the same child, "Thy son (HUIOS) liveth". In verse 51 the bond-servants (DOULOI) of the nobleman met him, and told him, saying, "Thy son (PAIS) liveth". It is quite clear that they were speaking of his son, whom they refer to as PAIS, which in this context cannot mean anything different from HUIOS, son. The person spoken of as PAIS was the son (HUIOS) of the nobleman In Acts 3.26 the one spoken of as PAIS (TON PAIDA AUTOU) is the Son of God, and here PAIS may be regarded as synonymous with HUIOS, and rendered Son or "child", rather than as "servant".

Although the name of Jesus after "his Son" is not found in Codex Vaticanus, Codex Sinaiticus and a few other ancient copies, it is found in Codex A, Codex P, cursives 1, 13, 31 and many others. For more information write to:

Trinitarian Bible Society

Tyndale House, Dorset Road

London, SW19 3NN, England

32 A hívők egész gyülekezete pedig szívében és lelkében egy volt. Senki sem mondott vagyonából semmit a magáénak, hanem mindenük közös volt.

A hívek sokaságának pedig egy volt a szíve-lelke. Egyikük sem mondott semmit sem a magáénak a birtokából, hanem mindenük közös volt. (kat. ford.)

Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν καρδία καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ¹ ἀλλ' ἦν ¹ αὐτοῖς ᾧ πάντα κοινά.

33 Az apostolok pedig nagy erővel tettek bizonyosságot az Úr Jézus feltámadásáról, és nagy kegyelem volt mindnyájukon. 34 Nem volt közöttük egyetlen szűkölködő sem, mert akiknek földjük vagy házuk volt, eladták azokat, az eladott javak árát pedig elhozták, 35 és letették az apostolok lába elé, azután szétosztották mindenkinek, ahogyan éppen szükség volt rá. 36 József például, akinek az apostolok a Barnabás melléknevet adták, ami azt jelenti: Vigasztalás fia, egy ciprusi származású lévita, 37 mivel földje volt, eladta azt, elhozta a pénzt, és letette az apostolok lába elé.

ApCsel 5

1 Egy ember, név szerint **Anániás, feleségével, Szafirával** együtt eladott egy birtokot, 2 és az árából feleségének tudtával félretett magának, egy részét pedig elvitte, és az apostolok lába elé tette. 3 Péter azonban így szólt: Anániás, miért szállta meg a Sátán a szívedet, hogy hazudj a Szentléleknek, és félretegyél magadnak a föld árából? 4 Vajon nem a tiéd volt-e, amíg el nem adtad, és miután eladtad, nem te rendelkezél-e az árával? Mi indította szívedet ilyen cselekedetre? Nem embereknek hazudtál, hanem Istennek. 5 Amint meghallotta Anániás ezeket a szavakat, összeesett, és meghalt. Nagy félelem szállta meg mindazokat, akik ezt hallották. 6 Az ifjak pedig felálltak és betakarták őt, majd kivitték és eltemették. 7 Mintegy három óra múlva a felesége is bement, mit sem tudva a történetről. 8 Péter megkérdezte tőle: Mondd meg nekem, ennyiért adtátok el a földet? Ő így felelt: Igen, ennyiért. 9 **Péter így szólt hozzá: Miért egyeztetek meg abban, hogy próbára teszitek az Úr Lelkét? Íme, azok, akik a férjedet eltemették, az ajtó előtt állnak, és kivisznek téged.** 10 Az asszony pedig azonnal összeesett a lába előtt, és meghalt. Amikor bejöttek az ifjak, halva találták, kivitték őt is, és eltemették a férje mellé. 11 Nagy félelem szállta meg az egész gyülekezetet és mindazokat, akik hallották ezeket. 12 Az apostolok által sok jel és csoda történt a nép között. Mindnyájan egy akarattal együtt voltak a Salamon-csarnokban, 13 de mások nem mertek hozzájuk csatlakozni. A nép azonban magasztalta őket. 14 **Az Úr pedig egyre növelte a hívők számát férfiak és nők sokaságával.** 15 **A betegeket is kivitték az utcákra, ágyakra és fekvőhelyekre tették le őket, hogy amikor Péter arra jár, legalább az árnyéka érje valamelyiküket.** 16 **Összegyűlt a Jeruzsálem körüli városok népe is, hoztak betegeket és tisztátalan lelkektől gyötörteteket, akik mind meggyógyultak.**

Ekkor azonban megjelent a főpap és egész kísérete, a szadduceusok pártja, és féltékenységtől eltelve 18 elfogták az apostolokat, és börtönbe vetették őket. 19 De az Úr angyala éjszaka megnyitotta a börtön ajtaját, és kivezette őket ezt mondta nekik: 20 Menjete, álljatok fel a templomban, és hirdessétek a népnek ennek az életnek minden beszédét! 21 Ők engedelmeskedtek, korán reggel bementek a templomba, és tanítottak. Amikor megérkezett a főpap és kísérete, összehívták a nagytanácsot, Izráel véneinek egész testületét, és elküldtek a börtönbe, hogy vezessék elő őket. 22 A szolgák elmentek, de nem találták őket a börtönben, ezért visszatérve jelentették: 23 A börtönt ugyan gondosan bezárva találtuk, az örök is az ajtó előtt álltak, de amikor kinyitottuk, bent senkit sem találtunk. 24 Amint a templomőrség parancsnoka és a főpapok meghallották ezeket a szavakat, zavarba jöttek, és ezt kérdezték: Miként történhetett ez? 25 De valaki odament, és jelentette nekik: Íme, azok a férfiak, akiket börtönbe vetettetek, ott állnak a templomban, és tanítják a népet. 26 Ekkor elment a parancsnok a szolgákkal, és elővezették őket, de minden erőszak nélkül, mert féltek a néptől, hogy megkövezi őket. 27 Bevitték, és a nagytanács elé állították őket, a főpap pedig elkezdte kihallgatásukat: 28 Szigorúan megtiltottuk nektek, hogy tanítsatok annak a nevében, és íme, egész Jeruzsálemet betöltitek tanításotokkal, és ránk akarjátok hárítani annak az embernek a vérért.

29 Péter és az apostolok így válaszoltak: **Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mint az embereknek.**

ἀποκριθεὶς ¹ δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν ¹ ¹
Πειθαρχεῖν ¹ δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις.
Πειθαρχεῖν – engedelmeskedni, πειθαρχέω - engedelmeskedik

30 A mi atyáink Istene feltámasztotta Jézust, akit ti fára függesztve kivégeztetek. 31 Isten őt mint fejedelmet és szabadítót emelte a jobbjára, hogy megtérést és bűnbocsánatot adjon

Izráelnek. 32 Mi tanúi vagyunk ezeknek az eseményeknek, és tanúja a Szentlélek, akit azoknak adott Isten, akik engedelmeskednek neki. 33 Amikor ezt meghallották, dühükben a fogukat csikorgatták, és arról tanácskoztak, hogy végeznek velük. **34 De felállt a nagytanácsban egy farizeus, név szerint Gamáliél, az egész nép előtt tiszteletben álló törvénytudó, és megparancsolta, hogy egy kis időre vezessék ki ezeket az embereket.** 35 Azután így szólt a nagytanácshoz: Izráelita férfiak! Jól gondoljátok meg, hogy mit akartok tenni ezekkel az emberekkel! 36 Mert nem is olyan régen felkelt Teudás, és azt állította magáról, hogy ő valaki, csatlakozott is hozzá mintegy négyszáz ember, de végeztek vele; akik pedig bíztak benne, azok mind elszéledtek, és ügyük semmivé lett. 37 Azután felkelt a galileai Júdás az összeírás idején. Sokakat állított a maga pártjára, de ő is elpusztult; akik pedig bíztak benne, azok is mind szétszóródtak. 38 A mostani esetre is azt mondom: hagyjátok békén ezeket az embereket, és bocsássátok el őket. **Mert ha emberektől való ez a szándék vagy ez a mozgalom, akkor megsemmisül; 39 ha pedig Istentől való, akkor úgysem tudjátok megsemmisíteni őket, és még úgy tűnhetne, hogy Isten ellen harcoltok.** Azok hallgattak rá, 40 behívták az apostolokat, megverették őket, azután megparancsolták nekik, hogy ne szóljanak Jézus nevében, és elbocsátották őket. 41 Ők pedig örömmel távoztak a nagytanács színe elől, mert méltónak bizonyultak arra, hogy gyalázatot szenvedjenek az ő nevéért; 42 és nem hagytak fel a naponkénti tanítással a templomban és házanként, és hirdették, hogy Jézus a Krisztus.

ApCsel 6

1 Azokban a napokban pedig, mivel nőtt a tanítványok száma, a görögül beszélő zsidók zúgolódni kezdtek a héberül beszélők ellen, hogy a naponkénti gondoskodásban elhanyagolják a közülük való özvegyasszonyokat. 2 Ekkor összehívta a tizenkettő a tanítványok egész gyülekezetét, és ezt mondták nekik: Nem helyes az, hogy az Isten igéjét elhanyagolva mi szolgáljunk az asztaloknál. 3 **Hanem válasszatok ki magatok közül, testvérek, hét férfit, akikről jó bizonyítást tesznek, akik telve vannak Lélekkel és bölcsességgel, és őket állítsuk be ebbe a munkába,** 4 mi pedig megmaradunk az imádkozás és az ige szolgálata mellett. 5 Tetszett ez a beszéd az egész gyülekezetnek, **és kiválasztották Istvánt, aki hittel és Szentlélekkel teljes férfi volt,** valamint Fülöpöt, Prokhoroszt, Nikánórt, Timónt, Parmenászt és Nikolaoszt, az antiókhiai prozelitát, 6 az apostolok elé állították őket, és miután imádkoztak, rájuk tették kezüket. **7 Az Isten igéje pedig terjedt, és nagyon megnövekedett a tanítványok száma Jeruzsálemben, sőt igen sok pap is engedelmeskedett a hitnek.** 8 István pedig – kegyelemmel és erővel telve – nagy csodákat és jeleket tett a nép között. 9 Megjelentek azonban néhányan a szabadosok, a ciréneiek és az alexandriaiak zsinagógájából, valamint néhányan a kilikiaiak és ázsiaiak közül, és vitatkoztak Istvánnal; 10 de nem tudtak szembeszállni azzal a bölcsességgel és Lélekkel, amellyel beszélt. 11 Ekkor felbujtottak némelyeket, akik ezt mondták: Hallottuk, amikor káromolta Mózes és az Istent. 12 A népet, a véneket és az írástudókat is fellázították. Rárontottak, elfogták őt, és a nagytanács elé hurcolták. 13 Hamis tanúkat is állítottak, akik ezt mondták: Ez az ember állandóan e szent hely és a törvény ellen beszél. 14 Hallottuk is, amikor azt mondta, hogy az a názareti Jézus lerombolja ezt a helyet, és megváltoztatja azokat a szokásokat, amelyeket Mózes hagyott ránk. 15 **Ekkor a nagytanácsban ülők mind rátekintettek, és látták, hogy az arca olyan, mint egy angyalé.**

ApCsel 7

1A főpap megkérdezte: Valóban így van ez? 2Ő erre így felelt:

ISTVÁN NARRÁCIÓJÁNAK A KEZDETE

Férfiak, testvérek és atyák, halljátok! A dicsőség Istene megjelent a mi atyánknak, Ábrahámnak, amikor Mezopotámiában volt, mielőtt letelepedett Háránban, 3 és ezt mondta neki: Menj ki földedről és rokonaid közül, és menj arra a földre, amelyet mutatok neked. 4 Ekkor kiment a káldeusok földjéről, és letelepedett Háránban. Miután pedig meghalt az apja, Isten elvezette őt erre a földre, amelyen ti most laktok. 5 Nem adott neki ebből örökségül egy talpalatnyi földet sem, de megígérte, hogy birtokul adja azt neki és utódainak, pedig nem volt gyermeke. 6 Így mondta meg Isten, hogy utódai jövevények lesznek idegen földön, rabszolgává teszik és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig. 7 De ezt a népet, amelynek szolgálnak, ítélettel sújtom, így szólt az Isten, ők pedig ezek után kiszabadulnak, és szolgálni fognak nekem ezen a helyen. 8 A körülmetélés szövetségét is adta neki. Így nemzette Ábrahám Izsákot, és körülmetélte őt a nyolcadik napon, Izsák pedig Jákóbot, Jákób pedig a tizenkét ősatyát. 9 Az ősatyák pedig féltékenykedtek Józsefre, és eladták Egyiptomba, de Isten vele volt. 10 Megszabadította őt minden nyomorúságából, kedvessé és bölccsé tette Egyiptom királya, a fáraó előtt, és kormányzóvá emelte Egyiptom és a fáraó egész háza fölé. 11 Éhínség támadt egész Egyiptomban és Kánaánban, és olyan nagy nyomorúság, hogy atyáink sem találtak élelmet. 12 Amikor azonban meghallotta Jákób, hogy van gabona Egyiptomban, elküldte először atyáinkat. 13 A második alkalommal József megismertette magát testvéreivel, és így a fáraó tudomására jutott József származása. 14 József pedig magához hívatta atyját, Jákóbot és hetvenöt főből álló egész rokonságát. 15 Így ment le Jákób Egyiptomba, ott halt meg ő és a mi atyáink is. 16 Átvitték őket Sikembe, és elhelyezték abban a sírban, amelyet Ábrahám ezüstpénzért vásárolt Emór fiaitól Sikemben.

17 Amint közeledett az ígélet beteljesülésének ideje, amelyet Isten kijelentett Ábrahámnak, a nép egyre szaporodott és sokasodott Egyiptomban, 18 amíg csak más király nem lett Egyiptomban, aki nem tudott Józsefről. 19 Ez a király álnokul bánt népünkkel, és azzal sújtotta atyáinkat, hogy ki kellett tenniük csecsemőiket, hogy ne maradjanak életben. 20 Ebben az időben született Mózes, aki kedves volt az Istennek. Három hónapig nevelték apja házában, 21 amikor pedig kitették, a fáraó leánya magához vette, és saját fiaként neveltette. 22 Megtanították Mózeszt az egyiptomiak minden bölcsességére, és kiváló volt mind szavaiban, mind tetteiben. 23 Amikor pedig betöltötte a negyvenedik életévét, az a gondolata támadt, hogy meglátogatja testvéreit, Izráel fiait. 24 Amikor meglátta, hogy az egyiket bántalmazták, védelmére kelt, bosszút állt az elnyomottért, és leütötte az egyiptomit. 25 Azt gondolta, megértik a testvérei, hogy Isten az ő keze által szabadítja meg őket. De nem értették meg. 26 Másnap éppen veszekedtek, amikor megjelent közöttük, ki akarta őket békíteni, és ezt mondta: Férfiak, testvérek vagytok, miért bántjátok egymást? 27 De az, aki bántalmazta testvérét, ellökte őt magától, és ezt mondta: Ki tett téged előljárává és bíróvá közöttünk? 28 Talán meg akarsz ölni bennünket, mint ahogyan tegnap megölted az egyiptomit? 29 Mózes ezt hallva elmenekült, és jövevény lett Midján földjén, ahol két fia született.

ISTVÁN FOLYTATJA AZ ÜDVTÖRTÉNET ELBESZÉLÉSÉT

30 Negyven esztendő elteltével a Sínai-hegy pusztájában megjelent neki egy angyal csipkebokor tüzének lángjában. 31 Amikor Mózes meglátta, csodálkozott a látomáson, de amint feléje tartott, hogy megnézzze, megszólalt az Úr hangja: 32 Én vagyok a te atyáid Istene, Ábrahám, Izsák és Jákób Istene. Mózes megrémült, és nem mert odanézni; 33 az Úr pedig ezt mondta: Oldd le a sarut a lábadról, mert ez a hely, amelyen állsz, szent föld. 34 Látván láttam népem nyomorúságát Egyiptomban, és meghallottam sóhajtozását, le is szálltam, hogy megszabadítsam őket. És most menj, elküldelek Egyiptomba. 35 Ezt a Mózeszt, akit

megtagadtak, amikor ezt mondták: Ki tett téged fejedelemmé és bíróvá? – őt küldte el az Isten előljáróul és szabadítóul az angyal által, aki megjelent neki a csipkebokorban. 36 Ő hozta ki őket, ő tett csodákat és jeleket **Egyiptom földjén, a Vörös-tengeren és a pusztában** negyven esztendeig. 37 Ez az a Mózes, aki azt mondta Izráel fiainak: **Prófétát támaszt nektek az Isten testvéreitek közül, olyat, mint én.** 38 Ő az, aki ott volt a gyülekezet előtt a pusztában atyáink és az angyal között, aki szólt hozzá a Sínai-hegyen: ő vette át az élő igét, hogy átadja nekünk. 39 Neki nem akartak engedelmeskedni atyáink, hanem elutasították maguktól, és visszafordultak szívükben Egyiptom felé, 40 amikor ezt mondták Áronnak: Készíts nekünk isteneket, hogy előttünk járjanak, mert nem tudjuk, mi történt Mózeszel, aki minket kivezetett Egyiptom földjéről. 41 Elkészítették a borjút azokban a napokban, és áldozatot vittek a bálványnak, és gyönyörködtek kezük munkájában. 42 Isten pedig elfordult tőlük, és kiszolgáltatta őket arra, hogy imádják az ég csillagseregét, amint meg van írva a próféták könyvében: „Véres- és égőáldozatot hoztál-e nekem negyven esztendeig a pusztában, Izráel háza? 43 Sőt inkább hordoztátok Molok sátorát és isteneteknek, Romfának a csillagát, azokat a képeket, amelyeket készíttetek, hogy leboruljatok előttük. Száműzlek ezért titeket Babilonon túlra.” 44 A bizonyosság sátora ott volt atyáinknál a pusztában, amint parancsolta az, aki azt mondta Mózesnek, hogy készítse el arra a mintára, amelyet látott. 45 Ezt átvették atyáink, és behozták Józsuéval, amikor elfoglalták a pogány népek földjét, akiket kiűzött az Isten atyáink elől. Így volt ez egészen Dávid idejéig, 46 aki kegyelmet talált az Isten színe előtt, és könyörgött, hogy lakóhelyet találhasson Jákób Istenének, 47 de Salamon épített neki házat. 48 A Magasságos azonban nem emberkéz alkotásaiban lakik, amint a próféta mondja: 49 „A menny az én trónusom, a föld pedig lábam zsámolya. Miféle házat építhetnél nekem – mondja az Úr –, vagy hol van az én nyugalom helye? 50 **Nem az én kezem alkotta-e mindezt?”** 51 **Ti keménynyakú, körülmetéletlen szívű és fülű emberek, mindig ellene szegültök a Szentléleknek, atyáitokhoz hasonlóan ti is.** 52 **A próféták közül kit nem üldöztek a ti atyáitok? Meg is ölték azokat, akik megjövedőltek az Igaznak eljövetelét. Most pedig ti az ő árulóivá és gyilkosaivá lettetek,** 53 **akik bár angyalok által kaptátok a törvényt, mégsem tartottátok meg.** 54 Amikor ezeket hallották, haragra gerjedtek szívükben, és fogukat csikorgatták ellene. 55 Ő azonban Szentlélekkel telve az égre függesztette tekintetét, és látta Isten dicsőségét és Jézust, amint Isten jobbra felől áll. 56 Ekkor így szólt: Íme, látom a megnyílt eget és az Emberfiát, amint Isten jobbra felől áll. 57 Akkor azok hangosan kiáltottak, bedugták a fülüket, és egy akarattal rárohantak, 58 azután kiűzték a városon kívülre, és megkövezték. A tanúk pedig egy Saul nevű ifjú lába elé tették le felsőruháikat. 59 Amikor megkövezték Istvánt, az így imádkozott: **Uram, Jézus, vedd magadhoz lelkemet!** 60 **Azután térdre esett, és hangosan felkiáltott: Uram, ne ródd fel nekik ezt a bűnt! És amikor ezt mondta, meghalt.**

ApCsel 8

1 Saul pedig egyetértett István megölésével. Azon a napon nagy üldözés kezdődött a jeruzsálemi gyülekezet ellen, és az apostolok kivételével mind szétszóródtak Júdea és Samária területén. 2 Egyes férfiak azonban eltemették Istvánt, és nagyon megsiratták. 3 Saul pedig pusztította az egyházat, házról házra járt, férfiakat és nőket hurcolt el, és börtönbe vetette őket. 4 Akik pedig szétszóródtak, elmentek, és hirdették az igét. 5 Fülöp lement Samária városába, és ott hirdette nekik a Krisztust. 6 A sokaság egy szívvel és egy lélekkel figyelt arra, amit Fülöp mondott, amikor hallgatták őt, és látták azokat a jeleket, amelyeket tett. 7 Sok megszállottból ugyanis hangos kiáltással kimentek a tisztátalan lelkek, sok béna és sánta is meggyógyult, 8 és nagy öröm volt abban a városban. 9 Élt abban a városban már azelőtt is egy Simon nevű férfi, aki varázslással foglalkozott, és ámulatba ejtette Samária népét, mert hatalmasnak mondta magát. 10 A város apraja-nagyja hallgatott rá, és azt mondták: Ő az Isten Hatalmasnak nevezett ereje. 11 Hallgattak rá, mert varázslásával már jó ideje ámulatban tartotta őket. 12 De amikor hittek

Fülöpnek, aki az Isten országáról és a Jézus Krisztus nevéről szóló evangéliumot hirdette, megkeresztelkedtek, férfiak és nők egyaránt. 13 Simon maga is hívő lett, majd miután megkeresztelkedett, Fülöp mellé szegődött, és amikor látta, hogy jelek és nagy csodák történnek, egészen elámult. 14 Amikor meghallották a Jeruzsálemben levő apostolok, hogy Samária befogadta az Isten igéjét, elküldték hozzájuk Pétert és Jánost.

15 Ők lementek, és imádkoztak értük, hogy részesüljenek a Szentlélek ajándékában.

οἱ τινες καταβάντες προσήζαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον·

16 mert még nem szállt le egyikükre sem, **csak** meg voltak keresztelve az Úr Jézus nevére

οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ’ οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπετωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς ¹ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ

Vigvázat! Itt is EIS van, mint Mt 28 végén!= JK nevéBE! (nem „en”- nem Jk nevéBEN)!

„CSAK?” NEM LENNE ELÉG JÉZUS NEVÉBE BELEKERESZTELTETNI?

**TEHÁT KELL A SZENTLÉLEK KERESZTSÉGE (AJÁNDÉKA?)
KARIZMATIKUSOK IGAZOLÁSA?**

17 Akkor rájuk tették a kezüket, és részesültek a Szentlélek ajándékában **(szó szerint: vették a Szentlelket)**

τότε ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτούς, ¹ καὶ ἐλάβανον πνεῦμα ἅγιον.

Csia: 5 Mikor azok lementek, imádkoztak a számáriaiakért, hogy kapjanak Szent Szellemet, 16 ugyanis még egyikőjükre sem szállott le, csak az Úrnak, Jézusnak nevére merítkeztek be. 17 Azután rájuk tették kezüket és azok Szent Szellemet kaptak.

18 Amikor látta Simon, hogy az apostolok kézrátételével adatik a Lélek, pénzt ajánlott fel nekik, 19 és így szólt: Adjátok meg nekem is ezt a hatalmat, hogy akire ráteszem a kezemet, az vegye a Szentlelket. 20 Péter azonban ezt mondta neki: Vesszen el a pénzed veled együtt, amiért azt gondoltad, hogy pénzen megszerezheted az Isten ajándékát! 21 Nem részesülhetsz és nem is örökölhetsz ebből, mert a szíved nem tiszta az Isten előtt. 22 Térj meg tehát e gonoszságodból, és könyörögi az Úrhoz, hátha megbocsátja neked szíved szándékát.

23 Mert látom, hogy a keserű irigység és a **gonoszság fogságába estél.**

εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὥρῳ σε ὄντα.

χολή, -ῆς - 1. epe, 2. (ÓSz) keserű ital

πικρία, -ς – keserűség

σύνδεσμος, -ου – fogság, kötelék

24 Simon így válaszolt: Könyörögjetek értem az Úrhoz, hogy semmi se szálljon rám abból, amit mondtatok! 25 Ők pedig bizonysgot tettek, és hirdették az Úr igéjét, azután visszatértek Jeruzsálembe, és útközben sok samáriai faluban hirdették az evangéliumot.

Az Úr angyala pedig így szólt Fülöphöz: Kelj fel, és menj Dél felé a Jeruzsálemből Gázába vezető útra, amely néptelen. 27 Ő felkelt, és elindult. És íme, egy etióp férfi, a kandakének, az etiópok királynőjének udvari főembere, aki egész kincstára fölé volt rendelve, és Jeruzsálemben járt az Istent imádni, 28 visszatérőben hintóján ülve Ézsaiás prófétát olvasta. 29 Ezt mondta a

Lélek Fülöpnek: Menj oda, és csatlakozz ahhoz a hintóhoz! 30 Amikor Fülöp odafutott, hallotta, hogy Ézsaiás prófétát olvassa, és megkérdezte tőle:

Érted is, amit olvasol?

Ἄρα γε ¹ γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;

31 Erre az így válaszolt: **Hogyan érthetném, ha valaki meg nem magyarázza?**

Πῶς ¹ γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μὴ τις ὁδηγήσει με?

ὁδηγέω - vezet, irányít, tanít

CSIA Vajon érted-e, amit olvasol?" 31 „Hogy volnék rá képes, ha csak valaki útmutatást nem ad?" – Felelte az

És megkérte Fülöpöt, hogy szálljon fel, és üljön mellé. 32 Az Írásnak az a szakasza, amelyet olvasott, ez volt: „Amint a juhot levágni viszik, és amint a bárány néma a nyírója előtt, úgy nem nyitja meg a száját. 33 Megaláztatásában elvételét róla az ítélet, nemzetségét ki sorolhatná fel? Mert élete felvitetik a földről.” 34 A főember megkérdezte Fülöptől: Kérlek, kiről mondja ezt a próféta? Önmagáról vagy valaki másról? 35 Fülöp beszélni kezdett, és az Írásnak ebből a helyéből kiindulva hirdette neki Jézust. 36 Amint tovább haladtak az úton, valami vízhez értek, és így szólt a főember: Íme, itt a víz! Mi akadályozza annak, hogy megkeresztelkedjem? 37 Ezt mondta neki Fülöp: Ha teljes szívedből hiszel, akkor lehet. Ő pedig így válaszolt: Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia. 38 Megparancsolta, hogy álljon meg a hintó, és leszálltak a vízbe mind a ketten, Fülöp és a főember, és megkeresztelte őt. 39 Amikor kijöttek a vízből, az Úr Lelke elragadta Fülöpöt, és nem látta őt többé a főember, de örvendezve haladt tovább az útján. 40 Fülöp pedig Azótoszba került, és végigjárva valamennyi várost, hirdette az evangéliumot, míg Cézareába nem ért.

ApCsel 9

1 Saul pedig az Úr tanítványai elleni fenyegetéstől és öldökléstől lihegve elment a főpaphoz, 2 és levelet kért tőle Damaszkuszba a zsinagógákhoz, hogy ha talál olyanokat, akik az Úr útjának követői, akár férfiakat, akár nőket, megkötözve vihesse azokat Jeruzsálembe. 3 Útközben azonban, amikor éppen Damaszkuszhoz közeledett, hirtelen mennyei fény ragyogott fel körülötte, 4 és amint a földre esett, hallotta, hogy egy hang így szólt hozzá: **Saul, Saul, miért üldözöl engem?** 5 Ő pedig megkérdezte: Ki vagy, Uram? Az így válaszolt: Én vagyok Jézus, akit te üldözöl. **(Károlihoz képest hiányos)** 6 De kelj fel, menj be a városba, és ott megmondják neked, mit kell tenned. 7 A vele utazó férfiak pedig szótlannul álltak, mert hallották ugyan a hangot, de senkit sem láttak. 8 Saul pedig felkelt a földről, és kinyitotta szemét, de semmit sem látott. Ezért kézen fogva vezették be Damaszkuszba, 9 és három napig nem látott, nem evett és nem ivott. 10 Volt Damaszkuszban egy tanítvány, név szerint Anániás. Az Úr megszólította őt látomásban: Anániás! Ő így válaszolt: Íme, itt vagyok, Uram. 11 Az Úr pedig így szólt hozzá: Kelj fel, menj el abba az utcába, amelyet Egyenes utcának hívnak, és keresd meg Júdás házában a tarzusi Sault: mert íme, imádkozik, 12 és látomásban látja, hogy egy Anániás nevű férfi jön be hozzá, és ráteszi a kezét, hogy lásson. 13 Anániás így válaszolt: Uram, sokaktól hallottam erről a férfiről, mennyi rosszat tett a te szentjeid ellen Jeruzsálemben, 14 és ide is meghatalmazást kapott a főpapoktól, hogy elfogja mindazokat, akik segítségül hívják a te nevedet. 15 Ezt mondta neki az Úr: Menj el, mert választott eszközöm ő, hogy elvigye a nevemet a népek, a királyok és Izráel fiai elé. 16 Én pedig meg fogom mutatni neki, mennyit kell szenvednie az én nevemért. **(Mint ApCsel 10-ben: Péter és Kornéliusz)** 17 Anániás pedig elment, és bement abba a házba, rátette a kezét, és ezt mondta: Testvérem, Saul! Az Úr, az a Jézus, aki megjelent neked az úton, amelyen jöttél, azért küldött engem, hogy újra láss, **és megtelj Szentlélekkel.** 18 És egyszerre, mintha pikkelyek estek volna le a szeméről,

újra látott, azután felkelt, és megkeresztelkedett, **Megtörtént? – „megtelj Szentlélekkel”??**
19 majd miután evett, erőre kapott.

Néhány napig együtt volt a damaszkuszi tanítványokkal, 20 és azonnal hirdetni kezdte a zsinagógákban, hogy Jézus az Isten Fia. 21 Mindenki csodálkozott, aki hallotta, és így szóltak: **Hát nem ő az, aki üldözte Jeruzsálemben azokat, akik segítségül hívják ezt a nevet, és aki ide is azért jött, hogy megkötözve a főpapok elé vigye őket?** 22 De Saul egyre jobban felbátorodott, és zavarba hozta a damaszkuszi zsidókat, **bebizonyítva nekik, hogy Jézus a Krisztus.** 23 Amikor pedig már jó néhány nap eltelt, a zsidók elhatározták, hogy végeznek vele. 24 Saul azonban megtudta, hogy mire készülnek. Még a kapukat is éjjel-nappal őrizték, hogy megölhessék, 25 de a tanítványok elvitték, és éjjel a **városfalon lebocsátották egy kosárban.** 26 Amikor Saul megérkezett Jeruzsálembe, csatlakozni próbált a tanítványokhoz, de mindenki félt tőle, mert **nem hitték el, hogy tanítvány.** 27 Barnabás azonban maga mellé vette, **elvitte az apostolokhoz, és elmondta nekik, hogyan látta az Urat az úton, beszélt is vele, és milyen bátran szólt Damaszkuszban Jézus nevében.** 28 **Ettől fogva velük együtt járt-kelt Jeruzsálemben, nyíltan szólt az Úr nevében.** 29 Beszélt és vitázott a görög nyelvűekkel, azok pedig arra készültek, hogy végeznek vele. 30 Amikor azonban megtudták ezt a testvérek, levitték őt Cézareába, és elküldték Tarzuszba. 31 Az egyháznak tehát egész Júdeában, Galileában és Samáriában békessége volt: eközben épült, az Úr félelmében járt, és a Szentlélek segítségével egyre gyarapodott. 32 Amikor Péter valamennyi gyülekezetet végigjárta, eljutott a Liddában lakó szentekhez is. 33 Talált ott egy Éneász nevű embert, aki nyolc éve feküdt az ágyban bénultan. 34 Péter így szólt hozzá: Éneász, meggyógyít téged Jézus Krisztus. Kelj fel, és magad vedd be az ágyadat! Az azonnal felkelt. 35 Lidda és Sárón lakói mind látták őt, és megtértek az Úrhoz. 36 Joppében volt egy nőtanítvány, név szerint Tábita, ami azt jelenti: Dorkász, vagyis Zerge. Sok jót tett, és bőven osztott alamizsnát. 37 Éppen azokban a napokban megbetegedett, és meghalt. Miután megmosták, a felső szobában ravatalra tették. 38 Mivel Lidda közel volt Joppéhoz, a tanítványok, akik meghallották, hogy Péter ott van, elküldtek hozzá két férfit, és kérték: Jöjj át hozzánk mielőbb! 39 Péter felkelt, és velük ment. Amikor odaért, felvezették a felső szobába, az özvegyasszonyok pedig mind elébe álltak, és sírva mutogatták azokat az ingeket meg ruhákat, amelyeket Dorkász készített, amíg velük volt. 40 Péter ekkor kiküldött mindenkit, letérdelt, és imádkozott, azután a holttest felé fordulva ezt mondta: Tábita, kelj fel! Ő pedig kinyitotta a szemét, és amikor meglátta Pétert, felült. 41 Péter odanyújtotta neki a kezét, és talpra állította, majd behívta a szenteket és az özvegyeket, és megmutatta nekik, hogy él. 42 Elterjedt ennek a híre egész Joppében, és sokan hittek az Úrban. 43 Péter pedig több napig Joppében maradt egy Simon nevű tímárnál.

ApCsel 10

Kornéliusz látomása az angyal küldéséről és Péter révülete a tisztátalan állatokról.

Élt Cézareában egy Kornéliusz nevű férfi, az úgynevezett itáliai csapat századosa. 2 Egész háza népével együtt kegyes és istenfélő ember volt, aki sok alamizsnát osztogatott a népnek, és szüntelenül könyörgött Istenhez. 3 Ő az egyik délután három óra tájban látomásban tisztán látta, hogy az Isten angyala bemegy hozzá, és megszólítja: Kornéliusz! 4 Ő pedig rátekintett, és megrémülve kérdezte: Mi az, Uram? Erre az angyal ezt mondta neki: Imádságaid és alamizsnáid feljutottak az Isten elé, és ő emlékezik azokra. 5 Most azért küldj embereket Joppéba, és hívasd magadhoz azt a Simont, akit Péternek is hívnak. 6 Ő egy Simon nevű tímár vendége, akinek a háza a tengerparton van. **(Mint ApCsel 9-ben Anániás)** 7 Miután eltűnt az angyal, aki vele beszélt, előhívta két szolgáját és egy istenfélő katonát azok közül, akik állandóan mellette voltak. 8 Ezeknek mindent elmondott, majd elküldte őket Joppéba. 9 Másnap, amíg ők úton

voltak, és a városhoz közeledtek, Péter déltájban felment a ház tetejére imádkozni. 10 Közben azonban megéhezett, és enni kívánt. Amíg az ételt készítették, révületbe esett, 11 és látta, hogy az ég megnyílik, és leszáll valami nagy lepedőhöz hasonló, amely négy sarkánál fogva ereszkedett le a földre. 12 Benne volt a föld mindenféle négy lábú és csúszómászó állata, és az ég mindenféle madara. 13 Ekkor hang hallatszott: Kelj fel, Péter, öld és egyél! 14 Péter azonban így szólt: Semmiképpen sem, Uram, mert soha nem ettem semmi szentségtelent vagy tisztátalant. 15 De másodszor is szólt hozzá a hang: **Amit Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátalannak!** 16 Ez pedig három ízben is így történt, és azután az egész azonnal felemelkedett az égbe. 17 Amint pedig Péter azon tűnődött magában, hogy mi lehet az a látomás, amelyet látott, íme, azok a férfiak, akiket Kornéliusz küldött, Simon háza után kérdezősködve megálltak a kapu előtt, 18 és bekialtva megkérdezték, hogy ott van-e szálláson Simon, akit Péternek is hívnak. 19 Amíg Péter a látomásról elmélkedett, ezt mondta neki a Lélek: Íme, három férfi keres téged: 20 kelj fel hát, menj le, és eredj el velük! Semmit ne tétovázz, mert én küldtem őket! 21 Péter tehát lement a férfiakhoz, és így szólt hozzájuk: Íme, én vagyok az, akit kerestek. Milyen ügyben jártok itt? 22 Azok így feleltek: Kornéliusz százados, ez az igaz és istenfélő ember, aki mellett bizonytságot tesz az egész zsidó nép, egy szent angyaltól azt a kijelentést kapta, hogy hívasson téged a házába, és hallgassa meg, amit te mondasz. 23 Ekkor Péter behívta, és vendégül látta őket. 24 A következő napon megérkeztek Cézareába, Kornéliusz pedig összegyűjtötte rokonait és legjobb barátait, és úgy várta őket. 25 Amint Péter be akart lépni, Kornéliusz eléje ment, és a lábához borulva hódolt előtte. 26 Péter azonban felemelte, és így szólt hozzá:

Állj fel, én magam is csak ember vagyok!

HONLAPOMON:

ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι (ApCsel 10,26)

Homo is a common name to all men (WS)

Nos sumus poiema Dei. Ipse Poeta est (ML)

27 Amikor beszélgetve bement vele, sok embert talált ott összegyűlve. 28 Ekkor így szólt hozzájuk: **Tudjátok, hogy tiltott dolog zsidó embernek idegennel kapcsolatba kerülni vagy hozzá bemenni. Nekem azonban Isten megmutatta, hogy egyetlen embert se mondjak szentségtelennek vagy tisztátalannak.** 29 Ezért is jöttem vonakodás nélkül, amikor értem küldtetek. Most pedig hadd kérdezzem meg: miért küldtetek értem? 30 Kornéliusz így felelt: Három nappal ezelőtt körülbelül ebben az időben, délután három órakor imádkoztam a házamban, és íme, egy férfi állt meg előttem fénylő ruhában, 31 és azt mondta: Kornéliusz, Isten meghallgatta imádságod, és megemlékezett alamizsnáidról. 32 Küldj el tehát Joppéba, és hívasd át Simont, akit Péternek is neveznek. Ő Simon tímár házában szállt meg a tengerparton. 33 Ezért nyomban elküldtem hozzád, és te jól tetted, hogy eljöttél. Most tehát mind itt vagyunk Isten színe előtt, hogy meghallgassuk mindazt, amit rád bízott az Úr

34 Erre Péter beszélni kezdett, és ezt mondta: **Most értem meg igazán, hogy Isten nem személyválogató,**

ἀνοίξας ¹ δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν ¹ Ἐπ' ¹ ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης ὁ θεός,

καταλαμβάνομαι – felfogom; καταλαμβάνω - elfog, megragad, felfog, befogad

35 hanem minden nép között kedves előtte, aki féli őt, és igazságot cselekszik.

ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστίν.

36 Ezt az igét küldte Izráel fiainak, amikor békességet hirdetett Jézus Krisztus által.

τὸν λόγον * ἀπέστειλεν ¹ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ¹ οὗτός ἐστιν πάντων κύριος

KISEBB KRISZTUS-HIMNUSZ

Ő a mindenség Ura! 37 Ti tudjátok, mi történt, Galileától kezdve egész Júdeában, az után a keresztség után, amelyet János hirdetett: 38 a názáreti Jézust felkente az Isten Szentlélekkel és hatalommal, és ő szertejárt, jót tett, és meggyógyított mindenkit, aki az ördög igájában vergődött, mert az Isten volt vele. 39 Mi pedig tanúi vagyunk mindannak, amit ő tett a zsidók tartományában és Jeruzsálemben. Őt azonban fára feszítve megölték, 40 de Isten harmadnapon feltámasztotta őt, és megadta neki, hogy megjelenjék, 41 de nem az egész népnek, hanem csak azoknak a tanúknak, akiket Isten előre kiválasztott: minékünk, akik együtt ettünk és ittunk vele, miután feltámadt a halálból. 42 És ő megparancsolta nekünk, hogy hirdessük a népnek, és **tegyünk bizonyosságot arról, hogy ő Istentől rendelt bírása élőknek és holtaknak.** 43 Róla tesznek bizonyosságot a próféták mind, hogy aki hisz őbenne, az ő neve által bűnbocsánatot nyer.

44 Míg ezeket a szavakat mondta Péter, **leszállt a Szentlélek mindazokra, akik hallgatták az igét.** 45 És elámultak a zsidók közül való hívők, akik Péterrel együtt jöttek, hogy a pogányokra is kitöltetett a Szentlélek ajándéka. 46 **Hallották ugyanis, amint nyelveken szóltak, és magasztalták az Istent.** Akkor megszólalt Péter: 47 Vajon megtagadhatja-e a vizet valaki ezektől, hogy megkeresztelkedjenek, akik ugyanúgy vették a Szentlelket, mint mi?

48 És úgy rendelkezett, hogy keresztelkedjenek meg a Jézus Krisztus nevében

προσέταξεν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. Itt „en” van, Mt végén „eis”

Ők pedig kérték, hogy maradjon náluk néhány napig.

ApCsel 11

1Meghallották azonban az apostolok és a Júdeában lévő testvérek, hogy a pogányok is **befogadták az Isten igéjét**

ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἐδέξαντο - befogadták
δέχομαι - befogad, fog, vesz

2 Amikor aztán felment Péter Jeruzsálembe, vitatkoztak vele a zsidó származású hívők, ezt mondván neki: 3 Körülmetéletlen emberekhez mentél be, és együtt ettél velük. 4 Ekkor Péter sorjában beszámolt a történekekről, és ezt mondta: **5 Én éppen Joppé városában voltam, és imádkoztam, amikor révületben látomást láttam: valami nagy lepedőhöz hasonló szállt le, amely négy sarkánál fogva ereszkedett le az égből, és lejött egészen énhozzám.** 6 Közelebről megnéztem, és láttam benne a föld négy lábú állatait, a vadakat, a csúszómászókat és az ég madarait. 7 Hallottam egy hangot is, amely így szólt hozzám: Kelj fel, Péter, öld és egyél! 8 Én azonban így szóltam: Semmiképpen sem, Uram, mert szentségtelen vagy tisztátalan még soha nem volt a számban. 9 De másodszor is megszólalt a hang az égből: **Amit Isten megtisztított, azt te ne mondd tisztátalannak.** 10 Ez pedig három ízben történt, azután az egész felemelkedett újra az égbe. 11 És íme, abban a pillanatban három férfi állt meg az előtt a ház előtt, amelyben voltam, akiket Cézáréből küldtek hozzám. 12 **A Lélek pedig azt mondta nekem: Menj velük, és semmit ne tétovázz!** Eljött velem ez a hat testvér is, akikkel bementünk annak a férfinak a házába. 13 Ő pedig elbeszélte nekünk, hogy látta, amint az angyal megáll a házában, és ezt mondja neki: Küldj el Joppéba, és hívasd át Simont, akit Péternek is neveznek, 14 aki olyan ígéretet hirdet neked, amelyek által üdvözölsz mind te, mind egész házad népe. 15

Amikor pedig elkezdtem beszélni, leszállt rájuk a Szentlélek, ahogyan ránk is leszállt kezdetben. 16 Ekkor eszembe jutott az Úr szava, aki így szólt: János vízzel keresztelt, de ti Szentlélekkel fogtok megkereszteltetni. **Az előző fejezet narrációja Péter szerint!**

17 Ha tehát ugyanazt az ajándékot adta nekik is az Isten, mint nekünk, akik hittünk az Úr Jézus Krisztusban, akkor ki vagyok én, hogy akadályozzam Istent? 18 Amikor mindezt hallották, megnyugodtak, dicsőítették Istent, és így szóltak: Akkor tehát a pogányoknak is megadta Isten, hogy megtérjenek és éljenek! 19 Azok, akik az István miatt támadt üldözés következtében szétszóródtak, eljutottak Föníciáig, Ciprusig és Antiókhiaig, de senki másnak nem hirdették az igét, csak a zsidóknak. 20 Volt azonban közöttük néhány ciprusi és cirénei férfi. Amikor ők eljutottak Antiókhiaiba, a görögökhöz is szóltak, és hirdették az Úr Jézust. 21 És az Úr keze velük volt, úgyhogy sokan hittek, és tértek meg az Úrhoz. 22 Ennek a híre eljutott a jeruzsálemi gyülekezethez, ezért kiküldték Barnabást Antiókhiaiba. 23 Amikor megérkezett, és látta az Isten kegyelmét, megörült, és bátorította mindnyájukat, hogy szívük szándéka szerint maradjanak meg az Úrban,

24 mivel RÚF derék ember volt,

ῥαθὺς (legtöbb derék)

CSL, EFO:--- jó,

VIZS iámbor férfiú ,

KG teljes,

TY 1526 perfect

Ty /KLV 1534 good

MI LENNE, A 'JÓT' (ῥαθὺς) ITT „IGAZ EMBERNEK” FORDÍTANÁNK. A DERÉK MEGINT NEM ILLIK AZ APOSTOLI IDŐKHÖZ. EZ IS VÁLLVEREGETŐ

telve Szentlélekkel és hittel. És igen nagy sokaság csatlakozott az Úrhoz. 25 Barnabás azután elment Tarzuszba, hogy felkeresse Saul. Amikor megtalálta, magával vitte Antiókhiaiba. 26 Így történt, hogy egy teljes esztendő töltötték együtt a gyülekezetben, és igen nagy sokaságot tanítottak. **A tanítványokat pedig Antiókhiaiban nevezték először keresztyéneknek.** 27 Ezekben a napokban próféták jöttek le Jeruzsálemből Antiókhiaiba. 28 Előállt egyikük, név szerint Agabosz, és a Lélek által megjövendölte, hogy nagy éhínség lesz az egész földön. Ez be is következett Klaudiusz idejében. 29 A tanítványok pedig valamennyien elhatározták, hogy aszerint, amint kinek-kinek módjában áll, valami segítséget küldenek a Júdeában lakó testvéreknek. 30 Ezt meg is tették, és elküldték Barnabással és Saullal a gyülekezet előjáróihoz.

ApCsel 12

1 Abban az időben Heródes király kegyetlenkedni kezdett a gyülekezet egyes tagjaival. 2 **Jakabot, János testvérét pedig karddal kivégeztette. 3 Amikor látta, hogy ez tetszik a zsidóknak, azzal folytatta, hogy elfogatta Pétert is. Ez a kovásztalan kenyerek ünnepén történt.** 4 Miután elfogatta Pétert, börtönbe vetette, és átadta négy, egyenként négy tagból álló katonai őrsgnek, hogy őrizzék, mert a páskaünnep után akarta őt a nép elé vezetetni. 5 Pétert tehát a börtönben őrizték, a gyülekezet pedig buzgón imádkozott érte Istenhez. 6 Amikor Heródes elő akarta vezetetni, azon az éjszakán Péter – két bilincessel megkötözve – két katona között aludt, az ajtó előtt pedig örök őrizték a börtönt. 7 És íme, az Úr angyala odalépett hozzá, és világosság támadt a cellában; oldalát meglökve felébresztette Pétert, és így szólt hozzá: Kelj fel gyorsan! És lehulltak a bilincsek Péter kezéről. 8 Ezt mondta neki az angyal: Övezd fel magadat, és kösd fel sarudat! Péter megtette. Az angyal pedig ezt mondta neki: Vedd fel a felsőruhád, és kövess engem! 9 Péter kiment, és követte őt, de nem tudta, hogy valóság az, amit az angyal cselekszik, hanem azt hitte, hogy látomást lát. 10 Amikor átmentek az első őrsgen, majd a másodikon, eljutottak a vaskapuhoz, amely a városba visz. Ez magától megnyílt

előttük. Amikor kimentek rajta, végighaladtak egy utcán, azután hirtelen eltűnt mellőle az angyal. 11 Ekkor Péter magához tért, és így szólt: Most tudom igazán, hogy az Úr elküldte az ő angyalát, és kimentett engem Heródes kezéből és mindabból, amit a zsidó nép várt. **AKÁR EGY AKCIÓFILM!** 12 Amikor ezt felismerte, elment Mária házához, aki a Márknak is nevezett János anyja volt. Itt sokan voltak együtt és imádkoztak. 13 Amikor megzörgette az ajtót, odament egy Rodé nevű szolgálóleány, hogy megtudja, ki az. 14 Megismerve Péter hangját, örömeiben nem nyitotta ki a kaput, hanem beszaladt, és hírül adta, hogy Péter áll a kapu előtt. 15 De azok azt mondták: Elment az eszed! Ő azonban bizonygatta, hogy úgy van. Azok erre így szóltak: Az ő angyala az! 16 Péter azonban tovább zörgetett. Amikor pedig kaput nyitottak, és meglátták őt, elámultak. 17 Akkor intett nekik a kezével, hogy hallgassanak, és elbeszélte nekik, hogyan vezette ki az Úr a börtönből, majd így szólt: Mondjátok el ezeket Jakabnak és a testvéreknek! Azután kiment, és más helyre távozott. 18 Amikor megvirradt, nagy riadalom támadt a katonák között, hogy vajon mi történt Péterrel. 19 Heródes pedig kerestette őt, és amikor nem találta, kivallatta az őrséget, és megparancsolta, hogy végezzék ki őket. Azután lement Júdeából Cézareába, és ott tartózkodott. 20 Heródes ellenséges indulattal volt a tírusziak és szidóniak iránt. De azok egy akarattal eljöttek hozzá, és miután megnyerték Blásztuszt, a király kamarását, békét kértek, mivel tartományuk a királytól kapta az élelmet. 21 A kitűzött napon Heródes felöltözött királyi ruhába, és a trónjára ülve beszédet intézett hozzájuk. 22 A nép pedig felkiáltott: Isten hangja ez, és nem emberé! 23 Az Úr angyala pedig azonnal lesújtott rá, amiért nem Istennek adta a dicsőséget. Férgek emésztették meg, így pusztult el. 24 Az Úr ígéje pedig egyre szélesebb körben terjedt. 25 Barnabás és Saul, miután elvégezték szolgálatukat, visszatértek Jeruzsálemből, és magukkal vitték Jánost, akit Márknak is hívtak.

ApCsel 13

1 Antiókhiaiban, az ottani gyülekezetben volt néhány próféta és tanító: Barnabás és Simeon, akit Nigernak is hívtak, cirénei Lúcius és Manaén, aki Heródes negyedes fejedelemmel együtt nevelkedett, valamint Saul. 2 Egyszer, amikor az Úrnak szolgáltak, és bőjtöltek, ezt mondta a Szentlélek: Válasszatok ki nekem Barnabást és Sault arra a munkára, amelyre elhívtam őket. 3 Akkor bőjtölés, imádkozás és kézzel való érintés után elbocsátották őket. 4 Ők így a Szentlélektől küldve lementek Szeleukiába, onnan pedig elhajóztak Ciprusra. 5 Amikor Szalamiszba értek, hirdették az Isten ígését a zsidók zsinagógaiban. János is velük volt mint segítőtárs. 6 Miután bejárták az egész szigetet Páfoszig, találkoztak egy zsidó varázslóval és álprófétával, akinek Barjézus volt a neve. 7 Ez közel állt Szergiusz Paulusz helytartóhoz, aki értelmes ember volt. Ő magához hívatta Barnabást és Sault, mert hallani kívánta az Isten ígését. 8 De Elimász, a varázsló – neve ugyanis ezt jelenti – szembeszállt velük, és igyekezett eltéríteni a helytartót a hittől. 9 Saul pedig, akit Pálnak is hívnak, megtelve Szentlélekkel ránézett, 10 és így szólt: Te mindenféle csalással és gonossággal tele ember, te ördögfajzat, te minden igazság ellensége, nem szűnsz meg elferdíteni az Úr egyenes útjait? 11 Most íme, az Úr keze rajtad van, megvakulsz, és nem látod a napot egy ideig! Erre hirtelen homály és sötétség szállt rá, és botorkálva keresett vezetőket. 12 Mikor a helytartó látta a történeteket, hitt, elámulva az Úr tanításán. 13 Azután Pál és kísérői elhajóztak Páfoszból, és eljutottak a pamfiliai Pergébe; János azonban elvált tőlük, és visszatért Jeruzsálembe. 14 Ők pedig továbbmentek Pergéből, és megérkeztek a piszidiai Antiókhiaiba. Itt szombaton elmentek a zsinagógába és leültek. 15 A törvény és a próféták felolvasása után a zsinagóga előljárói odaküldtek hozzájuk, és azt üzenték nekik: Testvéreink, férfiak, ha van valami buzdító szavatok a néphez, szóljatok! 16 **Pál felállt**, intett a kezével, és ezt mondta:

PÁL NARRATÍVÁJA IZRAEL TÖRTÉNETÉRŐL

Izráelita férfiak és ti, istenfélők, halljátok! 17 Ennek a népnek, Izráelnek Istene kiválasztotta atyáinkat, és naggyá tette a népet, amikor jövevények voltak Egyiptom földjén, és hatalmas karjával kivette őket onnan. 18 Azután közel negyven esztendeig hordozta őket a pusztában. 19 És miután eltörölt hét népet Kánaán földjén, örökségül adta nekik azoknak a földjét. 20 Mindez mintegy négyszázötven évig tartott. Ezután bírakat adott nekik egészen Sámuel prófétáig. 21 Ekkor királyt kértek maguknak, Isten pedig Sault, Kís fiát, a Benjámin törzséből való férfit adta nekik negyven esztendőre. 22 Amikor őt elvetette, Dávidot emelte királyukká, akiről bizonysgot is tett, és ezt mondta: Megtaláltam Dávidot, Isai fiát, a szívem szerint való férfit, aki teljesíti minden akaratomat. 23 Az ő utódai közül tette Isten Izráel üdvözítőjévé Jézust, ígéret szerint, 24 miután János előre meghirdette, még az ő eljövetele előtt, Izráel egész népének, hogy térjenek meg és keresztkedjenek meg. 25 Küldetése végén János így szólt: Én nem az vagyok, akinek ti gondoltok engem. Hanem íme, utánam jön az, akinek a saruját sem vagyok méltó leoldani. 26 Testvéreim, férfiak, Ábrahám nemzetségének fiai és a hozzátok csatlakozott istenfélők! Nekünk küldetett el ennek az üdvösségnek az ígéje. 27 De Jeruzsálem lakói és vezetői nem ismerték fel őt, és így betöltötték a próféták szavait, amelyeket minden szombaton felolvasnak, azáltal, hogy elítélték őt. 28 Bár semmiféle halálos bünt nem találtak benne, mégis azt követelték Pilátustól, hogy ölesse meg. 29 Amikor véghezvitték mindazt, ami meg van írva róla, levették a fáról, és sírba tették. 30 De Isten feltámasztotta őt a halálból, 31 és ő több napon át megjelent azoknak, akik együtt mentek fel vele Galileából Jeruzsálembe, és akik most az ő tanúi a nép előtt. 32 Mi is hirdetjük nektek, hogy azt az ígéretet, amelyet az atyáknak tett Isten, beteljesítette nekünk, az ő gyermekeiknek, amikor feltámasztotta Jézust³³ **Ahogy meg van írva a második zsoltárban is: „Fiam vagy te, ma nemzettelek téged.”**

ὥς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γεγραπται τῷ δευτέρῳ ¹ Υἱός ¹ μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.

LXX Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε·

**SZÓ SZERINT IDÉZ A LXX-T LK
FOLYTATJA A NARRÁCIÓT**

34 Azt pedig, hogy feltámasztotta őt a halálból, és többé nem fog visszatérni az elmúlásba, így mondta meg: „Nektek váltom be a Dávidnak tett biztos, szent ígéreteket.” 35 Ezért más helyen is így szól: „Nem engeded, hogy a te Szented elmúlást lásson.” 36 Mert Dávid, miután a maga nemzedékében szolgált Isten akarata szerint, meghalt, és eltemették atyái mellé, tehát elmúlást látott. 37 Akit azonban Isten feltámasztott, az nem látott elmúlást. PÁL

38 Vegyétek tehát tudomásul, testvéreim, férfiak, hogy őáltala hirdetjük nektek a bűnök bocsánatát, 39 és mindabból, amiből Mózes törvénye által nem igazulhattatok meg, őáltala mindenki megigazul, aki hisz. 40 Vigyázatok tehát, hogy be ne következzen az, amit megmondott az Úr a próféták által: 41 „Lássátok meg, ti gúnyolódók, ámuljatok, és semmisüljete meg, mert olyasmit viszek véghez napjaitokban, amelyet el sem hinnétek, ha valaki elbeszelné nektek.”

42 Amikor pedig mentek kifelé, kérték őket, hogy a következő szombaton is beszéljenek nekik ezekről a dolgokról. 43 Miután szétszlott a gyülekezet, sokan követték a zsidók és az istenfélő prozeliták közül Pált és Barnabást, akik szóltak hozzájuk, és biztatták őket, hogy maradjanak meg Isten kegyelmében. 44 A következő szombaton szinte az egész város összegyűlt, hogy hallgassa az Úr igéjét. 45 Amikor meglátták a zsidók a sokaságot, elteltek **irigységgel**, és káromolva ellene mondtak Pál beszédének. 46 Ekkor Pál és Barnabás **bátran** ezt mondta: Először nektek kellett hirdetnünk az Isten igéjét, mivel azonban ti elutasítjátok, és nem tartjátok magatokat méltónak az örök életre, íme, a pogányokhoz fordulunk. 47 Mert így parancsolta meg nekünk az Úr: „Pogányok világosságává teszek, hogy üdvösségük légy a föld végső határáig.” 48 Ennek hallatára örvendeztek a pogányok, és magasztalták az Úr igéjét, és akik az örök életre választattak, mindnyájan hívökké lettek. 49 Az Úr ígéje pedig elterjedt az egész

tartományban. 50 De a zsidók felingerelték ellenük a tekintélyes istenfélő asszonyokat és a város előkelőit, üldözést szítottak Pál és Barnabás ellen, és kiűzték őket határukból. 51 Ők pedig lerázták lábuk porát ellenük, és elmentek Ikóniumba.

52 A tanítványok azonban megteltek örömmel és Szentlélekkel.

οἱ ¹ τε μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

ApCsel 14

Ikóniumban szintén bementek a zsidók zsinagógájába, és úgy hirdették az igét, hogy a zsidókból is, a görögökből is igen sokan lettek hívőkké. 2 De azok a zsidók, akik nem hittek, felingerelték és megharagították a pogányokat a testvérek ellen. **3 Mégis hosszabb időt töltöttek ott, és bátran szóltak az Úrban bízva, aki bizonyosságot tett kegyelmének ígéje mellett, és megadta, hogy jeleket és csodákat vigyenek véghez.** 4 A város népe meghasonlott, és némelyek a zsidókkal, mások pedig az apostolokkal tartottak. 5 Amikor a pogányok és a zsidók vezetőikkel együtt összefogtak, hogy bántalmazzák és megkövezzék őket, 6 ők ezt megtudva elmenekültek Likaónia városaiba, Lisztrába, Derbébe és a környékre, 7 és ott hirdették az evangéliumot. 8 Lisztrában élt egy szánta lábú ember, aki születésétől fogva szánta volt, és sohasem tudott járni. 9 Ő hallgatta Pál beszédét, aki rátekintett, és látta, hogy van hite ahhoz, hogy meggyógyuljon. 10 **Ezért hangosan így szólt hozzá: Állj a lábadra egyenesen! Ekkor az talpra ugrott, és járt.** 11 Amikor a sokaság látta, amit Pál tett, likaóniai nyelven így kiáltottak: **Az istenek jöttek le hozzánk emberi alakban!** 12 Barnabást Zeusznek mondták, Pált pedig Hermésznek, mivel ő volt a szóvivő. 13 Zeusz papja pedig, akinek a temploma a város előtt volt, bikákat és koszorúkat vitt a kapuk elé, és a sokasággal együtt áldozatot akart bemutatni nekik. 14 Amikor meghallották ezt az apostolok, Barnabás és Pál, ruhájukat megszaggatva a sokaság közé futottak, 15 és így kiáltottak: Emberek, miért teszitek ezt? Mi is hozzátok hasonlóan emberek vagyunk, és azt az evangéliumot hirdetjük nektek, hogy ezekből a hiábavaló dolgokból térjete meg az élő Istenhez, aki teremtette az eget és a földet, a tengert és mindent, ami bennük van. 16 Ő az előző nemzedékek során megengedte, hogy minden nép a maga útján járjon, 17 bár nem hagyta magát bizonyág nélkül, mert jótévők volt, a mennyből esőt adott nektek és termést hozó időket, bőven adott nektek eledelt és szívbéli örömet. 18 Így szóltak, és nagy nehezen lebeszélték a sokaságot arról, hogy áldozatot mutasson be nekik. 19 Antiókhából és Ikóniumból azonban zsidók érkeztek oda, akik annyira felbujtották a tömeget, hogy megkövezték Pált, és kivonszolták a városon kívülre, mivel halottnak hitték. 20 De amikor körülvették a tanítványok, felkelt, és visszament a városba. Másnap pedig Barnabással együtt elment Derbébe. 21 Miután hirdették az evangéliumot ebben a városban, és sokakat tanítvánnyá tettek, visszatértek Lisztrába, Ikóniumba és Antiókhába. 22 Erősítették a tanítványok lelkét, és bátorították őket, hogy maradjanak meg a hitben, mivel sok nyomorúságon át kell bemennünk az Isten országába. 23 Miután pedig gyülekezetenként előjárókat választottak nekik, böjtölve és imádkozva ajánlották őket az Úrnak, akiben hittek. 24 Azután Piszidián áthaladva eljutottak Pamfiliába, 25 hirdették az igét Pergében, és lementek Attáliába. 26 Innen Antiókhába hajóztak, ahonnan Isten kegyelmébe ajánlva indították el őket a most elvégzett munkára. 27 Amikor megérkeztek, összehívták a gyülekezetet, és elbeszélték, milyen nagy dolgokat tett velük az Isten, és hogy kaput nyitott a pogányoknak a hitre. 28 Azután hosszabb időt töltöttek ott a tanítványokkal.

ApCsel 15

1 Némelyek pedig, akik Júdeából jöttek le, így tanították a testvéreket: Ha nem metélkedtek körül a mózesi szokás szerint, nem üdvözülhetnek. 2 Mivel pedig Pálnak és Barnabásnak nem kis viszálya és vitája támadt velük, úgy rendelkeztek, hogy ebben a vitás ügyben Pál, Barnabás és néhányan mások is menjenek fel az apostolokhoz és a vénékhez Jeruzsálembe. 3 Miután a **gyülekezet** útnak indította őket, áthaladtak Fönicián és Samárián, elbeszélték a pogányok megtérését, és nagy örömet szereztek minden testvérnek. 4 Amikor megérkeztek Jeruzsálembe, örömmel fogadta őket a gyülekezet, az apostolok és a vénék, ők pedig elbeszélték, milyen nagy dolgokat tett velük Isten.

τῆς ἐκκλησίας,

KG az Ecclesia, az A-paftaloc, és az Senioroc

KG gyülekezet és az apostolok és a vénék

Uf csak apostolok és a vénék kihagyja az eklézsiát (!)

RÚF a gyülekezet, az apostolok és a vénék,

CSIA az eklézsia, az apostolok és a vénék

KNV, SZIT, STL egyház, az apostolok és a vénék / presbireek).

LUTH Gemeinde / vnd von den Aposteln / vnd von den Eltesten

TYN 1526 –the congregation and of the apostles and seniors.

TYN 1534 the congregacion and of the Apostles and elders.

KJV church, and of the apostles and elders,

5 Előálltak azonban néhányan, akik a farizeusok pártjából lettek hívőkké, és azt mondták, hogy körül kell metélni azokat, és meg kell parancsolni nekik, hogy tartsák meg Mózes törvényét.

6.Összegyűltek tehát az apostolok és a vénék, hogy efelől döntsenek.

7 Amikor nagy vita támadt, Péter felállt, és így beszélt hozzájuk:

Testvéreim, férfiak, ti tudjátok, **hogy régtől fogva engem választott ki Isten közületek**, hogy az én számból hallják a pogányok az evangélium igéjét, és higgyenek.

8 **A szíveket ismerő Isten pedig bizonyosságot tett mellettük, amikor éppen úgy megadta nekik is a Szentlelket, ahogyan nekünk,** 9 és nem tett semmi különbséget közöttünk és közöttük, mert hit által megtisztította szívüket. 10 Most tehát miért kísértitek azzal Istent, hogy olyan igát akartok a tanítványok nyakába tenni, amelyet sem atyáink, sem mi nem tudtunk elhordozni? 11 Ellenben mi abban hiszünk, hogy az Úr Jézus kegyelme által üdvözülünk. Éppen úgy, mint ők.

12 Ekkor elcsendesedett az egész **gyűlés**, és meghallgatták Pált és Barnabást, amint elbeszélték, milyen nagy jeleket és csodákat tett általuk Isten a pogányok között. 13 Amikor elhallgattak, megszólalt **Jakab**, és ezt mondta: Testvéreim, férfiak, hallgassatok meg! 14 Simon elbeszélte, hogyan gondoskodott már kezdetben Isten arról, hogy a pogányok közül népet szerezzen magának. 15 És ezzel egyeznek a próféták szavai, amint meg van írva: 16

Ám 9,11 „Ezután visszatérek, és felépítem Dávid leomlott sátorát, romjait is felépítem, és helyreállítom azt, 17 hogy keresse az emberek maradéka az Urat, és mindazok a népek, amelyeket tulajdonomnak neveztem. Így szól az Úr, aki ezeket 18 öröktől fogva ismertté tette.”	LXX Μετὰ ¹ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Ἰακώβου τὴν πεπτωκυῖαν καὶ τὰ ῥυττωμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, 17 ὥπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, ¹ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ’ οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ’ αὐτούς, λέγει Κύριος ¹ ποιῶν ταῦτα

	18 γνωστὰ ἵ ἀπ' αἰῶνος.
Ámos 9, 11 Azon a napon fölállítom Dávid összedőlt hajlékát, kijavítom réseit, helyreállítom romjait, fölépítem, és olyan lesz, mint hajdan. 12Birtokba veszik Edóm maradékát és mindazokat a népeket, amelyeket majd rólam neveznek el – így szól az ÚR, aki ezt véghezviszi.	ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ <u>ἀναστήσω</u> τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν καὶ <u>ἀνοικοδομήσω</u> τὰ πεπτωκότα αὐτῆς καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς <u>ἀναστήσω</u> καὶ <u>ἀνοικοδομήσω</u> αὐτὴν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, 12 ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιῶν ταῦτα.

19 Ezért én úgy gondolom: ne terheljük meg azokat a pogányokat, akik megtérnek Istenhez, 20 hanem rendeljük el nekik, hogy tartózkodjanak a bálvány okozta tisztátalanságtól, a paráznaságtól, a megfulladt állattól és a vértől. 21 Mert Mózesnek ősidőktől fogva minden városban megvannak a hirdetői, hiszen a zsinagógákban minden szombaton **olvassák AZ ELSŐ JERUZSÁLEMI ZSINAT!**

22 Akkor az apostolok és a vének, az egész gyülekezettel együtt jónak látták, hogy férfiakat válasszanak ki maguk közül, és elküldjék őket Pállal és Barnabással Antiókhíába: mégpedig Júdást, akit Barsabbásnak hívtak, és Szilászt, akik vezető emberek voltak a testvérek között. 23 Ezt a levelet küldték velük: „Mi, az apostolok és a vének, a ti testvéreitek, az antiókhiai, szíriai és kilikiai pogány származású testvéreknek üdvözlétünket küldjük! 24 Mivel meghallottuk, hogy közülnk egyesek megzavartak titeket, és szavaikkal feldúlták lelketeket – pedig mi nem adtunk nekik megbízást –, 25 egymás között egyetértésre (Szünod)jutva, jónak láttuk, hogy férfiakat válasszunk és küldjünk hozzátok a mi szeretett Barnabásunkkal és Pálunkkal, 26 olyan emberekkel, akik életüket tették kockára a mi Urunk Jézus Krisztus nevéért. 27 Elküldtük tehát Júdást és Szilászt, hogy ők maguk is elmondják nektek ugyanezt élőszóban. 28 Mert jónak látta a Szentlélek és mi is, hogy ne tegyünk több terhet rátok a szükségesnél: 29 hogy tartózkodjatok a bálványáldozati hústól, a vértől, a megfulladt állattól és a paráznaságtól. Ha ezektől őrizkedtek, jól teszitek. Legyetek egészségesben!” 30 Ők tehát, miután útnak indították őket, lementek Antiókhíába, **összehívták az egész gyülekezetet, és átadták a levelet. 31 Amikor felolvasták, megörültek a bátorításnak. 32 Júdas és Szilász, akik maguk is próféták voltak, sok beszéddel buzdították és erősítették a testvéreket.**

33 Azután ott időztek még egy darabig, majd békességgel elbocsátották őket a testvérek azokhoz, akik küldték őket. 34 De Szilász jónak látta, hogy ott maradjon. 35 Pál és Barnabás pedig Antiókhíában maradt, többekkel együtt tanítva és hirdetve az Úr igéjét. 36 Néhány nap múlva pedig ezt mondta Pál Barnabásnak: Térjünk vissza, látogassuk meg a testvéreket valamennyi városban, ahol hirdettük az Úr igéjét, és lássuk, hogy megy a soruk. 37 Barnabás azt akarta, hogy vigyék magukkal Jánost is, akit Márknak hívtak. 38 Pál azonban úgy tartotta helyesnek, hogy ne vigyék magukkal azt, aki elvált tőlük Pamfiliánál, és nem ment velük együtt a munkába. 39 Emiatt meghasonlás támadt közöttük, és ezért különváltak egymástól: Barnabás magával vitte Márkot, és elhajózott Ciprusra. 40 Pál pedig Szilászt választotta társul, és miután az Úr kegyelmébe ajánlották őt a testvérek, útnak indult; 41 bejárta Szíriát és Kilikiát, és erősítette a gyülekezeteket.

ApCsel 16

1 Így jutott el Derbébe, majd Lisztrába is. Volt ott egy Timóteus nevű tanítvány, egy hívő zsidó asszonynak és egy görög apának a fia, 2 akiről jó bizonytságot tettek a lisztrai és ikóniumi testvérek. 3 Pál magával akarta őt vinni, ezért az ott lakó zsidókra való tekintettel körülmetélte őt. Mert mindenki tudta, hogy az apja görög volt. 4 Amikor végigjárták a városokat, átadták nekik azokat a határozatokat, amelyeket a jeruzsálemi apostolok és vének hoztak, hogy tartsák meg azokat. 5 A gyülekezetek pedig erősödtek a hitben, és naponként

9 Egy éjjel látomás jelent meg Pálnak: egy makedón férfi állt előtte, és ezekkel a szavakkal kérlelte őt: Jöjj át Makedóniába, légy segítségünkre! 10 A látomás után nyomban igyekeztünk elmenni Makedóniába, mert megértettük: Isten oda hívott minket, hogy hirdessük nekik az evangéliumot. 11 Elhajóztunk tehát Tróászból; egyenesen Szamotrakéba mentünk, másnap Neapoliszba, 12 onnan pedig Filippibe, amely Makedónia vidékének első városa, római település volt. Néhány napot ebben a városban töltöttünk. 13 Szombaton kimentünk a városkapun kívülre, egy folyó mellé, ahol tudomásunk szerint imádkozni szoktak. Leültünk, és szóltunk az egybegyűlt asszonyokhoz. 14 Hallgatott minket egy Lídia nevű istenfélő asszony, egy Thiatirából való bíboráros, Lídia nevű istenfélő asszony, egy Thiatirából való bíboráros, akinek az

14b Úr megnyitotta a szívét, hogy figyeljen arra, amit Pál mond.

ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ Παύλου.

διήνοιξεν – megnyitotta, διανοίγω - megnyit, megmagyaráz

15 Amikor pedig háza népével együtt megkeresztelkedett, azt kérte: Ha úgy látjátok, hogy az Úr híve vagyok, jöjjetek, és szálljatok meg a házamban! És kértelt bennünket.

Lidia is a háza népével keresztelkedett meg.

ὥς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα ¹ Εἰ ¹ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μένετε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς.

(ELBESZÉLÉSEK NEHEZEN PREPARÁLHATÓK.)

16 Történt pedig egyszer, hogy amikor az imádkozás helyére mentünk, egy szolgálóleány jött velünk szembe, akiben jóvendőmondó lélek volt, és jóslásával nagy hasznot hajtott gazdáinak. 17 Követte Pált és minket, és így kiáltozott: Ezek az emberek a magasságos Isten szolgálói, akik az üdvösség útját hirdetik nektek! 18 Ezt több napon át művelte. Mivel Pált bosszantotta ez, megfordult, és ezt mondta a léleknek: Parancsolom neked Jézus Krisztus nevében, hogy menj ki belőle! És az még abban az órában kiment belőle. 19 Amikor pedig látták a gazdái, hogy odalett az, amiből hasznot reméltek, megragadva Pált és Szilászt, a hatóság elé, a főtérre hurcolták őket. 20 Azután az előljárók elé vezették őket, és ezt mondták: Ezek az emberek felforgatják a városunkat. 21 Zsidók lévén, olyan szokásokat hirdetnek, amelyeket nekünk nem szabad sem átvennünk, sem követnünk, mert rómaiak vagyunk. 22 Velük együtt a sokaság is rájuk támadt, az előljárók pedig letépték ruhájukat, és megbotoztatták őket. 23 Sok ütést mértek rájuk, majd börtönbe vetették őket, és megparancsolták a börtönőrnek, hogy gondosan őrizze őket. 24 Az pedig, mivel ilyen parancsot kapott, a belső börtönbe vetette őket, és a lábukat kalodába zárta. 25 Éjfél tájban Pál és Szilász imádkozott, és énekkel magasztalta az Istent, a foglyok pedig hallgatták őket. 26 Ekkor hirtelen nagy földrengés támadt, úgyhogy megrendültek a börtön alapjai, hirtelen kinyílt minden ajtó, és mindegyikükről lehulltak a bilincsek. 27 Amikor a börtönőr felriadt álmából, és meglátta, hogy nyitva vannak a börtönajtók, kivonta a kardját, és végezni akart magával, mert azt hitte, hogy megszöktek a

foglyok. 28 Pál azonban hangosan rákiáltott: Ne tégy kárt magadban, mert valamennyien itt vagyunk! 29 Ekkor az világosságot kért, berohant, és remegve borult Pál és Szilász elé; 30 majd kivezette őket, és ezt kérdezte:

Uraim, mit kell cselekednem, hogy üdvözüljek? Ők pedig így válaszoltak:

Κύριοι, ¹ τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ;

31 Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te háza népe. 3

οἱ δὲ εἶπαν ¹ Πίστευσον ¹ ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν, ¹ καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου.

32 Ekkor hirdették az Isten igéjét neki és mindazoknak, akik a házában voltak.

καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ ᾿θεοῦ σὺν ᾿πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.

33 Ő pedig magához fogadta őket az éjszakának még abban az órájában, kimosta sebeiket, és azonnal megkeresztelkedett egész háza népével együtt. 34 Azután házába vitte őket, asztalt terített nekik, és örvendezett, hogy egész háza népével együtt hisz az Istenben. 35 Amikor megvirradt, elküldték az előjárók a törvényszolgákat, és azt üzenték: Bocsásd szabadon azokat az embereket! 36 A börtönőr tudára adta Pálnak ezt az üzenetet: Az előjárók azt a parancsot küldték, hogy bocsássalak szabadon titeket: most tehát távozzatok, menjetek el békességgel! 37 Pál azonban így szólt hozzájuk: Megverték minket nyilvánosan, ítélet nélkül, és börtönbe vetettek, holott római polgárok vagyunk; most pedig titokban akarnak elküldeni minket? Azt már nem! Jöjjenek ide, és ők maguk vezessenek ki bennünket! 38 A törvényszolgák pedig jelentették ezt az előjáróknak. Amikor ezek meghallották, hogy rómaiakról van szó, megijedtek. 39 Odamentek, és bocsánatot kértek tőlük, majd kivezették őket, és kérték, hogy távozzanak a városból. 40 Amint kijöttek a börtönből, elmentek Lídiához, ahol találkoztak a testvérekkel, és bátorították őket, majd továbbmentek.

ApCsel 17

1Miután áthaladtak Amfipoliszon és Apollónián, Thesszalonikába értek, ahol zsinagógájuk volt a zsidóknak. 2Pál pedig szokása szerint bement hozzájuk, és három szombaton is vitába szállt velük az Írások alapján. 3Megmagyarázta **διανοίγων – megmagyarázva διανοίγω – megnyit** és bizonyította nekik, hogy Krisztusnak szenvednie kellett, és fel kellett támadnia a halálból; és hogy „ez a Jézus a Krisztus, akit én hirdetek nektek”. 4Néhányan hívökké lettek közülük, csatlakoztak Pálhoz és Szilászhoz, ugyanúgy igen sok istenfélő görög is, valamint sok előkelő asszony. 5**Ez irigységgel töltötte el a zsidókat**, ezért maguk mellé vettek a piaci csavargók közül néhány hitvány embert, csődületet támasztottak, és fellármázták a várost, felvonultak Jászón házához, és ki akarták vezetni Pálék a népgyűlés elé. 6Amikor nem találták ott őket, Jászónt néhány testvérrel együtt a város előjárói elé hurcolták, és így kiáltottak:

17, 6b Ezek, akik az egész világot felforgatták,

Οἱ ¹ τῇν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες

ἀναστατώω - 1) provokál; felfordulást okoz

TN 1-2 Acts 17,6, these that trouble the worlde,

KNV 17,6 They the word uside down (!)

Sh: house is turned upside down IHIV 2,1,4

itt is megjelentek! 7Jászón befogadta őket, holott ezek mind a császár parancsai ellen cselekszenek, mivel mást mondanak királynak: Jézust. 8Ezzel fel is izgatták a sokaságot és a város előljáróit, akik ezt hallották. 9Amikor azonban kezességet kaptak Jászántól és a többiektől, elbocsátották őket.

Pál Béreában

10A testvérek pedig még aznap éjjel elküldték Pált Szilásszal együtt Béreába. Amikor megérkeztek, bementek a zsidók zsinagógájába. 11Ezek nemesebb lelkűek voltak, mint a thesszalonikaiak, teljes készséggel fogadták az igét, és napról napra kutatták az Írásokat, hogy igaz-e, amit Pál mond. 12Sokan hittek tehát közülük, sőt a tekintélyes görög asszonyok és férfiak közül sem kevesen. 13De amint megtudták a thesszalonikai zsidók, hogy Pál Béreában is hirdeti az Isten igéjét, odajöttek, és ott is fellázították és felizgatták a sokaságot. 14Akkor a testvérek azonnal továbbküldték Pált, hogy menjen a tengerpartra. Szilász és Timóteus azonban ott maradt. 15Pált pedig elvitték kísérői egészen Athénig, majd visszatértek azzal az utasítással, hogy Szilász és Timóteus minél hamarabb menjen hozzá.

16 Miközben Pál Athénban várta őket, **háborgott a lelke, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα**

αὐτοῦ παρωξύνετο – fölindult παροξύνω - 1) felingerel, haragra gerjeszt; 2) (hirtelen) fölindul, izgalomba jön

PÁL MINT FUNDAMENTALISTA: HARAGSZIK VALAMIRE. (George Marsden: „A fundamentalist is the one who is angry with something.”)

Háborgás Ker Bibliai Lex

Belső, elfojtott nyugtalanság, felindultság, harag, melyet általában valamilyen külső körülmény (pl. megsértett önérték, igazságérzet) vált ki az emberből. Az ÚF a választékos háborgás kifejezést egyéb szavakkal is helyettesíti. Így háborgott pl. Ahasvérós király SIKEM királyné magatartása (Eszt 1,12) és HÁMÁN cselszövése miatt (Eszt 7,7). Hasonlóképpen háborgott a sértett önértékű Hámán (Eszt 5,9) és NAAMÁN (2Kir 5,12). A zsoltáros inti a kegyeseket: ne háborogjanak az alattomos, gonosz emberek szerencsésnek látszó útja miatt (Zsolt 37,1.7k; 39,3k; 73,3.21). A pogány istenellenes erők és népek is tudnak zúgni, háborogni (Zsolt 83,3; Ézs 17,12), mint a tenger (Zsolt 46,4.7; Jón 1,12; Ézs 57,20). A bölcsességirodalom és az ÚSZ óv a testet-lelket károsító fölösleges háborgástól (Péld 3,30; 14,17; 15,18; 21,9; 25,24; 26,20k; 29,8; 30,33; Mt 5,22; Ef 4,31). Az 1Kor 13,5 szerint: a szeretet nem háborodik fel, »nem gerjed haragra«. Ef 4,26 reálisan tudomásul veszi embervoltunkból fakadó fogyatékoságainkat, de int: »a nap ne menjen le a ti haragotokkal«. Róm 10,19 pedig, az 5Móz 32,21b-t idézve a »felingerel«, »felindít«, »féltékenyvé tesz« ige szinonimájaként pozitív értelemben használja a haragra indítást. Szent felindultság, háborgás keríti hatalmába sokszor a prófétákat, Isten embereit (2Móz 16,20; 32,19; 1Sám 11,6; Jer 6,11; Neh 5,6). Így háborgott PÁL APOSTOL, amikor ATHÉNben látta a sok bálványistent (ApCsel 17,16), = **1Kor 13,5 = nem gerjed haragra**

sőt maga Jézus is [háborog]s LÁZÁR halálakor (Jn 11,33.38).

Jézus háborgott lelkében, és megrendült. MÁS A GÖRÖGBEN MINT PÁL HÁBORGÁSA: JÉZUSNÁL INKÁBB: AFFECTION

ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν

ἐνεβριμήσατο – fölindult, ἐμβριμάομαι - 1. (előzetesen) kemény hangon figyelmeztet; 2. (utólag, vmi miatt) ráförmed vkire; 3. (magában) fölindul

ἐτάραξεν – megrendült ταρασσώ - megzavar, fölkavar, fölizgat, megrémít

mert látta, hogy a város tele van bálványokkal. 17 Nap mint nap vitázott a zsinagógában a zsidókkal és a hozzájuk csatlakozott istenfélőkkel, a főtéren pedig azokkal, akiket éppen ott talált. 18 Néhány epikureus és sztoikus filozófus is vitázott vele. Némelyek ezt kérdezték: Mit akarhat ez a **fecsegő mondani?** – mások ezt mondták: Úgy látszik, hogy idegen istenségek hirdetője – mivel Jézust és a feltámadást hirdette. 19 Ekkor megfogták, az Areopágoszra vitték, és megkérdezték tőle: Megtudhatjuk-e, mi az az új tanítás, amelyet hirdetsz? 20 Mert amint halljuk, idegen dolgokkal hozakodsz elő, szeretnénk tehát megérteni, hogy miről is van szó. 21 Az athéniaiak és a bevándorolt idegenek ugyanis egyébbel sem töltötték az idejüket, mint azzal, hogy valami újdonságot mondjanak vagy halljanak. 22 Pál ekkor kiállt az Areopágosz közepére, és így szólt:

Athéni férfiak, minden tekintetben nagyon vallásos embereknek látlak titeket, 23 mert amikor bejártam és megtekintettem szentélyeiteket, találtam olyan oltárt is, amelyre ez volt felírva: AZ ISMERETLEN ISTENNEK. Akit tehát ti ismeretlenül tiszteltek, én azt hirdetem nektek. 24 Az Isten, aki teremtette a világot és mindazt, ami benne van, aki mennynek és földnek Ura, nem lakik emberkéz alkotta templomokban, 25 nem szorul emberi kéz szolgálatára, mintha hiányt szenvedne valamiből, hiszen ő ad mindenkinek életet, lehetetet és mindent. 26 Az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette, hogy lakjon az egész föld színén, meghatározta elrendelt idejüket és lakóhelyük határait, 27 hogy keressék az Istent, hátha kitapinthatják és megtalálhatják, hiszen nincs messzire egyiküktől sem, 28 mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk. Ahogy a ti költőitek közül is mondták némelyek: „Bizony, az ő nemzetsége vagyunk.” 29 Mivel tehát az Isten nemzetsége vagyunk, nem szabad azt hinnünk, hogy aranyhoz vagy ezüsthöz vagy kőhöz, művészi alkotáshoz vagy emberi elképzeléshez hasonló az istenség. 30 A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg. **31 Azért rendelt egy napot, amelyen igazságos ítéletet mond majd az egész földkerekség fölött egy férfi által, akit erre kiválasztott, akiről bizonysgot adott mindenki előtt azáltal, hogy feltámasztotta a halálból.**

32 Amikor a halottak feltámadásáról hallottak, egyesek gúnyolódtak, mások pedig azt mondták: Majd meghallgatunk erről máskor is. 33 Pál ezután eltávozott közülük. 34 Néhány férfi azonban csatlakozott hozzá, és hívővé lett: közöttük az areopágita Dionísziusz is, egy Damarisz nevű asszony és velük együtt mások.

ApCsel 18

1 Ezek után Pál eltávozott Athénből, és Korinthusba ment. 2 Ott találkozott egy Akvila nevű pontuszi származású zsidóval, aki nemrég jött Itáliából feleségével, Priscillával, mivel Klaudiusz elrendelte, hogy minden zsidó távozzék Rómából. Pál csatlakozott hozzájuk, 3 és mivel ugyanaz volt a mestersége, náluk lakott és dolgozott, ők ugyanis sátoresztítő mesterek voltak. 4 Szombatonként azonban a zsinagógában vitázott, és igyekezett meggyőzni zsidókat és görögöket. 5 Amikor pedig Szilász és Timóteusz megérkezett Makedóniából, Pál teljesen az ige hirdetésének szentelte magát, és bizonysgot tett a zsidók előtt, hogy Jézus a Krisztus. 6 Amikor azonban ellene szegültek és szidalmazták, lerázta ruhájáról a port, és ezt mondta nekik: Véretek a ti fejetekre szálljon: **ÁTOK?** Én tiszta vagyok! Mostantól fogva a pogányokhoz megyek. 7 Ekkor eltávozott onnan, és egy Ticiusz Jusztusz nevű istenfélő ember házába költözött, akinek a háza szomszédos volt a zsinagógával. 8 Kriszpusz, a zsinagógai előljáró pedig hitt az Úrban egész háza népével együtt, és a korinthusiak közül, akik hallgatták őt, szintén sokan hittek, és megkeresztelkedtek. 9 Az Úr egy éjjel látomásban ezt mondta Pálnak: Ne félj, hanem szólj, és ne hallgass: 10 mert én veled vagyok, és senki sem fog rád támadni és ártani neked, mert nekem sok népem van ebben a városban. 11 Ott is maradt egy évig és hat hónapig, és tanította közöttük Isten igéjét. 12 Amikor pedig Gallió volt Akhája helytartója, a zsidók egy akarattal Pálra támadtak, a törvényszék elé vitték, 13 és így szóltak: Ez az ember arra csábítja az embereket, hogy törvényellenes módra tiszteljék az Istent. 14 Amikor azonban Pál szólásra akarta nyitni a száját, Gallió ezt mondta a zsidóknak: Ha valami törvényteleneségről vagy súlyos büntetről volna szó, ti zsidók, a törvény értelmében meghallgatnálak benneteket. 15 Ha viszont tanításról, nevekről és a ti törvényetekről vitakoztok, azt intézzétek el magatok, mert én ilyenekben nem kívánok bíró lenni. 16 Aztán kiutasította őket a törvényszék elől. 17 Ekkor valamennyien megragadták Szószthenészt, a zsinagógai előljárót, és ütlegették a törvényszék előtt; de Gallió mit sem törődött ezzel. 18 Pál pedig még jó néhány napig ott maradt, azután elbúcsúzott a testvérektől, és Szíriába hajózott Priscillával és Akvilával együtt, előbb azonban megnyíratta a fejét Kenkhreában, mert fogadalmat tett. 19 Efezusba érve elvált

tőlük, maga pedig bement a zsinagógába, és vitázott a zsidókkal. 20 Amikor arra kérték, hogy hosszabb ideig maradjon náluk, nem volt rá hajlandó, 21 hanem búcsút vett tőlük, és ezt mondta: Visszatérek hozzátok, ha Isten úgy akarja. Azután elhajózott Efezusból. 22 Miután Cézareába érkezett, felment Jeruzsálembe, köszöntötte a gyülekezetet, azután lement Antióchiába. 23 Ott időzött egy darabig, majd útra kelt, sorra végigjárta Galácia vidékét és Frígiát, erősítve valamennyi tanítványt. 24 Eközben Efezusba érkezett egy Apollós nevű alexandriai származású zsidó férfi, aki ékesen szóló és az Írásokban jártas ember volt. 25 **Ő már tanítást kapott az Úr útjáról, és buzgó lélekkel hirdette, és helyesen tanította a Jézusról szóló igéket, de csak János keresztségét ismerte.** 26 Bátran kezdett beszélni a zsinagógában is. Amikor meghallgatta őt Akvila és Priscilla, maguk mellé vették, és még alaposabban megmagyarázták neki az Isten útját. 27 Amikor pedig át akart menni Akhájába, a testvérek biztatták, és írtak a tanítványoknak, hogy fogadják be őt. Amikor megérkezett, nagy segítségükre volt azoknak, akik a kegyelem által hívókká lettek. 28 Mert erélyesen cáfolta a zsidókat, **és a nyilvánosság előtt bizonyította az Írások alapján, διὰ τῶν γραφῶν, hogy Jézus a Krisztus.**

Aztán mi lett Apollóssal? Igaz, hogy Akvila és Priscilla maguk mellé vették, és még alaposabban megmagyarázták neki az Isten útját. De maradt a János keresztségénél? Úgy is lehet hirdetni, hogy Jézus a Krisztus? Vagy valami elkerülte a figyelmemet?

ApCsel 19

FERGETEGES DRÁMA, NAGY HANGZAVAR: „NAGY AZ EFEZUSI ARTEMISZ!” – KONTRA KRISZTUS

Amíg Apollós Korinthusban volt, Pál végigjárva a felső vidékeket, Efezusba érkezett. Ott néhány tanítványra talált, 2 és így szólt hozzájuk:

PÁL

Kaptatok-e Szentlelket, amikor hívókká lettetek?

Ők így feleltek:

HÍVŐK

Hiszen még azt sem hallottuk, hogy van Szentlélek.

3 Ezután megkérdezte tőlük:

PÁL

Akkor milyen keresztséget kaptatok?

HÍVŐK

János keresztségét – válaszolták ezek.

4 Pál ekkor így szólt:

PÁL

János, amikor keresztelt, megtérést követelt, de azt mondta a népnek, hogy abban higgyenek, aki utána jön, azaz Jézusban.

5 Amikor ezt meghallották, megkeresztelkedtek az Úr Jézus nevére. 6 És amikor Pál rájuk tette a kezét, leszállt rájuk a Szentlélek, úgyhogy különböző nyelveken szóltak, és prófétáltak. 7 Ezek a férfiak pedig összesen mintegy **tizenketten voltak. VAN ENNEK JELENTŐSÉGE? 8 Azután eljárta a zsinagógába, ahol három hónapon át bátran szólt, vitázott, és igyekezett meggyőzni őket az Isten országának dolgairól.**

9 Amikor pedig egyesek ellenálltak és nem hittek, sőt gyalázták az Úr útját az egész nép előtt, otthagyták őket, a tanítványokat is távol tartotta tőlük, és mindennap egy Tirannosz nevű ember iskolájában tanított. 10 Ez két éven át tartott, úgyhogy mindazok, akik Ázsiában laktak, meghallották az Úr igéjét, mind a zsidók, mind a görögök. 11 Isten pedig nem

mindennapi csodákat tett Pál keze által; 12 úgyhogy még levetett kendőit vagy kötényeit is elvitték a betegekhez, és a betegségek eltávoztak tőlük, a gonosz lelkek pedig kimentek belőlük. 13 Erre a vándorló zsidó ördögűzők közül is megkísérelték néhányan, hogy a gonosz lelkektől megszállottak felett kimondják az Úr Jézus nevét. Így szóltak: Kényszerítünk titeket arra a Jézusra, akit Pál hirdet! 14 Egy Szkéva nevű zsidó főpap hét fia is ezt tette. 15 A gonosz lélek azonban így válaszolt nekik: Jézust ismerem, Pálról is tudok, de ti kik vagytok? 16 Az az ember pedig, akiben a gonosz lélek volt, rájuk ugrott, legyűrte őket, és föléjük kerekedett, úgyhogy meztelenül és sebesülten futottak ki abból a házból. 17 Tudomására jutott ez minden Efezusban lakó zsidónak és görögnek, úgyhogy félelem szállta meg mindnyájukat, és magasztalták az Úr Jézus nevét. 18 A hívők közül is sokan eljöttek, megvallották és elbeszélték ilyenféle mesterkedéseiket. 19 Sokan, akik varázslással foglalkoztak, összehordták könyveiket, és mindenki szeme láttára elégették. Amikor kiszámították a könyvek értékét, ötvenezer ezüstpénzre becsülték. 20 Így az Úr ereje által az ige hatalmasan terjedt és megerősödött. 21 Amikor mindez megtörtént, Pál elhatározta a Lélek által, hogy Makedóniát és Akháját bejárva, Jeruzsálembe megy. Így szólt: Ha ott már voltam, Rómát is meg kell látnom. 22 Elküldött Makedóniába kettőt azok közül, akik neki szolgáltak, Timóteust és Erasztoszt, ő pedig egy ideig Ázsiában maradt. 23 Abban az időben nem csekély zavargás támadt az Úr útja miatt. 24 Mert egy Demeter nevű ötvös, aki ezüsből kis Artemisz-templomokat készített, nem csekély keresethez juttatta a kézműveseket. 25 Ez az ember összegyűjtötte a kézműveseket, valamint a hasonló foglalkozásúakat, és így szólt hozzájuk:

A PÉNZ BESZÉL:

DEMETER

Férfiak, tudjátok, hogy ebből a mesterségből származik a mi jólétünk. 26 De látjátok és halljátok, hogy nemcsak Efezusban, hanem szinte egész Ázsiában nagy tömeget nyert meg és vezetett felre ez a Pál, aki azt mondja, hogy amiket emberkéz alkot, azok nem istenek. 27 Nemcsak az a veszély fenyeget azonban, hogy a mesterségünk csődbe jut, hanem az is, hogy a nagy istennőnek, Artemisznek a templomát is semmibe veszik, és így ő, akit egész Ázsia és az egész földkerekség tisztel, el fogja veszteni dicsőségét.

28 Amikor ezeket hallották, haragra gerjedtek, és így kiáltoztak: Nagy az efezusi Artemisz! 29 A zűrzavar kiterjedt az egész városra. Majd megragadva a makedón Gájuszt és Arisztarkhoszt, Pál útítársait, egy akarattal a színházba rohantak. 30 Pál is be akart menni a nép közé, de őt nem engedték a tanítványok. 31 Néhány tartományi főtisztviselő, aki barátja volt, szintén üzent neki, és kérte, hogy ne menjen el a színházba. 32 Ott pedig az egyik ezt, a másik azt kiáltozta, a gyűlésben ugyanis nagy volt a zűrzavar, és a legtöbben azt sem tudták, miért jöttek össze. 33 A tömegből előszólitották Alexandroszt, mivel a zsidók őt tuszkolták előre; Alexandrosz pedig intett a kezével, hogy védőbeszédet akar mondani a nép előtt. 34 De amikor felismerték, hogy zsidó, egyetlen kiáltás tört ki mindenikből, és ezt lehetett hallani mintegy két órán át: Nagy az efezusi Artemisz! 35 Végre a város jegyzője lecsendesítette a sokaságot, és így szólt:

JEGYZŐ:

Efezusi férfiak, van-e olyan ember, aki ne tudná, hogy Efezus városa a nagy istennő, Artemisz templomának és az ő égből leszállt képének az őrizője? 36 Mivel tehát ezt senki nem vitathatja, nyugodjatok meg, és ne kövessetek el semmiféle meggondolatlanságot! 37 Mert idehoztátok ezeket az embereket, akik nem templomrablók, és nem is káromolják a mi istennőnket. 38 Ha tehát Demeternek és a hozzá tartozó kézműveseknek panaszuk van valaki ellen, vannak törvénykezési napok, és vannak helytartók, pereljenek ott egymással! 39 Ha pedig ezenkívül van valami kívánságotok, azt törvényes népgyűlésen kell elintézni. 40 Mert így is az a veszély fenyeget minket, hogy lázadással vádolnak a mai nap miatt, nincs ugyanis semmiféle ok, amellyel meg tudnánk magyarázni ezt a csődületet.

Ezeket mondva feloszlatta a gyűlést.

ApCsel 20

1 Miután megszűnt a zavargás, magához hívatta Pál a tanítványokat, bátorította őket, és elköszönve tőlük elindult Makedóniába. 2 Bejárta annak vidékeit, **számos beszédben bátorította őket, majd elment Görögországba.** 3 Három hónapig maradt ott, mivel azonban a zsidók merényletet terveztek ellene, amikor hajóra akart szállni Szíria felé, úgy döntött, hogy Makedónián át tér vissza. 4 Elkísérte őt a béreai Szópatrosz, Pirrosz fia, a thesszalonikaiak közül pedig Arisztarkhosz és Szekundusz, a derbéi Gájusz és Timóteus, valamint az ázsiai Tikhikosz és Trofimosz. 5 Ezek előre mentek, és Tróászbán vártak rájuk. 6 **Mi pedig a kovásztalan kenyerek napjai után elhajóztunk Filippiből, és öt nap múlva érkeztünk hozzájuk Tróászba, ahol hét napot töltöttünk.** 7 A hét első napján pedig, amikor összegyűltünk, hogy megtörjük a kenyeret, Pál tanította őket, és mivel másnap már el akart utazni, a tanítást egészen éjfélig meghosszabbította. 8 Sok lámpás volt abban a felső szobában, ahol együtt voltunk. 9 Egy Eutikhosz nevű ifjú pedig, aki az ablakban ült, mély álomba merült, mivel Pál sokáig tanított, és az álmától elnehezülve leesett a harmadik emeletről, úgyhogy holtan szedték fel. 10 Pál lement, ráborult, átölelte, és ezt mondta: **Ne zajongjatok, mert a lelke benne van.** 11 Azután felment, megtörte a kenyeret, evett, és még sokáig, egészen virradatig beszélt hozzájuk, majd útnak indult. 12 A fiút pedig élve hozták fel, és egészen megvigasztalódtak. 13 Mi pedig előre mentünk, és hajóra szállva Asszoszba utaztunk, hogy ott vegyük fel Pált, mivel így rendelkezett; odáig ugyanis gyalog akart jönni. 14 Mikor Asszoszban rájuk talált, felvettük a hajóra, és Mitilénébe mentünk. 15 Onnan tovább hajóztunk, és a következő napon eljutottunk Khioszig. Másnap befutottunk Számoszba, az ezt követő napon pedig elmentünk Milétoszba. 16 Pál ugyanis már előzőleg úgy döntött, hogy Efezus mellett csak elhajózik, hogy ne kelljen időt töltenie Ázsiában. Sietett, hogy lehetőleg pünkösdsz napjára Jeruzsálembe érkezzen. **NAGYON ALAPOS, SZINTE TÖRTÉNELMI BESZÁMOLO!**

Milétoszból azután elküldött Efezusba, és magához hívatta a gyülekezet véneit. 18 Mikor azok megérkeztek hozzá, ezt mondta nekik:

Ti tudjátok, hogy az első naptól fogva, amelyen Ázsiába léptem, hogyan viselkedtem közöttetek az egész idő alatt: 19 szolgáltam az Úrnak teljes alázatossággal, könnyek és megpróbáltatások között, amelyek a zsidók cselszövései miatt értek. 20 Semmit sem hallgattam el abból, ami hasznos, hanem inkább hirdettem és tanítottam azt nektek nyilvánosan és házanként. **PÁLNÁL SOK EZ AZ ÖNREFLEXIÓ, ÖNKÖZPONTÚSÁG, „DICSEKVÉS”, MÉG HA AZ KRISZTUSÉRT IS TÖRTÉNIK. KICSIT HÁTRÉBB TOLHATNÁ AZ EGOJÁT** 21 Bizonyságot tettem zsidóknak is meg görögöknek is az Istenhez való megtérésről és a mi Urunkban, Jézusban való hitről. 22 És most, íme, én a Lélektől kényszerítve megyek Jeruzsálembe. Hogy mi ér ott engem, nem tudom, 23 csak azt, hogy a Szentlélek városról városra bizonytságot tesz, hogy fogság és nyomorúság vár rám. 24 **De én mindezekkel nem gondolok, sőt még az életem sem drága, csakhogy elvégezhessem futásomat és azt a szolgálatot, amelyet az Úr Jézustól azért kaptam, hogy bizonytságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról.** **ANYU-APUNAK A BIBLIÁJÁBA A LELKÉSSZÉ SZENTELESE ALKALMÁBÓL**

ἀλλ' οὐδενὸς ἑμοῦ λόγου ἑμοῦ ποιεῖν τὴν ψυχὴν τιμίαν ἑμαυτῷ ὥς ὅτι τελειώσω τὸν δρόμον μου καὶ τὴν

**διακονίαν ἢν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ.**

25 És most tudom, hogy közületek, akik között jártam, az Isten országát hirdetve, többé nem látja arcomat senki. 26 Ezért bizonytságot tesztek elöttetek a mai napon, hogy én mindenki véréből tiszta vagyok. 27 Mert nem vonakodtam attól, hogy hirdessem nektek az Isten teljes akaratát. 28 Viseljetek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett. 29 Tudom, hogy távozásom után ragadozó farkasok jönnek közétek, akik nem kímélik a nyáját, 30 sőt közületek is támadnak majd férfiak, akik hazugságokat beszélnek, hogy magukhoz vonzzák a tanítványokat. 31 Vigyázzatok azért, és emlékezzetek arra, hogy három évig éjjel és nappal szüntelenül könnyek között intettelek mindnyájatokat. 32 Most pedig Istenre bízlak titeket és kegyelme ígéjére, akinek van hatalma arra, hogy építsen és örökséget adjon a szentek közösségében. 33 Senkinek ezüstjét, aranyát vagy ruháját nem kívántam, 34 sőt ti jól tudjátok, hogy a magam szükségleteiről meg a velem levőkéről ezek a kezek gondoskodtak. 35 Mindezekben megmutattam nektek, hogy milyen kemény munkával kell az erőtlenekekről gondoskodni, megemlékezve az Úr Jézus szavairól. Mert ő mondta: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni.”

36 Miután ezeket elmondta, mindnyájukkal együtt térdre borulva imádkozott. 37 Valamennyien nagy sírásra fakadtak, Pál nyakába borultak, és csókolgatták őt. 38 Különösen azon a szaván szomorodtak el, hogy többé nem fogják őt viszontlátni. Azután kikísérték a hajóhoz.

ApCsel 21

1 Amikor elbúcsúztunk tőlük, útnak indultunk, és egyenes irányban haladva Kószba érkeztünk, másnap Rodoszba, onnan pedig Patarába. 2 Ott találtunk egy Föníciába induló hajót: beszálltunk és elhajóztunk. 3 Miután Ciprust megpillantottuk, és bal kéz felől elhagytuk, Szíria felé tartottunk, és kikötöttünk Tíruszban, mert a hajó ott tette ki a rakományát. 4 Felkerestük a tanítványokat, és ott maradtunk hét napig. Ők a Lélek indítására azt mondták Pálnak, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. 5 Amikor pedig eltöltöttük ezeket a napokat, és elindultunk, hogy utunkat folytassuk, valamennyien elkísértek bennünket feleségükkel és gyermekeikkel a városon kívülre, és a tengerparton térdre esve imádkoztunk. 6 Ezután elbúcsúztunk egymástól, mi hajóra szálltunk, ők pedig visszatértek otthonukba. 7 Hajóutunk végére érve Tíruszból Ptolemaisba jutottunk. Köszöntöttük a testvéreket, és ott maradtunk náluk egy napig. 8 Másnap elindultunk, és megérkeztünk Cézareába. Bementünk Fülöp evangélista házába, aki a hét diakónus egyike volt, és nála maradtunk. 9 Neki volt négy hajadon leánya, akik prófétáltak. 10 Már több napja ott voltunk, amikor lejött Júdeából egy Agabosz nevű próféta. 11 Odajött hozzánk, levette Pál övét, megkötözte vele saját kezét és lábát, és ezt mondta: Így szól a Szentlélek: Azt a férfit, akié ez az öv, így kötik meg Jeruzsálemben a zsidók, és pogányok kezébe adják. 12 Amikor ezt meghallottuk, a helybeliekkel együtt arra kértük Pált, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. 13 De Pál így felelt: Miért sírtok, és miért keserítitek meg a szívemet? Hiszen én nemcsak megkötöztetni, hanem meghalni is kész vagyok Jeruzsálemben az Úr Jézus nevéért. 14 Amikor pedig nem hagyta magát meggyőzni, megnyugodtunk, és azt mondtuk: Legyen meg az Úr akarat! 15 E napok után felkészültünk, és felmentünk Jeruzsálembe. 16 Velünk jött néhány cézareai tanítvány is, akik elvezettek egy régi tanítványhoz, a ciprusi Mnászónhoz, hogy az ő vendégei legyünk. 17 Amikor Jeruzsálembe érkeztünk, örömmel fogadtak a testvérek. 18 Másnap eljött Pál velünk együtt Jakabhoz, ahol a vének is jelen voltak mindnyájan. 19 Köszöntötte őket, majd részletesen elbeszélte, mit tett az Isten a népek között

az ő szolgálata által. 20 Amikor ezt hallották, dicsőítették az Istent, aztán így szóltak hozzá: Látod, testvérem, milyen sok ezren vannak a zsidók között, akik hívők, és mindnyájan buzgón ragaszkodnak a törvényhez. 21 Rólad pedig azt hallottuk, hogy Mózesről való elszakadásra tanítod a népek között lévő zsidókat, és azt mondod, hogy ne metéljék körül fiaikat, és ne a zsidó szokás szerint éljenek. 22 Mit tegyünk tehát? Mindenképpen híre megy annak, hogy megjöttél. 23 Tedd hát azt, amit mondunk neked! Van nálunk négy férfi, akik fogadalmat tettek. 24 Vedd magad mellé őket, végezd el velük együtt a tisztulási szertartást, vállald a költségeiket, hogy megnyírassák a fejüket! Így megtudja mindenki, hogy semmi sem igaz abból, amit rólad hallott, hanem magad is megtartod a törvényt, és aszerint élsz. 25 A pogányokból lett hívőknek pedig már megírtuk azt a határozatunkat, hogy tartózkodjanak a bálványoknak áldozott hústól és a vértől, a megfulladt állattól és a parázناسágtól. **26 Akkor Pál maga mellé vette ezeket a férfiakat, a következő napon elvégezve velük együtt a tisztulási szertartást, bement a templomba, és bejelentette, hogy mikor telnek le az ő tisztulásának napjai, amíg mindegyikükért be kell mutatni az áldozatot.** 27 Amikor végéhez közeledett a hét nap, az Ázsiából való zsidók meglátták őt a templomban. Fellázították az egész sokaságot, megragadták, 28 és így kiáltoztak: Izráelita férfiak, segítsetek! Ez az az ember, aki a nép, a törvény és a szent hely ellen tanít mindenütt mindenkit, sőt még görögöket is hozott be a templomba, és megszejtelenítette ezt a szent helyet. 29 Néhányan ugyanis látták vele a városban azelőtt az efezusi Trofimoszt, és azt hitték, hogy Pál bevitte a templomba. 30 Felbolydult tehát az egész város, a nép összecsozdult, Pált megragadták, kivonszolták a templomból, és a kapukat azonnal bezárták. 31 Mikor pedig meg akarták ölni, jelentés érkezett a helyőrség ezredeséhez, hogy egész Jeruzsálem lázong. 32 Ez azonnal katonákat és századosokat vett maga mellé, és lerohant hozzájuk. Amikor azok meglátták az ezredest és a katonákat, abbahagyták Pál ütlegetését. 33 Amint az ezredes odaért, elfogatta őt, és megparancsolta, hogy verjék kettős bilincsbe, majd kérdezősködött, hogy ki ez, és mit követett el. 34 De a tömegből ki ezt, ki azt kiáltotta. Mivel a zajongás miatt nem tudhatott meg semmi bizonyosat, megparancsolta, hogy vigyék a várba. 35 Amikor pedig a lépcsőhöz ért, valósággal vinniük kellett Pált a katonáknak a tömeg erőszakossága miatt, 36 mert az egész tömeg követte, és kiáltozott: Végeztess ki! 37 Amikor már éppen be akarták vinni Pált a várba, így szólt az ezredeshez: Szabad valamit mondanom neked? Az megkérdezte: Te tudsz görögül? 38 Hát nem te vagy az az egyiptomi, aki néhány nappal ezelőtt fellázította és a pusztába vezette a szikáriusok négyezer emberét? 39 Pál így felelt: Én Tarsuszból való zsidó vagyok, Kilikia nevezetes városának polgára. Arra kérek, engedd meg, hogy szóljak a néphez. 40 Miután ő megengedte, Pál a lépcsőn állva intett kezével a népnek, és amikor nagy csend lett, héber nyelven így kezdett beszélni:

ApCsel 22

1Férfiak, testvérek és atyák, hallgassátok meg védekezésemet, amelyet most hozzátok intézek!
2Mikor hallották, hogy héber nyelven szól hozzájuk, még jobban elcsendesedtek. Aztán így folytatta:

PÁL NARRÁCIÓJA A NÉPNEK A MEGTÉRÉSÉRŐL 9. FEJ. ÚJRAÍRÁSA

3Én zsidó ember vagyok, a kilikiai Tarsuszban születtem, de ebben a városban növekedtem fel, Gamáliél lábainál kaptam nevelést az ősi törvény szigora szerint, Isten buzgó híve voltam, ahogyan ma ti mindnyájan. 4E tanítás követőit halálra üldöztem, megköltöztem, és börtönbe juttattam férfiakat és nőket is. 5Tanúm erre a főpap és a vének egész tanácsa, akiktől leveleket is kaptam a testvérekhez, és elmentem Damaszkuszba, hogy az ott lévőket is megköltözve hozzam Jeruzsálembe, hogy megkapják büntetésüket. 6Történt pedig, hogy amikor úton voltam, és Damaszkuszhoz közeledtem, déltájban hirtelen vakító fényesség sugárzott le rám az égből. 7A földre estem, és hangot hallottam, amely így szólt: Saul, Saul, miért üldözöl engem?

8Én pedig megkérdeztem: Ki vagy, Uram? És ő így szólt hozzám: Én vagyok a názáreti Jézus, akit te üldözöl. 9Akiak velem voltak, a fényt ugyan látták, de a velem beszélő hangját nem hallották. 10Ezt kérdeztem akkor: Mit tegyek, Uram? Az Úr pedig azt felelte nekem: Kelj fel, menj Damaszkuszba, és ott megmondják neked mindazt, amit Isten elrendelt, hogy megtedd. 11Mivel pedig annak a fényességnek a ragyogása miatt nem láttam, a velem lévőkhöz kézen fogva vezettek, úgy mentem be Damaszkuszba. 12Egy bizonyos Anániás pedig, aki törvény szerint élő kegyes férfi, aki mellett bizonyosságot tesznek az ott lakó zsidók mind, 13eljött hozzám, elém állt, és így szólt: Testvérem, Saul, láss! És én abban a pillanatban ismét láttam, és rátekintettem. 14Ő pedig ezt mondta nekem: Atyáink Istene választott ki téged, hogy megismerd az ő akaratát, meglásd az Igazat, és hangot hallj az ő ajkáról. 15Mert az ő tanúja leszel minden ember előtt arról, amiket láttál és hallottál. 16Most tehát miért késlekedsz? Kelj fel, keresztelkedj meg, mosd le bűneidet, segítségül híva az Úr nevét.

17Történt azután, hogy visszatértem Jeruzsálembe, és a templomban imádkoztam: révületbe estem, 18és láttam őt, aki ezt mondta nekem: Siess, és menj ki hamar Jeruzsálemből, mert nem fogadják el a rólam való bizonyosságtételeidet. 19Én így szóltam: Uram, ők tudják, hogy én voltam az, aki börtönbe vettem és zsinagógáról zsinagógára járva megvertettem a benned hívőket. 20Amikor pedig kiontották Istvánnak, a te vértanúdnak a véré, magam is ott álltam, helyesltem az ő megölését, és őriztem azoknak a ruháját, akik megölték. 21De ő azt mondta nekem: Eredj el, mert én messze küldelek téged, a népek közé.

Pált a várba viszik

22Eddig a kijelentésig hallgatták, de akkor így kezdtek kiáltozni: Töröld el a föld színéről az ilyet, mert nem szabad neki élnie! 23Kiáltoztak, ruháikat eldobálták, és port szórtak a levegőbe. 24Az ezredes ezért elrendelte, hogy vigyék a várba, és meghagyta, hogy korbáccsal vallassák ki: hadd tudja meg, miért kiáltoztak így ellene.

PÁL RÓMAI POLGÁR!!

25Amikor pedig szíjakkal lekötözték, ezt kérdezte Pál az ott álló századostól: **Szabad-e római polgárt ítélet nélkül megkorbácsolnotok? 26Amikor ezt meghallotta a százados, az ezredeshez ment, és jelentést tett neki: Mit akarsz tenni? Hiszen ez az ember római polgár. 27Erre az ezredes odament, és megkérdezte tőle: Mondd meg nekem: csakugyan római polgár vagy? Ő így felelt: Az vagyok. 28Az ezredes így szólt: Én nagy összegért szereztem meg ezt a polgárjogot. Pál ezt mondta: Én viszont beleszülettem. 29Ekkor azonnal félreálltak mellőle azok, akik vallatni akarták. Sőt az ezredes is megijedt, amikor megtudta, hogy római polgár az, akit megkötöztetett.**

30Másnap aztán meg akarta tudni a valóságot arról, hogy mivel vádolják a zsidók, levétette tehát bilincseit, és megparancsolta, hogy gyűljenek össze a főpapok és az egész nagytanács. Ekkor lehozatta Pált, és eléjük állította.

ApCsel 23

1Pál rátekintett a nagytanácsra, és így szólt: Testvéreim, férfiak, én teljesen tiszta lelkiismerettel szolgáltam Istennek mind e mai napig. 2Anániás főpap ekkor megparancsolta a mellé állóknak, hogy üssék szájon. 3Pál ekkor így szólt hozzá: Megver téged az Isten, te meszelt fal! Itt ülsz, hogy ítélkezz felettem a törvény szerint, mégis a törvény ellenére azt parancsolod, hogy megüssenek? 4Erre az ott állók ezt mondták: Isten főpapját gyalázod? 5Pál így válaszolt: Nem tudtam, testvéreim, hogy főpap. Mert meg van írva: „Néped fejedelmét ne átkozd!” 6Mivel pedig Pál tudta, hogy egyik részük a szadduceusok, másik részük pedig a farizeusok közül való, így kiáltott a nagytanács előtt: Testvéreim, férfiak, én farizeus vagyok, farizeus fia, a halottak feltámadásába vetett reménységem miatt vádolnak engem. 7Mihelyt ezt mondta, vita támadt a farizeusok és a szadduceusok között, és a gyűlés véleménye megoszlott. 8A szadduceusok

ugyanis azt állítják, hogy nincs feltámadás, sem angyal, sem lélek, a farizeusok pedig vallják mindegyiket. 9 Nagy kiáltozás támadt, a farizeuspárti írástudók közül néhányan felállva hevesen vitatkoztak, és így szóltak: Semmi rosszat sem találunk ebben az emberben. Hátha valóban Lélek szólt hozzá vagy angyal? 10 Mivel a felfordulás egyre nagyobb lett, az ezredes attól félve, hogy Pált széttépik, megparancsolta, hogy a csapat menjen le, ragadja ki őt közülük, és vigye a várba. 11 Aznap éjjel pedig odaállt Pál mellé az Úr, és ezt mondta: Bízzál, mert ahogyan bizonyosságot tettél az én ügyem mellett Jeruzsálemben, úgy kell Rómában is bizonyosságot tenned!

12 Amikor megvirradt, a zsidók összesereglettek, és átokkal kötelezték magukat, hogy nem esznek és nem isznak addig, amíg meg nem ölik Pált. 13 Több mint negyvenen voltak, akik ezt az összeesküvést szőtték. 14 Ezek elmentek a főpapokhoz és a vénekhez, és így szóltak: Súlyos átokkal köteleztük magunkat, hogy semmit sem veszünk magunkhoz, amíg meg nem öljük Pált. 15 Most tehát a nagytanáccsal együtt javasoljátok az ezredesnek, hogy vezettesse őt hozzátok, mintha alaposabban akarnátok kivizsgálni az ügyét. Mi pedig készen állunk, hogy végezzünk vele, mielőtt ideér. 16 Pál nőtestvérének fia azonban hallott a cselszövésről, elment, és a várba bejutva elmondta ezt Pálnak. 17 Pál magához kérte az egyik századost, és ezt kérte tőle: Ezt az ifjút vezesd el az ezredeshez, mert jelenteni akar valamit. 18 Az tehát maga mellé vette az ifjút, elvezette az ezredeshez, és ezt mondta: A fogoly Pál hívatott engem, és megkért, hogy ezt az ifjút vezessem hozzád, mert valamit mondani akar neked. 19 Az ezredes kezénél fogva félrevonta az ifjút, és megkérdezte tőle: Mit akarsz nekem jelenteni? 20 Az pedig így válaszolt: A zsidók megegyeztek, hogy megkérnek téged: vezettesd le Pált holnap a nagytanács elé, mintha valamit pontosabban akarnának megtudni róla. 21 De te ne engedj nekik, mert közülük több mint negyven férfi leselkedik rá, akik átokkal kötelezték magukat, hogy addig nem esznek és nem isznak, amíg meg nem ölik. Már készen is állnak, csak üzenetedet várják. 22 Az ezredes elbocsátotta az ifjút, és meghagyta neki: Senkinek se szólj arról, hogy ezt jelentetted nekem! 23 Ezután hívatott két századost, és megparancsolta nekik: Este kilenc órára állítsatok készenlétbe kétszáz katonát, hetven lovas és kétszáz lándzsást, hogy induljanak Cézareába. 24 Adjatok melléjük háttas állatokat is, hogy Pált felültetve biztonságban juttassák el Félix helytartóhoz. 25 Azután levelet írt, amelynek ez volt a tartalma: 26 „Klaudiusz Lisziász a nagyra becsült helytartónak, Félixnek üdvözlétét küldi. 27 Ezt a férfit a zsidók elfogták, és megakarták ölni, de csapatommal megjelenve kiszabadítottam, mert tudomásomra jutott, hogy római polgár. 28 Mivel meg akartam tudni, mivel vádolják, a nagytanácsuk elé vezettettem. 29 Megállapítottam, hogy az ő törvényük vitás kérdéseivel kapcsolatban vádolják, de nincs ellene semmiféle halált vagy fogságot érdemlő vád. 30 Mivel pedig jelentették nekem, hogy merénylet készül ez ellen a férfi ellen, azonnal elküldtem hozzád, és vádlóinak is meghagytam, hogy ha panaszuk van ellene, előtted mondják el.” 31 A katonák tehát a kapott parancs értelmében átvették Pált, és elvitték az éjszaka folyamán Antipatriszba. 32 Másnap a lovasokat továbbküldték vele, ők pedig visszatértek a várba. 33 Mikor megérkeztek Cézareába, átadták a levelet a helytartónak, és elébe vezették Pált is. 34 A helytartó elolvasta a levelet, és megkérdezte Páltól, hogy melyik tartományból való. Amikor megtudta, hogy Kilikiából, 35 így szólt: Akkor foglak kihallgatni, ha vádlóid is megérkeztek. És megparancsolta, hogy Heródes palotájában őrizték.

ApCsel 24

1 Öt nap múlva azután lement Anániás főpap néhány vénnel meg egy Tertullusz nevű ügyvéddel, és panaszt tettek a helytartónál Pál ellen. 2 Amikor behívták, Tertullusz így kezdte vádolni: 3 Nagy békességet biztosítasz számunkra, nagyra becsült Félix, és üdvös változások történnek népünk javára a te gondoskodásod folytán. Ezt mindenkor és mindenütt teljes hálával

ismerjük el. 4 De hogy hosszan ne fárasszalak, kérlek, hallgasd meg rövid beszédünket jóindulattal. **5 Mi ugyanis megállapítottuk, hogy ez az ember valóságos pestis,** lázadást szít a földkerekségen élő valamennyi zsidó között, és a názáreti irányzat feje. 6 A templomot is megakarta szentségteleníteni, de elfogtuk, és a mi törvényünk szerint akartuk elítélni. 7 Lisziász ezredes azonban odajött, erőszakkal kivette őt a kezünk közül, 8 és azt parancsolta, hogy vádlói hozzád jöjjenek. Magad is tudomást szerezhetsz mindarról, amivel vádoljuk, ha őt kihallgatod. 9 Csatlakoztak ehhez a vádhoz a zsidók is, és bizonygatták, hogy mindez valóban így van. 10 Amikor a helytartó intett Pálnak, hogy beszélhet, ő így szólt: Mivel tudom, hogy sok éve vagy már bírása ennek a népnek, nagyobb bizalommal védekezem a magam ügyében. 11 Magad is meggyőződhetsz arról, hogy alig tizenkét napja jöttem fel Jeruzsálembe imádkozni. 12 De nem láttak engem sem a templomban, sem a zsinagógákban, sem a városban bárkivel is vitatkozni vagy a nép között lázadást szítani. 13 Azt sem tudják rám bizonyítani, amivel most vádolnak. 14 De azt megvallom előtted, hogy én a szerint a tanítás szerint, amelyet ők eretnekségnek mondanak, úgy szolgálok atyáim Istenének, hogy hiszek mindabban, ami megfelel a törvénynek, és ami meg van írva a próféták könyvében. 15 Nekem ugyanaz az Istenbe vetett reménységem, amit ők maguk is várnak, hogy lesz feltámadásuk mind az igazaknak, mind a gonoszoknak. 16 Ezért magam is arra törekszem, hogy lelkiismeretem mindenkor tiszta legyen Isten és emberek előtt. 17 Több év múltán eljöttem népemhez, hogy adományokat adjak, és áldozatokat mutassak be. 18 A tisztulási fogadalom teljesítése közben talált rám a templomban néhány Ázsiából való zsidó, nem pedig csödületben vagy lázítás közben. 19 Nekik kellett volna megjelenniük előtted, és vádolniuk engem, ha valami panaszuk van ellenem. 20 Vagy mondják meg ezek maguk, találtak-e bennem valamilyen vétket, amikor a nagytanács előtt álltam. 21 Ha csak azt a kijelentést nem, amelyet közöttük állva kiáltottam: A halottak feltámadása miatt vádolnak engem ma előttetek! 22 Erre Félix elnapolta az ügyet, mert sokat tudott erről a tanításról, és így szólt: Amikor Lisziász ezredes idejön, akkor fogok dönteni az ügyetekben. 23 Ugyanakkor megparancsolta a századosnak, hogy tartsák őrizetben Pált, de enyhébb fogságban, és az övéi közül senkit se akadályozzanak abban, hogy szolgálatára legyen. 24 Néhány nap múlva pedig megjelent Félix a feleségével, Druszállával, aki zsidó származású volt. Magához hívatta Pált, és meghallgatta őt a Krisztus Jézusban való hitről. 25 De amikor igazságról, önmegtartóztatásról és a jövődő ítéletről kezdett beszélni, Félix megrémült, és így szólt: Most menj el, de ha alkalmat találok, majd ismét hívatlak. 26 Együttal azt is remélte, hogy pénzt kap Páltól, ezért gyakrabban hívatta, és elbeszélgetett vele. 27 Két esztendő múlva Porcius Fesztusz lett Félix utóda. Félix pedig fogságban hagyta Pált, mert kedvében akart járni a zsidóknak.

ApCsel 25

1 Amint Fesztusz megérkezett a tartományba, három nap múlva felment Cézáréából Jeruzsálembe. 2 Ott a zsidók főpapjai és vezetői panaszt tettek Pál ellen, és kérték, 3 hogy – bár Pál ezt nem akarja – a kedvükért vitesse Pált Jeruzsálembe. Mert azt a tervet szőtték ellene, hogy megölik útközben. 4 Fesztusz azonban azt felelte, hogy Pál Cézáréában van őrizetben, ő maga pedig hamarosan odautazik. 5 Ezért a közöttetek lévő vezetők – mondta – jöjjenek le velem, és ha van valami kifogásolható abban az emberben, emeljenek vádat ellene! 6 Miután pedig nyolc vagy tíz napot közöttük töltött, lement Cézáréába. A következő napon pedig beült a bírói székbe, és elővezettette Pált. 7 Amikor Pál megjelent, körülállták a Jeruzsálemből lejött zsidók, és sok súlyos vádat emeltek ellene, amelyeket azonban nem tudtak bizonyítani. 8 Pál így védekezett: Sem a zsidók törvénye ellen, sem a templom ellen, sem a császár ellen nem vétettem semmit. 9 Fesztusz azonban a zsidók kedvében akart járni, és ezt kérdezte Páltól: Akarsz-e Jeruzsálembe menni, hogy ott ítélkezzem feletted ebben az ügyben? **10 Pál azonban így válaszolt: A császár ítélőszéke előtt állok, itt kell ítélkezni felettem. A zsidók ellen nem**

vétettem semmit, amint magad is jól tudod. 11 Mert ha vétkes vagyok, és halált érdemlő dolgot cselekedtem, nem vonakodom a haláltól. Ha pedig ezek alaptalanul vádolnak engem, senki sem szolgáltatathat ki nekik. A császárhoz fellebbezek. 12 Akkor Fesztusz megbeszélést tartott a tanácsosaival, majd így válaszolt: A császárhoz fellebbeztél, tehát a császár elé fogsz menni. 13 Néhány nap elteltével Agrippa király és Bereniké Cézareába érkezett, hogy köszöntsék Fesztuszt. 14 Amikor már több napja időztek ott, **Fesztusz** szóba hozta a király előtt Pál ügyét:

Van itt egy férfi – mondta –, akit Félix hagyott itt fogolyként. 15 Mikor Jeruzsálemben voltam, panaszt emeltek ellene a zsidók főpapjai és vénei, és az elítélését kérték. 16 Azt válaszoltam nekik, hogy a rómaiaknak nem szokásuk bárkit is kiszolgáltatni, amíg a vádlott szemtől szemben nem áll vádlóival, és alkalmat nem kap arra, hogy védekezzék a vád ellen. 17 Mikor tehát megérkeztek ide, halogatás nélkül mindjárt másnap bírói székembe ültem, és elővezettettem azt a férfit. 18 Ekkor vádlói körülállták, de semmi olyan bűnt sem hoztak fel ellene, amilyenre gondoltam, 19 hanem valami vitás kérdéseik voltak vele a maguk vallásáról meg egy bizonyos meghalt Jézusról, akiről Pál azt állította, hogy él. 20 Mivel pedig én nem tudtam eligazodni ezekben a vitás kérdésekben, azt kérdeztem tőle, nem akar-e Jeruzsálemben menni, és ott állni törvény elé ezek miatt a dolgok miatt. 21 Pál azonban fellebbezett, és azt kívánta, hogy tartsák őrizetben a császár döntéséig. Ezért parancsot adtam, hogy őrizték őt, amíg a császárhoz küldhetem.

22 Agrippa erre így szólt Fesztuszhoz: Szeretném magam is hallani ezt az embert! – Holnap hallani fogod – válaszolta ő. 23 Másnap megérkezett Agrippa és Bereniké nagy pompával, és miután az ezredessel meg a város előkelőségeivel együtt bevonultak a nagyterembe, Fesztusz parancsára elővezették Pált. 24 Fesztusz ezután így szólt: Agrippa király és ti, férfiak, mind, akik velünk együtt jelen vagytok, látjátok ezt az embert, aki miatt engem ostromolt az egész zsidóság Jeruzsálemben, sőt még itt is, azt kiáltozva, hogy nem szabad tovább élnie. 25 Én azonban azt állapítottam meg, hogy semmi halált érdemlő dolgot nem cselekedett. De mivel a császárhoz fellebbezett, úgy döntöttem, hogy oda küldöm őt. 26 Ámde semmi bizonyosat nem tudok írni róla uramnak, ezért elétek vezettettem, elsősorban is eléd, Agrippa király, hogy kihallgatása után legyen mit írnom róla. 27 Mert értelmetlennek tartom, hogy aki foglyot küld, ne jelentse az ellene emelt vádat is.

ApCsel 26

1 Agrippa erre így szólt Pálhoz: Megengedjük, hogy szólj a magad mentségére. Akkor Pál kinyújtotta a kezét, és védőbeszédet mondott:

2 Boldognak tartom magam, Agrippa király, hogy mindazok ellen, amikkel a zsidók vádolnak, ma előtted védekezhetek, 3 mert te kiváló ismerője vagy a zsidók minden szokásának és vitás kérdéseinek. Kérlek azért, hallgass meg engem türelemmel. 4 Életemet, amely kezdettől fogva népem között és Jeruzsálemben folyt, ifjúságomtól fogva ismerik a zsidók mindnyájan. 5 Mivel ők kezdettől fogva ismernek, tanúsíthatják, ha akarják, hogy kegyességünk legszigorúbb irányzata szerint éltem mint farizeus. 6 Most is amiatt a reménység miatt állok itt vád alatt, amelyet atyáinknak ígért Isten. 7 Ennek a teljesülését reméli tizenkét törzsünk is, éjjel-nappal állhatatosan szolgálva Istennek. Ezért a reménységért vádolnak engem a zsidók, Agrippa király. 8 Miért tartjátok hihetetlennek, hogy Isten halottakat támaszt fel? 9 Egykor magam is úgy gondoltam, hogy mindent meg kell tennem a názáreti Jézus neve ellen. 10 Meg is tettem

ezt Jeruzsálemben, és a főpapoktól kapott felhatalmazás alapján a szentek közül sokat börtönbe vetettem. Amikor pedig halálra ítélték őket, én is ellenük szavaztam. 11 A zsinagógákban mindenfelé gyakran büntetéssel kényszerítettem őket káromlásra, sőt ellenük való féktelen őrzöngésben egészen az idegen városokig üldöztem őket. 12 Egyszer éppen ilyen ügyben utaztam a főpapok felhatalmazásával és megbízásával Damaszkuszba. 13 Délután az úton láttam, ó, király, amint a mennyből a nap fényénél is ragyogóbb világosság sugároz körül engem és útitársaimat. 14 Mikor pedig mindnyájan a földre estünk, egy hangot hallottam, amely így szólt hozzám héber nyelven: Saul, Saul, miért üldözöl engem? Nehéz neked az ösztöke ellen rugódoznod. 15 Erre ezt kérdeztem: Ki vagy, Uram? Az Úr pedig így válaszolt: Én vagyok Jézus, akit te üldözöl. 16 De kelj fel, és állj a lábadra, mert azért jelentem meg neked, hogy szolgálommá tegyelek, hogy tanúbizonyságot tegyél arról, amiket láttál, és arról, amit ezután fogok neked magamról kijelenteni. 17 Megoltalmazlak e néptől és a pogányoktól, akikhez küldelek. 18 Azért küldelek el, hogy nyisd meg a szemüket, hogy a sötétségből a világosságra, és a Sátán hatalmából az Istenhez térjenek, hogy az énbennem való hit által megkapják bűneik bocsánatát, és örökséget nyerjenek azok között, akik megszenteltettek. 19 Ezért, Agrippa király, nem voltam engedetlen a mennyei látomás iránt, 20 hanem először Damaszkuszban és Jeruzsálemben, majd Júdea lakóinak és a pogányoknak hirdetem, hogy térjenek meg, forduljanak az Istenhez, és éljenek a megtéréshez méltóan. 21 Ezért fogtak el engem a zsidók a templomban, és ezért akartak kivégezni. 22 De mivel Isten mind e mai napig megsegített, itt állok, és bizonysgot teszek kicsinyeknek és nagyoknak, és semmit sem mondok azon kívül, amit Mózes és a próféták megjövendöltek: 23 a Krisztusnak szenvednie kell, és mint aki elsőnek támad fel a halottak közül, világosságot fog hirdetni népének és a pogányoknak. 24 Mikor pedig ezeket hozta fel védelmére, Fesztusz hangosan így kiáltott:

Bolond vagy te, Pál! A sok tudomány örütségbe visz. 25 Pál azonban így válaszolt: Nem vagyok bolond, nagyra becsült Fesztusz, hanem igaz és józan beszédet szólok. 26 Mert tud ezekről a király, akihez bátran szólok, mert nem hiszem, hogy rejtve volna előtte ezek közül bármi is, hiszen nem valami zugban történt dolgok ezek. 27 Hiszel-e Agrippa király a prófétáknak? Tudom, hogy hiszel.

FESZTUSZ

Bolond vagy te, Pál! A sok tudomány örütségbe visz.

Μαίνῃ, ¹ Παῦλε· τὰ πολλὰ σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει.

PÁL

Nem vagyok bolond, nagyra becsült Fesztusz, hanem igaz és józan beszédet szólok.

ὁ δὲ Παῦλος ¹ Οὐ ¹ μαίνομαι, φησίν, κράτιστε Φῆστε, ᾽ἀλλὰ ᾽ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι.

ἀποφθέγγομαι. – mondok, ἀποφθέγγομαι - 1) érthető módon, tagoltan beszél;

Mert tud ezekről a király, akihez bátran szólok, mert nem hiszem, hogy rejtve volna előtte ezek közül bármi is, hiszen nem valami zugban történt dolgok ezek.

ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, ¹ πρὸς ὃν * παρρησιαζόμενος ¹ λαλῶ· ¹ λανθάνειν γὰρ αὐτὸν * τούτων ¹ οὐ πείθομαι οὐθέν, ¹ οὐ γὰρ ἔστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο

πείθομαι - meg vagyok győződve **πείθω** - 1. rávesz, rábeszél, meggyőz;

λανθάνειν - hogy (nem) maradt rejtve, **λανθάνω** - észrevétlen marad, rejtve van; elkerüli a figyelmét – **LÁTENS – PARRHESZIA ELLENTÉTEK**

ΑΓΡΙΠΠΑ így szólt Pálhoz:

Majdnem ráveszel engem is, hogy keresztyénné legyek!

Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι..

πείθεις – meggyőzől, **πείθω** - 1. rávesz, rábeszél, meggyőz; 2. **πέποιθα** (erős perf.): bízik

UGYANAZ A SZÓ, AMI ELŐBB: πείθω - 1. rávesz, rábeszél, meggyőz;

PÁL

Kérem az Istentől, hogy előbb vagy utóbb nemcsak te, hanem azok is, akik ma hallgatnak engem, olyanná legyenek, amilyen én is vagyok e bilincsek nélkül.

ὁ δὲ Παῦλος Ἐὐξαίμην ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιούτους ὅποιος καὶ ἐγὼ εἰμι παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων

Εὐξαίμην ¹ - könyörögnék; **εὔχομαι** - 1) kiejt egy fogadalmat 2) imádkozik, 3) könyörög, kér, kérlel 4) kíván

30 Ezután felállt a király, a helytartó, Bereniké, és felálltak a velük együtt ülők. **31** Távozóban így beszélgettek egymás között: Semmi halálra vagy fogságra méltó dolgot nem tett ez az ember. **32** Agrippa pedig ezt mondta Fesztusznak: Szabadon lehetne bocsátani ezt az embert, ha nem fellebbezett volna a császárhoz.

ApCsel 27

1 Miután úgy határoztak, hogy hajón Itáliába szállítanak bennünket, átadták Pált a többi fogollyal együtt a császári csapatból való Júliusz nevű századosnak. 2 Azután felszálltunk egy adramittiumi hajóra, amely Ázsia tartomány partvidékének kikötőibe készült, és elindultunk. Velünk volt a makedón Arisztarkhosz is Thesszalonikából. 3 Másnap befutottunk Szidónba. Júliusz emberségesen bánt Pállal, és megengedte, hogy elmenjen barátaihoz, és azok gondoskodjanak róla. 4 Onnan továbbindulva az ellenszél miatt Ciprus szélárnyékos oldalán hajóztunk el. 5 Majd Kilikia és Pamfilia partja mentén haladva befutottunk a líkiai Mirába. 6 Ott a százados egy Itáliába induló alexandriai hajót talált, és arra szállított át minket. 7 Több napig tartó lassú hajózás után nagy nehezen jutottunk el Knidoszig; de a szél miatt nem tudtunk kikötni, ezért elhajóztunk Kréta szélárnyékos oldalán Szalmóné közelében. 8 Nagy nehezen elhaladtunk mellette, és eljutottunk egy helyre, amelyet Szépkikötőnek neveznek, és amelyhez közel van Lászea városa. 9 Mivel pedig közben sok idő telt el, és a hajózás is veszedelmessé vált, hiszen a böjt is elmúlt már, Pál figyelmeztette őket: 10 Férfiak, látom, hogy a további hajózás nemcsak a rakományban és a hajóban okozhat nagy kárt, hanem életünket is veszélyezteti. 11 De a százados inkább hitt a kormányosnak és a hajótulajdonosnak, mint annak, amit Pál mondott. 12 A kikötő nem volt alkalmas a telelésre, ezért a többség úgy döntött, hogy továbbhajóznak onnan, hátha eljutnak Főnixbe, ahol áttelelhetnek. Ez Kréta egyik kikötője, amely délnyugat és északnyugat felé néz. 13 Mivel pedig enyhe déli szél kezdett fújni, azt hitték, hogy megvalósíthatják elhatározásukat, felszedték tehát a horgonyt, és továbbhajóztak Kréta közelében. 14 Nemsokára azonban a sziget irányából lecsapott az **Eurakvilónak nevezett szélvihar**. 15 Mikor az magával ragadta a hajót, úgyhogy nem tudott a széllal szemben haladni, rábíztuk a hajót, és sodortattuk magunkat vele. 16 Amikor egy kis sziget, Klauda

szélárnyékos oldalára befutottunk, nagy nehezen ugyan, de meg tudtuk tartani a mentőcsónakot. 17 Miután ezt felvonták, óvintézkedéseket tettek: alul átkötötték a hajót, és mivel féltek, hogy a Szirtisz tengeréből zátonyaira futnak, a horgonyt leeresztették, és úgy sodródtak tovább. **18 A vihar hevesen hányt-vetett bennünket, ezért másnap kidobálták a hajóterhet, 19 harmadnap pedig a hajó felszerelését dobálták ki saját kezükkel. 20 Mivel pedig sem a nap, sem a csillagok nem látszóttak több napon át, és erős vihar tombolt, végül elveszett megmenekülésünk minden reménye. 21 Minthogy már sokat éheztek is, Pál felállt közöttük, és így szólt: Az lett volna a helyes, férfiak, ha rám hallgattok, és nem indulunk el Krétából, hogy elkerüljük ezt a veszélyt és ezt a kárt. 22 Én azonban most is azt tanácsolom nektek, hogy bizakodjatok, mert egy lélek sem vesz el közületek, csak a hajó. 23 Mert ma éjjel elémm állt annak az Istennek az angyala, akié vagyok, és akinek szolgálók. 24 Ez azt mondta: Ne félj, Pál, neked a császár elé kell állnod, és Isten neked ajándékozta mindazokat, akik veled vannak a hajón. 25 Ezért bizakodjatok, férfiak! Én hiszek az Istennek, hogy úgy lesz, ahogyan nekem megmondta. 26 Egy szigetre kell kivetődünk. 27 Tizennegyedik napja sodródtunk az Adrián, amikor éjféltájban azt gyanították a hajósok, hogy valamilyen szárazföldhöz közelednek. 28 Lebocsátották a mérőónt, és húsz öl mélységet mértek. Amikor pedig kissé továbbmentek, és ismét lebocsátották, tizenöt ölet mértek. 29 De mivel féltek, hogy esetleg sziklás helyre vetődünk, a hajó farából négy horgonyt vetettek ki, alig várva a virradatot. 30 Ekkor azonban a hajósok meg akartak szökni a hajóról. Le akarták eresztetni a mentőcsónakot a tengerre, azzal az ürüggyel, hogy a hajó orrából akarnak horgonyokat kifeszíteni. 31 Pál így szólt a századoshoz és a katonákhoz: Ha ezek nem maradnak a hajón, akkor ti sem menekülhettek meg. 32 A katonák ekkor elvágták a mentőcsónak köteleit, és hagyták, hogy elsodorja az ár. 33 Addig pedig, amíg megvirradt, Pál mindnyájukat arra biztatta, hogy egyenek. Így szólt: Ma a tizennegyedik napja, hogy étlen várakoztok, és semmit sem ettetek. 34 Ezért intelek titeket, hogy egyetek, mert az is megmeneküléseteket szolgálja. **Mert közületek senkinek sem esik le egyetlen hajsza sem a fejről. 35 E szavak után vette a kenyeret, hálát adott Istennek mindnyájuk szeme láttára, megtörte, és enni kezdett. 36 Erre mindnyájan nekibátorodtak, és ők is enni kezdtek. 37 Összesen kétszázhetvenhatan voltunk a hajón. 38 Miután jóllaktak, a gabonát a tengerbe szórva könnyítettek a hajón. 39 Amikor megvirradt, nem tudták, milyen szárazföldhöz értek, de egy öblöt vettek észre, amelynek lapos volt a partja. Elhatározták, hogy ha tudják, erre futtatják rá a hajót. 40 A horgonyokat eloldották, és a tengerben hagyták, egyúttal a kormányrúd tartóköteleit is megeresztették, és az orrvitorlát szélnek feszítve igyekeztek a part felé. 41 Mikor azonban egy földnyelvhez értek, ráfuttatták a hajót, amelynek orra befürödve ott maradt mozdulatlanul, hátsó része pedig a hullámveréstől szakadozni kezdett. 42 A katonáknak az volt a szándékuk, hogy megölik a foglyokat, nehogy valaki kiúszva elmeneküljön. 43 De a százados meg akarta menteni Pált, ezért visszatartotta őket elhatározásuktól, és megparancsolta, hogy akik úszni tudnak, azok ugorjanak először a tengerbe, és meneküljenek a szárazföldre, 44 azután pedig a többiek, ki deszkákon, ki a hajó egyéb darabjain. **Így történt, hogy mindnyájan kimenekültek a szárazföldre.******

ApCsel 28

1 Miután megmenekültünk, akkor tudtuk meg, hogy Máltának hívják ezt a szigetet. 2 A barbárok nem mindennapi emberséget tanúsítottak irántunk, mert tüzet raktak, és a ránk zúduló eső és a hideg miatt mindnyájunkat befogadtak. 3 Amikor Pál összegyűjtött egy csomó rőzsét, és a tűzre tette, a meleg miatt egy vipera bújt ki belőle, és a kezébe mart. 4 Amikor a barbárok meglátták a kezéről lecsüngő mérges kígyót, így szóltak egymáshoz: Bizonyára gyilkos ez az ember, aki a tengerből kimenekült ugyan, de az isteni bosszúállás nem engedi, hogy életben maradjon. 5 Ő azonban lerázta a kígyót a tűzbe, és semmi baja sem esett. 6 Azok pedig azt várták, hogy

feldagad, vagy hirtelen holtan esik össze. Mikor azonban hosszas várakozás után azt látták, hogy nem történik semmi baja, megváltozott a véleményük, és azt mondták róla, hogy isten. 7 Azon a környéken volt a sziget előljárójának, Publiusznak a birtoka, aki befogadott minket, és három napon át nagyon barátságosan megvendégelt. 8 Történt pedig, hogy Publiusz apja lázrohamoktól és vérhastól gyötörve ágyban esett. **Pál bement hozzá, és miután imádkozott, rátette a kezét, és meggyógyította.** 9 **Miután ez megtörtént, a többi beteg szigetlakó is odament hozzá, és ő meggyógyította őket.** 10 Ezek nagy megbecsülésben részesítettek minket, és amikor elhajóztunk, elláttak bennünket minden szükséges dologgal.

11 Három hónap múlva azután elindultunk egy alexandriai hajón, amely a szigeten telelt, és amelynek címerében a Dioszkuroszok voltak. 12 **Szirakúzába** érkezve ott maradtunk három napig. 13 Innen a part mentén hajózva megérkeztünk Régiumba, és mivel egy nap múlva feltámadt a déli szél, másnap Puteoliba értünk. 14 Itt testvéreket találtunk, akik kértek, hogy maradjunk náluk hat napig. Így érkeztünk Rómába. 15 Mikor az ottani testvérek hallottak érkezésünkről, elének jöttek Appiusz fórumáig és Trész Tabernéig. **Amikor Pál meglátta őket, hálát adott Istennek, és megtelt bizakodással.** 16 **Amikor megérkeztünk Rómába, Pálnak megengedték, hogy külön lakjék az őt őrző katonával.** 17 Három nap múlva magához hívatta a zsidók ottani előljáróit. Amikor ezek összegyűltek, így szólt hozzájuk:

PÁL A RÓMÁBAN ÉLŐ ZSIDÓ ELŐLJÁRÓKNAK:

Férfiak, testvéreim, bár semmit sem vétkeztem e nép ellen, vagy ősi szokásaik ellen, Jeruzsálemben mégis foglyul adtak engem a rómaiak kezébe. 18 Miután ezek kihallgattak, szabadon akartak bocsátani, mert semmi halállal büntetendő vétek nincs bennem. 19 Mivel azonban ez ellen tiltakoztak a zsidók, kénytelen voltam fellebbezni a császárhoz, de nem azért, mintha népem ellen akarnék vádaskodni. 20 Emiatt kértem, hogy láthassalak titeket, és beszélhessek veletek, hiszen **Izráel reménységéért viselem ezt a láncot.**

21 Ők pedig ezt mondták: Mi sem levelet nem kaptunk rólad Júdeából, sem a testvérek közül nem jött ide senki, és nem jelentett vagy mondott rólad semmi rosszat. 22 Helyesnek tartjuk tehát, hogy tőled halljuk meg, hogyan gondolkozol. **Mert erről az irányzatról tudjuk, hogy mindenfelé ellenzik.** 23 **Kitűztek tehát számára egy napot, és akkor sokan eljöttek hozzá a szállására.** Pál bizonyosságot tett előttük az Isten országáról, és reggeltől estig igyekezett őket meggyőzni Jézusról Mózes törvénye és a próféták alapján. 24 Egyesek hittek a beszédének, mások pedig nem hittek. 25 Mivel nem értettek egyet egymással, szétoszlottak, és ekkor

Pál ezt az egy ígét mondta nekik:

Helyesen szólt a Szentlélek Ézsaiás próféta által atyáitokról: **26 „Menj el ehhez a néphez, és mondd meg: Hallván halljatok, de ne értsetek, látván lássatok, de ne ismerjete! 27 Mert megkövéredett e nép szíve, fülükkel nehezen hallanak, szemüket behunyták, hogy szemükkel ne lássanak, fülükkel ne halljanak, szívükkel ne értsenek, hogy meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket.”** 28 Vegyétek tehát tudomásul, hogy a pogányoknak küldetett el Istennek ez az üdvössége! Ők pedig meg is fogják azt hallani. 29 **Miután ezt mondta, a zsidók maguk között sokat vitatkozva eltávoztak. 30 Ő pedig ott maradt két teljes esztendeig saját bérelt szállásán, és fogadta mindazokat, akik felkeresték.**

31 Hirdette az Isten országát, és tanított az Úr Jézus Krisztusról teljes bátorsággal, minden akadályoztatás nélkül.

κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

Róm 1

1Pál, Krisztus Jézus szolgája, elhívott apostol, akit Isten kiválasztott arra, hogy hirdesse evangéliumát, 2 **amelyet prófétái által a szent iratokban előre megígért**, 3 az ő Fiáról, aki test szerint Dávid utódaitól származott, 4 a szentség Lelke szerint pedig a halottak közül való feltámadásával Isten hatalmas Fiának bizonyult. Jézus Krisztus a mi Urunk, **5 általa kegyelmet és apostolságot kaptunk arra, hogy az ő nevéért hitre és engedelmességre hívjunk fel minden népet**, 6 akik közé tartoztok ti is, Jézus Krisztus elhívottai. 7 Mindazoknak, akik Rómában vagytok, Isten szeretteinek, elhívott szentjeinek:

Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8Először is hálát adok az én Istenemnek Jézus Krisztus által mindnyájatokért, hogy hiteteknek az egész világon híre van.

9 Mert Isten a tanúm, akit lelkemből szolgálók Fia evangéliumának hirdetésével, hogy szüntelenül megemlékezem rólatok,

μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνεῖαν ὑμῶν ποιοῦμαι

10 mindenkor kérve imádságaimban, hogy Isten akaratából egyszer már el tudjak menni hozzátok. 11 Mert szeretnék meglátogatni titeket, hogy megerősítésekre valamilyen lelki ajándékot adjak át nektek, **12 azaz hogy együtt nyerjünk vigasztalást nálatok egymás hite által, a tietek és az enyém által.** 13 Tudjátok meg, testvéreim: sokszor elhatároztam már, hogy elmegyek hozzátok, de mindeddig megakadályoztattam abban, hogy munkámnak némi gyümölcse lehessen közöttetek, amint a többi nép között is. 14 Görögöknek és barbároknak, bölcseknek és tudatlanoknak egyaránt adósa vagyok. 15 Azért szívem szerint kész vagyok az evangéliumot hirdetni nektek is, akik Rómában vagytok.

16Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten hatalma az minden hívőnek üdvösségére, először a zsidóknak, majd pedig a görögöknek.

οὐ ¹ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον, δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστὶν ¹ εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε [πρῶτον] ¹ καὶ Ἑλλήνι· ἐπαισχύνομαι - szégyell

17Mert abban Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki hitből hitbe, amint meg van írva: „Az igaz ember pedig hitből fog élni.”

δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ¹ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται ¹ Ὁ ¹ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται

18 Isten ugyanis kinyilatkoztatja a maga haragját a mennyből az igazság útját álló gonosz emberek minden hitetlensége és gonoszsága ellen,

Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ’ οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων,

ἀσέβεια, -ς - istentelenség, hitetlenség

σεβάζομαι =- 1) fél vkit; 2) (vallásosan) tisztel, imád Róm 1,25 a teremtett dolgokat tisztelték

σέβω - imád, tisztel, becsül

σεβαστός, -ή, -όν - nagytiszteletű, tiszteletreméltó; A császárok címe is, de Csel 25,21

κατεχόντων, - visszatartók; κατέχω - 1. visszatart; 2. megtart

19 mert ami megismerhető Istenből, az nyilvánvaló előttük, mivel Isten nyilvánvalóvá tette számukra.

διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφάνερωσεν

20 Láthatatlan valóját, azaz örök hatalmát és istenségét meglátja alkotásain az értelem a világ teremtésétől fogva. Ezért nincs mentségük,

21 mert bár Istent ismerték, mégsem dicsőítették vagy áldották, mint Istent, hanem hiábavalóságokra jutottak gondolkodásukban, és sötétség borult oktan szívékre.

διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὥς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἡὐχαρίστησαν, ἁλλὰ ἔματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία.

ἐματαιώθησαν - hiábavalókká váltak, ματαιώω - üressé, hiúvá, bolonddá válik

διαλογισμοῖς – okoskodásaik, διαλογισμός, -οῦ - gondolat, kétely

ἐσκοτίσθη – elsötétedett, σκοτίζομαι - elsötétül, besötétedik

ἀσύνετος - értelem nélküli, meggondolatlan, esztelen, ostoba

22 Akik bölcseknek mondják magukat, bolonddá lettek,

φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν,

φάσκοντες - mondogatván (magukat), φάσκω - mondogat, állít

ἐμωράνθησαν, ¹ - ostobákká lettek, μωραίνω - 1. (A.) ízetlennek lenni; 2. (P.) elveszti az ízt; 3. (emberről) ízléstelennek, ostobának lenni

23 és a halhatatlan Isten dicsőségét felcserélték halandó emberek, sőt madarak, négylábúak és csúszómászók képmásával.

24 Ezért kiszolgáltatta őket Isten szívük vágyaiban a tisztátalanságnak, hogy meggyalázzák egymás testét.

Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι ¹ τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς

25 Az ilyenek Isten igazságát hazugsággal cserélték fel, és a teremtményt imádták és szolgálták a Teremtő helyett, aki áldott mindörökké. Ámen.

EZ EGY FOLYAMAT – AHOGY AZ EMBER ELTORZUL ÉS ISTENELLENESSÉ VÁLIK! EGYRE JOBBAN GURUL A LEJTŐN.

26 Ezért kiszolgáltatta őket Isten gyalázatos szenvedélyeiknek: mert asszonyaik felcserélték a természetes érintkezést a természetellenessel, 27 **ugyanúgy a férfiak is elhagyták a női nemmel való természetes érintkezést, és egymás iránt ébredt vágy bennük: férfiak férfiakkal fajtalankodnak, de el is veszik tévelygésük méltó büntetését önmagukban.** 28 És mivel nem méltatták Istent arra, hogy megtartsák ismeretükben, Isten kiszolgáltatta őket megbízhatatlan gondolkodásuknak, hogy azt tegyék, ami nem illik. 29 Tele vannak mindenféle hamissággal, gonoszszággal, kapzsisággal, rosszasággal, tele irigységgel, gyilkos indulattal, viszálykodással, csalással, rosszindulattal; besúgók, 30 rágalmazók, istengyűlölők, gőgösek, fennhéjázók, dicsekvők, találékonyak a rosszban, szüleiknek engedetlenek, 31 kíméletlenek, szőszegők, szeretetlenek és irgalmatlanok. **32 Ezek ismerik ugyan Isten igazságos rendjét, amely szerint halálra méltók, akik ilyeneket tesznek; mégis nemcsak teszik ezeket a dolgokat, hanem azokkal is egyetértenek, akik ilyeneket tesznek.**

Róm 2

1 Ezért nincs mentség, te **ítélkező ember, mert amiben mást megítélsz, abban önmagadat ítéled el, hiszen ugyanazokat teszed, miközben ítélsz.** 2 Azt pedig tudjuk, hogy Isten ítélete igazságosan sújtja azokat, akik ilyeneket tesznek. 3 Azt gondold, te ember, aki ítélsz azok felett, akik ilyeneket tesznek, holott magad is ugyanazokat cselekszed, hogy te megmenekülhess az Isten ítéletétől? 4 Vagy megveted jóságának, elnézésének és türelmének gazdagságát, és nem veszed tudomásul, hogy téged Isten jósága megtérésre ösztönöz? 5 Te azonban kemény szívvel és megtérés nélkül haragot gyűjtesz magadnak a harag napjára, amikor Isten kihirdeti igaz ítéletét. 6 **Ő mindenkinek cselekedetei szerint fog megfizetni:** 7 azoknak, akik állhatatosan jót cselekedve törekszenek dicsőségre, megbecsülésre és halhatatlanságra, örök életet ad, 8 azoknak pedig, akik viszálykodók, akik ellenállnak az igazságnak, és a gonoszságnak engednek, haraggal és bosszúállással fizet majd. 9 Gyötrelem és szorongatás vár minden emberi lélekre, aki a rosszat cselekszi, először a zsidókra, majd pedig a görögökre; 10 viszont dicsőség, tisztelet és békesség jut majd osztályrészül mindazoknak, akik jót tesznek, először a zsidóknak, majd pedig a görögöknek.

11 Mert Isten nem személyválogató. 12 Akik ugyanis a törvény ismerete nélkül vétkeztek, a törvény nélkül vesznek majd el, és akik a törvény ismeretében vétkeztek, azokat a törvény alapján sújtja majd az ítélet. 13 Hiszen nem a törvény hallgatói igazak Isten előtt, hanem a törvény megtartói fognak megigazíttatni.

14 Mert amikor a törvényt nem ismerő népek természetükből fakadóan cselekszik azt, amit a törvény követel, akkor ezek a törvény nélküliek önmagukban hordozzák a törvényt.

ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν ¹ νόμος·

15 Ezzel azt bizonyítják, hogy a törvény cselekedete a szívükbe van írva, bizonyossága ennek lelkiismeretük és gondolataik, melyek hol vádolják, hol felmentik őket

οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ᾠσαυματοῦσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων,

16 azon a napon, amelyen megítéli Isten az emberek titkait az én evangéliumom szerint Krisztus Jézus által. 17 Ha pedig te zsidónak nevezed magadat, aki a törvényre hagyatkozol, és Istennel dicsekszel, 18 és ismered az ő akaratát, és el tudod dönteni, mi a helyes, hiszen megtanultad a törvényből; 19 és meg vagy győződve arról is, hogy te a vakok vezetője vagy, a sötétben járók világossága, 20 az oktanok nevelője, a kiskorúak tanítója, mert tied a törvényben megtestesült ismeret és igazság: 21 ha tehát mást tanítasz, önmagadat nem tanítod? Aki hirdeted: ne lopj, lopsz? 22 Aki azt mondod: ne paráználkoddj, paráználkods? Aki utálod a bálványokat, templomrabló vagy? 23 Aki a törvénnyel dicsekszel, törvényszegésseddel meggyalázod Istent? 24 Bizony „miattatok gyalázzák Isten nevét a népek között”, amint meg van írva. 25 A körülmetélkedés valóban használ, ha megtartod a törvényt, de ha törvényszegő vagy, akkor körülmetéltséged körülmetéletlenséggé lett. 26 Ha pedig a körülmetéletlen megtartja a törvény rendelkezéseit, nem számít-e Isten előtt a körülmetéletlensége körülmetéltségnek?

27 És a származása szerint körülmetéletlen is, aki betölti a törvényt, megítél majd téged, aki az Írás és a körülmetélés ellenére törvényszegő vagy.

28 Mert nem az a zsidó, aki külsőleg az, sem nem az a körülmetélkedés, amely a testen, külsőleg látszik;

29 hanem az a zsidó, aki belsőleg az, és az a **körülmetélkedés, amely a szívben van, Lélek szerint és nem betű szerint.**

A KÖRÜLMETELtség LÉGIESÍTÉSE-

/

körülmetéltség / külsőleg test szerint / betű szerint/ Embertől van	körülmetéletlenség belsőleg szív szerint lélek (szellem /pneuma) szerint Istentől van

ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

Az ilyen dicsérete nem emberektől van, hanem Istentől.

Csia

Mert nem az a zsidó, aki szemnek láthatóan az, és nem az a körülmetélés, mely a húson látható, 29 hanem az számít zsidónak, aki rejtett mivoltában zsidó és a szív körülmetélése az igazi körülmetélés, mely szellemben, nem betűben történik, s melynek magasztalása nem emberektől származik, hanem Istentől. Nem a külső, ethnos szerinti zsidóság a zsidóság, hanem az igazi zsidó, aki belőről az, s a szíve van körülmetéve. Vajon nem „elspiritualizálása” ez az identitásnak?

Róm 3

1 Mi tehát a zsidó előnye? Vagy mi a körülmetélés haszna? 2 **Minden szempontból sok! Elsősorban az, hogy Isten rájuk bízta ígéit.** 3 **De mi van akkor, ha némelyek hűtlenné váltak? Vajon az ő hűtlenségük hűtlenné tenné Istent?** 4 **Szó sincs róla! Sőt azt kell mondanunk: Isten igaz, viszont „minden ember hazug”, amint meg van írva: „Igaz légy beszédeidben, és győzedelmes, amikor vádolnak téged.”** 5 Ha pedig a mi gonoszságunk teszi nyilvánvalóvá Isten igazságát, mit mondjunk? Emberi módon szólok: igazságtalan az Isten, hogy kiönti ránk haragját? 6 Szó sincs róla! Hiszen akkor hogyan ítélné meg Isten a világot? 7 Mert ha Isten igazsága az én hazugságom által lett naggyá az ő dicsőségére, akkor miért kell még nekem bűnösként megítéltetnem? 8 Vagy talán igaz az, amivel rágalmaznak minket, és amit állítanak némelyek, hogy tudniillik ezt mondjuk: Tegyünk rosszat, hogy jó következék belőle? Az ilyeneket méltán sújtja az ítélet! 9 Hogyan van tehát? Különbek vagyunk? Egyáltalán nem! Hiszen előbb már bebizonyítottuk, hogy zsidók is, görögök is mind bűn alatt vannak, 10 amint meg van írva:

„Nincsen igaz ember egy sem, 11 nincsen, aki értse, nincsen, aki keresse Istent. 12 Mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen, aki jót tegyen, nincs egyetlen egy sem. 13 Nyitott sír a torkuk, nyelvükkel ámítanak, kígyóoméreg az ajkukon; 14 szájuk átokkal és keserőséggel van tele. 15 Lábuk gyors a vérontásra, 16 romlás és nyomorúság jár a nyomukban, 17 és a békesség útját nem ismerik: 18 Isten félelmével nem törődnek.”

19 Tudjuk pedig, hogy amit a törvény mond, azt a törvény hatálya alatt élőknek mondja, hogy elnémuljon minden száj, és az egész világ vétkessé legyen Isten előtt. 20 Mert a törvény cselekedeteiből senki sem fog megigazulni őelőtte. Hiszen a törvényből csak a bűn felismerése adódik. 21 **Most pedig törvény nélkül jelent meg Isten igazsága, amelyről bizonyosságot is tesznek a törvény és a próféták,** 22 **mégpedig Isten igazsága a Jézus Krisztusban való hit által minden hívőnek.** Mert nincs különbség, 23 mivel mindenki vétkezett, és nélküli Isten dicsőségét, 24 Isten ingyen igazít meg az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban lett váltság által.

25 Őt rendelte Isten engesztelő áldozatul az ő vére által azoknak, akik hisznek.

ὄν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον διὰ πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι

1. ἱλαστήριον (hilaszterion) 3Móz 16, 14, és Róm 3,25

Az Újszövetségben Pál apostol a Róm 3,25-ben azt írja, hogy Isten az emberek bűneiért Krisztust rendelte hilaszterionnak. A szövetségláda volt a hilaszterion, az arany fedőlap, az Istentől rendelt engesztelő szer, ahol Isten kegyelme megnyilatkozott. Pál apostol Krisztust tekinti ilyen „fedélnek”, az emberi bűnt elfedező „szernek” Krisztus halálát (Karner 1942: 27). A magyar fordítások legtöbbje úgy adja vissza a *hilaszterion*-t, hogy Isten *engesztelő áldozatul* adta Krisztust.

Rm 3,25	KNB	SZIT	STL	BD	RUF	KG	CSIA	EGY SZER Ű
ὃν <u>προέθετο</u> <u>ὁ θεὸς ἱλαστήριον</u> <u>διὰ</u> <u>*πίστεως</u> <u>ἐν τῷ αὐτῷ</u> <u>οὐ</u> <u>αἵματι εἰς ἔνδειξιν</u> <u>τῆς δικαιοσύνης</u> <u>αὐτοῦ διὰ</u> <u>τὴν</u> <u>ἀρεσκίαν τῶν</u> <u>προγεγονότων</u> <u>ἀμαρτημάτων</u> <u>τῶν</u>	akit Isten rendelt vére által történő engesztelés ül, a hit révén, hogy így kimutassa a maga igazvoltát, miután eltűrte az előző idő bűneit	Őt adta oda Isten véres engesztelő áldozatul I a hitben, hogy kimutassa a igazságságát. Isten végtelen türelmében elnézte a korábban elkövetett vétkeket,	Mert Isten őt tette nyilvánosan az engesztelés eszközévé tulajdon vérével – a hit által –, hogy megmutassa igazságát. Megbocsátotta a korábban elkövetett bűnöket,	Őt adta oda az Isten véres engesztelő áldozatul a hit által, hogy kimutassa a igaz voltát.	Őt rendelte Isten engesztelő áldozatul az ő vére által azoknak, akik hisznek. Ebben mutatta meg igazságát. A korábban elkövetett bűnöket ugyanis elengedte	Kit az Isten eleve rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő vérében, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnöknek elnézése miatt	már őt rendelte az Isten engesztelő fedélnek. EEGYSZERŰ	Isten azért küldte Jézust, hogy akik benne hisznek, azoknak a bűneit megbocsássa.

Luther az 1515-ös Római levél kommentárjában a Róm 3, 25-ről ezt írja: „**Mert Isten őt rendelte** (Róm 3,25). Egy homályos és zavaros szöveg. A következőképpen kell kettéválasztanunk és értelmeznünk: „**mert Isten őt rendelte**” (vagyis öröktől fogva elrendelte és most fölládozta) „**engesztelő áldozatul azoknak, akik hisznek**”, (engesztelésül a bűneinkért, de csak azoknak, akik hisznek), mert a hitetleneknek a kegyelem trónusa inkább törvényszékké, vesztőhellyé változott. „**Az ő vérében**” – ő tehát csak olyan kegyelmi trónussá akart lenni, hogy annak felállítása előtt vérével értünk eleget tehessen. És így az ő vérében a kegyelem trónja a hívőknek ajándékozott. „**Hogy igazságát megmutassa**”, vagyis nyilvánvalóvá tegye, hogy mindenki vétkezett, és az ő igazságára kényszerül. Mi mást is bizonyítana, hogy Krisztus szenvedett, és szenvedése által a kegyelem trónusává lett, mint hogy igazságtalanok vagyunk, akikért neki azzá kellett lennie, hogy egyedül így keressük Isten előtti igazságunkat, aki mindenekelőtt engesztelő áldozatával bocsátja meg a bűneinket. Ezért mondja: „**a bűnöket elnézte**”. Mert azzal, hogy a kegyelme trónusával a bűneinket megbocsátotta, tehát megigazított bennünket, nyilvánvalóvá tette, hogy mennyire nélkülözhetetlen az igazsága, hiszen senki sincs közöttünk, akinek neki ne kellene megbocsátania. „**Az előbb elkövetett bűnöket**” – vagyis bizonyította igazságát, mielőtt ismertté tette volna, hogy egyedül általa igazulhatnak meg azok,

akik megigazulnak. Mindez korábban történt, mondom én, „*Isten ugyanis elnézte*”. Mert ha ő nem türelemmel hordozta volna, akkor se megbocsátás, se igazságának bizonyossága nem volna, és ma sem jöhetne hozzánk. Ő tehát türelemmel hordozza bűneinket, hogy megbocsáthassa azokat. Meg is bocsátja, hogy igazságát nyilvánvalóvá tegye, és a megigazulásban részesítsen hit által kegyelmének trónusánál az ő véreben.

Továbbá Luther az „elengedés” és az „elégtétel” viszonyát taglalja a Róm 3,25 kapcsán. Isten az ősök bűneit „[e]lengedte türelemmel, s elviselte, hogy az elégtétel az elengedés után jött; esetünkben viszont a bűnök elengedését megelőzte az elégtétel Krisztus által.”

Ebben mutatta meg igazságát. A korábban elkövetett bűnöket ugyanis elengedte

εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων

πάρεσις, -εως – elnézés

προπρογεγονότων - előzőleg történt / προγίνομαι - 1) előtte előfordul, megtörténik;

26 türelmében, hogy e mostani időben megmutassa igazságát: mert ő igaz, és igazzá teszi azt is, aki Jézusban hisz. 27 Hogyan lehetséges akkor a dicsekvés? Lehetetlenné vált. Milyen törvény által? A cselekedeteké által? Nem, hanem a hit törvénye által. 28 Hiszen azt tartjuk, hogy hit által igazul meg az ember, a törvény cselekvésétől függetlenül. 29 Vagy Isten kizárólag a zsidóké? Nem a népeké is? Bizony, a népeké is, 30 mert egy az Isten, aki megigazítja a körülmetéltet hitből, a körülmetéletlent pedig hit által. 31 Érvénytelenné tesszük tehát a törvényt a hit által? Semmiképpen! Sőt inkább érvényt szerzünk a törvénynek.

Róm 4

Hit általi megigazulás explicite

1 Mit mondjunk tehát, mit ért el Ábrahám, a mi ősatyánk a saját erejéből? 2 Ha ugyanis Ábrahám cselekedeteiből igazult volna meg, akkor volna mivel dicsekednie, de nem Isten előtt.

3 De mit mond az Írás? „Hitt Ábrahám Istennek, és Isten ezt számította be neki igazságnak.”

τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευσεν ¹ δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, ¹ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

SZÓ SZERINTI IDÉZET

1Móz 15,6

Róm 4,3	LXX 1Móz 15,6
Ἐπίστευσεν ¹ δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, ¹ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.	ἐπίστευσεν Ἀβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

Amiképen Ábrahám hitt az Istennek, és tulajdonított neki igazságnak

ἐπίστευσεν Ἀβραμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.

4 Aki fáradozik, annak a bért nem jutalomként számítják, hanem azért, mert tartoznak azzal. 5 Aki pedig nem fáradozik, hanem hisz abban, aki megigazítja az istentelent, annak Isten a hitét számítja igazsággul. 6 Ahogyan Dávid is azt az embert mondja boldognak, akinek Isten cselekedetek nélkül tulajdonít igazságot: 7 „Boldogok, akiknek megbocsáttattak törvényszegéseik, és akiknek elfedeztetek bűneik. 8 **Boldog az az ember, akinek az Úr bűnt nem tulajdonít.** 1Móz 19,30-38

μακάριος ἄνθρωπος οὗ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν

9 Most tehát ez a boldognak mondás csak a körülmetélteknek szól-e, vagy a körülmetéletleneknek is? Mert azt mondjuk, hogy Ábrahámnak **Isten a hitet számította be igazsággul.** 10 De milyen állapotában fogadta el őt igaznak: körülmetélten vagy körülmetéletlenül? Nem körülmetélten, hanem körülmetéletlenül. 11 Sőt a körülmetélkedés jelét is körülmetéletlenül tanúsított hite igazságának pecsétjéül kapta, hogy atyja legyen minden körülmetéletlen hívőnek, és az igazság azoknak is beszámíttassék; 12 és hogy atyja legyen azoknak a körülmetélteknek is, akik nemcsak körül vannak metélve, hanem nyomába is lépnek atyánk, Ábrahám körülmetéletlenül tanúsított hitének. 13 Mert Ábrahám vagy az utóda nem a törvény, hanem a hitből való igazsága alapján részesült abban az ígéletben, hogy örökölni fogja a világot. 14 Hiszen ha a törvény alatt élők az örökösök, akkor üressé lett a hit, és hiábavaló az ígélet, 15 mivel a törvény csak Isten haragjához vezet. Ahol azonban nincs törvény, ott nincs törvényszegés sem. 16 Azért hitből, hogy kegyelemből legyen, és így bizonyos legyen az ígélet Ábrahám minden utóda számára: nemcsak a törvényből valóknak, hanem az Ábrahám hitét követőknek is. 17 Ő, ahogyan meg van írva: „sok nép atyjává tettelek téged”, mindnyájunk atyja Isten színe előtt, akiben hitt, aki megeleveníti a holtakat, és létre hívja a nem létezőket. 18 **Reménység ellenére is reménykedve** hitte, hogy sok nép atyjává lesz, ahogyan megmondattott: „Ilyen sok lesz a te utódod!” 19 Mert hitében nem gyengült meg, amikor arra gondolt, hogy százesztendőös lévén, elhalt már saját teste, és Sára méhe is elhalt. 20 Isten ígéletében nem kételkedett hitetlenül, sőt megerősödött a hitben dicsőséget adva Istennek, 21 és teljesen bizonyos volt afelől, hogy amit Isten ígér, azt meg is tudja tenni. 22 Ezért Isten ezt „be is számította neki igazsággul”. 23 De nem egyedül érte van megírva, hogy „beszámította neki igazsággul”, 24 **hanem értünk is, akiknek majd beszámítja, mert hiszünk abban, aki feltámasztotta a halottak közül Jézust, a mi Urunkat,** 25 aki halálra adatott bűneinkért, és feltámasztatott megigazulásunkért.

Róm 5

1Mivel tehát megigazultunk hitből, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχωμεν ᾠς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

2 Óáltala járulhatunk hitben ahhoz a kegyelemhez, amelyben vagyunk, és dicsekszünk azzal a reménységgel is, hogy részesülünk Isten dicsóságában.

δι’ οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν [τῇ πίστει] εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἐστήκαμεν, ¹ καὶ καυχώμεθα ἐπ’ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ.

ἐσχήκαμεν - birtokába jutottunk; ἔχω - 1. bír, birtokol

3 Sőt, dicsekszünk a megpróbáltatásokkal is, mert tudjuk, hogy a megpróbáltatás szüli az állhatatosságot,

οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ **καυχώμεθα** ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ¹ ὑπομονὴν **κατεργάζεται**
κατεργάζεται, - valósít meg; κατεργάζομαι – megvalósít

4 az állhatatosság a kipróbáltságot, a kipróbáltság a reménységet;
NAGYON HASONLÍT JAK 1, 2-HÖZ!

ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα

	ὑπομονή,	δοκιμή,
KG v, KG, CS, KI	BÉKESSÉGES TŰRÉS	PRÓBATÉTEL
RÚF, URK	ÁLLHATATOSSÁG	KIPRÓBÁLTSÁG
KNV	TŰRELEM	KIPRÓBÁLTSÁG
SZIT, BD	TŰRELEM	KIPRÓBÁLT ERÉNY
STL	ÁLLHATATOSSÁG	KIPRÓBÁLT JELLEM
ME	TŰRELEM	KITARTÁS
CSL	ÁLLHATATOSSÁG	KIPRÓBÁLTSÁG
RL	ÁLLHATATOSSÁG	PRÓBATÉTEL
BD	ÁLLHATATOSSÁG	MEGHÍZHATÓVÁ (MEGBÍZHATÓ EMBER)
RS, VS	KITARTÁS	KIPRÓBÁLTSÁG
SI	BÉKETŰRÉS	MEGPRÓBÁLTATÁS
luth	GEDULD	ERFARUNG
TYND 1526	PATIENCE	FEELING (FEALING)
TYND 1534, KJV	PATIENCE	EXPERIENCE

FT. KELLETT NEKEM TŰRELEM ÉS ÁLLHATATOSSÁG, AMÍG EZEKET ÖSSZEGYŰJTÖTTEM – DE NAGYON TANULSÁGOS, KÜL. TYND 1526 ÉS TYND 1534 KÖZÖTTI KÜLÖNBSÉG

5 a reménység pedig nem szégyenít meg, mert szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adott Szentlélek által.

ἡ δὲ ἐλπίς οὐ **καταισχύνει**. ¹ ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ **ἐκκέχυται** ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν·

καταισχύνει. ¹ - szégyenít meg; καταισχύνω – megszégyenít
ἐκκέχυται – kiöntetett; ἐκχέω v. ἐκχύνω v. ἐκχύνω - 1. kiönt, kiáraszt;

6 Mert amikor még erőtlenek voltunk, a rendelt időben halt meg Krisztus az istentelenekért.

6 εἰ γε Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν.

7 Még az igazért is aligha halna meg valaki, bár a jóért talán még vállalja valaki a halált. 8 Isten azonban a maga szeretetét mutatta meg irántunk, mert Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor még bűnösök voltunk. 9 Ha tehát már most megigazított minket az ő vére által, még inkább meg fog menteni minket a haragtól.

10 Mert ha akkor, mikor ellenségei voltunk, megbékéltettünk Istennel Fia halála által, akkor, miután megbékéltettünk, még inkább üdvözíteni fog élete által.

εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ.

σωθησόμεθα - megtartatunk majd;

σῶζω v. σώζω - megment, megszabadít; megtart; életben tart; üdvözít;

AZ EVANGÉLIKÁLOK OTT HIBÁZNAK, HOGY SZÁMUKRA ELÉG A MEGTÉRÉS (LEGALÁBBIS AZ A CSÚCSESEMÉNY, AMELYET SOKSZOR ELMONDANAK), HOLOTT ENNÉL SOKKAL FONTOSABB A MEGMARADÁS, A MEGÁLLÁS (KÍSÉRTÉS IDEJÉN), AZAZ A MEGTARTATÁS, AMI AZ ÜDVÖSSÉG: Mt 24, 13

AKI MINDVÉGIG ÁLLHATATOS MARAD, AZ ÜDVÖZÜL: ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται - Ordass!!
(VÉGRE ÉRTEM, HOGY MI AZ ÜDVÖSSÉG ÉS AZ ÖRÖK ÉLET: NEM „MENNYEI PÁHOLY”, HANEM A KRISZTUSBAN VALÓ ÉLET; A MEGMARADÁS, S MÁR EZEN A FÖLDÖN is!)

11 Sőt ezenkívül még dicsekszünk is Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által most részesültünk a megbékélésben.

11 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ], ¹ δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

12 Ahogyan tehát egy ember által jött a bűn a világba, és a bűn által a halál, úgy minden emberre áterjedt a halál azáltal, hogy mindenki vétkezett. **13 Mert a törvényig is volt bűn a világban, bár a bűn nem róható fel, ha nincs törvény.** 14 Mégis uralkodott a halál Ádámtól Mózesig azokon is, akik nem Ádám bűnéhez hasonlóan vékeztek. Ő pedig előképe az eljövendőnek. 15 De nem igaz az, hogy amilyen a vétek, olyan a kegyelmi ajándék is. Mert ha annak az egynek a bűne miatt sokan haltak meg, még inkább igaz, hogy Isten kegyelme és ajándéka kiáradt az egy ember, Jézus Krisztus kegyelme által sokakra. 16 És az sem igaz, hogy a kegyelmi ajándék ugyanolyan, mint az első ember bűnbeesése. **Az ítélet ugyanis egyetlen eset folytán vitt a kárhozatba, a kegyelmi ajándék viszont sokak elbukásából visz megigazulásra.** 17 Ha pedig az egynek elbukása miatt uralkodhatott a halál egyetlen ember által, akkor még

inkább igaz, hogy azok, akik bőségesen kapják a kegyelem és az igazság ajándékát, uralkodni fognak az életben az egy Jézus Krisztus által. 18 Ahogyan tehát egy ember bűne lett minden ember számára kárhozattá, úgy lett egynek az igazsága minden ember számára éltető megigazulássá. 19 Mert ahogyan az egy ember engedetlensége által sokan lettek bűnösökké, úgy az egynek engedelmessége által is sokan lesznek igazakká. 20 Közben pedig eljött a törvény, hogy megnövekedjék a bűn. De ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségesebben kiáradt a kegyelem; 21 hogy amiképpen uralkodott a bűn a halálban, úgy uralkodjék a kegyelem is az igazság által az örök életre Jézus Krisztus, a mi Urunk által.

Róm 6

1 Mit mondjunk tehát? Maradjunk a bűnben, hogy megnövekedjék a kegyelem? 2 Szó sincs róla! Akik meghaltunk a bűnnek, hogyan élhetnénk még benne? 3 **Vagy nem tudjátok, hogy mi, akik Krisztus Jézusba kereszttettünk, az ő halálába kereszttettünk?** 4 A keresztség által ugyanis eltemettünk vele a halálba, hogy amiképpen Krisztus feltámadt a halálból az Atya dicsősége által, úgy mi is új életben járjunk. 5 Ha ugyanis eggyé lettünk vele halálának hasonlóságában, még inkább eggyé leszünk vele feltámadásának hasonlóságában is. 6 Hiszen tudjuk, hogy a mi óemberünk megfeszítettetett vele, hogy megerőtlenüljön a bűn hatalmában álló test, hogy többé ne szolgáljunk a bűnnek. 7 Mert aki meghalt, az megszabadult a bűntől. 8 **Ha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy vele együtt élni is fogunk.** 9 Hiszen tudjuk, hogy Krisztus, aki feltámadt a halottak közül, többé nem hal meg, a halál többé nem uralkodik rajta. 10 Mert meghalt a bűnnek egyszer s mindenkorra, amely életet pedig él, azt az Istennek éli. 11 Így azt tartásotok ti is magatokról, hogy meghaltatok a bűnnek, de éltek Istennek Krisztus Jézusban! 12 Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedelmeskedjete kívánságainak. 13 Tagjaitokat se állítsátok a gonoszság fegyvereiként a bűn szolgálatába, hanem álljatok Isten szolgálatába, mint akik a halálból életre keltetek, és tagjaitok az igazság fegyvereiként szolgáljanak Istennek. 14 Hiszen a bűn nem fog uralkodni rajtatok, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt éltek. 15 Mit tegyünk tehát? Vétkezzünk, mert nem a törvény, hanem a kegyelem uralma alatt élünk? Szó sincs róla! 16 Nem tudjátok, hogy ha valakinek a szolgálatába álltok, akkor engedelmességre kötelezett szolgálai vagytok annak, mégpedig vagy a bűn szolgálai a halálra, vagy az engedelmesség szolgálai az igazságra? 17 **De hála az Istennek, hogy ugyan a bűn szolgálai voltatok, de szívetek szerint engedelmeskedtetek annak a tanításnak, amelynek követésére átadattatok!** 18 Miután tehát megszabadultatok a bűntől, az igazság szolgálivá lettetek. 19 Emberi módon beszélek, mert erőtlenek vagytok. Ahogyan tehát tagjaitokat a tisztátalanság és a törvénytelenység szolgálatába állítottátok, hogy törvénytelenekké legyenek, úgy most állítsátok tagjaitokat az igazság szolgálatába, hogy szentek legyenek. 20 Mert amikor a bűn szolgálai voltatok, szabadok voltatok az igazságtól. 21 De milyen gyümölcsöt termett ez akkor nektek? **Bizony, most szégyenkeztek miatta, mert ennek vége a halál!** 22 **Most azonban, miután a bűntől megszabadultatok, és Isten szolgálai lettetek, már ez meghozta nektek gyümölcsét, a megszentelődést, amelynek vége az örök élet.**

23 Mert a bűn zsoldja a halál, Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

**ὀψώνια – zsold, ὀψώνιον, -ον - zsold
(Róm 6,23)**

Róm 7

1Vagy nem tudjátok, testvéreim, pedig a törvényt ismerőkhöz szólok, hogy a törvény addig uralkodik az emberen, amíg él? 2Például a férjes asszony is, amíg él a férje, hozzá van kötve a törvény szerint, de ha meghal a férje, akkor felszabadul a törvény hatálya alól, amely a férjéhez kötötte. 3Amíg tehát él a férje, házasságtörőnek mondják, ha más férfié lesz, de ha meghal a férje, megszabadul e törvénytől, és már nem házasságtörő, ha más férfié lesz. 4Ugyanígy ti is, testvéreim, meghaltatok a törvény számára a Krisztus teste által, hogy másé legyetek: azé, aki feltámadt a halottak közül, hogy gyümölcsöt teremjünk Istennek. 5Mert amíg test szerint éltünk, a bűnök törvény által szított szenvedélyei hatottak tagjainkban, hogy a halálnak teremjenek gyümölcsöt. 6Most azonban, miután meghaltunk annak a számára, ami fogva tartott minket, megszabadultunk a törvénytől, úgyhogy a Lélek új rendjében szolgálunk, nem pedig a törvény betűjének régi rendjében.

A törvény jó, de a bűn által halált okoz

7Mit mondjunk tehát? A törvény bűn? Szó sincs róla! Viszont a bűnt nem ismerném, ha nem ismertem volna meg a törvény által, és a kívánságot sem ismerném, ha a törvény nem mondaná: „Ne kívánd!” 8De a bűn, kihasználva a parancsolatot, mindenféle kívánságot szült bennem. Mert a törvény nélkül halott a bűn. 9Én törvény nélkül éltem egykor. Amikor azonban eljött a parancsolat, a bűn életre kelt, 10én pedig meghaltam, és megértettem, hogy éppen az életre adott parancsolat lett halálommá. 11Mert a bűn, kihasználva a parancsolatot, megcsalt engem, és megölt általa.

12A törvény tehát szent, a parancsolat is szent, igaz és jó. 13Akkor a jó lett halálommá? Szó sincs róla! Hanem a bűn, hogy bűn volta nyilvánvalóvá legyen, a jó által hoz rám halált, hogy így a parancsolat által a bűn bűnné legyen.

A belső ember harca a benne lakó bűnnel

14 Tudjuk ugyanis, hogy a törvény lelki, én pedig testi vagyok: a bűn rabszolgája.

οἶδαμεν ¹ γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστίν· ¹ ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, ¹ πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

πεπραμένος – eladatott, πιπράσκω - elad

15 Hiszen amit teszek, azt nem is értem, mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem azt teszem, amit gyűlölök. 16 Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor elismerem a törvényről, hogy jó. 17 Akkor pedig már nem is én teszem azt, hanem a bennem lakó bűn. 18 Mert tudom, hogy én bennem, vagyis a testemben nem lakik jó, hiszen az akarat megvolna bennem a jóra, de nem tudom véghezvinni azt. 19 Hiszen nem azt teszem, amit akarok: a jót, hanem azt cselekszem, amit nem akarok: a rosszat. 20 Ha pedig azt teszem, amit nem akarok, akkor már nem én teszem, hanem a bennem lakó bűn. 21 Azt a törvényt találom tehát magamban, hogy – miközben a jót akarom tenni – csak a rosszra van lehetőségem. 22 **Mert gyönyörködöm Isten törvényében a belső ember szerint, 23 de tagjaiban egy másik törvényt látok, amely harcol az értelmem törvénye ellen, és foglyul ejt a bűn tagjaiban lévő törvényével.** 24 **Én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg ebből a halálra ítélt testből?**

ταλαίπωρος¹ ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;

ταλαίπωρος, -ον - nyomorúságos, szerencsétlen

25 Hála legyen Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által! Tehát én magam értelmemmel ugyan Isten törvényének szolgálók, testemmel azonban a bűn törvényének.

χάρις [δὲ]¹ τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ἄρα¹ οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ θεοῦ,¹ τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

1970 január 15-én (14 évesen) jegyeztem fel a titkos naplómbe, amit akkor kezdtem el írni:

„Úgy érzem, a komoly dolog, amiért küzdök – Isten, s csábítás, a gyenge akarat- a Sátán. De azt hiszem ez nem csábítás, csak gyenge akarat. Ha ezt sikerül leküzdenem, boldog ember leszek. Igen, ez Isten és a Sátán. Nem mint valami külön létező élőlények, hanem mint én, FT. Mert minden emberben megvan az Isten és a Sátán. Minden ember küzd a jóért, de ugyanakkor gátolja a gonosz. Bennem is a jó küzd a rosszal. Szeretném, ha a jobbik énem, Isten legyőzné énnálam a Sátánt. Ehhez pedig nem másnak, mint nekem van szükségem. Az Istentől kérek erőt, hogy legyőzhessem önmagamban a gonoszt. (ifj Fabiny Tibor I. gimn.)

Róm 8

1Nincsen azért most már semmiféle kárhoztató ítélet azok ellen, akik Krisztus Jézusban vannak,
2 mert az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől.

ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἡλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

RÓM 8, 3 NAGYON FONTOS SZOTERIOLÓGIAILAG, CSAK A RÚF-BAN „ÁLDOZAT”

3 Amire ugyanis képtelen volt a törvény, mert erőtlén volt a test miatt, azt tette meg Isten, amikor bűnért való áldozatként tulajdon Fiát küldte el a bűnös testhez hasonló formában, és kárhozatra ítélte a bűnt a testben,

τὸ¹ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου,¹ ἐν ᾧ¹ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας ᾧ κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί·

	KG1908	BG	RL	KNV	ÚF 1990	RÚF 2014

ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιωμα- τι σαρκὸς <u>ἁμαρτίας</u> <u>καὶ περὶ</u> <u>ἁμαρτίας</u> <u>κατέκρι</u> <u>νε</u> τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί .	Isten a saját Fiát elküldvén a testének hasonlóságá- ban és a bűnért, elkárhoztatt a a bűnt a testben,	elküldte az Ő Fiát a mi bűnös testünkhöz hasonló formában azért, hogy megsemmis- ítse a bűnt; így mondta ki a kárhoztató ítéletet a bűn által fogvatartot- t test felett,	Isten, amikor elküldte az ő Fiát a bűnös testhez hasonló formába- n és a bűnért a bűnt (ebben a) testben kárhozta tta	isten – aki elküldte a bűn miatt saját Fiát a bűn testéhez hasonló testben –, elkárhozt atta a bűnt a testben	Isten, amikor a bűn miatt elküldt e az ő Fiát a bűnös testhez hasonló formáb- an, és elítélte a bűnt a testben	azt tette meg Isten, amikor bűnért való áldozatok ért tulajdon Fiát küldte el a bűnös testhez hasonló formában, és kárhozatra ítélte a bűnt a testben,

4 hogy a törvény követelése teljesüljön bennünk, akik nem test szerint járunk, hanem Lélek szerint.

ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα

5 Mert akik test szerint élnek, a test dolgaira törekszenek, akik pedig Lélek szerint, a Lélek dolgaira.

οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος

6 A test törekvése halál, a Lélek törekvése pedig élet és békesség,

τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη

7 minthogy a test törekvése ellenségeskedés Istennel, mert Isten törvényének nem engedelmeskedik, és nem is tud engedelmeskedni.

διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται .

8 Akik pedig test szerint élnek, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.

οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται.

9 Ti azonban nem test szerint élték, hanem Lélek szerint, ha Isten Lelke lakik bennetek. De akiben nincs Krisztus Lelke, az nem az övé.

Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἁλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ.

10 Ha pedig Krisztus bennetek van, bár a test halott a bűn miatt, a Lélek élet az igazság miatt.

εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, ¹ τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην.

11 Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, akkor az, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.

εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἑκ νεκρῶν ¹ Χριστὸν ¹ Ἰησοῦν ζωοποιήσει ¹ [καὶ] ¹ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν.

12 Ezért, testvéreim, adósok vagyunk, de nem a testnek, hogy test szerint éljünk. 13 Mert ha test szerint élték, meg kell halnotok, de ha a Lélek által megölitek a test cselekedeteit, élni fogtok.

14 Akiket pedig Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai.

ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ θεοῦ εἰσίν. ¹

15 Mert nem a szolgaság lelkét kaptátok, hogy ismét féljete, hanem a fiúság Lelkét kaptátok, aki által kiáltjuk: „Abbá, Atyám!”

οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ¹ ἁλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ¹ ἐν ᾧ κρᾶζομεν ¹ Ἀββὰ ¹ ὁ πατήρ.

16 Maga a Lélek tesz bizonyosságot a mi lelkünkkel együtt arról, hogy Isten gyermekei vagyunk.

αὐτὸ τὸ πνεῦμα συνμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ.

17 Ha pedig gyermekek, akkor örökösök is: örökösei Istennek és örököstársai Krisztusnak, ha vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőüljünk.

εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν θεοῦ, ἑσὺν κληρονόμοι· δὲ Χριστοῦ, εἶπερ ἑσὺν πάσχομεν ἵνα καὶ σὺνδοξασθῶμεν.

18 Mert azt tartom, hogy a jelen szenvedései nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, amely láthatóvá lesz rajtunk.

19 Mert a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését.

ἡ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται.

ἀποκαταδοκία, -ς - vélemény, előérzet, feszült várakozás

ἀπεκδέχομαι - várni

AZ APOKALIPSZIST SÓVÁROGVA VÁRNI!

20 A teremtett világ ugyanis a hiábavalóságnak vettetett alá, nem önként, hanem annak akaratából, aki alávetette, mégpedig azzal a reménységgel, 21 hogy a teremtett világ maga is meg fog szabadulni a romlandóság szolgaságából Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára.

22 Hiszen tudjuk, hogy az egész teremtett világ együtt sóhajtozik és együtt vajúdik mind ez ideig.

οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις ἑσὺν στενάζει καὶ σὺνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν

23 Még azok is, akik a Lélek zsengejét kapták: mi magunk is sóhajtozunk magunkban, várva a fiúságra, testünk megváltására. Mert üdvösségünk reménységre szól.

MIÉRT A TEST MEGVÁLTÁSA?

οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες ¹ [ἡμεῖς] ¹ καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, ¹ υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι ¹ τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν.

ἀπαρχή, -ῆς – zsenge

στενάζομεν, ¹ - sóhajtozunk, στενάζω - 1. sóhajt, nyög; 2. megsirat, meggyászol

υἰοθεσίαν - örökbefogadott fiúságot, υἰοθεσία, -ς - 1. örökbefogadott állapot; fiúság; 2.

Izrael viszonya Istenhez; 3. a keresztyének viszonya Istenhez a Szentlélek által

ἀπεκδεχόμενοι ¹ - várva; ἀπεκδέχομαι - vár vkit

24 Mert üdvösségünk reménységre szól. Viszont az a reménység, amelyet már látunk, nem is reménység, hiszen amit lát valaki, azt miért kellene remélnie?

τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ¹ ὁ γὰρ βλέπει τίς ἐλπίζει;

25 Ha pedig azt reméljük, amit nem látunk, akkor állhatatossággal várjuk. 26 Ugyanígy segít a Lélek is a mi erőtlenségünkön. Mert amiért imádkoznunk kell, nem tudjuk úgy kérni, ahogyan kell, de maga a Lélek esedezik értünk kimondhatatlan fohászkodásokkal.

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ἁλλὰ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις

συναντιλαμβάνομαι - segítségére van valakinek, segít neki

ὑπερεντυγχάνω - közbenjár valakiért

στεναγμός, -οῦ - sóhajlás, nyögés

27 Aki pedig a szíveket vizsgálja, tudja, mi a Lélek szándéka, mert Isten szerint jár közben a szentekért.

28 Azt pedig tudjuk, hogy akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál, azoknak, akiket örök elhatározása szerint elhívott. **(Róm 8,28)**

οἶδαμεν ¹ δὲ ὅτι τοῖς ἁγαπῶσι τὸν θεὸν ὅ πάντα ὁ συνεργεῖ ὁ [ὁ θεὸς] εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν.

PREDESTINÁCIÓ!

CSIA: Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden összedolgozik a javukra, miután az Isten előzetes terve szerint (való kifejlődésre) elhívottak.

29 Mert akiket eleve **1. kiválasztott**, azokat **2.eleve el is rendelte**, hogy hasonlókká legyenek Fia képéhez, hogy ő sok testvér között legyen elsőszülött.

ὅτι οὗς προέγνω, καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς·

30 Akikről pedig ezt eleve elrendelte, azokat **3.el is hívta**, és akiket elhívott, azokat **4. meg is igazította**, akiket pedig megigazított, azokat **5.meg is dicsőítette**

οὗς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὗς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὗς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν.

1.kiválaszt προέγνω

2.eleve elrendel προώρισεν

3.elhív ἐκάλεσεν

4.megigazít ἐδικαίωσεν

5.megdicsőít ἐδόξασεν

31 Mit mondjunk tehát ezekre? Ha Isten velünk, ki lehet ellenünk? 32 Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?

ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ¹ ἁλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται;

ἐφείσατο, ¹ - kímélte, φείδομαι - 1) kímél, kegyelmez; 2)

Gen 22,12

nem tagadtad meg tőlem a fiadat, a te egyetlenedet. ÁBRAHÁM / ATYA, IZSÁK / JÉZUS TIPOLOGIA SZÓ SZERINTI EGYEZÉS A LXX-VAL (CSAK A SZÓREND MÁS)

οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ

ÁBRAHÁM – ATYA
IZSÁK – FIÚ

Gen 22, 12 LXX	Róm 8,32
nem tagadtad meg tőlem a fiadat, a te egyetlenedet.	Aki tulajdon Fiát nem kímélte
οὐκ ἐφείσω τοῦ υἱοῦ σου τοῦ ἀγαπητοῦ δι' ἐμέ	ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο

33 Ki vádolná Isten választottait? Hiszen Isten az, aki megigazít. 34 Ki ítélné kárhozatra? Hiszen Krisztus Jézus az, aki meghalt, sőt feltámadt, aki Isten jobbján van, és esedezik is értünk. 35 Ki választana el minket Krisztus szeretetétől? Nyomorúság, vagy szorongattatás, vagy üldözés, vagy éhezés, vagy mezítelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver? 36 Amint meg van írva: „Teérted gyilkolnak minket nap mint nap, annyira becsülnek, mint vágójuhokat.” 37 De mindezekben diadalmaskodunk az által, aki szeret minket.

38 Mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak,

πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστώτα οὔτε μέλλοντα οὔτε δυνάμεις

39 sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el minket Isten szeretetétől, amely megjelent Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.

οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἑτέρα **δυνήσεται**
ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

πέπεισμαι - meg vagyok győződve, **παίθω** - 1. rávesz, rábeszél, meggyőz

χωρίσαι – elszakítani, **χωρίζω** - 1. eltávozik; 2. elkülönít

Róm 9

1 Igazat mondok Krisztusban, nem hazudok, lelkiismeretem tanúskodik mellettem a Szentlélek által,

Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, ᾠς συναρτυρούσης
μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ, 2 hogy nagy az én szomorúságom, és szüntelen fájdalom gyötri a szívemet. 3 Mert azt kívánom, hogy inkább én magam legyek átok alatt, Krisztustól elszakítva, az én testvéreim, az én test szerinti rokonaim helyett, **A HELYETTES ÁLDOZAT, MINT KÍVÁNSÁG** 4 akik izráeliták, akiké a fiúság és a dicsőség, a szövetségek és a törvényadás, az istentisztelet és az ígéretek, 5 akiké az ősatyák, és akik közül származik a Krisztus test szerint, aki Isten mindenek felett: áldott legyen mindörökké. Ámen.

6 Nem mintha Isten ígéje erejét vesztette volna. **Mert nem tartoznak mind Izráelhez, akik Izráeltől származnak, 7 és nem mindnyájan Ábrahám gyermekei, akik az ő utódai, hanem amint meg van írva: „Aki Izsáktól származik, azt fogják utódodnak nevezni.”** 8 Azaz nem a testi származás szerinti gyermekek Isten gyermekei, hanem az ígélet gyermekei számítanak az ő utódainak. **EZ NEM SZUPERSZESSIONIZMUS?** 9 Mert így szól az ígélet: „Abban az időben eljövök, és fia lesz Sárának.” 10 Sőt, Rebeka esetében még inkább, aki egy férfitől fogant fiakat, Izsáktól, a mi atyánktól. 11 Amikor ugyanis még meg sem születtek gyermekei, és nem tettek semmi jót vagy rosszat, **de hogy Istennek az ő kiválasztáson alapuló elhatározása érvényesüljön,** 12 nem a cselekedetek alapján, hanem az elhívó akarata szerint, már akkor megmondott Rebekának, hogy „a nagyobbik fog szolgálni a kisebbiknek”, 13 amint meg van írva: „Jákóbot szerettem, Ézsaut pedig gyűlöltem.”

Rendkívül gazdag idézetekben. Intertext szempontjából megnézni! KÜLÖNÖSEN HAYS ECHO-KÖNYVÉT!

14 Mit mondjunk tehát? Igazságtalan az Isten? Szó sincs róla

15 Hiszen így szól Mózeshez: „Könyörülök, akin könyörülök, és irgalmazok, akinek irgalmazok.”

τῷ Μωυσεῖ ¹ γὰρ λέγει ¹ Ἐλεήσω ¹ ὃν ἂν ἐλεῶ, ¹ καὶ
οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω

intertext:

2Móz 33.19 SZÓ SZERINT

καὶ ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτιρήσω ὃν ἂν οἰκτίρω.

16 „Ezért tehát nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.”

ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ¹ ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος θεοῦ.

17 Mert így szól az Írás a fáraóhoz: „Éppen azért emeltelek trónra, hogy megmutassam rajtad hatalmammat, és hogy hirdessék nevemet az egész földön.” 18 Ezért tehát akin akar, megkönyörül, akit pedig akar, megkeményít. 19 Azt mondod erre nekem: „Akkor miért hibáztat mégis? Hiszen ki állhat ellene akaratának?” 20 Ugyan ki vagy te, ember, hogy perbe szállsz az Istennel? Mondhatja-e alkotójának az alkotás: „Miért formáltál engem ilyenre?” 21 Nincs-e hatalma a fazekasnak az agyagon, hogy ugyanabból az agyagból az egyik edényt nemes célra, a másikat pedig közönségesre formálja? 22 Isten pedig nem haragját akarta-e megmutatni és hatalmát megláttatni, és nem ezért hordozta-e türelemmel a harag eszközeit, amelyek pusztulásra készültek? 23 Vajon nem azért is, hogy megismertesse dicsőségének gazdagságát az irgalom eszközein, amelyeket dicsőségre készített, 24 amilyenekké minket is elhívott, nemcsak a zsidók, hanem a többi nép közül is? 25 Amint Hóseásnál is mondja: „Azt a népet, amely nem az én népem, az én népemnek hívom, és azt, amelyet nem szeretek, szeretett népemnek, 26 és úgy lesz, hogy azon a helyen, ahol megmondtam nekik: ti nem az én népem vagytok, ott neveztetnek majd az élő Isten fiainak.” 27 Ézsaiás pedig ezt hirdeti Izráelről: „Ha Izráel fiainak száma annyi volna, mint a tenger fövenye, akkor is csak a maradék üdvözl, 28 mert az Úr teljes mértékben és gyorsan váltja valóra szavát a földön.” 29 És amint előre megmondta Ézsaiás: „Ha a Seregek Ura nem hagyott volna utódot nekünk, olyanná lettünk volna, mint Sodoma, és hasonlóvá lettünk volna Gomorához”

30 Mit mondjunk tehát? Azt, hogy a népek, amelyek nem törekedtek az igazságra, igazságot nyertek, mégpedig azt az igazságot, amely hitből van; 31 Izráel viszont, amely kereste az igazság törvényét, nem érte el a törvényt. 32 Miért? Azért, mert nem hitből, hanem mintegy cselekedetekből törekedtek rá: beleütköztek a megütközés kövébe, 33 amint meg van írva: „Íme, elhelyezem Sionban a megütközés követ, a megbotránkozás szikláját, és aki hisz abban, az nem fog megszégyenülni.”

Róm 10

1 Testvéreim, én szívemből kívánom, és könyörgök értük Istenhez, hogy üdvözljenek. 2 Mert tanúskodom mellettük, hogy Isten iránti buzgóság van bennük, de nem a helyes ismeret szerint. 3 Mert azzal, hogy Isten igazságát nem értették meg, hanem a maguk igazságát igyekeztek érvényesíteni, nem engedelmeskedtek Isten igazságának.

ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην, ¹ καὶ τὴν ἰδίαν * ζητοῦντες ¹ στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν·

4 Mert a törvény végcélja Krisztus, minden hívő megigazulására.

τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

5 Mózes ugyanis azt írja a törvényből való igazságról, hogy „aki megcselekszi azokat, él általuk”. 6 A hitből való igazság pedig így szól: „Ne mondd szívedben: Ki megy fel a mennybe?” Azért tudniillik, hogy Krisztust lehozza. 7 Vagy: „Ki megy le az alvilágba?” Azért tudniillik, hogy Krisztust a halálból felhozza. 8 Hanem mit mond? „Közel van hozzád az ige, a te szádban és a te szívedben”, mégpedig a hit igéje, amelyet mi hirdetünk.

9 Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz.

ὅτι ἐὰν ὁμολογήσης τὸ ῥῆμα ¹ ἐν ¹ τῷ ¹ στόματί ¹ σου ¹ ὅτι ¹ Κύριος ¹ Ἰησοῦς, ¹ καὶ πιστεύσης ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ.

10 Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk.

καρδία γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.

11 Az Írás így szól: „Aki hisz őbenne, nem szégyenül meg.”

λέγει γὰρ ἡ γραφή ¹ Πᾶς ¹ ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

καταισχυνθήσεται. - fog megszégyenítettetni; καταισχύνω - megszégyenít

12 Nincs különbség zsidók és görögök között, mert mindenkinek ugyanaz az Ura, és ő bőkezű mindazokhoz, akik segítségül hívják őt,

13 mert „aki segítségül hívja az Úr nevét, üdvözülni”.

Πᾶς ¹ γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.

14 De hogyan hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? Hogyan is higgyenek abban, akiről nem hallottak? Hogyan hallják meg igehirdető nélkül? 15 És hogyan hirdessék, ha nem küldettek el? Amint meg van írva: „Milyen kedves azoknak a jövetele, akik az evangéliumot hirdetik!” 16 Csakhogy nem mindenki engedelmeskedett az evangéliumnak, hiszen Ézsaiás is ezt mondja: „Uram, ki hitt annak, amit tőlünk hallott?”

17 A hit tehát hallásból van, a hallás pedig Krisztus beszéde által.

ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Χριστοῦ.

18 Kérdem: talán nem hallották? Sőt nagyon is! „Az egész földre elhatott az ő hangjuk, és a földkerekség széléig az ő beszédük.”

19 De tovább kérdem: Izráel talán nem értette meg? Először Mózes mondja: „Egy olyan néppel teszek féltékennyé, amely nem az én népem, értetlen néppel haragítlak meg titeket.” 20 Ézsaiás pedig nyíltan ki is mondja: „Megtaláltak azok, akik nem kerestek, megjelentem azoknak, akik nem kérdezősködtek utánam.” 21 Izráelről viszont így szól: „Egész nap kitártam karjaimat az engedetlen és ellenszegülő nép felé.” **(Végig intertextusuk ! Id. Hays Romans)**

A HIT HALLÁSBÓL, NEM ÍRÁSBÓL VAN, KRISZTUS BESZÉDE ÁLTAL, ISTEN A ZSIDÓ NÉPET FÉLTÉKENNYÉ TESZI A POGÁNYOK RÉVÉN

SZEM / ÉRTELEM: BÓDULTSÁG / VAKSÁG

Izrael és a pogányok az üdv történetben

1 Azt kérdelem tehát: Elvetette Isten az ő népét? Szó sincs róla!

Λέγω οὖν, μὴ ἀπόσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο

ἀπόσατο – eltaszította ἀπωθέω - 1) eltaszít, ellök 2) elvet, elutasít

Hiszen én is izráélita vagyok, Ábrahám utódai közül, Benjámin törzséből. 2 Isten nem vetette el az ő népét, amelyet eleve kiválasztott. Vagy nem tudjátok, mit mond az Írás Illésről, amikor Isten előtt vádat emel Izráel ellen: 3 „Uram, prófétáidat megölték, oltáraidat lerombolták, én maradtam meg egyedül, de nekem is az életemre törnek.” 4 Viszont mit mond neki az isteni kijelentés? „Meghagytam magamnak hétezer férfit, akik nem hajtottak térdet a Baalnak.”

5 Így tehát most is van **maradék** a kegyelmi kiválasztás szerint;

οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ ᾧ κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν·

6 ha pedig kegyelemből van, akkor nem cselekedetekből, különben a kegyelem nem volna kegyelem. 7 Mi tehát a helyzet? Amire Izráel törekedett, azt nem érte el. **A választottak** azonban elérték, a többiek pedig megkeményítették, 8 amint meg van írva:

„Adott nekik az Isten bódult lelket, olyan szemet, amellyel nem láthatnak, és olyan fület, amellyel nem hallhatnak mindmáig.”

Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

κατανύξεως, - kábultságé κατάνυξις, -εως - kábultság (VÖ.Ésa 6,9.10)

9 Dávid is ezt mondja: „Asztaluk legyen számukra csapdává és hálóná, megbotlássá és megtorlássá!

10 Homályosodjék el szemük, hogy ne lássanak, és hátukat görnyeszd meg örökre!”

σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν

11 Kérdelem tehát: **Azért botlottak meg, hogy elbukjanak?** Szó sincs róla! Viszont az ő bukásuk által jutott el az üdvösség a népekhez, hogy Isten féltékennyé tegye Izráelt.

Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν, ¹ εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς.

ἐπταισαν – megbotlottak; ἡπταίω - 1) megbotlik vagy elesik; 2) megbotlik; 2a) hibázik, téved, vétkezik; 2b) nyomorba esik, nyomorult lett

παραζηλώσαι - féltékenységre ingerelni,

παραζηλώω - 1) provokálni; 1a) féltékenységre vagy versengésre ingerelni;

12 Ha pedig az ő bukásuk a világ gazdagságává lett, veszteségük pedig a népek gazdagságává, akkor mennyivel inkább az lesz, ha teljes számban megtérnek.

εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσω μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν.

παράπτωμα, -'τος - vétek, bűn, félrelépés, elesés

ἥττημα, -'τος - gyarlóság, lemaradás, veszteség

13 Ezt pedig nektek mondom, a népeknek: amennyiben tehát én a népek apostola vagyok, az válik szolgálatom dicsőségére, 14 ha valamiképpen féltékennyé tehetem véreimet, és így megmenthetek közülük némelyeket.

15 Hiszen, ha elvettetésük a világ megbékélését szolgálta, mi mást jelentene befogadtatásuk, mint életet a halálból?

εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ¹ ἢ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν;

16 Ha pedig a **zsenge** szent, a tészta is az, és ha a gyökér szent, az **ágak** is azok.

εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι.

HOGY JÖN ÖSSZE A ZSENGE ÉS A TÉSZTA?

STL: Ha szent a búza zsengeje, a tészta is az; és ha szent a gyökér, az ágak is azok

RL: HA PEDIG A LISZTLÁNG SZENT, MINT, ZSENGE, AKKOR A TÉSZTA IS AZ
BG: HA A TÉSZTA ZSENGÉJE ISTENNEK SZENTELT, AKKOR A TÉSZTA TÖBBI RÉSZÉ IS AZ

KNV: HA A TERMÉS ZSENGÉJE SZENT, A BELŐLE KÉSZÜLT TÉSZTA IS AZ

SZIT 8 (a legjobb!): HA SZENT A BÚZA ZSENGÉJE, SZENT LESZ A KENYÉR

KG: HOGY HA AZ SENGE SZENT, AN-NAC AZ EGÉSZ ÁLLATTYAIS SZENT,

SI: MERT HA A ZSENGE MEG VAN SZENTELVE, AKKOR A TÖBBI IS

ÚF: HA PEDIG A **KENYÉR ELSŐ ZSENGÉJE** SZENT, A TÉSZTA (RÚF KIVETTE A KENYÉR-T!!)

RÚF: HA PEDIG A **ZSENGE SZENT, A TÉSZTA IS AZ**, ÉS HA A GYÖKÉR SZENT, AZ ÁGAK IS AZOK. MIÉRT VETTE KI AZ ÚF-BÓL A „KENYÉR”-T? MERT A KENYÉRNEK NINCS ZSENGÉJE? DE AKKOR MI A TÉSZTA ZSENGÉJE? SZIT A LEGJOBB!!

A protestánsok ügyetlenkednek...

17 Ha azonban az ágak közül egyesek kitörtetek, te pedig vad olajfa létedre beoltattál közéjük, és az olajfa gyökerének éltető nedvéből részesültél,

Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἄγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ ᾿συνκοινωνὸς τῆς ρίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου,

ἐξεκλάσθησαν, - letörtetek, ἐκκλάω - kitör, letör

ἄγριέλαιος, -ου – vadolajfa

ἐνεκεντρίσθης – beoltattál, ἐγκεντρίζω - beolt, olt (növényt); ösztönöz

πιότης, -τος - dús nedv

18 ne dicsekedj az ágakkal szemben. Ha mégis dicsekszel: **nem te hordozod a gyökeret, hanem a gyökér téged.** 19 Azt mondod erre: „Azért törtetek ki ágak, hogy én beoltassam.” 20 Úgy van: azok hitetlenség miatt törtetek ki, te pedig a hit által állsz. Ne légy elbizakodott, hanem félj! 21 Mert ha Isten a természet szerinti ágakat nem kímélte, téged sem fog kímélni. 22 **Lásd meg tehát Isten jóságát és szigorúságát: az elbukottakkal szigorú, veled pedig jóságos, ha megmaradsz jóságában, mert különben te is kivágatsz.** 23 De az elbukottak is, **ha nem maradnak meg a hitetlenségben (vö. T2JC),** beoltatnak majd, mert Istennek van hatalma arra, hogy ismét beoltsa őket.

24 Hiszen ha te a természeted szerinti **vadolajfáról** levágattál, és természeted ellenére beoltattál a **szelíd olajfába**, akkor mennyivel inkább be fognak oltatni a **saját olajfájukba** azok, akik természetük szerint odatartoznak!

εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ᾿νεκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ.

ZSIDÓSÁG- KERESZTÉNYEK KAPCSOLATA: MISZTÉRIUM, TITOK!

25Nem szeretném, testvéreim, ha önmagatokat bölcseknek tartva nem vennétek tudomásul azt **a titkot**, hogy a **megkeményedés** Izráelnek **csak egy részét érte**, amíg a népek **teljes számban** be nem jutnak,

Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἄγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ᾗτε ᾿ ἐν ᾿ εαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρως ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ,

πώρως megkeményedés

A MISZTÉRIUM ELŐFORDULÁSAI az újszövetségben (Balázs Károly)

MT 13,11 mennyek országának titkait,

MK 4,11 I. országának titkait tudjátok.

LK 8,10 I. országának titkait értsétek;

RÓM 11,25 hogy ne tudjátok ... ezt a titkot,

/16,25/ ama titoknak kijelentése folytán,

IKOR 2,1 hirdessem ... az I. bizonyágtételét.

7 I.-nek titkon való bölcsességét szóljuk,

4,1 Kr. szolgálát és I. titkainak sáfárait,

13,2 minden titkot és minden tudományt
14,2 lélekben beszél titkos dolgokat
15,51 titkot mondok néktek.

EF 1,9 Megismertetvén ... akaratának titkát
3,3 ismertette meg velem a titkot.
4 értelmem a Kr. titka felől,
9 ama titok felől, amely elrejtetett
5,32 Felette nagy titok ez, de én a Kr-ról
6,19 ösmertessem meg az evangéliom titkát.

KOL 1,26 Tudniillik ama titkot, amely el vala rejtve
27 eme titok dicsőségének gazdagsága
2,2 Kr. ama titkának megismerésére.
4,3 hogy szólhassuk a Kr. titkát,

2THES 2,7 a törvényszegés titkos bűne:

1TIM 3,9 Kiknél megvan a hit titka
16 nagy a kegyességnek eme titka:

JEL 1,20 A hét csillag titkát,
10,7 az I.-nek titka
17,5 egy név vala írva: Titok;
7 asszonyak titkát és a fenevadét

26 és így üdvözülni fog az egész Izráel, amint meg van írva:

καθὼς γέγραπται καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται

„Eljön Sionból a Megváltó, eltávolítja a hitetlenséget Jákób házából

Ἦξει ¹ ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.

ῥυόμενος, - megszabadító; **ῥύομαι** – megszabadít
ἀσεβεία, - 'ς - istentelenség, hitetlenség

INTERTEXT:

KG Ézs 59,20

És eljő Sionnak a megváltó, és azoknak, a kik Jákóbban megtérnek hamisságokból, szól az Úr .

LXX καὶ ἔξει ἕνεκεν Σιων ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακωβ.

27 és én ezt a szövetséget adom nekik, amikor eltörlöm bűneiket.”

καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

28 Az evangélium miatt tehát Isten ellenségei tiértetek, de a kiválasztás miatt kedveltek az ősatyáért,

κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας

29 mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása.

ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ.

ἀμεταμέλητα - megbánhatatlanok

adi. n. pl. nom.

ἀμεταμέλητος, -ον - megbánás nélküli, nem bűnbánó, nem sajnált

Róm 11,29 megbánhatatlanok az I.-nek ajándékai

2Kor 7,10 megbánhatatlan megtérést szerez;

VIZS Mert az Isten az ő aiándokit, és az ő hiuatalát, loha meg nem változtattya.

KNV SZIT soka nem bánja meg

STL visszavonhatatlanok

CS megbonthatatlan

BG nem vonja vissza

KKG, SZIT, KI, CSL megbánthatatlanok

TYN cannot repent him

KJV of God without repentence,

30 Mert ahogyan ti egykor engedetlenek voltatok Istennel szemben, most pedig irgalmat nyertetek az ő engedetlenségük révén, ·

ὥσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτὲ ¹ ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ᾠπειθίᾳ,

31 úgy ők is engedetlenek most, hogy a nektek adott irgalom révén végül ők is irgalmat nyerjenek.

A ROGÁNYOK UGYANÚGY ENGEDETLENEK LESZNEK!!!

οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπεύθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ¹ ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ¹ ἐλεηθῶσιν·

32 Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.

συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ᾠπειθίαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ

συνέκλεισεν - együvé zárt; συγκλείω - egybezár,

ἀπειθεία, -ς - engedetlenség

(Róm 11,33)

Ó, Isten gazdagságának, bölcsességének és ismeretének mélysége! Mily megfoghatatlanok az ő ítéletei, és mily kikutathatatlanok az ő útjai! 34Mert „ki értette meg az Úr szándékát, vagy ki lett az ő tanácsadója? 35Vagy ki előlegezett neki, hogy vissza kellene

fizetnie?” 36Bizony, őtőle, őáltala és őreá nézve van minden: övé a dicsőség mindörökké. Ámen.

Ὡς ¹ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ· ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

ἀνεξεραύνητα – kikutathatatlanok, ἀνεξεραύνητος, -ον - kutathatatlan, nem kikereshető
ἀνεξιχνίαστοι – kifürkészhetetlenek, ἀνεξιχνίαστος, -ον - kitalálhatatlan, nem felfogható, nem megérthet.

SUMMA:

1. IZRAEL: ENGEDELMES, KIVÁLASZTOTT
2. IZRAEL: ENGEDETLEN, KIVÁGATOTT
3. POGÁNYSÁG: ENGEDELMES KIVÁLASZTOTT /BEOLTATOTT
4. POGÁNYSÁG: ENGEDETLEN – KIVÁGATOTT
5. IZRAEL ENGEDELMES: KIVÁLASZTOTT – VISSZAOLTATOTT

Róm 12

A NEKÜNK ADOTT KEGYELEM, A HIT MÉRTÉKE – TEST ÉS TAGJAI

1Kérlek azért titeket, testvéreim, az Isten irgalmasságára, hogy okos istentiszteletként szánjátok oda magatokat élő, szent, Istennek tetsző áldozatul,

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν ἡ τῷ θεῷ ¹ εὐάρεστον, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν.

RÚF MIÉRT HAGYJA KI A TESTET? A TÖBBI FORDÍTÁSBAN BENT VAN!! VIZS, KG SŐT AZ 1990- ÚRF IS „TESTETEKET” – MIÉRT KELLETT 2014-BEN „MAGATOKAT” FORDÍTANI??

2 és ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, ami neki tetsző és tökéletes.

καὶ μὴ ἑσυχνηματίζεσθε ἡ τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός, ¹ εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

εὐάρεστος, -ον - jótetszést kiváltó, kedves, tetszetős

3 A nekem adott kegyelem által mondom tehát közöttek mindenkinek: ne gondoljátok magatokat többnek, mint amennyinek gondolnotok kell, hanem arra igyekezzék mindenki, hogy józanul gondolkozzék az Istentől kapott hit mértéke szerint.

Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ¹ ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως.

4 Mert ahogyan egy testnek sok tagja van, de nem minden tagnak ugyanaz a feladata,

5 úgy sokan egy test vagyunk Krisztusban, egyenként pedig egymásnak tagjai.

οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ ¹ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη.

6 Mert a nekünk adott kegyelem szerint különböző ajándékaink vannak, eszerint szolgálunk is: aki a

ἔχοντες ¹ δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα,

prófétálás ajándékát kapta, az a hit szabálya szerint prófétáljon; **ANALOGIA FIDEI**

εἴτε προφητείαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως,

7 aki a szolgálat ajándékát kapta, az végezze szolgálatát; a tanító a tanítást,

εἴτε διακονίαν ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ

8 a vigasztaló a vigasztalást,

εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει,

az adakozó szerénységgel,

¹ὁ μεταδιδούς ἐν ἀπλότητι

az előljáró igyekezettel,

ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ

a könyörülő pedig jókedvvel. **(HILARION)**

ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι.

9 A szeretet ne legyen képmutató. Iszonyodjatok a gonosztól, ragaszkodjatok a jóhoz,

ἡ ¹ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ.

10a testvérszeretetben legyetek egymás iránt gyengédek, a tiszteletadásban egymást megelőzők,

11a szolgálatkészségben fáradhatatlanok, a Lélekben buzgók: az Úrnak szolgáljatok.

τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ κυρίῳ δουλεύοντες,

σπουδή, -ῆς – sietség, buzgóság

ὀκνηρός, -ή, -όν - tétova, lusta

12A reménységben örvendeztetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak.

τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες,
προσκαρτεροῦντες, - kitartóak; προσκαρτερέω hűséges,

13A szentekkel vállaljatok közösséget szükségükben, gyakoroljátok a vendégszeretetet.

ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες.

14Áldjátok azokat, akik üldöznek titeket; áldjátok és ne átkozzátok. 15Örüljetek az örülőkkel, sírjátok a sírókkal. 16Egymással egyetértésben legyetek, ne legyetek nagyratörők, hanem az alázatosakhoz tartsátok magatokat. Ne legyetek bölcsek önmagatok szerint.

17 Ne fizessetek senkinek rosszal a rosszért. A tisztességre legyen gondotok minden ember előtt. 18 Ha lehetséges, amennyire tőletek telik, éljetez minden emberrel békességben. 19 Ne álljatok bosszút önmagatokért, szeretteim, hanem adjatok helyet az ő haragjának, mert meg van írva: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek” – így szól az Úr. 20 Sőt „ha éhezik ellenséged, adj ennie, ha szomjazik, adj innia; mert ha ezt teszed, paraszat gyűjtesz a fejére”. 21 Ne győzzön le téged a rossz, hanem te győzd le a jóval a rosszat.

Róm 13

1 Minden lélek engedelmeskedjék a felettes hatalmaknak, mert nincs hatalom mástól, mint Istentől, ami hatalom pedig van, Istentől rendeltetett.

Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, ¹ οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὗσαι ὑπὸ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. ¹

2 Aki tehát nem engedelmeskedik a hatalomnak, az Isten rendelkezésével fordul szembe; akik pedig szembefordulnak vele, azok maguknak köszönhetik ítéletüket. **ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται.**

3 Mert nem a jó cselekedet miatt kell félni az előjáróktól, hanem a rossz miatt. Azt akarod, hogy ne kelljen félned a hatalomtól? Tedd a jót, és dicséretet kapsz tőle, **οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ ἀλλὰ τῷ κακῷ. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; ¹ τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς·**

4 mert Isten szolgálja ő neked a jó elősegítésére. Ha azonban a rosszat teszed, akkor félj, mert nem ok nélkül viseli a kardot, hiszen ő Isten szolgálja, aki az ő haragját hajtja végre azon, aki a rosszat teszi.

θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ¹ ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι

5 Ezért tehát engedelmeskedni kell nemcsak a harag miatt, hanem a lelkiismeret miatt is. **διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν,**

(VAGYIS NEM FÉLELEMBŐL, ISTEN HARAGJA MIATTI FÉLELEMBŐL, HANEM BELÚLRÓL, A LELKIISMERETTŐL INDÍTTATVA)

ὑποτάσσω - 1. (A.) alárendel, alávet; 2.

6 Hiszen adót is azért fizettek, mert ők Isten szolgálói, akik éppen ebben a szolgálatban fáradoznak.

διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε, ¹ λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσὶν ¹ εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες

7 Adjátok meg mindenkinek, amivel tartoztok: akinek az adóval, annak az adót, akinek a vámmal, annak a vámot, akinek a félelemmel, annak a félelmet, akinek pedig a tisztelettel, annak a tiszteletet.

ἀπόδοτε ᾠπασι τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν.

8.Senki se tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek,

mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt. ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκεν.

9 Mert ez a parancsolat: „ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne kívánd a másét”, és bármi más parancsolat ebben az igében foglalható össze: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!”

10 A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak. A szeretet tehát a törvény betöltése.

**ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται·
πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη**

11 Ezenfelül tudjátok, hogy az idő sürget: ideje már az álomból felébrednetek, mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívőkké lettünk.

Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν.

12 Az éjszaka múlik, a nappal pedig már közel van. Vessük el tehát a sötétség cselekedeteit, és öltünk fel a világosság fegyvereit. 13 Mint nappal illik, tisztességben éljünk: nem dorbézolásban és részegeskedésben, nem bujálkodásban és kicsapongásban, nem viszálykodásban és irigységben, 14 hanem öltözzünk magatokra az Úr Jézus Krisztust; a testet pedig ne kényeztessétek úgy, hogy bűnös kívánságok ébredjenek benne.

Róm 14

1 A hitben erőtlent pedig fogadjátok be, de ne azért, hogy nézeteit bírálgassátok. 2 Az egyik azt hiszi, hogy mindent ehet, az erőtlent pedig zöldségféléket eszik. 3 Aki eszik, ne vesse meg azt, aki nem eszik, aki pedig nem eszik, ne ítélje meg azt, aki eszik, hiszen Isten befogadta őt. 4 Ki vagy te, hogy más szolgája felett ítélkezel? Tulajdon urának áll vagy bukik. De meg fog állni, mert van hatalma az Úrnak arra, hogy megtartsa. 5 Van, aki az egyik napot különbnek tartja a másik napnál, a másik pedig egyformának tart minden napot: mindegyik legyen bizonyos a maga meggyőződésében. 6 Aki az egyik napot megkülönbözteti, az Úrért különbözteti meg. Aki eszik, az is az Úrért eszik, hiszen hálát ad Istennek. Aki pedig nem eszik, az Úrért nem eszik, és szintén hálát ad Istennek. **7 Mert közölünk senki sem él önmagának, és senki sem hal önmagának; 8 mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.** Tehát akár éljünk, akár haljunk, az Úréi vagyunk. 9 Mert Krisztus azért halt meg, és azért kelt életre, hogy mind a holtakon, mind az élőkön uralkodjék. 10 Akkor te miért ítéled el testvéreidet? Vagy te is, miért veted meg testvéreidet? Hiszen mindnyájan oda fogunk állni Isten ítélőszéke elé. 11 Mert meg van írva: „Élek én, így szól az Úr, bizony előttem fog meghajolni minden térd, és minden nyelv megvallja majd, hogy én vagyok az Isten.” 12 Így tehát mindegyikünk önmagáról fog számot adni Istennek.

Ne ítéljessük hát többé egymást, hanem azt ítéljétek meg inkább, miként **nem okoztok a testvéreteknak megütközést vagy botránkozást.** Ft 05 20?

Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον.
πρόσκομμα = megütközés

14 Tudom, és meg vagyok győződve az Úr Jézus által, hogy semmi sem tisztátalan önmagában, hanem csak ha valaki valamit tisztátalannak tart, annak tisztátalan az. 15 Ha pedig testvéred valamilyen étel miatt megszomorodik, máris letértél a szeretet útjáról: **ne tedd tönkre ételleddel azt, akiért Krisztus meghalt.** 16 Vigyázzatok, ne káromolják azt a jót, amelyben részesültetek.

17Hiszen az Isten országa nem evés és ivás, hanem igazság, békesség és öröm a Szentlélekben.

οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ·
(BRÓSZIS / POSZIS – SZÓJÁTÉK?)

18 mert aki így szolgál Krisztusnak, az kedves Isten előtt, és megbízható az emberek előtt.

19 Arra törekedjünk tehát, ami a békességet és az épülést szolgálja.

ἄρα ¹ οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους·

20 Étél miatt ne rombold le az Isten munkáját. Minden tiszta ugyan, de rossz annak az embernek, aki megütközéssel eszik. 21 Jobb tehát nem enni húst, nem inni bort és semmi olyat, amin testvéred megütközik. 22 Te azt a hitet, amely benned van, tartsd meg Isten előtt. Boldog, akinek nem kell elítélnie önmagát abban, amit helyesel. 23 Akinek viszont kétségei vannak, amikor eszik, máris megítéltetett, mivel nem hitből teszi.

Mert mindaz, ami nem hitből van, bűn.

πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.

Róm 15 sok Ósz-i idézet, főleg Zsolt.

1Mi erősek pedig tartozunk azzal, hogy az erőtlének gyengeségeit hordozzuk **(EF 6,2)**, és ne a magunk kedvére éljünk.

Ὅφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, ¹ καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.

2 Mindegyikünk a felebarátja kedvét keresse, mégpedig annak javára és épülésére. 3 Hiszen Krisztus sem a maga kedvére élt, hanem amint meg van írva: „A te gyalázóid gyalázásai hullottak énreám.”

4 Mert amit korábban megírtak, a mi tanításunkra írták meg, hogy az Írásokból türelmet és vigasztalást merítve reménykedjünk. (1Kor 10)

ὅσα γὰρ προεγράφη, ¹ °[πάντα] εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ¹ ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν.

5 A türelem és vigasztalás Istene pedig adja meg nektek, hogy egyetértés legyen közöttetek Jézus Krisztus akarata szerint,

ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δώη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν,

6 hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek a mi Urunk Jézus Krisztus Istenét és Atyját **ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.**

7 Ezért fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére. **Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ¹ προσελάβετο ἡμᾶς, εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ.**

8 Mert azt mondom, hogy Krisztus a zsidóság szolgájává lett Isten igazságáért, hogy megerősítse az atyáknak adott ígéreteket, 9 a népek pedig irgalmáért dicsőítsék Istent, amint meg van írva: „Ezért magasztalak téged a népek között, és nevednek dicséretet éneklek.” 10 Azután ezt is mondja: „Örüljete, népek, az ő népével együtt.” 11 Majd ismét: „Dicsérjétek az Urat mind, ti népek, dicsőítsék őt mind a nemzetek.” 12 Ézsaiás pedig így szól: „Hajtás sarjad Isai gyökeréből, és népek uralkodójává emelkedik: benne reménykednek a népek.”

ÁLDÁS: 13 A reménység Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővülkjétek a reménységben a Szentlélek ereje által.

ὁ ¹ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου.

14 Én pedig, testvéreim, magam is meg vagyok arról győződve, **hogy ti is telve vagytok jóssággal, telve minden ismerettel, és hogy egymást is tudjátok tanítani.** 15 Ezért kissé merészebben írtam nektek, mintegy emlékeztetve titeket, merthogy arra kaptam Istentől a kegyelmi ajándékot, 16 **hogy a népekért legyek Krisztus Jézusnak szolgája, aki az Isten evangéliumának papi szolgálatát végzem, hogy a népek áldozata a Szentlélek által megszentelt és kedves legyen.** 17 Krisztus Jézusban tehát van okom a dicsekvésre Isten előtt, 18 mert semmi olyanról nem mernék beszélni, amit ne Krisztus tett volna általam a népek megtéréséért szóval és tettel, 19 **jelek és csodák erejével, a Lélek erejével: így hirdethettem Jeruzsálemtől kezdve mindenfelé egészen Illíriáig Krisztus evangéliumát. már megint kicsit önközpontú, öndicsérő.** 20 Ezért úgy tartottam becsületesnek, hogy az evangéliumot ne

ott hirdessem, ahol Krisztust már ismerik, hogy ne idegen alpra építsek, 21 hanem amint meg van írva: „**Meglátják őt azok, akiknek még nem hirdették, és akik még nem hallották, azok megértik.**” 22 Ez is sokszor akadályozott abban, hogy elmenjek hozzátok. 23 Most pedig, mivel ezeken a vidékeken már nincs feladatom, és sok éve vágyódom arra, hogy eljussak hozzátok, 24 amikor Hispániába utazom, el is megyek hozzátok. Remélem ugyanis, hogy átutazóban megláthatlak titeket, és ti fogtok engem oda útnak indítani, ha már előbb egy kissé felüdültem nálatok. 25 Most pedig Jeruzsálembe megyek a szentek szolgálatára. 26 Makedónia és Akhája ugyanis jónak látták, hogy gyűjtést rendezzenek a jeruzsálemi szentek szegényeinek. 27 Jónak látták ezt, de tartoznak is ezzel nekik, mert ha a népek részesültek az ő lelki javaikban, akkor tartoznak is azzal, hogy anyagiakkal szolgáljanak nekik. 28 Ha tehát ezt elvégeztem, és az adományt átadtam, a **ti segítségetekkel elmegyek Hispániába.** 29 Azt pedig tudom, hogy amikor hozzátok megyek, Krisztus áldásának teljességével megyek majd. 30 **A mi Urunk Jézus Krisztusra és a Lélek szeretetére kérlek titeket, testvéreim, legyetek segítségemre Isten előtt értem mondott imádságaitokban,** 31 hogy megszabaduljak azoktól, akik hitetlenek Júdeában, és hogy jeruzsálemi szolgálatom kedves legyen a szenteknek, 32 hogy aztán majd Isten akaratából örömmel érkezzem hozzátok, és megpihenjek nálatok. 33 A békesség Istene legyen mindnyájatokkal. Ámen.

Róm 16

1 Ajánlom nektek nőtestvérünket, Fébét, aki a kenkhreai gyülekezet szolgáloja: 2 fogadjátok be őt az Úrban a szentekhez illően, és álljatok mellé minden olyan ügyben, amelyben szüksége van rátok, mert ő is sokaknak lett pártfogója, nekem magamnak is. 3 Köszönsétek Priskát és Akvilát, akik munkatársaim Krisztus Jézusban! 4 Ők értem saját életüket kockáztatták, és nekik nemcsak én vagyok hálás, hanem a népek valamennyi gyülekezete is. 5 Köszönsétek a házukban lévő gyülekezetet is! Köszönsétek az én szeretett Epainetoszomat, aki Ázsia tartományának zsengeje Krisztusban! 6 Köszönsétek Máriát, aki sokat fáradozott értetek! 7 Köszönsétek Andronikoszt és Júníát, rokonaimat és fogolytársaimat, akiket nagyra becsülnék az apostolok körében, akik nálam is előbb jutottak hitre Krisztusban! 8 Köszönsétek az Úrban szeretett Ampliátusomat! 9 Köszönsétek Urbánuszt, aki munkatársunk Krisztusban, és az én szeretett Sztakhiszomat! 10 Köszönsétek Apellészt, **Krisztus kipróbált emberét! δόκιμον ἐν Χριστῷ, δόκιμος, -ov - elfogadható, megpróbált, kipróbált, megfelelt, hiteles, elfogadott** 11 Köszönsétek Heródiónt, az én rokonomat! Köszönsétek a Narcisszusz háza népéből azokat, akik az Úrban hisznek! 12 Köszönsétek Trifainát és Trifószát, akik fáradoznak az Úrban! Köszönsétek a szeretett Persziszt, aki sokat fáradozott az Úrban! 13 Köszönsétek az Úrban kiválasztott Rúfuszt és anyját, aki nekem is anyám! 14 Köszönsétek Aszinkritoszt, Flegónt, Hermészt, Patrobászt, Hermászt és a velük lévő testvéreket! 15 Köszönsétek Filologoszt és Júliát, Néreuszt és nőtestvérét, valamint Olimpászt és a velük lévő szenteket mind! 16 Köszönsétek **egymást szent csókkal! Köszönt titeket Krisztus minden gyülekezete.** 17 **Kérlek titeket, testvéreim, tartsátok szemmel azokat, akik szakadásokat és botrányozásokat okoznak azzal a tanítással szemben, amit tanultatok. Térjete ki előlük!** 18 Mert az ilyenek nem a mi Urunknak, Krisztusnak szolgálnak, hanem a saját hasuknak, és szép szóval, ékesszólással megcsalják a jóhiszeműek szívét. 19 Hiszen a ti engedelmességetek híre eljutott mindenkihez, nektek tehát örülök. De szeretném, ha bölcssek lennétek a jóra, és képtelenek a rosszra. 20 **A békesség Istene pedig összezúzza a Sátánt lábatok alatt hamarosan. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!** 21 **Köszönt titeket munkatársam, Timóteus,** valamint rokonaim: Lúcius, Jászón és Szószipatrosz. 22 Köszöntelek titeket az Úrban én, Terciusz, aki leírtam ezt a levelet. 23 Köszönt titeket Gájusz,

aki vendéglátóm nekem és az egész gyülekezetnek. Köszönt titeket Erasztosz, a város számvevője és Kvártusz testvérünk. 24 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal!

RÓM 16, 25-27 GYÖNYÖRŰ DOXOLÓGIA

25 Akinek pedig van hatalma arra, hogy megerősítsen titeket az én evangéliumom és a Jézus Krisztusról szóló üzenet szerint – ama titok kinyilatkoztatása folytán, amely örök időken át kimondatlan maradt,

Τῷ ¹ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου ¹

26 de most nyilvánvalóvá lett, és az örök Isten rendelkezése szerint a próféták írásai által tudtul adatott minden népnek, hogy eljussanak a hit engedelmességére –,

φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος,

27 az egyedül bölcs Istennek legyen dicsőség Jézus Krisztus által örökkön-örökké. Ámen.
μόνῳ σοφῷ θεῷ ¹ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ¹ [ᾧ] ¹ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ¹ ἀμήν.

Továbbá:

PÁL APOSTOL TITKA

A MISZTÉRIUM ELŐFORDULÁSA PÁLNÁL

Mt 13,11 mennyek országának titkait,
Mk 4,11 I. országának titkait tudjátok.
Lk 8,10 I. országának titkait értsétek;

ZSIDÓSÁG-KERESZTÉNYEK KAPCSOLATA: MISZTÉRIUM, TITOK! vö. Róm 11,25-32

25Nem szeretném, testvéreim, ha önmagatokat bölcseknek tartva nem vennétek tudomásul azt a titkot, hogy a megkeményedés Izráelnek csak egy részét érte, amíg a népek teljes számban be nem jutnak,

Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ᾔτε ἑν' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρως ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ,

26 és így üdvözülni fog az egész Izráel, amint meg van írva:

καθὼς γέγραπται καὶ οὕτως παῶς Ἰσραὴλ σωθήσεται

„Eljön Sionból a Megváltó, eltávolítja a hitetlenséget Jákób házából

Ἦξει ¹ ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.

ῥυόμενος, - megszabadító; **ῥύομαι** – megszabadít

ἀσεβεία, - 'ς - istentelenség, hitetlenség

INTERTEXT:

KG Ézs 59,20

Ἐς ἐλθὼν Sionnak a megváltó, és azoknak, a kik Jákóbban megtérnek hamisságokból, szól az Úr .

LXX καὶ ἥξει ἕνεκεν Σιων ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακωβ.

27 és én ezt a szövetségemet adom nekik, amikor eltörlöm bűneiket.”

καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ’ ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

28 Az evangélium miatt tehát Isten ellenségei tiértetek, de a kiválasztás miatt kedveltek az ősatyáért,

κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι’ ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας

29 mert megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az ő elhívása.

ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλήσις τοῦ θεοῦ.

ἀμεταμέλητος, -on - megbánás nélküli, nem bűnbánó, nem sajnált

μεταμέλω - 1) (A) megbánást kelt; 2) (P) meggondolja magát, megbán vmit.

Mt 21,29 azután meggondolván magát,

32 azután sem tértetek meg,

27,3 látván Júdas ... megbánta dolgát,

2Kor 7,8 nem bánom,

8 noha bántam;

Zsid 7,21 nem bánja meg, te pap vagy örökké,

30 Mert ahogyan ti egykor engedetlenek voltatok Istennel szemben, most pedig irgalmat nyertetek az ő engedetlenségük révén, ·

ὥσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτὲ ¹ ἡπειθήσατε τῷ θεῷ, νῦν δὲ ἡλεήθητε τῇ τούτων ᾧ ἀπειθείᾳ,

31 úgy ők is engedetlenek most, hogy a nektek adott irgalom révén végül ők is irgalmat nyerjenek.

A POGÁNYOK UGYANÚGY ENGEDETLENEK LESZNEK!!!

οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἡπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ¹ ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ¹ ἐλεηθῶσιν·

32 Mert Isten mindenkit egybezárt az engedetlenségbe, hogy mindenkin megkönyörüljön.

συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ᾠπειθίαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ

συνέκλεισεν - együvé zárt; συγκλείω - egybezár,
ᾠπειθεια, -ς - engedetlenség

1Kor 1

SZAKADÁSOK ELLEN

1 Pál, Krisztus Jézusnak Isten akaratából elhívott apostola és Szószthenész testvér 2 az Isten gyülekezetének, amely Korinthusban van, a Krisztus Jézusban megszentelteknek, elhívott szenteknek; mindazokkal együtt, akik a mi Urunk Jézus Krisztus nevét, az ő és a mi Urunk nevét bárhol segítségül hívják: 3 **kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.** 4 Hálát adok értetek az én Istenemnek mindenkor azért a kegyelemért, amely nektek Krisztus Jézusban adatott. 5 Mert őbenne meggazdagodtatok mindenben: minden beszédben és minden ismeretben, 6 amint a Krisztusról való bizonyágtétel megerősödött bennetek. 7 Ezért nincs hiányotok semmiféle kegyelmi ajándékban, miközben a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenését várjátok, 8 aki meg is erősít titeket mindvégig, hogy **feddhetetlenek legyetek a mi Urunk Jézus Krisztus napján.** 9 Hűséges az Isten, aki elhívott titeket az ő Fiával, Jézus Krisztussal, a mi Urunkkal való közösségre.

10 A mi Urunk Jézus Krisztus nevére kérek titeket, testvéreim, **hogy mindnyájan egyféleképpen szóljatok, és ne legyenek közöttetek szakadások, hanem gondolkodásotokban és meggyőződéseitekben jussatok egyetértésre!**

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ¹ ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, ¹ καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ᾗτε δὲ **κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῷ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ.**

κατηρτισμένοι – összehangoltak; καταρτίζω - 1. rendez, rendbe hoz; összehangol, jó irányba terel;

EGYHÁZSZAKADÁSOK, REFORMÁCIÓ STB. 11 Mert azt a hírt kaptam rólatok, testvéreim, Khloé embereitől, hogy viszálykodások vannak közöttetek. 12 Úgy értem ezt, hogy mindenki így beszél köztetek: Én Pálé vagyok, én Apollósé, én Kéfasé, én pedig Krisztusé.

13 **Hát részekre szakítható-e Krisztus?**

μεμέρισται ¹ - részekre oszlott, **μερίζω** - 1. (A.) oszt; 2. (P.) megoszlik, szétszakad, meghasonlik

Talán Pál feszítettett meg értetek, vagy Pál nevére keresztelkedtetek meg? 14 Hálát adok Istennek, hogy senkit sem kereszteltem meg közületek, csak Kriszpuszt és Gájuszt, 15 **nehogy azt mondhasa valaki, hogy az én nevemre keresztelkedtetek meg.** 16 Igaz, megkereszteltem még Sztefanász háza népét is, rajtuk kívül azonban nem tudom, hogy mást is megkereszteltem volna. 17 Mert nem azért küldött engem Krisztus, hogy kereszteljek, hanem hogy az evangéliumot hirdessem, de nem bölcselkedő beszéddel, hogy Krisztus keresztje el ne vesztse erejét.

18 Mert a keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözlünk, Istennek ereje.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν.

19 Mert meg van írva: „Véget vetek a bölcsék bölcsességének, és az értelmesek értelmét semmivé teszem.”

γέγραπται γάρ Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σὺνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.

Ézs 29, 14: vége lesz a bölcsék bölcsességének, az értelmesek értelme is kevésnek bizonyul.

ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν κρύψω

Itt majdnem szó szerinti idézet: az Ézs κρύψω helyett viszont Pál

ἀθετήσω-t ír. ἀθετέω v. ἀθετῶ - 1. megszeg (szerződést, esküt) 2. elutasít vkit

20 Hol a bölcs? Hol az írástudó? Hol e világ vitázója? Nem tette-e bolondsággá Isten a világ bölcsességét?

ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ ῥαυνητητῆς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου;

21 Mivel tehát a világ a saját bölcsessége útján nem ismerte meg Istent a maga bölcsességében, tetszett Istennek, hogy az igehirdetés bolonsága által üdvözítse a hívőket.

ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας.

Csia: Nem tette-e ostobasággá Isten a világ bölcsességét? 21 Miután a világ a bölcsélet által nem ismerte meg az Istent az isteni bölcsességben, Isten úgy látta jónak, hogy "ostoba" igehirdetéssel mentse meg a hívőket.

EFO: Mit akar az írástudó, vagy a divatos filozófus? Hiszen Isten már e korszak minden bölcsességéről bebizonyította, hogy bolonság!

22 És miközben a zsidók jelt kívánnak, a görögök pedig bölcsességet keresnek,

ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν

23 mi pedig a megfeszített Krisztust hirdetjük, aki a zsidóknak ugyan megütközés, a pogányoknak pedig bolonság,

ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον ἔθνεσιν δὲ μωρίαν,

24 de maguknak az elhívottaknak, zsidóknak és görögöknek egyaránt az Isten ereje és az Isten bölcsessége.

αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν.

25 Mert az Isten „bolondsága” bölcsőbb az emberek bölcsességénél, és az Isten „erőtlensége” erősebb az emberek erejénél.

ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

ἰσχυρότερος, -α, -ον - erősebb;

26 Mert nézzétek csak a ti elhívásokatokat, testvéreim; nem sokan vannak köztetek, akik emberi megítélés szerint bölcssek, hatalmasok vagy előkelők.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς.

εὐγενεῖς: - nemesek, εὐγενής, -ές - 1) nemes

27 Sőt azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében bolondok, hogy megszégyenítse a bölcseseket, és azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében erőtlének, hogy megszégyenítse az erőseket,

ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά,

καταισχύνῃ - megszégyenítse, καταισχύνω – megszégyenít

ἀσθενῆ - erőtlenekeket; ἀσθενής, -ές - gyenge,

ἰσχυρά, - erőseket, ἰσχυρός, -ά, -όν - erős,

28 és azokat választotta ki Isten, akik a világ szemében nem előkelők, sőt lenézettek, és a semmiket, hogy semmikké tegye a valamiket,

καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, ὅ[καὶ] τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ,

ἀγενῆ - alacsonyrendűeket, ἀγενής, -ές - 1) nem nemes, nemtelen;

29 hogy egyetlen ember se dicsekedjék az Isten színe előtt.

ὅπως μὴ καυχῆσθαι πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

καυχῆσθαι – dicsekedjék καυχάομαι v. καυχῶμαι - dicsekszik

30 **Ἀὐτὸς ὁ μὲν** az, hogy ti Krisztus Jézusban vagytok. Őt tette nekünk Isten bölcsességgé, igazsággá, megszentelődéssé és megváltássá,

ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ ¹ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία
ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ
ἀπολύτρωσις,

**1Kor 1,30 fordításbeli eltérések: (MUNKÁJA – CSAK A MAI PROT ILL.
RL IS) A LEGJOBB BG**

30 Az ő munkája az, hogy ti Krisztus Jézusban vagytok

ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ ¹ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

KG 90 De az Istentől vattoc ti az Ie-fus Chrifusban

KG 08 Tőle vagytok pedig ti a Krisztus Jézusban,

KI De ti tőle vagytok a Krisztus Jézusban,

URV De általa ti a Krisztus Jézusban vagytok,

CSL Belőle vagytok pedig ti Krisztus Jézusban

URF0 Az ő munkája az, hogy ti a Krisztus Jézusban vagytok

BG Istennek köszönjétek, hogy Jézus Krisztuséi vagytok

VS 0 Belőle vagytok pedig ti Krisztus Jézusban

KNV Általa vagytok ti Krisztus Jézusban,

SZIT Általa van nektek életetek Krisztus Jézusban,

STL 30 Ti általa vagytok Krisztus Jézusban,

BD 30 Általa vagytok ti Krisztus Jézusban,

T 0 And vnto him partayne ye in Christ Iesu

KJV 0 But of him are ye in Christ Jesus, who of God is man

31 hogy amint meg van írva: „Aki dicsekszik, az Úrral dicsekedjék.”

ἵνα καθὼς γέγραπται Ὁ καυχώμενος ἐν Κυρίῳ ¹ καυχάσθω.

1Kor 2

1 Ἐν is, amikor megérkeztem hozzátok, testvéreim, nem úgy érkeztem, mint aki ékesszólás
vagy bölcsesség fölényével hirdeti nektek az Isten **bizonyságtételét.**

Az összes protestáns kivéve RL bizonyságtétel / tanúságtétel

TyN KJV testimony, viszont a katolikusok:titkát

**Καγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν
λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ**

ὑπεροχὴν – fenségesség, ὑπεροχή, ~ς - felsőbbrendűség, felettes beosztás

καταγγέλλων – hirdetve, καταγγέλλω - prédikál, (evangéliumot) hirdet

2 Mert úgy határoztam, hogy nem tudok közzétenni másról, csak Jézus Krisztusról, róla is mint a megfeszítettéről.

οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον·

ἔκρινά - ítélttem, κρίνω – lítél/

3 És én erőtlenség, félelem és nagy rettegés között jelentem meg nálatok.

κἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς,

ἀσθενεία - erőtlenség

τρόμῳ - rettegés; τρόμος, -ου - reszketés, remegés

ἐγενόμην – voltam, γίνομαι v. γίγνομαι - lesz, válik vmivé, történik

4 Beszédem és igehirdetésem sem az emberi bölcsesség megejtő szavaival hangzott hozzátok, hanem a Lélek bizonyító erejével,

καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν ᾿πιθοῖς σοφίας λόγοις ¹ ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος ¹ καὶ δυνάμεως,

᾿πιθοῖς - meggyőzők; πειθό[ς] v. πιθός - rábeszélő, meggyőző;

ἀποδείξει – megmutatkozás; ἀπόδειξις, -εως - bizonyítás

5 hogy hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék.

ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾿ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

6 A tökéletesek között azonban mi is bölcsességet szólunk, de nem e világnak, sem e világ mulandó fejedelmeinek bölcsességét,

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων·

ἀρχόντων – fejedelmeké ἄρχων, -οντος - fő(nök), főember, elöljáró

καταργουμένων· - veszendőké; καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet, megsemmisít;

7 Hanem Isten titkos bölcsességét szóljuk, azt az elrejtett bölcsességet, amelyet Isten öröktől fogva elrendelt a mi dicsőségünkre.

ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, ¹ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· ¹

προώρισεν - előre elrendelt, προορίζω - előre elhatároz, eleve eldönt

PREDESTINÁCIÓ??

8 Ezt e világ fejedelmei közül senki sem ismerte fel, mert ha felismerték volna, a dicsőség Urát nem feszítették volna meg.

ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, ¹ οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν·

9 Hanem amint meg van írva: „Amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el Isten az őt szeretőknek.”

ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Ἄ ὀφθαλμοὺς οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ὅσα ἠτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν

οὐς – fül; οὐς, ὠτός - fül

ἀνέβη, - hatolt fel; ἀναβαίνω - I. 1. (személy) a) felmegy v. hova, feljön b) hajóra száll

10 Nekünk pedig kinyilatkoztatta Isten a Lélek által, mert a Lélek mindent megvizsgál, még Isten mélységeit is.

ἡμῖν γὰρ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος, ¹ τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ.

ἐραυνᾷ, - kutat; ἐραυνάω! v. ἐρευνάω - kutat, teljesen

βάθη – mélységeket; βάθος, -ους - mélység

11 Mert ki ismerheti meg az emberek közül azt, ami az emberben van? Egyedül az emberi lélek, amely benne lakik. Ugyanígy azt sem ismerheti senki, ami Istenben van, csak Isten Lelke.

τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ.

12 Mi pedig nem a világ lelkét kaptuk, hanem az Istenből való Lelket, hogy megismerjük mindazt, amit Isten ajándékozott nekünk.

ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν·

13 Ezeket hirdetjük is, de nem emberi bölcsességből tanult szavakkal, hanem a Lélektől jött tanítással, a lelki dolgokat a lelki embereknek magyarázva.

ἀ καὶ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις,
¹ ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος, πνευματικοῖς
πνευματικὰ ῥ συνκρίνοντες.

14 A nem lelki ember pedig nem fogadja el Isten Lelkének dolgait, mert ezeket bolondságnak tekinti, sőt megismerni sem képes: mert csak lelki módon lehet azokat megítélni.

ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται· ¹

δέχεται - fogadja be; δέχομαι - befogad, fog, vesz

15 A lelki ember azonban mindent megítél, de őt senki sem ítéli meg.

ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει ῥ μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.

16 Mert ki értette meg az Úr szándékát, hogy őt kioktathatná? Bennünk pedig Krisztus értelme van.

τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς ῥ συνβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

συνβιβάσει - oktathatná; συνβιβάζω - 1. (fizikai értelemben) egyesül, egyesít; 2. (értelmileg) következtet 3. tanít, utasít

**GYÖNYÖRŰ KERESZTÉNY ANTROPOLÓGIA – A SZELLEM / LÉLEK
SZAVAKAT HASZNÁLJA – AZOKNAK VAN IGAZA, AKIK A SZELLEMET
HASZNÁLJÁK**

	Gr	KNB	SZIT	STL	BD	RÚF	KG/ÚRK	CSIA
11	<u>πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου</u> <u>πνεῦμα τοῦ θεοῦ.</u>	ember benső dolgait, ha nem az ember bensejében levő lelke Isten benső dolgait sem ismeri senki, csak Isten Lelke.	ember benső dolgait, ha nem a benne lakó emberi lélek lélek csak Isten Lelke.	ami az emberben van? Egyedül az emberi lélek Isten Lelke.	ember lelke, mely benne van Isten bensőjét sem ismeri senki más, csak Isten Lelke.	ami az emberben van? Egyedül az emberi lélek, Istenben van, csak Isten Lelke. hanemha az embernek lelke, a mely ő benne van Isten dolgait (GONDOLA TAIT sem ismeri senki, hanemha az Istennek Lelke.	emberek közül az ember dolgait, (GONDOLA TAIT) hanemha az embernek lelke, a mely ő benne van Isten dolgait (GONDOLA TAIT sem ismeri senki, hanemha az Istennek Lelke.	ember dolgait hacsak nem ember szelleme Isten dolgait sem ismeri, csak Isten Lelke. az Isten Szelleme
12	<u>πνεῦμα τοῦ κόσμου</u> <u>πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ.</u>	világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől származó Lelket,	világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől eredő Lelket,	világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől való Lelket	világ lelkét kaptuk, hanem az Istentől eredő Lelket,		világ lelkét kaptuk, hanem az Istenből való Lelket,	világ szelleme kaptuk, hanem az Istenből való Lelket, kiáramló szellem
13	<u>οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς</u>	nem az emberi bölcsesség tudós szavaival, hanem a Lélek által tanított szavakkal, lelkiekhez lelkieket mérve.	nem az emberi bölcsesség tanította szavakkal, hanem ahogy a Lélek tanít, lelki embereknek lelkieket nyújtva.	nem emberi bölcsességből tanult, hanem a Lélektől származó szavakkal: lelki dolgokat lelki embereknek magyarázva.	nem az emberi bölcsesség tudós szavaival, hanem ahogy a Lélek tanítja, lelki embereknek lelkieket nyújtva.	nem emberi bölcsességből tanult szavakkal, hanem a Lélektől jött tanítással, a lelki dolgokat a lelki embereknek magyarázva.	nem oly beszédekkel, melyekre emberi bölcsesség tanít, hanem a melyekre a Szent Lélek tanít; lelkiekhez lelkieket szahván	nem emberi bölcsességből tanította szavakkal, hanem ahogy a Lélek tanít, lelki embereknek lelkieket nyújtva.

Pál első levele a korinthusiakhoz

	<u>πνεύματος,</u> <u>πνευματικοῖς</u> <u>πνευματικᾶ</u> <u>᾿συνκρίνοντες</u>					, nem oly beszédekkel, melyekre emberi bölcsesség tanít, hanem a melyekre a Szent Lélek tanít; lelkiekhez lelkieket szabván		
14	<u>ψυχικὸς δὲ</u> <u>ἄνθρωπος</u> <u>οὐ δέχεται</u> <u>τὰ τοῦ</u> <u>πνεύματος</u> <u>τοῦ θεοῦ,</u> <u>μωρία γὰρ</u> <u>αὐτῷ ἐστίν,</u> <u>καὶ οὐ δύναται</u> <u>γινῶναι, ὅτι</u> <u>πνευματικῶς</u> <u>ἀνακρίνεται.</u>	Az érzéki ember azonban nem fogja fel, ami az Isten Lelkéből ered. Balgaságnak tartja, s nem képes megérteni, mert az számára, és nem tudja megérteni, hiszen lelki módon kell azt megítélni.	A testi ember nem fogja fel, ami az Isten Lelkéből ered. Balgaságnak tartja, s nem képes megérteni, mert lelkieg kellene megítélnie.	A kizárólag emberi módon gondolkodó ember nem fogadja be Isten Lelkének dolgait, mert tekinti, megismerni sem képes őket, mert csak lelki módon lehet azokat megítélni.	Az érzéki ember nem fogja föl, ami Isten lelkéből ered. Oktalanságnak tűnik neki, s nem képes megérteni, hogy lelkileg kell azt elbírálni.	A nem lelki ember pedig nem fogadja el Isten Lelkének dolgait, mert ezeket bolondságnak tekinti, sőt megismerni sem képes: mert csak lelki módon lehet azokat megítélni.	Érzéki ember pedig nem foghatja meg az Isten Lelkének dolgait: mert bolondságok néki; meg sem értheti, mivelhogy lelkiképen ítéltetnek meg.	Lelki ember fogadja el Isten Szellemének hiszen ostoba neki. Nem is ismeri meg, mert szellemi vizsgálható.
15	<u>ὁ δὲ πνευματικὸς</u> <u>ἀνακρίνει ᾿μὲν</u> <u>πάντα, αὐτὸς</u> <u>δὲ ὑπ᾿</u> <u>οὐδενὸς</u> <u>ἀνακρίνεται.</u>	A lelki ember pedig mindent megítél, őt azonban senki sem ítéli meg.	A lelki ember mindent megítél, de őt senki sem ítéli meg.	A lelki ember mindent megítél, de őt senki sem ítéli meg.	A lelki ember azonban mindent elbírál, de őt senki sem jogosult megbírálni.	A lelki ember azonban mindent megítél, de őt senki sem ítéli meg.	A lelki ember azonban mindent megítél, de őt senkitől sem ítéltetik meg.	A szellemi ember mindent megvizsgál, azonban sem vizsgálata alá nem esik.
16	<u>τίς γὰρ ἔγνω</u> <u>νοῦν Κυρίου,</u>	Mert ki ismeri az	„Hiszen ki látta át	Mert ki ismerte meg úgy az Úr	„Vajon ki látta át	Mert ki értette meg	Mert ki érte fel az	Hát ugyan ki ismerte meg

Pál első levele a korinthusiakhoz

	<u>ὅς 'συνβιβάσει'</u> <u>αὐτόν; ἡμεῖς δὲ</u> <u>νοῦν Χριστοῦ</u> <u>ἔχομεν.</u>	Úr gondolatait, hogy oktathatná őt? Bennünk pedig Krisztus gondolatai vannak.	Isten gondolatait, hogy oktathatná őt?" Mi azonban birtokában vagyunk Krisztus gondolatainak.	gondolkodásmódját, hogy kioktathatná? Mi Krisztus gondolkodásmódját követjük.	az gondolatait, hogy kioktathatná őt?" Mi viszont Krisztus gondolatainak birtokában vagyunk.	az szándékát, hogy kioktathatná? Bennünk pedig Krisztus értelme van.	Úrnak értelmét, hogy megoktathatná őt? Bennünk pedig Krisztus értelme van.	úgy az Úr gondolko dását, hogy tanít hatná őt? Bennünk azonban az Úr gondolkodá sát van.

	Vulg	Wycl	Tynd	Gen	KJB	ESV	Luther
11	quis enim scit hominum quae sint hominis nisi spiritus hominis qui in ipso est ita et quae Dei sunt nemo cognovit nisi S piritus Dei	And who of men knoweth, what things be of man, but the spirit of man that is in him? So [and] what things be of God, no man knoweth, but the Spirit of God.	For what man knoweth the thinges of a ma: save ye sprete of a man which is with in him? Even so ye thinges of God knoweth no man but ye sprete of god.	For what man knoweth the things of a man, save the spirit of a man, which is in him? even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God.	¹ For what man knoweth the things of a man, save the spirit of man which is in him? even so the things of God knoweth no man, but the Spirit of God.	For who knows a person's thoughts except the spirit of that person, which is in him? So also no one comprehends the thoughts of God except the Spirit of God.	Denn welcher Mensch weiß, was im Menschen ist, als allein der Geist des Menschen, der in ihm ist? So weiß auch niemand, was in Gott ist, als allein der Geist Gottes.
12	nos autem non spiritum mundi accepimus sed Spiritum qui ex Deo est ut sciamus quae a Deo donata sunt nobis	¹² And we have not received the spirit of this world, but the Spirit that is of God, that we know	And we have not receaved the sprete of ye worlde: but the sprete which cometh of god for to knowe the thinges that are geve to vs of god	Now we have receiveth not the spirit of the world, but the Spirit, which is of God,	¹² Now we have received, not the spirit of the world, but the spirit	Now we have received not the spirit of the world, but the Spirit who is from	² Wir aber haben nicht empfangen den Geist der Welt, sondern den Geist aus Gott, damit wir wissen, was uns von Gott geschenkt ist.

Pál első levele a korinthusiakhoz

		what things be given to us of God.		that we might know the things that are given to us of God.	which is of God; that we might know the things that are freely given to us of God.	God, that we might understand the things freely given us by God.	
13	quae et loquimur non in doctis humanae sapientiae verbis sed in doctrina Spiritus spiritalibus spiritalia comparantes	¹³ Which things we speak also, not in wise words of man's wisdom, but in the doctrine of the Spirit, and make a likeness of spiritual things to ghostly men. [The which things we speak, not in taught words of man's wisdom, but in doctrine of the Spirit, comparisoning spiritual things to ghostly men.]	which thinges als o we speake not in the conynges wordes of manes wysdome but with the conynges wordes of the holy goost makynge spretuall coparesons of spretuall thinges.	Which things also we speak, not in the words which man's wisdom teacheth, but which the holy Ghost teacheth, comparing spiritual things with spiritual things.	Which things also we speak, not in the words which man's wisdom teacheth, but which the Holy Ghost teacheth; comparing spiritual things with spiritual.	And we impart this in words not taught by human wisdom but taught by the Spirit, interpreting spiritual truths to those who are spiritual. ^[e]	¹³ Und davon reden wir auch nicht mit Worten, welche menschliche Weisheit lehren kann, sondern mit Worten, die der Geist lehrt, und deuten geistliche Dinge für geistliche Menschen.
14	animalis autem homo non percipit ea quae sunt Spiritus Dei stultitia est enim illi et non potest intellegere quia spiritaliter examinatur	For a beastly man perceiveth not those things that be of the Spirit of God; for it is folly to him, and he may not	¹⁴ For ye naturall man perceaveth not the thinges of the sprete of god. For they are but folysshnes vnto him. Nether can he perceave them because he is spretuallly examined.	But the natural man perceiveth not the things of the Spirit of God: for they are foolishness unto him, neither can he	But the natural man receiveth not the things of the Spirit of God: for they are foolishness unto him: neither can he know	The natural person does not accept the things of the Spirit of God, for they are folly to him,	¹⁴ Der natürliche Mensch aber nimmt nicht an, was vom Geist Gottes ist; es ist ihm eine Torheit und er kann es nicht erkennen; denn es muss geistlich beurteilt werden.

Pál első levele a korinthusiakhoz

		understand, for it is examined ghostly [for it is examined, or assayed, ghostly].		know <i>them</i> , because they are spiritually discerned.	them, because they are spiritually discerned.	and he is not able to understand them because they are spiritually discerned.	
15	spiritalis autem iudicat omnia et ipse a nemine iudicatur	But a spiritual man deemeth all things, and he is deemed of no man.	15 But he that is spretuall discusseth all things: yet he him selfe is iudged of no ma.	1But he that is spiritual, discerneth all things: yet the himself is judged of no man.	But he that is spiritual judgeth all things, yet he himself is judged of no man.	The spiritual person judges all things, but is himself to be judged by no one	15Der geistliche Mensch aber beurteilt alles und wird doch selber von niemandem beurteilt.
16	spiritalis autem iudicat omnia et ipse a nemine iudicatur	As it is written, And who knew the wit of the Lord, or who taught him? And we have the wit of Christ.	For who knoweth the mynde of the Lorde other who shall informe him? But we vnderstonde the mynde of Christ.	1For who hath known the mind of the Lord, that he might instruct him? But we have the mind of Christ.	For who hath known the mind of the Lord, that he may instruct him? but we have the mind of Chris	16“For who has understood the mind of the Lord so as to instruct him? ” But we have the mind of Christ	16Denn »wer hat des Herrn Sinn erkannt, oder wer will ihn unterweisen«? (Jes 40,13) Wir aber haben Christi Sinn.

ember (testi / lelki)	kg90 (1)	kg08 kecsk soós raf knv bd	úrev rúf ravlá	czeg	csia visánd hitgy	efo	stl	luh	ty/1-2	kjv
pszühikosz	lelkes	érzéki	nem lelki	testi	lelki	nem szellemi	a kizárólag emberi gondolkodású	natürliche	natural	natural
pneumatikosz	lelki	lelki	lelki	lelki	szellemi	szellemi	lelki	geistliche	spiritual	spiritual
előfordulás száma	1	6	3	1	3	1	1	-	-	-

Pál első levele a korinthusiakhoz

SUMMA:										
csak egynél:										
KG590										
CZS										
STL										
EFO										
	1Kor 2, 14					1Kor 2,15				
GR	„ψυχικός άνθρωπος” psychikos de anthropos					„πνευματικός άνθρωπος” pneumatikos de anthropos				
VUL	animalis homo					spiritualis (homo)				
KG	érzéki ember					lelki ember				
ÚRK	nem lelki ember					lelki ember				
RÚF	nem lelki ember					lelki ember				
KNB	érzéki ember					lelki ember				
SZIT	testi ember					lelki ember				
BD	érzéki ember					lelki ember				
STL	kizárólag emberi módon gondolkodó ember					lelki ember				
CSIA	lelki ember					szellemi ember				
EF	régie emberi természet					szellemi ember				

WCY	a beastly man	spiritual man
LUTH	Der natürliche Mensch	Der geistliche Mensch
TYN/GE/KJB	natural man	that is spretuall spiritual man
ESV	natural person	spiritual person
NJB	natural person	spiritual person
MESSAGE	unspiritual self	spiritually alive
NeINTVERS	person without the Spirit	who has the spirit
DOUAY RHEIMS	sensual man	spiritual
ORTHODOX JEWISH BIBLE	But a natural person does not receive the things of the Ruach Hakodesh of Hashem	Now the man of the Ruach Hakodesh discerns all things, but, by no one is he discerned.

1Kor 3

SZIT	RÚF

1 Én azonban, testvérek, nem beszélhettem nektek mint lelkieknek, hanem mint testieknek, mint kisdedeknek Krisztusban. 2 Tejet adtam nektek inni, nem szilárd eledelt, mert még nem bírtátok volna el. Sőt még most sem bírjátok el, 3 mert még testiek vagytok. Mert amikor köztetek féltékenység és viszály van, nem vagytok-e testiek, és nem viselkedtek-e emberi módon?	(Gyönyörű folytatása a testi és a lelki (szellemi) ember különbségének, s a hitben való növekedés organikus metaforái (szántóföld, növény /öntözés); és szervetlen metaforái: (épület, alap, építőmester. FT) Én tehát, testvéreim, nem szólhattam hozzátok úgy, mint lelkiekhez, hanem csak úgy, mint testiekhez, mint a Krisztusban kiskorúakhoz. Κἀγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. ἠδυνήθην – bírtam; δύναιμι - képes 2 Tejjel tápláltalak titeket, nem kemény eledellel, mert még nem bírtátok volna el. Sőt még most sem bírjátok el, γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα, ¹ οὐπω γὰρ ἐδύνασθε. Ἀλλ' ¹ οὐδὲ [ἔτι] ¹ νῦν δύνασθε ἐπότισα, - itattalak, ποτίζω - inni ad 3 mert még testiek vagytok. Amikor ugyanis irigység és viszálykodás van közöttetek, nem testiek vagytok-e, és nem emberi módon viselkedtek-e? ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; ζῆλος – féltékenykedés; ζῆλος, -'ου v. ζήλος, -'ους - 1. buzgóság,

4 Amikor ugyanis azt mondja az egyik: "Én Pálé vagyok", a másik pedig: "Én Apollóé", vajon nem vagytok-e emberiek? 5 Vajon mi Apolló? Mi Pál? Szolgák, akik hitre vezettek titeket, mégpedig mindegyik úgy, ahogy az Úr megadta nekik. 6 Én ültettem, Apolló öntözte, de a növekedést Isten adta. 7 Tehát sem az nem számít, aki ültet, sem az, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja.	Ha az egyik ezt mondja: „Én Pálé vagyok”, a másik pedig azt: „Én Apollósé”, nem emberi módon beszéltek-e? ὅταν γὰρ λέγῃ τις ¹ Ἐγὼ ¹ μέν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ ¹ Ἐγὼ ¹ Ἀπολλώ, ¹ οὐκ ἄνθρωποι ἐστε; ἐφύτευσα, - elültettem; φυτεύω - ültet 5 Hát ki az az Apollós, és ki az a Pál? Szolgák csupán, akik által hívővé lettetek; mégpedig ki-ki úgy szolgál, ahogy megadta neki az Úr. τί ¹ οὖν ἐστὶν ¹ Ἀπολλῶς; ¹ τί δέ ἐστιν Παῦλος; διάκονοι δι’ ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. 6 Én ültettem, Apollós öntözte, de a növekedést az Isten adta. ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ¹ ἐπότισεν, ἄλλὰ ὁ θεὸς ἡύξανεν. ἐφύτευσα, - elültettem; φυτεύω – ültet ἐπότισεν, - öntöztö; ποτίζω - inni ad 7 Úgyhogy az sem számít, aki ültet, az sem, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja. ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶν τι οὔτε ὁ ποτίζων, ¹ ἀλλ’ ὁ αὐξάνων θεός

8 Aki ültet, és aki öntöz, mind egy; mindegyikük a saját jutalmát nyeri majd el munkája szerint. 9 Mert Isten munkatársai vagyunk, ti pedig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.	ηῤξανεν· - növekedtetett, αὐξάνω - 1. (A) növel, 8Aki ültet és aki öntöz: egyek, és mindegyik a maga jutalmát kapja majd fáradozásához méltóan. 9 Mert mi Isten szolgálatában állunk, ti pedig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok. θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· ¹ θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε.

10 Az Istentől nekem adott kegyelem szerint, mint bölcs építőmester, alapot vetettem, de más épít rá. Vigyázzon azonban mindenki, hogyan épít rá. Mert más alapot senki sem vethet a meglevőn kívül, aki Jézus Krisztus. (1Kor 3,11)

θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κεείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός·
κεείμενον, - fekvő, κεῖμαι - 1) fekszik; 2)

12 Azt pedig, hogy ki mit épít erre az alapra: aranyat, ezüstöt, drágakövet, fát, szénát vagy szalmát, 13 az a nap fogja világossá tenni, mivel tűzben jelenik meg, és akkor mindenkinek a munkája nyilvánvalóvá lesz; és hogy kinek mit ér a munkája, azt a tűz fogja próbára tenni. 14 Ha valakinek a munkája, amelyet ráépített, megmarad, jutalmat fog kapni; 15 de ha valakinek a munkája megég, kárt vall. Ő maga megmenekül ugyan, de úgy, mint aki tűzön ment át.

16 Nem tudjátok, hogy ti Isten temploma vagytok, és az Isten Lelke bennetek lakik? 17 Ha valaki Isten templomát beszennyezi, azt elpusztítja Isten, mert Isten temploma szent, és ez a templom ti vagytok. 18 Senki meg ne csalja önmagát! Ha valaki bölcsnek gondolja magát közöttetek ebben a világban, legyen bolonddó, hogy bölcsé lehessen. 19 **E világ bölcsessége ugyanis bolondság Isten előtt. Mert meg van írva: „Saját ravaszságukkal fogja meg a bölcseket”, 20 aztán ez is: „Az Úr tudja, hogy a bölcsék gondolatai hiábavalók.”**

NEM SZÓ SZERINT IDÉZI PÁL A LXX-ÁT

1Kor 3, 19 KG			Jób 5, 12	LXX

	Megfogja a bölcseket az ő családságukban	Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν. ¹	13A ki megfogja a bölcseket az ő családságukban, és a hamisak tanácsát hiábavalóvá teszi.	ὁ καταλαμβάνων σοφοὺς ἐν τῇ φρονήσει, βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν.
1Kor 3, 20 KG	Megfogja a bölcseket az ő családságukban	Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ¹	Zsolt 91, 11 Az Úr tudja az embernek gondolatjait, hogy azok hiábavalók. (	Itt a LXX számozásában eltolódás van

21 Azért senki ne dicsekedjék emberekkel, mert minden a tietek;

1Kor 4

Úgy tekintsen minket minden ember, mint Krisztus szolgálait és Isten titkainak sáfárait.

2Márpedig a **sáfároktól** elsősorban azt követelik, hogy mindegyikük hűségese legyen.

οἰκονόμος, -ου - vagyongazd, intéző

KNV= intéző,

SZIT= gondok

BD = megbízottak

SUMMA: szinte mindegyik prot: sfár, a katlikusok közül csak STL= sáfár, a katolikusos szinte mind más szóvalk

FT: Mi enne, ha „Isten titkainak őrizői”-nek fordítanánk?

LU= Haushaltner

Tyn 1-2= disposer

KJV = stewarts

3Én pedig a legkevésbé sem törődöm azzal, hogy ti hogyan ítéltetek felettem, vagy más emberek hogyan ítélték egy napon; sőt magam sem ítélekem önmagam felett. 4Mert semmi vádat nem tudok önmagamra mondani, de nem ez tesz igazzá, mert az Úr az, aki felettem

ítélkezik. 5Egyáltalán ne ítéljetek azért addig, míg el nem jön az Úr. Ő majd megvilágítja a sötétség titkait, és nyilvánvalóvá teszi a szívek szándékait, és akkor mindenki Istentől kapja meg a dicséretet. 6Mindezeket pedig, testvéreim, értetek alkalmaztam magamra és Apollósra, hogy a mi példánkon tanuljátok meg: ahhoz tartsa magát az ember, ami meg van írva, hogy senki se kérkedjék az egyik tanítóval, a másikat megvetve. 7Mert ki tesz téged különbbé? Mid van, amit nem kaptál? Ha pedig kaptad, miért dicsekszel, mintha nem kaptad volna? 8Már jóllaktatok, már meggazdagodtatok, nélkülünk uralomra jutottatok; bárcsak valóban uralomra is jutottatok volna, hogy veletek együtt mi is uralkodhatnánk!

9 Mert úgy gondolom, hogy Isten minket, apostolokat utolsókul állított, mint akiket halálra szántak, mert látványossággá lettünk a világnak, az angyaloknak és az embereknek.

δοκῶ γάρ, ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις.

10 Mi bolondok vagyunk Krisztusért, ti pedig okosak Krisztusban, mi erőtlenek, ti pedig erősek, ti megbecsültek, mi pedig megvetettek.

ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.

11 Mind ez ideig éhezünk és szomjazunk, ruhátlanok vagyunk, és bántalmakat szenvedünk, otthontalanul vándorlunk, 12 és tulajdon kezünkkel dolgozva fáradozunk. Amikor gyaláznak, áldást mondunk, amikor üldöznek, tűrünk, 13 amikor rágalmaznak, jó szóval válaszolunk; szinte a **világ söpredékévé lettünk, és mindenki szeméjtjévé mind ez ideig.** 14 Nem azért írom ezeket, hogy megszégyenítselek titeket, hanem azért, hogy intselek, mint szeretett gyermekeimet.

15 Ha tanítómesteretek sok ezer volna is Krisztusban, atyátok azonban nincs sok: mert az evangélium által én vagyok a ti atyátok Krisztus Jézusban **TIPOL A TANÍTÓ ÉS AZ A TYA SZEMBEÁLLÍTÁSA**

ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ¹ ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας, ¹ ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

μυρίους ezer

ἐγέννησα. – nemzettek; γεννάω - 1. (férfi) nemz; 2. (nő) szül; 3) (P) születik

AZ EMBER TEREMTETT LÉNY, SŐT TANÍTOTT LÉNY, DE CSAK HA AZ ATYA „NEMZ”, AKKOR VÁLOK FIÚVÁ, AKKOR TELJESEDIK BE A TIPOLOGIAI KAPCSOLAT AZ ATYA ÉS A FIÚ KÖZÖTT.

16 Kérlek tehát titeket: legyetek az én követőim! 17 Ezért küldtem el hozzátok Timóteust, aki szeretett és hű gyermekem az Úrban, aki emlékeztetni fog titeket arra: hogyan élek Krisztus Jézusban, és hogyan tanítok minden gyülekezetben. 18 Egyesek azonban úgy felfuvalkodtak, mintha nem készülnék hozzátok. 19 Pedig, ha az Úr akarja, hamarosan elmegyek hozzátok, és megismerkedem majd ezekkel a felfuvalkodottakkal, de nem a beszédükkel, hanem az erejükkel.

20 Mert nem beszédben áll az Isten országa, hanem erőben. **VZs-nak**

οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει

21 Mit akartok? Bottal menjek hozzátok, vagy szeretettel és szelíd lélekkel?

1Kor 5

1 Mindenfelé az a hír járja, hogy paráznaság van közöttetek, mégpedig olyan, amilyen még a pogányok között sem fordul elő: hogy tudniillik valaki apjának feleségével él. 2 Ti pedig felfuvalkodtatok ahelyett, hogy inkább megszomorodtatok volna, és eltávolítottátok volna magatok közül azt, aki ilyen dolgot cselekedett. 3 Mert én, aki testben távol vagyok, de lélekben jelen, mint jelenlevő már ítéltém afelett, aki így cselekedett. 4 Úgy ítéltém, hogy miután az Úr Jézus nevében összegyűltünk, ti és az én lelkem, a mi Urunk Jézus hatalmával, 5 átadjuk az illet a Sátánnak teste pusztulására, hogy lelke üdvözljön az Úrnak ama napján. 6 Nem jól dicsekedtek ti. Hát nem tudjátok, hogy egy kicsiny kovász az egész tésztát megkeleszti? 7 Takarítsátok ki a régi kovászt, hogy új tésztává legyetek, hiszen ti kovásztalanok vagytok, mert **a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus már feláldoztatott.**

καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ἐτύθη Χριστός·

ἐτύθη – leöletett; θύω - áldozik

8 Azért ne régi kovással ünnepeljünk, se a rosszaság és gonoszság kovászával, hanem a tisztaság és igazság kovásztalanságával. 9 Levelemben már megírtam nektek, hogy nem szabad kapcsolatot tartani paráznákkal. 10 De nem általában e világ paráznáival vagy nyerészkedőivel, harácsolóival vagy bálványimádóival, hiszen akkor ki kellene mennetek a világból. 11 **Most tehát azt írom nektek, hogy ne tartsatok kapcsolatot azzal, akit bár testvérnek neveznek, de parázna vagy nyerészkedő, bálványimádó vagy rágalmazó, részeseges vagy harácsoló. Az ilyennel még együtt se egyetek!** 12 Mert mit tartozik rám, hogy a kívül levők felett ítélkezzem? Nem a belül levők felett ítélkeztek-e ti is? 13 A kívül levőket pedig Isten fogja megítélni. Távolítsátok el azért a gonoszt magatok közül!

1Kor 6

A KÖZÖSSÉG KRISZTUS TESTE, A TAGOK KRISZTUS SZELLEMEVEL EGYESÜLTEK (EZÉRT NEM EGYESÜLHETNEK PARÁZNA SZEMÉLLEL). A TEST A SZENTLÉLEK TEMLOMA (EBBEN BENNE VAN A SZENTHÁROMSÁG: KRISZTUS, ÚR, SZENTLÉLEK TEMLOMA).

hatszor az οὐκ οἶδατε

Hogyan merészel közületek valaki, akinek a másikkal peres ügye van, a hitetlenek előtt pereskedni, és nem a szentek előtt? 2 Vagy nem tudjátok, hogy a szentek a világ felett fognak ítélni? És ha ti a világ felett ítéltetek, arra talán méltatlanok vagytok, hogy jelentéktelen ügyekben ítéltessetek? 3 Vagy nem tudjátok, hogy angyalok fölött is ítéltünk majd? Akkor mennyivel inkább ítéltethetünk a mindennapi élet dolgaiban! 4 Ha tehát a mindennapi élet ügyeiben pereskedtek, akkor azokat ültetitek a bírói székbe, akik semmit sem számítanak a gyülekezet előtt? 5 Megszégyenítésül mondom nektek! Ennyire nincs közöttetek egyetlen bölcs sem, aki igazságot tudna tenni testvérei között? 6 Sőt testvér a testvérral pereskedik, még hozzá hitetlenek előtt?! 7 Egyáltalán már az is nagy kudarc, hogy pereskedtek egymással. Miért nem szenveditek el inkább a sérelmet? Miért nem tűritek el inkább a kárt? 8 Sőt ti okoztok sérelmet és kárt, mégpedig testvéreknek! 9 Vagy nem tudjátok, hogy igazságtalanok nem örökölhetik Isten országát? Ne tévelyegjete: sem paráznák, sem bálványimádók, sem házasságtörők, sem bujálkodók, sem fajtalanok, 10 sem tolvajok, sem nyerészkedők, sem részegesek, sem rágalmozók, sem harácsolók nem fogják örökölni Isten országát. 11 Pedig néhányan ilyenek voltatok: de megmosattatok, megszentelődtek, és meg is igazultatok az Úr Jézus Krisztus nevében és a mi Istenünk Lelke által.

12 Minden szabad nekem, de nem minden használ. Minden szabad nekem, de nem válok semminek a rabjává.

Πάντα μοι ἔξεστιν· ¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.

13 Az eledel a gyomorért van, a gyomor pedig az eledelért, de Isten ezt is, amazt is meg fogja semmisíteni. A test azonban nem a paráznaságért van, hanem az Úrért, az Úr pedig a testért. 14 Isten ugyanis feltámasztotta az Urat, és hatalmával minket is fel fog támasztani.

15 Vagy nem tudjátok, hogy a ti testetek a Krisztus tagja?

οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν; ¹

Most tehát azok, akik a Krisztus tagjai, parázna nő tagjaivá legyenek? Szó sem lehet róla!

16 Vagy nem tudjátok, hogy aki parázna nővel egyesül, egy testté lesz vele? Mert amint az Írás mondja, „lesznek ketten egy testté”.

ἢ ¹ οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται ¹ γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.

κολλώμενος – egyesülő; κολλάω - 1. (A., az ÚSz-ben nincs) összeilleszt; kollázs

17 Aki pedig az Úrral egyesül, egy lélek ővele.

ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν πνεύμᾳ ἐστιν

18 Kerüljétek a paráznaságot! Minden más bűn, amit elkövet az ember, kívül van a testén, de aki paráználkodik, a saját teste ellen vétkezik.

19 Vagy nem tudjátok, hogy testetek a bennetek levő Szentlélek temploma, akit Istentől kaptatok, és ezért nem a magatokéi vagytok?

ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστίν, ¹ οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; ¹ καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ¹

20 Mert áron vétettetek meg: dicsőítétek tehát Istent testetekben!

ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.

MIÉRT PONT A „TESTBEN” KELL ISTENT DICSŐÍTENI?

1Kor 7

Amiről pedig írtatok, arra ezt válaszolom: jó a férfinak asszonyt nem érinteni. 2 A paráznaság miatt azonban mindenkinek legyen saját felesége, és minden asszonynak saját férje. 3 A férj teljesítse kötelességét felesége iránt, hasonlóan a feleség is a férje iránt. 4 A feleség nem ura a maga testének, hanem a férje; ugyanúgy a férj sem ura a maga testének, hanem a felesége. 5 Ne fosszátok meg magatokat egymástól, legfeljebb közös megegyezéssel egy időre, hogy szabaddá legyetek az imádkozásra, de azután legyetek ismét együtt, nehogy megkísértsen a Sátán titeket azáltal, hogy képtelenek vagytok magatokon uralkodni. 6 Ezt pedig engedményként mondom, nem parancsként. 7 Szeretném, ha minden ember úgy volna, mint én magam is; viszont mindenkinek saját kegyelmi ajándéka van Istentől: kinek így, kinek amúgy. 8 A nem házasoknak és az özvegyeknek pedig ezt mondom: jó nekik, ha úgy maradnak, mint én is. 9 **Ha azonban nem tudják magukat megtartóztatni, házasodjanak meg, mert jobb házasságban élni, mint égni.** 10 A házasoknak pedig nem én parancsolom, hanem az Úr, hogy az asszony ne váljon el a férjétől. 11 Ha azonban elválik, maradjon házasság nélkül, vagy béküljön ki férjével! A férj se bocsássa el feleségét! 12 A többieknek pedig én mondom, nem az Úr: ha egy testvérnek hitetlen felesége van, aki kész vele élni, ne bocsássa el! 13 És ha egy asszonynak hitetlen férje van, aki kész vele élni, ne hagyja el a férjét! 14 Mert a hitetlen férj meg van szentelve hívő felesége által, a hitetlen feleség pedig hívő férje által; különben gyermekeitek is tisztátalanok volnának, így azonban szentek. 15 Ha pedig a hitetlen házastárs válni akar, válják el, nincs szolgaság alá vetve a hívő férj vagy a hívő feleség az ilyen esetekben. Mert arra hívott el minket az Isten, hogy békességben éljünk. 16 Mert mit tudod te, asszony, vajon megmentheted-e a férjedet? Vagy mit tudod te, férfi, vajon megmentheted-e a feleségedet? 17 Egyébként mindenki éljen úgy, ahogy az Úr adta neki, ahogy az Isten elhívta: így rendelkezem minden más gyülekezetben is. 18 Körülmetélten hívatott el valaki? Ne tüntesse el! Körülmetéletlenül hívatott el valaki? Ne metélkedjék körül! 19 Sem a körülmetélkedés, sem a körülmetéletlenség nem ér semmit, egyedül Isten parancsolatainak a megtartása fontos. 20 Mindenki maradjon abban a hivatásban, amelyben elhívatott. 21 Rabszolgaként hívatál el? Ne törődj vele! Ha viszont szabaddá lehetsz, inkább élj azzal! 22 Mert az Úrban elhívott rabszolga az Úr felszabadítottja, hasonlóan a szabadként elhívott a Krisztus rabszolgája.

23 Áron vétettetek meg: ne legyetek emberek rabszolgái!

τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων.

τιμῆς - ár(ért); τιμή, -ῆς – tisztelet

ἡγοράσθητε· - vásároltattatok meg, ἀγοράζω - vásárol, megvásárol

PÁLNÁL ÉS JEL-BEN A MEGVÁSÁRLÁS= MEGVÁLTÁS

20 Mert áron vétettetek meg;

ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς·

STL= (suta!) „sokba kerültetek”

KNV= nagy árat fizettek értetek

SZIT= nagy váltságdíjat fizettek értetek

A hajadonokról ugyan nincs rendelkezésem az Úrtól, de tanácsot adok úgy, mint aki az Úr irgalma folytán hitelt érdemel. 26Azt tartom tehát jónak a küszöbön álló megpróbáltatások miatt, hogy jó az embernek úgy maradnia, amint van. 27Feleséghez vagy kötve? Ne akarj elválni! Feleség nélkül vagy? Ne keress feleséget! 28De ha megnősülsz, nem vétkezel, és ha férjhez megy a hajadon, nem vétkezik. Az ilyeneknek azonban gyötrelmük lesz a testben, én pedig szeretnék ettől megkímélni titeket. 29Ezt pedig azért mondom, testvéreim, mert a hátralevő idő rövidre szabott. Ezután tehát azok is, akiknek van feleségük, úgy éljenek, mintha nem volna, 30és akik sírnak, mintha nem sírnának, akik pedig örülnek, mintha nem örülnének, akik vásárolnak, mintha semmijük sem volna, 31és akik a világ javaival élnek, mintha nem élnének vele, mert a világ látható alakja elmúlik. 32Azt szeretném, hogy gond ne terheljen titeket. Aki nőtlen, az az Úr dolgaival törődik: hogyan legyen tetszésére az Úrnak. 33Aki viszont megházasodott, az a világi dolgokkal törődik: hogyan legyen tetszésére a feleségének; 34ezért élete megosztott. A nem férjes asszony és a hajadon az Úr dolgaival törődik, hogy szent legyen testében is, lelkében is; aki pedig férjhez ment, a világi dolgokkal törődik: hogyan legyen tetszésére a férjének. 35Ezt pedig éppen a ti javatokra mondom, nem azért, hogy törbe csaljalak titeket, hanem hogy feddhetetlenül élhessetek, és teljes szívvel ragaszkodjatok az Úrhoz. 36Ha pedig valaki azt gondolja, hogy tisztességtelenül bánik jegyesével, és már nem tudja magát fékezni, és így érzi szükségesnek, tegye meg, amit akar, nem vétkezik: vegye feleségül. 37Aki azonban szilárd elhatározásra jutott, és a szükség nem kényszeríti, mert hatalma van saját kívánsága felett, és úgy döntött szívében, hogy jegyesét megőrzi: jól teszi. 38Azért aki feleségül veszi jegyesét, az is jól teszi, de aki nem veszi feleségül, még jobban teszi. 39Az asszonyt törvény köti, amíg él a férje, de ha a férje meghal, szabadon férjhez mehet ahhoz, akihez akar, de csak az Úrban. 40Az én véleményem szerint azonban boldogabb lesz, ha úgy marad, amint van. Hiszem pedig, hogy bennem is az Isten Lelke van.

1Kor 8

AZ EMBERI ISMERET ÉS AZ ISTENISMERET KÖZÖTTI KÜLÖNBSÉG;

AZ IGAZI ISMERET = ISTEN SZERETETE

Ami pedig a bálványáldozati húst illeti, tudjuk, hogy mindnyájunknak van ismerete:

az ismeret felfuvalkodottá tesz, a szeretet pedig épít.

ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.

φυσιοῖ, - fölfuvalkodottá tesz; φυσιώω - 1) (A.) fölfúj; 2) (átv.) fölfuvalkodottá tesz;

2 Ha valaki azt gondolja, hogy ismer valamit, az még semmit sem ismert meg úgy, ahogyan ismerni kell.

εἴ τις δοκεῖ ἐγνοῦναι τι, οὕτω ἔγνω καθὼς δεῖ γινῶναι.

3 De ha valaki szereti Istent, azt már ismeri Isten.

εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ.

4 Ami tehát a bálványáldozati hús evését illeti, tudjuk, hogy nincs bálvány a világon, és hogy Isten sincs más, csak egy. 5 Mert ha vannak is úgynevezett istenek, akár az égben, akár a földön, mint ahogyan sok isten és sok úr van, 6 nekünk mégis egyetlen Istenünk az Atya, akitől van a mindenség, mi is őérte, és egyetlen Urunk Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is őáltala. 7 Viszont nem mindenki van meg ez az ismeret, sőt némelyek a bálványimádás régi szokása szerint a húst még mindig bálványáldozati húsként eszik, és lelkiismeretük, mivel erőtlén, beszennyeződik. 8 Az étel pedig nem visz minket Istenhez közelebb; ha nem eszünk, nem lesz belőle hátrányunk, és ha eszünk, abból sem lesz előnyünk. 9 De vigyázzatok, nehogy ez a szabadságotok valamiképpen megütközést váltson ki az erőtlének között. 10 Mert ha valaki látja, hogy te, akinek ismereted van, a bálványtemplom asztalánál ülsz, vajon nem fog-e erőtlén lelkiismerete felbátorodni arra, hogy ő is megegye a bálványáldozati húst? **11 És így ismeretteddel vesztét okozod erőtlén testvérednek, akiért Krisztus meghalt.** 12 Így amikor a testvérek ellen vétkeztek, és erőtlén lelkiismeretüket megsértitek, Krisztus ellen vétkeztek. 13 Ezért tehát, ha az étel megbotránkoztatja testvéremet, inkább nem eszem húst soha, hogy őt meg ne botránkoztassam.

1Kor 9

(nem) emberi módon beszélek,

(Μὴ)κατὰ ἄνθρωπον λέγω. Róm 3, 5, Róm 6,19 1Kor 9,8

Záporozó kérdések; fantasztikusan erős retorika- kérdések, ismétlések, stb.

Nem vagyok szabad? Nem vagyok apostol? Nem láttam Jézust, a mi Urunkat? Nem az én munkám eredménye vagytok-e ti az Úrban? 2 Ha másoknak nem volnék is apostola, nektek bizony az vagyok, mert apostolságom pecsétje ti vagytok az Úrban. 3 Ez az én védekezésem azokkal szemben, akik engem bírálják. 4 Vajon nincs-e jogunk arra, hogy együnk és igyunk? 5 Nincs-e jogunk arra, hogy keresztyén feleségünket magunkkal vigyünk, mint a többi apostol, meg az Úr testvérei és Kéfás? 6 Vagy csak nekem és Barnabásnak nincs jogunk arra, hogy ne dolgozzunk? 7 Ki katonáskodott valaha is a saját zsoldján? Ki ültet szőlőt úgy, hogy nem eszik a terméséből? Vagy ki az, aki nyáját legeltet, és nem iszik a juhok tejéből?

8 **Vajon csak emberi módon mondom-e ezeket,** vagy nem ugyanezt mondja-e a törvény is?

Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ, ¹ ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει;

Róm 3,5: κατὰ ἄνθρωπον λέγω. Nem igazságtalan-e Isten, amikor haragjával sújt?
– Emberi módon szólok.

Róm 6,19 emberi módon szólok: ἀνθρώπινον λέγω Emberi módon beszélek, mert erőtlenség vagyok.

MEGJ: PÁL TÖBBSZÖR IS MEGKÜLÖNBÖZTETI AZ EMBERI (SAJÁT) ÉS A NEM EMBERI (ISTENI) SZÓT (BESZÉDET) A BIBLIÁBAN. ÚJABB ÉRV A FUNDAMENTALIZMUSSEL SZEMBEN.

9 Mert Mózes törvényében meg van írva: „Nyomtató ökörnek ne kösd be a száját!” Vajon az ökörről gondoskodik így Isten, 10 vagy teljes egészében értünk mondja ezt? Bizony, értünk íratott meg, hogy aki szánt, azzal a reménységgel szántson, és aki csépel, azzal a reménységgel csépeljen, hogy részesedik a termésből. 11 Ha mi nektek a lelki javakat vetettük, nagy dolog-e az, ha földi javaitokból fogunk aratni? 12 Ha mások részesedhetnek ezekből, miért nem inkább mi? De mi nem élünk ezzel a joggal, hanem mindent elviselünk, hogy semmi akadályt ne gördítsünk Krisztus evangéliuma elé. 13 Nem tudjátok, hogy akik a templomi szolgálatokat végzik, a templomi edelből esznek, és akik az oltár körül szolgálnak, az oltárra vitt adományokból részesednek? 14 **Így rendelte az Úr is, hogy akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek.** 15 Én azonban ezek közül egyikkel sem éltem. De nem azért írtam nektek ezeket, hogy velem is így történjék ezután. Mert jobb volna inkább meghalnom, mint hogy valaki dicsekedésemet alaptalanná tegye. 16 Mert ha az evangéliumot hirdetem, azzal nincs mit dicsekednem, mivel kényszer nehezedik rám. **Jaj nekem ugyanis, ha nem hirdetem az evangéliumot!** 17 Mert ha önként teszem ezt, jutalmat kapok, ha pedig nem önként, sáfársággal vagyok megbízva. 18 Mi tehát a jutalmam? Az, hogy prédikálásommal ingyenessé teszem Krisztus evangéliumát úgy, hogy nem élek az evangélium hirdetésével járó jogommal. 19 **Mert bár én mindenkiel szemben szabad vagyok, magamat mégis mindenkinek szolgájává tettem, hogy minél többeket megnyerjek.** 20 A zsidóknak olyanná lettem, mint aki zsidó, hogy megnyerjem a zsidókat; a törvény uralma alatt levőknek, mint a törvény uralma alatt levő – pedig én magam nem vagyok a törvény uralma alatt –, hogy megnyerjem a törvény uralma alatt levőket. 21 A törvény nélkülieknek olyanná lettem, mint aki törvény nélküli – pedig nem vagyok Isten törvénye nélkül, hanem Krisztus törvénye szerint élek –, hogy megnyerjem a törvény nélkülieket. 22 Az erőtlenségnek erőtlenné lettem, hogy megnyerjem az erőtlenekeket: mindenkinek mindenné lettem, hogy mindenképpen megmentsek

némelyeket. **23 Mindezt pedig az evangéliumért teszem, hogy én is részes társ legyek abban.** **24 Nem tudjátok-e, hogy akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de csak egy nyeri el a versenydíjat? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek.** **25** Aki pedig versenyben vesz részt, mindenben önmegtartóztató: azok azért, hogy elhervadó koszorút nyerjenek, mi pedig azért, hogy hervadhatatlant. **26** Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél, úgy öklözők, mint aki nem a levegőbe vág, **27** hanem megsanyargatom és engedelmessé teszem a testemet, hogy amíg másoknak prédikálok, magam ne legyek alkalmatlanná a küzdelemre.

1Kor 10

Tudjátok meg, testvéreim, hogy atyáink mindnyájan a felhő alatt voltak, és mindnyájan a tengeren mentek át,

Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,

2 és mindnyájan megkeresztelkedtek Mózesre a felhőben és a tengerben.

Mit jelent Mózesre megkeresztelkedni?

καὶ πάντες εἰς τὸν Μωυσῆν ¹ ἑβαπτίσαντο ἔν τῇ νεφέλῃ καὶ ἔν τῇ θαλάσσῃ,

3 Mindnyájan ugyanazt a lelki eledelt ették,

καὶ πάντες [τὸ ¹ αὐτὸ] ¹ πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον

4 és mindnyájan ugyanazt a lelki italt itták, mert a lelki kősziklából ittak, amely velük ment. Az a kőszikla pedig Krisztus volt.

καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἔπιον πόμα, ¹ ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ χριστός. ¹

5 De többségükben nem lelte kedvét az Isten, úgyhogy elhullottak a pusztában.

ἀλλ' ¹ οὐκ ἔν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ἠὐδόκησεν ὁ θεός, κατεστρώθησαν γὰρ ἔν τῇ ἐρήμῳ.

6 Mindez példává lett a számunkra, hogy ne kívánjunk gonosz dolgokat, amint ők kívántak.

Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κακεῖνοι ἐπεθύμησαν.

7 Bálványimádók se legyetek, mint közülük némelyek, amint meg van írva: „Leült a nép enni és inni, majd mulatozni kezdtek.” 8 De ne is paráználkodjunk, mint ahogy közülük némelyek paráználkodtak, és elestek **egyetlen napon huszonháromezren. Tóra: 24Móz 25, 9 24 ezren, pontatlan idézés!**

9 Krisztust se kísértjük, ahogyan közülük némelyek kísértették, és elpusztultak a kígyóktól. 10 De ne is zúgolódjatok, mint ahogyan közülük némelyek zúgolódtak, és elveszítette őket a pusztító angyal.

11 Mindez pedig példaképpen történt velük, és figyelmeztetésül íratott meg nekünk, akik az utolsó időkben élünk.

ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαινεν ¹ ἐκείνοις, ἐγράφη ¹ δὲ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκεν.

συνέβαινεν ¹ - történt(ek) , συμβαίνω - 1) együtt jár, találkozik vkivel;

νοουθεσίαν – intés, νοουθεσία, -ς - rendreutasítás, intés

κατήντηκεν. ¹ - elérkezt(ek); καταντάω - eljut v-hová

12 Aki tehát azt gondolja, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék!

Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέση.

πέση – elessék, πίπτω - leesik, ledől, elbukik, eltűnik, elmúlik

13 Emberi erőt meghaladó kísértés még nem ért titeket. Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtlökön felül kísérteni; sőt a kísértéssel együtt el fogja készíteni a szabadulás útját is, hogy elbírájátok azt viselni.

πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἑάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ¹ ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν.

εἴληφεν - ragadott meg, λαμβάνω - 1) vesz, fog, elfog

ἐκβασιν – kimenetelt, ; ἐκβασις, -εως - 1. kilépés, partraszállás;

ὁπενεγκεῖν. – elviselni, ὑποφέρω - 1) alatta állva viszi, viseli (a vállára helyezett dolgot); 2) türelmesen elviseli, eltűri, elszenvedi

14 Ezért, szerettem, kerüljétek a bálványimádást! 15 Úgy beszélek hozzátok, mint értelmes emberekhez: ítéljétek meg magatok, amit mondok. 16 Az áldás pohara, amelyet megáldunk, nem Krisztus vérével való közösségünk-e? A kenyér, amelyet megtörünk, nem Krisztus testével való közösségünk-e? 17 Mivel a kenyér egy, mi is mindannyian egy test vagyunk, mert mindannyian az egy kenyérből részesedünk. 18 Nézzétek a test szerinti Izráelt! Akik az áldozatokat eszik, nincsenek-e közösségben az oltárral? 19 De mit mondok ezzel? Talán azt, hogy a bálványáldozat vagy a bálvány ér valamit? 20 Sőt inkább azt, hogy amit a pogányok áldoznak, azt ördögöknek áldozzák és nem Istennek: azt pedig nem szeretném, ha ti az ördögökkel lennétek közösségben. 21 Nem ihattok az Úr poharából is, meg az ördögök poharából is, nem lehetek részesei az Úr asztalának is, meg az ördögök asztalának is. 22 Vagy haragra ingereljük az Urat? Talán erősebbek vagyunk nála?

23 Minden szabad, de nem minden használ. Minden szabad, de nem minden épít.

Πάντα ἔξεστιν· ¹ ἄλλ' οὐ πάντα συμφέρει. ¹ πάντα ἔξεστιν· ¹ ἄλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.

ἔξεστιν· ¹ - szabad, -

συμφέρει. ¹ - használ, συμφέρω - használ, segítségére van

24 Ne keresse senki a maga javát, hanem a másét. 25 Mindazt, amit a húspiacon árulnak, megehetitek, ne kérdezzessetek semmit lelkiismereti okból, 26 mert az Úré a föld és annak teljessége. 27 Ha meghív titeket a hitetlenek közül valaki, és el akartok menni, mindent megehetitek, amit elétek tesznek, ne kérdezzessetek semmit lelkiismereti okból. 28 De ha valaki azt mondja nektek: „Ez bálványáldozati hús”, ne egyétek meg: amiatt, aki erre figyelmeztetett, és a lelkiismeret miatt.

29 Lelkiismeretről beszélek, de nem a sajátunkról, hanem a másikéről. Mert miért vádolja az én szabadságomat a másik lelkiismerete?

συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου· ¹ ἵνα τί ¹ γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;

30 Ha én hálával eszem, miért kárhoznátának engem azért, amiért én hálát adok? 31 Akár esztek tehát, akár isztok, vagy bármi mást esztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek! 32 Megütközésre ne adjatok okot sem a zsidóknak, sem a görögöknek, sem Isten egyházának, 33 mint ahogyan én is mindenben mindenkinek igyekszem kedvére lenni, nem a magam hasznát keresve, hanem a többiekét, hogy üdvözüljenek.

1Kor 11

1 Legyetek a követőim, amint én is követője vagyok Krisztusnak. 2 Dicsérlek titeket, hogy mindig emlékeztek rám, és úgy tartjátok meg a hagyományokat, ahogyan átadtam nektek.

3 De tudnotok kell, hogy minden férfinak Krisztus a feje, az asszony feje a férfi, Krisztus feje pedig Isten.

4 Minden férfi, aki fedett fővel imádkozik vagy prófétál, szégyent hoz a fejére. 5 És minden asszony, aki fedetlen fővel imádkozik vagy prófétál, szintén szégyent hoz a fejére, mert ugyanolyan, mintha megnyírták volna. 6 Mert ha az asszony nem fedi be a fejét, akkor vágassa le a haját, ha pedig szégyen az asszonyra hajának levágása vagy leborotválása, akkor fedje be a fejét! 7 Mert a férfinak nem kell befednie a fejét, mivel ő Isten képmása és dicsősége, az asszony ellenben a férfi dicsősége. 8 Mert nem a férfi van az asszonyból, hanem az asszony a férfiből. 9 Mert nem is a férfi teremtetett az asszonyért, hanem az asszony a férfiért. 10 Ezért tehát kötelessége az asszonynak, hogy a férjétől való függés jelét viselje a fején az angyalok miatt. 11 De az Úrban nincs asszony férfi nélkül, sem férfi asszony nélkül. 12 Mert ahogyan az asszony a férfiből van, úgy a férfi is az asszony által van, mindez pedig Istentől van. 13 Ítéljétek meg magatokban: illik-e az asszonynak fedetlen fővel imádkozni Istenhez? 14 Nem arra tanít-e titeket maga a természet is, hogy szégyen az a férfinak, ha hosszú hajat visel? 15 Ha viszont az asszony visel hosszú hajat, ékessége az, mert neki fátyolként adatott a haj. 16 Ha pedig valaki ebben a dologban vitatkozni akar: nekünk nincsen más szokásunk, sem Isten gyülekezeteinek. 17 Amikor a következőkre rátérek, nem dicsérhetlek titeket, mivel nem javatokra, hanem károtokra jöttök össze. 18 Mert először is azt hallom, hogy amikor összejöttök a gyülekezetben, **szakadások vannak közöttetek**, és ezt részben el is hiszem. 19 Mert szükséges, hogy legyenek közöttetek szakadások is, hogy a kipróbáltak nyilvánvalókká legyenek közöttetek. 20 Amikor tehát összegyülekeztek, nem az Úr vacsoráját eszitek, 21 mert az evésnél mindenki a saját vacsoráját veszi elő, és az egyik éhez, a másik pedig megrészegedik. 22 Hát nincsen házatok, hogy ott egyetek és igyatok? Vagy megvetitek az Isten gyülekezetét, és megszegényítitek a nincsteleneket? Mit mondjak erre? Dicsérjelek ezért titeket? Nem dicsérlek.

23 Mert én az Úrtól vettem, amit át is adtam nektek, hogy az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret,

ἐγὼ ¹ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον

24 és hálát adva megtörte, és ezt mondotta: „**Vegyétek, egyétek EZ NINCS A RÉGEBBI KÉZIRATOKBAN,** ez az én testem, amely tiérettetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.”

καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν ¹ Τοῦτό ¹ μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

ἀλλὰ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοὺς τιμὴν,

25 Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: „E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre.”

ὥσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, ¹ λέγων ¹ Τοῦτο ¹ τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ

αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὅσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.

26 Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret, és isszátok e poharat, az Úr halálát hirdessétek, amíg eljön.

ὅσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε, ¹ ἄχρι οὗ ἔλθῃ.

27 Azért, aki méltatlanul eszi az Úr kenyerét, vagy issza az Úr poharát, vétkezik az Úr teste és vére ellen.

ὥστε ¹ ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου.

28 Vizsgálja meg azért az ember önmagát, és úgy egyék abból a kenyérből, és úgy igyék abból a pohárból.

δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, ¹ καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω·

29 Mert aki úgy eszik és iszik, hogy nem becsüli meg az Úr testét, ítéletet eszik és iszik önmagának.

ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα

30 Ezért erőtlének és betegek közöttetek sokan, és ezért halnak meg annyian. 31 Mert ha mi magunk ítélnénk meg önmagunkat, nem esnénk ítélet alá. 32 De amikor az Úr ítél minket, akkor nevel, hogy a világgal együtt el ne vesszünk. 33 Azért tehát, testvéreim, ha evésre egybegyűltök, várjátok meg egymást. 34 És ha valaki éhes, otthon egyék, hogy ne ítéletre gyűljetek össze. A többiről majd akkor rendelkezem, ha hozzátok érkezem.

1Kor 12

1A lelki ajándékokra nézve pedig nem szeretném, testvéreim, ha tudatlanok lennétek. 2 Tudjátok, hogy amikor pogányok voltatok, ellenállhatatlanul vonzott valami benneteket a néma bálványokhoz. 3 Ezért tudtokra adom, hogy senki sem mondja: „Jézus átkozott”, aki Isten Lelke által szól; és senki sem mondhatja: „Jézus Úr”, csakis a Szentlélek által. 4 A kegyelmi ajándékok között ugyan különbségek vannak, de a Lélek ugyanaz. 5 Különbségek vannak a szolgálatokban is, de az Úr ugyanaz. 6 És különbségek vannak az isteni erő megnyilvánulásaiban is, de Isten, aki mindezt véghezviszi mindenkiben, ugyanaz.

7 A Lélek megnyilvánulása pedig mindenkinek azért adatik, hogy használjon vele.

ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.

8 Mert van, aki a Lélek által a bölcsesség igéjét kapta, a másik az ismeret igéjét, ugyanazon Lélek által.

ὃ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα

9 Az egyik ember ugyanattól a Lélektől a hitet, a másik ugyanazon Lélek által a gyógyítások kegyelmi ajándékait.

ἐτέρῳ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ ἐνὶ πνεύματι

10 Van, aki az isteni erők munkáit vagy a prófétálást kapta; van, aki lelkek megkülönböztetését, a nyelveken szólást vagy pedig a nyelveken szólás magyarázását kapta.

ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ [δὲ] προφητεία, ἄλλῳ [δὲ] διακρίσεις πνευμάτων, ἐτέρῳ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ᾿ἐρμηνία᾿ γλωσσῶν.

11 De mindezt egy és ugyanaz a Lélek munkálja, aki úgy osztja szét kinek-kinek ajándékát, amint akarja.

πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, ¹ διαιροῦν ἰδία ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

12 Mert ahogyan a test egy, bár sok tagja van, de a test valamennyi tagja, noha sokan vannak, mégis egy test, ugyanúgy a Krisztus is.

Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστὶν καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος πολλὰ ὄντα ἓν ἐστὶν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ χριστός.

13 Hiszen egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté kereszteltettünk, akár zsidók, akár görögök, akár rabszolgák, akár szabadok, és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg. 14 Mert a test sem egy tagból áll, hanem sokból. 15 Ha ezt mondaná a láb: „Mivel nem vagyok kéz, nem vagyok a test része”, vajon azért nem a test része-e? 16 És ha ezt mondaná a fül: „Mivel nem vagyok szem, nem vagyok a test része”, vajon azért nem a test része-e? 17 Ha a test csupa szem, hol lenne a hallás? Ha az egész test hallás, hol lenne a szaglás? 18 Márpedig Isten rendezte el a tagokat a testben, egyenként mindegyiket, ahogyan akarta. 19 Ha pedig valamennyi egy tag volna, hol volna a test? 20 Így bár sok tagja van, mégis egy a test. 21 Nem mondhatja a szem a kéznek: „Nincs rád szükségem”, vagy a fej a lábaknak: „Nincs rátok szükségem!” 22 Ellenkezőleg: a test gyengébbnek látszó tagjai nagyon is szükségesek, 23 és amelyeket a test kevésbé nemes tagjainak tartunk, azokat nagyobb tisztességgel vesszük

körül, és amelyek ékesség nélküliek, azok nagyobb megbecsülésben részesülnek: 24 a becseseknek azonban nincs erre szükségük. Isten szerkesztette így a **testet egybe: az alacsonyabb rendűnek nagyobb tisztességet adva,** 25 hogy ne legyen meghasonlás a testben, hanem kölcsönösen gondoskodjanak egymásról a tagok. 26 **És így ha szenved az egyik tag, vele együtt szenved valamennyi, ha dicsőségben részesül az egyik tag, vele együtt örül valamennyi.** 27 Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai. 28 Ezek közül pedig némelyeket először apostolokká tett az Isten az egyházban, másodszor **prófétákká,** harmadszor **tanítókká.** Azután adott **csodatevő erőket,** kegyelmi ajándékokat: **gyógyításra,** gyámolításra, **vezetésre, nyelveken szólásra.** 29 Mindnyájan apostolok? Mindnyájan próféták? Mindnyájan tanítók? Mindenki van csodatevő erő? 30 Mindenki rendelkezik a gyógyítás kegyelmi ajándékával? Mindnyájan szólnak nyelveken? Mindnyájan meg tudják azt magyarázni? 31 De törekedjete a fontosabb kegyelmi ajándékokra! Ezen felül megmutatom nektek a legkiválóbb utat.

1Kor 13

1 Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom. 2 És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok, és ha teljes hitem van is, úgyhogy hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok. 3 És ha szétszatom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból. 4 A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel. 5 Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat. 6 Nem örül a hamisságnak, de együtt örül az igazsággal. 7 Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr. 8 A szeretet soha el nem múlik. De legyen bár prófétálás: el fog töröltetni; legyen nyelveken szólás: meg fog szűnni; legyen ismeret: el fog töröltetni. 9 Mert töredékes az ismeretünk, és töredékes a prófétálásunk. 10 Amikor pedig eljön a tökéletes, eltöröltetik a töredékes. 11 Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam, mint gyermek, úgy értettem, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat. 12 Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert Isten. 13 Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.

VIZS 1590	WH 1881	BD 1951	RÚF 2014
1 HA embereknek vagy An gyaloknac nyelueken fzol nekis, fzeretet ha nintfen én bennem, ollyanná lőttem mint à zen gő ertz, és az pengő Cymbalom.	1 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ κúμβαλον ἀλαλάζον.	1 Szóljak bár emberek vagy angyalok nyelvén, Ha szeretet nincs bennem, Csak zengő érc vagyok vagy pengő cimbalom.	Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy a pengő cimbalom.
2 Es ha iouendőt tudgyakis mondani, és minden titkokat, és minden bōltfēget tudgyakis, és ha egēfz hitōm	2 κἂν ἐξω προφητεῖαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, κἂν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν	2 Legyen bár prófétáló tehetségem, Ismerjem bár az összes titkokat és minden tudományt,	2 És ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek birtokában vagyok,

vagyonis, vgy annira hogy à hegyeket el viheflem helyérül, ha fzeretet nintfen én bennem, femmi vagyc.	ὥστε ὅρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι.	Legyen Akkora hitem, hogy hegyeket mozgassak, Ha szeretet nincs bennem, Mit sem érek.	és ha teljes hitem van is, úgylagy hegyeket mozdíthatok el, szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok.
3 Es ha minden marhámat az fzegénjec taplálására költömis, és ha az én testemet az tűzre adnámis, ha fzeretet nintfen bennem, femmit az nem hafznál.	3 κἂν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, κἂν παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυχῶμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.	3 Osszam el bár egész vagyonom a szegényeknek S vessem oda testem, hogy elégressenek, Ha szeretet nincs bennem, Mit sem használ nekem.	3 És ha szétoztom az egész vagyonomat, és testem tűzhalálra szánom, szeretet pedig nincs bennem: semmi hasznom abból.
4 Az fzeretet túró, kegyes, az fzeretet nem irégykedic, az fzeretet nem tfelekefzic álnokúl, nem fuualkodic fel.	4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται,	4 A szeretet türelmes, a szeretet jóságos, A szeretet nem féltékeny, Nem kérkedik, nem gögösködik,	4 A szeretet türelmes, jóságos; a szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel.
5 Nem tfelekefzic éktelenül, nem kerefi tác az ő hafznát, nem geried hamar haragra, nem gondol gonozt.	5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν,	5 Nem tapintatlan, nem keresi a magáét, Haragra nem gerjed, a rosszat föl nem rója,	5 Nem viselkedik bántóan, nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra, nem rója fel a rosszat.
6 Nem örül az hamiflágnac, örül pedig az igaflágnac.	6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ:	6 Nem örül a gonoszlágnac, De együtt örül az igazsággal.	6 Nem örül a hamisságnac, de együtt örül az igazsággal.
7 Mindeneket el fzenued, mindeneket hifzen, mindeneket reménl, mindeneket el túr.	7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.	7 Mindent eltúr, mindent elhisz, Mindent remél, mindent elvisel	7 Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltúr.
8 Az fzeretet soha el nem fogy: De az iöuendő monáfokis el törtetnec, az külömböző nyeluekis meg fzünnec, az tanulásból való efméretis el töröltetic.	8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθῶσονται: εἴτε γλῶσσαι, παύσονται: εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται.	. 8 A szeretet soha el nem múlik. A prófétálás megszűnik, A nyelvek elhallgatnak, A tudomány elenyészik.	8 A szeretet soha el nem múlik. De legyen bár profétálás: el fog törtetni; legyen nyelveken szólás: meg fog szűnni; legyen ismeret: el fog töröltetni

9 Mert réfz fzerint vagyon bennunc az tanulás, réfz fzerint az prophétálás. 10 De minec vtánna el iouend az tőkélletes tellyeffég, el tőreltetit az mi réfz fzerint vagyon. 11 Mikor gyermek vólnéc, vgy fzőltam mint gyermek, vgy gondolkodtam mint gyermec, vgy értettem mint gyermec: Minec vtánna pedig öreg emberré lőttem, el hadtam az gyermek- höz illendő dolgokat. 12 Mert mostan látunc tükör által és homályos befzéd által. De amikor fzemtűl fzembe, most réfz fzerint vagyon bennem az elméret, ackor pedig léfzen az elméret (vgy) à mint tanitatom. 13 Azért mostan meg marad az hit, az reménfég, az fzeretet, ez három, ezec között pedig leg nagyob az fzeretet.	9 ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν: 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 11 ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος: ὅτε γέγονα ἄνθρωπος, κατήγγηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12 βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. 13 νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη: τὰ τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.	9 Tudásunk csak töredékes, Töredékes a prófétálásunk is. 10 Mikor azonban eljön a beteljesedés, Ami töredékes, véget ér. 11 Amikor még gyermek voltam, úgy beszéltem, mint a gyermek, Úgy gondolkodtam, mint a gyermek, úgy ítéltem, mint a gyermek. De Mikor férfivá nőttem, elhagytam a gyermek szokásait. 12 Ma még csak tükörben, homályosan látunk, Akkor majd színről – színre. Most csak töredékes a tudásom, Akkor majd úgy ismerek, Ahogy én is ismert vagyok. 13 Most megmarad a hit, remény, szeretet, Ez a három, De köztük a legnagyobb a szeretet.	. 9 Mert töredékes az ismeretünk, és töredékes a prófétálásunk. 10 Amikor pedig eljön a tökéletes, eltöröltetik a töredékes. 11 Amikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, úgy gondolkodtam, mint gyermek, úgy értettem, mint gyermek; amikor pedig férfivá lettem, elhagytam a gyermeki dolgokat. 12 Mert most tükör által homályosan látunk, akkor pedig színről színre; most töredékes az ismeretem, akkor pedig úgy fogok ismerni, ahogyan engem is megismert Isten. 13 Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.

1Kor 14

A NYELVEKEN SZÓLÁS „RENDJE”

1 Törekedjete a szeretetre, buzgón kérjétek a lelki ajándékokat, de leginkább azt, hogy prófétáljatok. 2 **Mert aki nyelveken szól, nem emberekhez szól, hanem Istenhez.** Nem is érti meg őt senki, mert a Lélek által szól titkokat. 3 Aki pedig prófétál, emberekhez szól, és ezzel **épít, bátorít, vigasztal.** 4 Aki nyelveken szól, önmagát építi, aki pedig prófétál, a gyülekezetet építi. 5 Szeretném ugyan, ha mindnyájan szólnátok nyelveken, de még inkább, ha prófétálnátok; mert nagyobb az, aki prófétál, mint az, aki nyelveken szól, kivéve, ha meg is magyarázza, hogy a gyülekezet is épüljön belőle. 6 Ha pedig, testvéreim, elmegyek hozzátok, és nyelveken szólok, mit használok nektek, ha nem szólok hozzátok egyúttal kinyilatkoztatásban vagy ismeretben, prófétálásban vagy tanításban? 7 Az élettelen hangszerek, akár fuvola, akár lant, ha nem adnak különböző hangokat, hogyan ismerjük fel, amit a fuvolán vagy a lanton játszanak? 8 Ha pedig a trombita bizonytalan hangot ad, ki fog a harcra készülni? 9 Így van veletek is, amikor nyelveken szóltok: ha nem szóltok világosan, hogyan fogják megérteni, amit beszéltek? Csak a levegőbe fogtok beszélni. 10 Ki tudja, hányféle nyelv van ezen a világon, és egyik sem értelmetlen. 11 Ha tehát nem ismerem a nyelvet, a beszélőnek idegen maradok, és a beszélő is idegen lesz nekem. 12 Ezért ti is, mivel buzgón kéritek a lelki ajándékokat, arra igyekezzetek, hogy ez a gazdagodásotok a gyülekezet építését szolgálja. 13 **Ezért aki nyelveken szól, imádkozzék azért, hogy magyarázatot is tudjon adni.** 14 **Mert ha nyelveken szólva imádkozom, a lelkem ugyan imádkozik, de az értelmemet nem használok.** 15 **Mi következik mindezekből? Imádkozom lélekkel, de imádkozom értelemmel is, dicséretet éneklek lélekkel, de dicséretet éneklek értelemmel is.** 16 Mert ha csak lélekkel mondasz dicséretet, akkor aki az avatatlanok helyét foglalja el, hogyan fog áment mondani a te hálaadásodra, amikor nem is tudja, mit beszélsz? 17 Mert a te hálaadásod ugyan jó, de a másik nem épül belőle. 18 *Hálát adok Istennek, hogy mindnyájatoknál jobban tudok nyelveken szólni, 19 de a gyülekezetben inkább akarok öt szót mondani értelemmel, hogy másokat is tanítsak, mintsem tízezer szót nyelveken.* 20 Testvéreim, ne a gondolkodásban legyetek gyermekek, hanem a rosszban legyetek kiskorúak, a gondolkodásban ellenben érettek legyetek. 21 A törvényben meg van írva: „Idegen nyelveken és idegenek ajkával fogok szólni ehhez a néphez, de így sem hallgatnak rám”, ezt mondja az Úr. 22 Úgyhogy a nyelveken szólás jel, de nem a hívőknek, hanem a hitetleneknek, a prófétálás pedig nem a hitetleneknek, hanem a hívőknek szól. 23 Ha tehát összejön az egész gyülekezet, és mindnyájan nyelveken szólnak, és közben bemennek oda az avatatlanok vagy a hitetlenek, nem azt fogják-e mondani, hogy őriöngtök? 24 De ha valamennyien prófétálnak, és bemegy egy hitetlen vagy avatatlan, azt mindenki meggyőzi bűnös voltáról, mindenki megítéli, 25 és így szívének titkai nyilvánvalóvá lesznek, úgyhogy arcra borulva imádja Istent, és hirdeti, hogy Isten valóban közöttetek van. 26 Mi következik mindezekből, testvéreim? Amikor összejöttök, kinek-kinek van zsoltára, tanítása, kinyilatkoztatása, nyelveken szólása, magyarázata: minden épüléseketek szolgálja! 27 **Ha nyelveken szól is valaki, ketten vagy legfeljebb hárman szóljanak, mégpedig egymás után; egyvalaki pedig magyarázza meg!** 28 **Ha pedig nincs magyarázó, hallgasson a gyülekezetben, csak önmagához szóljon és Istenhez!** 29 A próféták pedig ketten vagy hárman szóljanak, a többiek pedig ítéljék meg! 30 De ha közben az ott ülők közül egy másik kap kinyilatkoztatást, az előző hallgasson el! 31 Mert egyenként mindnyájan prófétálhattok, hogy mindenki tanuljon, és mindenki bátorítást kapjon. 32 A prófétákban lévő lélek pedig alárendeli magát a prófétáknak. 33 **Mert Isten nem a zűrzavarnak, hanem a békességnek Istene. Mint ahogyan ez a szentek valamennyi gyülekezetében történik, 34 az asszonyok hallgassanak a gyülekezetekben, mert nincs megengedve nekik, hogy beszéljenek, hanem engedelmeskedjenek, ahogyan a törvény is mondja.** 35 Ha pedig meg akarnak tudni valamit, otthon kérdezzék meg a férjüket, mert szűgyen az asszonyra, ha a gyülekezetben beszél. 36 Vajon töletek indult ki az Isten ígéje, vagy egyedül hozzátok jutott el? 37 Ha valaki azt tartja magáról, hogy próféta vagy Lélektől megragadott ember, tudja meg, hogy amit nektek írok, az az Úr parancsolata. 38 És ha valaki ezt nem ismeri el, ne ismertessék el. 39 Ezért, testvéreim,

törekedjete a prófétálásra, de a nyelveken szólást se akadályozzátok! 40 Azonban minden illendően és rendben történjék!

1Kor 15

1Eszetekbe juttatom, testvéreim, az **evangéliumot, amelyet hirdettem nektek, amelyet be is fogadtatok, amelyben meg is maradtatok.** 2 Általa üdvözültök is, ha megtartjátok úgy, ahogy én hirdetem is nektek, hacsak nem hiába lettetek hívőkké. 3 Mert én elsősorban azt adtam át nektek, amit én magam is kaptam: hogy Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint, 4 eltemették, és feltámadt a harmadik napon az Írások szerint, 5 és megjelent Kéfásnak, majd a tizenkettőnek. 6 Azután megjelent több mint ötszáz testvérnek egyszerre, akik közül a legtöbben még mindig élnek, néhányan azonban elhunytak. 7 Azután megjelent Jakabnak, majd valamennyi apostolnak. 8 Legutoljára pedig, mint egy torzszülöttnek, megjelent nekem is. 9 Mert én a legkisebb vagyok az apostolok között, aki arra sem vagyok méltó, hogy apostolnak nevezzenek, mert üldöztem Isten egyházát. 10 De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és hozzám való kegyelme nem lett hiábavaló, sőt többet fáradoztam, mint ők mindnyájan; de nem én, hanem az Istennek velem való kegyelme. 11 Azért akár én, akár ők: így prédikálunk, és így lettetek hívőkké. 12 Ha pedig Krisztusról azt hirdetjük, hogy feltámadt a halottak közül, hogyan mondhatják közületek némelyek, hogy nem támadnak fel a halottak? 13 Hiszen ha nem támadnak fel a halottak, akkor Krisztus sem támadt fel. 14 Ha pedig Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, de hiábavaló a ti hitetek is. 15 Sőt Isten hamis tanúinak is bizonyulunk, mert akkor Istennel szemben arról tanúskodtunk, hogy feltámasztotta Krisztust, akit azonban nem támasztott fel, ha csakugyan nem támadnak fel a halottak. 16 Mert ha a halottak nem támadnak fel, Krisztus sem támadt fel. **17 Ha pedig Krisztus nem támadt fel, semmit sem ér a ti hitetek, még bűneitekben vagytok.** 18 Sőt akkor azok is elvesztek, akik Krisztusban hunytak el. 19 Ha csak ebben az életben reménykedünk Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk. **20 Ámde Krisztus feltámadt a halottak közül, mint az elhunytak zsengéje.** 21 Mivel ember által van a halál, ember által van a halottak feltámadása is. 22 Mert ahogyan Ádámban mindnyájan meghalnak, úgy Krisztusban is mindnyájan életre kelnek. 23 Mindenki a maga rendje szerint: első zsengeként támadt fel Krisztus, azután az ő eljövetelekor következnek azok, akik a Krisztuséi. 24 Azután jön a vég, amikor átadja az uralmat az Istennek és Atyának, amikor eltöröl minden fejedelemséget, minden hatalmat és erőt. 25 Mert addig kell uralkodnia, míg lába alá nem veti valamennyi ellenségét. 26 **Mint utolsó ellenség töröltetik el a halál.**

ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος, ¹

27 Mert Isten mindent az ő lába alá vetett. Amikor pedig azt mondja, hogy mindent az ő lába alá vetett, nyilvánvaló, hogy annak kivételével, aki neki alávetett mindent.

πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἶπη ὅτι πάντα ὑποτέτακται, ¹ δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα.

ὑπέταξεν – alávetett / ὑποτάσσω - 1. (A.) alárendel, alávet;

ὑποτέτακται, ¹ - alávetett(ek)

ὑποτάξαντος - alávetőn

HÁROMSZOR ALÁVET /ALÁVETTET

28 Amikor pedig majd alávettetett neki minden, akkor maga a **Fiú is aláveti magát** annak, aki alávetett neki mindent, hogy Isten legyen minden mindenekben.

TEHÁT A FIÚ AZ ISTENNEK VAN ALÁVETVE. NINCS ITT EGY KICSIT EGYENLŐTLEN VISZONY? (AMI ESETLEG AZ ARIÁNUSOKAT, AZ UNITÁRIUSOKAT IGAZOLNÁ?)

ὅταν δὲ ὑποταγῇ ¹ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε [καὶ] αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγῆται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ θεὸς πάντα ἐν πᾶσιν.

ὑποταγῇ ¹ - alávetet(nek)

ὑποταγῆται - alávetetik majd

ὑποτάξαντι - alávetőnek

ITT IS HÁROMSZOR ALÁVET/ ALÁVETTETETT = ÖSSZESEN HATSZOR E KÉT VERBEN! (!)

29 Különben mi értelme van annak, hogy a halottakért ??? megkeresztelkednek? Ha a halottak egyáltalán nem támadnak fel, miért keresztelkednek meg értük? **30** Miért vállalunk veszedelmet mi is minden pillanatban? **31** Naponként a halállal nézünk szembe, oly igaz ez, testvéreim, mint a veletek való dicsekvésem Krisztus Jézusban, a mi Urunkban. **32** Ha csak emberi módon küzdöttem a vadállatokkal Efezusban, mi hasznom belőle? Ha a halottak nem támadnak fel, akkor „együnk és igyunk, mert holnap úgyis meghalunk”. **33** Ne tévelyegjete: „A jó erkölcsöt megrontja a rossz társaság!” **34** Legyetek valóban józanok, és ne vétkezzetek, mert némelyek nem ismerik Istent: megszegyenítésekre mondom ezt. **35** De megkérdézhetné valaki: hogyan támadnak fel a halottak? Milyen testben jelennek meg? **36** Esztelen! Amit elvetsz, nem kel életre, míg előbb meg nem hal, **37** és amikor vetsz, nem a leendő testet veted el, hanem csak a magot, talán búzáét vagy valami másét. **38** De Isten olyan testet ad annak, amelyet elhatározott, mégpedig minden egyes mának a neki megfelelő testet. **39** Nem minden test egyforma, hanem más az embereké, más az állatoké, más a madaraké, és más a halaké. **40** **Vannak mennyei testek, és vannak földi testek, de más a mennyeiek fényessége, és más a földieké.** **41** Más a nap fényessége, más a hold fényessége, és más a csillagok fényessége: mert egyik csillag fényességben különbözik a másik csillagtól. **42 Így van a halottak feltámadása is. Elvettetik romlandóságban, feltámasztatik romolhatatlanságban;** **43** elvettetik gyalázatban, feltámasztatik dicsőségben; elvettetik erőtlenségben, feltámasztatik erőben.

σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν

44 Elvettetik földi test, feltámasztatik lelki test. Ha van földi test, van lelki test is.

σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν

45 Így is van megírva: „Az első ember, Ádám, élőlénné lett”, az utolsó Ádám pedig megelevenítő Lélekké.

οὕτως καὶ γέγραπται ¹ Ἐγένετο ¹ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ¹ ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν.

46 De nem a lelki az első, hanem a földi, azután a lelki.

ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν.

47 Az első ember a föld porából való, a második ember mennyből való.

ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ.

48 Amilyen a földből való, olyanok a földiek is, és amilyen a mennyből való, olyanok a mennyekiek is.

οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι.

49 És amint viseltük a földinek a képét, úgy fogjuk viselni a mennyeknek a képét is. 50 Azt mondom, testvéreim, hogy **test és vér nem örökölheti Isten országát, a romlandóság nem örökli a romolhatatlanságot.** 51 Íme, titkot mondok nektek: nem fogunk ugyan mindnyájan meghalni, de mindnyájan el fogunk változni. 52 Hirtelen egy szempillantás alatt, az utolsó harsonaszóra; mert meg fog szólalni a harsona, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, mi pedig elváltozunk. 53 Mert e romlandó testnek romolhatatlanságba kell öltöznie, és e halandónak halhatatlanságba. 54 Amikor pedig ez a romlandó romolhatatlanságba öltözik, és ez a halandó halhatatlanságba öltözik, akkor teljesül be, ami meg van írva: „**Teljes a diadal a halál fölött!** 55 **Halál, hol a te diadalod? Halál, hol a te fullánkod?**” 56 **A halál fullánkja a bűn, a bűn ereje pedig a törvény.** 57 De hála legyen Istennek, aki a diadalt adja nekünk a mi Urunk Jézus Krisztus által! 58 Ezért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor **az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban.**

1Kor 16

1 Ami a szentek javára folyó gyűjtést illeti, ti is úgy cselekedjete, ahogyan azt Galácia gyülekezeteinek rendeltem. 2 A hét első napján mindegyikötök tegye félre és gyűjtse össze azt, ami tőle telik, hogy ne akkor történjék a gyűjtés, amikor odamegyek. 3 Amikor pedig megérkezem, azokat, akiket ti alkalmasnak találtok, elküldöm ajánlólevéllel, hogy adományokat elvigyék Jeruzsálembe. 4 Ha pedig érdemes lesz, hogy én is elmenjek, eljönnek velem együtt. 5 Hozzátok pedig akkor megyek, ha átutaztam Makedónián. Mert Makedónián átutazom, 6 de nálatok talán ott is maradok, vagy át is telelek, hogy ti indítsatok útnak, ahova majd megyek. 7 Mert nem most, átutazóban akarlak meglátogatni titeket, hanem remélem, hogy egy ideig ott is maradok nálatok, ha az Úr megengedi. 8 Efezusban pünkösdig maradok, 9 mert nagy és sokat ígérő kapu nyílt ott előttem, de az ellenfél is sok. 10 **Ha pedig megérkezik Timóteus, legyen gondotok rá, hogy félelem nélkül tartózkodhasson nálatok, mert az Úr munkáját végzi ő is, akárcsak én.** 11 Senki se nézze le tehát, hanem indítsatok útnak békességgel, hogy eljöjjön hozzám, mert várom őt a testvérekkel együtt. 12 Ami pedig Apollós testvért illeti, nagyon kértem, hogy menjen el hozzátok a testvérekkel együtt, de semmiképpen sem akart most elmenni. De el fog menni, mihelyt alkalma lesz rá. 13 Vigyázzatok, álljatok meg a hitben, legyetek férfiak, legyetek erősek! 14 Minden dolgotok szeretetben menjen végbe! 15 Kérlek titeket, testvéreim, mivel tudjátok Sztefanász háza népéről, hogy ők Akhája zsengéje, és a szentek szolgálatára szánták magukat: 16 ti is engedelmeskedjete az ilyeneknek, és mindazoknak, akik velük együtt szolgálnak és fáradoznak. 17 Örülök Sztefanász, Fortunátusz és Akhaikosz megérkezésének, mert ők távolléteketben pótolnak majd benneteket. 18 Mert felüdítették mind az én lelkemet, mind a tiéteket. Becsüljétek meg tehát az ilyeneket! 19 Köszöntenek titeket Ázsia gyülekezetei. Sokszor köszönt titeket az Úrban Akvila és Priszka a házuknál levő gyülekezettel együtt. 20 Köszöntenek titeket a testvérek mindnyájan.

Köszöntsétek egymást szent csókkal! 21 **A köszöntést én írom, Pál, a saját kezemmel. 22 Ha valaki nem szereti az Urat, legyen átkozott!** Marana tha! 23 Az Úr Jézus kegyelme veletek! 24 Az én szeretetem legyen mindnyájatokkal a Krisztus Jézusban! Ámen.

2Kor 1

1Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola és Timóteus testvér: Isten gyülekezetének, amely Korinthusban van, és egész Akhájában valamennyi szentnek: 2 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól

3 Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, az irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene,

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως.

οἰκτιρμός, -οῦ - 1. száналom; a nyomorúságban, bajban levők iránti érzés

Budai ford. eltér a többitől. Áldott legyen a mi Urunknak Jézus Krisztusnak Istene és Atyja, a könyörületességnek Atyja és minden vigasztalásnak Istene. Tőkés I. is ezt követi, NEM VÁLASZTJA EL EGYMÁSTÓL A SZENTHÁROMSÁG KÉT SZEMÉLYÉT!

4 aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban, hogy mi is megvigasztalhassunk másokat minden nyomorúságban azzal a vigasztalással, amellyel Isten vigasztal minket

ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, ¹ εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ.

1.VIGASZTALÁS ISTENE (FŐNÉV)

2.MEGVIGASZTAL (MINKET) (IGE)

3. HOGY MI IS MEGVIGASZTALHASSUNK (IGE)

4.AZZAL A VIGASZTALÁSSAL (FŐNÉV)

5.AMELLYEL ISTEN MEGVIGASZTAL (IGE)

A-B-B-A-B

5 Mert amilyen bőséggel részünk van Krisztus szenvedéseiben, olyan bőséges Krisztus által a mi vigasztalásunk is. 6 Ha szorongattatunk, ez a ti vigasztalásotokért és üdvösségetekért van, ha vigasztaltatunk, az a ti vigasztalásotokért van, amely elég erős ugyanazoknak a szenvedéseknek az elhordozására, amelyeket mi is szenvedünk. 7 A mi reménységünk bizonyos felöletek, mert tudjuk, hogy amiképpen résztársak vagytok a szenvedésekben, ugyanúgy a vigasztalásban is.

καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· ¹ εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοὶ ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.

βεβαία – megerősített, βέβαιος, -a, -on - (átv. is) szilárd, biztos

8 Mert azt akarjuk, testvéreim, hogy tudjatok arról a nyomorúságról, amely Ázsiában ért minket: rendkívüli mértékben, sőt erőnkön felül megterheltettünk, annyira, hogy az életünk felől is kétségben voltunk. 9 Sőt mi magunk is elszántuk magunkat a halálra, hogy ne önmagunkban bizakodjunk, hanem Istenben, aki feltámasztja a halottakat; 10 aki ilyen halálos veszedelemből megszabadított minket, és meg is fog szabadítani. Benne reménykedünk, hogy ezután is megszabadít, 11 mivel ti is segítségünkre vagytok az értünk mondott könyörgéssel, hogy a ránk áradt kegyelemért sokan sokféleképpen mondjanak értünk hálaadást. 12 Mert ez a

mi dicsekvésünk, amelyről lelkiismeretünk bizonytságot tesz, hogy Isten szentségével és tisztaságával, nem emberi bölcsességgel, hanem Isten kegyelmével jártunk a világban, kiváltképpen pedig közöttetek.

13 Mert nem írunk nektek mást, mint amit olvastok és **meg is értetek, sőt remélem, hogy teljesen meg fogtok érteni,**

FONTOS:

HERMENEUTIKA: ÍRÁS, OLVASÁS, MEGÉRTÉS

οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἄλλ’ ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε,

KG: „ismerni”, többi: „érteni”)

ἐπιγινώσκω (jelzésből) megismer, fölismer, fölfog; 2) (válaszból) megtud 3) tudomásul vesz, megért 3) dönt vmiről 4) jónak talál, helyesel

14 **ahogyan részben meg is értettetek minket:** mert ti velünk dicsekedtek, amiképpen mi is veletek a mi Urunk Jézus napján.

Megértés

καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἔσμεν ¹ καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ¹ Ἰησοῦ.

15 Ezzel a bizodalommal akartam már előbb hozzátok menni, hogy másodszor is részesüljete a kegyelemben. 16 Azután tőletek akartam átmenni Makedóniába, és Makedóniából ismét hozzátok menni, hogy ti bocsássatok útra Júdeába. 17 Amikor tehát ezt akarom, vajon könnyelmű vagyok-e? Vagy amit tervezek, emberi módon tervezem, vagy hogy énnálam az „igen” egyszersmind „nem” is? 18 Isten a tanúm, hogy beszédünk nálatok nem volt „igen” és „nem”. 19 Mert az Isten Fia, Krisztus Jézus, akit közöttetek hirdettünk, én magam, Szilvánusz és Timóteus, nem lett „igen”-né is meg „nem”-mé is, hanem az „igen” valósult meg őbenne. 20 Mert Istennek minden ígéretére őbenne van az igen, és ezért általa mondunk áment Isten dicsőségére. 21 Isten pedig, aki minket veletek együtt Krisztusban megerősít és felken, 22 pecsétjével el is jegyzett minket, és a Lélek zálogát adta szívünkbe. 23 Én pedig Istent hívom tanúbizonyásul magam mellett, hogy irántatok való kíméletből nem mentem még el Korinthusba. 24 Mert nem akarunk uralkodni a ti hiteteken, hanem munkatársai vagyunk örömtököknek, mivel szilárdan álltok a hitben.

2Kor 2

1 Elhatároztam tehát magamban, hogy nem megyek hozzátok ismét **szomorúsággal**. 2 Mert ha megszorítalak titeket, akkor ki vidámít meg engem, hacsak nem az, akit én megszorítottok? 3 Azért is írtam erről, hogy amikor megérkezem, ne érjen szomorúság azok miatt, akiknek örülnöm kellene, mert meg vagyok győződve arról, hogy az én örömöm mindnyájatoké. 4 Mert sok gyötrődés és szívbeli szorongás között, sok könnyhullatással írtam nektek, nem azért, hogy megszorodjatok, hanem hogy megismerjétek azt a szeretetet, amely igen erős énbennem irántatok. 5 Ha pedig valaki megszorított, nem engem szomorított meg, hanem – hogy ne túlozzak – részben titeket mindnyájatokat is. 6 Elég az ilyennek az a büntetés, amelyet a többség mért rá. 7 Most viszont inkább bocsássatok meg neki, és vigasztaljátok meg, hogy a túlságosan nagy szomorúság valamiképpen meg ne eméssze az ilyet. 8 Ezért kérek titeket, tanúsítsatok

iránta szeretetet. 9 Mert levelemet azért is írtam, hogy meggyőződjem megbízhatóságotokról: vajon mindenben engedelmesek vagytok-e. 10 Akinek pedig ti megbocsátotok, annak én is megbocsátok. Mert amit én megbocsátottam, ha volt mit megbocsátanom, az tiétek volt Krisztus színe előtt, hogy rá ne szedjen minket a Sátán. 11 Az ő szándékai ugyanis nem ismeretlenek előttünk. 12 Amikor pedig megérkeztem Tróászba Krisztus evangéliumának hirdetésére, bár az Úr kaput nyitott előttem, 13 nem volt nyugalma lelkemnek, mivel nem találtam Titusz testvéremet. Ezért elbúcsúztam tőlük, és elmentem Makedóniába.

14 De hála legyen Istennek, aki Krisztus ereje által mindenkor diadalra vezet bennünket, és ismeretének illatát terjeszti általunk mindenütt.

Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ ¹ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ·

θριαμβεύοντι - diadalra segítőnek, θριαμβεύω - 1) diadalmenetet tart;

ὁσμή, -ς - illat

φανεροῦντι – kinyilvánítónak, φανερόω - 1. nyilvánvalóvá lesz,

15 Mert Krisztus jó illata vagyunk Isten dicsőségére az üdvözülők és az elkárhozók között:

ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις ¹ καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις

εὐωδία - jó illat, εὐωδία, -ς - jó illat

16 ezeknek a halál illata halálra, azoknak az élet illata életre. De ki alkalmas erre?

οἷς μὲν ὁσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ἐκ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἰκανός;

ISMERET; ÉLET; HALÁL ILLATA = ὁσμή, -ς - illat

KRISZTUS JÓ ILLATA: εὐωδία

17 Mi nem olyanok vagyunk, mint sokan, akik nyereszkednek Isten igéjével, hanem mint akik tiszta szívből, sőt Istenből szólunk Isten előtt Krisztusban.

2Kor 3 Nagyon sok kép!!!

zsidóság- kereszténység

betű öl lélek megelevenít

Mózes arcára a lepel

1Elkezdjük-e ismét ajánlani önmagunkat? Vagy szükségünk van-e, mint némelyeknek, hozzátok szóló vagy tőletek kapott ajánlólevelekre?

Levél

2 A mi levelünk ti vagytok, amely be van írva szívünkbe, amelyet ismer és olvas minden ember.

ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, ¹ ἡ ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γνωσκομένη καὶ ἀναγνωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων·

3 Mert nyilvánvaló, hogy ti Krisztusnak a mi szolgálatunk által szerzett levele vagytok, amely nem tintával, hanem az élő Isten Lelkével van felírva, és nem kőtáblára, hanem a szívek hústábláira.

φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἑνγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίνοις.

4 Ilyen bizodalunk pedig Krisztus által van Isten iránt.

Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χριστοῦ ¹ πρὸς τὸν θεόν

5 Nem mintha önmagunktól, mintegy a magunk erejéből volnánk alkalmasak arra, hogy bármit is megítéljünk; ellenkezőleg, a mi alkalmasságunk Istentől van.

οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοὶ ἐσμεν λογίσασθαι τι ὡς ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ,

6 Ő tett alkalmassá minket arra, hogy az új szövetség szolgálói legyünk, nem a betűé, hanem a Léleké, mert a betű megöl, a Lélek pedig megelevenít.

ὅς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος, ¹ τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.

7 Ha pedig a halálnak betűkkel köbe vésett szolgálata dicsőséges volt, úgyhogy nem tudtak Izráel fiai Mózes arcára nézni arcának múltó dicsősége miatt, 8 **hogyne volna még dicsőségesebb** a Lélek szolgálata?

9 Mert ha a kárhoztatás szolgálata dicsőséges, **mennyivel dicsőségesebb** az igazság szolgálata **kal va-homer Hillél 1. szab (könnyű-nehéz)**! 10 Sőt ami ott dicsőséges volt, már nem is dicsőséges az azt felülmúló dicsőség miatt. 11 Ha ugyanis a mulandó dicsőséges, mennyivel inkább dicsőséges a maradandó.

12 Mivel tehát ilyen reménységünk van, teljes nyíltsággal szólunk,

Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα **χρώμεθα, ¹ - járunk el; χρᾶσθαι - 1. használ, igénybe vesz 2. foglalkoztat, alkalmaz 3. cselekszik,**

13 és nem úgy, mint Mózes, aki leplet tett az arcára, hogy ne lássák Izráel fiai a mulandó dicsőség végét.

καὶ οὐ καθάπερ Μωσῆς ¹ ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ¹ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσει τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου.

καθάπερ - éppen úgy, mint

καταργουμένου. – mulandóé, καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet,

14 De az ő gondolkozásuk eltompult, mert az Ószövetség felolvasásakor ugyanaz a lepel mind a mai napig felfedetlenül megmaradt, mivel az csak Krisztusban tűnik el.

ἄλλὰ ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει ¹ μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ¹ ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται, ¹

ἐπωρώθη – eltompítottatott, πωρόω - (átv. is) kérgesnek lenni,

15 Sőt mindmáig, valahányszor Mózeset olvassák, lepel van a szívükön.

ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκηται Μωσῆς ¹ κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται.

16 De ha majd megtérnek az Úrhoz, elvétetik a lepel.

ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, ¹ περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα

17 Az Úr pedig a Lélek, és ahol az Úr Lelke, ott a szabadság.

ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ¹ ἐλευθερία

18 Mi pedig, miközben fedetlen arccal, mint egy tükörben szemléljük az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át az Úr Lelke által dicsóségről dicsóségre.

ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου ¹ κατοπτριζόμενοι ¹ τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, ¹ καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

Ismétlődő szavak:

καταργεῖται, ¹ - töröltetik el, καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet

κάλυμμα- lepel

καθάπερ - éppen úgy, mint

2Kor 4

Lelki vakság

1Ezért tehát, mivel Isten irgalmából ilyen szolgálatban állunk, nem csüggedünk el,

Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν,¹

ἐγκακοῦμεν,¹ - csüggedünk el;

ἐγκακέω - 1. elunt, belefáradt, kimerült; 2. hibázik, elmulaszt

2 hanem elvetjük a szégyenletes titkos bűnöket; nem járunk ravaszságban, nem is hamisítjuk meg Isten igéjét, hanem az igazság nyílt hirdetésével ajánljuk magunkat minden ember lelkiismeretének Isten előtt.

ἄλλὰ ἄπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἄλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάνοντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

ἀπειπάμεθα – lemondunk ἀπολέγω - 1) nyíltan, őszintén beszél, kijelent, nyilatkozik;

αἰσχύνης, - gyalázaté; αἰσχύνη, -s - hitványság, szégyen

πανουργία - csalárdság 2) eltílt, megtilt; 3) felad, lemond;

3 Ha pedig nem elég világos a mi evangéliumunk, csak azok számára nem világos, akik elvesznek.

εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἔστιν κεκαλυμμένον,

κεκαλυμμένον - eltakart dolog, καλύπτω - betakar, befed, elrejt

4 Ezeknek a gondolkozását e világ istene megvakította, mert hitetlenek, és így nem látják meg az Isten képmásának, Krisztusnak dicsőségéről szóló evangélium világosságát.

ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγᾶσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ,¹ ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ.

αὐγᾶσαι - hogy ragyogjon fel; αὐγάζω - 1) sugárzik; 2) fényt szór szét, ragyog

5 Mert nem önmagunkat hirdetjük, hanem Krisztus Jézust, az Urat, önmagunkat pedig mint szolgáitokat Jézusért.

οὐ¹ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἄλλὰ Ἐχριστὸν Ἰησοῦν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν.

6 Isten ugyanis, aki ezt mondta: „Sötétségből világosság ragyogjon fel”, ő gyújtott világosságot szívünkben, hogy felragyogjon előttünk Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán.

ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ¹ Ἐκ ¹ σκότους φῶς λάμψει, ¹ ὃς ἔλαμπεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ

7 Ez a kincsünk pedig cserépedényekben van, hogy ezt a rendkívüli erőt Istennek tulajdonítsuk, és ne magunknak:

Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾗ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν·

ὀστρακίνοις – cserép
σκεῦος, -ους - edény, eszköz

8 Mindenütt szorongatnak minket, de nem szorítanak be,

kétségeskedünk, de nem esünk kétségbe;

9 üldözöttek vagyunk, de nem elhagyottak;

letipornak, de el nem veszünk;

KG

Mindenütt nyomorgattatunk, de meg nem szoríttatunk;

kétségeskedünk, de nem esünk kétségbe; (2Kor 1,8;7,5;1Kor 1,11)

9Üldöztetünk, de el nem hagyatunk;

tiportatunk, de el nem veszünk;

10 Jézus halálát mindenkor testünkben hordozzuk, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen testünkben.

πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ

11 Mert életünk folyamán szüntelen a halál révén állunk Jézusért, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen halandó testünkben. 12 Azért a halál bennünk végzi munkáját, az élet pedig bennetek. EZ MIT JELENT? Talán azt, hogy ő fizikailag már a halálhoz áll közel, de a szolgálata révén a gyülekezet egyre inkább élni fog (spirituálisan).

13 Mivel pedig a hitnek ugyanaz a Lelke van bennünk,

13 ἔχοντες ¹ δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως ahogyan meg van írva: „Hittem, azért szóltam”, mi is hiszünk, és azért szólunk. 14 Mert tudjuk, hogy aki feltámasztotta az Úr Jézust, az Jézussal együtt minket is feltámaszt, és maga elé állít veletek együtt. 15 Mert minden értetek van, hogy a kegyelem sokasodjék, és egyre többen adjanak hálát Isten dicsőségére.

16 Ezért tehát nem csüggedünk. Sőt ha a külső emberünk megromlik is, a belső emberünk mégis megújul napról napra.

εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα.

ἔσω ἡμῶν ἄνθρωπος Külső ember

ἔσω ἡμῶν ἄνθρωπος Belső ember

17 Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk minden mértéket meghaladó nagy, örök dicsőséget szerez nekünk, 18 mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók **ideig valók**, a láthatatlanok pedig örökkévalók.

**μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα,
¹ τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.**

PARALLELIZMUSOK:

külső ember ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος – benső ember ἔσω ἡμῶν ἄνθρωπος
láthatókra néz **τὰ βλεπόμενα** – a nem láthatókra néz **τὰ μὴ βλεπόμενα**
ideig valók **πρόσκαιρα** – örökkévalók **αἰώνια**

2Kor 5

1 Tudjuk pedig, hogy ha földi sátorunk összeomlik, van Istentől készített hajlékunk, nem kézzel csinált, hanem örökkévaló mennyei házunk. (2Kor 5,1)

οἶδαμεν ¹ γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνου καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν ¹ οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

2 Azért sóhajtozunk ebben a testben, mivel vágyakozunk felöltetni rá mennyből való hajlékunkat, 3 ha ugyan nem bizonyulunk felöltözve is mezíteleneknek. 4 Mert mi is, akik e sátorban vagyunk, megterhelten sóhajtozunk, minthogy nem szeretnénk ezt levetni, hanem felöltetni rá am azt, hogy a halandót elnyelje az élet. 5 Isten pedig, aki minket erre felkészített, a Lélek zálogát adta nekünk. 6 Tehát mindenkor bizakodunk, és tudjuk, hogy amíg a testben lakunk, távol lakunk az Úrtól; 7 **mert hitben járunk, nem látásban.** 8 De bizakodunk, és inkább szeretnénk elköltözni a testből, és hazaköltözni az Úrhoz. 9 Ezért arra törekszünk, hogy akár itt lakunk még, akár elköltözzünk, kedvesek legyünk neki. 10 **Mert mindnyájunknak leplezetlenül kell odaállnunk Krisztus ítélőszéke elé, hogy mindenki megkapja, amit megérdemel, aszerint, amit e testben cselekedett: akár jót, akár gonoszt.** 11 Mivel tehát ismerjük az Úr félelmét, embereket győzünk meg, Isten **előtt pedig nyíltan állunk.** Remélem azonban, hogy a ti lelkiismeretek előtt is nyíltan állunk. 12 Nem önmagunkat ajánljuk ismét nektek, hanem lehetőséget adunk nektek a velünk való dicsekedésre, hogy legyen mit felelnetek azoknak, akik azzal dicsekednek, ami csak látszat, és nem azzal, ami a szívben van. 13 Ha ugyanis révületbe estünk, Istenért történt, ha pedig józanok vagyunk, értetek van. **14 Mert Krisztus szeretete szorongat minket, mivel azt tartjuk, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor mindenki meghalt;** 15 és azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, többé ne önmaguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt. 16 Úgyhogy mi mostantól fogva senkit nem ismerünk test szerint: ha ismertük is Krisztust test szerint, most már őt sem így ismerjük.

17 Ezért, ha valaki Krisztusban van, új teremtes az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre.

ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν καινὰ·

18 Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát.

τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς

19 Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgyhogy nem tulajdonította nekik VÉTKEIKET, és ránk bízta a békéltetés igéjét.

ὥς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ¹ καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.

θέμενος - aki helyezte, τίθημι - tesz, helyez, rendel

A VIZSOLYI ÉRDEKES (BÁR NEM PONTOS) FORDÍTÁSA 2Kor 5,19

Mert az Isten Chrifthusban vala, ki meg engeztelte maga-nac ez világot, nem tulaydo-nituán nékiec az bűnőket, és ad-ta mi nékűnc ez meg engeztel-tetésnec befzédét.

καταλλαγῆς; Tynd atonement; mások: reconciliation; Versöhnung, megbékéltetés

Ld még: Isten maszkai, Eretnekek

20 Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljetek meg Istennel!

Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὥς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ.

πρεσβεύομεν - követségben járunk; πρεσβεύω - nagykövetnek lenni, követként működni
Soha nem gondoltam, hogy a presbiter, mint előljáró követet is jelenthet

δεόμεθα – kérlelünk, δέομαι - kér, könyörög

21 Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.

τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

EBBEN A SZAKASZBAN KÉT SZÓ IS VAN A BŰNRE, van-e ennek jelentősége?:

παράπτωμα, -τος - véték, bűn, félrelépés, elesés (19)

ἁμαρτία, -ς - bűn, véték (21)

Mi a παράπτωμα (véték) és a ἁμαρτία (bűn) közötti TEOLÓGIAI különbség?

Balázs K. szerint a παράπτωμα (inkább sértés, felségsértés) ἁμαρτία, bűn véték
A ΚΑΤΑΛΛΑΨΩ –(MEGBÉKÉL) IGE ITT 5 VERSBEN ÖTSZÖR FORDUL ELŐ.

2Kor 6

1 Vele együtt munkálkodva intünk is titeket: úgy éljetek, mint akik nem hiába kapták Isten kegyelmét. 2 Mert ő mondja: „A kegyelem idején meghallgattalak, és az üdvösség napján megsegítettelek.” Íme, most van a kegyelem ideje! Íme, most van az üdvösség napja! 3

Senkinek semmiféle megütközést nem okozunk, hogy ne szidalmazza szolgálatunkat, 4 hanem úgy ajánljuk magunkat mindenben, mint Isten szolgái: sok tűrésben, nyomorúságban, szükségben, szorongatásban, 5 verésekben, bebörtönzésben, nyugtalan időkben, fáradozásban, átvirrasztott éjszakákban, böjtölésben, 6 tisztaságban, ismeretben, türelemben, jóságban, Szentlélekben, képmutatás nélküli szeretetben, 7 az igazság igéjével, Isten erejével, az igazság jobb és bal felől való fegyvereivel, 8 dicsőségben és gyalázatban, rossz hírben és jó hírben, mint ámitók és igazak, 9 mint ismeretlenek és jól ismertek, mint meghalók és íme, élők, mint megfenyítettek és meg nem öltek, 10 mint szomorkodók, de mindig örvendezők, mint szegények, de sokakat gazdagítók, mint akiknek nincsen semmijük és akiké mégis minden.

11 Szánk megnyílt, szívünk kitérült előttetek, korinthusiak: 12 nem a mi szívünkben van kevés hely számotokra, hanem a ti szívetekben van kevés hely számunkra. 13 Mint gyermekeimhez szólok: viszonzásul tárjátok ki ti is szíveteket! 14 **Ne legyetek a hitetlenekkel felemás igában, mert mi köze egymáshoz az igazságnak és a gonoszságnak, vagy mi köze van a világosságnak a sötétséghez? 15 Vagy mi azonosság van Krisztus és Beliál között? Vagy milyen közösség van hívő és hitetlen között?** 16 Hogyan fér össze Isten temploma a bálványokkal? Mert mi az élő Isten temploma vagyunk, ahogyan Isten mondta: „Közöttük fogok lakni és járni, Istenük leszek, és ők az én népem lesznek. 17 Ezért tehát menjetek ki közülük, és váljatok külön tőlük, így szól az Úr, tisztátalant ne érintsetek, és én magamhoz fogadlak titeket, 18 Atyáttokká leszek, ti pedig fiaimmá és leányaimmá lesztek, így szól a mindenható Úr.”

2Kor 7

1 Mivel tehát ilyen ígéreteink vannak, szeretteim, tisztítsuk meg magunkat minden testi és lelki tisztátalanságtól, és Isten félelmében tegyük teljessé megszentelődésünket! 2 Fogadjatok be minket: senkit nem bántottunk, senkit nem károsítottunk meg, senkit nem csaltunk meg. 3 Nem vádképpen mondom, hiszen az előbb megmondtam, hogy szívünkben vagytok, hogy együtt éljünk, és együtt haljunk. 4 Nagy a bizalmam irántatok, sok dicsekedni valóm van veletek, tele vagyok vigasztalódással, minden nyomorúságunk ellenére csordultig vagyok örömmel. 5 Mert amikor megérkeztünk Makedóniába, semmi nyugalma sem volt testünknek, hanem ki voltunk téve mindenféle zaklatásnak: kívül harcok, belül félelmek. 6 De Isten, a megalázottak vigasztalója, megvigasztalt minket Titusz megérkezésével, 7 de nemcsak az ő megérkezésével, hanem azzal a vigasztalással is, amellyel ő nálatok megvigasztalódott. Hírül hozta ugyanis nekünk a ti vágyódásokat, kesergéseket, hozzám való ragaszkodásokat, úgyhogy még jobban megörültem. 8 **Mert ha megszorítottalak is titeket azzal a levéllel, nem bánom. Bántam ugyan, látva, hogy az a levél, ha egy kis időre is, megszorított titeket, 9 de most már örülök. Nem annak, hogy megszorítottatok, hanem hogy szomorúságotok megtéréshez vezetett: mert Isten szerint szomorodtatok meg, és miattunk semmiben nem vallotok kárt. 10 Mert az Isten szerinti szomorúság megbánhatatlan megtérést szerez az üdvösségre, a világ szerinti szomorúság pedig halált szerez.** 11 Mert éppen az, hogy Isten szerint szomorodtatok meg, mekkora buzgóságot keltett bennetek, sőt mentegőzést, sőt méltatlankodást, sőt félelmet, sőt vágyódást, sőt ragaszkodást, sőt a vétkes megbüntetését! Mindenképpen igazoltatok, hogy ártatlanok vagytok az ügyben. 12 Ha tehát írtam is nektek, nem a sértő miatt és nem is a sértett érdekében írtam, hanem azért, hogy nyilvánvalóvá legyen buzgóságotok, amely Isten színe előtt van bennetek irántunk. 13 Ezért tehát

megvigasztalódtunk, de megvigasztalódásunkon túl még jobban örültünk Titusz örömének, hiszen ti mindnyájan megnyugtattátok a lelkét. 14 Mert ha egy kissé eldicsekedtem neki veletek, nem szégyenültem meg, hanem amint mindent az igazsághoz híven mondtunk el nektek, úgy Titusz előtt való dicsekedésünk is igaznak bizonyult. 15 Ő még jobb szívvel gondolatok, amikor visszaemlékezik mindnyájatok engedelmességére, amint félve és remegve fogadtátok őt. 16 Örülök, hogy minden tekintetben bízhatom bennetek.

2Kor 8

Szegénység - gazdagság

1 Hírt adunk nektek, testvéreim, Istennek arról a kegyelméről, amelyet Makedónia gyülekezeteinek adott. 2 Mert a nyomorúság sok próbája között bőséges az ő örömük, és nagy szegénységükből a tisztaszívűség gazdagsága lett. 3 **Tanúskodom arról, hogy erejük szerint, sőt erejükön felül is önként adakoztak,** 4 és erősen sürgetve kérték tőlünk, hogy a szentek iránti szolgálatban adakozással részt vehessenek. 5 És nemcsak azt tették, amit reméltünk, hanem először önmagukat adták az Úrnak, és aztán nekünk, az Isten akaratából. 6 Úgyhogy bátorítottuk Tituszt, hogy amint már előbb elkezdte, fejezze is be nálatok ennek az adománynak az összegyűjtését. 7 Ezért ahogyan mindenben bővelkedtek: hitben és ígében, ismeretben és minden buzgóságban, és a tőlünk rátok áradó szeretetben, úgy ebben az adakozásban is legyetek bőkezűek. 8 Nem parancsként mondom, hanem azért, hogy mások buzgósága által a bennetek levő szeretet valódiságát is kipróbáljam.

9 Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét: hogy gazdag létére szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.

ANTITÉZIS VAGY PARADOXON?

γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ],
1 ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου
πτωχείᾳ πλουτήσητε.

ἐπτώχευσεν - szegénnyé lett; πτωχέω - koldusnak lenni, koldulni, szegénynek lenni
πλούσιος – gazdag;

πλουτήσητε. - gazdagok legyetek, πλουτέω - gazdagnak lenni

ANYAGI JAVAK MEGOSZTÁSA – NEM ELÉG A SZÁNDÉK, A VÉGHEZVITEL IS KELL

10 Tanácsot is adok ebben az ügyben, mert ez hasznos nektek, akik nemcsak a cselekvésben, hanem tavaly óta a szándékban is elől jártatok. 11 **Most pedig a cselekvést is vigyétek véghez, hogy amilyen készséges volt a szándékotok, olyan legyen a véghezvitele is, erőtkhöz mérten!** 12 Mert ha megvan a szándék, az aszerint kedves Istennek, amitek van, nem aszerint, amitek nincs. 13 Ugyanis azért, hogy másoknak könnyebbségük legyen, nektek ne legyen nyomorúságotok. Ellenben az egyenlőségnek megfelelően 14 a mostani időben a ti fölöslegetek pótolja azok hiányát, hogy máskor azok fölöslege is pótolja majd a ti hiányotokat, hogy így egyenlőség legyen;

15 amint meg van írva: „Aki sokat szedett, annak nem lett többje, és aki keveset, annak nem lett kevesebbje.”

Intertext: 2Móz 16,18

18 Amikor azután megmérték ómerrel, nem volt fölöslege annak, aki többet szedett, sem hiánya annak, aki kevesebbet szedett. Mindenki annyit szedett, amennyit meg tudott enni.

16 Hála legyen Istennek, aki értetek ugyanezt a buzgóságot adta Titusz szívébe. 17 Mert megkapta ugyan a bátorítást, de buzgóbb lévén, önként ment el hozzátok. 18 Elküldtük vele együtt azt a testvért is, akinek az evangélium hirdetésével szerzett jó híre bejárta valamennyi gyülekezetet. 19 Sőt ezenkívül a gyülekezetek kiválasztották őt útítársunknak is ebben az adománygyűjtésben, amelyben szolgálunk, magának az Úrnak a dicsőségére és a mi jó szándékunk megmutatására. 20 Mert óvakodni akarunk attól, hogy valaki megrágalmazzon minket szolgálatunknak eme bőséges eredménye miatt: 21 mert gondunk van a tisztességre nemcsak az Úr előtt, hanem az emberek előtt is. 22 Elküldtük velük együtt azt a testvért, akinek az alkalmasságát sok mindenben kipróbáltuk, mert sokszor buzgó volt, most pedig még sokkal buzgóbb, mert nagyon bízik bennetek. 23 Akár Titusról van szó, aki nekem társam és közöttetek munkatársam, akár a mi testvéreinkről, a gyülekezetek küldöttai ők: Krisztus dicsősége. 24 Tanúsítatok tehát irántuk szeretetet, és mutassátok meg nekik, hogy méltón dicsekedtünk veletek a gyülekezetek előtt.

2Kor 9

1 A szentek iránti szolgálatról fölösleges írnom nektek. 2 Hiszen ismerem készségeket, amely miatt dicsekszem veletek a makedónoknak, hogy Akhája tavaly óta készen áll, és hogy a ti buzgóságotok magával ragadta a többséget. 3 De mégis elküldtem a testvéreket, **nehogy a veletek való dicsekedésünk ebben az ügyben hiábavaló legyen, hanem amint megmondtam: készen legyetek.**

παρεσκευασμένοι ἦτε

παρεσκευασμένοι - készen állva; παρασκευάζω - 1) elkészül, elkészít; 2) készen áll

4 És ha velem makedónok érkeznek, és felkészületlenül találhatnak titeket, valamiképpen **szégyent ne valljunk mi** – hogy ne mondjuk: ti – ebben a bizodalunkban. 5 Szükségesnek tartottam tehát, hogy megkérjem a testvéreket, menjenek el hozzátok előre, és készítsék elő a már megígért adományokat, hogy az úgy legyen készen, mint hálaáldozat, nem pedig mint kényszerű adomány. 6 **Tudjuk pedig, hogy aki szűken vet, szűken is arat, és aki bőven vet, bőven is arat.**

7 Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert „a jókedvű adakozót szereti Isten”.

8 Istennek pedig van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiárassza rátok, hogy mindenütt mindenkor minden szükségessel rendelkezetek, és bőségekből jusson minden jó cselekedetre.

9 Amint meg van írva: „Bőkezűen osztott a szegényeknek, igazsága megmarad örökké.”

καθὼς γέγραπται: Ἐσκόρπισεν, ¹ ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα

ἐσκόρπισεν, - szórt, σκορπίζω - 1) (A) szétoszt

INTERTEXT: ZSOLT 112,9a

Osztogat, adakozik a szegényeknek; igazsága megmarad mindvégig; KG

ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος

SZÓ SZERINTI LXX IDÉZET!

10 Aki pedig magot ad a magvetőnek, és eledelül kenyeret, megadja és megsokasítja vetőmagokat, és megszorítja igazságok gyümölcsét.

11 Így mindenben meggazdagodtok a teljes tisztaszívűségre, amely általunk hálaadást szül Isten iránt. 12 Mert ez az Isten előtti szolgálat nemcsak enyhít a szentek nyomorúságán, hanem sokakat hálaadásra is indít Isten iránt. 13 **Mert e szolgálat eredményességéért dicsőítik majd Istent, azért az engedelmességért, amellyel Krisztus evangéliumáról vallást tesztet, és azért a jószívűségetekért, amely irántunk és mindenki iránt megnyilvánul.** 14 Ők könyörögnek is értetek, és vágyódnak utánatok, mivel Isten jósága bőven kiáradt rátok.

15 Hála legyen Istennek kimondhatatlan ajándékáért!

2Kor 10

1 Krisztus szelídségével és gyöngédségével kérlek titeket én, Pál, aki – némelyek szerint – szemtől szemben ugyan alázatos vagyok közöttetek, de távollétemben erélyes vagyok hozzátok; 2 kérlek, ne kényszerítsetek arra, hogy ottlétemkor erélyes legyek, mert úgy gondolom, bátran felléphetnék azokkal szemben, akik úgy vélekednek, hogy mi test szerint **élünk. 3 Mert testben**

élünk, de nem test szerint hadakozunk; LELKI HARC!

4 hadakozásunk fegyverei ugyanis nem testiek, hanem erősek az Isten kezében erődítmények lerombolására.

τὰ ¹ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, – ¹ λογισμοὺς καθαιροῦντες

ὅπλον, -ον - fegyver,

καθαίρεσις, -εως – lerombolás

ὀχύρωμα, -τος - 1. erődítmény, erőd,

5 Ezekkel rombolunk le minden okoskodást és minden magaslatot, amelyet az Isten ismeretével szemben emeltek, és foglyul ejtünk minden gondolatot a Krisztus iránti engedelmségre, **RADIKALIZMUS, ISTENI SZUBVERZIÓ LD.** MAGNIFICAT 6 és készek vagyunk megbüntetni minden engedetlenséget, ha ti teljesen engedelmesek lesztek. 7 Arra nézzetek, ami a szemetek előtt van! Ha valaki meg van győződve arról, hogy Krisztusé, azt is gondolja meg önmagában, hogy amint ő Krisztusé, ugyanúgy mi is. 8 Mert ha kissé túlozva dicsekszem is a hatalmunkkal, amelyet az Úr építésekre, és nem rombolásokra adott, nem szégyenülök meg, 9 nem akarva azt a látszatot kelteni, mintha levelemmel csak fenyegetnék titeket. 10 **Mert levelei, mondják, súlyosak és kemények ugyan, de testi megjelenése erőtlén, és beszéde szálnalmas.** 11 Azt pedig gondolja meg az ilyen ember, hogy amilyenek vagyunk a távollétünkben írt levelünk szavaiban, olyanok leszünk ottlétünkönk tetteinkben is. 12 Mert nem mernénk magunkat azokhoz számítani vagy hasonlítani, akik önmagukat ajánlják, mivel ők önmagukhoz mérik és hasonlítják önmagukat, és így esztelennek bizonyulnak.

13 **Mi azonban nem mérték nélkül, hanem annak a határnak a mértéke szerint dicsekszünk, amelyet Isten szabott ki nekünk mértékül, hogy eljussunk hozzátok is.**
NÉMETH ZOLI: HATÁR, MÉRTÉK

14 ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχήσομεθα, ¹ ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν·

**καυχῆσομεθα, ¹ - fogunk dicsekedni, καυχᾶμαι v. καυχῶμαι – dicsekszik
ἐμέρισεν – osztott, μερίζω - 1. (A.) oszt; 2. (P.) megoszlik, szétszakad, meghasonlik
ἐφικέσθαι – elérkezni, ἐφικνέομαι - elér**

Mert mi nem mentünk túl a nekünk kiszabott határon, mint akik nem jutnak el hozzátok; hiszen hozzátok is eljutottunk Krisztus evangéliumával. **15 Nem mérték nélkül,** mások fáradozásával dicsekszünk, de reméljük, hogy hitetek megnövekedésével nagyra leszünk közöttetek a mi munkaterületünkön. **16 Ennélfogva a rajtatok túl eső területeken is hirdetjük az evangéliumot, de nem dicsekszünk olyan munkával, amelyet másutt már elvégeztek.** **17 Aki pedig dicsekszik, az Úrral dicsekedjék,** **18** mert nem az a megbízható ember, aki önmagát ajánlja, hanem az, akit az Úr ajánl.

2Kor 11

1 Bárcsak elviselnétek tőlem egy kis esztelenséget, sőt viseljete el engem is! 2 Mert Isten féltő szeretetével féltetek titeket: mivel eljegyeztelek titeket egy férfiúnak **Krisztusnak?**, hogy tiszta szűzként állítsalak benneteket Krisztus elé. 3 Félek azonban, hogy amint a kígyó megcsalta Évát ravaszságával, úgy tántorodnak el a ti gondolataitok is a Krisztus iránti őszinte és tiszta hűségtől. 4 Mert ha valaki odamegy hozzátok, és más Jézust hirdet, nem akit mi hirdettünk, vagy más lelket fogadtok be, nem akit kaptatok, vagy más evangéliumot, nem amelyet elfogadtatok, azt szépen eltűritek. 5 Pedig úgy gondolom, hogy semmivel sem vagyok alábbvaló a legfőbb apostoloknál. 6 Ha az ékesszólásban iskolázatlan vagyok is, az ismeretben nem, és ezt mindig minden tekintetben nyilvánvalóvá tettük előttetek. 7 Vagy talán bünt követtem el, amikor megaláztam önmagam, hogy ti felmagasztaltassatok, mert ingyen hirdettem nektek Isten evangéliumát? 8 Más gyülekezeteket fosztottam ki, amikor támogatást fogadtam el tőlük a nálatok végzendő szolgálatra. 9 Amikor pedig nálatok voltam, és hiányt szenvedtem, nem terheltem meg senkit, mert hiányomat a Makedóniából jött testvérek pótolták, és minden tekintetben tartózkodtam és tartózkodni is fogok attól, hogy terhetekre legyek. 10 Krisztus bennem levő igazságára mondom, hogy ez a dicsekvésem Akhája vidékén sem fog bennem elnémulni. **P's self-reflection – ebben a levélben különösen sokat beszél önmagáról.** 11 Miért? Mert nem szeretlek titeket? Isten jól tudja azt! 12 De amit teszek, azt ezután is tenni fogom, hogy elvegyem a lehetőséget azoktól, akik minden alkalmat megragadnak a dicsekvésre, hogy ők olyan apostolok, mint mi. 13 Mert az ilyenek alapostolok, szélhámosok, akik Krisztus apostolainak adják ki magukat.

14 Nem is csoda, mert maga a Sátán is a világosság angyalának adja ki magát.

**καὶ οὐ θαῦμα, ¹ αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς ¹ μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός
θαῦμα, ¹ - csoda**

μετασχηματίζεται – átváltozik; μετασχηματίζω - 1) (A.) megváltoztatja a megjelenési formáját, átváltoztatja;

15 Nem meglepő tehát, hogy szolgálai is az igazság szolgálainak adják ki magukat; de a végük cselekedeteikhez méltó lesz. 16 Megint csak azt mondom, senki se tartson esztelennek, ha pedig mégis annak gondoltok, akkor esztelenként is fogadjatok el, hogy egy kissé én is dicsekedhessem. 17 Amit mondok, nem az Úr szerint mondom, hanem szinte esztelenül, a dicsekedésnek ezzel a merészségével. 18 Minthogy sokan dicsekednek test szerint, én is dicsekedni fogok. 19 Hiszen ti okosak vagytok, és szívesen eltűritek az eszteleneket: 20 mert eltűritek, ha valaki leigáz titeket, ha valaki élösködik rajtatok, ha valaki zsákmányul ejt titeket,

ha valaki hatalmaskodik rajtatok, ha valaki arcul üt benneteket. 21 Szégyenkezve szólok, minthogy ehhez mi gyengék voltunk. De ha valaki merész valamiben – esztelenül szólok –, merész vagyok én is. 22 Héberek ők? Én is. Izráeliták? Én is. Ábrahám utódai? Én is. 23 Krisztus szolgálói? Esztelenül szólok: én még inkább, hiszen többet fáradoztam, többször börtönöztek be, igen sok verést szenvedtem el, sokszor forogtam halálos veszedelemben. 24 Zsidóktól ötször kaptam egy híján negyven botütést, 25 háromszor megvesszőztek, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést, egy éjt és egy napot hanyódtam a tenger hullámain. 26 Gyakran voltam úton, veszedelemben folyókon, veszedelemben rablók között, veszedelemben népem között, veszedelemben pogányok között, veszedelemben városban, veszedelemben pusztaságban, veszedelemben a tengeren, veszedelemben áltestvérek között, 27 fáradozásban és vesződségben, gyakori virrasztásban, éhezésben és szomjazásban, gyakori böjtölésben, hidegben és mezítelenségben. 28 Ezeken kívül még ott van naponkénti zaklattatásom és az összes gyülekezet gondja. 29 Ki erőtlenségben, hogy vele együtt ne volnék én is erőtlenségben? Ki botránkozik meg, hogy ne égnék én is? 30 Ha dicsekednem kell, a gyengeségeimmel fogok dicsekedni. 31 Az Úr Jézus Istene és Atyja, aki áldott örökké, tudja, hogy nem hazudok. 32 Damaszkuszban Aretász király helytartója őriztette a damaszkusziak városát, hogy elfogjanak engem. 33 Ablakon át kosárban eresztettek le a falon, és megmenekültem a kezéből.

TÚL SOK ÖNREFLEXIÓ PÁL RÉSZRŐL!

2Kor 12

1 Dicsekednem kell, habár nem használ; rátérek azért az Úr megjelenéseire és kinyilatkoztatásaira. 2 Ismerek egy embert Krisztusban, aki tizennégy évvel ezelőtt elragadtatott a harmadik égig – hogy testben-e vagy testen kívül, nem tudom, csak Isten tudja. 3 Én tudom, hogy az az ember – hogy testben-e vagy testen kívül, nem tudom, csak az Isten tudja – 4 elragadtatott a paradicsomba, és olyan kimondhatatlan beszédeket hallott, amelyeket ember el nem mondhat. 5 Ezzel az emberrel dicsekszem, nem pedig önmagammal; hacsak az erőtlenségeimmel nem. 6 Pedig, ha dicsekedni akarnék, nem lennék esztelen, mert igazságot mondanék, de mérséklem magamat, hogy valaki többnek ne tartson, mint aminek lát, vagy amit tőlem hall, 7 még a kinyilatkoztatások különleges nagysága miatt sem. Ezért tehát, hogy el ne bizakodjam, tövis adatott a testembe: a Sátán angyala, hogy gyötörjön, hogy el ne bizakodjam.

καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων.

διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶ, ¹ ἵνα με **κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι.**

κολαφίζῃ, - arcul verjen, **κολαφίζω** - ököllel üt

ὑπεραίρωμαι. - elbízom magam, **ὑπεραίρω** - 1) fölemeli magát vmi, vki fölé; 2) (átv.) elbizakodik

8 Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék az el tőlem.

ὕπερ τούτου τρίς τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ

9 De ő ezt mondta nekem: Elég neked az én kegyelemem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz. Legszívesebben tehát gyöngeségeimmel dicsekszem, hogy Krisztus ereje lakozzék bennem.

καὶ εἶρηκέν μοι ¹ Ἀρκεῖ ¹ σοι ἡ χάρις μου· ¹ ἡ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. Ὅδιστα οὖν μᾶλλον καυχῶμαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις

Ὅδιστα – legszívesebben, ἡδιστα - legszívesebben

10 Ezért Krisztusért örömöm telik erőtlenségekben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldöztetésekben és szorongatásokban, mert amikor erőtlen vagyok, akkor vagyok erős. 11 Esztelenné lettem: ti kényszerítettetek rá. Nektek kellett volna ugyanis engem ajánlanotok, hiszen semmivel nem voltam alábbvaló a legfőbb apostoloknál, ha semmi vagyok is. 12 Apostolságom ismertetőjegyei a teljes állhatatosságban, a jelekben, a csodákban és az isteni erőkben nyilvánultak meg közöttetek. 13 Mert mi az, amiben a többi gyülekezethez képest hátrányba kerültetek, hacsak az nem, hogy én magam nem voltam terhetekre? Bocsássátok meg nekem ezt az igazságtalanságot! 14 Íme, most kész vagyok harmadszor is elmenni hozzátok, és nem leszek terhetekre, mert nem azt keresem, ami a tietek, hanem titeket magatokat kereslek. Mert nem a gyermekek tartoznak gyűjteni a szülőknek, hanem a szülők a gyermekeknek. 15 Én pedig nagyon szívesen hozok áldozatot, sőt magamat is feláldozom értetek. Ha én titeket ennyire szeretlek, ti kevésbé szerettek engem? 16 Ám legyen: én nem voltam terhetekre, de ravasz ember lévén, csellel fogtalak meg titeket. 17 Vagy valamelyik küldöttem révén csaltalak meg titeket? 18 Megkértem Tituszt, és vele együtt küldtem el azt a testvért is. Csak nem Titusz csalt meg titeket? Nem ugyanazon Lélek szerint jártunk? Nem ugyanazokon a nyomokon? 19 Régóta azt gondolhatjátok, hogy mentegetőzünk előttetek. Mi azonban Isten színe előtt Krisztusban beszélünk, mindezt pedig, szeretteim, a ti épülésetekre. 20 Mert félek, hogy amikor megérkezem, nem olyanoknak találalak titeket, mint szeretnélek, és ti is olyannak találtok engem, amilyennek nem szeretnétek. Félek, hogy viszálykodás, irigység, harag, önzés, rágalmazás, vádaskodás, gőg, pártoskodás lesz közöttetek, 21 úgyhogy amikor odamegyek, ismét megaláz engem az én Istenem nálatok, és megsíratok sokakat azok közül, akik korábban vétkeztek, és nem tértek meg abból a tisztátalanságból, paráznaságból és kicsapongásból, amelyet elkövettek.

2Kor 13

KIPRÓBÁLTSÁG GONDOLATA+ SZENTHÁROMSÁG-PROBLÉMA (A VÉGÉN)

1 Most harmadszor megyek hozzátok: „Két vagy három tanú szava erősítsen meg minden vallomást!” 2 Előre megmondtam, most is előre mondom, mint másodszori ottlétemkor, és most távollétemben is azoknak, akik előzőleg vétkeztek, de a többieknek is: ha még egyszer elmegyek, nem leszek kíméletes; 3 minthogy annak bizonyítékát keresitek, hogy általam valóban az a Krisztus szól, aki veletek szemben nem erőtlen, hanem hatalmas közöttetek. 4 Mert ha meg is feszítettett erőtlenségből, él Isten hatalmából, és ha mi erőtlenek vagyunk is őbenne, élni fogunk vele együtt Isten hatalmából közöttetek.

5 Önmagatokat tegyétek próbára, hogy hitben jártok-e! Önmagatokat vizsgáljátok meg! Vagy nem ismeritek fel magatokon, hogy Jézus Krisztus bennetek van? CSERI K? Ha nem, akkor még kipróbálatlanok vagytok.

Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι **ἀδόκιμοί** ἐστε. Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι **ἀδόκιμοί** ἐστε.

ἀδόκιμοι. - próbát ki nem álltak; ἀδόκιμος, -ον - semmirekellő,

6 De remélem, felismeritek, hogy mi viszont **kipróbáltak vagyunk** (SZÓ SZERINT: NEM VAGYUNK NEM KIRÓBÁLTAK, AZAZ ALKALMATLANOK)

ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι.

ELLENTÉTE: A KIPRÓBÁLT, HITELES EMBER:

δόκιμος, -ον – elfogadható, megpróbált, kipróbált, megfelelt, hiteles, elfogadott

Róm 14,18 és az emberek előtt megpróbált.

16,10 Apellest, ki a Kr.-ban megpróbáltatott.

1Kor 11,19 hogy a kipróbáltak nyilvánvalókká legyenek

2Kor 10,18 Mert nem az a kipróbált, a ki

13,7 nem hogy mi méltóknak láttassunk,

2Tim 2,15 hogy I. előtt becsületesen megállj.

Jak 1,12 mert minekutána megpróbáltatott,

7 Imádkozunk Istenhez, hogy semmi rosszat ne tegyetek, nem azért, hogy mi kipróbáltaknak mutatkozzunk, hanem azért, hogy a jót tegyetek, mi pedig mintha nem volnánk kipróbáltak.

εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν

8 Mert semmit nem tehetünk az igazság ellen, hanem csak az igazságért.

οὐ γὰρ δυνάμεθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ¹ ἄλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.

9 Mert örülünk, ha mi erőtlenek vagyunk, ti pedig erősek vagytok. Könyörgünk is azért, hogy ti tökéletesek legyetek. 10 Azért írom ezeket távollétemben, hogy ottlétemkor ne kelljen keményen bánnom veletek aszerint a hatalom szerint, amelyet az Úr nekem építésre, és nem rombolásra adott. 11 Végül, testvéreim, örüljétek, állítsátok helyre a jó rendet magatok között, fogadjátok el az intést, jussatok egyetértésre, éljétek békességben, akkor a szeretet és a békesség Istene veletek lesz. 12 Köszöntsétek egymást szent csókkal; köszöntenek titeket a szentek mind. 13 Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal!

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ [Χριστοῦ] ¹ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

MINDIG ZAVART A LOGIKAI SORREND: MIÉRT NEM:

1. ISTEN KEGYELME;

2. JÉZUS KRISZTUS SZERETETE,

3. SZENTLÉLEK KÖZÖSSÉGE?

**A KEGYELEM NEM INKÁBB (CSAK!) ISTENTŐL VAN, ISTENTŐL ÉS JÉZUSTÓL
PEDIG A SZERETET,
ITT SZERINTEM AZ ATYA-FIÚ-SZENTLÉLEK SORREND IS MEGVÁLTOZOTT +
SZERINTEM A KEGYELEM ELSŐSORBAN ISTENHEZ TARTOZIK.**

Gal 1

1 Pál apostol – aki nem emberektől, nem is emberek által kapta elhívását, hanem Jézus Krisztus által, és az Atya Isten által, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül – 2 és a velem levő testvérek mindnyájan: Galácia gyülekezeteinek.

**3 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és a mi Urunk Jézus Krisztustól,
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ,**

4 aki önmagát adta bűneinkért, hogy kiszabadítson minket a jelenlegi gonosz világból Istennek, a mi Atyánknak akarata szerint.

**τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ¹ ὅπως
ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ
ἐνεστῶτος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
ἡμῶν**

ὅπως - úgy, hogy

ἐξέληται – kiragadjon, ἐξαίρεω - 1. kiváj; 2. (átv.) (bajból) kihúz

ἐνεστῶτος – jelenvaló; ἐνίστημι - történik, jelen van

5 Övé a dicsőség örökkön-örökké. Ámen. 6 Csodálkozom, hogy attól, aki Krisztus kegyelme által elhívott titeket, ilyen hamar más evangéliumhoz pártoltok, 7 pedig nincsen más evangélium. De egyesek megzavartak titeket, és el akarják fordítani Krisztus evangéliumát. 8 De ha még mi magunk vagy egy mennyből való angyal hirdetne is nektek evangéliumot azon kívül, amelyet mi hirdettünk, átkozott legyen! 9 Amint már korábban is megmondtuk, most ismét mondom: ha valaki nektek más evangéliumot hirdet azon kívül, amelyet elfogadtatok, átkozott legyen!

10 Most tehát az embereket akarom meggyőzni vagy Istent? Vagy embereknek igyekszem tetszeni? Ha még mindig embereknek akarnék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgája. 11 Tudtokra adom, testvéreim, hogy az evangélium, amelyet én hirdettem, nem embertől való, **12 mert én nem embertől vettem, nem is tanítottak rá, hanem Jézus Krisztus kinyilatkoztatásából kaptam (Vö. 1Kor 11)**

**οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, ¹ οὔτε
ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.**

[ITT NAGYON HELYESEN A REFORMÁTUSOK IS KINYILATKOZTATÁSNAK ÉS NEM KIJELENTÉSNEK FORDÍTJÁK AZ APOKALIPSZIST!]

13 Mert hallottátok, hogyan éltem egykor a zsidóság körében, hogy féktelenül üldöztem az Isten egyházát, és pusztítottam azt. 14 És a zsidó hithűségben sok kortársamat felülmúltam népem körében, minthogy fölöttébb buzgó rajongója voltam atyáim hagyományainak. 15 De amikor úgy tetszett annak, aki engem anyám méhétől fogva kiválasztott és kegyelme által elhívott, **16 hogy kinyilatkoztassa Fiát énbennem, hogy hirdessem őt a népek között, nem**

tanácskoztam testtel és vérrel. 17 Nem is mentem fel Jeruzsálembe azokhoz, akik előttem lettek apostolokká, hanem azonnal elmentem Arábiába, azután ismét visszatértem Damaszkuszba. 18 Majd három esztendő múlva felmentem Jeruzsálembe, hogy meglátogassam Kéfást, és nála maradtam tizenöt napig. 19 De az apostolok közül nem láttam mást, csak Jakabot, az Úr testvérét. 20 Amit pedig nektek írok, íme, Isten színe előtt mondom, hogy nem hazugság. 21 Azután elmentem Szíria és Kilikia vidékére. 22 Júdea keresztyén gyülekezetei azonban személy szerint nem ismertek engem. 23 Csupán ezt hallották: „**Aki egykor üldözött minket, most hirdeti azt a hitet, amelyet valamikor pusztított.**” 24 És dicsőítették énértem Istent.

Gal 2

1 Azután tizennégy esztendő múlva ismét felmentem Jeruzsálembe Barnabással, és magammal vittem Tituszt is.

2 Kinyilatkoztatástól indítva mentem fel, és eléjük tártam az evangéliumot, amelyet a népek között hirdetek,

ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν,

mégpedig külön a tekintélyesek elé, nehogy hiába fáradjak, és hogy eddigi fáradozásom se legyen hiábavaló. 3 Még a velem lévő Tituszt sem kényszerítette senki arra, hogy körülmetélkedjék, noha ő görög volt, 4 a befurakodott **áltestvérek kedvéért sem, akik csak azért férköztek be közénk, hogy kikémléjék szabadságunkat, amelyet Krisztus Jézusban kaptunk, és így szolgává tegyenek minket.** 5 Ezeknek egy pillanatra sem engedtünk, hogy az evangélium igazsága megmaradjon számotokra. 6 Azok pedig, akik tekintélyeseknek számítanak – hogy a múltban mik voltak, azzal nem törődöm; Isten nem nézi az ember személyét –, azok a tekintélyes személyek engem semmire sem köteleztek. 7 Ellenkezőleg: elismerték, hogy rám van bízva a **körülmetéletlenség evangéliuma**, mint ahogyan Péterre a körülmetélésé. 8 Mert aki munkálkodott Péter által a körülmetéltek közötti apostolságban, az munkálkodott énáltalam is a népek között. 9 És amikor Jakab, Kéfás és János, akiket oszlopoknak tekintenek, felismerték a nekem adott kegyelmet, megállapodásul kezet adtak nekem és Barnabásnak, hogy mi a népekhez menjünk, ők pedig a körülmetéltekhez. 10 Csak azt kérték, hogy emlékezzünk meg a szegényekről; ez az, amit én igyekeztem is megtenni. 11 Amikor pedig Kéfás Antióchiába jött, nyíltan szembeszálltam vele, mivel okot adott arra, hogy megfeddjem. 12 Mielőtt ugyanis odajöttek néhányan Jakabtól, együtt evett a pogányokból lett hívőkkel. Amikor pedig azok megérkeztek, visszahúzódott és elkülönült, mert félt a zsidók közül való hívőktől. 13 Képmutató módon viselkedett vele együtt a többi zsidó is, úgyhogy képmutatásukba még Barnabás is belesodródott. 14 De amikor láttam, hogy nem az evangélium igazságának megfelelő egyenes úton járnak, mindnyájuk előtt ezt mondtam Kéfásnak: „Ha te zsidó létedre pogány módra és nem zsidó módra élsz, hogyan kényszerítheted a pogányokat, hogy zsidó szokás szerint éljenek?” 15 Mi, akik zsidónak születtünk, és nem pogányok közül való bűnösök vagyunk, 16 tudjuk, hogy az ember nem a törvény cselekedetei alapján igazul meg, hanem a Krisztus Jézusba vetett hit által. Ezért mi is Krisztus Jézusban hittünk, hogy megigazuljunk a Krisztusban való hit és nem a törvény cselekvése által, mert a törvény cselekvése által nem igazul meg egy ember sem. 17 Ha pedig Krisztusban keresve megigazulást, magunk is bűnösnek bizonyulunk, akkor talán Krisztus a bűn szolgája? Szó sincs róla! 18 Mert ha ismét felépítem, amit leromboltam, saját magamat nyilvánítom törvénszegőnek.

19 Mert én meghaltam a **törvény által a törvénynek, hogy Istennek éljek. Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve.**

**ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ¹ ἵνα θεῷ ζήσω· ¹ Χριστῷ
συνεσταύρωμαι·**

20 többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amelyet most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem, és önmagát adta értem.

**ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν
σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός
με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.**

21Nem vetem el Isten kegyelmét: mert ha a törvény által van a megigazulás, akkor Krisztus hiába halt meg.

**Οὐκ ἄθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου
δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.**

Gal 3

1Ó, esztelen galaták, ki ígézett meg titeket, akiknek szeme előtt úgy írtuk le Jézus Krisztust, mintha közöttetek feszítették volna meg? 2 Csak azt szeretném megtudni tőletek: a törvény cselekvése alapján kaptátok-e a Lelket, vagy a hit ígéjének hallása alapján? 3 Ennyire esztelenek vagytok? Amit Lélekben kezdtetek el, most testben akarjátok befejezni? 4 Hiába tapasztaltatok ilyen nagy dolgokat? Ha így volna, valóban hiába. 5 Tehát az, aki a Lelket adja nektek, és hatalmas erőkkkel munkálkodik közöttetek, vajon a törvény cselekedetei vagy a hit ígéjének hallása által teszi-e ezt?

6 Így van megírva: „Ábrahám hitt Istennek, és Isten ezt számította be neki igazsággul.”

**καθὼς ¹ Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς
δικαιοσύνην.**

7 Értsétek meg tehát, hogy akik hitből valók, azok Ábrahám fiai.

Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν Ἀβραάμ.

Tipológia: Ábrahám fiai – lelki kapcsolat!

8 Mivel pedig előre látta az Írás,

προῖδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ

προῖδοῦσα - előre látva,

προοράω - 1) előre lát; 2) (átv) figyel vkire, szemmel tart vkit

**LÁT AZ ÍRÁS? ÉRDEKES: AZ ÍRÁS MEGSZEMÉLYESTÉSE. VAN ILYEN
MÁSHOL IS?**

hogy Isten a népeket hit által igazítja meg, előre hirdette ezt az evangéliumot Ábrahámnak: „Általad nyer áldást a föld minden népe.” 9 **Eszerint a hitből valók nyernek áldást a hívő Ábrahámmal.** 10 Mert a törvény cselekedeteiben bízók átok alatt vannak, amint meg van írva: „Átkozott mindenki, aki nem marad meg abban, amiről meg van írva a törvény könyvében, hogy azt kell cselekedni.”

11 Az pedig nyilvánvaló, hogy törvény által senki sem igazul meg Isten előtt, **mert „az igaz ember hitből fog élni”.**

ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι Ὁ¹ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται,

12 A törvény pedig nem hitből van, hanem „aki cselekszi, az fog élni általa”.

ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ’ Ὁ¹ ποιήσας αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς.

13 Krisztus megváltott minket a törvény átkától úgy, hogy átokká lett értünk – mert meg van írva: „Átkozott, aki fán függ” –,

Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρως τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρως, ὅτι γέγραπται¹ Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου

κρεμάμενος – függő; κρεμάζω v. κρεμάννυμι - 1) felakaszt, felfüggeszt; 2) föl van függesztve;

ξύλου, - fa, ξύλον, -ou - fa, bot

LXX

κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου

átkozott Isten előtt az akasztott ember. 5Móz 21,23 CSAK A MÁSODIK FELE SZÓ SZERINT A LXX-BÓL!

14 azért, hogy Ábrahám áldása Jézus Krisztusban a népeké legyen, és hogy a Lélek ígéretét hit által megkapjuk.

ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

Az Ábrahámnak adott ígéret szövetsége megelőzi a Mózesnek adott törvény szövetségét

15 Testvéreim, emberi módon szólok: a megerősített végrendeletet, még ha emberé is, senki sem teheti érvénytelenné, vagy nem toldhatja meg.

16 Az ígéretek pedig Ábrahámnak adattak és az ő utódának. Nem így mondja az Írás: „és az ő utódainak”, mintha sokakról szólna, hanem csak egyről: „és a te utódodnak”, aki a Krisztus.

τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· ¹ οὐ λέγει ¹ Καὶ ¹ τοῖς σπέρμασιν, ὥς ἐπὶ πολλῶν, ¹ ἀλλ’ ὥς ἐφ’ ἐνός ¹ Καὶ ¹ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν Χριστός.

17 Ezt pedig így értem: azt a szövetséget, amelyet korábban megerősített Isten, a négyszázharminc esztendő múlva keletkezett törvény nem teszi érvénytelenné, vagyis ez nem törli el az ígéretet. 18 Mert ha a törvény alapján van az örökség, akkor már nem az ígéret alapján volna; Ábrahámnak viszont ígéret által ajándékozta azt Isten. 1

9 Mi tehát a törvény? A bűnök miatt adatott, amíg eljön az utód, akinek az ígéret szól. A törvényt angyalok közölték közbenjáró által. 20 Közbenjáróra nincs szükség, ahol nincs két fél. Isten pedig egy. 21 A törvény tehát az ígéretek ellen van? Szó sincs róla! Mert ha olyan törvény adatott volna, amely képes életet adni, valóban a törvény alapján volna a megigazulás. 22 De az Írás mindenkit bűn alá rekesztett, hogy az ígéret a Jézus Krisztusba vetett hit alapján adassék azoknak, akik hisznek.

ÍGÉRET (EVANGÉLIUM 1) – TÖRVÉNY – HIT (KRISZTUS, EVANGÉLIUM 2)

23 Mielőtt pedig eljött a hit, a törvény őrzött bennünket, egybezárva az eljövendő hit kinyilatkoztatásáig.

Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα ἑσυνκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι.

24 Tehát a törvény nevelőnk volt Krisztusig, hogy hit által igazuljunk meg.

ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν·

25 De miután eljött a hit, többé nem vagyunk a nevelőnek alávetve.

ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγὸν ἐσμεν.

26 Mert mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusban való hit által.

Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστέ ¹ διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹

HA JÉZUS ISTEN FIA ÉS MI IS ISTEN FIAI VAGYUNK, AKKOR MI A KÜLÖNBSÉG??

27 Akik Krisztusba keresztkeltek meg, Krisztust öltöttétek magatokra.

ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε· ¹

ἐνεδύσασθε· ¹ - fölöltöttétek magatokra, ἐνδύω - 1. (A.) fölöltöztet; 2.

28 Krisztusban tehát nincs zsidó, sem görög, nincs szolga, sem szabad, nincs férfi, sem nő, mert ti mindnyájan egyek vagytok Krisztus Jézusban.

οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θήλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστέ ¹ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

29 Ha pedig Krisztuséi vagytok, akkor Ábrahám utódai vagytok, és ígéret szerint örökösök.

εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι

κληρονόμοι. – örökösök, κληρονόμος, -ου – örökös

Gal 4

1 Azt mondom pedig, hogy ameddig az örökös kiskorú, addig semmiben sem különbözik a szolgától, jóllehet ura mindennek, 2 hanem gyámok és gondozók felügyelete alatt áll az apa által megszabott ideig

3 Így mi is, amikor kiskorúak voltunk, a világ elemei alá voltunk vetve szolgaságra.

4 De amikor eljött az idő teljessége, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született a törvénynek alávetve,

ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον

5 hogy a törvény alatt levőket megváltsa, hogy Isten fiaivá legyünk.

ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν

ἐξαγοράση, - kiváltsa; ἐξαγοράζω - 1) megszabadít 1a) váltságdíjat kifizet; 1b) átvitt értelemben Krisztus felszabadított minket a mózesi törvények alól, azáltal, hogy meghalt helyettünk: megvált; 2) felvásárol, megvesz;

6 Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldte Fiának Lelkét a mi szívünkbe, aki ezt kiáltja: „Abbá, Atyám!”

Ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, ¹ κρᾶζον ¹ Ἀββὰ ¹ ὁ πατήρ.

7 Úgyhogy már nem vagy szolga, hanem fiú, ha pedig fiú, akkor Isten akaratából örökös is.

ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦλος ᾿ἀλλὰ᾿ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ θεοῦ.

8 Amikor pedig még nem ismertétek Istent, olyan isteneknek szolgáltatok, amelyek valójában nem azok.

Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ ᾿οὔσι᾿ θεοῖς·

9 Most azonban, miután megismertétek Istent, vagy még inkább: Isten ismert meg titeket, hogyan lehetséges az, hogy ismét visszatértek az erőtlén és szegény elemekhez, akiknek ismét szolgálni akartok? 1

νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, ¹ οἷς πάλιν ἄνωθεν ᾿δουλεῦσαι᾿ θέλετε; ¹

10 Aggódva figyeltek a napokra, a hónapokra, az évszakokra és az esztendőkre.

SDA ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἔνιαυτούς.

παρατηρεῖσθε - tartatok meg, παρατηρέω - megfigyel, őriz

11 Attól félek, hogy talán hiába fáradoztam értetek.

12 Testvéreim, kérlek titeket: legyetek olyanok, mint én, mert én is olyan vagyok, mint ti. Semmivel sem bántottatok meg. 13 Hiszen tudjátok, hogy az első alkalommal testi erőtlenségemben hirdetem nektek az evangéliumot, 14 és ti mégsem estetek abba a kísértésbe, hogy engem testi erőtlenségem miatt megvessetek vagy megutáljatok, hanem úgy fogadtatok, mint Isten angyalát, mint Krisztus Jézust. 15 Hova lett a ti boldogságotok? Mert bizonyoságot teszek rólatok, hogy ha lehetett volna, a szemeteket is kivájtátok és nekem adtátok volna. 16 Most pedig az ellenségetek lettem, mert az igazat mondom nektek? 17 Nem jó szándékkal buzgólkodnak értetek, hanem el akarnak titeket tőlem szakítani, hogy aztán értük buzgólkodjatok. 18 Helyes az, ha valaki mindenkor a jóért buzgólkodik, és nem csak akkor, amikor ott vagyok közöttetek,

19 gyermekeim, akiket újra fájdalmak között szülök meg, amíg kiformalódik bennetek Krisztus.

τεκνία᾿ μου, οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν·

ὠδίνω – vajúdom

μέχρις - -ig

20 Szeretnék azonban most ott lenni nálatok, és más hangon beszélni veletek, mert bizonytalanságban vagytok felőletek. 21 Mondjátok meg nekem ti, akik a törvény uralma alatt akartok lenni, nem halljátok, mit mond a törvény?

22 Mert meg van írva, hogy Ábrahámnak két fia volt: az egyik a rabszolganőtől, a másik a szabad asszonytól.

γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας· ¹

παιδίσκης – szolgáló; παιδίσκη, -ς – szolgálóleány

ἐλευθέρας· ¹ - szabad asszony, ἐλεύθερος, -α, -ον - szabad

23 De a rabszolganőtől való csak test szerint született, a szabad asszonytól való viszont az ígéret által.

ἀλλ' ὁ [μὲν] ¹ ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας δι' ἐπαγγελίας.

24 **EZ KÉPES BESZÉD**, mert ezek az asszonyok két szövetséget jelentenek. Az egyik a sínai-hegyi szövetség, amely szolgaságra szül: ez Hágár.

ἅτινά ἐστιν ¹ ἀλληγορούμενα· αὗται γὰρ εἰσιν δύο διαθήκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινά, ¹ εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ ·

knb Ezeket példázatképpen mondták

szit Ezeket példázatképpen mondták

stl Ezeket átvitt értelemben kell érteni

BD Ennek képletes értelme van

rúf / BG Ez képes beszéd,

KG völs Melly dolgokon más dolog példázatic:

kg Ezek mást példáznak

KECSK Melyek képletesen vannak mondva

CSL 4 Ezek egy példázatnak a képei.

RL Ezek példázatok

RS Ezek példaképek

ME Képies beszéd ez a két szövetségről:

LUTH Die wort bedeuten etwas. Denn das find die zwey Testamen

TYN 1526/ 34 Which things betoken mystery.

KJV 4 Which things are an allegory

allegória: egyedül itt az Út-ban!

25 Mert Hágár a Sínai-hegy Arábiában, megfelel a mostani Jeruzsálemnek, amely szolgaságban van fiaival együtt.

τὸ δὲ Ἄγαρ ¹ Σινὰ ¹ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, ¹ ἡ συνστοιχεῖ
δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς

26 De a mennyei Jeruzsálem szabad: ez a mi anyánk.

ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν μήτηρ
ἡμῶν.

A SZOLGASÁG ÉS A SZABADSÁG ALLEGÓRIÁI

27 Mert meg van írva: „Ujjongj, te meddő, aki nem szültél, vigadj és örvendj, aki nem vajúdtál, mert több a gyermeke az elhagyottnak, mint a férjes asszonynak.” 28 Ti pedig, testvéreim, Izsák módjára az ígéret gyermekei vagytok. 29 De amint akkor a test szerint született üldözte a Lélek szerintit, úgy van ez most is. 30 De mit mond az Írás? „Úzd el a rabszolganőt és a fiát, mert nem örökölhet együtt a rabszolganő fia a szabad asszony fiával.” 31 Ezért tehát, testvéreim: mi nem a rabszolganő, hanem a szabad asszony gyermekei vagyunk.

KERESZTÉNYEK A SZABADSÁG GYERMEKEI, ÖRÖKÖSÖK

Gal 5

Szabadság, Lélek szerinti élet

1Krisztus szabadságra szabadított meg minket, álljatok meg tehát szilárdan, és ne engedjétek magatokat újra a szolgaság igájába fogni. 2 Íme, én, Pál mondom nektek, hogy ha körülmetélkedtek, Krisztus semmit sem használ nektek. 3 De ismét bizonyosságot teszek minden embernek, hogy aki körülmetélkedik, köteles az egész törvényt megtartani.

4 Ha törvény által akartok megigazulni, elszakadtatok Krisztustól, a kegyelemből pedig kiestetek.

κατηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ ¹ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς
χάριτος ἐξέπεσατε. ¹

κατηργήθητε - elszakítottatok (itt), καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet
ἐξέπεσατε. ¹ - kiestetek, ἐκπίπτω - 1. kiesik,

5 Mi ugyanis a Lélek által, hitből várjuk az igazság reménységét.

ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης
ἀπεκδεχόμεθα.

ἀπεκδεχόμεθα. – várjuk, ἀπεκδέχομαι - vár

6 Mert Krisztus Jézusban nem számít sem a körülmetélkedés, sem a körülmetéletlenség, csak a szeretet által munkálkodó hit.

ἐν γὰρ Χριστῷ [Ἰησοῦ] ¹ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει οὔτε
ἀκροβυστία, ¹ ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.

ἀκροβυστία, ¹ - körülmetéletlenség
ἐνεργουμένη. – munkálkodó, ἐνεργέω - működik

7Eddig jól futottatok: ki akadályozott meg titeket abban, hogy az igazságnak engedelmeskedjétek? 8 Ez a félrevezetés nem attól van, aki hív titeket. 9 Egy kevés kovász az egész tésztát megkeleszti. 10 Én bizalommal vagyok irántatok az Úrban, hogy egyáltalán nem fogtok másképp gondolkodni; de aki megzavar titeket, el fogja venni büntetését, bárki legyen is az. 11 Engem pedig, testvéreim, ha még mindig a körülmetélkedést hirdetem, miért üldöznék? **Hiszen akkor megszűnik a kereszt botránya.** 12 Bárcsak ki is metszetnék magukat, akik lázítanak titeket! 13 **Mert ti, testvéreim, szabadságra vagytok elhívva; csak a szabadság nehogy ürügy legyen a testnek, hanem szeretetben szolgáljatok egymásnak.** 14 Mert az egész törvény ebben az egy igében teljesedik be: „**Szeresd felebarátodat, mint magadat.**” 15 Ha pedig egymást marjátok és faljátok, vigyázzatok, el ne emésszétek egymást! 16 Intelek titeket: a Lélek szerint éljétek, és a test kívánságát ne teljesítsétek.

17 **Mert a test kívánsága a Lélek ellen tör, a Léleké pedig a test ellen, ezek viaskodnak egymással, hogy ne azt tegyétek, amit szeretnétek.**

FT NAPLÓ 1970. január 15

Már irtam, úgy érzem, hogy van valami, ami jót ad nekem, van, ami gátol abban. Igen, ez Isten és a Sátán. Nem mint valami létező élőlények, hanem mint én, F.T. Mert minden emberben megvan az Isten és a Sátán. Minden ember küzd a jóért – de ugyanakkor gátolja a gonosz. Bennem is a jó küzd a rosszal. Szeretném, ha a jobbik énem, Isten legyőzné énáltalam a Sátánt. Ehhez pedig nem másnak mint nekem van szükségem. Az Istentől kérek erőt, hogy legyőzhessem önmagamban a gonoszt. Kérem, hogy adjon nekem erőt arra, hogy
1970. tanévünk II. Fele a jó győzelmével fejeződjék be!

18 Ha pedig a Lélek vezet titeket, nem vagytok a törvény uralma alatt. 19 A test cselekedetei azonban nyilvánvalók, mégpedig ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás, 20 bálványimádás, varázslás, ellenségeskedés, viszálykodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, pártoskodás, 21 irigység, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlók. Ezekről előre megmondom nektek, amint már korábban is mondtam, akik ilyeneket cselekszenek, nem öröklik Isten országát. 22 A Lélek gyümölcse pedig: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívésség, jóság, hűség, 23 szelídség, önmegtartóztatás. Az ilyenek ellen nincs törvény. 24 Akik pedig Krisztus Jézuséi, a testet megfeszítették szenvedélyeivel és kívánságaival együtt. 25 Ha a Lélek által élünk, akkor éljünk is a Lélek szerint. **Eἰ**

ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν

στοιχῶμεν – járjunk; στοιχέω - 1) elsőnek lenni a sorban

26 Ne legyünk becsvágyók, egymást ingerlők, egymásra irigykedők.

Gal 6 (Mai ige 22 06 03)

FONTOS IGESZAKASZ EGYMÁS MEGÍTÉLÉSE SZEMPONTJÁBÓL!!

1Testvéreim, ha valakit tetten is érnek valamilyen bűnben, ti, akik lelki emberek vagytok, igazítsátok helyre az illet szelíd lélekkel. De azért vigyázz magadra, hogy kísértésbe ne essél!

Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, σκοπῶν σεαυτόν, ¹ μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. Hatszor a p betű – alliteráció?

προλημφθῇ - tetten éretik, / προλαμβάνω - 1) előbbre vesz vmit, előnyben részesít; 2) előre jelez, megelőz; 3) rajtakap, tetten ér

παραπτώματι, - bűn, παράπτωμα, -τος - vétek, bűn, félrelépés, elesés

καταρτίζετε – helyreigazítások, καταρτίζω - 1. rendez, rendbe hoz; 2. (személyeket) összehangol, jó irányba terel; 3. készít, elkészít 4. igazít, ismét visszahelyez, helyreállít 5. jogába visszallít,

πραΰτης, - szelídségé, πραΰτης, -τος - szelídség, gyengeség

2Egymás terhét hordozzátok, és így töltsétek be Krisztus törvényét.

Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἡ ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ χριστοῦ.

βάρη – terheket ,βάρος, -ους - 1. (fiz.) teher; 2. (erkölcsi) súly

βαστάζετε, ¹ - hordozzátok, βαστάζω - visz, hordoz

3Mert, ha valaki azt gondolja, hogy ő valami, jóllehet semmi, megcsalja önmagát.

εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι μηδὲν ὢν, φρεναπατᾷ ἑαυτόν.

φρεναπατᾷ - megcsalja, φρεναπατάω - megtéveszt, félrevezet, becsap valakit

4Mindenki a saját tetteit vizsgálja meg, és akkor csakis a maga tetteivel dicsekedhet, és nem a máséval.

τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω [ἕκαστος], ¹ καὶ τότε εἰς ἑαυτόν μόνον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον, ¹

5Mert mindenki a maga terhét hordozza.

ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει

φορτίον – terhét ,φορτίον, -ον - 1) hajórakomány; 2) (átv. is) teher

A TEHERRE KÉT SZÓ: βάρος és φορτίον,

6Akit pedig az ígére tanítanak, az minden javából részesítse tanítóját. 7Ne tévelyegjete: Istent nem lehet megcsúfolni. Hiszen amit vet az ember, azt fogja aratni is: 8mert aki a maga testének vet, az a testből arat majd pusztulást; aki pedig a Léleknek vet, a Lélekből fog aratni örök életet. 9A jó cselekvésében pedig ne fáradjunk el, mert a maga idejében aratunk majd, ha meg nem lankadunk. 10Ezért tehát, amíg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben.

11Nézzétek, mekkora betűkkel írok nektek a saját kezemmel! 12Akik testi értelemben akarnak tetszést aratni, azok kényszerítenek titeket arra, hogy körülmetélkedjete, csak azért, hogy Krisztus keresztyéért ne üldözzék őket. 13Mert akik körülmetélkednek, maguk sem tartják meg

a törvényt, hanem azért akarják a ti körülmetélkedéseket, hogy a ti testetekkel dicsekedhessenek.

14Én azonban nem kívánok mással dicsekedni, mint a mi Urunk Jézus Krisztus keresztyével, aki által keresztre feszítettett számomra a világ, és én is a világ számára.

ἐμοὶ ¹ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καὶ γὼν κόσμῳ.

15Mert Krisztus Jézusban sem a körülmetélkedés nem számít, sem a körülmetéletlenség; hanem csak az új teremtés. 16Békesség és irgalmasság mindazoknak, akik e szabály szerint élnek, és Isten Izráelének!

17Ezentúl senki se okozzon nekem fájdalmat, mert én Jézus bélyegeit hordozom a testemen!

18A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen a ti lelketekkel, testvéreim. Ámen.

Ef 1

1 Pál, Isten akaratából Jézus Krisztus apostola az Efezusban élő és Krisztus Jézusban hívő szenteknek:

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·

2 kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával Krisztusban.

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ

4 Mert őbenne kiválasztott minket magának már a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte szeretetben.

καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, ¹ εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἁμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ,

ἐξελέξατο – kiválasztott, ἐκλέγω – kizemél, kiválaszt, kiválogat

ἁμώμους – szeplőtlenek; ἁμώμος, -ον - (átv. is) hibátlan, feddhetetlen

καταβολή, -ῆς - 1. alapvetés, megalapozás; 2. teremtés; 3. fogadás

κατενώπιον - előtt

(FT feddhetetlennek „pecsétel”, feddhetőnek „bélyegez” (Pecsét versus bélyeg: elpecsételés, fenevad bélyege)

5 Előre el is határozta, hogy fiaivá fogad minket Jézus Krisztus által, akarata és tetszése szerint,

προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,

6 hogy magasztaljuk dicsőséges kegyelmét, amellyel megajándékozott minket szeretett Fiában **PREDESTINÁCIÓ?!**

εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ,

ἔπαινον – magasztalás, ἔπαινος, -ου - 1. (emberre vonatkozóan) dicséret, jó hírnév; 2. (Istenre vonatkozóan) magasztalás

7 Őbenne van – az ő vére által – a mi megváltásunk, bűneink bocsánata is; kegyelmének gazdagsága szerint,

ἐν ¹ ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ

παραπτωμάτων, - bűnöké; παράπτωμα, -τος - véték, bűn, félrelépés, elesés

8 amelyet kiárasztott ránk teljes bölcsességgel és értelemmel.

ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ¹ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει

9 Mert úgy tetszett neki, hogy megismertesse velünk az ő akaratának titkát, amelyet kijelentett őbenne

γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ

10 az idők teljességének arról a rendjéről, **DISPENZÁCIÓ** hogy Krisztusban egybefoglal mindeneket, azt is, ami a mennyben, és azt is, ami a földön van.

εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, ¹ τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· ¹ ἐν αὐτῷ, ¹

11 Őbenne lettünk örököseivé is, mivel eleve elrendeltettünk erre annak kijelentett végzése szerint, aki mindent saját akaratára és elhatározása szerint cselekszik;

ἐν ¹ ᾧ καὶ ἐκκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ,

12 hogy dicsőségének magasztalására legyünk, mint akik előre reménykedünk Krisztusban.

εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ χριστῷ· ¹

προηλπικότας - előre reménykedők, προελπίζω - előre remél

13 Őbenne pedig titeket is, akik hallottátok az igazság igéjét, üdvösségetek evangéliumát, és hívőkké lettetek, eljegyzett pecsétjével, a megígért Szentlélekkel,

ἐν ¹ ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ,

ἐσφραγίσθητε – megpecsételtettetek, σφραγίζω - lepecsétel (hogy megjelölje)

14 örökségünk zálogával, hogy megváltsa tulajdon népét az ő dicsőségének magasztalására.

ὅ ἐστιν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ

περιποιήσεως, - megszerzetté, περιποίησις, -έως - megőrzés; megszerzés

15 Én tehát, miután hallottam az Úr Jézusba vetett hitetekről és a bennetek minden szent iránt megnyilvánuló szeretetről,

Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ, ¹ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ¹ * εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ¹

16 szüntelenül hálát adok értetek, amikor megemlékezem rólatok imádságaimban;

οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνηΐαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου,

παύομαι - szűnöm meg, παύω - 1. (A.) megszűnté

17 és kérem, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Istene, a dicsőség Atyja adja meg nektek a bölcsesség és a kinyilatkoztatás Lelkét, hogy megismerjétek őt;

ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, ᾗ δῶν ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ,

ISTENISMERET KÉT ÚTJA: A BÖLCSESSÉG ÉS A KINYILATKOZTATÁS LELKE (SZELLEME)

18 [Isten] és világosítsa meg lelki szemeteket, hogy meglássátok, milyen reménységre hívott el titeket, milyen gazdag az ő örökségének dicsósága a szentek között,

πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας [ὑμῶν] εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ¹ ἐστιν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ¹ ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις,

πεφωτισμένους – megvilágosítva, φωτίζω - 1) világít, ragyog; 2

κληρονομία, -ς – örökség

CSIA: 18 ADJA NÉKTEK A SZÍVNEK MEGVILÁGOSÍTOTT SZEMÉT,

George Wither 1558-1667 The Eye of the Heart Emblem

19 és milyen mérhetetlenül nagy az ő hatalma rajtunk, hívőkön. Minthogy hatalmának ezzel az erejével

καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς
τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς
ἰσχύος αὐτοῦ ¹

ἰσχύς, -ύος - erő

20 munkálkodott Krisztusban, amikor feltámasztotta őt a halálból, és jobbjára ültette a mennyekben,

ἦν ¹ ἑνήργηκεν ἔν τῳ χριστῳ ¹ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ¹
καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις

21 feljebb minden méltóságnál és hatalmasságnál, minden erónél és uralomnál, sőt minden névnél is, amelyet segítségül hívnak, nemcsak ebben a világban, hanem az eljövendőben is.

HATALMAS KRISZTUS-DICSŐÍTÉS:

ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ
κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου ¹ οὐ μόνον
ἐν τῳ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῳ μέλλοντι·

ὀνομαζομένου ¹ - (mely) neveztetik; ὀνομάζω - nevez, elnevez vminek

22 Mindent az ő lába alá vetett, és őt tette mindenek felett az egyház fejévé.

καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ¹ καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ

23 Ez az ő teste és teljessége annak, aki teljessé tesz mindent mindenekben.

ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

EZ A FEJEZET OLYAN MÉLYSÉGGEL, MAGASSÁGGAL, SZÉLESSÉGGEL, ERŐVEL BÍR, HOGY MEG KÉNE TANULNI KÍVŰLRÓL!

Ef 2

1 Titeket is életre keltett, akik halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt,

καὶ ¹ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν

2 amelyekben egykor éltetek e világ életmódja szerint; igazodva a levegő birodalmának fejedelméhez, ahhoz a lélekhez, amely most az engedetlenség fiaiban működik.

ἐν αἷς ποτὲ ¹ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ᾠπειθίας·

3 Egykor mi is mindnyájan közöttük éltünk testünk kívánságaival, követtük a test és az érzékek hajlamait, és a harag fiai voltunk természetünknel fogva, éppen úgy, mint a többiek.

ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ¹ ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὥς καὶ οἱ λοιποί·–

4 De Isten, gazdag lévén irgalomban, az ő nagy szeretetéért, amellyel minket szeretett,

ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς

5 hogy minket is, akik halottak voltunk a vétkek miatt, életre keltett Krisztussal együtt – kegyelemből van üdvösségetek! –

καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ χριστῷ, ¹ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι, – ¹

συνεζωοποίησεν - (vele) együtt élővé tett

συνζωοποιέω - 1) együtt meglevenít, életre kelt; 1a) keresztényeket, Krisztussal

6 és vele együtt feltámasztott, és a mennyei világba ültetett Krisztus Jézusban,

METAFORIKUS, NEM LEHET LITERÁLISAN ÉRTENI!

καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

7 hogy megmutassa az eljövendő világban kegyelmének mérhetetlen gazdagságát irántunk való jóságából Krisztus Jézusban.

ἵνα ἐνδείξῃται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

8 Hiszen kegyelemből van üdvösségetek hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka;

τῇ ¹ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι ¹ διὰ πίστεως· καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον·

9 nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék.

οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχῇται.

καυχῇται. – dicsekedjék, καυχάομαι v. καυχῶμαι - dicsekszik

10 Mert az ő alkotása vagyunk, akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azok szerint éljünk.

αὐτοῦ γὰρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς οἷς προητοίμασεν ὁ θεὸς ¹ ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν

(ez az Ef teljesebb!) –

a KETTŐBŐL egy: zsidók és pogányok ἀμφότεροι - mindkettő

11 Emlékezzetek **μνημονεύετε** -tehát arra, hogy ti egykor pogányok voltatok, úgynevezett körülmetéletlenek a körülmetéltek szerint, akik viszont azért nevezik magukat így, mert testükön emberkéz által körül vannak metélve. 12 Ti abban az időben Krisztus nélkül éltetek, Izrael közösségétől elkülönítve, és mint az ígélet szövetségén kívül álló idegenek, reménység nélkül és Isten nélkül éltetek a világban.

13 Most pedig Krisztus Jézusban ti, akik egykor távol voltatok, közel kerültetek Krisztus vére által.

14 Mert ő a mi békességünk, aki a két nemzetséget eggyé tette, és az ő testében lebontotta az elválasztó falat, az ellenségeskedést,

Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ,

ἀμφοτέρα – mindkettőt μεσότοιχον - elválasztó falat

μεσότοιχον, -ου - elválasztó fal

φραγμός, -ος - kerítés

λύσας, - lebontva, λύω - old, földold,

15 miután a tételes (dogma!) parancsolatokból álló törvényt érvénytelenné tette, hogy békességet szerezve a kettőt egy új emberré teremtsen önmagában.

τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ ¹ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην,

καταργήσας, - megsemmisítve, eltörölve,

καταργέω - 1. (A.) érvénytelenít, megszüntet,

16 Megbékéltette mindkettőt egy testben Istennel a kereszttel, miután megölté az ellenségeskedést önmagában,

καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ.

MIÉRT VAN SZARKSZ A 14. VERSBEN ÉS SZOMA A 16-BAN???

(MINDKETTŐ KRISZTUS TESTÉRE VONATKOZIK!)

17 és eljött, békességet hirdetett nektek, a távoliaknak, és békességet a közelieknek.

καὶ ἔλθων εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς.

18 Mert általa van szabad utunk mindkettőnknek egy Lélekben az Atyához.

ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα.

προσαγωγὴν - hozzá vezető utat

προσαγωγή, -ῆς - bejárat, belépés

ἀμφοτέροι – mindkettő

19 Ezért tehát nem vagytok többé idegenek és jövevények, hanem polgártársai a szenteknek és háza népe Istennek.

Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροιχοι, ¹ ἄλλὰ ἐστὲ
ἑσυνπολιτῆται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ,

20 Mert ráépültetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkő pedig maga Krisztus Jézus,

ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ
προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ,

ἀκρογωνιαῖος, ὅου - szegletkő

21 akiben az egész épület egybeilleszkedik, és szent templommá növekszik az Úrban,
ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξει εἰς ναὸν ἅγιον
ἐν κυρίῳ

αὖξει – növekedik; αὖξάνω - 1. (A) nővel, fokoz,

22 és akiben ti is együtt épültök Isten hajlékává a Lélek által.

ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ
ἐν πνεύματι.

κατοικητήριον, ὅου – hajlék

Ef 3

**KRISZTUS MISZTÉRIUMA: A POGÁNYOK IS BENNE VANNAK ISTEN
MEGVÁLTÓ TERVÉBEN:**

1 Ezért vagyok én, Pál Krisztus Jézus foglya értetek, a pogányokért. 2 Ha ugyan hallottatok arról, hogy Isten kegyelme milyen szolgálatot bízott rám a ti javatokra,

3 amikor kinyilatkoztatásával megismertette velem a TITKOT, ahogy előbb röviden megírtam.

[ὅτι] κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς
προέγραψα ἐν ὀλίγῳ,

4 Ha elolvassátok, megtudhatjátok belőle, hogyan értem én Krisztus TITKÁT,
πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν
τῷ μυστηρίῳ τοῦ χριστοῦ,

5 amely más nemzedékek idején nem vált ismertté az emberek fiai előtt úgy, ahogyan most kinyilatkoztatta szent apostolainak és prófétáinak a Lélek által: 6 hogy tudniillik a pogányok örökös társaink, **velünk egy test, és velünk együtt részesek az ígéletben is Krisztus Jézusért az evangélium által.** 7 Ennek lettem szolgájává Isten kegyelmének ajándékából, amelyben hatalmának ereje által részesített engem. 8 **Nekem, minden szent között a legkisebbnek adatott az a kegyelem, hogy a pogányoknak hirdessem Krisztus mérhetetlen gazdagságát,** 9 és hogy feltárjam mindenki előtt, mi ama **TITOK megvalósulásának a rendje,** amely el volt rejtve öröktől fogva Istenben, mindenek teremtményében;

καὶ φωτίσαι * τίς ¹ ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι,

10 és hogy ismertté legyen most az egyház által a mennyei fejedelemségek és hatalmasságok előtt Isten sokféle bölcsessége.

ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ,

11 Ez felel meg örök végzésének, amelyet megvalósított Krisztus Jézusban, a mi Urunkban:

κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν τῷ χριστῷ ¹ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν,

PREDESTINÁCIÓ; PROTHEZIS = ELEVE ELRENDELÉS

12 őbenne van bátorságunk és szabad utunk bizodalommal a benne való hit által.

13 Kérlek tehát titeket, ne csüggedjete el az értetek szenvedett megpróbáltatásaim miatt, hiszen számotokra dicsőség ez.

EZ IS HATALMAS KRISZTUS-HIMNUSZ

14 Ezért **meghajtom térdemet** az Atya előtt,

Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα,

14 Τούτου χάριν ezért

15 akiről nevét kapja minden nemzetség mennyen és földön:

ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται,

16 adja meg nektek dicsőségének gazdagsága szerint, hogy hatalmasan megerősödjék bennetek a belső ember az ő Lelke által;

ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον,

17 hogy Krisztus lakjék szívetekben a hit által, a szeretetben meggyökerezve és megalapozva

κατοικῆσαι τὸν χριστὸν ¹ διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ¹ ἐν ἀγάπῃ· ¹ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι,

18 képesek legyetek felfogni minden szenttel együtt: mi a szélesség és hosszúság, magasság és mélység;

ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ ὕψος καὶ βάθος,

19 és így megismerjétek Krisztus minden ismeretet meghaladó szeretetét, hogy Isten mindent átfogó teljességére jussatok.

γινῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ¹ ἵνα πληρωθῇτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ

20 Aki pedig mindent megtehet sokkal bőségesebben, mint ahogy mi kérjük vagy gondoljuk, a bennünk munkálkodó erő szerint:

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν

21 azé a dicsőség az egyházban Krisztus Jézus által nemzedékről nemzedékre, örökkön-örökké. Ámen.

αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων· ¹ ἀμήν.

Ef 4

ITT AZ „EGY” ÉS A „MINDEN” KÖRÜL FOROG MINDEN

1 Kérlek tehát titeket én, aki fogoly vagyok az Úrért: éljétek ahhoz az elhíváshoz méltón, amellyel elhívattatok, 2 teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, 3 igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével.

σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης·

4 Egy a test, és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is:

ἐν ¹ σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα, καθὼς [καὶ] ¹ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν.

5 egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség,

εἷς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· ¹

MIND A HÁROM SZÓ: Εἷς, μία, ἐν „EGY”ET JELENT:

6 egy az Istene és Atyja mindenknek; ő van mindenek felett és mindenek által és mindenekben.

εἷς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν.

7 A kegyelem pedig mindegyikünknek Krisztus ajándékának mértéke szerint adatott.

Ἐνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη [ἡ] ¹ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ χριστοῦ. ¹

8 Ezért mondja az Írás: „Felment a magasságba, foglyokat vitt magával, ajándékot adott az embereknek.”

διὸ λέγει ¹ Ἀναβὰς ¹ εἰς ὕψος ἡχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ὁ [καὶ] ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.

9 Az pedig, hogy „felment”, mi mást jelent, mint azt, hogy le is szállt erre a földre.

τὸ δέ ¹ Ἀνέβη ¹ τί ἐστίν ¹ εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτερα μέρη ¹ τῆς γῆς;

10 Aki leszállt, az „fel is ment”, feljebb minden égnél, hogy betöltse a mindenséget.

ὁ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα

11 És ő „adott” némelyeket apostolokul, másokat prófétákul, ismét másokat evangélistákul vagy pásztorokul és tanítókul, **5 tisztség az egyházban!**

καὶ ¹ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους,

12 hogy felkészítse a szenteket a szolgálat végzésére, Krisztus testének építésére,

πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ, ¹.

13 míg eljutunk mindnyájan a hitnek és Isten Fia megismerésének egységére, a felnőttkorra, a **Krisztus teljességét** elérő nagykorúságra,

μέχρι ¹ καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ χριστοῦ, ¹

14 hogy többé ne legyünk kiskorúak, akik mindenféle tanítás szelében ide-oda hányódnak és sodródnak az emberek csalásától, tévútra csábító ravaszságától;

ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ ῥαβδίᾳ τῶν ἀνθρώπων ¹ ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν ῥαβδίαν τῆς πλάνης,

15 hanem az igazsághoz ragaszkodva növekedjünk fel szeretetben mindenestől őhozz á, aki a fej, a Krisztus,

IGAZSÁG ÉS A SZERETET EGYSEGÉ!

ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ, Χριστός,

αὐξήσωμεν – növeljük, αὐξάνω - 1. (A) növel, fokoz, tenyészt, szaporít,

16 akiből az egész test egybeilleszkedik és összekapcsolódik a különféle ízületek segítségével úgy, hogy minden egyes tagja erejéhez mérten közösen munkálja a test növekedését, hogy épüljön szeretetben.

ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ ῥαβδιζούμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ

17 Mondom tehát, és tanúsítom az Úr nevében, hogy többé nem élhettek úgy, ahogyan a pogányok élnek hiábavaló gondolkodásuk szerint.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν ¹ καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ¹ ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν

ματαιότης, -τος – hiábavalóság

18 Az ő elméjükre sötétség borult, és elidegenedtek az Istennek tetsző élettől, mert megmaradtak tudatlanságukban, és megkeményedett a szívük.

έσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ, ¹ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν.

πώρωσις, -εως – keménység

ἀπηλλοτριωμένοι – elidegenültek; ἀπαλλοτριόω - 1) (A) elidegenít 2) (M) elidegenedik vkitől

19 Mivel erkölcsi érzékük eltompult, bujálkodásra adták magukat, mindenféle tisztátalanságot művelve mohóságukban.

οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ.

ἀπηλγηκότες – érzéketlenül

ἀπαλγέω - érzéketlen, nem érez

ἀσελγεία - fajtalanságnak; ἀσέλγεια, -ς - bujaság

πλεονεξία. – nyereségvágy, πλεονεξία, -ς - nyereségvágy, kapzsiság

20 Ti azonban nem így tanultátok Krisztust;

21 ha valóban úgy hallottatok róla, és kaptatok felőle tanítást, hogyan az igaz Jézusban: 22 vessétek le a régi élet szerint való őembert, aki csalárd és gonosz kívánságok miatt megromlott;

ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης

ἀποθέσθαι - hogy vetkezzétek le, ἀποτίθημι - áttesz, áthelyez

23 újuljatok meg lelketekben és elmétekben,

ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν, ¹

24 öltsetek fel az új embert, aki Isten tetszése szerint valóságos igazságban és szentségben teremtetett.

καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

ἐνδύσασθαι - fölöltetni (magatokra), ἐνδύω - 1. (A.) fölöltöztet; 2. (M.) fölöltözik; magára ölt (ruhát, fegyvert); 4. (átv) (érzelem) beköltözik vki lelkébe

ὁσιότης, -τος - szentség, kegyesség

25 Ezért tehát vessétek le a hazugságot, és mondjatok igazat, mindenki a felebarátjának, mivelhogy tagjai vagyunk egymásnak.

Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη.

26 Haragudhattok, de ne vétkezzetek: a nap ne menjen le haragotokkal, ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ ¹ * παροργισμῷ ὑμῶν,

ἐπιδυέτω - nyugodjék le; ἐπιδύω - lemegy, lenyugszik a Nap

παροργισμῷ - harag, παροργισμός, -οῦ - méltatlankodás, harag

27 helyet se adjatok az ördögnek.

μηδὲ δίδετε τόπον τῷ διαβόλῳ.

28 A tolvaj többé ne lopjon, hanem inkább dolgozzék, és saját keze munkájával szerezze meg a javakat, hogy legyen mit adnia a szűkölködőknek.

ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ταῖς ¹ * χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρεΐαν ἔχοντι.

29 Semmiféle bomlasztó beszéd ne hagyja el a szátokat, hanem csak akkor szóljatok, ha az jó a szükségesre, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják.

πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἅλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρεΐας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν.

σαπρὸς – rothadt; σαπρός, -ά, -όν - 1) rothadt;

30 És ne szomorítsátok meg Isten Szentlelkét, aki az ő pecsétje rajtatok a megváltás napjára.

**καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ
ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως**

λυπεῖτε - szomorítsátok meg; λυπέω v. λυπῶ - 1. (A.) szomorúságot okoz; 2. (P.)
szomorkodik

31 Minden keserűség, indulat, harag, kiabálás és istenkáromlás legyen távol tőletek minden gonosszággal együtt.

**πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία
ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ.**

θυμὸς – indulatosság
κραυγὴ - kiabálás

32 Viszont legyetek egymáshoz jóságosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek Krisztusban.

**γίνεσθε [δὲ] εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὖσπλαγχοι,
χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ¹ καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ
ἐχαρίσατο ὑμῖν.**

χαριζόμενοι - kegyelmet gyakorolván,
χαρίζομαι - 1. adományoz, ajándékozik; 2. kegyelmez, kegyelmet ad

Legtöbb: „bocsássatok meg”, de:

VIZS és KG meg engeduen egy máfnac miképpen az Istenis Chrifthusba meg enge-det
nékunc.

CSL egymásnak megkegyelmezők, ahogy Isten is a Krisztusban megkegyelmezett nektek

Ef 5

1 Legyetek tehát Isten követői, mint szeretett gyermekei, 2 és éljetez szeretetben, ahogyan
Krisztus is szeretett minket, és önmagát adta értünk áldozati ajándéku, Istennek kedves
illatként.

**καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ¹ ἠγάπησεν
ἑαυτὸν καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν προσφορὰν καὶ
θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.**

**MILYEN KRISZTUS SZERETETE: ÖNMAGÁT ÉRTÜNK ADOTT ÁLDOZAT,
ISTEN KEDVES ILLATATA (CS, NZ!!)**

**ADTA ÉS NEM HAGYTA!! – ÖNMAGÁT ADTA!! PAREDOKEN EAUTON!
FONTOS SZOTERIOLÓGIAI MONDAT!!!**

προσφορὰν - följánlott ajándékként; προσφορά, -ās - felajánlott ajándék, áldozat

3 Ellenben paráznaság, bármiféle tisztátalanság vagy nyerészkedés még szóba se kerüljön közöttetek, ahogyan ez szentekhez méltó,

4 se szemérmertlenség, se ostoba beszéd vagy kétértelműség, mert ez nem illik, hanem inkább a hálaadás.

**καὶ αἰσχροτής καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπεία, ἃ οὐκ ἀνήκεν,
¹ ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία**

αἰσχροτής - ocsmányság αἰσχρός, -ά, -όν - erkölcstelen, aljas, dicstelen

μωρολογία, -ς - ostoba, bolond beszéd

εὐτραπεία, - jópofáskodás;

εὐτραπεία, -ς - 1) vidámság, jókedv, derű; 2) (ÚSz) (felszínes) jópofáskodás, (obszcén) bohóckodás

BESZÉD ROSSZ PÉLDÁI: OSTOBA, KÉTÉRTELMŰ, ÜRES!

EZT CSAK KG ÉS STL FORDÍTJA TRÁGÁRSÁGUNK A TÖBBI MIND KÉTÉRTELMŰSÉGNEK (MIÉRT?)

5 Hiszen jól tudjátok, hogy egyetlen paráznának, tisztátalannak vagy nyerészkedőnek, azaz bálványimádónak sincs öröksége Krisztus és Isten országában.

6 Senki meg ne tévesszen titeket üres beszédével, hiszen éppen ezekért sújtja Isten haragja az engedetlenség fiait. 7 Ne vegyetek tehát részt ezekben! 8 Mert egykor sötétség voltatok, most azonban világosság vagytok az Úrban: éljeteztek úgy, mint a világosság gyermekei.

9 A világosság gyümölcse ugyanis csupa jóság, igazság és egyenesség. 10 Ítéljétek meg tehát, mi az, ami kedves az Úrnak, 11 és ne vegyetek részt a sötétség haszontalan cselekedeteiben, hanem inkább leplezzétek le ezeket.

12 Mert amiket titokban tesztek, azokról még beszélni is szégyen,

τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχροὶ ἐστὶν ¹ καὶ λέγειν

13 de mindaz, amit a világosság leleplez, nyilvánvalóvá lesz.

τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται,

ἐλεγχόμενα – fölfedettek; ἐλέγχω - 1. fölfed, föltár; 2.

14 Mert minden, ami nyilvánvalóvá lett, az világosság. Ezért mondja: „Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halálból, és felragyog neked a Krisztus.”

πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. ¹ διὸ λέγει ¹ Ἐγειρε, ¹ ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός.

καθεύδων, - alvó; καθεύδω - alszik

15 Jól vigyázzatok tehát, hogyan éltek; ne esztelenül, hanem bölcsen,

Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, ¹ μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί,

16 kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak.

ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν.

ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν fordításai:

KG/1-2 Áron is megvegyétek az alkalmatosságot,

KI megvásárolván az alkalmat,

SI jól felhasználva az időt

BG éljete (bölcsen) a cselekvésre alkalmas idővel

VS vásároljátok meg az alkalmas időszakot,

STL Használjátok ki az időt,

KNV Jól használjátok fel az időt,

SZIT Használjátok fel az időt,

MEAz időt kihasználjátok,

RS Áron is megvegyétek a pillanatot,

EFO 6 Aki értelmes, minden lehetőséget kihasznál,

LUTH: 16 Vnd fCHICKET euch in die zeit / Denn es ift böfe zeit .

TYND REDEEMING TIME, KNV REDEEMING THE TIME

vö. Shak. és Th Combe

17 Éppen ezért ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.

διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου·

18 Ne részegedjete meg bortól, amelyben pusztulás van, hanem teljete meg Lélekkel,

ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι

19 mondjatek egymásnak zsoltárokat, dicséreteket és lelki énekeket, énekeljete és mondjatek dicséretet szívetekben az Úrnak,

20 és adjatek hálát Istennek, az Atyának mindenkor mindenért, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében.

A RÉSZEGSÉG ELLENTÉTE A SZENTLÉLEKKEL VALÓ TÖLTEKEZÉS

21 Engedelmeskedjete egymásnak, Krisztus félelmében. 22 Az asszonyok engedelmeskedjenek férjüknek, mint az Úrnak, **23 mert a férfi feje a feleségnek, ahogyan Krisztus is feje az egyháznak, és ő a test üdvözítője.** 24 De amint az egyház engedelmeskedik Krisztusnak, úgy engedelmeskedjenek az asszonyok is a férjüknek mindenben. 25 Férfiak! Úgy szeressétek feleségeket, ahogyan Krisztus is szeretete az egyházat, és önmagát adta érte, **26 hogy a víz fürdőjével az ige által megtisztítva megszentelje; 27 így állítja maga elé az egyházat dicsőségben, hogy ne legyen rajta folt vagy ránc vagy bármi hasonló, hanem hogy szent és feddhetetlen legyen.** 28 Hasonlóképpen a férfiak is szeressék a feleségüket, mint a saját testüket. Aki szereti a feleségét, az önmagát szereti. 29 Mert a maga testét soha senki nem gyűlölte, hanem táplálja és gondozza, ahogyan Krisztus is az egyházat,

30 minthogy tagjai vagyunk az ő testének.

ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ.

31 „Az ember ezért elhagyja apját és anyját, és ragaszkodik feleségéhez, és lesznek ketten egy testté.”

32 Nagy titok ez, én pedig ezt Krisztusról és az egyházzal mondom.

τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ [εἰς] τὴν ἐκκλησίαν.

33 De ti is, mindenki egyenként úgy szeresse a feleségét, mint önmagát, az asszony pedig tisztelje a férjét.

Ef 6

1 Gyermekek! Engedelmeskedjétek szüleiteknek az Úrban, mert ez a helyes. 2 „Tiszteld apádat és anyádat”: ez az első parancsolat, amelyhez ígéret fűződik, 3 mégpedig ez: „hogy jó dolgod legyen, és hosszú életű légy a földön”.

4 Ti apák pedig ne ingereljétek gyermekeiteket, hanem neveljétek az Úr tanítása szerint fegyellemmel és intéssel.

Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ¹ ἄλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου.

παροργίζω - 1) haragra ingerel, földühít; 2) (P) megharagszik

5 Szolgák! Félelemmel és rettegéssel engedelmeskedjétek földi uraitoknak, olyan tiszta szívvel, mint Krisztusnak. 6 Ne látszatra szolgáljatok, mintha embereknek akarnátok tetszeni, hanem Krisztus szolgálaként cselekedjétek Isten akaratát: lélekből, 7 jóakarattal szolgáljatok, mint az Úrnak, és nem mint embereknek, 8 mert tudjátok, hogy ha valaki valami jót tesz, visszakapja az Úrtól, akár szolga, akár szabad. 9 Ti pedig, urak, ugyanígy bánjatok velük, hagyjátok a fenyegetést, mivel tudjátok, hogy él a mennyekben az Úr, aki nekik is, nektek is Uratok, és aki nem személyválogató.

10 Végül pedig: erősödjétek meg az Úrban és az ő hatalmas erejében.

Τοῦ λοιποῦ ¹ ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

ἰσχύος – hatalomé; ἰσχύς, -ύος - erő

11 Öltsetek magatokra Isten fegyverzetét, hogy megállhassatok az ördög mesterkedéseivel szemben.

ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς ῥμεθοδίας τοῦ διαβόλου.

12 Mert mi nem test és vér ellen harcolunk, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen, amelyek a mennyei magasságban vannak.

ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ¹ ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας

τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις.,

13 Ἐππεν ezért vegyétek fel Isten fegyverzetét, hogy ellenállhassatok a gonosz napon, és mindent leküzdve megállhassatok.

διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι.

14 Álljatok meg tehát, felövezve derekatokat igazságszeretettel, és magatokra öltve a megigazulás páncélját,

στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, ¹ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης

15 sarut húzva lábatokra, készen a békesség evangéliuma hirdetésére.

καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης,

ὑποδησάμενοι – fölsaruzván; ὑποδέω - 1. felsaruz vkit, sarut köt

16 Vegyétek fel mindezekhez a hit pajzsát, amellyel kiolthatjátok a gonosznak minden tüzes nyilát.

ἐν πᾶσιν ἀναλαμβάνετε τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησέσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ [τὰ] πεπυρωμένα σβέσαι

17 Vegyétek fel az üdvösség sisakját is, és a Lélek kardját, amely Isten beszéde.

καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, ¹ καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὃ ἐστὶν ῥῆμα θεοῦ, ¹

μάχαιραν – kardot; μάχαιρα, -ης v. -ας – kard

Itt: ῥῆμα θεοῦ

De Zsid 4,12 :

Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον

τομώτερος – élesebb

μάχαιραν – kard

δίστομον – kétélű

18 Minden imádságotokban és könyörgésekben imádkozzatok mindenkor a Lélek által, és legyetek éberek, teljes állhatatossággal könyörögve valamennyi szentért;

διὰ ¹ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, ¹ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, ¹

19 és énértem is, hogy adassék nekem az ige, ha szóra nyitom a számat, hogy bátran ismertesse meg az evangélium titkát,

καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον [τοῦ ¹ εὐαγγελίου]

20 amelynek követe vagyok bilincsből is, hogy bátorságom legyen azt úgy hirdetni, ahogyan kell.

ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάζωμαι ὥς δεῖ με λαλῆσαι.

21 Azért pedig, hogy ti is megtudjátok, mi van velem, és hogyan élek, mindent elmond nektek Tikhiosz, az Úrban szeretett testvér és hű diakónus, 22 akit éppen azért küldtem hozzátok, hogy értesüljétek helyzetünkről, és megvigasztalja szíveteket. 23 Békesség a testvéreknek és szeretet hittel együtt az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól! 24 A kegyelem legyen mindazokkal, akik el nem múló szeretettel szeretik a mi Urunkat, Jézus Krisztust. Ámen.

Fil 1

1Pál és Timóteus, Krisztus Jézus szolgálói mindazoknak a szenteknek Krisztus Jézusban, akik Filippiben vannak, püspökeikkel és diakónusaikkal együtt: 2kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

3Hálát adok az én Istenemnek, valahányszor megemlékezem rólatok, 4és mindenkor minden könnyörgésemben örömmel imádkozom mindnyájatokért, 5mert közösséget vállaltatok velem az evangélium hirdetésében az első naptól fogva mind a mai napig.

6Éppen ezért meg vagyok győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi Krisztus Jézus napjára.

πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο ¹ ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας ᾧ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7Így kell gondolkoznom mindnyájatokról, mert szívemben hordozlak titeket, mivel fogságomban is, az evangélium védelme és megerősítése közben is mindnyájan együtt részesültök velem a kegyelemben. 8Mert Isten a tanúm, mennyire vágyódom mindnyájatok után Krisztus Jézus szeretetével,

9és imádkozom azért, hogy a szeretet egyre inkább gazdagodjék bennetek ismerettel és igazi megértéssel,

καὶ ¹ τοῦτο προσεύχομαι ¹ ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει

10hogy megítélhessétek, mi a helyes, hogy tiszták és kifogástalanok legyetek Krisztus napjára,

εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ᾗτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ,

11és gazdagon teremjétek az igazság gyümölcsét Jézus Krisztus által Isten dicsóságára és magasztalására.

πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ

12 Szeretném, ha tudnátok, testvéreim, hogy az én helyzetem inkább az evangélium terjedését szolgálja, 13 mert ismertté lett az egész testőrségben és mindenki más előtt is, hogy **Krisztusért viselem bilincseimet**, 14 úgyhogy többen azok közül, akik testvéreink az Úrban, fogságom körülményeiből bizalmat merítve félelem nélkül, bátran szólják Isten igéjét. 15 **Némelyek ugyan irigységből és versengésből, de mások jóakaratból hirdetik Krisztust:** 16 ezek szeretetből, mert tudják, hogy az evangélium védelmére rendeltettem, 17 azok pedig számításból, nem tiszta lélekkel hirdetik Krisztust, mert azt hiszik, hogy gyötrelmet okoznak nekem fogságomban. 18 **De mit számít ez? Az a fontos, hogy bármilyen módon, akár színlelésből, akár meggyőződésből: Krisztust hirdetik, és én ennek örülök.** Sőt még inkább örülni fogok, 19 mert tudom, hogy ez

üdvösségemre válik a ti könyörgésetek és Jézus Krisztus Lelkének segítségével által. 20 Ezért szívemből várom és remélem, hogy semmiben sem fogok szégyent vallani, hanem mint mindenkor, úgy most is Krisztust **egészen nyíltan fogják magasztalni énértem**, akár életben maradok, akár meghalok.

21 Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség.

Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν ¹ Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος

ἀποθανεῖν – meghalni, ἀποθνῆσκω v. ἀποθνήσκω - 1. meghal; 2 κέρδος. - nyereség

22 Ha pedig az életben maradás az eredményes munkát jelenti számomra, akkor hogy melyiket válasszam: nem tudom. 23 Szorongat ez a kettő: **vágyódom elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb mindennél; 24de miattatok nagyobb szükség van arra, hogy életben maradjak. 25Erről meggyőződve tudom is, hogy életben maradok, és együtt maradok mindnyájatokkal a hitben való növekedésekre és örömtökre; 26így még inkább dicsekedtek majd velem Krisztus Jézusban, amikor ismét megjelenek nálatok.**

27 Csak ti Krisztus evangéliumához méltóan viselkedjétek, hogy akár odamegyek és látlak titeket, akár távol vagyok, azt halljam rólatok, hogy megálltok egy Lélekben, egy szívvel, együtt küzdve az evangélium hitéért, 28 és semmiképpen meg nem rémültök az ellenfelektől. Ez nekik a kárhozat, nektek pedig az üdvösség jele lesz: mégpedig Istentől.

29 Mert nektek nemcsak az adatott meg Krisztusért, hogy higgyetek benne, hanem az is, **hogy szenvedjétek érte,**

ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν),

30 és ugyanabban a küzdelemben álljatok, amelyet tőlem láttatok, és amelyet most rólam hallotok.

τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες ¹ οἷον εἶδετε ἐν ἑμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἑμοί.

Fil 2

1 Ha tehát van vigasztalás Krisztusban, ha van szeretetből fakadó figyelmeztetés, ha van közösség a Lélekben, ha van irgalom és könyörület, 2 akkor tegyétek teljessé örömet azzal, hogy ugyanazt akarjátok: ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjétek. 3 Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartsátok egymást magatoknál; 4 és senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is.

KRISZTUS HIMNUSZ

5 Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt:

τοῦτο φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

6 aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel,
ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι
ἴσα θεῷ,

ὑπάρχων – létező; ὑπάρχω - 1) (verb.) létezik, (jelen) van, rendelkezésre áll;

ἄρπαγμὸν - (emberektől) elragadott dologként; ἄρπαγμός, -οῦ - Kulcsszó a Fil 2,6-11-ben,
és sajnos hapaxlegomenon. Szószedetünkben úgy értjük, hogy (emberektől) elragadott
dolog, vagyis Krisztus Jézus nem akarta az Istennel való egyenlőséget elragadni az
emberektől, hanem...

7 hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóná lett, és
emberként élt;

ἡ ἀλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών, ἐν
ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς
ἄνθρωπος

εὑρεθεὶς – találatva; εὕρισκω - 1. (meg)talál, felfedez; 2. nyer

8 megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.

ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου,
θανάτου δὲ σταυροῦ· ¹

ὑπήκοος, -ον - engedelmes (ember)

9 Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely
minden névnél nagyobb,

διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν, ¹ καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ
ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα,

10 hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alattiaké;

ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καὶ
ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, ¹

γόνυ, -ατος – térd

κάμψη - meghajoljon, κάμπτω - meghajol

11 és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére

καὶ πᾶσα γλῶσσα ἑξομολογήσεται ὅτι Κύριος ¹ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς

Fil 2, 5-11. Krisztus himnusz – FRONEITE: EGY GÖRÖG IGEI ALAK HAT KÜLÖNFÉLE FŐNÉVNEL TÖRTÉNŐ MAGYAR FORDÍTÁSA

Lássuk először a teljes Krisztus-himnusz, A RÚF-féle magyar fordításban!

5	φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,	RÚF ⁵Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt:
6	⁶ ὅς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ,	⁶aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, ⁷hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóná lett, és emberként élt;
7	⁷ ἄλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἁνθρώπων γενόμενος· καὶ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος	⁷hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóná lett, és emberként élt;
8	⁸ ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπῆκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ	⁸megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.
9	⁹ διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα,	⁹Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névnél nagyobb,
10	¹⁰ ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, ¹	¹⁰hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alattiaké
11	καὶ πᾶσα γλῶσσα ἑξομολογήσεται ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.	¹¹és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére

Fil 2,5	KNB	SZIT	STL	BD	RÚF	KG
φρονεῖ τε ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν Χρῑ στῷ Ἰησοῦ,	Ugyana zt az é rzést ápolját ok magato kban, amely Krisztu s Jézusba n is megvol t,	Ugyana zt a lelküle tet ápolját ok magato kban, amely Krisztu s Jézusba n volt.	Az az érzület legyen bennete k, amely Krisztu s Jézusba n is megvol t!	Ugyana z az érzés legyen bennete k, amely Krisztu s Jézusba n volt.	⁵ Az az indulat legyen bennete k, amely Krisztu s Jézusba n is megvol t:	Annak okáért az az indulat legyen bennete k, mely volt a Krisztu s Jézusba n is,
	EF	Csia				
	⁵ Az a gondol kozás mód és törekv és uralkod jon hát bennete k is, amely a Krisztu s Jézusba n volt, aki	Az az észjárá s (törekv és) legyen bennete k, mely a Krisztu s Jézusba n is volt,				

Konklúzió: három dolgot is megfigyelhetünk a nyolc fordításnak az eredetivel való egybevetéséből: 1. a **φρονεῖτε** (froneite) igét mindegyik magyar fordítás főnévvel adja vissza; 2. A nyolc magyar fordítás hat különböző főnévvel adja vissza a fenti igét: **érzés**, **lelkület**, **érzület**, **indulat**, **gondolkodásmód**, **észjárás** (törekvés). KNB és BD fordít **é**rzést, RÚF és KG **indulat**ot. 3. A bibliai kifejezés a gondolkodásra a *fronein*, beállítottságot, irányultságot is jelent. Az evangéliumokban Jézustól halljuk ezt a szót, amikor megdorgálja Pétert: „**nem az Isten szerint gondolkozol, hanem az emberek szerint**” οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων (Mt 16,23 és Mk 8,33) A görög szó tehát azt jelenti: 'valamire gondolni, valamire figyelni, egzisztenciálisan felfogni, magévá tenni, sőt valamerre törekedni'. Isten szerint gondolkodni a felfelé tartott nyotottságot jelent: saját hitünk és vallásosságunk ellenében is készen kell lennünk arra, hogy Isten valósága *más*, mint a mi emberi elképzelésünk. A tanítványok *akkor* ezt még nem értették, mert életútjukat ekkor még nem „keresztelte” a keresztt. Ám a hit nemcsak felismerés, megismerési eszköz, hanem cselekedet, azaz követés is. Krisztusnak is mennie „kellett” és nekem is, mint Péternek, mennem kell – őutána. Nem akkor tartozom őhozzá, ha nagy meglátásaim vannak róla, hanem akkor, ha „mozdulok” *abba az irányba, ahová ő is tart*. A szó arra is

utal, hogy az életünknek eredetiéig megszabott / kiszabott *irányához* visszatálálnunk. Fil 2,5-höz hasonlóan az indulat, írja Jonathan Edwards (Edwards 2007), felülről jön, a Szentlélektől, s ha ő megérinti az emberi szívet, akkor „beindulok” (megértek), „elindulok” (a hit útján), „megindulok” (mások szenvedése láttán).

12 Ezért tehát, szeretteim, ahogyan mindenkor engedelmeskedtetek, nem csupán **jelenlétemben**, hanem sokkal inkább most, **távollétemben** is, félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket,

Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ [ὥς] ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε,

13 mert Isten az, aki munkálja bennetek mind a szándékot, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően

θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας

14 Zúgolódás és vonakodás nélkül tegyetek mindent,

15 hogy feddhetetlenek és romlatlanok legyetek, Isten hibátlan gyermekei az elfordult és elfajult nemzedékben, akik között ragyogtok, mint csillagok a világban,

ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἁμωμα μέσον γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ¹ ὥς φωστῆρες ἐν κόσμῳ ¹

16 ha az élet igéjére figyeltek. Ezzel dicsekszem majd Krisztus napján, hogy nem futottam hiába, és nem fáradtam hiába.

λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἑμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα.

17 Sőt ha italáldozatul kiöntetem is a hitetekért bemutatott áldozatban és szolgálatban, örülök, és együtt örülök mindnyájatokkal;

18 de ugyanígy örüljete ti is, és örüljete velem együtt!

19 Remélem az Úr Jézusban, hogy Timóteust hamarosan elküldhetem hozzátok, hogy én is megnyugodjam, miután megtudtam, mi van veletek. 20 Mert nincs mellettem hozzá hasonló lelkületű, aki olyan őszintén törődne ügyetekkel; 21 mert mindenki a maga dolgával törődik, nem pedig Krisztus Jézusával. 22 De ti is tudjátok, **hogy kipróbált ember**

τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε

δοκιμὴν – kipróbáltságot; δοκιμή, -ῆς – kipróbáltság

ő, és mint apjával a gyermek, úgy szolgált velem az evangéliumért. 23 Remélem tehát, hogy őt azonnal elküldhetem, mihelyt meglátom, hogyan alakulnak dolgaim. 24 De bízom az Úrban, hogy magam is hamarosan elmegyek. 25 Szükségesnek tartottam azonban, hogy visszaküldjem **hozzátok Epafroditosz** testvéremet, munkatársamat és bajtársamat, akit ti küldtetek, hogy szükségemben szolgálatomra legyen, 26 mivel vágyódott mindnyájatok után, és nyugtalankodott, mert meghallottátok, hogy beteg. 27 Meg is betegedett halálosan, de Isten megkönyörült rajta, sőt nemcsak rajta, hanem énrajtam is, hogy szomorúságomra szomorúság ne következzen. 28 Hamarabb elküldöm tehát, hogy viszontlássátok, és örüljete, és hogy én is kevésbé szomorkodjam. 29 Fogadjátok az Úrban teljes örömmel, és becsüljétek meg az ilyeneket, 30 mert Krisztus ügyéért került közel a halálhoz, amikor életét kockáztatta azért, hogy helyettetek szolgáljon nálam.

Fil 3

1Egyébként pedig, testvéreim, örüljete az Úrban! Hogy ugyanazt írjam nektek, az engem nem fáraszt, titeket viszont megerősít. 2 *Óvakodjatok a kutyáktól, óvakodjatok a gonosztevőktől, óvakodjatok a megmetéltéktől!* 3 Mert mi vagyunk a körülmetéltek, akik Isten Lelke szerint szolgálunk, és Krisztus Jézussal dicsekszünk, és nem a testben bizakodunk. 4 Pedig nekem lehetne bizakodásom a testben is. Ha másvalaki úgy gondolja, hogy testben bizakodhat, én még inkább: 5 nyolcadik napon metéltek körül, Izráel népéből, Benjámin törzséből származom, héber a héberek közül, törvény szempontjából farizeus, 6 buzgóság szempontjából az egyház üldözője, a törvényben követelt igazság szempontjából feddhetetlen voltam. 7 Ellenben azt, ami nekem nyereség volt, kárnak ítéltm Krisztusért. 8 Sőt most is kárnak ítélek mindent Krisztus Jézus, az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért.

Óerte kárba veszni hagytam és szemétnak ítélek mindent, hogy Krisztust megnyerjem.

δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα ¹ ἵνα Χριστὸν κερδήσω

9 Hogy kitűnjék rólam őáltala: nincsen saját igazságom a törvény alapján, hanem a Krisztusba vetett hit által Istentől van igazságom a hit alapján,

καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει,

10 hogy megismerjem őt és feltámadása erejét, valamint a szenvedéseiben való részesedést, hasonlóvá lévén az ő halálához,

τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ ¹ * κοινωνίαν * παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ,

11 hogy valamiképpen eljussak a halottak közül való feltámadásra.

εἰ πὼς καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν.

12 Nem mintha már elértem volna mindezt, vagy már célnál volnék, de igyekszem, hogy meg is ragadjam, mert engem is megragadott Krisztus Jézus. 13 Testvéreim, én nem gondolom magamról, hogy már elértem, 14 de egyet teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának Krisztus Jézusban adott jutalmáért. 15 Akik tehát tökéletesek vagyunk, így gondolkozunk, és ha valamit másképpen gondoltok, azt is kinyilatkoztatja majd Isten nektek; 16 de amire eljutottunk, ahhoz ragaszkodjunk. 17 Legyetek követőim, testvéreim, és azokra figyeljete, akik úgy élnek, ahogyan mi példát adtunk nektek. 18 Mert sokan élnek másképpen: akikről sokszor mondtam nektek, most pedig **sírva is mondom, hogy ők Krisztus keresztyének ellenségei; 19 kárhozatra jutnak, a hasuk az istenük, és azzal dicsekszenek, ami a gyalázatuk, mert földi dolgokkal törődnek.** 20 Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, 21 aki az ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket.

Fil 4

1 Ezért tehát, testvéreim, akiket szeretek, és akik után vágyódom, **örömöm és koronám, (Káldy, 1984 LVSZ elnökké választása után)** így maradjatok meg az Úrban, szerettem! 2 Evódiát intem, és Szintikhét is intem, hogy legyen közöttük egyetértés az Úrban. 3 Sőt téged is kérlek, hűséges munkatársam, segíts nekik, akik együtt küzdöttek velem az evangéliumért, Kelemennel és a többi munkatársammal is, akiknek a neve benne van az élet könyvében. 4 **Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete!**

Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· ἄλιν ἐρῶ, χαίρετε.
ἐρῶ, - fogom mondani, λέγω - 1. mond

5 A ti szelídségetek legyen ismert minden ember előtt! Az Úr közel! 6 Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt;

7 és Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban.

καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ὑπερέχουσα – fölülmúló; ὑπερέχω - 1. felette van vkinek

φρουρήσει - meg fogja őrizni, φρουρέω - katonasággal őriz

8 Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetre méltó, ami jó hírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe!

9 Amit tanultatok és átvettetek, hallottatok és láttatok is tőlem, azt tegyétek, és veletek lesz a béke Istene.

10 Nagy volt az örömöm az Úrban, hogy végre felbuzdultatok a velem való törődésre. Mert gondoskodtatok volna, de nem volt rá alkalmatok. 11 Nem a nélkülözés mondatja ezt velem, mert én megtanultam, hogy elégedett legyek azzal, amim van. 12 **Tudok szűkölködni, és tudok bővölködni is,** egészen be vagyok avatva mindenbe, jóllakásba és éhezésbe, bővölködéssbe és nélkülözésbe egyaránt.

13 Mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít engem.

πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με.

ἰσχύω - 1. erősnek lenni; 2. képesnek lenni vmire

ἐνδυναμοῦντί - megerősítő; ἐνδυναμώω - erősít, megerősít

„Krisztus” (nincs a görögben, Vulgataban), de van Luth, Tynd, KNV, KG, BG, RL – és Kecske – de egyik mai kat. fordításban sem. Pl. STL: 13 Mindenre van erőm Abban, aki megerősít engem! Ő nagy A-val írja, mások általában nem.

14 Mégis jól tettétek, hogy közösséget vállaltatok velem nyomorúságomban. 15 Azt pedig tudjátok ti is, filippiek, hogy az evangélium hirdetésének kezdetén, amikor eltávoztam Makedóniából, az ajándékozás és elfogadás tekintetében egyetlen gyülekezet sem vállalt velem közösséget, csak ti egyedül, 16 mert egyszer-másszor Thesszalonikába is küldtetek szükségleteimre. 17 Nem mintha az ajándékot kívánnám, hanem azt kívánom, hogy bőségesen kamatozzék az a ti javatokra. 18 Átvettem mindent, és bővelkedem. Megvan mindenem, miután megkaptam Epafroditosztól, ami tőletek jött jó illatú, kedves, Istennek tetsző áldozatként. 19 Az én Istenem pedig be fogja tölteni minden szükségéteket az ő gazdagsága szerint dicsőséggel Krisztus Jézusban. 20 A dicsőség pedig Istenünké és Atyánké örökkön-örökké. Ámen. 21 Köszöntetek minden szentet Krisztus Jézusban! Köszöntenek titeket a velem levő testvérek. 22 Köszöntenek titeket a szentek mind, főként pedig a császár udvarából valók. 23 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen a ti lelketekkel!

Kol 1

1 Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola és Timóteus testvér 2 a Krisztusban megszentelt hívő testvéreknek, akik Kolossében élnek: kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól. 3 Hálát adunk mindenkor Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjának, amikor értetek imádkozunk, 4 mivel hallottunk a Krisztus Jézusba vetett hitetekről és arról a szeretetről, amely valamennyi szent iránt él bennetek. 5 Hálát adunk azért a reménységért is, amely készen van számotokra a mennyekben, amelyről már előbb hallottatok az igazság beszédéből, az evangéliumból. 6 Mert ez hozzátok is eljutott, és ahogyan az egész világon gyümölcsöt terem és növekedik, ugyanúgy közöttetek is attól a naptól fogva, amelyen meghallottátok, és igazán megismertétek Isten kegyelmét. 7 Így tanultátok ezt Epafrásztól, szeretett szolgatársunktól, aki Krisztus hű szolgája értetek. 8 Ő hozott nekünk hírt a Lélektől kapott szeretetetekről. 9 Ezért tehát attól a naptól fogva, amelyen ezt meghallottuk, szüntelenül imádkozunk és könyörgünk értetek, **hogy tökéletesen megismerjétek az ő akaratát minden lelki bölcsességgel és belátással**, 10 hogy élhessetek az Úrhoz méltóan, teljes mértékben az ő tetszésére, és teremjétek gyümölcsöt mindenfajta jó cselekedettel, és növekedjétek Isten ismeretében. 11 Erősödjétek meg minden erővel az ő dicsőségének nagysága szerint a teljes állhatatosságra és az örömmel viselt hosszútúrára. 12 Adjatok hálát az Atyának, aki alkalmassá tett titeket arra, hogy a szentek örökségében, a világosságban részesüljétek. **13 Ő szabadított meg minket a sötétség hatalmából, és ő vitt át minket szeretett Fiának országába, 14 akiben van megváltásunk és bűneink bocsánata.**

KOLOSSÉBELIEKNEK ÍRT KRISZTUS HIMNUSZ

15 Ő a láthatatlan Isten képe, az elsősülött minden teremtmény előtt.

ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως,

ἀόρατος, -on - láthatatlan, nem látható

16 Mert benne teremtetett minden a mennyen és a földön, a láthatók és a láthatatlanok, akár trónusok, akár uralmak, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok: minden általa és reá nézve teremtetett.

ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται·

17 Ő előbb volt mindennél, és minden őbenne áll fenn.

καὶ αὐτὸς ¹ ἔστιν ¹ πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν,

συνέστηκεν, - áll fenn; συνίστημι v. συνιστάω v. συνιστάνω - 1. ajánl, dicsér; 2. jóváhagy; 3. fennáll, létezik

18 Ő a feje a testnek, az egyháznak; ő a kezdet, az elsőszülött a halottak közül, hogy minden tekintetben ő legyen az első.

καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, ¹ τῆς ἐκκλησίας· ὅς ἐστιν ὁ[ῆ] ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων,

19 Mert tetszett az egész Teljességnek, hogy benne lakjék,

ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι

κατοικῆσαι - (hogy) lakozzék, κατοικέω - lakik

20 és hogy általá békéltessen meg önmagával mindent a földön és a mennyben úgy, hogy békességet szerzett a keresztfán kiontott vére által.

καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, [δι' αὐτοῦ] εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

21 Titeket is, akik egykor Istentől elidegenültetek és ellenséges gondolkodásúak voltatok gonosz cselekedeteitek miatt,

καὶ ¹ ὑμᾶς ποτὲ ¹ ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς,

ἀπηλλοτριωμένους – elidegenedetteket; ἀπαλλοτριόω - 1) (A) elidegenít 2) (M) elidegenedik vkitől

22 most megbékéltetett emberi testében halála által, hogy mint szenteket, hibátlanokat és feddhetetleneket állítson majd színe elé.

– νυνὶ ¹ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, – ¹ παραστήσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ,

ἀνέγκλητος, -ον – feddhetetlen,

κατενώπιον - vki előtt

23 Ha ugyan megmaradtok a hitben szilárdan és egyenesen, el nem tántorodva az evangélium reménységétől, amelyet hallottatok, amely hirdettetett minden teremtménynek az ég alatt, és amelynek én, Pál, szolgájává lettem.

24 Most örülök a tiétek elviselt szenvedéseimnek, és testemben SZARKSZ betöltöm mindazt, ami Krisztus gyötrelmeiből még hátravan, az ő testéért SZOMA, amely az egyház.

Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, ¹ καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ χριστοῦ ¹ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκκλησία,

ἀνταναπληρῶ - betöltöm (helyettetek)

25 Ennek a szolgájává lettem a szerint a megbízatás szerint OIKONOMIA, amelyet Isten nekem a ti javatokra adott, hogy teljesen feltárjam előttek Isten igéjét,

ἥς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,

26 azt a titkot, amely örök idők és nemzedékek óta rejtve volt, de amely most kijelentetett az ő szentjeinek,

τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, – ¹ νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ,

27 akiknek Isten tudtul akarta adni, hogy milyen gazdag e titok dicsősége a pogány népek között. Ez a titok az, hogy Krisztus közöttetek van: reménysége az eljövendő dicsőségnek.

οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί ¹ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃ ἐστὶν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης·

28 Mi őt hirdetjük, miközben minden embert teljes bölcsességgel intünk és tanítunk, hogy minden embert tökéletessé tegyünk Krisztusban.

ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νοουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ
καταγγέλλομεν – hirdetünk; καταγγέλλω - prédikál, (evangéliumot) hirdet

νοουθετοῦντες – intve, νοουθετέω - int, figyelmeztet, buzdít

29 Ezért fáradozom én is, és küzdök az ő ereje által, amely hatalmasan működik bennem.

εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἑμοὶ ἐν δυνάμει.

Kol 2

TITOK, TELJESSÉG, KERESZTSÉG = HALÁL/FELTÁMADÁS, ADÓSLEVÉL, ÁRNYÉKA A JÖVENDŐNEK, TEST, ÖNCÉLÚ VALLÁSOSKODÁS ELLEN

1 Szeretném, ha tudnátok, mennyit küzdök értetek és a laodiceaiakért és mindazokért, akik engem nem ismernek személyesen,

2 hogy szívük felbátorodjék összeforrva szeretetben, és eljussanak a teljes megértés egész gazdagságára: Isten titkának, Krisztusnak ismeretére.

ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, ¹ ὁ συνβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ, Χριστοῦ,

3 Benne van a bölcsesség és ismeret minden kincse elrejtve.

ἐν ᾧ εἰσὶν ¹ πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι.

4 Ezt azért mondom, nehogy valaki titeket megtévesztő szavakkal félrevezessen. 5 Mert ha távol vagyok is testben, lélekben mégis veletek vagyok, és örömmel látom a köztetek uralkodó szép rendet és Krisztusba vetett hitetek szilárdságát.

6 Mivel tehát már elfogadtátok Krisztus Jézust, az Urat, éljete is őbenne.

7 Gyökerezetek meg és épüljete fel őbenne, erősödjete meg a hit által, amint tanultátok, és hálaadásotok legyen egyre bőségesebb.

ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες [ἐν ὁ αὐτῇ] ἐν εὐχαριστίᾳ.

8 Vigyázzatok, hogy rabul ne ejtsen valaki titeket olyan bölcselkedéssel és üres megtévesztéssel, amely az emberek hagyományához, a világ elemeihez, és nem Krisztushoz igazodik

9 Mert benne lakik az **istenség egész teljessége** testileg,

ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς,

10 és benne jutottatok el ti is ehhez a **teljességhez**, mert ő a feje minden fejedelemségnek és hatalmasságnak.

καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας,

11 Benne vagytok körülmetélve is, de nem kézzel végzett körülmetéléssel, hanem a Krisztus szerinti körülmetéléssel, a halandó test levetése által.

12 A keresztségben vele együtt voltatok eltemetve, és vele együtt fel is támadtatok az Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta őt a halottak közül.

συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ ἁ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν·

13 Titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben és testetek körülmetéletlenségében, ővele együtt életre keltett, megbocsátva nekünk minden vétkünket.

14 **Eltörölte a követeléseivel minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, és eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára.**

ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἤρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ

15 Lefegyverezte a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, nyilvánosan megszégyenítette őket, és Krisztusban diadalmaskodott rajtuk.

16 Senki el ne ítéljen titeket ételért és italért, ünnep, újhold vagy szombat miatt.

Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει καὶ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νεομηνίας ἢ σαββάτων, ¹

εὐορτή, --ς - ünnep

17 Hiszen ezek csak árnyékai az eljövendő Krisztusnak, aki a valóság.

ἡ ἐστὶν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ χριστοῦ.

VULG QUAE SUNT UMBRA FUTURORUM CORPUS AUTEM CHRISTI

SZIT: A VALÓSÁG KRISZTUSBAN VAN

CSIA: MÍG A TESTI VALÓSÁG A KRISZTUSTÓL VALÓ – EZ LITERÁLIS, DE PONTOSABB

LUTH ABER DER CÖRPER IELBS IIT IN CHRITO.

TYND KJV. THE BODY IS OF CHRIST.

EFO A LEGÉRTELMESEBB: MINDEZEK A VALLÁSI SZABÁLYOK A MÚLTBAN CSAK ELŐREVETÍTETT ÁRNYÉKAI VOLTAK A KÖZELEDŐ VALÓSÁGNAK — VAGYIS JÉZUS KRISZTUSNAK.

18 Ne vegye el tőletek a versenydíjat az, aki alázatoskodásban és angyalok iránti tiszteletben tetszeleg, látomásaival foglalkozik, saját bölcsességétől ok nélkül felfuvalkodik, **19** de nem ragaszkodik a Főhöz: pedig ő tartja össze az egész testet inak és ízületek segítségével, és az őáltala növekszik Isten szerinti növekedéssel. **20** Ha tehát Krisztussal meghaltatok a világ elemei számára, miért terhelitek magatokat olyan kötöttségekkel, amelyek csak az e világ szerint élőkre kötelezők: **21** „Ne nyúlj hozzá, ne ízleld meg, ne is érintsd!” **22** Azokról van itt szó, amik arra valók, hogy elfogyasztva megsemmisüljenek. Ezek csupán emberi parancsok és rendelkezések. **23** Ezeknek a megtartása a bölcsesség látszatát kelti ugyan a magunk csinálta kegyeskedés, az alázatoskodás és a test sanyargatása által, valójában azonban semmi értéke és haszna nincs, mert öntelt felfuvalkodottsághoz vezet.

Kol 3

1 Ha tehát feltámadtatok Krisztussal, azokat keressétek, amik odafent vannak, ahol Krisztus van, aki Isten jobbján ül.

2 Az odafennvalókkal törődjete, ne a földiekkel!

τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ¹

3 Mert meghaltatok, és a ti életetek el van rejtve Krisztussal együtt Istenben.

ἀπεθάνετε γάρ, ¹ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ χριστῷ ¹ ἐν τῷ θεῷ.

4 Mikor Krisztus, a mi életünk megjelenik, akkor vele együtt ti is megjelentek dicsőségben

5 Öljétek meg tehát tagjaitokban azt, ami földi: a paráznaságot, a tisztátalanságot, a szenvedélyt, a gonosz kívánságot és a kapzsiságot, ami bálványimádás,

6 mert ezek miatt haragszik Isten. **7** Ti is ezeket tettétek egykor, amikor ezekben éltetek; **8** most azonban vessétek el magatoktól mindezt: a haragot, az indulatot, a gonoszszágot, az istenkáromlást és szátokból a gyalázatos beszédet.

9 Ne hazudjatok egymásnak, **mert levetkőztétek a régi embert cselekedeteivel együtt,**

μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους· ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ,

10 és felöltöztétek az új embert, aki Teremtőjének képmására állandóan megújul, hogy egyre jobban megismerje őt

**ÁLLANDÓAN MEGÚJULÁS: NEM EGYSZERI MEGTÉRÉS
KRISZTUSI EMBER, HOGY EMBER LEGYEK**

καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν,
ἐπίγνωσις, -εως - felismerés, megértés

11 Itt már nincs többé görög és zsidó, körülmetéltség és körülmetéletlenség, barbár és szkíta, szolga és szabad, hanem minden és mindenekben Krisztus.

ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομή καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.

12 Mint Istennek szent és szeretett választottai, öltsetek magatokra könyörületes szívet, jóságot, alázatot, szelídséget, türelmet. 13 Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is. 14 Mindezek fölé pedig öltsetek fel a szeretetet, mert az tökéletesen összefog mindent.

15 És Krisztus békessége uralkodjék a szívetekben, hiszen erre vagytok elhíva az egy testben. És legyetek háládatosak.

καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ χριστοῦ ¹ βραβεύετω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν [ἐνὶ] ¹ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε.

βραβεύετω – uralkodjék; βραβεύω - 1) bíraskodik; 2) döntést hoz, elhatároz; 3) uralkodik, ellenőriz, szabályoz

16 Krisztus beszéde lakjék bennetek gazdagon úgy, hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel, és intsetek egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel; hálaadással énekeljete szívetekben Istennek.

ὁ ¹ λόγος τοῦ χριστοῦ ¹ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ¹ ἐν πάσῃ σοφίᾳ· ¹ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ¹ ψαλμοῖς, ¹ ὕμνοις, ¹ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν ¹ * χάριτι, ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ·

17 Amit pedig szóltok vagy tesztek, mind az Úr Jézus nevében tegyétek, hálát adva az Atya Istennek őáltala. 18 Ti, asszonyok, engedelmeskedjeteek férjeteeknek, ahogyan illik az Úrban. 19 Ti, férfiak, szeresséteek feleségeeteeket, és ne legyeteek irántuk mogorvák. 20 Ti, gyermekeek, engedelmeskedjeteek szüleiteeknek minden tekintetben, mert ez kedves az Úrban. 21 Ti, apák, ne ingereljeteek gyermekeiteeket, nehogy bátortalanokká legyenek. 22 Ti, szolgálák, engedelmeskedjeteek minden tekintetben földi uraitoknak; ne látszatra szolgáljatek, mint akik embereknek akartok tetszeni, hanem tiszta szívvel, félve az Urat. 23 Amit tesztek, jó lélekkel végezzéteek úgy, mint az Úrnak, és nem úgy, mint az embereknek, 24 tudván, hogy ti viszonzásul megkapjatek az Úrtól az örökséget. Az Úr Krisztusnak szolgáljatek!

25 Aki pedig igazságtalanul cselekszik, azt kapja vissza, amit tett, mert nincsen személyválogatás.

ὁ γὰρ ἀδικῶν κομίζεται ὁ ἡδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωποληψία.

κομίζεται - fogja visszanyerni; κομίζω - 1) gondot visel vkire; 2) megőriz, biztonságba helyez; 3) elvisz, magával visz; 4) (M) megkap, elnyer (Úsz: a megígért áldást); 4b) visszakup vmit
προσωποληψία. – személyválogatás

Kol 4

1Ti, urak, adjátok meg szolgálítóknak azt, ami igazságos és méltányos, hiszen tudjátok, hogy nektek is van Uratok a mennyben.

2 Az imádkozásban és a hálaadásban legyeteek kitartóak és éberek!

Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ,

προσκαρτερεῖτε, - állhatatosak legyeteek, προσκαρτερέω - 1) tartozik vkihez, az ő alárendeltje, hűséges vkihez; 2) állhatatosan, folyamatosan figyel

3Imádkozzatek egyúttal értünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az ige ajtaját, hogy szólhassuk Krisztus titkát – amely miatt most fogoly is vagyok –,

προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, ¹ λαλήσαι τὸ μυστήριον τοῦ χριστοῦ, ¹ δι' ὃ καὶ δέδεμαι

ἀνοίξῃ - nyissa meg; ἀνοίγω - 1. (szsz) fölnyit,

4 hogy azt úgy hirdethessem, amint szólnom kell róla.

ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

φανερῶσω - nyilvánvalóvá tegyem; φανερόω - 1. nyilvánvalóvá lesz,

5 Bölcsen viselkedjete a kívülállók iránt, a kedvező alkalmakat jól használjátok fel. 6 **Beszédetek legyen mindenkor kedves, sóval fűszerezett, hogy így mindenkinek helyesen tudjatok felelni.** 7 Az én egész helyzetemet megismerteti majd veletek Tikhikosz, a szeretett testvér, a hű diakónus, szolgatársam az Úrban. 8 Őt éppen azért küldtem hozzátok, hogy megismerjétek körülményeinket, és megvigasztalja szíveteket. 9 Vele megy **Onészimosz** is, a hű és szeretett testvér, aki közületek való. Ők tehát mindent tudatnak veletek, ami itt történik. 10 Köszönt titeket Arisztarkhosz, az én fogolytársam és Márk, Barnabás unokaöccse, aki felől utasításokat kaptatok, és ha megérkezik hozzátok, fogadjátok be; 11 köszönt továbbá Jézus, akit Jusztusznak hívnak. A zsidók közül csupán ők munkatársaim Isten országa hirdetésében; ők vigasztaltak engem. 12 Köszönt titeket Epafrász, aki közületek való, Krisztus Jézus szolgája, aki mindenkor küzd értetek imádságaiban, hogy tökéletesen, teljes bizonyossággal, állhatatosan maradjatok mindabban, ami Isten akarata. 13 Mert tanúskodom róla, hogy sokat fárad értetek és azokért, akik Laodiceában és Hierapoliszban vannak. 14 Köszönt titeket Lukács, a szeretett orvos és Démász. 15 Köszöntsétek a laodiceai testvéreket, aztán Nimfát és a házánál levő gyülekezetet. 16 Amikor pedig felolvasták nálatok ezt a levelet, gondoskodjatok arról, hogy a laodiceai gyülekezetben is felolvassák, de arról is, hogy a Laodiceából érkezett levelet ti is felolvassátok. 17 És mondjátok meg Arkhipposznak: Legyen gondod rá, hogy betöltsed azt a szolgálatot, amelyet átvettél az Úrban! 18 A köszöntést én, Pál írom a saját kezemmel. Ne feledkezzetek meg az én fogságomról! Kegyelem veletek!

1Thessz 1

1 Pál, Szilvánusz és Timóteus a thesszalonikaiak gyülekezetének az Atya Istenben és az Úr Jézus Krisztusban: kegyelem nektek és békesség. 2 Hálát adunk Istennek mindenkor mindnyájatokért, amikor megemlékezünk rólatok imádságainkban, mert szüntelenül 3 emlegetjük a mi Istenünk és Atyánk színe előtt hitből eredő munkátokat, szeretetből jövő fáradozásotokat és a mi Urunk Jézus Krisztusba vetett reménységetek állhatatosságát; 4 mivel tudjuk, Istentől szeretett testvéreink, **hogyan választottak vagytok.**

5 Mert a mi evangéliumunk nemcsak szavakban jutott el hozzátok, hanem erővel, Szentlélekkel és teljes bizonyossággal is. Ti is tudjátok, hogyan éltünk közöttetek, a ti érdeketekben, **NB Szentlélek meggyőző ereje több a „puszta” szónál+ VZS**

τι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ὑμῖν δι' ὑμᾶς.

πληροφορία - teljes meggyőződés

6 ti pedig a mi követőinkké lettetek, és az Úréi, amikor sok zaklatás ellenére a Szentlélek örömevel fogadtátok be az igét.

7 Példává is lettetek minden hívő számára Makedóniában és Akhájában,

TÜPOSZ!

ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν

8 mert töletek terjedt tovább az Úr beszéde, de nemcsak Makedóniába és Akhájába, hanem mindenhová eljutott a ti Istenbe vetett hitetek híre. Szükségtelen is erről bármit mondanunk, 9 mert ők **maguk beszélnek rólunk, milyen** fogadtatásban volt részünk nálatok, és hogyan fordultatok a bálványoktól Istenhez, hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok, 10 és várjátok a mennyből Jézust, az ő Fiát, akit feltámasztott a halottak közül, aki megszabadít minket az eljövendő haragtól.

1Thessz 2

1 Hiszen magatok tudjátok, testvéreim, hogy nem hiába jártunk nálatok. 2 Sőt amint tudjátok, miután előbb szenvedés és bántalmazás ért minket Filippiben, a mi Istenünkől bátorságot kaptunk arra, hogy nyíltan hirdessük nektek Isten evangéliumát sok küzdelemben. 3 Mert a mi igehirdetésünk nem tévelygésből ered, nem is tisztátalan szándékból, nem is álnokságból.

4 Hanem mivel Isten ítelt minket alkalmasnak arra, hogy ránk bízsa az evangéliumot, úgy hirdetjük azt, mint akik nem embereknek akarunk tetszeni, hanem a szívünket vizsgáló Istennek.

ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον¹ οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἄνθρωποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν.

**δεδοκιμάσμεθα - méltónak találtattunk; δοκιμάζω - 1. megvizsgál; 2. véleményt formál
πιστευθῆναι - reánk bízni; πιστεύω - hisz, bízik**

ἀρέσκοντες – tetszelgők; ἀρέσκω - tetszik, örömet okoz, kielégít, jónak látszik

5 Hiszen, mint tudjátok, sohasem léptünk fel hízelt beszéddel, sem leplezett kapzsisággal, Isten a tanunk: 6 nem is vártunk emberektől dicsőséget, sem töletek, sem másoktól. 7 Mint Krisztus apostolai élhattünk volna tekintélyünkkel, mégis olyan szelíden léptünk fel közöttetek, mint ahogyan az anya dajkálja gyermekeit. 8 Mivel így vonzódtunk hozzátok, készek voltunk

odaadni nektek nemcsak Isten evangéliumát, hanem a saját lelkünket is, mert annyira megszerettünk titeket. 9 Hiszen emlékeztek, testvéreink, a mi fáradozásunkra és vesződségünkre: éjjel és nappal dolgoztunk, hogy senkit meg ne terheljünk nálatok, és úgy hirdettük nektek Isten evangéliumát. 10 Ti vagytok a tanúim és az Isten: milyen szentek, igazak és feddhetetlenek voltunk közöttetek, akik hisztek. 11 Aminthogy azt is tudjátok, hogy mint gyermekeit az apa, mindenkit egyenként 12 intettünk és buzdítottunk, és kérve kértünk titeket: éljete Istenhez méltó módon, aki az ő országába és dicsőségébe hív titeket.

13 Ezért mi is szüntelenül hálát adunk Istennek,

Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως,

ἀδιαλείπτως, - szüntelenül

hogy amikor hallgattátok Isten általunk hirdetett igéjét,

nem emberi beszédként fogadtátok be, hanem Isten beszédeként, aminthogy valóban az, és annak ereje munkálkodik is bennetek, akik hisztek. INSPIRÁCIÓHOZ FONTOS!

ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ᾠληθῶς ἐστὶν λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν.

ἀκοή, -ῆς - 1. hallás; 2. fül

ἐδέξασθε - fogadtátok be; δέχομαι - befogad, fog, vesz

14 Mert ti, testvéreim, hasonlóvá lettetek Isten gyülekezeteihez, amelyek Júdeában vannak, és Krisztus Jézusban hisznek, mivel ugyanazokat szenvedtétek el ti is a saját népetektől, mint ők a zsidóktól.

ὑμεῖς ὁ γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,

IMPLICIT TIPOLOGIA

15 Ezek megölték az Úr Jézust, (ANTIJUDAIZMUS?) ugyanúgy, mint a prófétákat, üldöztek minket is; nem kedvesek Isten előtt, és ellenségei minden embernek, 16 akadályoznak minket abban is, hogy prédikáljunk a pogányoknak, hogy üdvözljenek: így teszük teljessé mindenkor bűneiket. De végül utol is érte őket Isten haragja. 17 Mi pedig, testvéreim, miután külsőleg, de nem szívünkben, egy rövid időre elszakadtunk tőletek, annál nagyobb vágyódással törekedtünk arra, hogy ismét lássunk titeket. 18 Ezért el akartunk menni hozzátok, én, Pál nem is egyszer, de megakadályozott minket a Sátán. 19 Ki is volna a mi reménységünk vagy örömünk, koronánk és dicsőségünk, ha nem ti, a mi Urunk Jézus Krisztus színe előtt az ő eljövetelekor? 20 Bizony, ti vagytok a mi dicsőségünk és örömünk.

1Thessz 3

1 Ezért amikor ezt már nem bírtuk tovább elviselni, elhatároztuk, hogy mi itt maradunk Athénban, 2 és elküldtük Timóteust, a mi testvérünket és Krisztus evangéliumának hirdetésében Isten munkatársát, hogy megerősítsen titeket, és bátorítson hitetekben, 3 hogy senki meg ne tántorodjék a mostani megpróbáltatásokban. Hiszen ti is tudjátok, hogy erre vagyunk rendelve. 4 Amikor nálatok voltunk, már előre megmondtuk nektek, hogy üldözni fognak minket, és

amint tapasztaltatok, úgy is történt. 5 Én tehát, mivel már nem győztem türelemmel, elküldtem hozzátok, hogy **megtudjam a hitetekről, nem kísértett-e meg titeket a kísértő, és nem lett-e hiábavalóvá a mi fáradozásunk.** 6 Most azonban megjött tőletek Timóteus, és jó hírt hozott nekünk hitetekről és szeretetetekről, arról is, hogy szívesen emlékeztek ránk mindenkor, sőt látni szeretnétek minket, ahogyan mi is titeket. 7 Így tehát minden bajunk és üldöztetésünk között megvigasztalódtunk veletek kapcsolatban, testvéreim, a ti hitetek által. 8 Mert akkor élünk igazán, ha ti szilárdan álltok az Úrban. 9 Hogyan is adhatnánk eléggé hálát Istennek értetek mindazért az örömért, amellyel megörvendeztetek minket a mi Istenünk előtt, 10 amikor éjjel és nappal buzgón könyörgünk azért, hogy láthassunk benneteket, **és kipótolhassuk hitetek hiányosságait?** 11 De maga a mi Istenünk és Atyánk és a mi Urunk Jézus Krisztus egyengesse utunkat hozzátok, 12 titeket pedig az Úr gyarapítson és gazdagítson a szeretetben egymás iránt és mindenki iránt, ahogyan mi is szeretünk titeket. 13 **Erősítse meg a szíveteket, és tegye feddhetetlenné a szent életben a mi Istenünk és Atyánk színe előtt, amikor a mi Urunk Jézus Krisztus eljön minden szentjével együtt.** Ámen.

1Thessz 4

1 Egyébként pedig, testvéreim, kérünk titeket, és intünk az Úr Jézus nevében, hogy amint tőlünk tanultatok, hogyan kell Istennek tetsző módon élnetek – s amint éltek is –, ebben jussatok még előbbre. 2 Hiszen tudjátok, milyen rendelkezéseket adtunk nektek az Úr Jézus nevében.

3 **Az az Isten akarata, hogy megszentelődjete:** hogy tartózkodjatok a paráznaságtól, **Τοῦτο γάρ ἐστὶν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμοὺς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας,**

ἀπέχεσθαι - (hogy) tartózkodjatok; ἀπέχω - 1. (tárgyatlan) távol van vmitől, vkitől;

4 hogy tanuljon meg mindenki szentségben és tisztaságban élni feleségével, 5 nem a kívánság szenvedélyével, mint a pogányok, akik nem ismerik Istent; 6 és senki ne károsítsa meg és ne csalja meg testvérét semmiféle ügyben. Mert bosszút áll az Úr mindezekért, ahogyan már előbb megmondtuk nektek, és bizonyosságot is tettünk róla. 7 Mert nem tisztátalanságra hívott el minket Isten, hanem megszentelődésre. 8 Aki tehát ezt megveti, az nem embert vet meg, hanem Istent, aki Szentlelkét is rátok árasztja.

9 A testvéri szeretetről pedig nem szükséges írnom nektek, hiszen titeket Isten tanított az egymás iránti szeretetre,

Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ¹ ἀλλήλους

10 és mert gyakoroljátok is ezt minden testvér iránt egész Makedóniában. De kérünk titeket, testvéreim, hogy egyre inkább gyarapodjatok ebben, 11 és tartsátok becsületbeli dolognak, hogy csendesen éljete, tegyéte a magatok dolgát, és saját kezetekkel dolgozzatok, ahogyan elrendeltük nektek. 12 A kívülállók iránt tisztességesen viselkedjete, és ne szoruljatok rá senkire.

FELTÁMADÁS, ELRAGADTATÁS – NEHÉZ EZT SZÓ SZERINT ÉRTELMEZNI

13 Nem szeretnénk, testvéreink, ha tudatlanok lennéte az elhunytak felől, és szomorkodnátok, mint a többiek, akiknek nincs reménységük. 14 **Mert ha hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadt, az is bizonyos, hogy Isten az elhunytakat is előhossa Jézus által, vele együtt.** 15 Azt pedig az Úr igéjével mondjuk nektek, hogy mi, akik élünk, és megmaradunk az Úr eljöveteleig, nem fogjuk megelőzni az elhunytakat. 16 Mert amint felhangzik a riadó hangja, a főangyal szava és az Isten harsonája, maga az Úr fog alászállni a mennyből, és először feltámadnak a Krisztusban elhunytak, 17 azután mi, akik élünk, és megmaradunk velük együtt

elragadtatunk felhőkön az Úr fogadására a levegőbe, és így mindenkor az Úrral leszünk.
ELRAGADTATÁS 18 Vigasztaljátok tehát egymást ezekkel az igékkel! **KÉTSZER IS. HOGY MÉG ÉLETÉBEN ELJÖN KRISZTUS, EZT TÖBB SZEMPONBÓL IS NEHÉZ LENNE LITERÁLISAN ÉRTELMEZNI!!**

1Thessz 5

1 Ennek idejéről és órájáról pedig nem szükséges írnom nektek, testvéreim,

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι,

2 mert ti magatok is jól tudjátok, hogy az Úr napja úgy jön el, mint éjjel a tolvaj.

αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε ὅτι ἡμέρα Κυρίου ¹ ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται

ἀκριβῶς - pontosan

3 Amikor azt mondják: Békesség és biztonság, akkor tör rájuk hirtelen a végső romlás, mint a fájdalom a várandós asszonyra, és nem fognak megmenekülni. 4 Ti azonban, testvéreim, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvajként lephetne meg titeket. 5 Hiszen valamennyien a világosság és a nappal fiai vagytok, nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé.

6 Akkor ne is aludjunk, mint a többiek, hanem legyünk éberek és józanok!

ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποί, ¹ ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν.

καθεύδωμεν – aludjunk; καθεύδω – alszik

νήφωμεν. - legyünk józanok, νήφω - 1) józannak, nyugodtnak, összeszedettnek lenni;

7 Mert akik alszanak, éjjel alszanak, és akik megrészegednek, éjjel részegednek meg.

οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν, ¹ καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν

8 Mi azonban, akik a nappal fiai vagyunk, legyünk józanok, vegyük magunkra a hit és a szeretet páncélját és mint sisakot, az üdvösség reménységét.

ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες νήφωμεν, ¹ ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας·

θώραξ, -ακος - páncél

9 Mert Isten nem haragra rendelt minket, hanem hogy elnyerjük az üdvösséget a mi Urunk Jézus Krisztus által,

ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἡ ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ],

ἔθετο - helyezett (rendelt), τίθημι - tesz, helyez, rendel

περιποίησιν – megszerzés, περιποίησις, -έως - megőrzés; megszerzés

10 aki meghalt értünk, hogy akár ébren vagyunk, akár alszunk, vele együtt éljünk

**τοῦ ἀποθανόντος ἑπεὶ ἡμῶν ¹ ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε
καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν**

καθεύδωμεν – alszunk, καθεύδω – alszik

11 Vigasztaljátok tehát egymást, és építse egyik a másikat, ahogyan teszitek is. 12 Kérünk titeket, testvéreink, hogy becsüljétek meg azokat, akik fáradoznak közöttetek, akik előljáróitok az Úrban, és intenek is titeket. 13 Munkájukért nagyon becsüljétek és szeressétek őket! Éljetek egymással békességben! 14 Kérünk titeket, testvéreink, intsétek a tétlenkedőket, biztassátok a bátortalanokat, karoljátok fel az erőtlenekeket, legyetek türelmesek mindenkihez. 15 Vigyázzatok, hogy senki se fizessen a rosszért rosszal, hanem törekedjétek mindenkor a jóra egymás és mindenki iránt. 16 Mindenkor örüljétek, 17 szüntelenül imádkozzatok, 18 mindenért hálát adjatok, mert ez Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra. 19 A Lelket ne oltsátok ki, 20 a prófétálást ne vessétek meg, 21 de mindent vizsgáljátok meg: a jót tartsátok meg, 22 a gonosz minden fajtájától tartózkodjatok!

23 A békesség Istene szenteljen meg titeket teljesen, és őrizze meg a ti lelketeket, elméteket és testeteket teljes épségben, feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére.

Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη.

TRICHOTOMIKUS EMBERKÉP!

τηρηθείη. – őriztessék; τηρέω v. τηρῶ - megtart, megőriz

24 Hű az, aki elhív erre titeket; és ő meg is cselekszi azt. 25 Testvéreim, imádkozzatok értünk is! 26 Köszöntsetek minden testvért szent csókkal! 27 Az Úr nevében hagyom meg nektek, hogy olvassátok fel ezt a levelet minden testvérnek! 28 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!

2Thessz 1

Krisztus visszajövetele

1Pál, Szilvánusz és Timóteus a thesszalonikaiak gyülekezetének Istenben, a mi Atyánkban és az Úr Jézus Krisztusban: 2 kegyelem nektek és békesség az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól. 3 Szüntelen hálával tartozunk Istennek értetek, testvéreim, amint ez méltó is, hiszen hitetek nőttön-nő, és az egymás iránti szeretet gazdagodik mindnyájatokban, 4 úgyhogy mi magunk dicsekszünk Isten gyülekezeteiben veletek, **állhatatosságotokkal és hitetekkel, amellyel minden üldöztetést és nyomorúságot elviseltek.** 5 Ez annak a jele, hogy Isten igazságosan fog ítélni, amikor titeket méltónak nyilvánít az ő országára, amelyért szenvedtek is.

6 Mert úgy igazságos Isten előtt, hogy gyötrőiteknek gyötrelemmel fizessen, EZ NEM EGÉSZEN ÚSZÖVETSÉGI HANG! INKÁBB A SZEMET-SZEMÉRT ELVE.

7 nektek pedig, akiket gyötröttek, enyhülést adjon mivelünk együtt

Mert amikor az Úr Jézus megjelenik a mennyből hatalmának angyalaival, 8 tűz lángjában, bosszút áll azokon, akik nem ismerik Istent, és nem engedelmeskednek a mi Urunk Jézus Krisztus evangéliumának. 9 Ezek majd örök pusztulással bűnhődnek az Úrtól és az ő dicső hatalmától, 10 amikor eljön azon a napon, hogy megdicsőüljön szentjei között, és csodálják mindazok, akik benne hittek, aminthogy ti is hittel fogadtátok bizonyágtételünket. 11 Ezért aztán mindenkor imádkozunk értetek, hogy a mi Istenünk tegyen titeket méltóvá az elhívásra, és töltsön meg titeket teljesen a jóban való gyönyörködéssel és a hit cselekedeteivel hatalmasan, 12 hogy megdicsőüljön a mi Urunk Jézus Krisztus neve bennetek, és ti is öbenne a mi Istenünk és az Úr Jézus Krisztus kegyelméből.

2Thessz 2

1Ami pedig a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelét és a hozzá való gyülekezésünket illeti, arra kérünk titeket, testvéreim, 2 **hogy ne veszítsétek el egyhamar józanságotokat, és ne rémítsen meg benneteket sem prófécia, sem beszéd, sem nekünk tulajdonított levél,** mintha az Úr napja már itt volna. 3 Senki semmiféle módon ne vezessen félre titeket.

Mert az Úr napját megelőzi a hittől való elszakadás, amikor megjelenik a törvénytípró, a kárhozat fia. 4 Ez majd ellene támad, és fölébe emeli magát mindennek, amit istennek vagy szentnek mondanak, úgyhogy beül az Isten templomába is, azt állítva magáról, hogy ő isten.

5 Nem emlékeztek rá, hogy még amikor nálatok voltam, megmondtam nektek mindezt? 6 És tudjátok, hogy mi az, ami most még visszatartja, hogy csak a maga idejében jelenjék meg.

7 A törvénytíprás titokban már folyik, csakhogy annak, aki azt most még visszatartja, el kell tűnnie az útból. 8 És akkor jelenik meg nyíltan a törvénytípró, akit az Úr Jézus meg fog ölni szájának leheletével, és meg fog semmisíteni eljövetelének fenségével. 9 Mert ennek a törvénytíprónak az eljövetele a Sátán munkája a hazugság minden hatalmával, jelével és csodájával 10 és a gonoszság mindenféle csalásával azok számára, akik elvesznek, akik nem szerették az igazságot, hogy általa üdvözüljenek.

11 Ezért szolgáltatja ki őket Isten a tévelygés hatalmának, hogy higgyenek a hazugságnak, 12 és ezáltal mindazok elvegyék ítéletüket, akik nem hittek az igazságnak, hanem a hamisságban gyönyörködtek.

13 Mi pedig hálával tartozunk Istennek mindenkor értetek, testvéreim, akiket szeret az Úr, mert kiválasztott titeket Isten kezdettől fogva az üdvösségre, a Lélek megszentelő munkája és az igazságba vetett hit által. 14 **Erre hívott el titeket a mi evangéliumunk által, hogy így részesüljétek a mi Urunk Jézus Krisztus dicsőségében.** 15 Ezért tehát, testvéreim, álljatok

szilárdan, és ragaszkodjatok azokhoz a hagyományokhoz, amelyeket akár beszédünkől, akár levelünkől tanultatok. 16 **Maga pedig a mi Urunk Jézus Krisztus és Isten, a mi Atyánk, aki szeretett minket, és kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékozott meg, 17 vigasztalja meg a ti szíveteket, és erősítsen meg titeket minden jó cselekedetben és beszédben.**

2Thessz 3

1 És végül, testvéreim, imádkozzatok értünk, hogy terjedjen az Úr igéje, és úgy dicsőítsék, ahogyan nálatok is, 2 és hogy megszabaduljunk az elvetemült és gonosz emberektől: mert nem mindenkié a hit. 3 De hűséges az Úr, aki megerősít titeket, és megőriz a gonosztól. 4 Bizalmunk van az Úrban irántatok, hogy amit elrendelünk, azt megteszitek, és meg is fogjátok tenni. .

5 Az Úr pedig irányítsa szíveteket Isten szeretetére és Krisztus állhatatosságára.

Ὁ δὲ κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ χριστοῦ.

AZ VILÁGOS, HOGY ISTEN IRÁNTI SZERETETRŐL VAN SZÓ: εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ χριστοῦ VAJON AZT JELENTI-E, HOGY A KRISZTUS IRÁNTI ÁLLHATATOSSÁGRA, VAGY KRISZTUS ÁLLHATATOSSÁGÁRA, AZAZ MEGÁLLÁSÁRA, TÜRELMÉRE?

STL: Az Úr irányítsa szíveteket Isten szeretetéhez és Krisztus állhatatosságához!

BG Az Úr pedig töltsse be szíveteket az Isten szeretetével és a Krisztus állhatatosságával.

RL Az Úr pedig igazgassa szíveteket az Isten iránt való szeretetre és a Krisztusban való állhatatosságra.

KNV Az Úr vezesse szíveteket Isten szeretetére és Krisztus béketűrésére!

SZIT Az Úr vezérelje szíveteket Isten szeretetére és krisztusi türelemre!

CSL Az Úr pedig egyengetni fogja szíveteket Isten szeretésére és a Krisztus mellett való állhatatosságra

6 Testvéreim, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében parancsoljuk nektek, hogy tartsátok távol magatokat minden olyan testvértől, aki tétlenül és nem a tőlünk átvett hagyomány szerint él. 7 Mert magatok is tudjátok, hogyan kell követnetek minket; hiszen mi nem tétlenkedtünk közöttetek, 8 nem éltünk senkinél ingyenkenyéren, hanem fáradtsággal és vesződéssel dolgoztunk éjjel és nappal, nehogy valakit is megterheljünk közületek. 9 Nem azért, mintha nem volna meg a jogunk erre, hanem azért, hogy önmagunkat állítsuk elétek követendő példaként. 10 Mert akkor is, amikor nálatok voltunk, azt parancsoltuk nektek: ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék. 11 Mert halljuk, hogy némelyek tétlenül élnek közöttetek, nem dolgoznak, hanem haszontalan dolgokat művelnek. 12 Az ilyeneknek pedig megparancsoljuk, és a lelkükre kötjük a mi Urunk Jézus Krisztusban, hogy csendben dolgozva, a maguk kenyerén éljenek. 13 Ti pedig, testvéreim, ne fáradjatok bele a jó cselekvésébe. 14 Ha pedig valaki nem engedelmeskedik levélbeli intésünknek, azt jegyezzétek meg magatoknak: ne tartsatok vele kapcsolatot, hogy megszégyenüljön. 15 De ne tekintsétek ellenségnek, hanem intsetek, mint testvéreteket. 16 **Maga a békesség Ura adjon nektek mindig minden körülmények között békességet. Az Úr legyen mindnyájatokkal!** 17 A köszöntést én, Pál, saját kezemmel írom: ez a hitelesítő jel minden levelemen, így írok. 18 A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal!

1Tim 1

1 Pál, a mi üdvözítő Istenünknek és Krisztus Jézusnak, a mi reménységünknek rendeléséből Krisztus Jézus apostola, 2 Timóteusnak, igaz fiamnak a hitben: **Kegyelem, irgalom, békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól.** 3 Amikor Makedóniába mentem, kértelek, hogy maradj Efezusban, és **parancsold meg némelyeknek, hogy ne hirdessenek tévtanokat,** 4 **ne is foglalkozzanak mondákkal és vég nélküli nemzetségtáblázatokkal, amelyek inkább vitákra vezetnek, mint Isten üdvözítő tervének hitben való elfogadására.**

5 A parancs célja pedig a tiszta szívből, jó lelkiismeretből és képmutatás nélküli hitből fakadó szeretet. 6 Némelyek elfordultak ezektől, és üres fecsegésre adták magukat, 7 törvénytánítók akarnak lenni, de nem értik sem azt, amit mondanak, sem azt, amit bizonygatnak. 8 Mi azonban tudjuk, hogy **a törvény jó, ha valaki a törvénynek megfelelően él azzal.** 9 És tudjuk azt is, hogy **a törvény nem az igaz ellen van, hanem a törvénszegők és az engedetlenek, a hitetlenek és a bűnösök, a szentségtelenek és a szentségtörők, az apa- és anyagyilkosok, az embergyilkosok, 10 a paráznák, a fajtalanok, az emberrablók, a hazugok, a hamisan esküvők ellen, és mindaz ellen, ami **ellenkezik az egészséges tanítással.****

εἰ τι ἕτερον τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ

11 Ez pedig a boldog Isten dicsőségéről szóló evangélium, **amely énrám bízott.** 12 Hálát adok Krisztus Jézusnak, a mi Urunknak, aki megerősített engem, mert megbízhatónak tartott, amikor szolgálatra rendelt. 13 Jóllehet előbb őt káromló, az övéit üldöző és erőszakos ember voltam, mégis irgalmat nyertem, mert hitelenségemben tudatlanul cselekedtem. 14 De bőségesen kiáradt rám a mi Urunk kegyelme a Krisztus Jézusban való hittel és szeretettel.

15 Igaz az a beszéd, és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse, akik közül az első én vagyok.

πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι· ¹ ὢν πρῶτος εἰμι ἐγώ,
ἀποδοχή, -ῆς – elfogadás

16 De azért könyörült rajtam, hogy Jézus Krisztus elsősorban énrajtam mutassa meg végtelen türelmét példaként azoknak, akik majd hisznek benne, és így az örök életre jutnak.

ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξῃται Χριστὸς Ἰησοῦς τὴν ἅπασαν μακροθυμίαν, ¹ πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ἐνδείξῃται – mutassa meg; ἐνδείκνυμι – 1) rámutat; 1

ἅπασαν – összes; ἅπας, ἅπασα, ἅπαν – minden(ki), összes, egész

ὑποτύπωσις, -εως – példa, kép, vázlat

PÁL MINT TYPOS, AZAZ TÍPUS

17 Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan, láthatatlan, egyetlen Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen. **JONATHAN EDWARDS**
MEGTÉRÉSÉNEK IGÉJE

Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ¹ ἀοράτῳ, ¹ μόνῳ θεῷ,
τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ¹ ἀμήν.
(alliteráció?)

ἀφθάρτῳ, ¹ - romolhatatlan, ἄφθαρτος, -ον - romolhatatlan

ἀοράτῳ, ¹ - láthatatlan, ἀόρατος, -ον - láthatatlan

18 Ezt a parancsot kötöm a lelkedre, fiam, Timóteus, hogy a rólad szóló korábbi próféciaik alapján harcold meg a nemes harcot. 19 Tartsd meg a hitet és a jó lelkiismeretet, amelyet egyesek elvetettek, és ezért a hit dolgában hajótörést szenvedtek. 20 Ezek közül való Himenaios és Alexandrosz, akiket átadtam a Sátánnak, hadd tanulják meg, hogy ne káromolják Istent.

1Tim 2

1 Arra kérlek mindenekelőtt, hogy tartsatok könyörgéseket, imádságokat, esedezéseket és hálaadásokat minden emberért, 2 a királyokért és minden feljebbvalóért, hogy nyugodt és csendes életet élhessünk teljes istenfélelemben és tisztességben. 3 Ez jó és kedves a mi üdvözítő Istenünk színe előtt, 4 aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, és eljusson az igazság megismerésére.

MINI KRISZTUS-HIMNUSZ

5 Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Krisztus Jézus,

Εἷς γὰρ θεός, εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ¹
ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς,

μεσίτης, -ον – közvetítő

6 aki váltságul adta önmagát mindenkiért, tanúbizonyságul a maga idejében.

ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον
καιροῖς ἰδίῳις·

7 Azért rendeltettem hírnökül és apostolul – igazat mondok, nem hazudok –, hogy a hitre és az igazságra tanítsam a népeket. 8 Azt akarom tehát, hogy a férfiak mindenütt büntől tiszta kezeket felemelve imádkozzanak harag és kételkedés nélkül. 9 Ugyanígy az asszonyok is tisztességes öltözetben, szemérmesen és mértékletesen ékesítsék magukat, ne hajfonatokkal és arannyal, gyöngyökkel vagy drága ruhával, 10 hanem azzal, ami azokhoz az asszonyokhoz illik, akik istenfélőnek vallják magukat: jó cselekedetekkel. 11 Az asszony csendben tanuljon, teljes alázatossággal. 12 A tanítást azonban az asszonynak nem engedem meg, sem azt, hogy a férfin uralkodjék, hanem legyen csendben. 13 Mert Ádám teremtett először, Éva csak azután, 14 és nem Ádámot vezette tévútra a kísértő, hanem az asszonyt, és ő esett bűnbe. 15 Mégis megtartatik a gyermekszüléskor, ha megmarad józanul a hitben, a szeretetben és a szent életben. ???

1Tim 3

1 Igaz beszéd ez: ha valaki püspökségre törekszik, szép feladatra vágyik. 2 Szükséges tehát, hogy a püspök legyen feddhetetlen, egyfeleségű férfi; megfontolt, józan, tisztességes, vendégszerető, tanításra alkalmas; 3 nem részeges, nem erőszakos, hanem megértő, a

viszálykodást kerülő, nem pénzsóvár; 4 olyan, aki a maga háza népét jól vezeti, gyermekeit engedelmségben és teljes tisztességben neveli. 5 Mert ha valaki a maga háza népét nem tudja vezetni, hogyan fog gondot viselni Isten egyházára? 6

Ne újonnan megtért ember legyen, nehogy felfuvalkodva az ördöggel azonos ítélet alá essék.

μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεῖς ¹ εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου.

τυφωθεῖς ¹ - önteltté válva; τυφόομαι - 1) füstölög; 2) (átv.) önteltté, beképzeltté válik
ἐμπέσῃ - beleessék, ἐμπίπτω - 1. belesik; 2. kezébe kerül

Tudja, hogy az újonnan megtért felfuvalkodott 7 Szükséges, hogy a kívülállóknak is jó véleményük legyen róla, nehogy gyalázatba és az ördög csapdájába essék. 8 Ugyanígy a **diakónusok** is tiszteletre méltók legyenek, nem kétszínűek, nem mértéktelen borivás rabjai, nem haszonlesők,

9 hanem olyanok, akikben megvan a hit titka tiszta lelkiismerettel. **ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει.**

10 De ezeket is meg kell vizsgálni előbb, csak akkor szolgáljanak, ha feddhetetlenek. 11 Feleségük is hasonlóan tiszteletre méltó legyen: nem rágalmazó, hanem mértékletes, mindenben hűséges. 12 A diakónusok legyenek egyfeleségű férfiak, akik mind gyermekeiket, mind a maguk háza népét jól vezetik. 13 Mert akik jól szolgálnak, azok szép tisztességet szereznek maguknak, és nagy bátorságot nyernek a Jézus Krisztusba vetett hit hirdetésére. 14 Ezeket pedig abban a reményben írom neked, hogy hamarosan eljutok hozzád. 15 Ha pedig késnék, ezekből tudd meg, hogyan kell szolgálnod az Isten házában, amely az élő Isten egyháza, az igazság oszlopa és erős alapja:

TÖMÖR HITVALLÁS = DOGMA (AMI A HÉTKÖZNAPI PRÓZÁBÓL KIGYÖNGYÖZŐDIK – ÚJABB KRISZTUS-HIMNUSZ)

16 Valóban **(jobb fordításokban (megvalljuk) καὶ ὁμολογουμένως nagy a kegyesség titka: μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον aki megjelent testben, ὅς ¹ ἐφανερώθη ἐν σαρκί, igaznak bizonyult lélekben, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, megjelent az angyaloknak, ὡφθη ἀγγέλοις, hirdették a népek között, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, hittek benne a világon, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, felvitetett dicsőségben. ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.**

1Tim 4

1 A Lélek pedig világosan megmondja, hogy az utolsó időkben némelyek elszakadnak a hittől, mert megtévesztő lelkekre és ördögi tanításokra hallgatnak,

Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, ¹ προσέχοντες ᾿πνεύμασι ᾿πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων

ὑστερος, -α, -ον - utóbbi, későbbi, második, végső

ἀποστήσονται - el fognak szakadni; ἡ ἀφίστημι - 1. (A) eltávozik; 2. (P) eltávolít

προσέχοντες – ügyelve; προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít, törődik; 2. vigyáz, óvakodik; 3. óv

πλάνοις – félrevezetőkre, πλάνος, -ον - csaló

2 és olyanokra, akik képmutató módon hazugságot hirdetnek, mert lelkiismeretük érzéketlenné vált.

ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν,

κεκαυστηριασμένων – megbélyegzettek; καυστηριάζω - 1) bélyeget éget be, megbélyegez; ÉRDEKES: ÉRZÉKETLEN, MEGBÉLYEGZETT LELKIISMERET

Knv lelkiismeretükben megbélyegezve hazugságokat hirdetne

SZIT akiknek meg van a lelkiismeretük bélyegezve.

STL akiknek a lelkiismeretébe tüzes vassal bélyeget sütöttek.

CSL saját lelkiismeretükben kiégett emberek képmutatásával.

KG és legtöbb: megbélyegzett lelkiismeret

RL akikre bélyeget sütött saját lelkiismeretük is

VS akik bélyeget égettek saját lelkiismeretükre,

L vnd Brandmal in jrem Gewiffen haben

T d have their consciences marked with an hot iron,

KJVhaving their conscience seared with a hot iron

RÚF MAGYAROS, DE NEM OLY TRAGIKUS, MINT AZ ERDEDETI ÉS A LEGTÖBB FORDÍTÁS

3 Ezek tiltják a házasságot és bizonyos ételek élvezetét, amelyeket Isten azért teremtett, hogy hálaadással éljenek velük a hívők és azok, akik megismerték az igazságot. 4 Mert Isten minden teremtménye jó, és semmi sem elvetendő, ha hálaadással élnek vele, 5 mert Isten igéje és a könyörgés megszenteli. 6 Ha ezeket tanítod a testvéreknek, jó szolgálja leszel Krisztus Jézusnak, **hiszen a hit és az igaz tanítás igéivel táplálkozol,** amelynek követőjévé lettél.

Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἧ παρηκολούθηκας,

ἐντρεφόμενος – táplálván, ἐντρέφομαι - 1) táplálkozik; 2) átvitt értelemben: oktat, formálja az elmét

FT „to EAT THE BOOK” (LL)

παρηκολούθηκας, ¹ - követtél, παρακολουθέω - mellette megy, kísér, nyomon követ,

7 A szentségtörő és vénasszonyos meséket pedig utasítsd el, inkább gyakorold magad a kegyességben, 8 **mert a test sanyargatásának kevés a haszna, a kegyesség viszont mindenre hasznos, mert megvan benne a jelen és a jövő élet ígérete.** 9 Igaz beszéd ez, és teljes elfogadásra méltó, 10 hiszen azért fáradozunk és küzdünk, mert az élő Istenben reménykedünk, aki üdvözítője minden embernek, de leginkább a hívőknek. 11 **Rendeld el ezeket, és tanítsd!** 12 Senki meg ne vessen ifjú korod miatt, hanem légy példája a hívőknek **beszédben, magaviseletben, szeretetben, hitben, tiszta életben.** 13 Amíg megérkezem, legyen gondod a Szentírás felolvasására, az ighirdetésre, a tanításra. 14 Ne hanyagold el a benned levő kegyelmi ajándékot, amelyet **prófécia által kaptál a vének kézrátételével.** 15 Ezekkel törődj, ezekkel foglalkozz, hogy **előrehaladásod nyilvánvaló ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ πᾶσιν; προκοπή = előrehaladás** legyen mindenki előtt. 16 Legyen gondod

önmagadra és a tanításra, maradj meg ezek mellett, mert ha így cselekszel, megmented magadat is, hallgatódait is.

1Tim 5

1 Idősebb férfit ne dorgálj meg, hanem intsd mint apádat, a fiatalabbat pedig mint öcsédet, 2 az idősebb asszonyt mint anyádat, a fiatalabbat mint húgodat: teljes tisztasággal. 3 Az özvegyasszonyokat, akik valóban özvegyek, tiszteld. 4 Ha pedig egy özvegyasszonynak vannak gyermekei vagy unokái, akkor ezek először azt tanulják meg, hogy saját családjukról istenfélő módon gondoskodjanak, és hálájukat szüleik iránt így róják le, mert ez kedves Istennek. 5 A valóban özvegy és magára maradt asszony pedig Istenben reménykedik, és kitart a könyörgésben és imádkozásban éjjel és nappal. 6 A kicsapongó pedig már életében halott. 7 Ezekről a dolgokról is rendelkezéssel, hogy feddhetetlenek legyenek. 8 Ha pedig valaki övéiről és főként háza népéről nem gondoskodik, az megtagadja a hitet, és rosszabb a hitetlennél. 9 Az özvegyasszonyok közé csak olyat szabad bejegyezni, aki nem fiatalabb hatvanévesnél, aki egy férfi felesége volt, 10 aki mellett jó cselekedetei tanúskodnak: gyermekeket nevelt fel, vendégszerető volt, a szentek lábát megmosta, elesetteken segített, mindenféle jó cselekedetre kész volt. 11 *A fiatalabb özvegyeket pedig ne jegyezd be, mert ha feltámad bennük a vágy, hogy férjhez menjenek, elfordulnak Krisztustól.* 12 Ezek ítéletet vonnak magukra, mert előző fogadalmukat megszegték. 13 Ráadásul semmittevők is, akik megszokták, hogy házról házra járnak, de nemcsak semmittevők, hanem fecsegők is, a más dolgába avatkoznak, és olyanokat beszélnek, amilyeneket nem kellene. 14 Azt akarom tehát, hogy a fiatalabb özvegyek menjenek férjhez, szüljenek gyermekeket, vezessenek háztartást, és ne adjanak semmi alkalmat az ellenségnek a gyalázkodásra. 15 Mert egyesek már a Sátánhoz hajlottak. 16 Ha egy hívő asszonynak özvegyasszony hozzátartozói vannak, segítse őket, ne terheljék a gyülekezetet, hogy az a valóban özvegyeket segíthesse. 17 A vezetésben bevált presbiterek kétszeres megbecsülést érdemelnek: elsősorban azok, akik az igehirdetésben és a tanításban fáradoznak. 18 Mert azt mondja az Írás: „Nyomtató ökörnek ne kösd be a száját”, és „Méltó a munkás a maga bérére”. **Intertext: check** 19 Presbiter ellen vádat ne fogadj el, csak „két vagy három tanú szavára”. 20 Akik vétkeznek, azokat mindenki előtt fedd meg, hogy a többiekben is félelem támadjon. 21 Kérve kérlek Istenre, Krisztus Jézusra és a választott angyalokra, hogy tartsd meg ezeket előítélet nélkül, és semmit se tégy részrehajlásból. 22 A kézzátételt ne siesd el senkinél! **Mások bűneiben ne légy részes! (Ef 6: „Egymás terhét hordozzátok” - Vajta szerint ez azt is jelenti, hogy egymás bűneit is hordozzuk, akárcsak Krisztus is hordozta a mi bűneinket. Hm?)** Tisztán őrizd meg önmagadat! 23 Ezután ne csak vizet igyál, hanem – gyomrodra és gyakori gyengélkedésre való tekintettel – élj egy kevés borral is. 24 Némely ember bűnei nyilvánvalók, és előtte mennek az ítéletre; mások bűnei viszont csak később derülnek ki. 25 Ugyanígy nyilvánvalók a jó cselekedetek is, és amelyek másfélék, azok sem rejthetők el. **SZINTE CSAK GYAKORLATI TANÁCSOK, LEGTÖBBJÜK KORHOZ KÖTÖTT**

1Tim 6

1 Akik iga alatt görnyedő szolgák, a saját uraikat méltassák teljes tiszteletre, hogy Isten nevét és a tanítást ne káromolják miattuk. 2 Akiknek pedig hívő uraik vannak, ne becsüljék le őket azért, mert testvérek, hanem annál szívesebben szolgáljanak nekik, mert hívők és szeretettek, akik a jó cselekvésre törekszenek. Ezeket tanítsd és hirdesd!

3 Ha valaki tévtanokat hirdet, és nem tartja magát a mi Urunk Jézus Krisztus egészséges beszédéhez és a kegyességhez illő tanításhoz,

εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις, ¹ τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ,

προσέρχεται – odamegy; προσέρχομαι – odamegy

4 az elfuvalkodott, és nem tud semmit, hanem a vitatkozás és a szóharc LOGOMACHIA!! betegségében szenved, amelyből irigység, viszálykodás, istenkáromlás, gonosz gyanúsítás származik.

τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ¹ ἔρις, ¹ βλασφημῖαι, ὑπόνοιαι πονηραί

τετύφωται, - önteltté vált, τυφόομαι - 1) füstöl, füstölög; 2) (átv.) önteltté, beképzeltté válik
νοσῶν – betegeskedve; νοσέω - 1) betegnek lenni; 2) átvitt értelemben mindenféle elmebajra; 2a) betegesen érdeklődni vagy foglalkozni valamilyen dologgal, morbid kedvtelése van

ζητήσεις – vitatkozások; ζήτησις, -εως - keresés, kutatás, problémamegoldás

λογομαχία, -ς – szócsatározás

φθόνος, -ου – irigység

ἔρις, -ιδος - veszekedés, viszály

ὑπόνοια, -ς - gyanúsítás, feltevés, sejtés, találgatás

5 Ezek megbomlott elméjű és az igazságot elvető emberek torzsalkodásai, akik a kegyességet a nyereszkedés eszközeként tekintik.

διαπαρατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν

διαπαρατριβή, - torzsalkodás, διεφθαρμένων – megbomlottaké, διαφθείρω - elpusztít, megront

διεφθαρμένων – megbomlottaké, διαφθείρω - elpusztít, megront

ἀπεστερημένων – megfosztottaké, ἀποστερέω - elrabol, kifoszt, megfoszt

νομίζόντων – tekintőké, νομίζω - vél, gondol

πορισμός, -οῦ - nyereség

6 Valóban nagy nyereség a kegyesség megelégedéssel, 7 mert semmit sem hoztunk a világba, nem is vihetünk ki semmit belőle. 8 De ha van élelmünk és ruházatunk, elégedjünk meg vele. 9 Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértésbe, csapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és romlásba döntik

10 Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak.

ρίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ¹ ἡ φιλαργυρία, ἧς τινὲς ¹ ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὁδύναις πολλαῖς.

ὀρεγόμενοι – vágyakozva; ὀρέγομαι - 1) nyújtózkodni azért, hogy elérjen vagy megfogjon valamit, elér valamit vagy vágyik valami után; 2) kíván, sóvárog

ἀπεπλανήθησαν – eltévelyítették; ἀποπλανάω - 1. (A.) félrevezet; 2. (P.) az igazságtól, valóságtól eltévelyedik

περιέπειραν – általszegezték; περιπείρω - 1) átszúr; 2) átvitt értelemben kínozza az ember lelkét a bánat, gyötri

ὁδύναις – gyötrelmekkel, ὁδύνη, -ς - kín, szenvedés, fájdalom

Csia:

10 Mert az összes gonosz dolgok gyökere a pénz kedvelése. Némelyek, mikor ez után futottak, eltévelyedtek a hittől, és sokféle kinnal szúrták át magukat.

Budai:

10 Mert minden rossznak gyökere: sóvárgás a pénz után; és némelyek mohón vágyakozván a pénzre, eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak maguknak.

STL

Ugyanis minden rossznak gyökere a pénzsóvárgás. A pénz után epedve néhányan eltántorodtak a hittől, és sok gyötrelmet okoztak maguknak.

EFO

10 Pénzimádatukból sokféle baj és gonoszság származik. A pénz utáni sóvárgás már letérített a hit útjáról egyeseket, akik ezenfelül még rengeteg szenvedést is okoztak saját maguknak.

11 Te pedig, Isten embere, kerüld ezeket. Ellenben törekedj igazságra, kegyességre, hitre, szeretetre, állhatatosságra, szelídlelkűségre.

12 Harcold meg a hit nemes harcát, ragadd meg az örök életet, amelyre elhívattál, amelyről vallást tettél szép hitvallással sok tanú előtt.

ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.

ἐπιλαβοῦ - ragadd meg; ἐπιλαμβάνομαι - megragad, megfog;

13 Meghagyom neked Isten színe előtt, aki életet ad mindennek, és Krisztus Jézus színe előtt, aki Poncius Pilátus alatt bizonyoságot tett azzal a szép hitvallással,

14 hogy tartsd meg a parancsolatot **szeplőtelenül, feddhetetlenül** a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenéséig.

τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον ἀνεπίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

ISTENHIMNUSZ

15 Ezt a maga idején megmutatja majd a **boldog és egyetlen Hatalmasság, a királyok Királya és uraknak Ura.**

KG 15 A mit a maga idejében megmutat ama boldog és egyedül hatalmas, a királyoknak Királya és az uraknak Ura, (Jel 19,16)

ἦν καιροῖς ἰδίους δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων,

16 Övé egyedül a halhatatlanság, aki megközelíthetetlen világosságban lakik, akit az emberek közül senki sem látott, és nem is láthat: övé a tisztelet és az örökkévaló hatalom. Ámen.

16Kéé egyedül a halhatatlanság, a ki hozzáférhetetlen világosságban lakozik; a kit az emberek közül senki nem látott, sem nem láthat: a kinek tisztesség és örökké való hatalom. Ámen. (Ján 1,18)

ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν
οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ὧς τιμὴ καὶ κράτος
αἰώνιον· ¹ ἀμήν

ἀπρόσιτον, - megközelíthetetlen; ἀπροσιτος, -ον - megközelíthetetlen, hozzáférhetetlen
κράτος - erő

17 Azoknak pedig, akik e világban gazdagok, parancsolt meg, hogy ne legyenek gőgösek, és ne a bizonytalan gazdagságban reménykedjenek, hanem Istenben, aki megélhetésünkre mindent bőségesen megad nekünk. 18 A gazdagok tegyenek jót, legyenek gazdagok a jó cselekedetekben, adakozzanak szívesen, javaikat osszák meg másokkal, 19 gyűjtsenek maguknak jó alapot a jövőre, hogy elnyerjék az igazi életet. **20 Timóteus, őrizd meg a rád bízott kincset. Fordulj el a hazug módon ismeretnek nevezett szentségtelen, üres beszédektől és ellenvetésektől, 21 amelyeket egyesek elfogadva eltévelyedtek a hittől. A kegyelem veletek!**

2Tim 1

1 Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola a Krisztus Jézusban való élet ígérete szerint, 2 Timóteusnak, szeretett fiának: Kegyelem, irgalom, békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól.

3 Hálát adok Istennek, akinek őseimhez hasonlóan tiszta lelkiismerettel szolgállok, amikor szüntelenül, éjjel és nappal megemlékezem rólad könnyörgéseimben,

Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνηΐαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου, ¹ νυκτὸς καὶ ἡμέρας

4 és könnyeidre emlékezve látni kívánlak, hogy öröm töltsön el.

5 Eszembe jutott ugyanis a benned élő képmutatás nélküli hit, **benned élő képmutatás nélküli hit, ὕπόμνησιν λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ὕπόμνησις emlékezés**, amely először nagyanyádban, Lóiszbán és anyádban, Eunikében lakott, meg vagyok győződve arról, hogy benned is megvan. 6 Ezért emlékeztetlek téged, hogy éleszd fel magadban Isten kegyelmi ajándékának tüztét, amely kézrátételem által van benned.

7 Mert nem a félelem lelkét adta nekünk Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.

οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ¹ ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ.

KG 1590: 7 Mert nem adott nekünk az Isten félelemnec lelkét, hanem e-rőnec és fzeretetnec, és iózan el-ménec.

8 Ne szégyelld hát a mi Urunkról szóló bizonyosságtételt, se engem, az ő foglyát, hanem szenvedj velem együtt az evangéliumért, Isten ereje által. 9 Mert ő szabadított meg minket, és ő hívott el szent hívással, nem a mi cselekedeteink alapján, hanem saját végzése és kegyelme szerint, amelyet még az idők kezdete előtt Krisztus Jézusban adott nekünk. 10 Ez most nyilvánvalóvá lett a mi Üdvözítőnk, Krisztus Jézus megjelenése által, aki megtörte a halál erejét, és az evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet. 11 Ennek az evangéliumnak a szolgálatára rendeltettem én hírnökül, apostolul és tanítóul. 12 Ezért is szenvedem ezeket, de nem szégyellem, mert tudom, kiben hiszek, és meg vagyok győződve, hogy neki van hatalma arra, hogy a rám bízott kincset megőrizze arra a napra.

13 Az egészséges beszéd példájának tekintsd, amit éntőlem hallottál, a Krisztus Jézusban való hitben és szeretetben.

ὕποτύπωσιν ¹ ἔχε ὑγιαινόντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ὕποτύπωσις, -εως - példa, kép, vázlat TIPOLOGIA

14 A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által. 15 Tudod, hogy az Ázsiában levők mind elfordultak tőlem, köztük Figelosz és Hermogenész is. 16 Az Úr legyen könyörületes Onésziforosz háza népe iránt, mert sokszor felüdített engem, és nem szégyellte bilincseimet. 17 Sőt, amikor Rómában volt, buzgón keresett engem, és meg is talált. 18 Adja meg neki az Úr, hogy irgalmat találjon nála azon a napon. És hogy milyen nagy szolgálatokat tett Efezusban, azt te tudod a legjobban.

2Tim 2

1 Te azért, fiam, erősödjél meg a kegyelemben, amely Krisztus Jézusban van. 2 És amit tőlem hallottál sok tanú előtt, azokat add át megbízható embereknek, akik mások tanítására is alkalmasak lesznek. 3 **Vállald velem együtt a szenvedést, mint Krisztus Jézus jó katonája.** 4 **Egy harcos sem elegyedik bele a mindennapi élet gondjaiba, hogy megnyerje annak a tetszését, aki harcosává fogadta.** 5 **Ha pedig versenyez is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez.** 6 A fáradozó földművesnek kell először a termésből részesülnie. 7 **Gondolkozz azon, amit mondok, mert az Úr megadja majd neked, hogy mindent megérts.** 8 Emlékezz arra, hogy Jézus Krisztus, aki Dávid utóda, feltámadt a halottak közül. Erről szól az én evangéliumom, 9 amelyért még bilincsek is viselek, mint egy gonosztevő. Isten ígéje viszont nincs bilincsbe verve. 10 Ezért tehát mindent elviselek a választottakért, hogy ők is elnyerjék a Krisztus Jézusban való üdvösséget örök dicsőséggel.

11 Igaz beszéd ez: πιστὸς ὁ λόγος. Ha vele együtt haltunk meg, vele együtt fogunk élni is.

12 Ha tűrünk, vele együtt fogunk uralkodni is.

Ha megtagadjuk, ő is megtagad minket.

13 Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert önmagát meg nem tagadhatja. Érdekes, hogy 12b és 13 logikája nem egyezik. Ezekre emlékeztess és Isten színe előtt bizonytságot téve kérd őket: ne folytassanak haszontalan szóharcot a hallgatók romlására - Lázár Attila vita. 15 Igyekezz kipróbált emberként megállni Isten előtt, mint aki nem vall szégyent a munkájával, hanem helyesen fejtegeti az igazság ígését. HASOGAT

Az eredeti: **ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας**

Az ὀρθοτομέω (orthotomeo) jelentései:

- 1) egyenesen vág; folytatja az egyenes utat, tartja az egyenes irányt, tehát helyesen cselekszik;
- 2) egyenesíti, simítja, helyesen kezeli, közvetlenül és helyesen tanítja az igazságot. Balázs Károly szavaival: „Egyenesen vág. Az áldozati állatok feldarabolása úgy, hogy a nemes szervek érintetlenek maradjanak. Képletesen, úgy értelmez vmit, hogy az igazság minden alapvető mozzanatát a helyén hagyja, és gondolkodásával nem lépi túl saját hatáskörét”. (Balázs 1998: 421)

Lássuk az ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας különféle fordításait!

Vulgata:	<i>recte tractantem verbum veritatis</i>
Wycliff:	<i>rightly treating the word of truth</i>
Tyndale:	<i>dividyng the worde of trueth iustly</i>
Luther:	<i>der das Wort der Wahrheit recht austeilt</i>
KJV:	<i>rightly dividing the word of truth</i>
ESV:	<i>rightly handling the word of truth</i>
KNB:	<i>aki helyesen munkálja az igazság ígését</i>
SZIT:	<i>aki az igazság hirdetésében a helyes úton jár</i>
STL:	<i>aki helyesen alkalmazza az igazság ígését</i>
BD:	<i>s aki helyesen hirdeti az igazság ígését</i>
RÚF:	<i>helyesen fejtegeti az igazság ígését</i>
KG:	<i>ki helyesen hasogatja az igazságnak beszédét</i>
KárRev:	<i>helyesen hasogatja az igazság beszédét</i>
Csia:	<i>helyesen hasogatja az igazság beszédét</i>
EFO:	<i>helyesen tanítja és alkalmazza Isten igazságait!</i>

16 A szentségtörő, üres fecsegők elől pedig térj ki, mert egyre messzebb mennek az istentelenségben, 17 és szavuk úgy terjed, mint a rákos fekély. Közülük való Himenaios és Filétosz, 18 akik az igazságtól eltévelyedtek, amikor azt mondják, hogy a feltámadás már megtörtént, és ezzel feldúlják egyesek hitét. 19 Az Isten által vetett szilárd alap azonban megáll, amelyre ez van pecsételve: „Ismeri az Úr az övéit, és hagyja el a gonoszt mindenki, aki az Úr nevét vallja!” 20 Egy nagy házban pedig nemcsak arany- és ezüstedények vannak, hanem fa- és cserépedények is, amazokat megbecsülik, emezek pedig közönséges használatra valók. 21 **Ha tehát valaki megtisztítja MAGÁT (?)**

(NB FT: HOGYAN TUDOM MEGTISZTÍTANI MAGAM, AMÍG CSAK ISTEN TUD MEGTISZTÍTANI ENGEM; NEM SZÜNERGIZMUS EZ? IGAZ, SCHOLZ ÉNEKE IS: „TISZTÍTSD MAGAD JERUZSÁMEN NÉPE”. ERRE VÁLASZ DÓKÁTÓL: CSAK AZÉRT TUDOM MEGTISZTÍTANI MAGAM, MERT ISTEN MÁR MEGTISZTÍTOTT ENGEM (GARTIA PRAEVENIENS))

ezeztől, megbecsült, megszentelt edény lesz, az Úrnak is hasznos, és minden jó cselekedetre alkalmas. 22 Az ifjúkori kívánságot pedig kerüld! Törekedj viszont az igazságra, a hitre, a szeretetre, a békességre azokkal együtt, akik tiszta szívből hívják segítségül az Urat. 23 **Az ostoba és éretlen vitatkozások elől térj ki, tudva, hogy ezek viszálykodást szülnek.** 24 De az Úr szolgája ne viszálykodjék, hanem legyen barátságos mindenkihez, tanításra alkalmas és türelmes, 25 aki szelídséggel neveli az ellenszegülőket, hátha az Isten megadja nekik egyszer, hogy megtérve megismerjék az igazságot, 26 és felocsúdjanak az ördög csapdájából, aki foglyul ejtette őket, hogy akaratát teljesítsék. **(MIKL)**

2Tim 3

1 Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők jönnek. 2 Az emberek ugyanis önzők, **pénzsóvárok φιλάργυροι** lesznek, dicsekvők, gőgösek, istenkáromlók, szüleikkel szemben engedetlenek, hálátlanok, szentségtelenek, 3 szeretetlenek, kérlelhetetlenek, rágalmazók, mértéktelenek, féktelenek, jóra nem hajlandók, 4 árulók, vakmerők, felfuvalkodottak, akik inkább az élvezeteket szeretik, mint Istent.

5 **Az ilyenek a kegyesség látszatát megőrzik ugyan, de annak az erejét megtagadják.**

ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἥρνημένοι·

ἥρνημένοι - megtagadva, ἀρνέομαι – megtagad

Fordulj el tehát ezeztől. 6 Mert ezek közül valók azok, akik belopakodnak a házakba, és rabul ejtik a bűnökkel terhelt és sokféle vágytól űzött asszonykákat. 7 Ezek mindig tanulnak, de az igazságot sohasem ismerik meg. 8 **Ahogy Jannész és Jambrész ellenszegültek Mózesnek, úgy álltak ellent az igazságnak ezek a megromlott értelmű, hit szempontjából megbízhatatlan emberek is.** 9 De nem jutnak messzire, mert esztelenségük nyilvánvaló lesz mindenki előtt, mint ahogy amazoké is az lett. 10 Te azonban követőjévé lettél az **Σὸ δὲ**

παρηκολούθησάς μου

én tanításomnak, **τῇ διδασκαλίᾳ**

életmódomnak, **τῇ ἀγωγῇ**

szándékomnak, **τῇ προθέσει**

hitemnek, **τῇ πίστει,**

türelmemnek, **τῇ μακροθυμίᾳ**

szeretetemnek, **τῇ ἀγάπῃ,**

állhatatosságomnak, **τῇ ὑπομονῇ,**

11 üldöztetéseimnek, **τοῖς διωγμοῖς,**

szenvedéseimnek, **τοῖς παθήμασιν**, amelyek Antióchiában, Ikóniumban, Lisztrában értek. Milyen nagy üldöztetéseket viseltem el, és mindegyikből megszabadított az Úr!

12 De mindazokat, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, szintén üldözni fogják.

καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ῥῆν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται·

διωχθήσονται· ¹ - üldöztetni fognak; διώκω - 1. üldöz; 2

13 A gonosz emberek és ámitók pedig még tovább mennek a rosszban, tévelyegve és másokat is megtévesztve. 14 De te maradj meg abban, amit tanultál, és amiről megbizonyosodtál, tudván, kiktől tanultad, 15 mivel gyermekségedtől ismered a szent írásokat, amelyek bölcsé tehetnek téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által.

16 A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre;

πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγμὸν, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ,

ὠφέλιμος – hasznos

ἐλεγμός, -οῦ - intés

ἐπανόρθωσιν, - javítás

17 hogy az Isten embere tökéletes és minden jó cselekedetre felkészített legyen.

2Tim 4

KAIROSZOKRÓL SZÓL

1 Kérve kérlek Isten és Krisztus Jézus színe előtt, aki ítélni fog élőket és holtakat; az ő eljövételére és országára kérlek:

2 hirdesd az igét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan az idő, feddj, ints, biztass teljes türelemmel és tanítással.

κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ.

ἐπίστηθι - állj elő; ἐπίστημι - 1. (A) (személy) készen áll, előáll;

3 Mert lesz idő, amikor az egészséges tanítást nem viselik el, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük.

ἔσται ¹ γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ¹ ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν,

ἀνέξονται, ¹ - fogják elviselni; ἀνέχομαι - elvisel, eltűr

ἐπισωρεύσουσιν - fognak gyűjteni; πωρεύω - felhalmoz, szerez, keres

κνηθόμενοι – csiklandoztatva; κνήθομαι - 1) kapar, csiklandoz, viszket; 2) nagyon szeretne valami kellemeset hallani

4 Az igazságtól elfordítják a fülüket, de a mondákhoz odafordulnak.

καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται

5 Te azonban légy józan mindenben, a bajokat szenvedd el, végezd az evangélista munkáját, töltsd be szolgálatodat.

σὺ ¹ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον

6 Mert én nemsokára feláldoztatom, és elérkezett az én elköltözésem ideje.

Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν.

σπένδομαι, - italáldozatként feláldoztatom; σπένδω - 1) italáldozatot mutat be; 2) (átv.) feláldozza életét

7 Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam,

τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγωνίσμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα·

8 végül eltételezt nekem az igazság koronája, amelyet megad nekem az Úr, az igaz bíró azon a napon; de nemcsak nekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az ő megjelenését.

λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

9 Igyekezz minél előbb hozzám jönni, 10 mert Démász elhagyott engem, mivel ehhez a világhoz ragaszkodott, és elment Thesszalonikába, Kreszensz pedig Galáciába, Titusz meg Dalmáciába. 11 Egyedül Lukács van velem. Márkot vedd magad mellé, hozd el magaddal, mert hasznomra van a szolgálatban. 12 Tikhikoszt elküldtem Efezusba. 13 **Köpenyemet, amelyet Tróászbán Karposznál hagytam, hozd el, amikor jössz; hozd el a könyveket** is, de főként a pergameneket. 14 Alexandrosz, a rézműves sok rosszat követett el ellenem. **Megfizet majd neki az Úr cselekedetei szerint.** 15 Te is őrizkedj tőle, mert igen hevesen ellenállt a mi beszédeinknek. 16 Első védekezésem alkalmával senki sem volt mellettem, mindenki elhagyott. **Ne számítsen ez bűneik közé!**

(Érdekes:14b és 16 között ellentmondás! 14b ószövetségi, 16 jézusi)

17 De az Úr mellém állt, és megerősített, hogy elvégezzem az ige hirdetését, és a népek valamennyien meghallják azt. Azután megszabadultam az oroszlán szájából. 18 Meg is szabadít engem az Úr minden gonosztól, és bevisz az ő mennyei országába. Övé a dicsőség örökkön-örökké. Ámen. 19 Köszöntsd Priskát és Akvilát meg Onésziפורוס háza népét! 20 Erasztosz Korinthusban maradt, Trofimoszt pedig Milétoszban hagytam betegen. 21 Igyekezz a tél beállta előtt megjönni! Köszönt téged Eubulosz, Pudensz, Linosz, Klaudia és a testvérek mind. 22 Az Úr legyen a lelkeddel! Kegyelem veletek!

Tit 1

1Pál, Isten szolgája, Jézus Krisztusnak pedig apostola Isten választottaiért, hogy higgyenek, és megismerjék az igazságot az igazi kegyesség szerint 2 az örök élet reménységére, amelyet Isten, aki nem hazudik, örök idők előtt megígért,

Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων

ἀψευδής=IGAZMONDÓ AZAZ PSZEUDOSZ = NEM HAMIS, ἐπηγγείλατο – megígért; ἐπαγγέλλω - 1) (meg)ígér; 2) (ki)hirdet

3 ígétjét pedig kijelentette a maga idejében az evangélium hirdetésével, amelyre megbízást kaptam a mi üdvözítő Istenünk rendeléséből. 4 **Titusznak, a közös hitben való igaz fiamnak: Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν.** Kegyelem és békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Üdvözítőnktől. 5 Azért hagytalak Krétán, hogy rendbe hozd az elintézetlenül maradt ügyeket, és presbitereket állíts szolgálatba városonként, ahogyan meghagytam neked: 6 ha van olyan, aki feddhetetlen, egyfeleségű férfi, akinek gyermekei hívők, nem vádolhatók kicsapongással, és nem engedetlenek. 7 A püspök ugyanis mint Isten sáfára legyen feddhetetlen, nem önkényeskedő, nem indulatos, nem részeges, nem kötekedő és nem haszonleső, 8 hanem vendégszerető, a jóra hajlandó, józan, igazságos, kegyes, önmegtartóztató,

9 aki ragaszkodik a tanítással megegyező igaz beszédhez, hogy az egészséges tanítással tudjon bátorítani, és meg tudja győzni az ellenszegülőket.

ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.

ἀντεχόμενον – ragaszkodó; ἀντέχω - (A.) kitart vmivel szemben, ἐλέγχειν. – megdorgálni; ἐλέγχω - 1. fölfed, föltár; 2.

10 Mert sokan engedetlenek, fecsegők és ámitók, különösen a körülmetéltek között. 11 Ezeket el kell hallgattatni, mert egész családokat feldúlnak azzal, hogy aljas nyereség kedvéért azt tanítják, amit nem volna szabad. 12 Valaki közülük, saját prófétájuk mondta: „A krétaiak megrögzött hazudozók, gonosz vadállatok, lusta, falánk népség.”

13 Ez a vélemény igaz. Éppen ezért fedd őket szigorúan, hogy egészséges legyen a hitük,

ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν [ἐν] ¹ τῇ πίστει,

ἀποτόμως, - szigorúan

14 ne foglalkozzanak zsidó mondákkal és az igazságtól elfordult emberek parancsolataival.

μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν.

προσέχοντες – ügyelve; προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít,

15 Minden tiszta a tisztának, de a tisztátalanoknak és a hitetleneknek semmi sem tiszta, sőt szennyes mind az elménk, mind a lelkiismeretünk.

πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμíanται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις

μεμιαμμένοις – beszennyezetteknek; μιάινω - 1. befest 2. beszennyez/mocskol

μεμíanται - beszennyeződött

16 Azt vallják, hogy ismerik Istent, de cselekedeteikkel tagadják, mert utálatosak, engedetlenek és minden jó cselekedetre alkalmatlanok.

Tit 2

1 Te azonban azt hirdesd, ami egyezik az **egészséges tanítással**,

Σὺ δὲ λάλει ᾧ πρέπει ¹ τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ.

πρέπει ¹ - illenek, πρέπει - méltónak, illőnek lenni

2 hogy az idős emberek legyenek mértékletesek, tisztességesek és józanok, a hitben, a szeretetben és az állhatatosságban egészségesek; 3 ugyanígy az idős asszonyok is szentekhez illően viselkedjenek; senkit se rágalmazzanak, ne legyenek mértéktelen borivás rabjai, tanítsanak a jóra; 4 neveljék józanságra a fiatal asszonyokat, hogy ezek is szeressék a férjüket és gyermekeiket, 5 és józanok, tiszta életűek, házasak, jók, férjük iránt engedelmesek legyenek, nehogy miattuk érje gyalázat Isten ígéjét. 6 Az ifjakat ugyanígy intsd, hogy legyenek józanok mindenben; 7 te magad légy példaképük a jó cselekedetekben, mutass nekik a tanításban romlatlanságot és komolyságot,

περὶ πάντα ¹ σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων

παρεχόμενος – nyújtván, παρέχω - 1) (A) nyújt, okoz, kelt; 2) (M) megad

8 beszéded legyen feddhetetlen és egészséges, hogy megszegyenüljön az ellenfeled, mivel semmi rosszat sem tud mondani rólunk. 9 A szolgákat intsd, hogy engedelmeskedjenek uraiknak, legyenek készségesek mindenben, ne feleseljenek, 10 ne lopjanak, hanem tanúsítsanak igazi, teljes megbízhatóságot, hogy a mi üdvözítő Istenünk tanításának díszére váljanak mindenben.

11 Mert megjelent Isten üdvözítő kegyelme minden embernek,

Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις
(Tit 2,11)

EZÉRT IS TÉVES A TULIP „LIMITED ATONEMENT”-JE ÉS PREDESTINÁCIÓJA

12 és arra nevel minket, hogy megtagadva a hitetlenséget és a világi kívánságokat, józanul, igazságosan és kegyesen éljünk e világban, 13 mivel várjuk a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését, 14 aki önmagát adta értünk, hogy megváltson minket minden gonoszságtól, és megtisztítson minket a maga népévé, amely jó cselekedetre törekszik. 15 Ezt hirdesd! Ints és feddj teljes határozottsággal: senki meg ne vessen téged!

Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.

ἔλεγχε – dorgálj, ἐλέγχω - 1. fölfed, föltár; 2. megdorgál,

ἐπιταγῆς· - tekintély (itt), ἐπιταγή, -ής – rendelet

περιφρονεῖτω. – megvessen; περιφρονέω - 1) elítélni vagy megvizsgálni minden oldalon alaposan; 2) megvet

Tit 3

Vö, 1Tim 1

1Emlékeztess őket arra, hogy rendeljék alá magukat az uralkodóknak és a felsőbbségnek: engedelmeskedjenek, és legyenek készek minden jó cselekedetre. 2 Senkit se szóljanak meg, kerüljék a viszálykodást, legyenek megértők, teljes szelídséget tanúsítva minden ember iránt. 3 Mert valamikor mi is esztelenek, engedetlenek, tévelygők voltunk, különféle kívánságok és élvezetek rabjai, gonoszságban és irigységben élők, egymástól gyűlöltek és egymást gyűlölők. 4 De amikor megjelent a mi üdvözítő Istenünk jósága és emberszeretete,

ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ

5 nem az általunk véghezvitt igaz cselekedetekért, hanem az ő irgalmából üdvözített minket újjászülő és megújító fürdője a Szentlélek által,

οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ ᾠπαλινγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἁγίου,

6 akit kitöltött ránk gazdagon Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk által,

οὗ ἔξεχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,

7 hogy az ő kegyelméből megigazulva reménységünk szerint részesei legyünk az örök életnek.

ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου.

8 Igaz ez a beszéd, és szeretném, ha szilárdan tanúskodnál ezek mellett, hogy az Istenben hívők igyekezzenek a jó cselekedetekben elől járni: ezek jók és hasznosak az embereknek.

Πιστὸς ὁ λόγος, ὁ καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ. Ὅτι ἔστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις·

9 De kerüld az ostoba vitatkozásokat, a nemzetségtáblázatokkal kapcsolatos kérdéseket, a viszálykodásokat és a törvényeskedő harcokat, mert ezek haszontalanok és hiábavalók.

μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔριν καὶ μάχας νομικὰς περιίστασο, εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι

10 A szakadást okozó ember elől egy vagy két figyelmeztetés után térj ki,

**αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν
νουθεσίαν παραιτοῦ,**

παραιτοῦ, - utasítsd el, παραιτέομαι - mentegetődzik, bocsánatot kér, kimentést kér

11 tudván, hogy az ilyen ember kivetközött önmagából, bűnben él, és magában hordja ítéletét.

**εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει, ¹ ὢν
αὐτοκατάκριτος.**

12 Amikor majd elküldöm hozzád Artemászt vagy Tikhikoszt, igyekezz hozzám jönni Nikopoliszba, mert elhatároztam, hogy ott töltöm a telet. 13 Zénászt, a törvénytudót és Apollóst gondosan ellátva engedd útnak, hogy semmiben se legyen hiányuk. 14 De tanulják meg a mieink is, hogy jó cselekedetekkel járjanak elől ott, ahol sürgős segítségre van szükség, hogy ne legyenek gyümölcstelenek. 15 Köszöntenek téged valamennyien, akik velem vannak. Köszönts azokat, akik szeretnek minket a hitben. A kegyelem legyen mindnyájatokkal!

Filemon

1 Pál, Krisztus Jézus foglya és Timóteus, a testvér Filemonnak, szeretett testvérünknek és munkatársunknak, 2 Appiának, a mi testvérünknek, Arkhipposznak, a mi bajtársunknak és a házában levő gyülekezetnek: **3 Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.** 4 Hálát adok mindenkor az én Istenemnek, amikor megemlékezem rólad imádságaimban, 5 mert hallottam az Úr Jézusba vetett hitedről és a szentek iránt tanúsított szeretetedről, 6 és imádkozom azért, hogy a hitünkben való közösséged eljuttasson téged mindannak a jónak a megismerésére, amely Krisztusért van bennünk. 7 Szeretetedben sok örömünk és vigasztalásunk volt, mert a szentek szíve felüdült általad, testvérem. 8 Krisztusban tehát egészen nyíltan megparancsolhatnám neked azt, ami kötelességed volna, 9 a szeretet miatt azonban inkább csak kérek, mert ilyen vagyok én, az öreg Pál, most még fogoly is Krisztusért. 10 Kérek pedig téged az **én fiamért, akit a fogságban szültem**, Onészimoszért, 11 aki egykor neked haszontalan volt, most pedig neked is, nekem is hasznos. **12 Visszaküldöm neked őt, vagyis az én szívemet,** 13 pedig magamnál szerettem volna tartani, hogy helyetted szolgáljon nekem az evangéliumért szenvedett fogságomban. 14 Beleegyezésed nélkül azonban semmit sem akartam tenni, hogy jótetted ne kényszerű, hanem önkéntes legyen. **15 Hiszen talán azért szakadt el tőled egy időre, hogy örökre visszanyerd, 16 most már nem úgy, mint rabszolgát, hanem rabszolgánál jóval többet: aki nekem is, de sokkal inkább neked, testi értelemben is és az Úrban is szeretett testvéred.** 17 Ha tehát engem társadnak tartasz, fogadd őt úgy, mint engem! **18 Ha pedig valamivel megbántott vagy tartozik, azt nekem számítsd fel! NAGYON SZÉP VALLOMÁS!** 19 Én, Pál, saját kezemmel írom ezt: Megadom neked! Azt nem akarom mondani, hogy önmagaddal is tartozol nekem. 20 Bizony, testvérem, bárcsak hasznodat vehetném az Úrban! Nyugtasd meg az én szívemet Krisztusban! 21 Engedelmisségedben bízva írok neked, mert tudom, hogy többet is megteszel annál, amit mondok. 22 Egyúttal készíts szállást is nekem, mert remélem, hogy imádságotokért ajándékul kaptok engem. 23 Köszönt téged Epafrász, fogolytársam Krisztus Jézusban, 24 Márk, Arisztarkhosz, Démász és Lukács, az én munkatársaim. 25 Az Úr Jézus Krisztus kegyelme legyen a ti lelketekkel!

Zsid 1

1Minekutána az Isten sok rendben és sokféleképen szólott hajdan az atyáknak a próféták által, ez utolsó időkben szólott nekünk Fia által, (4Móz 12,6.7)

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις

2A kit tett mindennek örököségé, a ki által a világot is teremtetten, (Ján 1,1.3; Kol 1,16)
ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας

3A ki az ő dicsőségének visszatükröződése, és az ő valóságának képmása, a ki hatalma szavával fentartja a mindenséget, a ki minket bűneinktől megtisztítván, üle a Felségnek jobbjára a magasságban, (Márk 16,19; Fil 2,9.11; Ján 1,29)

ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἁμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς

4Annyival kiválóbb lévén az angyaloknál, a mennyivel különb nevet örökölt azoknál. (Zsid 5,5)

τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσω διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

5Mert kinek mondotta valaha az angyalok közül: Én Fiam vagy te, én ma szültelek téged? és ismét: Én leszek néki Atyja és ő lesz nekem Fiam? (Zsolt 2,7; 2Sám 7,14)

Τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων ¹ Υἱός ¹ μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε, ¹ καὶ πάλιν ¹ Ἐγὼ ¹ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;

6Viszont mikor behozza az ő elsőszülöttét a világba, így szól: És imádják őt az Istennek minden angyalai. (Zsolt 97,7; Jel 5,11-13)

ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει ¹ Καὶ ¹ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.

7És bár az angyalokról így szól: Ki az ő angyalait szelekké teszi és az ő szolgálait tűz lángjává, (Zsolt 104,4)

καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει ¹ Ὁ ¹ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, ¹ καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα·

8Ámde a Fiúról így: A te királyi széked óh Isten örökkön örökké. Igazságnak pálczája a te országodnak pálczája. (Róm 9,5)

πρὸς δὲ τὸν υἱόν ¹ Ὁ ¹ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα [τοῦ αἰῶνος], ¹ καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

9Szeretted az igazságot és gyűlölted a hamisságot: annakokáért felkent téged az Isten, a te Istened, örömmek olajával a te társaid felett. (Zsolt 45,8)

ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός, ¹ ὁ θεός σου, ¹ ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου·

10És: Te Uram kezdetben alapítottad a földet és a te kezeidnek művei az egek; (Zsolt 102,26.27)

καὶ ¹ Σὺ ¹ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·

11Azok elvesznek, de te megmaradsz, és mindazok, mint a ruha megavulnak.

αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· ¹ καὶ πάντες ὥς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,

12És palástként összehajtod azokat és elváltoznak, te pedig ugyanaz vagy és a te esztendeid el nem fogynak. (1Ján 2,1)

καὶ ὥσει περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, ὥς ἱμάτιον καὶ ἀλλαγῆσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, ¹ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν

13Melyik angyalnak mondotta pedig valaha: Ülj az én jobbkezem felől, míglen ellenségeidet lábaidnak zsámolyává teszem? (Zsolt 110,1)

πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἵρηκέν ποτε ¹ Κάθου ¹ ἐκ δεξιῶν μου ¹ ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;

14Avagy nem szolgáló lelkek-é mindazok, elküldve szolgálatra azokért, a kik örökölni fogják az idvességet? (Gal 4,4.5)

οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν

Zsid 2

1 Ezért tehát még jobban kell figyelnünk a hallottakra, hogy valamiképpen el ne sodródjunk. 2 Mert ha az angyalok által hirdetett ige olyan erős volt, hogy minden törvényszegés és engedetlenség megkapta igazságos büntetését, 3 akkor hogyan menekülünk meg mi, ha nem törődünk ilyen nagy üdvösséggel, amelyet az Úr hirdetett először? Azok pedig, akik hallották, megerősítették ezt számunkra, 4 Isten pedig velük együtt tett bizonyosságot jelekkel és csodákkal, sokféle erővel és a Szentlélek ajándékaival, amelyeket akarata szerint osztott szét. 5 Mert nem angyalok uralma alá rendelte az eljövendő világot, amelyről szólnak. 6 Sőt valahol valaki így tett bizonyosságot: „**Micsoda az ember, hogy gondolsz rá, vagy az embernek fia, hogy gondod van rá? 7 Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg, 8 mindent lába alá vetettél.**” Ha ugyanis mindent alávetett neki, akkor semmit sem hagyott, ami ne volna neki alávetve. Most ugyan még nem látjuk, hogy minden az uralma alatt áll, 9 azt azonban látjuk, hogy az a Jézus, aki rövid időre kisebbé lett az angyaloknál, a halál elszenvedése miatt dicsőséggel és méltósággal koronáztatott meg, hiszen ő Isten kegyelméből mindenkiért megízlelte a halált. 10 Mert az volt méltó Istenhez, akiért van a mindenség, és aki által van a mindenség, hogy őt, aki számtalan fiát vezet a dicsőségre, üdvösségük szerzőjét szenvedések által tegye tökéletessé.

ZSOLT 8,6-8 „VENDÉGSZÖVEGE” ZSID 2, 7 ÉS 9-BEN

	Zsolt 8, 6-8	Zsid 2,6-7 és 9
	Micsoda az ember - mondom - hogy megemlékezel róla? és az embernek fia, hogy gondod van rá? ⁶ Hiszen kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél , és dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt! ⁷ Úrrá tetted őt kezeid munkáin, mindent lábai alá vetettél	Micsoda az ember, hogy gondolsz rá, vagy az embernek fia, hogy gondod van rá? ⁷ Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg, ⁸mindent lába alá vetettél.... Jézus, a <i>ki egy kevés időre kisebbé tétetett az angyaloknál,</i> ”) (RÚF 2014) Mi az ember, hogy megemlékezel róla, vagy az ember fia, hogy gondot viselsz rá? ⁷ Egy kevésel tetted őt kisebbé az angyaloknál. Dicsőséggel és méltósággal koronáztad, ⁸ és mindent a lába alá vetettél.,,,

		azt azonban látjuk, hogy Jézus, aki egy kevéssel lett kisebb az angyaloknál. (Simon T. László)
GÖRÖG	⁵ τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμήσκη αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; ⁶ ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν·	Τί ¹ ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμήσκη ¹ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; ⁷ ἡλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, ἡλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους
VULGATA	quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum 6 minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum 7 et constituisti eum super opera manuum tuarum 8 omnia subiecisti sub pedibus	quid est homo quod memor es eius aut filius hominis quoniam visitas eum 7 minuisti eum paulo minus ab angelis gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum 8 omnia subiecisti sub pedibus 9 eum autem qui modico quam angeli minoratus est videmus Iesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum ut gratia Dei pro omnibus gustaret mortem
	.	

A zsidókhoz írt levél

Wyclife	little less	little less
Luther	wenig niedriger	7.eine kleine zeit niedriger 9.eine kleine zeit niedriger
Tyndale	Matthew:made him lower than angels	7.for a season 9.for a season (1526) 9. he was made less than the angels (1534)
Genfi Biblia	little lower	7.thou madst him a little lower 9.was made little inferior
KJV	little less	7 little lower 9.little lower
Jerusalem Bible	made him little less than a god	7.for a short while 9.J for a short while made less than the angels
ESV / LSB	a little lower	7.for a little while was made lower 9.for a little while made lower
KNB	Kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál,	Kevéssel tetted őt kisebbé az angyaloknál; 9 Jézus kevéssel lett kisebb az angyaloknál (STL és BD IS)
SZIT	Majdnem isteni lényé tetted,	Az angyalok alá csak kevéssel aláztad, 9Jézus kevéssel lett kisebb az angyaloknál
RÚF	Kevéssel tetted őt kisebbé Istennél,	Rövid időre kisebbé tetted őt az angyaloknál, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg, Jézus, aki rövid időre kisebbé
KG	kevéssel tetted őt kisebbé az Istennél,	kevés időre kisebbé tétetett kevés időre kisebbé tétetett

Konklúzió: e két szakaszban két érdekes jelenséget is megfigyelhetünk. Egyrészt appropriációt: a LXX ἄνθρωπος-t („ember”) Zsid 2, 7 és 9 ἄνθρωπος -a (ember) már egyértelműen Jézusra (mint emberre) vonatkoztatja, vagyis a LXX szövegét így appropriálja

(uzurpálja?). Másrészt ambiguitással: a LXX βραχύ- kétértelmű, egyszerre fejez ki „kis távolságot”; és „rövid időt” (Balázs1998: 92). Amíg az eredeti héber „möat” kizárólag kvalitatív jelentést hordoz¹⁹ (kevés, kicsinek lenni), addig a LXX βραχύ egyszerre kvalitatív és kvantitív jelentést is hordoz. Hogyan kell ezt fordítani? Itt Jézus identitásának más-más aspektusával van dolgunk, s teológiai nézőpont kérdése, hogy Jézus „ontológiai” vagy „inkarnációs” identitását akarjuk-e hangsúlyozni. A protestáns fordítók Luther után az inkarnációs identitást emelik ki (azaz rövid időre kisebb lett az angyaloknál), a katolikusok az ontológiai identitást (Jézus kevéssel kisebb az angyaloknál). Van olyan katolikus fordítás (Jerusalem Bible), ahol a fordítók szintén az inkarnációs identitást hangsúlyozzák.

Luther egyébként nemcsak Zsid 2,7-9, hanem Zsolt 8,6-ot is krisztológiailag olvassa, sőt a zsoltárban egyenesen Krisztusnak Istentől való elhagyatottságát hangsúlyozza, azt amit a átélt a kereszthalálában (Fabiny 2009: 128–132). Beolvasással („eisegésis”), uzurpációval vagy appropriációval van itt dolgunk?

11 Mert a megszentelő és a megszenteltek mind ugyanattól származnak, ezért nem szégyelli őket testvéreinek nevezni, 12 amikor így szól: „Hirdetem nevedet testvéreimnek, a gyülekezet körében dicsérlek téged.” 13 És ismét: „Én őbenne reménykedem”, majd újra: „Íme, itt vagyok, én és a gyermekek, akiket Isten adott nekem.” 14 Mivel pedig a gyermekek test és vér részesei, ő is hozzájuk hasonlóan részese lett ezeknek, hogy halála által megsemmisítse azt, akinek hatalma van a halálon, vagyis az ördögöt, 15 és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok voltak. 16 Mert nyilván nem angyalokat karol fel, hanem Ábrahám utódait karolja fel.

17 Ezért mindenben hasonlónvá kellett lennie a testvéreihez, hogy irgalmas és hű főpap legyen az Isten előtti szolgálatban, hogy engesztelést szerezzen a nép bűneiért.

ὁθεν ὥφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν, ¹ εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ· ¹

ἰλάσκεσθαι – kiengesztelni; ἰλάσκομαι - megbékül, kiengesztelődik (vkivel); irgalmaz vkinek

18 Mivel maga is kísértést szenvedett, segíteni tud azokon, akik kísértésbe esnek.

ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι

πέπονθεν – szenvedett; πάσχω – szenved

βοηθῆσαι. – segíteni; βοηθέω - segít, segítséget nyújt

εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ·

Zsid 3

1 Ezért, szent testvéreim, mennyei elhívás részesei, figyeljetek hitvallásunk apostolára és főpapjára, Jézusra, 2 aki hű az ő megbízójához, ahogyan Mózes is hű volt az ő egész házában.

3 Ő ugyanis Mózesnél nagyobb dicsőségre volt méltó, mint ahogyan a háznál nagyobb méltósága van a ház építőjének. 4 Mert minden háznak van építője, aki pedig mindent felépített,

¹⁹ Köszönöm Gerőfiné Brebovszky Éva és Varga Gyöngyi tájékoztatását.

Isten az. 5 Mózes is hű volt ugyan az ő egész házában, mint szolga, bizonyosságául annak, amit hirdetni kellett, 6 Krisztus azonban mint Fiú hű a maga házához. Az ő háza mi vagyunk, ha a bizalmat és a reménység dicsekedését mindvégig szilárdan megtartjuk. 7 Ezért, amint a **Szentlélek mondja: „Ma, ha az ő szavát halljátok, 8 ne keményítsétek meg a szíveteket, Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ¹ Σήμερον ¹ ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, 8 μὴ σκληρύνητε ¹ τὰς καρδίας ὑμῶν** mint az elkeseredéskor, a kísértés napján a pusztában, 9 ahol megkísértettek engem őseitek, próbára tették, bár látták tetteimet negyven éven át. 10 Ezért megharagudtam erre a nemzedékre, és ezt mondtam: Tévelygő szívű ez a nép, mert nem ismeri az én utaimat. 11 Meg is esküdtem haragomban, hogy **nem mennek be az én nyugalom helyére.**” 12 Vigyázzatok, testvéreim, senki ne szakadjon el közületek az élő Istentől hitetlen és gonosz szívvel. 13 Sőt buzdítsátok egymást minden egyes napon, amíg tart a ma, hogy a bűn csábítása közületek senkit meg ne keményítsen. ”, **ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς ¹ καθ’ ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τό ¹ Σήμερον ¹ καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἁμαρτίας.** 14 Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha azt a bizalmat, amely kezdetben élt bennünk, mindvégig szilárdan megtartjuk. 15 Mert amikor ezt mondja az Írás: „Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket, mint az elkeseredéskor”, **ἐν τῷ λέγεσθαι ¹ Σήμερον ¹ ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, Μὴ ¹ σκληρύνητε ¹ τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.** 16 azt kérdezzük: kik keseredtek el, amikor ezt hallották? Nemde mindazok, akik Mózes vezetésével kijöttek Egyiptomból? 17 És kikre haragudott Isten negyven éven át? Nem azokra, akik vétkeztek, akiknek a teste elhullott a pusztában? 18 És kiknek esküdött meg, hogy nem mennek be nyugalma helyére, ha nem azoknak, akik engedetlenekké váltak? 19 Látjuk is, hogy nem mehettek be hitetlenségük miatt. **MI A NYUGALOM HELYE?**

Zsid 4

1 Mivel még **nem teljesedett be az ő nyugalmába**

κατάπαυσις, -εως - nyugalom

Csel 7,49 melyik ... nyugodalmamnak helye?

Zsid 3,11 nem fognak bemenni ... nyugodalmamba.

18 nem mennek be ... nyugodalmába,

4,1 nyugodalmába való bemenetel

3 bemegyünk a nyugodalomba ...

3 nem fognak bemenni ... nyugodalmamba;

5 Nem mennek be ... nyugodalmamba.

10 bement ... nyugodalmába,

való bemenetel ígérete, gondosan ügyeljünk arra, hogy közölünk senki le ne maradjon erről. 2 Mert nekünk is hirdették az evangéliumot, mint azoknak is; de nekik nem használt a hirdetett ige, mivel nem párosult hittel azokban, akik hallgatták. 3 Mi, akik hiszünk, bemegyünk **abba a nyugalomba**, amint megmondta Isten: „Ezért megesküdtem haragomban, hogy nem mennek be az én nyugalom helyére.” Jóllehet munkái készen voltak a világ teremtmése óta, 4 és valahol így szól az Írás a hetedik napról: „És megnyugodott Isten a hetedik napon minden munkája után.” 5 Itt viszont ezt mondja: „Nem mennek be az **én nyugalom helyére.**” 6 Mivel tehát még várható, hogy némelyek bemennek abba, és akiknek előbb hirdették az evangéliumot, nem

mentek be engedetlenségük miatt, 7 egy napot ismét „mának” jelöl ki. Dávid által hosszú idő múlva így szól, ahogyan előbb is mondtuk: „**Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket!**” 8 Mert ha Józsué bevitte volna őket a **nyugalom helyére**, nem szólna azután egy másik napról. 9 **A szombati nyugalom tehát még ezután vár Isten népére.** 10 **Aki ugyanis bement Isten nyugalmába, maga is megnyugodott a munkáitól, mint Isten is a magáétól.** 11 Igyekezzünk tehát bemenni abba a **nyugalomba**, hogy senki el ne essék az ehhez hasonló engedetlenség következtében.

12 Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, mélyre hatol, az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait.

Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον

τομώτερος – élesebb

μάχαιραν – kard

δίστομον - kétélű

mélyre hatol, az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait. 1

13 Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk. 14 Mivel tehát nagy főpapunk van, aki áthatolt az egeken, Jézus, az Isten Fia, ragaszkodjunk hitvallásunkhoz. 15 Mert nem olyan főpapunk van, aki ne tudna megindulni erőtlenségeinken, hanem olyan, aki hozzánk hasonlóan kísértést szenvedett mindenben, de nem vétkezett. **Járuljunk tehát bizalommal a kegyelem trónusához, hogy irgalmat nyerjünk, és kegyelmet találjunk, amikor segítségre van szükségünk.** (Zsid 4,16)

kegyelem trónusához = metafora

Bemenni a nyugalomba

Zsid 5

1 Minden főpap, akit emberek közül választanak, az emberekért rendeltetett Isten szolgálatára, hogy ajándékokat és áldozatokat mutasson be a bűnökért.

2 Együtt tud érezni a tudatlanokkal és a tévelygőkkel, mivel ő maga is körül van véve erőtlenséggel. 3 Így nemcsak a népért, de önmagáért is köteles bűnért való áldozatot bemutatni.

4 Senki sem szerezheti meg azonban önmagának ezt a tisztséget, csak az, akit Isten hív el, mint Áront is.

5 Ugyanúgy Krisztus sem maga **dicsőítette meg önmagát azzal, hogy főpap lett, hanem az, aki így szólt hozzá: „Az én fiam vagy te, ma nemzettelek téged.”** 6 Ahogyan másutt is mondja: „Pap vagy te örökké, Melkisédék rendje szerint.” **FIÚ MEGDICSÓULÉSE AZ ATYA ÁLTAL Milton Pl Bk 5.**

7 Ő testi élete idején könyörgésekkel és esedezésekkel, hangos kiáltással és könnyek között járult az elé, akinek hatalma van arra, hogy kiszabadítsa őt a halálból. És meghallgattatott istenfélelméért. 8 Jóllehet ő a Fiú, szenvedéseiből megtanulta az engedelmességet,

9 és miután tökéletességre jutott, **örök üdvösség szerzőjévé lett mindazok számára, akik engedelmeskednek neki.**

καὶ τελειωθείς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἷτιος σωτηρίας αἰωνίου,

αἷτιος - okozó

10 Mert Isten őt Melkisédék rendje szerint való főpapnak nevezte.

11 Erről nekünk sok mondanivalónk van, amit nehéz megmagyarázni, **minthogy eltompult a hallásotok.** **ἐπεὶ νωθοὶ γέγονατε ταῖς ἀκοαῖς·** **νωθρός, -ά, -όν – lusta** (RÚF és STL eltompult, KG res, KNV késedelmes, SZIT közömbös)

12 Mert mostanra már tanítóknak kellene lennetek, mégis arra van ismét szükségetek, hogy Isten beszédeinek alapelemeire tanítsanak titeket, és olyanokká lettetek, mint akiknek tejre van szükségük, nem kemény eledelre.

καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ, ¹ καὶ γέγονατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος, * οὐ ¹ στερεᾶς τροφῆς.

ὀφείλοντες - kötelesek lévén; **ὀφείλω** - 1) tartozik vki vkinek; 2) köteles vmit tenni

πάλιν - ismét

στοιχεῖα, -ων - alapelv(ek)

στερεός, -ά, -όν - erős, szilárd

τροφή, -ῆς - táplálék

13 Aki ugyanis tejen él, járatlan az igazság igéjében, mivel kiskorú. 14 A nagykorúaknak pedig kemény eledel való, mint akiknek tapasztalatuk folytán gyakorlottak az érzékeik a jó és a rossz megkülönböztetésére.

Zsid 6

1Ezért elhagyva a Krisztusról szóló elemi tanítást, térjünk rá a nagykorúaknak szóló tanításra. Ne kezdjük újra lerakni az alapját a holt cselekedetekből való megtérésnek és az Istenbe vetett hitnek, 2 a mosakodásokról, a kézrátételekről, a halottak feltámadásáról és az örök ítéletről szóló tanításnak. 3 Így is fogunk tenni, ha Isten megengedi.

4 Lehetetlen ugyanis, hogy akik egyszer megvilágosítottak, és megízlelték a mennyei ajándékot, és részeseivé lettek a Szentléleknek,

Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας ¹ γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας πνεύματος ἁγίου

5 akik megízlelték Isten felséges beszédét és az eljövendő világ erőit,

καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος,

6 de elestek, hogy azok ismét megújuljanak és megtérjenek; hiszen újra megfeszítik önmaguknak az Isten Fiát, és meggyalázzák őt.

καὶ παραπесόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας.

7 Mert **az a föld, amely beissza a gyakran ráhulló esőt és hasznos növényt terem azoknak, akik számára művelik, áldást nyer Istentől; 8 amelyik pedig tüskebokrot és bogáncskórót**

terem, az megvetett, átok vár rá és végül megégetés. 9 Felőletek azonban, szeretteim, jobbat gondolunk, hogy közel vagytok az üdvösséghez, még ha így beszélünk is. 10 Mert nem igazságtalan az Isten, hogy elfeledkeznek cselekedeteitekről és arról a szeretetről, amelyet az ő nevében tanúsítottatok, amikor a szenteknek szolgáltatok és most is szolgáltok. 11 De kívánjuk, hogy közületek mindenki ugyanazt az igyekezetet tanúsítsa mindvégig, amíg a reménység egészen be nem teljesedik, 12 hogy ne legyetek restek, hanem kövessétek azokat, akik hit és türelem által öröklük az ígéreteket. 13 Amikor Isten Ábrahámnak ígéretet tett, önmagára esküdött, mivel nem esküdhetett nagyobbra, 14 és így szólt: „Bizony, gazdagon megáldalak, és nagyon megsokasítalak.” 15 És így, miután Ábrahám türelemmel várt, beteljesült az ígéret. 16 Mert az ember önmagánál nagyobbra esküszik, és minden ellenvetésnek véget vet, mindent megerősít az eskü. 17 Ezért Isten, mivel még teljesebben akarta megmutatni az ígéret örökösének, hogy elhatározása változhatatlan, esküvel vállalt kezességet. 18 Így ez a két változhatatlan tény, amelyekben lehetetlen, hogy Isten hazudjon, erősen bátorít minket, akik odamenekültünk, hogy megragadjuk az előttünk levő reménységet. 19 Ez a reménység lelkünknek biztos és erős horgonya, amely behatol a kárpit mögé, 20 ahova elsőként bement értünk Jézus, aki Melkisédek rendje szerint főpap lett örökké.

Zsid 7

1 Mert Melkisédek, Sálém királya, a magasságos Isten papja volt az, aki a királyok leveréséből visszatérő Ábrahám elé ment, és megáldotta. 2 Ábrahám pedig tizedet is adott neki mindenből. **Melkisédek neve először ezt jelenti: igazság királya, aztán Sálém királya, vagyis békesség királya.** 3 Sem apja, sem anyja, sem nemzetsége, sem napjainak kezdete, sem életének vége nincs, mivel pedig hasonló **az Isten Fiához, pap marad mindörökké.** 4 De gondoljátok meg, milyen nagy ember az, akinek Ábrahám, a mi ősatyánk tizedet is adott a zsákmány legjavából. 5 Azoknak, akik Lévi fiai közül kapják a papságot, szintén van parancsuk arra, hogy tizedet szedjenek a néptől a törvény szerint: ebben az esetben tehát saját testvéreiktől, jóllehet ők is Ábrahámtól származtak. 6 De az, aki nem közülük származott, Ábrahámtól vett tizedet, és azt áldotta meg, aki az ígéretet kapta. 7 Márpedig minden vitán felül a nagyobb áldja meg a kisebbet. 8 Itt halandó emberek szednek tizedet, ott pedig az, akiről bizonyosságunk van, hogy él. 9 És hogy úgy mondjam, Ábrahám személyében a **tizedet szedő Lévi is tizedet adott, 10 mert már jelen volt őseben, amikor Melkisédekkel találkozott. 11 Ha tehát a tökéletesség elérhető volna a lévita papság által – mert a nép ez alatt kapta a törvényt –**, mi szükség még azt mondani, hogy Melkisédek rendje szerint más pap jöjjön el, aki nem Áron rendje szerint való? 12 Amikor megváltozik a papság, szükségképpen megváltozik a törvény is. 13 Ugyanis akiről ez elhangzik, más törzshöz tartozik, amelyből senki sem szolgált az oltárnál. 14 Mert ismeretes, hogy a mi Urunk Júdából származott, de ebből a törzsből származó papokról semmit sem mondott Mózes. 15 És ez még inkább nyilvánvaló, ha Melkisédekhez hasonlóan eljön egy másik pap, 16 aki nem testi parancsolat törvénye szerint lett azzá, hanem örökkévaló élet ereje szerint. 17 Mert róla szól a bizonyágtétel: „Pap vagy te örökké, Melkisédek rendje szerint.” 18 A korábbi parancsolatot Isten eltörli ugyan, mivel az erőtlen és haszontalan, 19 mert a törvény semmit sem tett tökéletessé, de ugyanakkor jobb reménységet támaszt, amely által közeledünk öhozzá. 20 Ezenkívül: Jézus nem eskü nélkül lett főpappá – azok ugyanis eskü nélkül lettek papokká –, 21 hanem annak esküjével, aki így szólt hozzá: „Megesküdött az Úr, és nem bánja meg; pap vagy te örökké.” 22 Ezért Jézus jobb szövetségnek lett a kezesévé. 23 És azok többen voltak papok, mivel a halál nem engedte, hogy megmaradjanak szolgálatukban; 24 az ő papsága viszont örökkévaló, mivel ő megmarad örökké. 25 Ezért üdvözíteni tudja örökre azokat, akik általa járulnak Istenhez, hiszen ő mindenkor él, hogy esedezzek értük. 26 Mert ilyen főpapra volt szükségünk, aki szent, ártatlan, szeplőtlen, a bűnösöktől elkülönített, és az egek fölé emeltetett. 27 Neki nincs szüksége arra, mint a főpapoknak, hogy naponta mutasson be

áldozatot, előbb a saját bűneiért, azután a nép bűneiért. Mert ő ezt egyszer s mindenkorra megcselekedte, amikor önmagát adta áldozatul. 28 Mert a törvény erőtlén emberekkel rendelt főpapokká, a törvény utáni eskü ígéje pedig a Fiút, aki örökre tökéletes.

Zsid 8

1 Az elmondottakban pedig ez a legfontosabb: **olyan főpapunk van, aki a felséges Isten trónusának a jobbára ült a mennyekben;** 2 annak a szentélynek és igazi sáturnak szolgájaként, amelyet az Úr épített, nem pedig ember. **Az 1. vers képes beszéd, a 2- már szó szerinti? (SDA-nak)**

3Mert minden főpap ajándékok és áldozatok bemutatására rendeltetett, ezért szükséges, hogy ő is vihessen valamit áldozatul. 4 Ha tehát a földön volna, nem is lehetne pap, mert már vannak olyanok, akik a törvény szerint bemutatják az áldozati ajándékokat.

5 Ezek a papok a mennyei dolgok képmásának és árnyékának szolgálnak, ahogyan Isten parancsolta Mózesnek, amikor el akarta készíteni a sátot.

(οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηρμάτισται Μωσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν)

Mert így szólt: „Vigyázz, mindent aszerint a minta szerint készíts el, amelyet a hegven megmutattam neked

Ὅρα ¹ γάρ, ¹ φησίν, ¹ ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει·)

A TIPOLOGIÁRA ITT HÁROM SZÓ: HŰPODEIGMA SZKIA ÉS TÜPOSZ

Zsid 8,1-5	Zsid 9, 2-28
Mert minden főpap ajándékok és áldozatok bemutatására rendeltetett, ezért szükséges, hogy ő is vihessen valamit áldozatul. 4 Ha tehát a földön volna, nem is lehetne pap, mert már vannak olyanok, akik a törvény szerint bemutatják az áldozati ajándékokat. 5 Ezek a papok a mennyei dolgok <u>képmásának</u> és <u>árnyékának</u> szolgálnak, ahogyan Isten parancsolta Mózesnek, amikor el akarta készíteni a sátot. (οἵτινες ¹ ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηρμάτισται Μωσῆς ¹ μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν) Mert így szólt: „<u>Vigyázz, mindent aszerint a minta szerint készíts el, amelyet a hegven megmutattam neked</u> Ὅρα ¹ γάρ, ¹ φησίν, ¹ ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν <u>τύπον</u> τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει·) A TIPOLOGIÁRA ITT HÁROM SZÓ: HŰPODEIGMA SZKIA ÉS TÜPOSZ	. 2 Mert sátrat építettek, melynek első részében volt a gyertyatartó, az asztal és a szent kenyerek: azt nevezték szentélynek. 3 A második kárpiton túl pedig volt egy sátor, amelyet szentek szentjének neveztek: 4 ebben volt egy arany illatáldozati oltár és a szövetség ládája, minden oldalról arannyal borítva. A szövetséglárában volt az aranyedény mannával tele és Áron kivirágzott vesszeje meg a szövetség táblái, 5 fölötté pedig a dicsőség kerúbjai, amelyek beárnyékolják az engesztelés helyét. De ezekről most nem kell részletesen beszélni. 6 Miután ezeket így rendezték el: a sátor első részébe mindenkor bejáznak az istentiszteleti szolgálatot végző papok, 7 a másodikba azonban csak évenként egyszer és egyedül a főpap mehet be azzal a vérrel, amelyet bemutat önmagáért és a nép tudatlanságból eredő vétkeiért.

	8 A Szentlélek ezzel azt jelenti ki, hogy amíg az első sátor fennáll, addig nem nyílik meg a szentélybe vezető út. 9 Példázat ez nekünk a mostani időre, mert ott olyan ajándékokat és áldozatokat mutatnak be, amelyek nem tudják lelkiismeretében tökéletessé tenni azt, aki az áldozatot bemutatja. ἥτις παραβολῇ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα NEGYEDIK SZÓ A TŰPOSZRA: PARABOLA 10 Ezek a külső rendelkezések, amelyek ételekre, italokra és különböző mosakodásokra vonatkoznak, csak az új rendelkezés idejéig kötelezők. 11 Krisztus pedig mint a jövődő javak főpapja a nagyobb és tökéletesebb sátoron át jelent meg, amely nem emberkéz alkotása, azaz nem e világból való. 12 Nem is bakok és bikák vérével, hanem a tulajdon vérével ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök váltságot szerzett. 13 Mert ha bakok és bikák vére és tehén hamva a tisztátalanokra hintve megszentel, vagyis külsőleg tisztává tesz, 14 akkor Krisztus vére, aki örökkévaló Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul az Istennek, mennyivel inkább megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljunk az élő Istennek. 15 Így tehát új szövetség közbenjárója lett Krisztus, mert meghalt az első szövetség alatt elkövetett bűnök váltságáért, hogy az elhívottak elnyerjék az örökkévaló örökség ígértét. 16 Mert ahol végrendelet van, ott a végrendelkező halálának is be kell következnie; 17 mert a végrendelet csak halál esetén érvényes; amíg a végrendelkező él, addig érvénytelen. 18 Ezért van az, hogy az első szövetséget sem léptették életbe vér nélkül. 19 Mert amikor Mózes a törvény szerint az egész népnek minden parancsolatot elmondott, vette a bikák és a bakok vért vízzel, vörös gyapjúval és izsóppal együtt, és meghintette a könyvet és utána az egész népet

	20 e szavakkal: Ez annak a szövetségnek a vére, amelyet Isten rendelt számotokra. 21 Aztán hasonlóképpen meghintette vérrel a sátrat és az istentisztelet minden eszközét is. 22 A törvény szerint majdnem mindent vérrel tisztítanak meg, és vér kiontása nélkül nincs bűnbocsánat. 23 Szükséges volt, hogy a mennyei dolgok képmásait ezekkel tisztítsák meg, magukat a mennyei dolgokat azonban ezeknél különb áldozatokkal. Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια ῥεῖττοι θυσίαις παρὰ ταύτας. 24 Mert nem emberkéz alkotta szentélybe, az igazi képmásába ment be Krisztus, hanem magába a mennybe, hogy most megjelenjen az Isten színe előtt értünk. 25 Nem is azért ment be, hogy sokszor áldozza fel önmagát, ahogyan a főpap megy be évenként a szentélybe más vérével, 26 mert akkor sokszor kellett volna szenvednie a világ kezdete óta. Most azonban egyszer jelent meg az idők végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt. 27 És amint elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik, 28 úgy Krisztus is egyszer áldoztatott fel, hogy sokak bűnét elvegye. Másodszor majd a bűn hordozása nélkül fog megjelenni azoknak, akik várják őt üdvösségükre. Mert minden főpap ajándékok és áldozatok bemutatására rendeltetett, ezért szükséges, hogy ő is vih

Zsid 5 a ὑποδείγματι

Zis 8bκαὶ σκιᾶ

Zsid 5 c τύπον

Zsid 9, 9 παραβολή

Zsid 9, ὑποδείγματα

		Vizs 1590	KG 1908	RÚf 2014	KNV	SZIT	STL	CSIA	EFO
Zs id 5 a	<u>ὑποδείγματι</u>	példaiána c	ábrázolat ának	képmás	képmás	előképéné l	képm ás	képmás	másola T
Zs id 5 b	<u>σκιᾶ</u>	árnyéká-n ac	árnénýék ának	árnyék	árnyék	árnyékánál	árnyék	árnyék	árnyék

A zsidókhoz írt levél

Zs id 5c	<u>τύπον</u>	példára	minta	minta	minta	minta	minta	minta	minta
Zs id 9, 9	<u>παραβολή</u>	pélða	példázat	példázat	jelkép	utalás	jelké p	példázat	példázat
Zs id 9, 23	<u>ὑποδείγματ α</u>	példái	ábrázolat ai	képmás	jelkép	előképei	képm ásait	földi képei	csak hasonlít anak
	<u>Értékelés</u>	Értelmi következe tesség (péda)	nyelvi következe tesség (ábrázolat)	nyelvi következ esség (képmás)	nyelvi következ ettség: hüpodeig ma: egyszer képmás, másodszor jelkép)	nyelvi következe tesség (előkép)		nyelvi következe tlenség (képmás, földi képé)	a másodi k hüpodei gmás máské pen mint az elsőt – magyar ázat bevitele
	<u>PARABOL A FORDÍTÁ SÁNAK KÜLÖNB SÉGEI</u> <u>PÉLDA, PÉLDÁZA</u> <u>T</u> <u>ELŐKÉP,</u> <u>JELKÉP,</u> <u>UTALÁS</u>								

6 Most azonban a mi főpapunk annyival különb szolgálatot nyert, amennyivel annak a különb szövetségnek lett a közbenjárója, amely jobb ígéretek alapján kötöttet. 7 Mert ha az első szövetség hibátlan lett volna, nem lett volna szükség a másodikra. 8 Mert hibáztatja őket, amikor így szól:

„Íme, eljön majd az idő, így szól az Úr, amikor új szövetséget kötök Izráel házával és Júda házával; 9 nem olyan szövetséget, amelyet atyáikkal kötöttem azon a napon, amikor kézen fogva kivezettem őket Egyiptom földjéről. Mivel azonban ők nem maradtak meg az én szövetségemben, én sem törődtem velük – így szól az Úr. 10 De ez lesz az a szövetség, amelyet Izráel házával ama napok múltán kötök – így szól az Úr. Törvényeimet elméjükbe adom, és szívükbe írom azokat, és Istenük leszek, ők pedig az én népemé lesznek. 11 Akkor senki sem tanítja többé így a társát és testvérét: Ismerd meg az Urat! Mivel mindenki ismerni fog engem, a kicsinyek és a nagyok egyaránt. 12 Mert irgalmas leszek gonoszságaikkal szemben, és bűneikről nem emlékezem meg többé.”

13 Amikor új szövetségről szól, elavulttá teszi az elsőt, ami pedig elavul és megöregszik, az közel van az elmúláshoz.

Idézetek_

KG 1908, Zs 8, 8-	RÚF 2014, Zs 8-12
Ímé napok jönnek, ezt mondja az Úr, és az Izráel házával és Júdának házával új szövetséget kötök. (Jer 31,31,32) 9Nem azon szövetség szerint, a melyet kötöttem az ő atyáikkal ama napon, mikor kézen fogtam őket, hogy kivezessem Égyiptomból, mert ők nem maradtak meg abban az én szövetségemben, azért én sem gondoltam velök, mondja az Úr. (2Móz 19,5,6;2Móz 32,7,8) 10Mert ez az a szövetség, melyet kötök az Izráel házával, ama napok múltán, mond az Úr: Adom az én törvényemet az ő elméjükbe, és az ő szívökbe írom azokat, és leszek nekik Istenök és ők lesznek nekem népem. (Ézs 54,13) 11És nem tanítja kiki az ő felebarátját és kiki az ő atyafiát, mondván: Ismerd meg az Urat; mert mindnyájan megismernek engem a kicsinytől nagyig. (Ján 14,26) 12Mert megkegyelmezek álnokságaiknak, és az ő bűneikről és gonoszságaikról meg nem emlékezem. (Jer 31,34)	„Ímé, eljön majd az idő, így szól az Úr, amikor új szövetséget kötök Izráel házával és Júda házával; Jer 31,31-34; Mt 26,28; 1Kor 11,25 nem olyan szövetséget, amelyet atyáikkal kötöttem azon a napon, amikor kézen fogva kivezettem őket Egyiptom földjéről. Mivel azonban ők nem maradtak meg az én szövetségemben, én sem törődtem velük – így szól az Úr. De ez lesz az a szövetség, amelyet Izráel házával ama napok múltán kötök – így szól az Úr. Törvényeimet elméjükbe adom, és szívükbe írom azokat, és Istenük leszek, ők pedig az én népemé lesznek. Akkor senki sem tanítja többé így a társát és testvérét: Ismerd meg az Urat! Mivel mindenki ismerni fog engem, a kicsinyek és a nagyok egyaránt. Mert irgalmas leszek gonoszságaikkal szemben, és bűneikről nem emlékezem meg többé.” Csak a 8. vershez van krossz.-referencia

Zsid 9

A SZENTÉLY ÉS A FRIGYLÁDA LEÍRÁSA

1Az első szövetségnek is volt tehát istentiszteleti rendje és földi szent helye. 2 Mert sátrat építettek, melynek **első részében** volt a gyertyatartó, az asztal és a **szent kenyerek**: azt nevezték szentélynek. 3 A második kárpiton túl pedig volt egy sátor, **amelyet szentek szentjének** neveztek: 4 ebben volt egy arany illatáldozati oltár és a szövetség ládája, minden oldalról arannyal borítva. A szövetségládjában volt az aranyedény mannával tele és Áron kivirágzott vesszeje meg a szövetség táblái, 5 fölötté pedig a dicsőség kerúbjai, amelyek beárnyékolják az engesztelés helyét. De ezekről most nem kell részletesen szólni. 6 Miután ezeket így rendezték el: a sátor első részébe mindenkor bejárnak az istentiszteleti szolgálatot végző papok, 7 a másodikba azonban csak évenként egyszer és egyedül a főpap mehet be azzal a vérrel, amelyet bemutat önmagáért és a nép tudatlanságból eredő vétkeiért.

8 A Szentlélek ezzel azt jelenti ki, hogy amíg az első sátor fennáll, addig nem nyílik meg a szentélybe vezető út. 9 Példázat ez nekünk a mostani időre,TIPOLOGIA mert ott olyan

ajándékokat és áldozatokat mutatnak be, amelyek nem tudják lelkiismeretében tökéletessé tenni azt, aki az áldozatot bemutatja. 10 Ezek a külső rendelkezések, amelyek ételekre, italokra és különböző mosakodásokra vonatkoznak, csak az új rendelkezés idejéig kötelezők. **11 Krisztus pedig mint a jövődő javak főpapja a nagyobb és tökéletesebb sátoron át jelent meg, amely nem emberkéz alkotása, azaz nem e világból való. EZT A SZIMBOLIKUS KÉPET AZ ADVENTISTÁK SZÓ SZERINT ÉRTIK, S AZT MONDJÁK, HOGY EZ 1844 OKTÓBERÉBEN KÖVETKEZETT BE DÁNIEL PRÓFÉCIÁJA ALAPJÁN. DE ILYEN ERŐVEL AZT IS SZÓ SZERINT KELLENE ÉRTENI, HOGY AZ ISTEN JOBBJÁN ÜL KRISZTUS.** 12 Nem is bakok és bikák vérével, hanem a tulajdon vérével ment be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök váltságot szerzett. 13 Mert ha bakok és bikák vére és tehén hamva a tisztátalanokra hintve megszentel, vagyis külsőleg tisztává tesz, 14 akkor Krisztus vére, aki örökkévaló Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul az Istennek, **mennyivel inkább** megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljunk az élő Istennek.

15 Így tehát új szövetség közbenjárója lett Krisztus, mert meghalt az első szövetség alatt elkövetett bűnök váltságaért, hogy az elhívottak elnyerjék az örökkévaló örökség ígértét. 16 Mert ahol végrendelet van, ott a végrendelkező halálának is be kell következnie; 17 mert a végrendelet csak halál esetén érvényes; amíg a végrendelkező él, addig érvénytelen. 18 Ezért van az, hogy az első szövetséget sem léptették életbe vér nélkül. 19 Mert amikor Mózes a törvény szerint az egész népnek minden parancsolatot elmondott, vette a bikák és a bakok vérével vizet, vörös gyapjával és izsóppal együtt, és meghintette a könyvet és utána az egész népet 20 e szavakkal: **Ez annak a szövetségnek a vére, amelyet Isten rendelt számotokra.** 21 Aztán hasonlóképpen meghintette vérrel a sátrat és az istentisztelet minden eszközét is. 22 A törvény szerint majdnem mindent vérrel tisztítanak meg, és vér kiontása nélkül nincs bűnbocsánat. 23 Szükséges volt, hogy a mennyei dolgok képmásait ezekkel tisztítsák meg, magukat a mennyei dolgokat azonban ezeknél különb áldozatokkal. 24 Mert nem emberkéz alkotta szentélybe, az igazi képmásába ment be Krisztus, hanem magába a mennybe, hogy most megjelenjen az Isten színe előtt értünk. 25 Nem is azért ment be, hogy sokszor áldozza fel önmagát, ahogyan a főpap megy be évenként a szentélybe más vérével, 26 mert akkor sokszor kellett volna szenvednie a világ kezdete óta. Most azonban egyszer jelent meg az idők végén, hogy áldozatával eltörölje a bűnt. 27 És amint elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik, 28 úgy Krisztus is egyszer áldoztatott fel, hogy sokak bűnét elvegye. Másodszor majd a bűn hordozása nélkül fog megjelenni azoknak, akik várják őt üdvösségükre.

Zsid 10

1 Mivel a törvényben az **eljövendő javak árnyéka van, de nem a mennyei dolgok képe,**

Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων **EZ MÁR NEM VERTIKÁLIS, HANEM HORIZONTÁLIS TIPOLÓGIA**

ezért azokkal az áldozatokkal, amelyeket évenként rendszeresen bemutatnak, sohasem tudják tökéletessé tenni az odajárulókat. 2 Különben megszűnt volna az áldozatok bemutatása, hiszen akik áldoztak, és egyszer megtisztultak, többé nem éreztek volna semmi bűntudatot. 3 De az áldozatok évről évre a bűnökre emlékeztetnek. 4 Mert lehetetlen, hogy bikák és bakok vére bűnöket töröljön el. 5 Ezért, amikor eljön a világba, így szól: „Áldozatot és ajándékot nem kívánsz, de testet alkottál nekem; 6 égő- és bűnért való áldozatban nem telik kedved. 7 Akkor ezt mondtam: Íme, itt vagyok, **amint a könyvtekercsben meg van írva rólam, hogy teljesítem akarodat, Istenem.**” 8 Előbb azt mondta: „Áldozatokat és ajándékokat, égő- és bűnért való áldozatokat nem kívánsz, nem is kedvelsz” (ezeket a törvény szerint mutatják be),

9 de azután így szólt: „Íme, itt vagyok, hogy teljesítsem akaratomat.” **Megszünteti az elsőt, hogy helyébe állítsa a másodikat: 10 Isten akarata szentelt meg minket Jézus Krisztus testének feláldozása által egyszer s mindenkorra.** 11 Minden pap naponként szolgálatba áll, és sokszor mutatja be ugyanazokat az áldozatokat, amelyek sohasem képesek bűnöket eltörölni. 12 Ő ellenben, miután egyetlen áldozatot mutatott be a bűnökért, örökre Isten jobbjára ült, 13 és ott várja, hogy ellenségei zsámolyul vettessenek lába alá. **14 Mert egyetlen áldozattal örökre tökéletessé tette a megszentelteket.** 15 De bizonyosságot tesz nekünk a Szentlélek is, mert miután ezt mondja: 16 **„Ez az a szövetség, amelyet kötök velük ama napok múltán – így szól az Úr –: Törvényemet szívükbe adom, és elméjükbe írom, 17 bűneikről és gonoszágaikról pedig többé nem emlékezem meg.”** 18 Ahol pedig bűnbocsánat van, ott nincs többé bűnért bemutatott áldozat. 19 Mivel tehát, testvéreim, bízhatunk abban, hogy bemehetünk a szentélybe Jézus Krisztus vére által, 20 azon az új és élő úton, amelyet ő **nyitott meg előttünk a kárpit, vagyis az ő teste által; 21 és mivel nagy papunk van az Isten háza felett:** 22 járuljunk azért oda igaz szívvel és teljes hittel, mint akiknek a szíve megtisztult a gonosz lelkiismerettől, 23 a testét pedig megmosták tiszta vízzel. A reménység hitvallásához szilárdan ragaszkodjunk, mert hű az, aki ígéretet tett. 24 Ügyeljünk arra, hogy egymást szeretetre és jó cselekedetre buzdítsuk. 25 **Saját gyülekezetünket ne hagyjuk el, ahogyan egyesek szokták,** hanem bátorítsuk egymást annál is inkább, mivel látjátok, hogy közeledik az a nap. 26 Mert ha szándékosan vétkezünk, miután megismertük az igazságot, akkor nincs többé bűneinkért való áldozat, 27 hanem az ítéletnek valami félelmes várása, amikor tűz lángja fogja megemészteni az ellenszegülőket. 28 Ha valaki elveti Mózes törvényét, az két vagy három tanú vallomása alapján irgalom nélkül meghal. 29 **Mit gondoltok: mennyivel súlyosabb büntetésre lesz méltó az, aki Isten Fiát lábbal tiporja, a szövetség vérét, amellyel megszenteltetett, közönségesnek tartja, és a kegyelem Lelkét megcsúfolja?** 30 Mert ismerjük azt, aki így szólt: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek.” És ismét: „Az Úr megítéli az ő népét.” 31 Félelmetes dolog az élő Isten kezébe esni. 32 De emlékezzetek a korábbi napokra, amelyekben miután megvilágosodtatok, sok szenvedéssel teljes küzdelmet álltatok ki. 33 Mert gyalázásokkal és gyötrésekkel nyilvánosan megszégyenítettek titeket, és társaikká lettetek azoknak, akikkel ugyanez történt. 34 A foglyokkal is együtt szenvedtetek, és vagyontok elrablását is örömmel fogadtátok, mivel tudtátok, hogy nektek értékesebb és maradandóbb vagyontok van. 35 Ne veszítsétek el tehát bizalmatokat, amelynek nagy jutalma van. 36 Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy Isten akarát cselekedjétek, és így beteljesüljön rajtatok az ígéret: 37 „Mert még egy igen-igen kevés idő, és aki eljövendő, eljön, és nem késik.

38 Az én igaz emberem pedig hitből fog élni, és ha meghátrál, nem gyönyörködik benne a lelkem.”

ὁ δὲ δίκαιός [μου] ¹ ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείλῃται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.
 ὑποστείλῃται, - meghátrál, ὑποστέλλω - visszavonul, visszahúzódik

39 De mi nem a meghátrálás emberei vagyunk, hogy elveszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk.

ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ¹ ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

ἀπώλειαν, ¹ - elpusztulás; ἀπώλεια, -ς - 1. pusztulás; 2. pusztítás
 περιποίησιν – megszerzés; περιποίησις, -εως - megőrzés; megszerzés

1A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom (??), és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés. (Zsid 11,1)

Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων

ὑπόστασις,-ból valóság, bizonyosság , bizalom (???)

ὑπόστασις,	KG jó	RUF rossz!	KNV rossz	SZIT rossz	STL rossz	BG jó	CSL jó	EFO jó
Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων:	A hit pedig a reményl ett dolgokn ak valósága , és a nem látott dolgokról való meggyőződés .	I A hit pedig a remélt dolgokb an való bizalom , és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés .	A hit pedig alapja annak, amit remélü nk, bizonyítéka annak, amit nem látunk. 2	A hit a remélt dolgok biztosít éka, a nem látható dolgok bizonyítéka .	A hit a remélt dolgok alapja, és a nem látható k bizonyítéka .	És mi a hit? Bizodalom abban, hogy valamely remélt dolog valóság gá lesz , és kétségtelen bizonyosság valamely dologról , amelyet az ember nem lát	A hit pedig a remélt dolgokn ak valóságként való elfogadása , és a nem látott tények felől a m agunk meggyőzése . 2	Hinni pedig azt jelenti , hogy bizonyosak vagyunk abban , amit remélü nk . Aki hisz valamib en , az meg van győződve arról , hogy az a dolog valóságosan létezik , annak ellenére , hogy nem látja .

2 Ennek a hitnek az alapján nyertek Istentől jó tanúbizonyságot a régiek. 3 Hit által értjük meg, hogy a világokat Isten szava alkotta, úgyhogy a nem láthatókból állt elő a látható. 4 **Hit által** **Πίστει** ajánlott fel Ábel értékesebb áldozatot Istennek, mint Kain, és hit által nyert bizonyosságot arról, hogy ő igaz, mert Isten bizonyosságot tett áldozati ajándékairól, úgyhogy hite által még holta után is beszél. 5 Hit által ragadtatott el Énók, hogy ne lásson halált, és nem találták meg, mivel elragadta őt Isten. Elragadtatása előtt azonban bizonyosságot nyert arról, hogy Isten szemében kedves. **6 Hit nélkül pedig senki sem lehet kedves Isten előtt, mert aki az**

Istenhez járul, annak hinnie kell, hogy ő van, és megjutalmazza azokat, akik őt keresik. 7

Hit által kapott kijelentést Nőé azokról a dolgokról, amelyeket még nem láthatott, és Istent félve és tisztelve készítette el a bárkát háza népe megmentésére. E hite által ítélte el a világot, és a hitből való igazság örökösévé lett. 8 Hit által engedelmeskedett Ábrahám, amikor elhívta Isten, hogy induljon el arra a helyre, amelyet örökségül fog kapni. És elindult, nem tudva, hova megy. 9 Hit által költözött át az ígéret földjére, mint idegenbe, és sátrakban lakott Izsákkal és Jákóbbal, ugyanannak az ígéretnek az örökösével. 10 **Mert várta azt a várost,** amelynek szilárd alapja van, amelynek tervezője és alkotója az Isten. 11 Hit által kapott erőt arra is, hogy a meddő Sárával nemzetséget alapítson, noha már idős volt, minthogy hűnek tartotta azt, aki az ígéretet tette. 12 Ezért attól az egy embertől, aki már közel volt a halálhoz, származtak olyan sokan, mint az ég csillagai és mint a tenger partján a fövény, amely megszámlálhatatlan. 13 Hitben haltak meg ezek mind, anélkül, hogy beteljesültek volna rajtuk az ígéretek. Csak távolról látták és üdvözölték azokat, és vallást tettek arról, hogy idegenek és jövevények a földön. 14 Mert akik így beszélnek, jelét adják **annak, hogy hazát keresnek.** 15 És ha arra a **hazára** gondoltak volna, amelyből kijöttek, lett volna alkalmuk visszatérni. 16 Így azonban jobb **haza** után vágyakoztak, mégpedig mennyei után. Ezért nem szégyelli Isten, hogy őt Istenüknek nevezzék, mert számukra várost készített.

KUMULATÍV ÜDVTÖRTÉNET NAGYSZERŰ RETORIKA

17 Hit által ajánlotta fel Ábrahám Izsákot, amikor Isten próbára tette, és egyszülött fiát vitte áldozatul az, aki az ígéretek kapta, 18 akinek megmondatták: „Aki Izsáktól származik, azt fogják utódodnak nevezni.” 19 Azt gondolta ugyanis, hogy Isten képes őt a halottak közül is feltámasztani. Ezért vissza is kapta őt, aki így a feltámadás példájává lett. 20 Hit által áldotta meg Izsák is a jövőre nézve Jákóbot és Ézsaut. 21 Hit által áldotta meg a haldokló Jákób József mindegyik fiát, és botja végére hajolva imádkozott. 22 Hit által gondolt József élete végén Izráel fiainak kivonulására, és rendelkezett temetése felől. 23 Hit által rejtegették Mózes születése után három hónapig szülei, mert látták, hogy szép a gyermek, és nem féltek a király parancsától. 24 Hit által tiltakozott Mózes, amikor felnőtt, hogy a fáraó lánya fiának mondják. 25 Mert inkább vállalta Isten népével együtt a szenvedést, mint a bűn ideig-óráig való gyönyörűségét, 26 mivel többre becsülte Egyiptom kincseinél a Krisztusért való gyalázatot, mert a megjutalmazásra tekintett. 27 Hit által hagyta el Egyiptomot, nem félt a király haragjától, hanem kitartott, mint aki látja a láthatatlan Istent. 28 Hit által rendelte el a páskát és a vérrel való meghintést, hogy a pusztító ne érintse elsőszülötteiket. 29 Hit által keltek át a Vörös-tengeren, mint valami szárazföldön, és amikor ezt az egyiptomiak is megpróbálták, elmerültek. 30 Hit által omlottak le Jerikó kőfalai, miután körüljárták azokat hét napon át. 31 Hit által nem vezett el Ráháb, a parázna nő az engedetlenekkel együtt, amikor a kémeket békességgel befogadta. 32 És mit mondjak még? Hiszen kifogynék az időből, ha szólnék Gedeonról, Bárákról, Sámsonról, Jeftéről, Dávidról, Sámuelről és a prófétákról. 33 Ezek hit által országokat győztek le, igazságot szolgáltatottak, ígéretek nyertek el, oroslánok száját tömték be, 34 tűz erejét oltották ki, kard élétől menekültek meg, betegségből épültek fel, háborúban lettek hőssé, idegenek seregeit futamították meg. **35 Asszonyok feltámadás révén visszakapták halottaikat. EZ EDDIG FEL SEM TŰNT** Másokat viszont megkínóztak, akik nem fogadták el a szabadulást, hogy dicsőségesebb feltámadásban legyen részük. 36 Ismét mások megszegyenítések és megkorbácsolások próbáját állták ki, sőt **még bilincseket és börtönt is.** 37 Megkövezték, szétfűrészelték, kardélre hányták őket; juhok és kecskék bőrében bujdosnak nélkülözve, nyomorogva, gyötrődve azok, **38 akikre nem volt méltó a világ; bolyongtak pusztákban és hegyeken, barlangokban és a föld hasadékaiban.** 39 És mindezekben, noha **hit által Istentől jó tanúbizonyságot nyertek, nem teljesült be az ígéret,** 40 mert Isten számunkra valami különbről gondoskodott, hogy ők ne nélkülünk jussanak el a teljességre.

Zsid 12

1 Ezért tehát mi is, akiket a bizonyságtevőknek ekkora fellege vesz körül, tegyünk le minden ránk nehezedő terhet és a bennünket megkörményező bűnt, és állhatatossággal fussuk meg az előttünk levő pályát.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, ¹ τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα

minden ránk nehezedő terhet és a bennünket megkörményező bűnt, és állhatatossággal fussuk meg az előttünk levő pályát.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, ¹ τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα

2 Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére, aki az előtte levő öröm helyett – **ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως καὶ ἀρχηγὸν τελειωτὴν Ἰησοῦν**

ἀρχηγὸν

- fővezér:

Bal K Megkezdő és hadvezér

Csel 3,15 Az életnek fejedelmét pedig

5,31 az I. fejedelemmé ... emelte

Zsid 2,10 idvességök fejedelmét szenvedések által

12,2 Nézzén a hitnek fejedelmére

KÜLÖNBÖZŐ FORDÍTÁSOK: URA, ELKEZDŐ VAGY FEJEDELEM, SZERZŐ? MELYIK JÓ?

KOMOLY KRISZTOLÓGIAI KÉRDÉS – UTÁNANÉZNI!

V Nézuén a hitnek Wrára, és el végezőjére

Nézzén a hitnek fejedelmére és bevégezőjére

KI nézzén a hitnek fejedelmére és elvégezőjére,

ME, RS, CSL a hitnek elkezdőjére és bevégzőjére

BG, SI a hit elkezdőjére és elvégzőjére

RL nézzünk a hit fejedelmére és elvégzőjére:

VS hit(hűség) elkezdőjére és bevégzőjére.

KNV, SZIT hit szerzőjére és bevégzőjére,

STL a hit szerzőjére és beteljesítőjére,

EFO hitünk elkezdője és befejezője

a gyalázattal nem törődve – vállalta a keresztet, és Isten trónjának a jobbára ült. 3 Gondoljatok rá, aki a bűnösöktől ilyen szidalmazást szenvedett el, hogy lelketekben megfáradva el ne csüggedjete. 4 Mert a bűn ellen való harcban még nem ontottátok véretek, 5 és

elfeledkeztetek a bátorításról, amely nektek mint fiaknak szól: „Fiam, ne vesd meg az Úr fenyítését, és ne csüggedj el, ha megfedd téged,

6 mert akit szeret az Úr, azt megfenyíti, és megostoroz mindenkit, akit fiává fogad.” 7

ὁν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος ¹ παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.

Szenvedjétek el a fenyítést, hiszen úgy bánik veletek Isten, mint fiaival. Hát milyen fiú az, akit nem fenyít meg az apja? 8 Ha pedig fenyítés nélkül maradtok, amelyben mindenki részesül, fattyak vagytok, nem pedig fiak. 9 Azután: testi apáink fenyítették minket, és tiszteletben tartottuk őket, nem kell-e sokkal inkább engedelmeskednünk a lelkek Atyjának, hogy éljünk? 10 Mert ők rövid ideig, a saját elgondolásuk szerint fenyítették, ő pedig javunkra teszi ezt, hogy szentségében részesüljünk. 11 Az első pillanatban ugyan semmiféle fenyítés nem látszik örömdolgosnak, hanem keservesnek, később azonban az igazság békességes gyümölcset hozza azoknak, akik megedződtek általa.

12 Ezért tehát a lankadt kezeket és a megrokkadt térdeket erősítétek meg, 13 és egyenes ösvényen járjatok, hogy a sánta meg ne botoljon, hanem inkább meggyógyuljon. 14 Törekedjétek mindenki iránt a békességre és a szent életre, amely nélkül senki sem látja meg az Urat. 15 **Ügyeljétek arra, hogy senki se hajoljon el Isten kegyelmétől, hogy a keserűség gyökere felnövekedve kárt ne okozzon, és sokakat meg ne fertőzzön.** 16 Ne legyen senki parázna vagy istentelen, mint Ézsau, aki egyetlen tál ételért eladta elsőszülöttségi jogát. 17 Mert tudjátok, hogy később, amikor örökölni akarta az áldást, atyja megtagadta tőle, mivel a **megtérés útját nem találta meg, noha könnyek között kereste.** 18 Ti ugyanis nem tapintható hegyhez és lángoló tűzhöz járultatok, sem homályhoz, sötétséghez, szélvészhez 19 vagy trombitaharsogáshoz és szózatok hangjához. Akik ezt hallották, kérték, hogy ne szóljon többé hozzájuk. 20 Mert nem bírták elviselni a parancsot: „Még ha állat érinti is a hegyet, meg kell kövezni!” 21 És olyan félelmetes volt a látvány, hogy Mózes is így szólt: „Félelem fogott el és remegés.” 22 Ti a Sion hegyéhez járultatok, és az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez és az angyalok ezreihez, **23 az elsőszülöttek ünnepi seregéhez és gyülekezetéhez, akik fel vannak jegyezve a mennyekben,** mindenek bírájához, Istenhez és a tökéletességre jutott igazak lelkeihez, **24 az új szövetség közbenjárójához, Jézushoz és a meghintés véréhez, amely hatalmasabban beszél, mint Ábel vére.** 25 Vigyázzatok, hogy el ne utasítsátok azt, aki szól! Mert ha azok nem menekültek meg, akik elutasították azt, aki a földön adott kijelentést, mennyivel kevésbé menekülünk meg mi, ha elfordulunk attól, aki a mennyből szól hozzánk. 26 Az ő hangja akkor csak a földet rendítette meg, most azonban ezt ígéri: „Még egyszer megrendítem nemcsak a földet, hanem az eget is.” 27 A „még egyszer” pedig azok megváltozását jelenti, amelyek mint teremtettség megrendülhetnek, hogy megmaradjanak a rendíthetetlenek. 28 Ezért tehát mi, akik rendíthetetlen országot kaptunk, legyünk hálásak, és azzal szolgáljunk Istennek tetsző módon: tisztelettel és félelemmel. **29 Mert a mi Istenünk emésztő tűz.**

Zsid 13

1A testvéri szeretet maradjon meg közöttetek. **2 A vendégszeretetről meg ne feledkeztetek, mert ezáltal egyesek – tudtukon kívül – angyalokat vendégelték meg.** 3 Ne feledkezzetek meg a foglyokról, mintha fogolytársaik volnátok, a gyötrődőkről, mint akik magatok is testben vagytok. 4 Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt, és a házasság legyen tiszta, mert a paráznakat és a házasságtörőket ítéletével sújtja Isten.

5 Ne legyetek pénzsóvárak, érzétek be azzal, amitek van

Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος **τρόπος=magatartás**

mert ő mondta: „Nem maradok el tőled, sem el nem hagylak téged.” 6 Ezért bizakodva mondjuk: „Velem van az Úr, nem félek, ember mit árthat nekem?” 7 Ne feledkezzetek meg vezetőitekről, akik Isten ígéjét hirdették nektek. Figyeljete életük végére, és kövessétek hitüket.

8 Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz.

Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, ¹ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας.

ἐχθὲς tegnap

9 Különbféle idegen tanításoktól ne hagyjátok magatokat félrevezetni. Mert az a jó, ha kegyelemmel erősödik meg a szív, nem pedig ételektől, mert azoknak semmi hasznát nem veszik azok, akik velük élnek. 10 Van oltárunk, amelyről nincs joguk enni azoknak, akik a sátorban szolgálnak. 11 Mert amely állatok vérét a főpap a szentélybe beviszi a bűnért, azoknak testét elégetik a táboron kívül. 12 **Ezért Jézus is a kapun kívül szenvedett, hogy megszentelje a népet tulajdon vére által.** 13 Menjünk ki tehát őhöz a táboron kívülre, az ő gyalázatát hordozva.

14 Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.

οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ¹ ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν·

5 Általa vigyünk Isten elé a hálaadás áldozatát mindenkor, azaz nevéből vallást tévő ajkaink gyümölcseit. 16 A jótékonyaságról és az adakozásról pedig el ne feledkezzetek, mert ilyen áldozatokban gyönyörködik Isten. 17 Bízhatok vezetőitekben, és hallgassatok rájuk, mert ők vigyáznak lelketekre úgy, mint akik erről számot is adnak. Hadd tegyék ezt örömmel, és ne sóhajtozva, mert ez nem válnék javatokra. 18 **Imádkozzatok értünk! Mert meg vagyunk győződve arról, hogy lelkiismeretünk tiszta, hiszen mindenben helyesen akarunk eljárni.** 19 Főként pedig azért imádkozzatok, kérlek, hogy mielőbb visszajussak hozzátok.

20 A béke Istene pedig, aki az örök szövetség vére által kihozta a halottak közül a mi Urunkat, Jézust, a juhok nagy pásztorát,

Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν,

21 tegyen készséggé titeket minden jóra, akaratának teljesítésére, és munkálja bennünk azt, ami kedves öelötte Jézus Krisztus által, akinek dicsőség örökkön-örökké. Ámen.

καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν ¹ αἰώνων· ¹ ἀμήν
εὐάρεστος, -ον - jótetszést kíváltó, kedves, tetszetős

22 Kérlek pedig, testvéreim, viseljétek el az intő szót, hiszen csak röviden írtam nektek. 23 Tudjátok meg, hogy Timóteus testvérünk kiszabadult, és ha megjön, hamarosan meglátogatlak titeket vele együtt. 24 Köszöntsétek vezetőiteket és a szenteket is mind. Köszöntenek titeket az Itáliából valók. 25 A kegyelem legyen mindnyájatokkal!

Jak 1

1 Jakab, Istennek és az Úr Jézus Krisztusnak szolgálja üdvözlétét küldi a szórványban élő tizenkét törzsnek.

2 Teljes örömmel tartásotok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, 3 tudva, hogy hitetek próbája állhatatosságot eredményez. 4 Az állhatatosság pedig tegye tökéletessé a cselekedeteket, hogy tökéletesek és hibátlanok legyetek, minden fogyatkozás nélkül.

5 Ha pedig valakinek nincsen bölcsessége, kérjen Istentől, aki készségesen és szemrehányás nélkül ad mindenkinek, és meg is kapja.

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ·

λείπεται – szűkölködik; λείπω - 1) hagy, elhagy; 2) hiányzik;

ἁπλῶς - egyszerűen, jószívűen;

ὀνειδίζοντος, - szemrehányást téve ὀνειδίζω - 1. megró,

6 De hittel kérje, semmit sem kételkedve, mert aki kételkedik, az olyan, mint a tenger hulláma, amelyet a szél sodor és ide-oda hajt.

αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, ¹ μηδὲν διακρινόμενος, ¹ ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ

7 Ne gondolja tehát az ilyen, hogy bármit is kaphat az Úrtól,

μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου

8 **a kételkedő és minden útján állhatatlan ember.**

ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

9 A szegény sorsú testvér a méltóságával dicsekedjék, 10 a gazdag pedig megalázott voltával, mert elmúlik mindez, mint a mező virága. 11 Mert felkel a nap nagy hőséggel, és elszáritja a füvet; a virága elhull, és szépsége elvész. Így sorvad el vállalkozásaiban a gazdag is. 12 Boldog ember az, aki a kísértés idején kitart, mert miután kiállta a próbát, elnyeri az élet koronáját, amelyet az Úr megígért az őt szeretőknek. 13 Senki se mondja, amikor kísértésbe jut: „Isten kísért engem”, mert Isten a gonosztól nem kísérthető, és ő maga sem kísért senkit a gonosszal. 14 Mert mindenki saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kísértésbe. 15 Azután a kívánság megfogánva bűnt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz.

MACBETH

16 Ne tévelyegjete, szeretett testvéreim: 17 minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása.

18 Az ő akarata szült minket az igazság ígéje által, hogy mintegy első zsengeje legyünk teremtményeinek.

19 Tanuljátok meg tehát, szeretett testvéreim: legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra, 20 mert az ember haragja nem szolgálja Isten igazságát.

21 Ezért tehát vessetek el magatoktól minden tisztátalanságot és minden gonoszszágot, és szelíden fogadjátok a belétek oltott ígét, amely meg tudja tartani lelketeket.

δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

ἔμφυτον - (belétek)oltott, ἔμφυτος, -on - beültetett

22 Legyetek az igének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy be ne csapjátok magatokat. 23 Mert ha valaki csak hallgatója az igének, de nem cselekszi, olyan, mint az az ember, aki a tükörben nézi meg az arcát. 24 Megnézi ugyan magát, de elmegy, és nyomban el is felejtí, hogy milyen volt. 25 De aki a szabadság tökéletes törvényébe tekint bele, és megmarad mellette, úgyligy nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója: azt boldoggá teszi cselekedete. 26 **Ha valaki azt hiszi, hogy kegyes, de nem fékezi meg a nyelvét, hanem még önmagát is becsapja, annak a kegyessége hiábavaló.** 27 Tiszta és szeplőtlen kegyesség az Isten és Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és az özvegyeket nyomorúságukban, és tisztán megőrizni az embernek önmagát a világtól.

Jak 2

1 Testvéreim, amikor a dicsőséges Urunkba, Jézus Krisztusba vetett hitetek szerint éltek, **ne legyetek személyválogatók.** 2 Mert ha belép hozzátok a gyülekezetbe fényes ruhában egy aranygyűrűs férfi, és ugyanakkor egy szegény is belép kopott ruhában, 3 és ti arra figyeltek, aki a fényes ruhát viseli, sőt ezt mondjátok neki: „Te ülj ide kényelmesen”, a szegényhez pedig így szóltok: „Te állj oda”, vagy „Ülj le ide a zsámolyomhoz”, 4 nem kerültetek-e ellentmondásba önmagatokkal, és nem lettetek-e gonosz szándékú bírakká? 5 Figyeljete csak ide, szeretett testvéreim: **vajon nem Isten választotta-e ki azokat, akik a világ szemében szegények, hogy hitben gazdagok legyenek, és örököljék azt az országot, amelyet Isten az őt szeretőknek ígért? EVANGÉLIUM** 6 De ti megszégyenítettétek a szegényt. Vajon nem a gazdagok hatalmaskodnak-e rajtatok, nem ők hurcolnak-e titeket törvény elé? 7 Nem ők káromolják-e azt a szép nevet, amelyről titeket elneveztek? 8 Ha ellenben betöltétek a királyi törvényt az Írás szerint: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!”, helyesen cselekedtek. 9 De ha személyválogatók vagytok, bünt követtek el, és a törvény mint törvényszegőket marasztal el titeket. 10 Mert aki valamennyi törvényt megtartja, de akár csak egy ellen is vét, az valamennyi ellen vétkezik. 11 Mert aki ezt mondta: „Ne paráználkodj!”, ezt is mondta: „Ne ölj!” Ha pedig nem paráználkods, de ölsz, megszegted a törvényt.

12 Úgy beszéljete, és úgy cselekedjete, mint akiket a szabadság törvénye ítél meg.

οὕτως ¹ λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι.

13 Mert az ítélet irgalmatlan ahhoz, aki nem cselekedett irgalmasságot, az irgalmasság viszont diadalmaskodik az ítéleten.

ἢ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως

κατακαυχᾶται – dicsekszik, κατακαυχᾶμαι - dicsekedik, kérkedik (mást sértő módon)

14 Testvéreim, mit használ, ha valaki azt mondja, hogy van hite, de cselekedetei nincsenek? Vajon üdvözítheti-e őt az ilyen hit? 15 Ha egy férfi- vagy nőtestvérünknek nincs ruhája, és nincs meg a mindennapi kenyere, 16 valaki pedig ezt mondja nekik közületek: „Menjete el békességgel, melegedjete meg, és lakjatek jól”, de nem adjátok meg nekik, amire a testnek szüksége van, mit használ az? 17 **Ugyanígy a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában.** 18 Viszont mondhatja valaki azt is: „Neked hited van, nekem meg cselekedeteim vannak.” Mutasd meg nekem a hitedet cselekedetek nélkül, én is meg fogom neked mutatni cselekedeteim alapján a hitemet. 19 **Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed.**

Az ördögök is hiszik és rettegnek. 20 Akarod-e hát tudni, te ostoba ember, hogy a hit cselekedetek nélkül meddő? 21 Ábrahám, a mi atyánk nem cselekedetekből igazult-e meg, amikor fiát, Izsákot felajánlotta az oltáron? 22 Látod tehát, hogy hite együttműködött cselekedeteivel, és cselekedeteiből lett teljessé a hite. 23 Így teljesedett be az Írás, amely azt mondja: „Hitt Ábrahám Istennek, és Isten ezt számította be neki igazságul”, és „Isten barátjának nevezetett”. 24 Látjátok tehát, hogy cselekedetekből igazul meg az ember, és nem csupán a hit által. 25 Ugyanígy a parázna Ráháb is nem cselekedetekből igazult-e meg, amikor befogadta a követeket, és más úton bocsátotta el őket?

26 Mert ahogyan a test halott a lélek **nélkül**, ugyanúgy a hit is halott cselekedetek **nélkül**.
ὥσπερ * τὸ ¹ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστίν.

Jak 3

1 Testvéreim, ne legyetek sokan tanítók, hiszen tudjátok, hogy súlyosabb ítéletben lesz részünk. 2 Mert sokat vétkezünk mindnyájan: **de ha valaki beszédében nem vétkezik, az tökéletes ember, meg tudja fékezni az egész testét.** 3 Ha a lovak szájába zablát vetünk, hogy engedelmeskedjenek nekünk, egész testüket irányíthatjuk. 4 Íme, a hajókat, bármilyen nagyok, és bármilyen erős szelek hajtják is őket, egy egész kis kormányrúddal oda lehet irányítani, ahová a kormányos akarja. 5 Ugyanígy a nyelv is milyen kicsi testrész, mégis nagy dolgokkal kérkedik. **Íme, egy parányi tűz milyen nagy erdőt felgyújthat: 6 a nyelv is tűz, a gonoszság egész világa.** Olyan a nyelv tagjaink között, hogy egész testünket beszennyezi, és lángba borítja egész életünket, miközben maga is lángba borul a gyehenna tüzétől. 7 Mindenfajta vadállat és madár, csúszómászó és tengeri állat megszelídíthető: meg is szelídíti az ember; 8 **a nyelvet azonban az emberek közül senki sem tudja megszelídíteni, fékezhetetlenül gonosz az, telve halálos méreggel.** 9 Ezzel áldjuk az Urat és Atyát, és ezzel átkozzuk az Isten hasonlatosságára teremtett embereket: 10 ugyanabból a szájból jön ki az áldás és az átok. Testvéreim, nem kellene ennek így lennie. 11 Vajon a forrás ugyanabból a nyílásból árasztja-e az édes és a keserű vizet? 12 Avagy teremhet-e, testvéreim, a füge olajbogyót, és a szőlő fügét? Sós forrás sem adhat édes vizet. 13 Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg a magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz! 14 Ha pedig keserű irigység és viszálykodás van a szívetekben, ne vétkezzetek az igazság ellen azzal, hogy bölcsességekkel kérkedtek. 15 Ez a bölcsesség nem felülről jön, hanem földi, testi és ördögi. 16 Mert ahol irigység van és viszálykodás, ott zűrzavar van és mindenféle gonosz tett. 17 **A felülről való bölcsesség ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία** először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelkeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató. 18 Akik békességet teremtenek, békességben vetnek, hogy az igazság gyümölcsét arassák.

Jak 4

1 Honnan vannak viszályok és harcok közöttetek? Nem a tagjaitokban dúló önző kívánságok okozzák ezeket? 2 Kívántok valamit, és nem kapjátok meg, öltök és irigykedtek, de nem tudtok célt érni, harcoltok és viszálykodtok, de nem kapjátok meg, mert nem kéritek. 3 Vagy ha kéritek is, nem kapjátok meg, mert rosszul kéritek: csupán élvezeteitekre akarjátok azt eltékozolni. 4 **Paráznák, nem tudjátok-e, hogy a világgal való barátság ellenségeskedés Istennel? Ha tehát valaki a világgal barátságot köt, ellenségévé válik Istennek.**

μοιχαλίδες, ¹ οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ ἐστίν; ¹ ὅς ἐάν οὖν βουλευθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.

μοιχαλὶς, -ίδος - házasságtörő (nő)

ἔχθρα, -ς – ellenségeskedés

βουλευθῇ - szándékozik, βούλομαι - tanácsol, szándékozik, akar

καθίσταται. – rendeltetik, καθίστημι - 1) állít, helyez; kinevez; deklarál vminek; 2) visz, odavisz 3) csendessé válik

5 Vagy azt gondoljátok, hogy az Írás ok nélkül mondja: „Irigységre kívánczik a lélek, amely bennünk lakozik”? 6 De még nagyobb kegyelmet is ad, ezért mondja: „Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.” 7 Engedelmeskedjétek azért Istennek, de álljatok ellen az ördögnek, és elfut tőletek. 8 **Közeledjétek Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok.** Tisztítsátok meg a kezeteket, ti bűnösök, és szenteljétek meg a szíveteket, ti kétlelkűek. 9 Gyötrődjétek, gyászoljatok és sírjatok, nevetésetek forduljon gyászra, örömtők szomorúságra. 10 **Alázzátok meg magatokat az Úr előtt, és ő felmagasztal titeket.** 11 Ne rágalmazzatok egymást, testvéreim. Aki testvérét rágalmazza vagy ítélkezik felette, az a törvényt rágalmazza, és a törvény felett ítélkezik. Ha pedig a törvény felett ítélkezel, nem megtartója, hanem ítélőbírája vagy a törvénynek. 12 Egy a törvényadó és az ítélőbíró, aki megmenthet és elveszthet.

De ki vagy te, hogy ítélkezel felebarátod felett?

σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων τὸν πλησίον;

13 Most tehát, akik azt mondjátok: „Ma vagy holnap elmegyünk abba a városba, és ott töltünk egy esztendőt, kereskedünk és nyereséget szerzünk”, 14 azt sem tudjátok, mit hoz a holnap. Mert a ti életek olyan, mint a lehelet, amely egy kis ideig látszik, aztán eltűnik.

15 Inkább ezt kellene mondanotok: **Ha az Úr akarja, akkor élünk**, és ezt vagy azt fogjuk cselekedni.

ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς ¹ Ἐὰν ὁ κύριος θέλῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.

pro eo ut dicatis si Dominus voluerit et vixerimus faciemus hoc aut illud

16 Ti azonban most kérkedtek elbizakodottságotokban: minden ilyen kérkedés gonosz.

17 Aki tehát tudna jól tenni, de nem teszi: bűne az annak.

Jak 5

1 Most tehát, ti, gazdagok, sírjatok és jajgassatok a bekövetkező nyomorúságaitok miatt! 2 Gazdagságotok megrothadt, ruháitokat megrágtá a moly, 3 aranyotok és ezüstötök megrozsdásodott, és rozsdája ellenetek tanúskodik, és megemészti testeteket, mint a tűz. **Kincseket gyűjtöttetek még az utolsó napokban** is. 4 Íme, a földjeiteket learató munkások bére, amelyet visszatartottatok, az égre kiált, és az aratók panasza eljutott a Seregek Urának a fülébe. 5 Dözsöltetek a földön és tobzódtatok, hizlaltatok a szíveteket, mint az áldozati állat levágásának napján. 6 Elítéltétek, megöltétek az igazat, és ő nem állt ellen nektek. 7 Legyetek tehát türelemmel, testvéreim, az Úr eljöveteleig. Íme, a földművelő várja a föld drága gyümölcsét, és türelmesen várja, amíg az korai és késői esőt kap. 8 **Legyetek tehát ti is türelemmel, és erősítsétek meg a szíveteket, mert az Úr eljövele közel van.** 9 Ne

panaszkodjatok, testvéreim, egymásra, hogy el ne ítéltessetek! **Íme, a bíró az ajtó előtt áll. ITT IS, NEM CSAK A JEL-BEN!** 10 Vegyetek példát, testvéreim, a szenvedésben és a türelemben a prófétákról, akik az Úr nevében szóltak. 11 Íme, boldognak mondjuk azokat, akik túrni tudtak a szenvedésekben. **Jób állhatatosságáról hallottatok, és láttátok, hogyan intézte a sorsát az Úr; mert igen irgalmas és könyörületes az Úr.** 12 Mindenekelőtt pedig, testvéreim, ne esküdjete se az égre, se a földre, se más egyébre. Hanem legyen az igenetek igen, és a nemetek nem, hogy ítélet alá ne essetek.

13 Szenved-e valaki közöttetek? Imádkozzék! Öröme van-e valakinek? Énekeljen dicséretet!

Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; ¹ προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις; ¹ ψαλλέτω.

14 Beteg-e valaki közöttetek? Hívassa magához a gyülekezet véneit, hogy imádkozzanak érte, **és kenjék meg olajjal az Úr nevében.**

ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; ¹ προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, ¹ καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ’ αὐτὸν ἀλείψαντες * ἐλαίῳ ¹ ἐν τῷ ὀνόματι [τοῦ ¹ κυρίου].

15 És a hitből fakadó imádság megszabadítja a szenvedőt, az Úr felsegíti őt, sőt ha bűnt követett is el, bocsánatot nyer.

καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, ¹ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κὰν ἁμαρτίας ἢ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ.

16 Valljátok meg azért egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének.

ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰς ἁμαρτίας καὶ ᾿προσεύχεσθε ᾿ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη.

17 Illés ugyanolyan ember volt, mint mi, és amikor buzgón imádkozott azért, hogy ne legyen eső, nem is volt eső a földön három évig és hat hónapig. 18 Aztán ismét imádkozott, és az ég esőt adott, és a föld meghozta termését. 19 Testvéreim, ha valamelyikőtök eltévelyedik az igazságtól, és megtéríti valaki, 20 tudja meg, hogy aki megtérített egy bűnöst a tévelygés útjáról, megmenti annak a lelkét a haláltól, és sok bűnt elfedez.

1Pét 1

1Péter, Jézus Krisztus apostola Pontusz, Galácia, Kappadócia, Ázsia és Bitinia szórványában élő jövevényeknek, akik ki vannak választva 2 az Atya Isten eleve elrendelése szerint a Lélek megszentelő munkája által az engedelmességre és a Jézus Krisztus vérével való meghintésre: Kegyelem és békesség adassék nektek bőségesen.

3 Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászült minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre,

Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωῆς δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν,

4 arra az el nem múló, szeplőtelen és hervadhatatlan örökségre, amely a mennyben van fenntartva számotokr 5 Titeket pedig Isten hatalmas őriz hit által az üdvösségre, amely készen áll arra, hogy nyilvánvalóvá legyen az utolsó időkben. 6 Ezen örvendeztek, noha most, mivel így kellett lennie, egy kissé megszorodtatok különféle kísértések között, 7 hogy a ti megpróbált hitetek, amely sokkal értékesebb a veszendő, de tűzben kipróbált aranyból, Jézus Krisztus megjelenésekor méltónak bizonyuljon a dicséretre, a dicsőségre és a tisztességre. 8 Őt szeretitek, pedig nem láttátok, őbenne hisztek, bár most sem látjátok, és kimondhatatlan, dicsőült örömmel örvendeztek, 9 mert elértétek hitetek célját, lelketek üdvösségét.

10 Ezt az üdvösséget keresték és kutatták a próféták, akik a nektek szánt kegyelemről prófétáltak,

Περὶ ¹ ἧς σωτηρίας ἐξεζητήσαν καὶ ἐξηραύνησαν προφηταὶ οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ¹

ἐξεζητήσαν – vizsgáldtok; ἐκζητέω - 1. (A.) keres, kutat; 2. (P.) számot ad vmiről

ἐξηραύνησαν – kutattak; ἐξεραυνάω - kutat, nyomoz valami után

11 kutatva, hogy melyik vagy milyen időről tett kijelentést Krisztus bennük levő Lelke, amikor előre bizonyosságot tett a Krisztusra váró szenvedésekről és az ezeket követő dicsőségről.

ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας·

ἐραυνῶντες – kutatók, ἐραυνάω! v. ἐρευνάω - kutat, teljesen földerít, gondosan megvizsgál, ἐδήλου - nyilvánította ki, δηλώω - nyilvánvalóvá tesz, πάθημα, -τος - szenvedés

12 Ők azt a kijelentést kapták, hogy nem maguknak, hanem nektek szolgálnak azokkal, amikről most az evangélium hirdetői prédikálnak nektek a mennyből küldött Szentlélek által, és amikbe angyalok vágyakoznak beletekinteni.

οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ¹ ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ¹ ἃ νῦν ἀνηγγέλη ¹ ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ¹ * πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

παρακῶσαι. – betekinteni, παρακῶπτω – lehajol

13Ezért tehát elméteket felkészítve legyetek józanok, és teljes bizonyossággal reménykedjétek abban a kegyelemben, amelyet Jézus Krisztus megjelenésekor kaptok. **14** Mint engedelmes gyermekek **ne igazodjatok azokhoz a korábbi vágyaitokhoz, amelyek tudatlanságotok idején voltak bennetek, 15** hanem – mivel ő, a Szent hívott el titeket – **ti is szentek legyetek egész magatartásotokban, 16** mert meg van írva: „Szentek legyetek, mert én szent vagyok.” **17** Ha pedig mint Atyátokat hívjátok őt segítségül, aki személyválogatás nélkül ítél meg mindenkit cselekedete szerint, szent félelemmel éljétek földi vándorlásotok idején, **18** tudva, hogy nem veszendő dolgokon, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, **19** hanem drága véren, **a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak a vérén. 20 Ő ugyan a világ teremtése előtt kiválasztatott, de az idők végén megjelent tiértetek, 21** akik általa hiszték Istenben, aki feltámasztotta őt a halottak közül, és dicsőséget adott neki, hogy hitetek Istenbe vetett reménység is legyen.

22Tisztítsátok meg lelketeket az igazság iránti engedelmességgel képmutatás nélküli testvérszeretetre, egymást kitartóan, tiszta szívből szeressétek, **23***mint akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtetek újjá, Isten élő és maradandó ígéje által. 24.*„Mert minden test olyan, mint a fű, és minden dicsősége, mint a mező virága: megszárad a fű, és virága elhull, **25**de az ÚR beszéde megmarad örökké.”Ez pedig az a beszéd, amelyet hirdettek nektek.

INTERTEXT!

Ézs 40, 6-8 LXX	1Pét 1, 23
	23 mint akik nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtetek újjá, Isten élő és maradandó ígéje által. 23 ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ᾠλλὰ ἀφθάρτου, ¹ διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος!
6b Minden test csak fű, és minden szépsége, mint a mezei virágé. Πᾶσα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου	24 „Mert minden test olyan, mint a fű, és minden dicsősége, mint a mező virága: διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, ¹ καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου.

Elszárad a fű, elhervad a virág, ha ráfúj az ÚR szele. – Bizony, csak fű a nép! ξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν,	megszárad a fű, és virága elhull, ξηράνθη ὁ χόρτος, ¹ καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν
8.Istenünk ígéje örökre megmarad τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν αἰῶνα.	25 de az Úr beszéde megmarad örökké.” τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου ¹ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

NB Jk 1,10-11-ben a gazdagokat fújja el a szél!

1Pét 2

1 Levette tehát minden gonoszsgot, minden álnokságot, képmutatást, irigységet és minden rágalmazást, 2 mint **újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki** tejet kívánjátok, hogy azon **növekedjete az üdvösségre**, 3 mivel megízleltétek, hogy jóságos az Úr. **4 Járuljatok őhozzá, mint élő kőhöz**, amelyet az emberek ugyan megvetettek, azonban Isten előtt „kiválasztott és drága”; 5 ti magatok is mint élő kövek épüljete fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokat ajánljate fel, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus által. 6 Ezért áll ez az Írásban: „Íme, leteszek Sionban egy **kiválasztott drága sarokkővet**, és aki hisz benne, nem szégyenül meg.” 7 Nektek, a hívőknek drága kincs, **a hitetleneknek pedig az a kő, amelyet megvetettek az építők, sarokkővé lett, 8 megütközés kövévé és megbotránkozás sziklájává, azok beleütköznek, mert nem engedelmeskednek az igének. Ők erre is rendeltettek.**

9Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet vagytok, Isten tulajdonba vett népe, hogy hirdesséte nagy tetteit annak, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket; (1Pt 2,9)

ὁμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φωτός

10 akik egykor nem az ő népe voltatok, most pedig Isten népe vagytok, akik számára nem volt irgalom, most pedig irgalomra találtatok. 11 Szeretteim, kérlek titeket, mint jövevényeket és idegeneket: tartózkodjatek a testi vágyaktól, amelyek a lélek ellen harcolnak. 12 Tisztességesen éljete a pogányok között, hogy ha valamivel rágalmaznak titeket, mint gonosztevőket, a ti jó cselekedeteiteket látva, dicsőítsék Istent a meglátogatás napján. 13 Engedelmeskedjete

minden emberi rendnek az Úrért, akár a királynak, mint a legfőbb hatalomnak, **(U.A. MINT RÓM 13)**

14 akár a helytartóknak, mint akiket ő küld a gonosztevők megbüntetésére és a jót cselekvők megdicsérésére. 15 Mert Isten akarata az, hogy jót cselekedve némítsátok el az értelmetlen emberek tudatlanságát 16 mint szabadok: **nem úgy, mint akik a szabadságot a gonoszság takarójául használják, hanem mint Isten szolgálói. SZABADSÁG ABUSUSA, U.A.MINT A JAKAB LEVÉLBEN** 17 Mindenkinnek adjátok meg a tiszteletet, a testvéreket szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek.

18 Ti, szolgálak pedig teljes félelemmel engedelmeskedjétek uraitoknak, ne csak a jóknak és méltányosoknak, hanem a kíméletleneknek is.

19 Mert kegyelem az, ha valaki Istenre néző lelkiismerettel tűr el sérelmeket, amikor igazságtalanul szenved

τοῦτο γὰρ χάρις ¹ εἰ διὰ συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως·

λύπη, -ς - szomorúság, testi fájdalom

20 De milyen dicsőség az, ha kitartóan tűritek a hibátok miatt kapott verést? Ellenben, ha kitartóan cselekszitek a jót, és tűritek érte a szenvedést, az kedves az Isten szemében. 21 Hiszen erre hívatatok el, **mivel Krisztus is szenvedett értetek, és példát adott nektek, hogy az ő**

nyomdokait kövessétek: ὑπογραμμὸν 22 ő nem tett bűnt, álnokság sem hagyta el a száját, 23 mikor gyalázták, nem viszonzta a gyalázást; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta ezt arra, aki igazságosan ítél. **Az ő [Krisztus] sebei által gyógyultatok meg. (1Pt 2,24b)**

24 Bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy miután meghaltunk a bűnöknek, az igazságnak éljünk: az ő sebei által gyógyultatok meg. ÉZS 53, 24

ὅς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν. ¹ οὗ τῷ μῶλωπι ἰάθητε.

LXX 53,24

οὗ τῷ μῶλωπι ἰάθητε. SZÓ SZERINT!

μῶλωπι - sebek révén; μῶλωψ, -ωπος - seb, véralfutás

25 Mert olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez.

1Pt 3

1 Ugyanígy, ti, asszonyok, engedelmeskedjétek férjeteknek, hogy ha közülük egyesek nem engedelmeskednek az igének, feleségük magaviselete szavak nélkül is megnyerje őket, 2 felügyelve istenfélő és tiszta életetekre. 3 Ne a külső dísz legyen a ti ékességeitek, ne a hajfonogatás, arany ékszerek felrakása vagy különféle ruhák felöltése, **4 hanem a szív elrejtett embere a szelíd és csendes lélek el nem múló díszével: ez értékes Isten előtt.** 5 Egykor a szent asszonyok is, akik Istenben reménykedtek, így díszítették magukat: engedelmeskedtek férjüknak, 6 ahogyan Sára engedelmeskedett Ábrahámnak, és urának nevezte őt. Az ő leányai lesztek, ha jót tesztek, és ha nem féltek semmiféle fenyegetéstől. 7 És ugyanígy, ti, férfiak is, megértően éljétek együtt feleségeitekkel, mint a gyengébb féllel, adjátok meg neki a tiszteletet mint örökösársatoknak is az élet kegyelmében, hogy imádkozásotok ne ütközzék akadályba. 8 Végül pedig legyetek mindnyájan egyetértők, együttérzők, testvérszeretők, könyörületesek,

alázatosak. 9 Ne fizessetek a gonoszért gonosszal, vagy a gyalázkodásért gyalázkodással, hanem ellenkezőleg: mondjatok áldást, hiszen arra hívtatok el, hogy áldást örököljetek. 10 Mert aki szeretne örülni az életnek és jó napokat látni, óvja nyelvét a gonosztól, és ajkait, hogy ne szóljanak álnokságot; 11 forduljon el a gonosztól, és cselekedjék jót, keresse és kövesse a békességet; 12 mert az Úr szeme az igazakon van, és füle az ő könyörgésükre figyel, az Úr arca pedig a gonoszt cselekvők ellen fordul. 13 De ki az, aki bántalmaz titeket, ha buzgón igyekezték a jóra? 14 De még ha szenvednétek is az igazságért, akkor is boldogok vagytok; a fenyegetésüktől pedig ne ijedjete meg, se meg ne rettenjete meg. 15 Ellenben az Urat, Krisztust tartsátok szentnek szívetekben, és legyetek készen mindenkor számot adni mindenkinek, aki számon kéri tőletek a bennetek élő reménységet. 16 Ezt pedig szelíden és tisztelettudóan, jó lelkiismerettel tegyétek, hogy amivel rágalmaznak titeket, abban megszégyenüljenek azok, akik gyalázzák a ti Krisztusban való példás életeteket. 17 Mert jobb jót, mint gonoszt cselekedve szenvedni, ha ez az Isten akarata.

(1Pt 3,18) **SZENVEDETT VAGY MEGHALT?**

18 Mert Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, az Igaz a nem igazakért, hogy Istenhez vezessen minket, miután halálra adatott test szerint, de megelevenítettett Lélek szerint.

ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἠπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς προσαγάγῃ τῷ θεῷ, ἡ θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ ἡ ζωοποιηθεὶς ἡ δὲ πνεύματι.

ἅπαξ – egyszer

ἀποθνήσκω v. ἀποθνήσκω 1. meghal; 2. (átv. is) elhal; 3. (állatról) el-hull;

ÉRDEKES: KG, RÚF, STL, CS KG 1590, KG. KI, : ἀποθνήσκω - = SZENVEDETT KNV, SZIT, BD, RL, BG, :: ἀποθνήσκω - = MEGHALT

TYN, KJV = suffered

Luth gelidden hat

BALÁZS SZERINT CSAK MEGHALT JELENT AZ ἀποθνήσκω

A TÖBBSÉG A SZENVEDÉST ÍRJA, CSAK A KISEBBSÉG A MEGHALÁST, NOHA A SZÓ JELENTÉSE BALÁZS SZERINT IS CSAK A MEGHAL

ESV SZERINT 1PÉT 3, 18 . LSB :KEY TEXT ON THE ATONEMENT

19 Így ment el a börtönben levő lelkekhez is, és prédikált azoknak, 20 akik egykor engedetlenek voltak, amikor Isten türelmesen várakozott Nőé napjaiban a bárka készítésekor. Ebben kevés, szám szerint nyolc lélek menekült meg a vízen át.

21 Most pedig titeket is megment ennek képmása, a keresztség, amely nem a test szennyének lemosása, hanem könyörgés Istenhez jó lelkiismeretért a feltámadt Jézus Krisztus által,

ὃ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον ἡ νῦν σώζει ἡ βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ,

ἀπόθεσις, -εως – letevés

ῥύπος, -ου – szenny

ἐπερώτημα – kérdés

NOÉ ÖZÖNVÍZÉNEK ANTITÜPOSZA A KERSZTSÉG

22 aki miután felment a mennybe, Isten jobbán van, és alávetettek neki angyalok, hatalmasságok és erők.

1Pt 4

1 Mivel tehát Krisztus testben szenvedett, vértézzétek fel magatokat azzal a felismeréssel, hogy aki testileg szenved, az elszakad a bűntől, **2 hogy többé ne emberi vágyak, hanem Isten akarata szerint éljétek le testi életetek hátralevő idejét.** 3 Bizony, elég volt abból, hogy a múltban a pogányok szokása szerint kicsapongásokban, kívánságokban, részegeskedésekben, dorbézolásokban, tivornyázásokban és szentségtelen bálványimádásokban éltetek. 4 Azért csodálkoznak rajtatok, sőt káromolnak titeket, mert nem rohantok velük együtt a kicsapongásnak ugyanabba a posványába. 5 De számot fognak adni annak, aki készen áll ítélni élőket és holtakat. 6 Mert a holtaknak is azért hirdettetett az evangélium, hogy megítéltessenek ugyan mint emberek testben, de éljenek Isten szerint lélekben. 7 Mindennek a vége pedig már közel van: legyetek tehát bölcsek és józanok, hogy imádkozhassatok.

8 Mindenekelőtt legyetek kitartóak az egymás iránti szeretetben, mert a szeretet sok bűnt elfedez.

πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν·¹

9 Legyetek egymás iránt vendégszeretők zúgolódás nélkül. **10 Amilyen lelki ajándékot kaptatok, úgy szolgáljatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai:** 11 ha valaki prédikál, úgy mondja szavait, mint Isten ígéit, ha valaki szolgál, úgy szolgáljon, **mint aki azt Istentől kapott erővel végzi,** hogy mindenkor Isten dicsőíttessék Jézus Krisztus által, akié a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.

Szeretteim! **A szenvedés tüze miatt, amely megpróbáltatásul támadt közöttetek, ne csodálkozzatok úgy, mintha valami meglepő dolog érne titeket.** 13 Sőt, amennyire részesültök Krisztus szenvedésében, annyira örüljétek, hogy az ő dicsőségének megjelenésekor is ujjongva örülhessetek. 14 Boldogok vagytok, ha gyaláznak titeket Krisztus nevéért, mert a dicsőség Lelke, **Isten Lelke megnyugszik rajtatok.** 15 Közületek tehát senki se szenvedjen mint gyilkos, mint tolvaj, mint gonosztevő vagy mint más dolgába avatkozó. 16 **Ha azonban valaki mint keresztyén szenved, ne szégyenkezzék, hanem dicsőítse Istent ezzel a névvel.** **17 Mert itt van az idő, amikor elkezdődik az ítélet Isten háza népén.** Ha pedig először rajtunk kezdődik, akkor mi lesz a vége azoknak, akik nem engedelmeskednek Isten evangéliumának? 18 És ha az igaz is alig menekül meg, akkor hova lesz az istentelen és a bűnös? 19 Akik tehát Isten akaratából szenvednek, azok is ajánlják lelküket a hű Teremtőnek, és cselekedjék a jót!

1Pt 5

1 A közöttetek levő presbitereket tehát kérem én, a presbitertárs és Krisztus szenvedéseinek tanúja, valamint eljövendő dicsőségének is részese: **2 legeltessétek Isten közöttetek levő nyáját, ne kényszerből, hanem önként, ne nyereszkedésből, hanem készségesen, 3 ne is úgy, mint akik uralkodnak a rájuk bízottakon, hanem mint akik példaképei a nyájnak.**

τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου

TÜPOSZ!

4 És amikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját. 5 Ugyanúgy, ti, ifjabbak, engedelmeskedjétek az idősebbeknek, egymás iránt pedig valamennyien legyetek alázatosak, mert Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosaknak pedig kegyelmet ad. 6 **Alázzátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején.** 7 Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki

gondja van rátok. 8 Legyetek józanok, vigyázzatok, mert **ellenségeitek, az ördög mint ordító oroszlán jár szerte, keresve, kit nyeljen el:** 9 álljatok neki ellen a hitben szilárdan, tudva, hogy ugyanazok a szenvedések telnek be testvéreiteken e világban.

10 A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni. 11 Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.

12 Szilvánusz által, aki – mint gondolom – hűséges testvéretek, röviden írtam, bátorítva titeket és bizonyoságot téve arról, hogy az az Isten igazi kegyelme, amelyben álltok. 13 Köszönt titeket a veletek együtt kiválasztott babiloni gyülekezet és Márk, az én fiam. 14 Köszöntsétek egymást a szeretet csókjával. Békesség mindnyájatoknak, akik Krisztusban vagytok.

2Pt 1

1 Simon Péter, Jézus Krisztus szolgálja és apostola mindazoknak, akik velünk együtt ugyanabban a drága hitben részesültek Istenünk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus igazsága által: 2 Kegyelem és békesség adassék nektek bőségesen Istennek és a mi Urunknak, Jézusnak megismerésében. 3 Az ő isteni hatalma megajándékozott minket mindazzal, ami az életre és a kegyességre való, azáltal, hogy megismertük őt, aki saját dicsőségével és erejével hívott el minket. 4 Ezek által drága és hatalmas ígéretek kaptunk, hogy általuk isteni természet részeseivé legyetek, és megmeneküljete attól a pusztulástól, amelyet a kívánság okoz a világban. 5 Éppen ezért teljes igyekezettel törekedjete arra, hogy hitetekben mutassátok meg az igaz emberséget, az igaz emberségben ismeretet, 6 az ismeretben önuralmat, az önuralomban állhatatosságot, az állhatatosságban kegyességet, 7 a kegyességben testvéri szeretetet, a testvéri szeretetben pedig minden ember iránti szeretetet. 8 Mert ha ezek megvannak és gyarapodnak bennetek, nem lesztek a mi Urunk Jézus ismeretében sem tétlenek, sem terméketlenek. 9 Akiben pedig ezek nincsenek meg, az vak, rövidlátó, és elfeledkezett arról, hogy régi bűneiből megtisztult. 10 Ezért tehát, testvéreim, igyekezzete még jobban megerősíteni elhívásotokat és kiválasztásotokat, mert ha ezt teszite, nem fogtok megbotlani soha. 11 És így majd dicsőségesen mehettek be a mi Urunk és Üdvözítőnk, Jézus Krisztus örök országába. 12 Ezért ezekre mindig emlékeztetni foglak titeket, bár ismeritek mindezt, és a megismert igazsághoz szilárdan ragaszkodtok. 13 De helyesnek tartom,

hogy míg ebben a földi porsátorban vagyok, emlékeztetéssel ébresztgesselek titeket. 14 Mert tudom, hogy hamar leteszem porsátoromat, amint a mi Urunk Jézus Krisztus is kijelentette nekem. 15 Igyekszem azonban, hogy elköltözésem után is mindig megemlékezhessete ezekről.

16 Mert nem kitalált meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, hanem úgy, hogy szemtanúi voltunk isteni fenségének.

οὐ ¹ γὰρ σοφοισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἔγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ¹ ἀλλ' ἐπόπται γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος.

σοφοισμένοις – szofisztikált, σοφίζω - 1) (A) bölcsé tesz; 2) (M) bölcsé válik

ἐξακολουθήσαντες – követve; ἐξακολουθέω - 1) követ valakit;

ἔγνωρίσαμεν - adtuk tudtokra; γνωρίζω - megismertet, tudomására hoz,

ἐπόπται – szemtanúi; ἐπόπτης, -ου – szemtanú

μεγαλειότητος. – nagyságé, μεγαλειότης, -τος - nagyság

17 Mert amikor az Atya Istentől tisztességet és dicsőséget nyert, és ilyen szózatot intézett hozzá a felséges dicsőség: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm”, 18 mi hallottuk ezt a mennyből jött szózatot, mert együtt voltunk vele a szent hegyen.

19 Ezért egészen bizonyosnak tartjuk a próféta beszédet, amelyre jól teszite, ha figyeltek, mint sötét helyen világító lámpásra, amíg felvirrad a nap, és felkel a hajnalcsillag szívetekben.

καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ¹ ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνω φαίνοντι ἐν ἀσχηρῶ τόπῳ,

ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάζῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν·

βεβαιότερον – megerősítettebbként; βεβαιότερος, -α, -ον – megerősítettebb
προσέχοντες - (ha) ügyelők (vagytok); προσέχω - 1. (figyelmet) odafordít,
λύχνος, -ου - lámpa, olajmécses λύχνος, -ου - lámpa, olajmécses
αὐχμηρός, -ᾶ, -όν - 1) piszkos, mocskos
,ἀνατείλῃ - fölkel, ἀνατέλλω - 1) felkelt; felhoz, létrehoz; 2)

20 Mindenekelőtt tudnotok kell, hogy az Írás egyetlen próféciája sem ered önkényes magyarázatból,

τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται,¹

ἐπιλύσεως – értelmezésből, ἐπίλυσις, -εως - értelmezés

21 mert sohasem ember akaratából származott a prófécia, hanem a Szentlélektől indítatva szóltak az Istentől küldött emberek.

οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη προφητεία ποτέ, ἁλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ θεοῦ ἄνθρωποι

ἠνέχθη – juttatott, φέρω - hoz, visz
ποτέ, - bármikor

2Pt 2

1 De voltak a nép körében hamis próféták is, mint ahogyan közöttetek is lesznek hamis tanítók, akik veszedelmes eretnekségeket fognak közéték becsempészni. Ezekkel megtagadják az Urat, aki őket megváltotta, így gyors pusztulást hoznak magukra. 2 Sokan fogják követni kicsapongásaikat, és miattuk káromolni fogják az igazság útját, 3 benneteket pedig szép szavakkal fognak kifosztani kapzsiságukban. Ellenük már régóta készen van az ítélet, és nem kerülik el kárhozatukat. 4 Mert Isten nem kímélte a bűnbe esett angyalokat sem, hanem az alvilág sötét mélységébe taszította őket, hogy őrizetben maradjanak az ítéletig. 5 Nem kímélte meg az ősi világot sem, hanem csak Nóét, az igazság hirdetőjét őrizte meg nyolcadmagával, amikor özönvízzel borította el az istentelenek világát. 6 Elhamvasztotta és pusztulásra ítélte Sodoma és Gomora városát, intő példaként azoknak, akik istentelenül élnek. 7 Viszont az igaz Lótót megszabadította, aki szenvedett az elvetemültek kicsapongó viselkedésétől. 8 Mert ez az igaz ember, amikor közöttük lakott, gonosz cselekedeteiket látva és hallva napról napra gyötörte igaz lelkét. 9 Éppen így meg tudja szabadítani az Úr a kegyeseket a kísértésből, a gonoszokat pedig büntetések között tudja megtartani az ítélet napjára. 10 Különösen azokat, akik tisztátalan vágyaik után mennek, és az Isten felségét megvetik. Ezek vakmerők, elbizakodottak, akik attól sem rettennek vissza, hogy dicsőséges hatalmakat káromoljanak, 11 holott még az angyalok sem mondanak ezekre az Úr előtt kárhoztató ítéletet, jóllehet erőben és hatalomban felülmúlják őket. 12 Ezek pedig olyanok, mint az oktalan állatok, amelyek természettől fogva megfogásra és levágásra valók; azt káromolják, amit nem ismernek, és azokhoz hasonlóan fognak elpusztulni is. 13 Ez lesz gonoszságuk bére. Ezek gyönyörűségnek tartják a dőzsölést fényes nappal, szennyfoltok

és szégyenfoltok ők, akik álnokságaikban tobzódnak, amikor együtt lakmároznak veletek. 14 Szemük parázna vággyal van tele, és telhetetlenek a bűnben, elcsábítják az állhatatlan lelkeket, szívük gyakorlott a kapzsiságban, átok gyermekei. 15 **Ezek elhagyták az egyenes utat, eltévelyedtek, és követték Bálámnak, Beór fiának útját, aki a gonoszság bérét szerette,** 16 de **aki vétkéért feddést kapott: egy néma igavonó állat emberi hangon szólalt meg, és megakadályozta a próféta esztelenségét.** 17 Ezek víztelen források, forgószéltől sodort ködfoszlányok, akiknek a sötétség homálya van fenntartva. 18 Mert üres, fellengzős szólamokat hangoztatva testi vágyaik kiélésére csábítják feslett életükkel azokat, akik nemrégien szakadtak el a tévelygésben élőkől. 19 Szabadságot ígérnek nekik, bár maguk a romlottság szolgái, mert mindenki rabja lesz annak, ami legyőzte. 20 **Mert ha az Úrnak és az Üdvözítő Jézus Krisztusnak megismerése által megszabadultak a világ förtelmeitől, de ismét belekeveredve azokba elbuknak; ez az utóbbi állapotuk rosszabb lesz az elsőnél.** **VÖ. ZSID LEVÉL; AKIK KIESTEK A KEGYELEMBŐL, LEHETETLEN NEKIK ÚJRA MEGTÉRNI.**

IGEN KEMÉNY SZAVAK, ERŐS KÉPEK A KÉPMUTATÓKRÓL, AKIK MÁSOkat MEGTÉVESZTENEK!! Mert jobb lett volna nekik, ha meg sem ismerik az igazság útját, minthogy azt megismerve elforduljanak a nekik adott szent parancsolattól. 22 De betelt rajtuk az igaz példabeszéd: „A kutya visszatér a maga okádására”, és „A megfürdött disznó sárban hempereg.”

1Jn1

1 Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit szemünkkel láttunk, amit megfigyeltünk, amit kezünkkel is megtapintottunk, azt hirdetjük az élet ígéjéről.

Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐώρακαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, ¹ περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς

2 Mert megjelent az élet, mi pedig láttuk, és bizonysgot teszünk róla, és hirdetjük nektek is az örök életet, amely az Atyánál volt, és megjelent nekünk.

– καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐώρακαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἣτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν, –

3 Amit tehát láttunk és hallottunk, azt hirdetjük nektek is, hogy nektek is közösségetek legyen velünk: a mi közösségünk pedig közösség az Atyával és az ő Fiával, Jézus Krisztussal.

ὃ ἐώρακαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ¹ ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· ¹ καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·

4 Ezt azért írjuk meg nektek, hogy örömünk teljes legyen.

καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ¹ ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾗ πεπληρωμένη.

5 Ez pedig az az üzenet, amelyet tőle hallottunk, és hirdetünk nektek, hogy az Isten világosság, és nincs benne semmi sötétség. 6 Ha azt mondjuk, hogy közösségünk van vele, és a sötétségben járunk, akkor hazudunk, és nem cselekedjük az igazságot.

7 Ha pedig a világosságban járunk, ahogyan ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.

7 ὅταν ὁδὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ¹ ὥς αὐτὸς ¹ ἔστιν ¹ ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων ¹ καὶ τὸ αἶμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

8 Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság.

Ἐὰν ¹ εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἐαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

πλανῶμεν - tévelyítjük el, πλανᾶω - 1. (A.) megtéveszt; 2. (P.) kóborol, tévelyeg

9 Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.

9 εὖν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος ¹ ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρῖσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.

10 Ha azt mondjuk, hogy nem vagyunk bűnösök, hazuggá tesszük őt, és nincs meg bennünk az ő ígéje.

Ἐὰν ¹ εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν ¹ καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

1Jn 2

1 Gyermekeim, ezt azért írom nektek, hogy ne vétkezzetek; ha pedig vétkezik valaki, van pártfogónk az Atyánál: az igaz Jézus Krisztus,

Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐὰν τις ἁμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον,

2 mert ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért, de nemcsak a miénkért, hanem az egész világ bűnéért is.

καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.
(Nesze neked, limited atonement)

3 Abból tudjuk meg, hogy ismerjük őt, ha megtartjuk az ő parancsolatait.

Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν

4 Aki azt mondja, hogy ismeri őt, de nem tartja meg parancsolatait, az hazug, és abban nincs meg az igazság,

ὁ λέγων ὅτι Ἔγνωνκα ¹ αὐτόν ¹ καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν

5 aki pedig megtartja az ő igéjét, abban igazán teljessé lett az Isten szeretete. Ebből tudjuk meg, hogy őbenne vagyunk.

ὅς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. ¹ Ἐν ¹ τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμέν· ¹

6 Aki azt mondja, hogy őbenne marad, annak magának is úgy kell élnie, ahogyan ő élt.

ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει ¹ καθὼς ἐκεῖνος ¹ περιεπάτησεν ¹ καὶ αὐτὸς ¹ * περιπατεῖν.

ὀφείλει ¹ - tartozik; ὀφείλω - 1) tartozik vki vkinek; 2) köteles vmit

7 Szeretteim, nem új parancsolatot írok nektek, hanem régi parancsolatot, amely kezdettől fogva megvan nálatok: ez a régi parancsolat az az ige, amelyet hallottatok. 8

Viszont új parancsolatot írok nektek: azt, ami igaz őbenne és tibennetek, hogy múlik a sötétség, és már fénylik az igazi világosság.

9 Aki azt mondja, hogy a világosságban van, de gyűlöli a testvérét, az még mindig a sötétségben van.

10 Aki szereti a testvérét, az a világosságban marad, és nincs benne semmi megbotránkoztató;

11 aki pedig gyűlöli a testvérét, az a sötétségben van, és a sötétségben jár, és nem tudja, hova megy, mert a sötétség megvakította a szemét.

12 Írok nektek, gyermekek, mert megbocsáttattak bűneitek az ő nevéért. 13 Írok nektek, apák, mert ismeritek azt, aki kezdettől fogva van. Írok nektek, ifjak, mert legyőztétek a gonoszt. 14 Írtam nektek, gyermekek, mert ismeritek az Atyát. Írtam nektek, apák, mert ismeritek azt, aki kezdettől fogva van. Írtam nektek, ifjak, mert erősek vagytok, Isten ígéje megmarad bennetek, és legyőztétek a gonoszt.

15 Ne szeressétek a világot, se azt, ami a világban van. Ha valaki szereti a világot, abban nincs meg az Atya szeretete. 1

Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ¹ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ·

16 Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szem kívánsága és a vagyonnal való kérkedés, nem az Atyától, hanem a világtól van.

ὅτι πᾶν τὸ ¹ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ᾿άλαζονία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ¹ ᾿ἀλλὰ ᾿ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν·

17 A világ pedig elmúlik, és annak kívánsága is; de aki Isten akaratát cselekszi, megmarad örökké.

καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία [αὐτοῦ], ¹ ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18 Gyermekeim, itt az utolsó óra, és amint hallottátok, hogy antikrisztus jön, és íme, most sok antikrisztus jelent meg: ebből tudjuk, hogy itt az utolsó óra. **19 Közülünk indultak el, de nem voltak közülünk valók; mert ha közülünk valók lettek volna, megmaradtak volna közöttünk. De nyilvánvalóvá kellett lennie, hogy nem mind közülünk valók.** 20 Titeket azonban az kent föl, aki Szent, és ezt tudjátok is mindnyájan. 21 Nem azért írtam nektek, mintha nem tudnátok az igazságot, hanem azért, mert tudjátok azt, és mivel tudjátok, hogy semmiféle hazugság sem származhat az igazságból. 22 Ki a hazug, ha nem az, aki tagadja, hogy Jézus a Krisztus? Ez az antikrisztus, aki tagadja az Atyát és a Fiút. **23 Aki tagadja a Fiút, azé nem lehet az Atya sem. Aki vallja a Fiút, azé az Atya is.** 24 Amit tehát ti kezdettől fogva hallottatok, az maradjon meg bennetek! Ha megmarad bennetek az, amit kezdettől fogva

hallottatok, akkor megmaradtok ti is a Fiúban és az Atyában. 25 Az az ígéret pedig, amelyet ő maga ígért nekünk, az örök élet.

26 Ezt azokról írtam nektek, akik megtévesztenek titeket,

Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς..

πλανώντων – eltévelyítő, πλανᾶω - 1. (A.) megtéveszt; 2. (P.) kóborol, tévelyeg

27 de bennetek megmarad a megkenetés olaja, amelyet tőle kaptatok, ezért nincs szükségetek arra, hogy valaki tanítson titeket; hanem amint a megkenetés olaja, amely igaz és nem hazugság, megtanít titeket mindenre, és amint meg is tanított titeket, úgy maradjatok meg őbenne!

καὶ ὑμεῖς ¹ τὸ χρίσμα ¹ ὃ ἐλάβετε ἀπ’ αὐτοῦ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρειᾶν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς· ¹ ἀλλ’ ὡς τὸ αὐτοῦ χρίσμα ¹ διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ¹ ἐν αὐτῷ

28 És most, gyermekeim, maradjatok meg őbenne, hogy amikor megjelenik, bizalmunk legyen iránta, és meg ne szégyenüljünk előtte az ő eljövetelekor.

Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ ¹ σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυρθῶμεν ἀπ’ αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.

29 Ha tudjátok, hogy ő igaz, ismerjétek fel azt is, hogy aki az igazságot cselekszi, az mind tőle született.

ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι * πᾶς ¹ ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται

1Jn 3

1 Lássátok meg, milyen nagy szeretetet tanúsított irántunk az Atya: Isten gyermekeinek neveznek minket, és azok is vagyunk. Azért nem ismer minket a világ, mert nem ismerte meg őt. 2 Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem lett nyilvánvaló, hogy mivé leszünk. Tudjuk, hogy amikor ez nyilvánvalóvá lesz, hasonlónak leszünk hozzá, mert olyannak fogjuk őt látni, amilyen valójában. 3 Ezért aki így reménykedik benne, megtisztítja magát, mint ahogyan ő is tiszta. 4 Aki bűnt cselekszik, a törvényt is megszegi, mert a bűn törvényszegés. 5 Azt pedig tudjátok, hogy ő azért jelent meg, hogy elvegye a bűnöket, és hogy őbenne nincsen bűn. 6 Aki őbenne marad, az nem vétkezik: aki vétkezik, az nem látja és nem ismeri őt. 7 Gyermekeim, senki meg ne tévesszen titeket: aki az igazságot cselekszi, az igaz, mint ahogyan ő is igaz.

8 Aki a bűnt cselekszi, az az ördögtől van, mert az ördög cselekszi a bűnt kezdettől fogva. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög munkáit lerombolja.

ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ’ ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ¹ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου.

9 Aki az Istentől született, az nem cselekszik bűnt, mert az ő magja van benne, és nem vétkezhet, mert az Istentől született. 10 Erről ismerhetők meg az Isten gyermekei és az ördög gyermekei: aki nem cselekszi az igazságot, nem az Istentől van, és az sem, aki nem szereti a testvérét. 11 **Mert ez az az üzenet, amelyet kezdettől fogva hallottatok, hogy szeressük egymást, 12 nem úgy, mint Kain, aki a gonosztól volt, és meggyilkolta a testvérét. És miért gyilkolta meg? Mert az ő cselekedetei gonoszak voltak, a testvére cselekedetei pedig igazak.**

13 Ne csodálkozzatok, testvéreim, ha gyűlöl titeket a világ. 14 Mi tudjuk, hogy átmertünk a halálból az életbe, mert szeretjük testvéreinket: aki nem szereti a testvérét, az a halálban marad. 15 Aki gyűlöl a testvérét, az embergyilkos; azt pedig tudjátok, hogy az embergyilkosnak nincs örök élete.

Ἐν¹ τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν·¹ καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεῖναι.

17 Akinek pedig világi javai vannak, de elnézi, hogy a testvére szükségét szenved, és bezárja előtte a szívét, abban hogyan maradhatna meg az Isten szeretete?

ὅς δ’ ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ’ αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;

18 Gyermekeim, ne szóval szeressünk, ne is nyelvvel, hanem cselekedettel és igazsággal.

19 Ebből tudható, hogy az igazságból valók vagyunk. És akkor az ő színe előtt azzal biztatjuk a szívünket,

Ἐν¹ τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν,¹ καὶ¹ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν¹

20 hogy bár a szívünk elítél, Isten mégis nagyobb a mi szívünknel, és mindent tud.

ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα

21 Szeretteim, ha pedig a szívünk nem ítél el, bizalommal szólhatunk Isten előtt; 22 és amit csak kérünk, megkapjuk tőle, mert megtartjuk parancsolatait, és azt tesszük, ami kedves őelőtte.

22és amit csak kérünk, megkapjuk tőle, mert megtartjuk parancsolatait, és azt tesszük, ami kedves őelőtte.

καὶ ὁ ᾧ αἰτῶμεν¹ λαμβάνομεν ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.

23Az ő parancsolata pedig az, hogy higgyünk az ő Fia, Jézus Krisztus nevében, és szeressük egymást, ahogyan erre parancsolatot adott nekünk.

καὶ ¹ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν

24Aki pedig megtartja az ő parancsolatait, az őbenne marad, és ő is abban; és hogy ő bennünk marad, azt a Lélektől tudjuk meg, akit nekünk adott.

καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ¹ ἡμῖν ἔδωκεν.

1Jn 4

¹Szeretteim, ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy Istentől valók-e, mert sok hamis próféta jött el a világba. ²Az Isten Lelkét erről ismeritek meg: amelyik lélek vallja, hogy Jézus Krisztus testben jött el, az Istentől van. ³Amelyik lélek pedig nem vallja Jézust, az nem Istentől van. Ez az antikrisztus lelke, amelyről hallottátok, hogy eljön, most pedig már a világban van. ⁴Ti Istentől valók vagytok, gyermekeim, és legyőztétek őket, mert nagyobb az, aki bennetek van, mint az, aki a világban van. ⁵Ők a világból valók, ezért a világ szerint beszélnek, és a világ rájuk hallgat. ⁶Mi Istentől valók vagyunk: aki ismeri Istent, az hallgat ránk, aki nem Istentől van, az nem hallgat ránk. Erről ismerjük meg az igazság lelkét és a tévelygés lelkét.

1Kor 13 után / mellett, inkább előtt a LEGNAGYOBB HIMNUSZ A SZERETETRŐL, PÁLNÁL IS TÖBB, MERT NEMCSAK MEGSZEMÉLYESÍTI A SZERETETET, HANEM ISTEN SZERETETÉT, AMI IGE, CSELEKEDET, EZT HIRDETI GYÖNYÖRŰEN (HATÁSA: FT 1971 nyara, HH, napló)

7 Szeretteim, szeressük egymást, mert a szeretet Istentől van, és aki szeret, az Istentől született, és ismeri Istent;

Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ¹ ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, ¹ καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν

8 aki pedig nem szeret, az nem ismerte meg Istent, mert Isten szeretet.

ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν

9 Abban nyilvánult meg Isten irántunk való szeretete, hogy egyszülött Fiát küldte el Isten a világba, hogy éljünk őáltala.

ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον ¹ ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ

10 Ez a szeretet, és nem az, hogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért.

ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.

11 Szeretteim, ha így szeretett minket Isten, akkor mi is tartozunk azzal, hogy szeressük egymást.

Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. ¹

12 Istent soha senki nem látta: ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk, és az ő szeretete lett teljessé bennünk.

θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται. ¹ ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ ᾧ τετελειωμένη ἐν ¹ ἡμῖν ἔστιν.

13 Abból tudjuk, hogy benne maradunk, és ő mibennünk, hogy a maga Lelekéből adott nekünk.

ἐν ¹ τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.

14 És mi láttuk, és bizonyoságot teszünk arról, hogy az Atya elküldte a Fiát a világ üdvözítőjéül.

Καὶ ¹ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου.

15 Ha valaki vallja, hogy Jézus Isten Fia, abban megmarad Isten, ő pedig Istenben;

ὃς ἐὰν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς Ὁ [Χριστός] ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ

16 és mi ismerjük és hisszük azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket. Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és Isten is őbenne.

Καὶ ¹ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει ¹ καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ [μένει].

17 Abban lett teljessé a szeretet közöttünk, hogy bizalommal tekinthetünk az ítélet napja felé, mert ahogyan ő van, úgy vagyunk mi is ebben a világban.

Ἐν ¹ τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν ¹ καὶ ἡμεῖς ἐσμέν ¹ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

18 A szeretetben nincs félelem, sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet; mert a félelem gyötrellemmel jár, aki pedig fél, nem lett tökéletessé a szeretetben.

φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ.

19 Mi azért szeretünk, mert ő előbb szeretett minket.

Ἡμεῖς ¹ ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.

20 Ha valaki azt mondja: „Szeretem Istent”, a testvérét viszont gyűlöli, az hazug, mert aki nem szereti a testvérét, akit lát, nem szeretheti Istent, akit nem lát.

ἐάν τις εἴπῃ ὅτι Ἀγαπῶ ¹ τὸν θεόν, ¹ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν οὐ δύναται ἀγαπᾶν. ¹

21 Azt a parancsolatot is kaptuk tőle, hogy aki szereti Istent, szeresse a testvérét is.

καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

1Jn 5

1 Aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, Istentől született, és aki szereti azt, aki szülte, azt is szereti, aki attól született.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ χριστὸς ¹ ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ * τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ.

2 Abból tudjuk meg, hogy szeretjük Isten gyermekeit, ha szeretjük Istent, és megtartjuk az ő parancsolatait.

ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν·

3 Mert az az Isten iránti szeretet, hogy parancsolatait megtartjuk, az ő parancsolatai pedig nem neheznek.

αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ¹ ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν,

4 Mert aki Istentől született, az legyőzi a világot, és az a győzelem, amely legyőzte a világot, a mi hitünk.

ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον. ¹ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. ¹

5 Ki az, aki legyőzi a világot, ha nem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia?

τίς ¹ ἔστιν [δὲ] ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ¹ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ;

6 Ő az a Jézus Krisztus, aki eljött víz és vér által: nemcsak a víz által, hanem a víz és a vér által; a Lélek pedig bizonyosságot tesz róla, mert a Lélek az Igazság. 7 **Mert hárman vannak, akik bizonyosságot tesznek: 8 a Lélek, a víz, a vér, és ez a három egy.** JOHANNEM9 Elfogadjuk ugyan az emberek bizonyágtételét, de Isten bizonyágtétele nagyobb, mert Isten bizonyágtétele az, amellyel Fiáról tesz bizonyosságot. 10 És aki hisz Isten Fiában, abban megvan ez a bizonyágtétel. Aki nem hisz Istennek, az hazuggá teszi őt, mert nem hisz abban a bizonyágtételben, amellyel Isten bizonyosságot tesz Fiáról. 11 Ez a bizonyágtétel pedig az, hogy Isten örök életet adott nekünk, és ez az élet az ő Fiában van. 12 Akié a Fiú, azé az élet; akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban.

COMA JOHANNEM FORDÍTÁSAI

1 J n 5, 7 - 8	Gr	KG 1590	KG 1908	ÚF RÚF 2014 S	URK 2011	KI	KNB	SZIT	BG	RL
	7 ὅτι τρῆς εἰσὶν οἱ μαρτυρ οῦντες,	7 Mert hárm an vadna c az kic bizo hát fágot tél znet c az meny ben: Atya, Ige, és az szent Lélek , és ez háro m egy.	7 Mert hárm an vanna k, a kik bizon yságo t teszn ek a menn yben, az Atya, az Ige és a Szent Lélek : és	7 Mert hárm an vanna k, akik bizon yságo t teszn ek:	Mert hárm an vanna k, akik bizon yságo t teszn ek:	Mert hárm an vanna k, akik bizon yságo t teszn ek a menn yben, az Atya, az Ige és a Szent lélek; és ez a	7 Mert hárm an vanna k, akik tanúsk odnak :	7 Tehát hárm an tanúsk odnak :	7 három tanúbizon yságtévő van: -	7 Mert hárm an teszn ek bizon yságo t – a menn yben: az Atya, az Ige és a Szent lélek, és ez a

	8 τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὸ αἶμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν.	8 És három an vanna k, a kik bizonyít teszn ek a földön, a Lélek, a víz és a vér; és ez a három is egy.	ez a három egy. 8 És három an vanna k, a kik bizonyít teszn ek a földön, a Lélek, a víz és a vér; és ez a három is egy.	8 a Lélek, a víz, a vér; és ez a három egy.	8 a Lélek, a víz és a vér, és ez a három egy.	három egy. 8 És három an vanna k, akik bizonyít teszn ek a földön, a Lélek, a víz és a vér; és ez a három egyez ik.	8 a Lélek, a víz és a vér; és ez a három egy.	8 a Lélek, a víz és a vér, és ennek a háromnak tanúbizon yságtétele megegyez ő.	három egy. 8 És három an teszn ek bizonyít a földön: – a Lélek, a víz és a vér; és ez a három egy.

SUMMA: az új fordítások közül egyedül RL őrzí meg a comma johanneum-ot

13 Ezt azért írtam nektek, akik hisztek Isten Fia nevében, hogy tudjátok: örök életetek van.

14 Az iránta való bizalmunk pedig azt jelenti, hogy ha bármit kérünk az ő akarata szerint, meghallgat minket.

καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐὰν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν.

15 Ha pedig tudjuk, hogy bármit kérünk, meghallgat minket, akkor tudjuk, hogy már megkaptuk, amit kértünk tőle.

15 καὶ ἐὰν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἐὰν αἰτώμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν ἀπ’ αὐτοῦ.

16 Ha valaki látja, hogy a testvére nem halálos bűnt követ el, könyörögiön érte, és életet fog adni annak, aki nem halálos bűnt követ el. Van halálos bűn: nem az ilyen esetre mondom, hogy könyörögiön. 17 Minden gonoszság bűn, de van nem halálos bűn is. **AZÉRT AZ KEMÉNY, HOGY A HALÁLOS BŰNT ELKÖVETŐÉRT NEM LEHET MÁR KÖNYÖRÖGNI.**

18 Tudjuk, hogy aki Istentől született, nem vétkezik, sőt aki Istentől született, az megőrzi önmagát, és a gonosz meg sem érinti.

Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ ῥηρεῖ αὐτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ.

ἄπτεται – érinti, ἄπτω - 1) (meg)érint

19 Tudjuk, hogy Istentől vagyunk, és az egész világ a gonosz hatalmában van.

οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμέν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται.

20 De tudjuk, hogy eljött az Isten Fia, és értelmet adott nekünk, hogy megismerjük az Igazat, és ezért vagyunk az Igazban, az ő Fiában, Jézus Krisztusban. Ő az igaz Isten és az örök élet.

οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα ῥινώσκομεν τὸν ἀληθινόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος.

21 Gyermekeim, őrizkedjete a bálványoktól!

Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

φυλάξατε - őriztétek meg, φυλάσσω - 1. virraszt, őrködik 2. véd(elmez), óv

2Jn

1 Én, a presbiter, a kiválasztott Úrnőnek és gyermekeinek, akiket igazán szeretek, és nemcsak én, hanem mindenki, aki ismeri az igazságot, 2 amely bennünk marad, és velünk lesz örökké. **3 Legyen velünk kegyelem, irgalom, béke az Atya Istentől és Jézus Krisztustól, az Atya Fiától igazsággal és szeretettel.** 4 Nagyon örültem, hogy találtam gyermekeid között olyanokat, akik igazságban járnak, úgy, ahogyan parancsolatot kaptunk erre az Atyától. 5 Nem úgy kérlek téged, Úrnőm, mintha új parancsolatot írnék neked, sőt azt írom, ami kezdettől fogva a miénk volt: hogy szeressük egymást. 6 Ez a szeretet pedig azt jelenti, hogy az ő parancsolatai szerint élünk: ez a parancsolat viszont az, amelyről kezdettől fogva hallottátok, hogy aszerint kell élnetek

7 Mert sok hitető jött el a világba, akik nem vallják, hogy Jézus Krisztus testben jött el: ez a hitető és az antikrisztus.

πολλοὶ πλάνοι ἔξηλθαν εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.

πλάνος - csaló

8 Vigyázzatok magatokra, hogy ne veszítsétek el, amit elértünk munkánkkal, hanem teljes jutalmat kapjatok.

9 Aki nem marad meg Krisztus tanításában, hanem azon túllép, annak nincs Istene; aki megmarad a tanításban, azé az Atya és a Fiú. 10 Ha valaki hozzátok érkezik, és nem ezt a tanítást viszi, ne fogadjátok be a házatokba, és ne köszöntsétek, 11 mert aki köszönti, közösséget vállal annak gonosz cselekedeteivel. 12 Sok írnivalóm van nektek, de nem akartam papíron és tintával írni. Remélem azonban, hogy eljutok hozzátok, és személyesen beszélhetünk, hogy örömünk teljes legyen. 13 Köszöntenek téged a te kiválasztott nőtestvéred gyermekei.

3Jn

IGAZSÁGBAN JÁRNI

1 Én, a presbiter, a szeretett Gájusznak, akit igazán szeretek. 2 Szeretett testvérem, kívánom, hogy mindenben olyan jó dolgod legyen, és olyan egészséges légy, amilyen jó dolga van a lelkednek. 3 Nagyon örültem, amikor testvérek jöttek, és **bizonyságot tettek a te igazságodról, minthogy te igazságban jársz.** 4 **Nincs nagyobb örömöm annál, mint amikor hallok, hogy az én gyermekeim az igazságban járnak.** 5 Szeretett testvérem, hűségesen jársz el mindabban, amit a testvérekért teszel, még az idegenekért is, 6 akik bizonyságot is tettek szeretetedről a gyülekezet előtt. Jól teszed, ha ezeket Istenhez méltóan engeded útnak, 7 mert az ő nevéért indultak el, és semmit sem fogadtak el a pogányoktól. 8 Nekünk tehát fel kell karolnunk az ilyeneket, **hogy munkatársaikká legyünk az igazságban.** 9 Írtam valamit a gyülekezetnek, de Diotrefész, aki közöttük elsőségre vágyik, nem fogad el minket. 10 Ezért tehát, ha megérkezem, emlékeztetni fogom azokra a dolgokra, amelyeket művel, amikor gonosz szavakkal rágalmaz minket, de nem elégszik meg ezzel, hanem maga sem fogadja be a testvéreket, azokat pedig, akik akarnák, úgyszintén megakadályozza ebben, és kiveti a gyülekezetből. 11 Szeretett testvérem, ne a rosszat kövesd, hanem a jót. **Aki a jót cselekszi, az Istentől van, aki a rosszat cselekszi, az nem látta Istent.** 12 Démétriosz mellett bizonyságot tesz mindenki, maga az igazság is, de mi is bizonyságot teszünk, és tudod, hogy a mi bizonyságtételünk igaz. 13 Sok írnivalóm volna még számodra, de nem akarok neked tintával és tollal írni; 14 remélem azonban, hogy hamarosan meglátlak, és személyesen fogunk beszélni. 15 Békesség neked! Köszöntenek barátaid. Köszöntsd te is barátainkat név szerint.

Júd 1

Júdás, Jézus Krisztus szolgája, Jakabnak pedig testvére, köszöntését **küldi az elhívottaknak**, akiket az Atya Isten szeretett, és Jézus Krisztus megtartott:

2 irgalom, békesség és szeretet adassék nektek bőségesen. 3 Szeretteim, miközben minden igyekezetemmel azon fáradoztam, hogy közös üdvösségünkről írjak nektek, szükségesnek láttam, hogy ezt az intést megírjam: **küzdjete a hitért, amely egyszer s mindenkorra a szentekre bízott.**

ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει.

ἐπαγωνίζεσθαι – harcolni; ἐπαγωνίζομαι – küzd valamiért

ἅπαξ – egyszer, mindenkorra

4 Mert belopóztak közétek bizonyos emberek, akiknek az ítélete régóta meg van írva: istentelenek, akik a mi Istenünk kegyelmét kicsapongásra használják, és a mi egyedüli uralkodónkat és Urunkat, Jézus Krisztust megtagadják. 5 Emlékeztetni akarok pedig titeket arra, jóllehet minderről tudtok, hogy bár az Úr egykor kiszabadította népét Egyiptom földjéről, azokat, akik nem hittek, később elpusztította. 6 **Azokat az angyalokat is, akik nem becsülték meg a maguk fejedelemségét, hanem elhagyták saját lakóhelyüket, örökkévaló bilincsekben és sötétségben tartja fogva a nagy nap ítéletére.** **BUKOTT ANGYALOK,**

MILTON 7 Ugyanígy Sodoma és Gomora meg a körülöttük levő városok, amelyek ezekhez hasonló módon paráználkodtak, és idegen test utáni kívánság hajtotta őket, például szolgálnak, amikor az örök tűz büntetését szenvedik. 8 De mindezek ellenére ezek az álmodozók is ugyanúgy beszennyezik a testüket, megvetik Isten felségét, és káromolják a mennyei hatalmasságokat. 9 Pedig még Mihály angyal sem mert káromló ítéletet kimondani, amikor az ördöggel vitatkozva küzdött Mózes holttestéért, hanem azt mondta: „Dorgáljon meg téged az Úr!” 10 Ezek viszont káromolják azt, amit nem ismernek; amit pedig oktan állatok módjára ösztönösen ismernek, abba belepusztulnak. 11 Jaj nekik, mert **Kain útján** indultak el, pénzért **Bálám tévelygésére** adták a fejüket, és **Kóré lázadása** szerint **TÜPOSZOK** vesznek el.

12 **Ezek szennyfoltok szeretetvendégségeitelenek**, akik szemérmetlenül veletek lakmároznak, és hizlalják magukat. **Olyanok, mint a szélsodorta, víz nélkül való fellegek, mint az őszi gyümölestelen fák, (kontra Zsolt 1, Jer 17,8) amelyek gyökerestül kiszakítva kétszer halnak meg; 13 mint a tenger megvadult hullámai, amelyek saját szégyenüket tajtékozzák, bolygó csillagok, akikre az örök sötétség homálya vár JAKAB LEVÉL .**

14 Ezekről is prófétált Énók, aki Ádámtól számítva a hetedik volt, amikor így szólt: „Íme, eljött az Úr szent seregeivel, 15 hogy ítéletet tartson mindenek felett, és megbüntessen minden istentelent minden istentelenségért, amelyet istentelenül elkövettek, és minden káromló szóért, amelyet istentelen bűnösökként ellene szóltak.” 16 Ezek zúgolódók, sorsuk ellen lázadók, akik vágyaik útján járnak, **förlényesen jártatják a szájukat, és haszonlesésből embereket dicsőítenek.** 17 Ti azonban, szeretteim, emlékezzetek meg azokról a beszédekről, amelyeket a mi Urunk Jézus Krisztus apostolai előre megmondtak. 18 **Azt mondták ugyanis, hogy az utolsó időben csúfolódók támadnak, akik istentelen vágyaik útján járnak.** 19 **Ezek szakadásokat okoznak, testi emberek, akikben nincsen Szentlélek.** 20 Ti azonban, szeretteim, épüljete szentséges hitetekben, imádkozzatok a Szentlélek által, 21 tartsátok meg magatokat Isten szeretetében, várva a mi Urunk Jézus Krisztusnak irgalmát az örök életre.

22 **Könyörüljete azokon, akik kételkednek,**

Καὶ ὁὖς μὲν ἐλεᾶτε διακρινομένους

23 **mentséte meg őket kiragadva a tűzből. Másokon is könyörüljete, de félelemmel, utálva még a ruhát is, amelyet testük beszennyezett.**

**σώζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ¹ ἐλεᾶτε ¹ ἐν φόβῳ, ¹
μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα.**

24 Annak pedig, aki megőrizhet titeket a botlástól, és dicsősége elé állíthat feddhetetlenségben, ujjongó örömmel: 25 az egyedül üdvözítő Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által: dicsőség, fenség, erő és hatalom öröktől fogva, most és mindörökké. Ámen.

Jel 1

1 Ez Jézus Krisztus kinyilatkoztatása, amelyet Isten adott neki, hogy megmutassa szolgálóinak mindazt, aminek hamarosan meg kell történnie, és amelyet angyalával elküldve kijelentett szolgájának, Jánosnak.

Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεὸς δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ¹ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ,

2 Ὁ pedig bizonyosságot tett Isten igéjéről és Jézus Krisztus bizonyágtételéről, mindenről, amit látott.

ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ ὅσα εἶδεν

3. Boldog, aki felolvassa, és boldogok, akik hallgatják ezeket a prófétai igéket, és megtartják azt, ami meg van írva bennük: mert az idő közel van.

μακάριος ¹ ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 János, az Ázsiában levő hét gyülekezetnek: Kegyelem nektek és békesség attól, aki van, és aki volt, és aki eljövendő, és a hét lélektől, akik trónja előtt vannak,

Ἰωάννης ὁ ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ ¹ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ¹ καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ¹

5 és Jézus Krisztustól, a hű tanútól, aki elsősülött a halottak közül, és a föld királyainak fejedelme, aki szeret minket, és vére által megszabadított bűneinktől,

καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ¹ ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν [ἡμῶν] ¹ ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ

6 aki országa népévé tett minket, papokká Isten, az ő Atyja előtt: övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen

καὶ ¹ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, — ¹ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας· * ἀμήν.

7 Íme, eljön a felhőkön, és meglátja minden szem, azok is, akik átszegezték, és siratja őt a föld minden nemzetsége. Úgy van. Ámen.

Ἴδου ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν

οἵτινες – akik, ὅστις, ἥτις, ὅτι – aki csak

ἐξεκέντησαν, – átszúrták; ἐκκεντέω – 1) átszúr, átdöf, átllyukaszt 2) áthat, átjár

κόψονται – (mellüket) fogják verni, κόπτω – 1) üt, ver; 2) vág, levág (M) magát üti, magát ver

8 Ἐγώ vagyok az Alfa és az Ómega, így szól az Ἦρ Isten, aki van, és aki volt, és aki eljövendő: a Mindenható.

Ἐγώ εἰμι τὸ Ἄλφα ¹ καὶ τὸ Ὠ, ¹ λέγει Κύριος, ¹ ὁ θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.

9Én, János, testvéretek és társatok Jézussal a szenvedésben, a királyságban és az állhatatosságban, a Patmosz nevű szigeten voltam az Isten igéjéért és Jézus bizonyoságtételéért.

Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ ἑσυνκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ,

10Lélekben elragadtattam az Ūr napján, és hátam mögül hatalmas hangot hallottam, mint egy trombitáét,

ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, ¹ καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος

11amely ezt mondta: Amit látsz, írd meg egy könyvben, és küldd el a hét gyülekezetnek: Efezusba, Szmirnába, Pergamonba, Thiatirába, Szárdiszba, Filadelfiába és Laodiceába.

λεγούσης ¹ Ὁ ¹ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Ῥφιλαδελφίαν καὶ εἰς Ῥλαοδικίαν.

12Megfordultam, hogy lássam, milyen hang szólt hozzám, és amikor megfordultam, hét arany gyertyatartót láttam,

Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ. ¹ καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσαῖς, ¹

13És a gyertyatartók között az Emberfiához hasonlót: hosszú palástba volt öltözve, mellén aranyövvel körülövezve;

καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνίων ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου, ¹
ἐνδεδυμένον ποδήρη ¹ καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς
ζώνην χρυσᾶν· ¹

14feje és haja fehér volt, mint a hófehér gyapjú, szeme, mint a tűz lángja;

ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ¹
ὡς χιών, ¹ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, ¹

15lába hasonló volt a kemencében izzó aranyérchez; hangja olyan, mint a nagy vizek zúgása;

καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ¹ ὡς ἐν καμίνῳ
πεπυρωμένης, ¹ καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν,

16jobb kezében hét csillagot tartott, szájából kétélű éles kard jött ki, és tekintete olyan volt, mint amikor a nap teljes erejével ragyog.

καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἑπτὰ, ¹ καὶ ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὁξεῖα ἐκπορευομένη, ¹
καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

17Amikor megláttam, lába elé estem, mint egy halott, ő rám tette jobbját, és így szólt: Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó

Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα ¹ πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς
νεκρός· ¹ καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ λέγων ¹ Μὴ ¹
φοβοῦ· ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ¹

18és az élő: halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halál és a pokol kulcsai.

καὶ ὁ ζῶν, – καὶ ¹ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμὶ ¹ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, – ¹ καὶ ἔχω τὰς κλεῖς ¹ τοῦ θανάτου
καὶ τοῦ ᾗδου.

19Írd meg tehát mindazt, amit láttál, ami van, és ami ezek után történik majd,

γράψον οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει ᾿γίνεσθαι᾿ μετὰ
ταῦτα.

20a hét csillag titkát, amelyet jobb kezemben láttál, és a hét arany gyertyatartót: a hét csillag a hét gyülekezet angyala, a hét gyertyatartó pedig a hét gyülekezet.

τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, ¹ καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσαῖς· οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσίν, ἔρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσίν,

Jel 2

1 **Az efezusi gyülekezet** angyalának írd meg: ezt mondja az, aki jobb kezében tartja a hét csillagot, aki a hét arany gyertyatartó között jár:

2 Tudok cselekedeteidről, fáradozásodról és állhatatosságodról és arról, hogy nem viselheted el a gonoszokat, és próbára tetted azokat, akik apostoloknak mondják magukat, pedig nem azok, és hazugnak találtad őket.

3 Tudom, hogy állhatatos vagy, terhet viseltél az én nevemért, és nem fáradtál meg,

καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, ¹ καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, ¹ καὶ οὐ κεκοπίακες.

κεκοπίακες. ¹ - fáradtál el, κοπιᾶω v. κοπιῶ - 1. ki-/elfárad 2. bele-/ráun 3. fáradozik

4 de az a panaszom ellened, hogy nincs meg már benned az első szeretet.

ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκες.

ἀφῆκες. – elhagytad, ἀφίημι - 1) (el)hagy,

5 Emlékezzél tehát vissza, honnan estél ki, térj meg, és tedd az előbbi cselekedeteidet, különben elmegyek hozzád, és kimozdítom gyertyatartódat a helyéből, ha meg nem térsz. 6 Az viszont melletted szól, hogy gyűlöled a nikolaiták cselekedeteit, amelyeket én is gyűlölök. 7 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek! Aki győz, annak enni adok az élet fájáról, amely az Isten paradicsomában van.

8 **A szmirnai gyülekezet** angyalának írd meg: ezt mondja az első és az utolsó, aki halott volt, és életre kelt: 9 Tudok nyomorúságodról és szegénységedről, pedig gazdag vagy, és azok káromlásáról, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem a Sátán zsinagógája.

10 Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni. Íme, az ördög börtönbe fog vetni közületek némelyeket, hogy próbát álljatok ki, és nyomorúságotok lesz tíz napig. LÉGY HŰ MINDHALÁLIG, ÉS NEKED ADOM AZ ÉLET KORONÁJÁT.

᾿μὴ φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. ἰδοὺ μέλλει βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, ¹ καὶ ᾿ἔχητε᾿

θλίψιν ¹ ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

11 Akinék van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek! Aki győz, annak nem árt a második halál.

12 **A pergamoni gyülekezet** angyalának írd meg: ezt mondja az, akinél a kétélű éles kard van: 13 Tudom, hol van a lakóhelyed: ahol a Sátán trónja van, de ragaszkodsz a nevemhez, és nem tagadtad meg az én hitemet Antipász napjaiban sem, aki hű tanúm, akit megöltek nálatok, ahol a Sátán lakik. 14 De egy kevés panasgom van ellened; mert vannak nálad olyanok, akik **Bálám tanításához ragaszkodnak**, aki arra tanította Bálákot, hogy törbe csalja Izráel fiait, hogy bálványáldozati húst egyenek és paráználkodjanak. 15 Így nálad is vannak olyanok, akik szintén a nikolaiták tanításához ragaszkodnak. 16 Térj meg tehát, különben elmegyek hozzád hamar, és harcolok ellenük számnak a kardjával. 17 Akinék van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek! Aki győz, annak adok az elrejtett mannából, adok neki fehér kövecskét is, és a kövecskére írva új nevet, amelyet senki sem tud, csak az, aki kapja.

18 **A thiatirai gyülekezet** angyalának írd meg: ezt mondja az Isten Fia, akinék olyan a szeme, mint a tűz lángja, és a lába hasonló az aranyérchez: 19 Tudok cselekedeteidről, szeretetedről és hitedről, szolgálatodról és állhatatosságodról és arról, hogy az utóbbi cselekedeteid többet érnek az elsőknél. 20 De az a panasgom ellened, hogy eltűröd **Jezábelt, TIPOLOGIA** azt az asszonyt, aki prófétának mondja magát és tanít, és eltántorítja szolgálóimat, hogy paráználkodjanak, és bálványáldozati húst egyenek. 21 Pedig adtam neki időt, hogy megtérjen, de nem akar megtérni paráznaságából. 22 Íme, betegségbe vetem őt, és a vele paráználkodókat nagy nyomorúságba, ha meg nem térnek cselekedeteikből; 23 gyermekeit pedig megölöm döghalállal, és megtudja valamennyi gyülekezet, hogy én vagyok a **vesék és a szívek vizsgálója**, és megfizetek mindnyájatoknak cselekedeteitek szerint. 24 Nektek pedig, a többieknek Thiatirában, akik nem fogadjátok el ezt a tanítást, akik nem ismertétek meg a Sátán mélységeit – amint azt nevezik –, ezt mondom: nem vetek rátok más terhet, 25 de amitek van, azt tartsátok meg, amíg eljövök. 26 Aki győz, és megtartja mindvégig az én cselekedeteimet, annak hatalmat adok a népek felett, 27 hogy legeltesse őket vasvesszővel, törje őket össze, mint a cserépedényeket; 28 ahogyan én is hatalmat kaptam erre az én Atyámtól, és annak adom a hajnalcsillagot. 29 Akinék van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!

Jel 3

1 A szárdiszi gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az, akinél az Isten hét lelke és a hét csillag van: Tudok cselekedeteidről, hogy az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy. **2 Ébredj fel, és erősítsd meg a többieket**, akik halófélben vannak, mert nem találtam cselekedeteidet teljesnek az én Istenem előtt. 3 Emlékezzél tehát vissza, hogyan kaptad és hallottad: tartsd meg azt, és térj meg! Ha tehát nem ébredsz fel, eljövök, mint a tolvaj, és nem tudod, melyik órában jövök el hozzád. 4 De vannak nálad néhányan Szárdiszban, akik nem szennyezték be a ruhájukat, és fehér ruhában fognak járni velem együtt, mert méltók rá. 5 **Aki győz, azt öltöztetik fehér ruhába, annak a nevét nem törölöm ki az élet könyvéből, hanem vallást teszek nevével az én Atyám előtt és angyalai előtt.** 6 Akinék van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!

7 A filadelfiai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja a Szent, az Igaz, akinél Dávid kulcsa van, és amit kinyit, senki nem zárja be, és amit bezár, senki nem nyitja ki: 8 Tudok

cselekedeteidről. **Íme, nyitott ajtót adtam eléd, amelyet senki sem zárhat be, mert bár kevés erőd van, mégis megtartottad az én ígémet, és nem tagadtad meg az én nevemet.** 9 Íme, neked adok némelyeket a Sátán zsinagógájából, azok közül, akik zsidóknak mondják magukat, pedig nem azok, hanem hazudnak: íme, elhozom őket, hogy leboruljanak a te lábad előtt, és megtudják, hogy én szeretlek téged. **10 Mivel megtartottad állhatatosságra intő beszédemet, én is megtartalak téged a kísértés órájában, amely el fog jönni az egész világra, hogy megkísértse azokat, akik a földön laknak.** 11 Eljövök hamar: tartsd meg, amid van, hogy senki el ne vegye koronádat. 12 Aki győz, azt oszloppá teszem az én Istenem templomában, és ott marad örökké, felírom rá az én Istenem nevét és az én Istenem városának, az új Jeruzsálemnek a nevét, amely a mennyből száll alá az én Istenemtől, és az én új nevemet. 13 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!

14 A laodiceai gyülekezet angyalának írd meg: ezt mondja az Ámen, a hű és igaz tanú, Isten teremtésének kezdete: 15 Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Bárcsak hideg volnál, vagy forró! 16 Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból. 17 Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire; de nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szánalmas és a szegény, a vak és a mezítelen: **18 tanácsolom neked, végy tőlem tűzben izzított aranyat, hogy meggazdagodj, és fehér ruhát, hogy felöltözz, és ne lássék szégyenletes mezítelenséged; és végy gyógyító irt, hogy bekend a szemed, és láss.**

19 Akit én szeretek, megfeddem és megfenyítem: igyekezz tehát, és térj meg!

ἐγὼ ὄσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον

20 Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és vele vacsorálok, ő pedig énvelem. 21 Aki győz, annak megadom, hogy velem együtt üljön az én trónomon; mint ahogy én is győztem, és Atyámmal együtt ülök az ő trónján. 22 Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek.

Jel 4

1 Ezek után láttam, hogy íme, nyitva van egy ajtó a mennyben, és az előbbi hang, amelyet olyannak hallottam, mint egy trombitaét, beszél velem, és így szól: Jöjj fel ide, és megmutatom **neked azokat, amiknek ezután meg kell történniük.** 2 Azonnal elragadtattam lélekben, és íme, egy trón állt a mennyben, és a trónon ült valaki. 3 Aki ott ült, úgy ragyogott, mint a jászpis és a karneol; és a trón körül szivárvány ragyogott, mint a smaragd. 4 A trón körül láttam huszonnégy trónt, és a trónokon huszonnégy vént, amint ott ültek fehér ruhába öltözve, és a fejükön aranykorona. 5 A trónból villámok törtek elő, hangok és mennydörgések; a trón előtt pedig hét lámpás égett lobogó lánggal: az Isten hét lelke. 6 **A trón előtt mintha üvegtenger lett volna, kristályhoz hasonló. A trónnál közepén és a trón körül négy élőlény, elöl és hátul szemekkel tele.**

7 Az első élőlény oroszlánhoz, a második bikához volt hasonló, a harmadik élőlény arca olyan volt, mint egy emberé, a negyedik élőlény pedig repülő sashoz hasonlított. 8 A négy élőlény mindegyikének hat szárnya volt, körös-körül és belül tele voltak szemekkel, és szünet nélkül, éjjel és nappal ezt mondták:

Szent, szent, szent az Úr, a mindenható Isten, aki volt, és aki van, és aki eljövendő!

Ἄγιος ¹ ἅγιος ἅγιος Κύριος, ¹ ὁ θεός, ¹ ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.

9 És amikor csak dicsőséget, tisztességet és hálát adnak az élőlények a trónon ülőnek, aki örökkön-örökké él,

Καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ ¹ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,

10 leborul a huszonnégy vén a trónon ülő előtt, és imádja az örökkön-örökké élő; koronájukat is leteszik a trón elé, és ezt mondják:

πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, ¹ καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ¹ καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ¹ λέγοντες ¹

Tynd 26: seniors, Tynd 34 és KJV: elders

11 Méltó vagy, Urunk és Istenünk, hogy tied legyen a dicsőség, a tisztesség és a hatalom, mert te teremtetted mindent, és minden a te akaratodból lett és teremtetett.

Ἄξιος ¹ εἶ, ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, ¹ καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν καὶ ἐκτίσθησαν.

Jel 5

1 És láttam a trónon ülő jobb kezében egy könyvet, belül és kívül teleírva, hét pecséttel lepecsételve;

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὀπισθεν, ¹ κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά

2 és láttam egy erős angyalt, aki hatalmas hangon hirdette: Ki méltó arra, hogy felnyissa a könyvet, és feltörje pecsétjeit?

καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλη ¹ Τίς ¹ ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ

3 De sem a mennyben, sem a földön, sem a föld alatt nem tudta senki felnyitni a könyvet, sem beletekinteni abba.

καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό.

4 És keservesen sírtam, mert senki sem bizonyult méltónak arra, hogy felnyissa a könyvet, és hogy beletekintsen.

καὶ ὁ[ἐγὼ] ἔκλαιον πολὺ ¹ ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό· ¹

5 Ekkor az egyik vén így szólt hozzám: Ne sírj! Íme, győzött az oroszlán Júda törzséből, Dávid utóda, és felnyitja a könyvet és hét pecsétjét.

καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι ¹ Μὴ ¹ κλαῖε· ¹ ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Ἑλίου, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.

6 És láttam, hogy a trón, a négy élőlény és a vének között ott áll a Bárány. Olyan volt, mint akit megöltek; hét szarva volt és hét szeme: az Isten hét lelke az, akiket elküldött az egész földre.

Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἄρνιον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ¹ ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, ¹ οἳ εἰσιν τὰ [ἑπτὰ] πνεύματα τοῦ θεοῦ, ¹ ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν

7 A Bárány odament, és átvette a könyvet a trónon ülő jobb kezéből;

καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

8 és amikor átvette a könyvet, a négy élőlény és a huszonnégy vén leborult a Bárány előtt – mindegyiknél hárfa volt és aranypohár, tele füstölőszerrel: a szentek imádságai ezek –,

Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ ἑσσερα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ¹ ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου, ¹ ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἱ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων· ¹

9 és új éneket énekelték ekképpen: Méltó vagy arra, hogy átvedd a könyvet, és feltörd annak pecsétjeit, mert megöltél, és véreddel vásároltad meg őket Istennek minden törzséből és nyelvből, minden nemzetből és népből;

καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέγοντες ¹ Ἄξιος ¹ εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ

ἡγόρασας τῷ θεῷ ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, ¹.

10 és a mi Istenünk papjaivá és országa népévé tette őket, és uralkodni fognak a földön.
καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ ἱερεῖς, καὶ
᾿βασιλεύουσιν᾿ ἐπὶ τῆς γῆς.

11 És **látomásomban** (?) sok angyal hangját **hallottam** a trón, az élőlények és a vének körül, számuk tízezerszer tízezer és ezerszer ezer volt;

καὶ ¹ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ
θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ
ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων,
χιλιάδων,

Máshol mindenütt a „és” καὶ ,

RÚF egyedül (önkéntesen) a „látomásban hall” (képzavar itt, Jel 1, 12-ben viszont van),
ÚF még jó!

Recte, pl. STL láttam meg hallottam

12 és így szóltak hatalmas hangon: Méltó a megöletett Bárány, hogy övé legyen az erő és a gazdagság, a bölcsesség és a hatalom, a tisztesség, a dicsőség és az áldás! ¹

λέγοντες φωνῇ μεγάλη ¹ Ἄξιόν ¹ ἔστιν τὸ ἄρνιον τὸ
ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ
ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν

ἐσφαγμένον - amely megöletett, σφάζω - leöl

13 És hallottam, hogy minden teremtmény a mennyben és a földön, a föld alatt és a tengerben, és minden, ami ezekben van, ezt mondta: A trónon ülő és a Bárányé az áldás és a tisztesség, a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké!

καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω
τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ^ο[ἔστιν], καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς
πάντα, ¹ ἤκουσα λέγοντας ¹ Τῷ ¹ καθημένῳ ᾿ἐπὶ τοῦ ¹
θρόνου᾿ καὶ τῷ ἄρνιῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ
τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

14 A négy élőlény így szólt: Ámen! És a vének leborultak, és imádták őt.

καὶ τὰ ᾿τέσσερα᾿ ζῶα ἔλεγον ¹ Ἀμήν, ¹ καὶ οἱ πρεσβύτεροι
ἔπεσαν ¹ καὶ προσεκύνησαν.

Jel 6

1 És láttam, amikor a Bárány feltörte a hét pecsét közül az elsőt, és hallottam, hogy a négy élőlény közül az egyik mennydörgéshez hasonló hangon szól: Jöjj! 2 És láttam: íme, **egy fehér ló**, a rajta ülőnek íja volt, és korona adatott neki, és győzelmesen vonult ki, hogy újra győzzön. 3 Amikor feltörte a második pecsétet, hallottam, hogy a második élőlény szól: Jöjj! 4 És kijött egy **másik ló, egy tűzvörös**, és a rajta ülőnek megadatott, hogy elvegye a békességet a földről, sőt hogy öldössék egymást az emberek; és nagy kard adatott neki. 5 Amikor feltörte a harmadik pecsétet, hallottam, hogy a harmadik élőlény szól: Jöjj! És láttam: íme, **egy fekete ló**, és a rajta ülőnek mérleg volt a kezében. 6 És hallottam, mintha egy hang szólt volna a négy élőlény között: Egy mérce búza egy dénár, és három mérce árpa egy dénár, de az olajat és a bort ne bántsd! 7 Amikor feltörte a negyedik pecsétet, hallottam a negyedik élőlény hangját, amint így szól: Jöjj! 8 És láttam: íme, **egy fakó ló, a rajta ülőnek neve Halál**, és a Pokol követte őt; és hatalom adatott nekik a föld negyedrészen, hogy öljenek karddal, éhínséggel, döghalállal és a föld vadállatai által.

9 És amikor feltörte az **ötödik pecsétet**, láttam az oltár **alatt azoknak a lelkét, akiket az Isten igéjéért öltek meg, és azért a bizonyágtételért, amelyet megtartottak**. 10 És hatalmas hangon kiáltották: Urunk, aki szent és igaz vagy, meddig nem ítélsz, és meddig nem állsz bosszút a mi vérünkért azokon, akik a földön laknak? **11 Akkor fehér ruha adatott mindegyiküknek, és megmondatták nekik, hogy nyugodjanak még egy kis ideig, amíg teljes nem lesz azoknak a szolgatársaiknak és testvéreiknek a száma, akiket ugyanúgy megölnék, mint őket.** 12 És láttam, amikor feltörte a **hatodik pecsétet: nagy földrengés** támadt, és a nap elsötétült, mint egy fekete gyászlepel, a hold pedig egészen olyan lett, mint a vér, 13 és az ég csillagai lehullottak a földre, ahogyan a fügefa hullatja éretlen gyümölcsét, amikor nagy szél rázza; 14 az **ég is eltűnt, mint egy felgöngyölődő papírtekercs, minden hegy** és sziget elmozdult a helyéről. 15 A föld királyai, a fejedelmek és a vezérek, a gazdagok és a hatalmasok, a szolgák és a szabadok mind elrejtőztek a barlangokban és a hegyek sziklái között, 16 és így szóltak a hegyekhez és a sziklákhöz: **Essetek ránk, és rejtsetek el minket a királvi trónon ülő arca előtt**, és a Bárány haragja előtt, 17 mert eljött az ő haragjuk nagy napja, és akkor ki állhat meg?

Jel 7

1 Ezután láttam, hogy négy angyal állt **a föld négy sarkán, és féken tartották a föld négy szelét, hogy ne fújjon szél a földre, se a tengerre, se a fákra**. 2 Láttam, hogy egy másik angyal is feljön napkelet felől, akinél az élő Isten pecsétje volt, és hatalmas hangon odakiáltott a négy angyalnak, akiknek megadatott, hogy ártsanak a földnek és a tengernek, 3 és így szólt: Ne ártsatok a földnek, se a tengernek, se a fának addig, amíg homlokukon pecséttel meg nem jelöljük a mi Istenünk szolgálóit. 4 És hallottam a pecséttel megjelöltek számát: száznegyvennégyezren voltak pecséttel megjelölve Izráel fiainak minden törzséből: 5 Júda törzséből tizenkétezen voltak pecséttel megjelölve, Rúben törzséből tizenkétezen, Gád törzséből tizenkétezen, 6 Ásér törzséből tizenkétezen, Naftáli törzséből tizenkétezen, Manassé törzséből tizenkétezen, 7 Simeon törzséből tizenkétezen, Lévi törzséből tizenkétezen, Issakár törzséből tizenkétezen, 8 Zebulon törzséből tizenkétezen, József törzséből tizenkétezen, Benjámín törzséből tizenkétezen voltak pecséttel megjelölve.

9 Ezek után láttam: íme, nagy sokaság volt ott, minden nemzethől és törzsből, népből és nyelvből, amelyet megszámolni senki sem tudott; a trón előtt és a Bárány előtt álltak fehér ruhába öltözve, kezükben pedig palmaágak,

Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ¹ ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου, ¹ περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, ¹ καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· ¹

10 és hatalmas hangon kiáltották: Az üdvösség a mi Istenünké, aki a trónon ül, és a Bárányé!

καὶ ᾠκράζουσι φωνῇ μεγάλη λέγοντες ¹ Ἡ ¹ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἁρνίῳ.

11 Az angyalok mind ott álltak a trón, a vének és a négy élőlény körül, arcra borultak a trón előtt, és imádták Istent

καὶ ¹ πάντες οἱ ἄγγελοι ἱστῆκισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, ¹ καὶ ἔπεσαν ¹ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, ¹

12 ekképpen: Ámen! Az áldás, a dicsőség és a bölcsesség, a hálaadás és a tisztesség, a hatalom és az erő a mi Istenünké örökkön-örökké! Ámen!

λέγοντες ¹ Ἀμήν· ¹ ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων[· ¹ ἀμήν]. ¹

13 Ekkor megszólalt az egyik vén, és megkérdezte tőlem: Kik ezek a fehér ruhába öltözöttek, és honnan jöttek?

Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι ¹ Οὗτοι ¹ οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον;

14 Ezt mondtam neki: Uram, te tudod. Ő így válaszolt: Ezek azok, akik a nagy nyomorúságból jöttek, és megmosták ruhájukat, és megfehérítették a Bárány vérében.

καὶ εἶρηκα αὐτῷ ¹ Κύριέ ¹ μου, σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι ¹ Οὗτοί ¹ εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, ¹ καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἁρνίου

15 Ezért vannak az Isten trónja előtt, és szolgálnak neki éjjel és nappal az ő templomában, és a trónon ülő velük lakik.

διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, ¹ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐτούς.

16 Nem éheznek és nem szomjaznak többé, sem a nap heve, sem más hőség nem bántja őket,

οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, ¹ οὐδὲ μὴ πέση ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα,.

πεινάσουσιν - fognak éhezni; πεινάω - éhezik, megéhezik

CYMB 4,2, (318-229)

**Fear no more the heat o' the sun,
Nor the furious winter's rages;
Thou thy worldly task hast done,
Home art gone, and ta'en thy wages**

17 mert a Bárány, aki középen a trónnál van, legelteti őket, elvezeti őket az élet vizének forrásaihoz, és Isten letöröl szemükről minden könnyet.

ὅτι τὸ ἄρνιον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, ¹ καὶ ὀδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων· ¹ καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν

Jel 8

1Amikor feltörte a **hetedik pecsétet**, csend lett a mennyben mintegy fél óráig. 2 És láttam a hét angyalt, akik az Isten előtt álltak, és adatott azoknak hét trombita. 3 Egy másik angyal is odajött, és megállt az oltárnál, kezében aranyfüstölő, és adatott neki sok füstölőszer, hogy a szentek imádságaihoz tegye az aranyoltárra, amely a trón előtt van. 4 És felszállt a füstölőszerek füstje a szentek imádságaival az angyal kezéből Isten elé. 5 Ekkor vette az angyal a füstölőt, megtöltötte az oltár tűzéből, és ledobta a földre: mennydörgés és zúgás, villámlás és földrengés támadt. 6 **A hét angyal pedig, akinél a hét trombita volt, felkészült, hogy trombitáljon.** 7 Trombitált az első, és jégeső támadt, és tűz vérrel keverve, és lehullott a földre: megégett a föld harmada, megégett a fák harmada, és megégett a zöld fű is mind. 8 **A második angyal** is trombitált, és valami tüzzel égő nagy hegy zuhant a tengerbe, és a tenger harmada vérré lett: 9 elpusztult a tenger teremtményeinek harmada, amiben csak élet volt, és a hajók harmada megsemmisült. 10 **A harmadik angyal** is trombitált, és az égből egy nagy égő csillag hullott le, mint egy lámpás, és ráesett a folyók harmadára és a vizek forrásaira. 11 A csillag neve pedig Üröm, és ürömmé lett a vizek harmada, és sok ember meghalt a vizektől, mert azok keserűvé váltak. 12 **A negyedik angyal** is trombitált, és csapás érte a nap harmadát, a hold harmadát és a csillagok harmadát, hogy elsötétüljön harmadrészüket, a nappal harmada se legyen

világos, az éjszaka is ugyanígy. 13 Ekkor láttam és hallottam, hogy egy sas repül fenn az égen, és hatalmas hangon ezt mondja: Jaj, jaj, jaj azoknak, akik a földön laknak, a másik három angyal trombitájának hangja miatt, akik még ezután trombitálnak.

Jel 9

IGEN ERŐS WOE PROPHECY, SÁSÁK...

1Az ötödik angyal is trombitált, és láttam, hogy egy csillag leesett az égből a földre, és neki adatott az alvilág kapujának kulcsa. 2 Felnyitotta az alvilág mélységét, és füst szállt fel onnan, mint egy nagy kemence füstje, és elsötétült a nap és a levegő a mélység füstjétől. **3 Sásákák** jöttek ki a füstből a földre, és olyan erő adatott nekik, amilyen ereje van a földi skorpiónak. 4 **És megmondattott nekik, hogy ne bántsák a földön a füvet, se a zöldet, se az élő fát, hanem csak azokat az embereket, akiknek a homlokán nincs ott az Isten pecsétje.** 5 **És parancsot kaptak, hogy ne öljék meg őket, hanem kínozzák öt hónapon át, és olyan legyen a kínjuk, mint amikor a skorpió megmarja az embert.** 6 **Azokban a napokban keresik az emberek a halált, de nem találják, és vágnak meghalni, de a halál elfut előlük.** 7 **A sásákák alakja a harcra felkészített lovakéhoz volt hasonló: fejükön valami aranyhoz hasonló korona, arcuk, mint az ember arca, 8 sörényük, mint az asszonyok haja, foguk, mint az oroszláné, 9 és páncéljuk olyan, mint a vaspáncél; szárnyaik zúgása, mint sok lovas hadiszekér hangja, amikor harcba rohannak. 10 Skorpiókéhoz hasonló farkuk és fullánkjuk volt, és a farkukban volt az erejük, hogy az embereket öt hónapon át gyötörjék. 11 Királyuk az alvilág angyala volt, neve héberül Abaddón, görögül pedig az Apollión, vagyis a Pusztító nevet viseli.**

12 Az első jaj elmúlt, és íme, még két jaj következik ezek után.

13 A hatodik angyal is trombitált, és hallottam egy hangot az Isten előtt álló aranyoltár négy szarva közül, 14 amely ezt mondta a hatodik angyalnak, akinél a trombita volt: Oldd el a négy angyalt, akik meg vannak kötve a nagy folyamnál, az Eufrátesznél. **15 És eloldatott a négy angyal, akik készen álltak, hogy bármely órában, napban, hónapban és esztendőben megöljék az emberek harmadát.** 16 **A lovasseregek száma húszezerszer tízezer volt: hallottam a számukat.** 17 A látomásban ilyennek láttam a lovakat és a rajtuk ülőket: tűzvörös, jácintkék és kénsárga páncéljuk volt, a lovak feje pedig olyan volt, mint az oroszlánok feje, és a szájukból tűz, füst és kén ömlött. 18 **Ez a három csapás ölte meg az emberek harmadát: a tűz, a füst és a kén, amely a szájukból ömlött.** 19 Ezeknek a lovaknak az ereje a szájukban és a farkukban van, mert a farkuk kígyóhoz hasonló, és fejfel végződik, és ezzel ártanak. 20 A többi ember pedig, akiket nem öltek meg ezek a csapások, nem tértek meg kezük alkotásaitól, hanem imádták az ördögöket és a bálványokat, amelyeket aranyból és ezüstből, rézből, kőből meg fából készítettek, és amelyek sem látni, sem hallani, sem járni nem tudnak; 21 és nem tértek meg gyilkosságaikból, varázslásaikból, paráználkodásaikból és lopásaikból sem.

Jel 10

1 És láttam, hogy egy másik erős angyal leszáll az égből. Felhőbe volt öltözve, a fején szivárvány, az arca olyan, mint a nap, a lába pedig mint a tűzoszlop, **2 kezében nyitott könyvecske volt, jobb lábát rátette a tengerre, a balt pedig a földre,** 3 és felkiáltott hatalmas hangon, ahogyan az oroszlán ordít, és amikor felkiáltott, megszólalt a hét mennydörgés a maga hangján. 4 Amikor megszólalt a hét mennydörgés, írni akartam, de hallottam egy hangot az égből, amely így szólt **Pecsételd le, amiket a hét mennydörgés mondott, és ne írd le!**

5 Ekkor az angyal, akit állni láttam a tengeren és a földön, felemelte jobb kezét az égre, 6 és megesküdött az örökkön-örökké előre, aki teremtette a mennyet és a benne levőket, a földet és a rajta levőket, a tengert és a benne levőket, hogy nem lesz több idő, 7 hanem csak azok a napok, amikor megszólal a hetedik angyal trombitájának hangja, és **beteljesedik az Isten titka, ahogyan hírül adta azt szolgálóinak, a prófétáknak.**

καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὥς εὐηγγέλισεν τοὺς αὐτοῦ δούλους τοὺς προφήτας. 8 Ekkor az a hang, amelyet a mennyből hallottam, ismét beszélt velem, és így szólt: Menj el, vedd át a nyitott könyvet, amely az angyal kezében van, aki a tengeren és a földön áll. 9 Odamentem az angyalhoz, és kértem tőle, hogy adja át nekem a könyvecskét. Ő pedig így szólt hozzám:

Vedd át, és edd meg: keserűvé teszi a gyomrodat, a szádban pedig édes lesz, mint a méz. 10 Átvettem az angyal kezéből a könyvecskét, és megettem: a számban olyan édes volt, mint a méz, de amikor megettem, keserűvé lett a gyomrom. 11 És ez a szó hangzott felém: Ismét prófétálnod kell sok népről és nemzetről, nyelvről és királyról.

Jel 11

1 Ekkor pálcához hasonló mérővesszőt adtak a kezembe, és ez a szó hangzott: **Kelj fel, és mérd meg az Isten templomát, az oltárt és az ott imádkozókat;** 2 de a templom külső udvarát hagyd ki, és ne mérd meg, mert odaadatott a pogányoknak, akik a szent várost tapodják negyvenkét hónapig. 3 Az én két tanúmnak pedig megadom, **hogy ezerkétszázhatvan napig prófétáljanak zsákruhába öltözve.**

4 Ők az a két olajfa és a két gyertyatartó, akik a föld Ura előtt állnak.

Οὗτοί ¹ εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι

5 Ha valaki bántani akarja őket, **tűz tör elő szájukból,** és megemészti ellenségeiket, és ha valaki bántani akarja őket, annak így kell megöletnie. 6 Nekik megvan az a hatalmuk, hogy bezárják az eget, hogy ne essék eső prófétálásuk napjaiban; és van hatalmuk arra, hogy a vizeket vérré változtassák, és megverjék a földet mindenféle csapással, ahányszor csak akarják. 7 **És amikor bevégeznek bizonyágtételüket, a fenevad, amely feljön az alvilágból, hadat indít ellenük, legyőzi és megöli őket.**

8 Holttestük a nagy város utcáján hever majd, amelynek neve lelki értelemben **PNEUMATIKOI – METAFORIKUS ÉRTELEMBEN** Sodoma és Egyiptom, ahol az ő Urukat is megfeszítették.

καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη.

9 A népek és a törzsek, a nyelvek és a nemzetek fiai látják az ő holttestüket három és fél napig, de nem engedik sírba tenni. 10 A föld lakói pedig örülnek ennek, és vigadnak, ajándékokat küldenek egymásnak: mert ez a két próféta gyötörte meg a föld lakóit. 11 A három és fél nap elmúltával azután Istentől az élet lelke szállt beléjük, és lábra álltak. Nagy félelem fogta el azokat, akik látták őket. 12 És hatalmas hangot hallottak a mennyből, amely így szólt a két prófétához: Jöjjetek fel ide! És ellenségeik szeme láttára felmentek a felhőben a mennybe. 13 Abban az órában nagy földrengés támadt, és a város tizedrésze összedőlt, **a földrengés megölt hétezer embert, a többieket pedig rémület szállta meg, és dicsőítették a menny Isténét.** 14 A második jaj elmúlt: íme, a harmadik jaj eljön hamar. 15 A hetedik angyal is trombitált,

és hatalmas hangok szólaltak meg a mennyben: A világ felett a királyi uralom a mi Urunké és az ő Krisztusáé lett, és ő uralkodni fog örökkön-örökké.

Καὶ ὁ ἑβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, ¹ λέγοντες ¹ Ἐγένετο ¹ ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

16 Ekkor a huszonnégyszáz vő, akik Isten előtt ülnek trónjaikon, arcra borultak, és imádták Istent, 17 és így szóltak:

Hálát adunk neked, Urunk, mindenható Isten, aki vagy, és aki voltál, hogy nagy hatalmat kezedbe vettél, és uralkodsz. 18 Haragra lobbantak a népek, de eljött a te haragod és a halottak felett való ítélet ideje, hogy megadd a jutalmat szolgálóidnak, a prófétáknak és a szenteknek, és azoknak, akik félik a te nevedet, a kicsiknek és a nagyoknak, hogy elpusztítsd azokat, akik pusztítják a földet.

19 És megnyílt az Isten temploma a mennyben, és megjelent templomában az ő szövetségének ládája, és villámlás, zúgás és mennydörgés, földrengés és nagy jégeső támadt.

Jel 12

1Ekkor nagy jel tűnt fel az égen: egy asszony a napba öltözve, és a lába alatt a hold, a fején pedig tizenkét csillagból álló korona,

Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, ¹ καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα,

2várandós volt, és vajúdva, szüléstől gyötrődve kiáltozott.

καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα· ¹ καὶ κράζει ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν.

3Feltűnt egy másik jel is az égen: íme, egy hatalmas tűzvörös sárkány, amelynek hét feje és tíz szarva volt, és a hét fején hét korona;

καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρός, ¹ ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα,

4 farka magával sodorta az ég csillagainak harmadát, és ledobta a földre. És a sárkány odaállt a szülni készülő asszony elé, hogy amikor megszülte, felfalja a gyermekét.

καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, ¹ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ¹ ὁ δράκων ἔστηκεν ¹ ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγη.

5Az asszony fiúgyermeket szült, aki vasvesszővel legeltet minden népet. A gyermek elragadtatott Istenhez és az ő trónjához,

καὶ ἔτεκεν υἱόν, ¹ ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. ¹ καὶ ἠρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ.

6az asszony pedig elmenekült a pusztába, ahol Istentől előkészített helye volt, hogy ott táplálják ezerkétszázhatvan napig.

καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα.

7Ezután háború támadt a mennyben: Mihály és angyalai harcra keltek a sárkánnyal, és a sárkány is harcra kelt angyalaival együtt,

Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ

πόλεμος, -ου - harc

8de nem tudott felülkerekedni, és nem maradt többé számukra hely a mennyben.

καὶ οὐκ ἴσχυσεν, ¹ οὐδὲ τόπος εὐρέθῃ αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ

ἴσχυσεν, ¹ - volt ereje; ἰσχύω - 1. erősnek lenni; 2. képesnek lenni vmire

εὐρέθῃ – találtatott; εὐρίσκω - 1. (meg)talál, felfedez; 2. nyer

9És levettetett a hatalmas sárkány, az ősi kígyó, akit ördögnek és Sátánnak hívnak, aki megtéveszti az egész földkerekséget; levettetett a földre, és vele együtt angyalai is levettettek.

καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφης ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ ¹ Ὁ ¹ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, – ¹ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν

ἐβλήθη – vettetett; βάλλω - 1) dob; 2) önt

10Hallottam, hogy egy hatalmas hang megszólal a mennyben: Most jött el az üdvösség, Istenünk ereje és királyi uralma, és az ő Krisztusának hatalma, mert levettetett testvéreink vádlója, aki a mi Istenünk színe előtt éjjel és nappal vádolta őket.

καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν ¹ Ἄρτι ¹ ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη

ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός·
κατήγωρ - vádló

KATEGÓRIA ETIMOLÓGIAI SZÓTÁR

‘fogalmilag összetartozó lények, dolgok osztálya’: a szófaj nyelvtani kategória; ‘osztály, csoport’: felsőbb fizetési kategóriába került. – kategorikus: ‘korlátlan érvényű’: ‘ellentmondást nem tűrő, teljes’: kategorikus elutasítás. – kategorizál: ‘osztályoz, kategóriákba sorol be’. – kategorice: ‘határozottan, kereken’: kategorice megtiltották.

Nemzetközi szócsalád a latin *categoria* (‘állítás, meghatározás’) nyomán. Forrása a görög *katégoria* (‘vád, állítás, meghatározás’) a *katégoreuó* (‘ellene beszél, szid, **vádol**’) igéből: *kata-* (‘ellen’) és *agoreuó* (‘a nyilvánosság előtt beszél’), utóbbi az *agora* (‘köztér, népgyűlés’) szóból. Lásd még *agora*, *agorafóbia*.

TEHÁT A SÁTÁN A VÁDOLÓ AZT IS JELENTI, HOGY „KATEGORIKUSAN BESZÉL”, VAGYIS, AKI „KATEGORIKUSAN BESZÉL” KICSIT OLYAN MINT A VÁDOLÓ, „A SÁTÁN.”

11Legyőzték őt a Bárány vérével és bizonyágtételük igéjével azok, akik nem kímélték életüket mindhalálig.

καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, ¹ καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου·

12Ezért vigadjatok egek, és akik bennük lakoztok: jaj a földnek és a tengernek, mert leszállt hozzátok az ördög nagy haraggal, mivel tudja, hogy kevés ideje van.

διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, ¹ * οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· ¹ οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ¹ ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει

εὐφραίνεσθε, ¹ - örvendeztetek; εὐφραίνω - 1. (A.) megörvendeztet (EUFÓRIA)
θυμὸν - indulatot

13Amikor látta a sárkány, hogy levettetett a földre, üldözőbe vette az asszonyt, aki a fiúgyermeket szülte; 14de az asszonynak a nagy sas két szárnya adatott, hogy a pusztába repüljön az ő helyére, hogy ott tápláltassék három és fél évig a kígyó elől elrejtve. 15A kígyó pedig a szájából folyónyi vizet árasztott az asszony után, hogy elsodortassa az árral. 16De segített a föld az asszonynak: megnyitotta a föld a száját, és elnyelte a folyót, amelyet a sárkány árasztott a szájából. 17Megharagudott a sárkány az asszonyra, és elment, hogy hadat indítson a többiek ellen, akik az asszony utódai közül valók, akik megtartják az Isten parancsait, akiknél megvan Jézus bizonyágtétele,

μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, ¹ τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ

18és odaállt a tenger fövenyére.

1 És láttam, hogy **a tengerből feljön egy fenevad**, tíz szarva és hét feje volt, **(REIS. A NÉPEKBŐL (TENGER) KIEMELKEDŐ ÓKORI ÉS KÖZÉPKORI RÓMA, AMELYIK A TRANSLATIO EMPIRII JEGYÉBEN FOLYTATJA A FÖLDI BIRODALMAK SORÁT)** szarvain tíz korona, és a fejein istenkáromló nevek. 2 **Ez a fenevad, Θηρίον – vadállat**, amelyet láttam, párduchoz hasonlított, lába, mint a medvéé, szája, mint az oroszláné: a sárkány átadta neki erejét, trónját és nagy hatalmát. 3 Láttam azt is, hogy az egyik feje szinte halálosan megsebesült, de halálos sebe meggyógyult. Az egész föld csodálta a fenevadat: 4 imádták a sárkányt, mivel átadta a hatalmat a fenevadnak, imádták a fenevadat is, és így szóltak: Ki hasonló a fenevadhoz, és ki tudna vele harcra kelni? 5 És adatott neki nagyokat mondó és istenkáromló száj, és adatott neki hatalom a cselekvésre negyvenkét hónapon át; 6 és megnyitotta száját káromlásra Isten ellen, hogy káromolja az ő nevét és sátorát, azokat, akik a mennyben laknak. 7 Megadatott neki, hogy hadat indítson a szentek ellen, és legyőzze őket, megadatott neki a hatalom minden törzs és nép, minden nyelv és nemzet felett: 8 hogy imádja őt mindenki, aki a földön lakik, akinek nincs beírva a neve a megöletett Bárány életkönyvébe a világ kezdete óta. 9 Ha valakinek van füle, hallja! 10 Ha valakire fogság vár, fogságra jut; ha valakinek kard által kell meghalnia, kard által hal meg. **Itt van szükség a szentek állhatatosságára és hitére.**

Ἡ ὁδὸς ἐστὶν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων

11 És láttam, hogy a **földből feljön egy másik fenevad**; két szarva volt, mint a Báránynak, de úgy beszélt, mint a sárkány. **MIMÉZIS (GIRARD)** 12 Ez gyakorolja az első fenevad teljes hatalmát annak színe előtt, és rábírja a földet és lakóit, hogy imádják az első fenevadat, amelynek meggyógyult a halálos sebe. **(REIS. AMERIKA, AMELYIK ELTORZULT.)** 13 Nagy jeleket tesz, még tüzet is parancsol le az égből a földre az emberek szeme láttára; 14 és megtéveszti a föld lakóit azokkal a jelekkel, amelyeket a fenevad színe előtt megtehet; és azt mondja a föld lakóinak, hogy készítsenek bálványképet a fenevad tiszteletére, akin a kard által ejtett seb van, de életre kelt. 15 Megadatott neki, hogy lelket leheljen a fenevad képmásába, hogy megszólaljon a fenevad képmása, és hogy akik nem imádják a fenevad képmását, azokat mind megölessen. 16 És megadatott neki, hogy mindenkit, kicsiket és nagyokat, gazdagokat és szegényeket, szabadokat és szolgákat jobb kezükön vagy homlokukon bélyeggel jelöltessen meg, 17 és hogy senki se vehessen vagy adhasson el semmit, csak az, akin bélyegként rajta van a fenevad neve vagy nevének a száma. 18 Itt van szükség a bölcsességre! Akinek van értelme, számítsa ki a fenevad számát, mert egy embernek a száma az. Az ő száma pedig hatszázhatvanhat.

Jel 14

1 És láttam: íme, a Bárány ott állt a Sion hegyén, és vele száznegyvennégyezer, akiknek a homlokára az ő neve és Atyjának a neve volt felírva. 2 Hallottam egy hangot a mennyből, mint nagy vizek zúgását és mint hatalmas mennydörgés hangját; és a hang, amelyet hallottam, olyan volt, mint a hárfásoké, amikor hárfán játszanak. 3 És új éneket énekelnek a trón előtt, a négy élőlény és a vének előtt, és senki sem tudta megtanulni ezt az éneket, csak az a száznegyvennégyezer, akik áron vétettek meg a földről. 4 **Ők azok, akik nem szennyezték be magukat nőkkel, mert szüzek, akik követik a Bárányt, ahova csak megy, akik áron vétettek meg az emberek közül, Istennek és a Báránynak szánt zsengeként, 5 és szájukban nem találtatott hazugság: ők feddhetetlenek.** És láttam, hogy egy másik angyal repül fenn az égen: az **örök evangélium volt nála, εὐαγγέλιον αἰώνιον** hogy hirdesse

azoknak, akik a földön laknak, minden népnek és törzsnek, minden nyelvnek és nemzetnek; 7és hatalmas hangon így szólt: **1) Féljétek az Istent, és adjatok neki dicsőséget, mert eljött ítéletének órája; imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait!** 8Egy második angyal követte őt, aki így szólt: **2) Elesett, elesett a nagy Babilon, amely féktelen** paráznasága borával itatott meg minden népet. 9Egy harmadik angyal is követte őket, és így szólt hatalmas hangon: **3)Ha valaki imádja a fenevadat és annak a képmását, és felveszi annak a bélyegét a homlokára vagy a kezére, 10az is inni fog az Isten haragjának borából, amely készen van elegyítetlenül haragjának poharában, és gyötrődni fog tűzben és kénben a szent angyalok és a Bárány előtt;** 11gyötrődésük füstje felszáll örökkön-örökké, és sem éjjel, sem nappal nincs nyugalomuk azoknak, akik imádják a fenevadat és annak képmását, és akik magukra veszik az ő nevének bélyegét.

12Itt van szükség a szentek állhatatosságára, akik megtartják az Isten parancsait és Jézus hitét.

Ὡδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.

13És hallottam egy hangot az égből, amely ezt mondta: Írd meg: Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg, mostantól fogva. Bizony, ezt mondja a Lélek, mert megnyugszanak fáradozásaiktól, mert cselekedeteik követik őket.

Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης ¹ Γράψον ¹ Μακάριοι ¹ οἱ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ¹ ἀπ' ἄρτι. ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαήσονται ¹ ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

14 És láttam: íme, egy fehér felhő, és a felhőn ült valaki, az Emberfiához hasonló: a fején aranykorona volt, a kezében pedig éles sarló. 15 Egy másik angyal jött ki a templomból, és hatalmas hangon kiáltott a felhőn ülőnek: Ereszd neki a sarlódát, és arass, itt az aratás órája, mert beérett az aratnivaló a földön. 16 A felhőn ülő pedig ledobta a sarlóját a földre, és learatták a földet. 17 Egy másik angyal is kijött a mennyei templomból, akinél szintén éles sarló volt. 18 Egy másik angyal is kijött az oltártól, akinek hatalma volt a tűzön, és hatalmas hangon kiáltott annak, akinél az éles sarló volt: Ereszd neki éles sarlódát, és szüreteld le a föld szőlőjének fürtjeit, mert megértek a szőlőszemek. 19 Az angyal ledobta éles sarlóját a földre, leszüretelte a föld szőlőjét, és belevetette Isten haragjának nagy borsajtójába. 20 Megtaposták a borsajtót a városon kívül, és a borsajtóból vér ömlött ki ezerhatszáz futamnyira, és a lovak zablájáig ért.

Jel 15

1És láttam egy másik nagy és csodálatos jelet a mennyben: **hét angyalt, akiknél a hét utolsó csapás volt, mert ezekkel teljesedett be az Isten haragja.** 2 És láttam valami **üvegtengerfélét, amely tűzzel volt vegyítve, és láttam azokat, akik legyőzték a fenevadat, annak képmását és nevének számát, amint az üvegtengernél álltak az Isten hárfáival,** 3 és énekelték **Mózesnek, Isten szolgájának énekét és a Bárány énekét:**

Nagyok és csodálatosak a te műveid, mindenható Úr Isten, igazságosak és igazak a te utaid, népek királya: 4 ki ne félne téged, Urunk, és ki ne dicsőíténé a te nevedet, hiszen egyedül te vagy szent: mert a népek eljönnek mind, és leborulnak előtted, mert nyilvánvalóvá lettek igazságos ítéleteid.

Nagyok és csodálatosak a te műveid, mindenható Úr Isten, igazságosak és igazak a te utaid, népek királya:

Μεγάλα ¹ καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύριε, ¹ ὁ θεός, ¹ ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν αἰώνων·

θαυμαστός, -ή, -όν - csodálatos, bámulatos

4ki ne félne téged, Urunk, és ki ne dicsőítené a te nevedet, hiszen egyedül te vagy szent: mert a népek eljönnek mind, és leborulnak előtted, mert nyilvánvalóvá lettek igazságos ítéleteid.

τίς οὐ μὴ φοβηθῇ, κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου, ¹ ὅτι μόνος ὁσῖος; ¹ ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.

ὁσῖος, -ία, -ον - 1. Istennek tetsző 2. megszentelt, tiszt

ἤξουσιν - el fognak jönni; ἤκω - megjött,

5 Ezek után láttam, hogy **megnyílt a bizonyágtétel sátrának szentélye a mennyben**, 6 és kijött a szentélyből a hét angyal, akiknél a hét csapás volt: tiszta fénylő gyolcsba voltak öltözve, és mellüket aranyöv vette körül. 7 És a négy élőlény közül az egyik átadott a hét angyalnak **hét aranypoharat, telve az örökkön-örökké élő Isten haragjával**. 8 A szentély megtelt Isten dicsőségének és hatalmának füstjével, és senki sem mehetett be a szentélybe, míg be nem teljesedett a hét angyal hét csapása.

Áldás és harag egyszerre. Gyönyörű és csodálatos (Thaumastha) a Bárány éneke, kicsit zavaró közben a harag hét pohara...

Jel 16

1Ekkor hallottam, hogy a szentélyből egy hatalmas hang így szólt a hét angyalhoz: Menjetek el, és öntsétek **ki Isten haragjának hét poharát a földre!** 2 Elment az **első**, kiöntötte a poharát a földre, és csúnya, **rosszindulatú fekély** támadt azokon az embereken, akiken a fenevad bélyege volt, és akik az ő képmását imádták. 3 A **második angyal** is kiöntötte a poharát a tengerbe, és az olyanná lett, **mint a halott vére**, és minden élőlény elpusztult a tengerben. 4 A **harmadik angyal** is kiöntötte a poharát a folyókba és a vizek forrásaiba, és azok **vérré változtak**. 5 És hallottam, hogy a vizek angyala így szólt: **Igazságos vagy te, a Szent, aki vagy, és aki voltál, hogy így ítéltél; 6 mivel szentek és próféták vérét ontották ki, te is vért adtál nekik inni: megérdemelték. ÓSZÖVETSÉG SZEMET SZEMÉRT?** 7 És hallottam, hogy így szólt az oltár: **Igen, mindenható Úr Isten, igazak és igazságosak a te ítéleteid.** 8 A **negyedik angyal** is kiöntötte a poharát a napra, és megadatott neki, hogy gyötörje az embereket annak tűző sugarával; 9 és az emberek gyötrődtek a nagy hőségben, és káromolták az Isten nevét, akinek hatalma van ezek fölött a csapások fölött, de nem tértek meg, hogy dicsőséget adjanak neki. 10 Az **ötödik** is kiöntötte a poharát a fenevad trónjára: országa elsötétült, nyelvüket rágták kínjukban, 11 kínjaik és fekélyeik miatt káromolták a menny Istenét, de nem tértek meg cselekedeteikből. 12 A **hatodik** is **kiöntötte a poharát a nagy folyamra, az Eufráteszre, és kiszáradt a vize, hogy megnyílják a napkeletről jövő**

királyok útja. 13 És láttam, hogy a sárkány szájából, a fenevad szájából és a hamis próféta szájából három tisztátalan lélek jön ki: olyanok, *mint a békák*, 14 mert ördögök lelkei ezek, akik jeleket tesznek, és elmennek az egész földkerekség királyaihoz, hogy összegyűjtsék őket a mindenható Isten nagy napjának harcára. **15 Íme, eljövök, mint a tolvaj: boldog, aki vigyáz, és őrzi ruháját, hogy ne járjon mezítelenül, és ne lássák szégyenét.** 16 **És összegyűjtötték a földkerekség királyait arra a helyre, amelyet héberül Harmagedónnak neveznek.** 17 A **hetedik angyal** is kiöntötte a poharát a levegőbe, és hatalmas hang szólalt meg a szentélyből, a trón felől: Megtörtént. 18 Ekkor villámlás, zúgás és mennydörgés támadt, és olyan nagy földrengés, amilyen nem volt, amióta ember született a földre: olyan nagy volt a földrengés. 19 A nagy város három részre szakadt, és a pogányok városai összeomlottak. **A nagy Babilon is sorra került Isten színe előtt, hogy neki adják Isten haragos indulata borának a poharát.** 20 Eltűnt minden sziget, és hegyek sem voltak sehol, 21 az égből jégeső esett az emberekre mázsás szemekben, és káromolták az emberek Istent a jégeső csapása miatt, mert ez a csapás igen nagy volt.

DÖBBENETS, ISZONYÚ FEJEZET A HARAG HÉT POHARÁNAK KIÖNTÉSÉRŐL

Jel 17

1 Odajött hozzám az egyik a hét angyal közül, akiknél a hét pohár volt, és így szólított meg engem: **Jöjj, megmutatom neked a nagy parázna büntetését, aki a nagy vizek mellett ül,** 2 akivel paráználkodtak a föld királyai, és paráznaságának borától megrészegedek a föld lakói. 3 És lélekben elvitt engem egy pusztába, és láttam, hogy egy asszony ül egy skarlátvörös fenevadon, amely tele volt istenkáromló nevekkel, és hét feje és tíz szarva volt. **4 Az asszony bíborba és skarlátba volt öltözve, arannyal, drágakővel és gyöngyökkel ékesítve, kezében aranypohár, tele utálatossággal és paráznaságának tisztátalanságaival,** 5 és a homlokára írva ez a titokzatos név: A nagy Babilon, a föld paráznáinak és undokságainak anyja. 6 Láttam, hogy az asszony részeg a szenteknek és Jézus vértanúinak véréből, és amikor láttam őt, nagyon elcsodálkoztam. 7 Ezt mondta nekem az angyal: Miért csodálkozol? Én megmondom neked az asszony titkát és a **fenevadét, amely hordozza őt, és amelynek hét feje és tíz szarva van.** 8 **A fenevad, amelyet láttál, volt és nincsen,** de fel fog jönni az alvilágból, és elmegy a kárhozatba. És csodálkoznak a föld lakói, akiknek nincs beírva nevük az élet könyvébe a világ kezdete óta, amikor látják, hogy **a fenevad volt és nincsen,** de megjelenik. 9 Itt van szükség az értelemre, amelyben bölcsesség van. A hét fej hét hegy, amelyen az asszony ül, és ez hét királyt jelent: 10 öt elesett, az egyik már uralkodik, a másik még nem jött el, és miután eljön, kevés ideig maradhat. 11 A fenevad pedig, amely volt és nincs: ő a nyolcadik, a hét közül való, és elmegy a kárhozatba. 12 A tíz szarv, amelyet láttál, tíz király, akik még nem kaptak királyságot, hanem a fenevaddal együtt kapnak királyi hatalmat egyetlen órára. 13 Ezeknek közös szándékuk az, **hogy felajánlják erejüket és hatalmukat a fenevadnak.** 14 Ezek a Bárány ellen fognak harcolni, a Bárány azonban legyőzi őket, mert uraknak Ura és királyoknak Királya; és akik vele vannak, azok az elhívottak, a választottak és a hűségesek. 15 Az angyal így folytatta: A vizek, amelyeket láttál, ahol a parázna asszony ül: a népek és a seregek, a nemzetek és a nyelvek. **BEAZONOSÍTÁSOK** 16 A tíz szarv, amelyet láttál, és a fenevad meg fogják gyűlölni a paráznát, kifosztják és mezítelenné teszik, húsát lerágnak, őt pedig tűzben elégetik. 17 Mert az Isten adta szívükbe, hogy végrehajtsák szándékát, hogy szándékuk egy legyen, és felajánlják királyságukat a fenevadnak, míg be nem teljesednek az Isten ígéi. **18 Az asszony pedig, akit láttál: a nagy város, amelynek királyi hatalma van a föld királyai fölött. Róma?**

Jel 18

1 Ezek után láttam, hogy egy másik angyal leszállt a mennyből: nagy hatalma volt, és dicsősége beragyogta a földet. 2 És ezt kiáltotta erős hangon: Elesett, elesett a nagy Babilon, amely ördögök lakóhelyévé lett, és minden tisztátalan lélek, minden tisztátalan madár és minden tisztátalan és utálatos állat rejtekhelyévé lett. 3 **Mert féktelen paráznaságának borából ivott minden nemzet, vele paráználkodtak a föld királyai, és eldözsölt javaiból gazdagodtak meg a föld kereskedői.** 4 Hallottam, hogy egy másik hang szól az égből: **Menjetek ki belőle, én népem, hogy ne legyetek részesek bűneiben, és hogy a ráért csapások ne érjenek titeket;** 5 mert bűnei felhalmozódtak az égig, és megemlékezett Isten az ő gonoszságairól. 6 Fizessetek meg neki, ahogyan ő fizetett, és kétszeresét adjátok vissza cselekedetei szerint: a pohárba, amelyet ő megtöltött, töltsetek neki kétszeresen; 7 amilyen mértékben dicsőítette magát és dözsölt, annyi kínna és gyásszal fizessetek meg neki, mert szívében ezt mondja: Fenségesen ülök itt, mint egy királynő, özvegy nem vagyok, gyászt sem látok soha. 8 Ezért egyetlen napon jönnek rá a csapások: halál, gyász és éhínség; és tűzben fog elpusztulni, mert erős Úr az Isten, aki megítéli őt. 9 Sírní és gyászolni fognak miatta a föld királyai, akik vele paráználkodtak és dözsöltek, amikor látják a tűzvész füstjét. 10 Gyötrelmétől való félelmükben távol megállva így szólnak: Jaj, jaj, te nagy város, Babilon, te erős város, egyetlen óra alatt ért utol az ítélet. 11 A föld kereskedői is sírnak és gyászolnak miatta, mert áruikat senki sem vásárolja többé: 12 az aranyat és az ezüstöt, a drágakövet és a gyöngyöt, a gyolcsot és a bíort, a selyem- és skarlátárukat, a különféle tujafákat és az elefántcsont-tárgyakat, a különféle nemes fából vagy ércből, vasból és márványból készült eszközöket, 13 a fahéjat, a balzsamot, a füstölőszereket, a kenőcsöket és a tömjént, a bort és az olajat, a finomlisztet és a gabonát, a marhákat és a juhokat, a lovakat és a kocsikat, a rabszolgákat és a foglyokat. 14 A haszon, amelyre lelked vágyott, eltűnt előled, minden bőség és pompa elpusztult körülötted, és nyomuk sem lesz többé. 15 Akik ezekkel kereskedtek, és ezekből gazdagodtak meg, gyötrelmétől félve távol megállnak, sírnak, és gyászolnak, 16 és így szólnak: Jaj, jaj a nagy városnak, amely gyolcsba, bíborba és skarlátba volt öltözve, arannyal, drágakövel és gyönggyel volt ékesítve, mert egyetlen óra alatt pusztult el ekkora gazdagság! 17 És a kormányosok, a hajósok, az evezősök és akik a tengeren dolgoznak, mind megálltak távol, 18 és amikor látták a tűzvész füstjét, így kiáltottak: Van-e hasonló a nagy városhoz? 19 És port hintettek fejükre, és sírva, gyászolva kiáltottak: **Jaj, jaj a nagy városnak, ahol az ő jólétéből meggazdagodott mindenki, akinek hajói voltak a tengeren: egyetlen óra alatt elpusztult!** 20 **Örülj neki, te menny, és örüljétek, ti szentek, apostolok és próféták, mert Isten végrehajtotta rajta az ítéletet értetek.** 21 Egy erős angyal felemelt egy akkora követ, mint egy nagy malomkő, bedobta a tengerbe, és így szólt: **Így vettetik le Babilon, a nagy város, egyetlen lendülettel, és nyoma sem lesz többé.** 22 Nem hallatszik benned többé hárfások és zenészek, fuvalások és trombitások hangja, nem lesz benned többé egyetlen mesterség egyetlen mestere sem, és malom zúgása sem hallatszik többé benned. 23 És nem világít benned többé lámpás fénye, nem hallatszik benned többé vőlegény és menyasszony szava, mert kereskedőid a föld hatalmasai voltak, mert a te varázslásodtól tévelyedett el valamennyi nép: 24 de benne találtatott a próféták és a szentek vére, és mindazoké, akik megölettek a földön.

Jel 19

1 Ezek után hallottam, mintha nagy sokaság hatalmas hangon szólna a mennyben: Halleluja, az üdvösség, a dicsőség és a hatalom a mi Istenünké, **2 mert igazak és igazságosak az ő ítéletei, mert elítélte a nagy paráznát, aki paráznaságával megrontotta a földet, mert számon kérte kezéből szolgálai vérét.** 3 Még egyszer mondták: Halleluja, felszáll a füstje is örökkön-örökké! 4 Ekkor leborult a huszonnégy vén és a négy élőlény, imádták Istent, aki a trónon ül, és így szoltak: Ámen! Halleluja! **THE ADORATION OF THE LAMB – A GHENTI OLTÁRKÉP**

5 És megszólalt egy hang a trón felől: Dicsérjétek Istenünket, ti szolgálai mindnyájan, akik félitek őt, kicsinyek és nagyok. 6 És hallottam valami nagy sokaság hangját, amely mintha nagy vizek zúgása és erős mennydörgés hangja volna: Halleluja, mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható! 7 Örüljünk és ujjongjunk, és dicsőítsük őt, mert **eljött a Bárány menyegzője, felkészült menyasszonya, 8 és megadatott neki, hogy felöltözzék fényes, tiszta gyolcsba: ez a gyolcs a szentek igaz cselekedeteit jelenti.**

9 Így szólt hozzám: Írd meg: **Boldogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzőjének vacsorájára! Ezt is mondta nekem: Ezek Isten igaz igéi.**

Καὶ λέγει μοι ¹ Γράψον ¹ Μακάριοι ¹ οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι ¹ Οὗτοι ¹ οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσίν. ¹

δεῖπνον, -ου - lakoma

10 És leborultam a lába elé, hogy imádjam őt, de így szólt hozzám: Vigyázz, ne tedd! Szolgatársad vagyok, és testvéreidé is, akikben megvan Jézus bizonyágtétele. Istent imádd, mert a Jézusról való bizonyágtétel a prófétaság lelke.

καὶ ἔπεσα ¹ ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι ¹ Ὅρα ¹ μή· σὺνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ θεῷ προσκύνησον· ¹ ἡ γὰρ μαρτυρία Ἰησοῦ ἐστὶν ¹ τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

ἔπεσα ¹ - elestem, πίπτω - leesik, ledől, elbukik, eltűnik, elmúlik

11 És láttam a megnyílt eget: íme, egy fehér ló, és aki rajta ül, annak neve **Hű és Igaz, mert igazságosan ítél és harcol, 'πιστὸς [καλούμενος]' καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ.** 12 szeme tűz lángja, és fején sok korona, és ráírva egy név, amelyet senki sem ismer rajta kívül; 13 és véráztatta ruhába volt öltözve. Ez a név adatott neki: az **Isten Igéje.** 14 A mennyei seregek követték őt fehér lovakon, tiszta fehér gyolcsba öltözve. 15 Szájából éles kard jött ki, hogy megverje vele a népeket: mert ő vasvesszővel fogja pásztorolni őket, és ő tapossa majd a mindenható Isten búsult haragjának borsajtóját. 16 **Ruhájára és derekára ez a név van írva: királyoknak Királya és uraknak Ura.** 17 És láttam, hogy egy angyal áll a napban, aki hatalmas hangon kiáltott minden madárhoz, amely fenn a magasban repül: Jöjjetek, gyülekezzetek össze az Isten nagy lakomájára, 18 hogy királyok, vezérek és hatalmasok húsát egyétek, lovak húsát és a rajta ülőkét, minden szabad ember és rabszolga húsát, kicsinyekét és nagyokét. 19 És láttam, hogy a fenevad, a föld királyai és seregeik gyülekeznek, hogy harcra keljenek a lovon ülő és serege ellen, 20 de foglyul esett a fenevad és vele együtt a hamis próféta, aki a csodákat tette az ő színe előtt, amelyekkel megtévesztette azokat, akik a fenevad bélyegét magukra vették, és imádták annak képmását: élve vettetett mind a kettő a kénnel égő tűz tavába. 21 A többiek pedig megölettek a lovon ülő kardjával, amely a szájából jött ki, és a madarak mind jóllaktak az ő húsból.

Jel 20

1És láttam, hogy egy angyal leszállt a mennyből, az alvilág kulcsa volt nála, és egy nagy lánc a kezében. **2Megragadta a sárkányt, az ősi kígyót, aki az ördög és a Sátán, és megkötözte**

ezer esztendőre, 3 levetette az alvilágba, bezárta, és pecsétet tett rá, hogy meg ne tévessze többé a népeket, amíg el nem telik az ezer esztendő: azután el kell oldoztatnia majd egy kis időre.

4 És láttam trónokat: ezekre ültek azok, akik ítélő hatalmat kaptak. **És azoknak a lelkeit is, akiknek fejüket vették a Jézusról való bizonyágtételért és az Isten igéjéért, akik nem imádták a fenevadat, sem az ő képmását, és nem vették fel az ő bélyegét homlokukra és kezükre: ezek életre keltek, és uralkodtak a Krisztussal ezer esztendeig.** 5 A többi halott

nem kelt életre, míg el nem telt az ezer esztendő. **Ez az első feltámadás.** 6 Boldog és szent az, akinek része van az első feltámadásban: ezeken nincs **hatalma a második halálnak**, hanem az Isten és a Krisztus papjai lesznek, és vele fognak uralkodni ezer esztendeig.

Góg és Magóg

7 Amikor pedig eltelik az ezer esztendő, a Sátán elbocsáttatik börtönéből, 8 és elmegy, hogy megtévessze a népeket a föld négy sarkán, Gógot és Magógot, hogy összegyűjtse háborúra őket, akiknek annyi a száma, mint a tenger fövénye. 9 És felvonultak a föld színén, és bekerítették a szentek táborát és a szeretett várost, de tűz szállott alá az égből, és elpusztította őket. 10 Az ördög pedig, aki megtévessztette őket, a tüzes és kénes tóba vettetett, ahol a fenevad és a hamis próféta is van, és gyötrődnek éjjel és nappal örökkön-örökké. 11 És láttam egy nagy fehér trónt és a rajta ülőt: színe elől elfutott a föld és az ég, és nem maradt számukra hely. 12 És láttam, hogy a halottak, nagyok és kicsinyek a trón előtt állnak, **és könyvek nyitattak ki. Egy másik könyv is kinyitott, az élet könyve, és a halottak a könyvekben írottak alapján ítéltettek meg cselekedeteik szerint.** 13 A tenger kiadta a benne levő halottakat, a Halál és a Pokol is kiadták a náluk levő halottakat, és megítéltetett mindenki a maga cselekedetei szerint. 14 És a Halál és a Pokol belevettetett a tűz tavába. **Ez a második halál, a tűz tava.** 15 Ha valaki nem volt beírva az élet könyvébe, az a tűz tavába vettetett.

Jel 21

1 És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sincs többé. 2 És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyasszony, aki férje számára van felékesítve. 3 Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trón felől: Íme, Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga Isten lesz velük, 4 és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak. 5 A trónon ülő ezt mondta: Íme, újjáteremtek mindent. És így szólt: Írd meg, mert ezek az ígék megbízhatók és igazak! 6 És ezt mondta nekem: Megtörtént! Én vagyok az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég. Én adok majd a szomjazónak az élet vizének forrásából ingyen. 7 Aki győz, örökölni fogja mindezt, és Istene leszek annak, az pedig fiam lesz. 8 De a gyáváknak és hitetleneknek, az utálatosoknak, gyilkosoknak és paráznáknak, a varázslóknak és bálványimádóknak, és minden hazugnak a tűzzel és kénnel égő tóban lesz a helye: ez a második halál. 9 És jött egy a hét angyal közül, akiknél a hét pohár volt, telve a hét utolsó csapással, és így szólt hozzám: **Jöjj, megmutatom neked a menyasszonyt, a Bárány feleségét.** 10 Elvitt engem lélekben egy nagy és magas hegyre, és megmutatta nekem a szent várost, Jeruzsálemet, amely Istentől, a mennyből szállt alá, 11 telve Isten dicsőségével; ragyogása hasonló volt a legértékesebb drágakövhöz, a kristályfényű jaspishoz, 12 fala nagy volt és magas, tizenkét kapuja volt, előttük tizenkét angyal, és a kapukra nevek írva, Izrael fiai tizenkét törzsének nevei: 13 kelet felől három kapu, észak felől három kapu, dél felől három kapu, és nyugat felől három kapu. 14 A város falának tizenkét alapköve volt, és azokon a Bárány tizenkét apostolának tizenkét neve. 15 Aki velem beszélt, annál volt egy arany mérővessző, hogy megmérje a várost, annak kapuit és falát: 16 a város négyszögletű volt, és a hossza annyi, mint a szélessége; és megmérte a várost a mérővesszővel: tizenkétezer futam, hossza, szélessége és magassága egyenlő. 17 Megmérte a falát is: száznegyvennégy könyök, emberi mértékkel, amely az angyalé

is. 18 Falának építőanyaga jáspis, és a város színarany, tiszta üveghez hasonló. 19 A város falának alapköveit mindenféle drágakő ékesítette: az első alapkő jáspis, a második zafír, a harmadik kalcedon, a negyedik smaragd, 20 az ötödik szárdonix, a hatodik karneol, a hetedik krizolit, a nyolcadik berill, a kilencedik topáz, a tizedik krizopráz, a tizenegyedik jácint, a tizenkettedik ametiszt. 21 A tizenkét kapu tizenkét gyöngy volt, a kapuk mindegyike egy-egy gyöngyből, és a város utcája színarany, mint az átlátszó üveg. 22 Nem láttam templomot a városban, mert a mindenható Úr Isten és a Bárány annak a temploma. 23 És a városnak nincs szüksége a napra, sem a holdra, hogy világítsanak neki, mert az Isten dicsősége világosította meg, és lámpása a Bárány: Ézs 60,19-20 24 a népek az ő világosságában fognak járni, és a föld királyai oda viszik be dicsőségüket. 25 Kapuit nem zárják be nappal, éjszaka pedig nem lesz. 26 A népek oda viszik be kincseiket és gazdagságukat, 27 tisztátalanok pedig nem jutnak be oda, sem olyanok, akik utálatosságot vagy hazugságot cselekszenek: **hanem csak azok, akik be vannak írva a Bárány életkönyvébe.**

Jel 22

1 Azután megmutatta **nekem az élet vizének folyóját, amely ragyogó, mint a kristály, és az Isten és a Bárány trónjából ered.** 2 A város főútjának közepén, a folyó két ága között van az élet fája, amely tizenkétszer hoz termést, minden egyes hónapban megadja termését, és a fa levelei a népek gyógyítására szolgálnak. 3 És semmi nem lesz többé átok alatt a városban, hanem az **Isten és a Bárány trónja lesz benne:** szolgálai imádják őt, 4 és látni fogják az ő arcát, és az ő neve lesz a homlokukon. 5 Éjszaka sem lesz többé, és nem lesz szükségük lámpásra, sem napvilágra, mert az Úr Isten fénylik fölöttük, és uralkodnak örökkön-örökké. 6 És ezt mondta nekem: Ezek az ígék megbízhatók és igazak, mert az Úr, a próféták lelkének Istene küldte el angyalát, hogy megmutassa szolgálainak mindezt, aminek hamarosan meg kell történnie. 7 És íme, **ELJÖVÖK HAMAR:** boldog, aki megtartja e könyv prófétai ígéit. 8 Én, János, hallottam és láttam ezeket, és amikor hallottam és láttam, leborultam az angyal lába előtt, hogy imádjam őt, aki megmutatta nekem ezeket. 9 De ő így szólt hozzám: Vigyázz, ne tedd, mert szolgatársad vagyok neked és testvéreidnek, a prófétáknak és azoknak, akik megtartják e könyv ígéit: Istent imádd! 10 És így szólt hozzám: Ne pecsételd le e könyv prófétai ígéit, mert **az idő közel van.** 11 Aki gonosz, legyen gonosz ezután is, és aki büntől szennyes, legyen szennyes ezután is, de aki igaz, cselekedjék igazságot ezután is, és aki szent, legyen szent ezután is! 12 Íme, **ELJÖVÖK HAMAR,** velem van az én jutalmam, és megfizetek mindenkinek a cselekedete szerint. 13 Én vagyok az Alfa és az Ómega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég. 14 Boldogok, akik megmossák ruhájukat, mert joguk lesz az élet fájához, és bemennek a kapukon a városba. 15 Kívül maradnak az ebek, a varázslók és a paráznák, a gyilkosok és a bálványimádók és mindenki, aki szereti és cselekszi a hazugságot. 16 Én, Jézus, küldtem el angyalomat, hogy ezekről bizonytságot tegyen nektek a gyülekezetek előtt. **Én vagyok Dávid gyökere és új hajtása, a fényes hajnalcsillag.** 17 A Lélek és a menyasszony így szól: Jöjj! Aki csak hallja, az is mondja: **JÖJJ!** Aki szomjazik, jöjjön! Aki akarja, vegye az élet vizét ingyen! 18 Én bizonytságot teszek mindenkinek, aki a prófécia eme könyvének beszédeit hallja: Ha valaki hozzátesz ezekhez, arra Isten azokat a csapásokat bocsátja, amelyek meg vannak írva ebben a könyvben; 19 ha pedig valaki elvesz e prófétai könyv ígéiből, attól Isten elveszi az osztályrészét az élet fájából, a szent városból és mindabból, ami meg van írva ebben a könyvben. 20 Így szól az, aki ezekről bizonytságot tesz: Bizony, **HAMAR ELJÖVÖK.** Ámen. **JÖJJ,** Uram Jézus! 21 Az Úr Jézus kegyelme legyen mindnyájatokkal! Ámen.

A Szentírás üzenete:

ELJÖVŐK (Jézus)

JÖJJ! (Az őt váró hívők – az üdvözültek mennyei serege és a földön élő küzdő egyház.)

Jöjj, Uram, Jöjj!